Corinne Hofma

ÎNDRĂGOSTITĂ DE

O poveste de viață și de dragoste în Ke

Atunci când pur
pământ african,
că viața sa va lu
Kenya pentru a
descoperă la vâ
cu totul nou
privirea p
masai Lk
împ

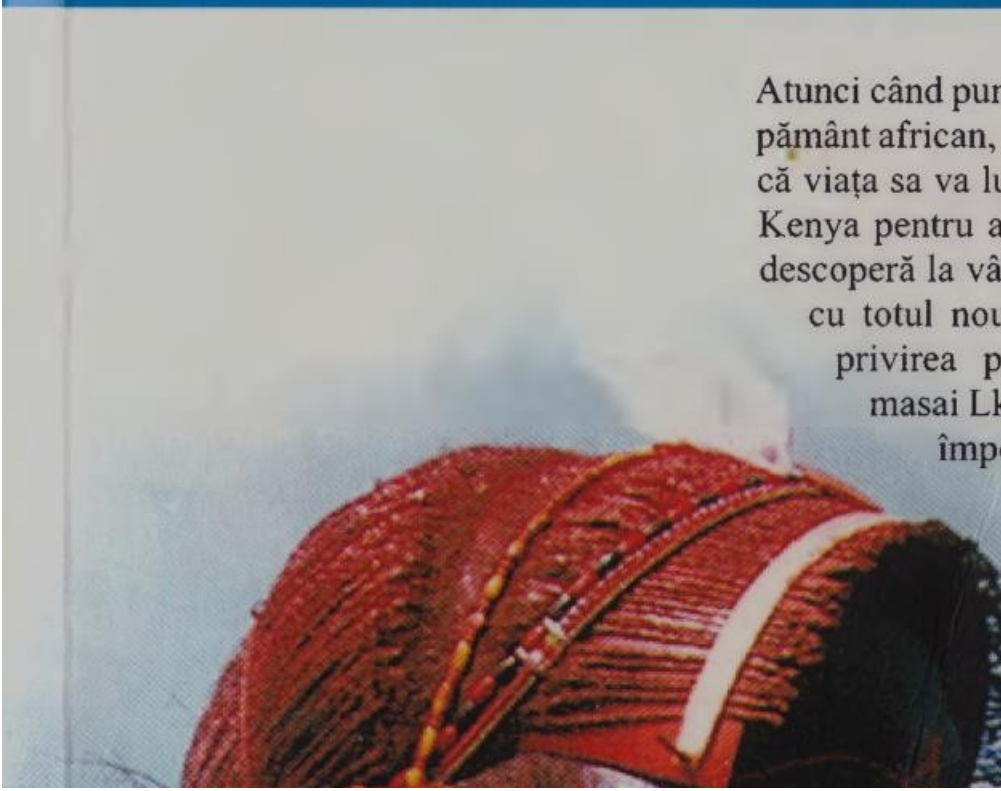

Corinne Hofmann

ÎNDRĂGOSTITĂ DE UN MASAI

Traducere din limba germană de Mihaela Dinklage
EDITURA ALLFA
2005

Corinne Hofmann
DIE WEIBE MASSAI
Copyright © 1998
Al Verlag GmbH München

All rights reserved
The distribution of this book outside Romania, without the written permission of **ALLFA,** is strictly prohibited.

Toate drepturile rezervate Editurii **ALLFA**
Copyright © 2005, 2008, 2009 by **ALLFA**
Editura **ALLFA:** Bd. Constructorilor, nr. 20A, sector 6, cod 060512 – Bucureşti
Tel: 021 402 26 00
Fax: 021 402 26 10

Departamentul distribuţie: Comenzi la:

Tel: 021 402 26 34 comenziiaiall.ro
www.all

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
HOFMANN, CORINNE
ÎNDRĂGOSTITĂ DE UN **MASAI** / Corinne Hofmann;,
trad.: Mihaela Dinklage.
– Bucureşti: ALLFA, 2005
ISBN 978-973-724-010-1
I. Dinklage, Mihaela (trad.)
821.112.2-31=135.1

Nicio parte din acest volum nu poate fi copiată fără permisiunea scrisă a Editurii **ALLFA.**

Drepturile de distribuţie în străinătate aparţin în exclusivitate editurii.

Atunci când pune pentru prima dată piciorul pe pământ african, Corinne Hofmann nu bănuieşte că viaţa sa va lua o turnură decisivă. Venită în Kenya pentru a-şi petrece concediul, Corinne descoperă la vârsta de 27 de ani o dimensiune cu totul nouă a dragostei. Este suficientă privirea pătrunzătoare a războiniculuimasai Lketinga, pentru ca ea să renunţe, împotriva oricărei raţiuni, la viaţa pe care o are în Elveţia: la prietenul ei, la cultura sa, la afacerile profitabile. În câteva luni, Corinne îşi desprinde ancorele din Europa, ca să se avânte într-o lume nouă.

Mulţumesc tuturor prietenelor mele, care m-au susţinut în timpul redactării cărţii, în special lui:

Hanny Stark, care m-a încurajat să scriu această carte şi Anneliesei Dubacher, care, printr-o muncă laborioasă, a transcris pe calculator manuscrisul meu.

Pentru Napirai

SOSIREA ÎN KENYA

Un aer tropical minunat ne întâmpină la sosirea pe aeroportul din Mombasa. Încă de aici am o presimţire: aceasta este ţara mea, aici mă voi simţi bine! După toate aparenţele, însă, numai eu sunt receptivă la această aură miraculoasă care ne înconjoară, căci prietenul meu, Marco, remarcă pe un ton sec: „Aici pute!”

După formalităţile vamale, un autobuz safari ne duce la hotel. Pe drum, trebuie să traversăm cu bacul un râu care desparte ţărmul sudic de Mombasa. Este foarte cald. Stăm în autobuz, cu ochii plini de uimire. Încă nu ştiu că peste trei zile acest bac îmi va schimba întreaga viaţă, ba chiar o va răsturna cu capul în jos.

Pe cealaltă parte a râului, mergem cam o oră pe un drum de ţară, printre gospodării mici. Majoritatea femeilor, care stau în faţa colibelor primitive, par a fi toate musulmane, deoarece sunt înfăşurate în nişte şaluri negre.

În sfârşit, ajungem la hotel, Africa-Sea-Lodge. Este o construcţie modernă, în stil african. Ne cazăm într-un bungalou mic, rotund, amenajat frumos şi confortabil. O primă plimbare pe ţărm îmi întăreşte sentimentul

covârşitor, pe care l-am trăit mai devreme: aceasta este cea mai frumoasă ţară din câte am văzut vreodată! Aici mi-aş dori să rămân!

După două zile de acomodare, ne hotărâm să mergem, pe cont propriu, la Mombasa. Vrem să luăm autobuzul public şi să traversăm apoi cu bacul Likoni pe partea cealaltă, ca să vizităm oraşul. Deodată, vedem trecând pe lângă noi un dealer, care ne spune discret: „Haşiş, marijuana." Marco dă din cap: „*Yes, yes, where we can make a deal?"* După ce schimbă câteva cuvinte cu Marco, *rastamanul* ne spune să-l urmăm. „Opreşte-te, Marco, este prea periculos!" îl rog eu, însă el nu mă ascultă. Ajungem într-o zonă depravată şi părăsită. Eu vreau să întrerup acţiunea, dar bărbatul ne spune să-l aşteptăm, după care dispare. Nu mă simt în apele mele şi, în cele din urmă, Marco îşi dă şi el seama că e cazul să plecăm. Ne retragem la timp, înainte ca *rastamanul* să apară însoţit de poliţie. Sunt furioasă şi îl întreb revoltată: „Vezi ce s-ar fi putut întâmpla?"

Între timp, se face după-masă târziu şi trebuie să pornim către casă. Dar în ce direcţie? Nu mai ştiu de unde pleacă bacul, iar Marco şi-a pierdut şi el orientarea. Avem, deja, prima ceartă zdravănă şi, abia după lungi căutări, găsim drumul. Bacul se întrezăreşte. Sute de oameni cu cărucioare, cutii pline şi găini aşteaptă printre maşini. Fiecare vrea să urce pe bacul cu două etaje.

În sfârşit, ajungem şi noi la bord şi incredibilul se întâmplă. Marco îmi atrage atenţia: „Corinne, uite, acolo este un masai!" „Unde?" întreb eu şi mă uit în direcţia respectivă. Parcă mă loveşte un fulger. Un bărbat înalt şi foarte frumos, cu o înfăţişare exotică şi cu un ten cafeniu închis, stă pe jos, întins peste balustrada bacului, într-o poziţie lejeră. Privirea lui sumbră este aţintită asupra noastră. Suntem singurii albi în această mulţime.

Dumnezeule, ce frumos este! mă gândesc eu. Parcă nu am mai văzut niciodată aşa ceva.

Singura lui îmbrăcăminte este o cârpă scurtă, roşie, prinsă de jur-împrejurul coapselor. În schimb, poartă o mulţime de podoabe: un nasture mare de sidef viu strălucitor, fixat de nişte perle de toate culorile, îi decorează fruntea. Părul lung şi roşu este împletit în cozi subţiri. Pe faţa lui sunt pictate desene, care coboară până la piept, unde se-ncrucişază două coliere din perle colorate. La încheieturile mâinilor are mai multe brăţări. Faţa lui este atât de frumoasă, încât se poate spune că se apropie de perfecţiune şi că şi construcţia musculară vânjoasă trădează faptul că este bărbat. Nu-mi mai pot întoarce privirea de la el. Aşa cum stă, în apusul de soare, arată ca un zeu tânăr.

Peste cinci minute nu îl voi mai vedea pe acest om niciodată, mă gândesc eu abătută, pentru că bacul va trage la ţărm şi toţi vor alerga, se vor împrăştia în autobuze şi vor dispărea în toate punctele cardinale. Inima mi se îngreunează şi simt că abia mai am aer. Lângă mine, Marco tocmai îşi termină fraza începută: „... trebuie să ne ferim de masaii ăştia, pentru că jefuiesc turiştii.” în momentul de faţă, îmi este atât de indiferent acest subiect! Singurul lucru la care mă gândesc este cum aş putea să intru în vorbă cu acest bărbat, de o frumuseţe uluitoare. Engleza nu o stăpânesc, iar ca să-l fixez în continuare cu privirea, nu mă ajută cu nimic.

Rampa de descărcare a bacului este coborâtă şi printre maşinile care pornesc, lumea se înghesuie ca să ajungă pe uscat. Din masai mai văd doar spatele lui strălucitor, dispărând suplu printre ceilalţi oameni greoi şi înceţi. Gata, s-a terminat! mă gândesc eu şi îmi vine să izbucnesc în lacrimi. Nu ştiu de ce mă afectează atât de tare acest lucru.

Ajunşi din nou pe uscat, ne înghesuim spre autobuze. Între timp s-a întunecat; în Kenya, întunericul se lasă în decurs de o jumătate de oră. În cel mai scurt timp, toate autobuzele se umplu cu oameni şi cu bagaje. Noi suntem derutaţi. Ştim numele hotelului nostru, dar nu ştim pe ce plajă se află. Impacientată, îi fac semn cu cotul lui Marco: „întreabă, totuşi, pe cineva!” El îmi spune că asta este treaba mea, deşi eu nu am fost niciodată în Kenya şi nici engleză nu ştiu. Doar a fost ideea lui să mergem la Mombasa! Sunt tristă şi mă gândesc la masaiul meu care nu-mi mai iese din minte.

Stăm în beznă şi ne certăm. Toate autobuzele au plecat. Deodată, auzim în spatele nostru o voce joasă, care ne spune: *„Hello!* Ne întoarcem amândoi în acelaşi timp şi inima îmi stă pe loc. Masaiul „meu”! Este cu un cap mai mare decât mine, deşi eu am 1,80 m. Se uită la noi şi ne vorbeşte într-o limbă, pe care niciunul din noi nu o înţelege. Inima stă să-mi sară din piept, genunchii îmi tremură. Sunt de-a dreptul năucită. În timpul acesta, Marco încearcă să explice unde vrem să ajungem. *„No problem”,* răspunde masaiul şi ne face semn să aşteptăm. Trece cam o jumătate de oră, timp în care eu stau şi contemplu această fiinţă superbă. El abia dacă mă bagă-n seamă. În schimb, Marco mă agasează: „Ce este cu tine?” întreabă el. „Te uiţi la omul ăsta atât de insistent, încât mi se face ruşine. Revino-ţi, nu te mai recunosc!” Masaiul stă foarte aproape de noi şi nu spune niciun cuvânt. Numai silueta corpului său suplu şi mirosul lui, care are un efect erotic asupra mea, mă fac să simt că se mai află încă aici.

În magazinele mici de la marginea autogării, care arată mai degrabă ca nişte barăci, se găsesc peste tot aceleaşi produse: ceai, dulciuri, legume, fructe şi carne atârnată în cârlige. În faţa dughenelor slab luminate de lămpi cu petrol, stau oameni îmbrăcaţi în haine zdrenţuite. Ca albi,

noi atragem imediat atenţia.

„Hai să mergem înapoi, la Mombasa, şi să căutăm un taxi”, spune Marco. „Masaiul nu înţelege oricum ce vrem şi nici eu nu am încredere în el. În afară de asta, cred că te-a vrăjit!”. Mie, bineînţeles, mi se pare o coincidenţă faptul, că tocmai el, dintre toţi negrii, a venit la noi.

Peste puţin timp opreşte un autobuz, iar masaiul ne spune: *„Come, come!”.* Se suie şi ne păstrează două locuri. Mă întreb dacă va coborî sau va merge şi el mai departe cu noi. Când văd că se aşază pe cealaltă parte a culoarului, în spatele lui Marco, răsuflu uşurată. Autobuzul merge pe un drum de ţară, într-o beznă totală. Din când în când, se mai vede printre palmieri şi arbuşti câte un foc, ceea ce ne face să bănuim că acolo sunt oameni. Noaptea transformă totul. Noi suntem complet dezorientaţi. Lui Marco, drumul i se pare prea lung şi încearcă de câteva ori să coboare. Insistenţele mele şi câteva cuvinte de încurajare din partea masaiului reuşesc să-l convingă de faptul că putem avea încredere în acest străin. Mie nu-mi este frică, dimpotrivă, mi-aş dori ca această călătorie să dureze o veşnicie. Prezenţa prietenului meu începe să mă deranjeze. El vede totul în negru şi, pe deasupra, îmi blochează şi mie perspectivele! Mă gândesc încordată: „Oare ce se întâmplă, când ajungem la hotel?”

După mai bine de o oră, momentul de care îmi era teamă soseşte. Autobuzul opreşte şi, după ce mulţumeşte, Marco coboară uşurat. Eu mă mai uit o dată la masai, nu spun niciun cuvânt şi sar din autobuz. El merge mai departe, undeva, poate chiar în Tanzania. Din acel moment, atmosfera de vacanţă, în care mă aflam, a dispărut.

Mă gândesc mult la mine, la Marco şi la afacerea mea. De aproape cinci ani, întreţin la Biel, în Elveţia, un butic cu haine second-hand, unde am şi un raion cu rochii de

mireasă. După greutăţile de început, afacerea merge acum cât se poate de bine şi am angajate trei croitorese. La douăzeci şi şapte de ani am reuşit să ajung la un standard de viaţă remarcabil.

Pe Marco l-am cunoscut în timp ce amenajam buticul şi aveam de rezolvat nişte lucrări de tâmplărie. El era politicos şi vesel şi, cum eu nu cunoşteam pe nimeni, pentru că eram de curând venită la Biel, am acceptat invitaţia lui la masă. Încet-încet, prietenia noastră s-a închegat şi, după o jumătate de an, ne-am mutat împreună. Suntem consideraţi în Biel un „cuplu de vis”, avem mulţi prieteni şi toţi aşteaptă data nunţii. Dar activitatea mea ca femeie de afaceri îmi dă mari satisfacţii şi acum sunt în căutare după un al doilea magazin în Berna. De aceea, abia îmi rămâne timp să mă gândesc la nuntă sau copii. Marco, bineînţeles, nu este foarte încântat de planurile mele, desigur şi din cauza faptului că acum eu câştig cu mult mai mult decât el. Acest lucru îl frământă şi a condus, în ultimul timp, la certuri.

Şi acum, iată, mi se iveşte o nouă experienţă! încerc să înţeleg ce se petrece cu mine. Sentimental, m-am îndepărtat mult de Marco şi constat că abia îl mai bag în seamă. Acest masai a pus stăpânire pe mintea mea. Nu pot să mănânc nimic. La hotel avem cele mai bune bufeturi, dar nu pot înghiţi nimic. Parcă mi s-a închis stomacul. Toată ziua pândesc plaja sau mă plimb pe ea, în speranţa că-l voi zări. Din când în când, văd masai, dar toţi sunt mai mici şi departe de frumuseţea lui. Marco mă lasă-n voia mea. Ce altceva ar putea face? El abia aşteaptă să ne întoarcem acasă, pentru că este convins că acolo totul va reintra în normal. Dar această ţară mi-a bulversat viaţa şi nimic nu va mai fi ca până acum.

Marco hotărăşte să mergem într-un safari în rezervaţia Masai-Mara. Ideea nu mă încântă deosebit de tare, pentru

că, în condiţiile astea, nu mai am nicio şansă să-l găsesc pe masai. Dar cu o excursie de două zile sunt de acord.

Un safari este obositor, pentru că se merge mult cu autobuzele până în interiorul ţării. Suntem deja de câteva ore pe drum şi lui Marco i se pare că mergem prea încet. „Pentru câţiva elefanţi şi lei nu a meritat efortul. Îi putem vedea şi la noi, la Grădina Zoologică.” Mie, însă, îmi place excursia. În curând, ajungem în primele sate de masai. Autobuzul opreşte şi şoferul întreabă dacă avem chef să vizităm colibele şi locuitorii lor. „Bineînţeles” răspund eu, în timp ce restul participanţilor la safari îmi aruncă priviri ostile. Şoferul negociază un preţ. Încălţaţi cu nişte adidaşi de culoare albă, mergem prin noroiul lutos şi trebuie să fim atenţi să nu călcăm în baliga de vacă, împrăştiată peste tot. Nici nu ajungem bine la colibe, care aici poartă numele de *manyatta,* că se şi năpustesc asupra noastră femeile, cu cârdurile lor de copii după ele. Ne trag de haine şi vor, practic, tot ce avem pe noi, în schimbul diverselor obiecte, cum ar fi: suliţe, ţesături sau podoabe.

Între timp, bărbaţii sunt atraşi în colibe. Eu nu pot să mai înaintez nici măcar un pas în această mocirlă. Aşa că mă desprind din furia femeilor şi mă reped în autobuz, urmată de mii de muşte. Ceilalţi turişti se grăbesc şi ei spre autobuz, strigând: „Porneşte!” Şoferul zâmbeşte şi spune: „Sper că acum v-aţi lămurit ce este cu acest trib al masailor, ultimii oameni necivilizaţi din Kenya. Guvernul are mari probleme cu ei!”

În autobuz pute îngrozitor, iar muştele devin insuportabile. Marco râde şi-mi spune: „Ei, acum măcar ştii de unde provine craiul tău şi cum arată la ei.” Ciudat este, că în aceste minute eu nu m-am gândit deloc la masaiul meu.

Mergem mai departe, fără să spunem nimic şi trecem pe lângă nişte turme de elefanţi. După-masă ajungem la un

hotel pentru turişti. Să înnoptezi în mijlocul unui semideşert, într-un hotel de lux, pare ceva ireal. Înainte de toate, ne cazăm în camere şi facem duş. Faţa, părul, totul este lipicios. Apoi luăm o cină copioasă. Chiar eu simt, după aproape cinci zile de foame, un fel de poftă de mâncare. A doua zi, ne sculăm foarte devreme, ca să vedem leii. Într-adevăr, găsim trei care încă dorm. După aceea, ne reluăm traseul lung, înapoi, către casă. Cu cât ne apropiem mai mult de Mombasa, cu atât mă cuprinde mai tare un sentiment de fericire. Pentru mine un lucru este cert: în săptămâna pe care o mai avem de petrecut aici trebuie să-l găsesc pe masaiul meu!

Seara are loc la hotel un spectacol cu dansuri ale masailor, urmat de vânzare de podoabe. Marea mea speranţă este să-l revăd cu această ocazie. Noi stăm în primul rând. Intră războinicii. Sunt cam douăzeci de bărbaţi, mici, mari, frumoşi, urâţi, numai masaiul meu nu este printre ei. Sunt decepţionată. Cu toate acestea, îmi place reprezentaţia şi simt din nou acel miros care se deosebeşte puternic de cel al celorlalţi africani.

Mai târziu, aflu că în apropierea hotelului există un ring de dans în aer liber, discoteca „Bush-Baby”, unde au voie să meargă şi localnicii. Aşa că îi spun lui Marco: „Hai să căutăm localul de dans!” El nu prea vrea, mai ales că am fost avertizaţi de către conducerea hotelului asupra posibilelor pericole, dar până la urmă obţin câştig de cauză. După un scurt marş pe o stradă întunecoasă, zărim o lumină şi auzim primele acorduri ale muzicii rock. Îmi place de cum intrăm. În sfârşit, altceva decât acele discoteci de hotel reci, climatizate: un ring de dans în aer liber, cu câteva baruri aşezate printre palmieri, la care stau turiştii, împreună cu localnicii. Atmosfera este degajată. Ne aşezăm la o masă. Eu comand o Cola şi Marco o bere. Apoi dansez singură, deoarece pe Marco nu

îl interesează dansul.

Spre miezul nopţii intră câţiva masai în discotecă. Mă uit atentă la ei, dar nu-i recunosc decât pe câţiva care au participat la spectacolul de la hotel. Mă întorc la masă dezamăgită, hotărâtă să petrec restul serilor la discotecă. Aceasta mi se pare a fi singura şansă de a-mi regăsi masaiul. Marco, ce-i drept, este împotrivă, dar nici la hotel nu vrea să rămână singur. Aşa că mergem în fiecare seară, după cină, la discoteca Bush-Baby.

După a doua seară, fiind deja 21 decembrie, prietenul meu este sătul de aceste ieşiri. Îi promit că este ultima dată. Ca de obicei, ne aşezăm la masa dintre palmieri, devenită între timp locul nostru obişnuit. Eu mă hotărăsc să dansez singură, în mijlocul negrilor şi albilor. Trebuie să vină!

La scurt timp după ora unsprezece, eu fiind deja transpirată toată, se deschide uşa. Masaiul meu! îşi lasă ciomagul la controlor, se duce încet la o masă şi se aşază cu spatele spre mine. Genunchii îmi tremură. Abia mai pot sta. Mă trec toate sudorile. Trebuie să mă ţin de un stâlp de la marginea ringului de dans, ca să nu cad.

Mă gândesc, încordată, ce pot să fac. Am aşteptat această clipă zile de-a rândul. Pe cât posibil de calmă, mă duc la masa noastră şi îi spun lui Marco: „Uite-l pe masaiul care ne-a ajutat. Cheamă-l la masa noastră şi fă-i cinste cu o bere, drept mulţumire!” Marco se întoarce şi, în acelaşi moment, masaiul ne vede. Ne face cu mâna, se ridică şi, incredibil, dar adevărat, vine la noi. *„Hello, friends!”* Ne întinde mâna râzând. O simt rece şi mlădioasă.

Se aşază lângă Marco, direct în faţa mea. Oare de ce nu ştiu eu engleza!? Marco încearcă să închege o conversaţie, din care reiese că nici masaiul nu prea ştie engleză. Încercăm să comunicăm prin gesturi şi mimică. El se uită întâi la Marco, apoi la mine şi, în cele din urmă întreabă,

arătând spre mine: *„Your wife?”* Marco răspunde: *„Yes, yes”,* iar eu, indignată, îl corectez: *„No, only boyfriend, no married!”* Masaiul nu înţelege. Ne întreabă dacă avem copii. Eu repet: *„No, no! No married!”*

Niciodată nu a stat atât de aproape de mine. Numai masa ne desparte, iar eu pot să mă uit la el după pofta inimii. Este de o frumuseţe fascinantă, cu podoabele lui, cu părul lui lung şi cu privirea lui mândră! Din partea mea, timpul ar putea să rămână pe loc. El îl întreabă pe Marco: „De ce nu dansezi cu soţia ta?” în timp ce Marco, întors către masai, îi răspunde că el preferă să bea o bere, eu profit de ocazie şi îi dau de-nţeles masaiului că vreau să dansez cu el. El se uită la Marco şi, cum el nu reacţionează de niciun fel, acceptă.

Dansăm, el mai mult sărind ca la un dans popular, eu în stil european. Niciun muşchi de pe faţă nu i se mişcă. Nu-mi dau seama dacă eu îi plac. Acest bărbat, aşa de străin cum îmi este, mă atrage ca un magnet. După două melodii începe muzica lentă şi îmi vine să-l strâng la piept. Dar reuşesc să mă stăpânesc şi plec de pe ring, altfel risc să-mi pierd de tot controlul.

La masă, Marco reacţionează prompt: „Hai, Corinne, să mergem la hotel, sunt obosit.” Dar eu nu vreau. Masaiul gesticulează din nou cu Marco. Vrea să ne invite, a doua zi, să ne arate locuinţa lui şi să ne prezinte o cunoştinţă. Eu aprob imediat, înainte ca Marco să-i poată refuza invitaţia. Ne dăm întâlnire în faţa hotelului.

Stau toată noaptea în pat, fără să dorm. Spre dimineaţă, îmi dau seama că relaţia mea cu Marco se-apropie de sfârşit. Se uită la mine cu o privire întrebătoare şi dintr-odată izbucnesc:, Marco, nu mai pot. Nu ştiu ce mi s-a întâmplat cu acest om, care pentru mine este, practic, un străin. Ştiu doar că acest sentiment este mai puternic decât orice raţiune.” Marco mă consolează şi îmi spune cu

blândeţe, că, atunci când ne vom întoarce în Elveţia, totul va reveni la normal. Cu vocea moale, eu îl contrazic: „Nu vreau să mă mai întorc. Vreau să rămân aici, în ţara asta frumoasă, la oamenii aceştia inimoşi şi mai ales la acest masai fascinant!” Marco, firește, nu mă înţelege.

A doua zi, pe o căldură dogoritoare, aşteptăm, după cum am stabilit, în faţa hotelului. Deodată, îl văd pe masai pe partea cealaltă a străzii, venind spre noi. Ne salută scurt şi ne spune: „*Come, come!”,* iar noi îl urmăm. Mergem aproximativ douăzeci de minute prin pădure şi sălbăticie. Din loc în loc, sar prin faţa noastră maimuţe, unele dintre ele mari cât jumătate de om. Admir din nou mersul masaiului. Parcă nici nu atinge pământul. Aproape că pluteşte, deşi este încălţat cu nişte sandale grele, făcute din cauciucuri de maşină. Marco şi cu mine, dimpotrivă, facem impresia unor dromaderi.

În depărtare se văd cinci căsuţe rotunde, aşezate în formă de cerc, asemenea unui hotel, numai că mult mai mici. În loc de beton, ele sunt construite din pietre, puse una peste alta, şi tencuite cu lut roşu. Acoperişul este din paie. În faţa uneia dintre căsuţe stă o femeie robustă, cu un piept mare. Masaiul ne-o prezintă ca fiind cunoştinţa lui, Priscilla. Abia acum aflăm numele masaiului: Lketinga.

Priscilla ne salută prietenos şi, spre mirarea noastră, vorbeşte bine engleza. „*You like tea?”* întreabă ea. Accept, mulţumindu-i. Marco spune că este prea cald pentru ceai şi că el preferă o bere. Bineînţeles, asta rămâne aici de domeniul visului. Priscilla aduce o spirtieră mică, o pune în faţa picioarelor noastre şi aşteptăm să fiarbă apa. Noi povestim despre Elveţia, despre munca noastră şi îi întrebăm de când locuiesc ei aici. Priscilla trăieşte pe ţărm deja de zece ani. Lketinga, însă, a venit aici abia acum o lună şi de aceea nu vorbeşte aproape niciun cuvânt în engleză.

Facem poze şi, de fiecare dată când ajung în apropierea lui Lketinga, simt o atracţie fizică. Trebuie să mă stăpânesc ca să nu îl ating. Bem ceaiul, care are un gust excelent, dar care este îngrozitor de fierbinte. Aproape că ne ardem degetele pe cănile de email.

Începe să se întunece repede şi Marco spune: „Hai să mergem. Trebuie să ne întoarcem.” Ne luăm la revedere de la Priscilla şi facem schimb de adrese, cu promisiunea că ne vom scrie. Cu inima grea, merg repede în spatele lui Marco şi al lui Lketinga. În faţa hotelului, Marco ne întreabă: „*Tomorrow Christmas, you come again to Bush-Baby?”* Mă uit la el, radiind de fericire, şi, înainte ca Marco să-i poată răspunde, spun „*Yes!”*

Mai avem doar trei zile până la plecare şi mi-am propus să-i împărtăşesc a doua zi masaiului meu că după vacanţă îl voi părăsi pe Marco. În comparaţie cu sentimentele pe care le am faţă de Lketinga, tot ce a fost înainte mi se pare neînsemnat. Mâine vreau să găsesc momentul potrivit, ca să-i spun clar că mă voi întoarce curând, singură. Stau puţin pe gânduri şi mă întreb, oare ce simte el pentru mine. Îmi dau, însă, singură răspunsul: nu poate să simtă altceva, decât ceea ce simt şi eu pentru el.

Astăzi este Crăciunul. La patruzeci de grade la umbră nici nu poate fi vorba de atmosferă de Crăciun. Mă aranjez cât pot de frumos pentru seară şi mă îmbrac cu cea mai bună rochie a mea de vacanţă. La masa noastră am comandat pentru festivitate şampanie, care, pe cât este de scumpă, pe atât este de proastă şi pe deasupra şi caldă. La ora zece nu se vede nici urmă de Lketinga şi prietenii săi. Şi dacă tocmai astăzi nu vin? Doar mâine mai suntem aici. Poimâine, dis-de-dimineaţă, plecăm la aeroport. Nerăbdătoare, privesc ţintă spre uşă. Sper din toată inima să apară.

În acel moment apare un masai. Se uită de jur-împrejur

şi, ezitând, vine spre noi. După ce ne salută cu un *„Hello”,* ne întreabă dacă noi suntem albii care aveau întâlnire cu Lketinga. În timp ce dăm afirmativ din cap, mie mi se pune un nod în gât şi mă trec transpiraţiile. Ne povesteşte că Lketinga s-a dus în după-masa aceasta pe plajă, ceea ce, în mod normal, este interzis localnicilor. Acolo a fost tachinat de alţi negri, din cauza părului său şi a îmbrăcăminţii sale, iar el, cu mândria lui de războinic, şi-a apărat pielea şi l-a lovit pe adversar cu ciomagul său, *rungu.* Poliţia de plajă l-a luat fără prea multă vorbă, pentru că nu înţelegea limba lui. Acum se pare că este undeva, într-o închisoare, între ţărmul sudic şi cel nordic. El a venit aici să ne aducă la cunoştinţă şi să ne ureze, în numele lui Lketinga, călătorie plăcută.

Marco îmi traduce tot ce spune masaiul şi, când îmi dau seama ce s-a întâmplat, simt că se năruie cerul pe mine. Abia reuşesc să-mi stăpânesc lacrimile dezamăgirii. Îl implor pe Marco: „întreabă-l ce putem face, mai avem doar o zi!” El îmi răspunde rece: „Asta este, nu putem face nimic şi abia aştept să ajungem acasă.” Eu, însă, nu cedez: „Edy”, aşa îl cheamă pe masai, „putem să-l căutăm?” Edy îmi spune că da şi că va aduna în seara aceasta bani de la ceilalţi masai, iar mâine, la ora zece, va pleca şi va încerca să-l găsească. Acţiunea este dificilă, pentru că nu se ştie în care din cele cinci închisori a fost dus.

Îl rog pe Marco să mergem şi noi cu Edy. La urma urmei, şi Lketinga ne-a ajutat pe noi. După discuţii îndelungate, este de acord şi ne dăm întâlnire cu Edy la ora zece, în faţa hotelului. Toată noaptea nu reuşesc să închid un ochi. Încă nu ştiu ce s-a întâmplat cu mine. Ştiu doar că vreau să-l văd pe Lketinga. Da, trebuie, înainte să plec înapoi, în Elveţia!

ÎN CĂUTAREA LUI LKETINGA

Marco se răzgândeşte şi rămâne la hotel. El încearcă încă o dată să mă convingă să renunţ la planul meu, dar toate sfaturile lui bine intenţionate se lovesc de vocea mea lăuntrică, care îmi spune că trebuie să merg. Aşa că îl las la hotel şi îi promit că mă întorc pe la ora două. Edy şi cu mine plecăm cu *matatu,* un autobuz mic, cu circa opt locuri, în direcţia Mombasa. Este pentru prima dată când merg cu genul acesta de taxi. Când opreşte, sunt deja treisprezece oameni înăuntru, înghesuiţi printre bagaje. Controlorul stă agăţat în afara vehiculului. Mă uit nedumerită la înghesuiala dinăuntru. *„Go, go în!”,* îmi spune Edy şi încerc să trec peste genţi şi picioare. Stau cocoşată şi mă ţin bine, ca să nu cad la curbe peste ceilalţi.

Slavă Domnului, după aproape cincisprezece kilometri coborâm. Suntem în Ukunda, primul sat mai mare, în care se află o închisoare. Mergem împreună înăuntru. Nici nu pun bine piciorul în prag, că ne şi opreşte un tip solid. Mă uit întrebător la Edy. El negociază şi peste câteva minute bărbatul deschide uşa din spatele lui. Din cauza întunericului dinăuntru şi a soarelui de afară, nu pot să văd mare lucru. În schimb, ne izbeşte o duhoare atât de groaznică, încât îmi vine să vomit. Grăsanul strigă ceva în gaura obscură şi, după câteva secunde, apare un bărbat cu o înfăţişare deplorabilă. Se pare că este un masai, dar fără podoabe. Dau speriată din cap, în semn că nu este el şi îl întreb pe Edy: „El este singurul masai de-aici?” Se pare că da. Masaiul este împins înapoi, spre ceilalţi deţinuţi, care stau ghemuiţi pe jos. Plecăm şi Edy spune: „Vino, luăm un alt *matatu,* pentru că merge mai repede decât un autobuz mare. Căutăm mai departe, la Mombasa.”

Traversăm din nou cu bacul Likoni, după care mergem mai departe cu un autobuz, de-a lungul periferiei oraşului,

unde se află o închisoare mult mai mare decât cea precedentă. Şi aici sunt privită, ca albă, cu înverşunare. Bărbatul din spatele barierei se face că nu ne vede. Citeşte, plictisit, ziarul, iar noi stăm şi nu ştim ce să facem. Îi fac semn cu cotul lui Edy: „întreabă odată!” Nu se mişcă nimic, până când Edy nu îmi sugerează să-i dau tipului discret câţiva şilingi kenyeni. Dar câţi? Niciodată nu am fost pusă în situaţia de a mitui pe cineva. Aşa că pun o sută de şilingi kenyeni pe masă, ceea ce, transformat, înseamnă cam zece franci elveţieni. Tipul ia banii, cu un gest de aparentă discreţie şi se uită, în cele din urmă, la noi. Nu, niciun masai pe nume Lketinga nu a fost adus aici în ultima vreme. Sunt doi masai aici, dar sunt mult mai mici decât cel descris. Totuşi, eu vreau să-i văd. Nu se ştie niciodată, poate că gardianul se înşală, iar banii oricum i-a luat. Se scoală, uitându-se la mine cu o privire suspectă, şi descuie o uşă.

Mă şochează ceea ce văd. Într-o cameră fără ferestre, stau îngrămădiţi pe jos mai mulţi bărbaţi, unii pe cartoane, alţii pe ziare sau direct pe beton. Orbiţi de raza de lumină, toţi îşi pun mâinile la ochi. Printre deţinuţi se formează un culoar îngust şi în următoarea clipă înţeleg de ce: un gardian se apropie cu o găleată cu mâncare”, pe care o varsă direct pe ciment. Este de neimaginat! Nici măcar porcii nu sunt trataţi în halul ăsta! La cuvântul: masai”, doi bărbaţi vin în faţă, dar niciunul nu este Lketinga. Sunt demoralizată. Dar, presupunând că îl găsesc, la ce să mă aştept?

Mergem în centrul oraşului, unde luăm un alt *matatu,* care ne duce, timp de o oră, pe un drum prost, pe coasta de nord. Edy mă linişteşte, spunându-mi că precis îl găsim aici. Nu reuşim să ajungem, însă, nici măcar până la intrare, pentru că un poliţist înarmat ne întreabă ce căutăm. Edy îi explică, dar altul dă din cap şi spune că de

două zile nu a mai fost adus aici nimeni. Plecăm şi de acolo. Eu sunt năucită.

Edy îmi aminteşte că este deja târziu şi că trebuie să ne grăbim, dacă vreau să fiu la ora două înapoi. Dar eu nu vreau să mă întorc la hotel, pentru că numai astăzi mai am timp să-l caut pe Lketinga. Edy propune să ne întoarcem la prima închisoare, pentru că, de multe ori, deţinuţii sunt transferaţi de la o închisoare la alta. Aşa că ne întoarcem la Mombasa, pe o căldură cumplită.

Ne petrecem cu bacul care merge în sens opus şi văd că pe cealaltă ambarcaţiune nu sunt aproape deloc pasageri, ci numai vehicule, dintre care unul mă frapează: este de o culoare verde ţipător şi are gratii. Edy spune că este maşina care transportă deţinuţi. Mi se face rău, când mă gândesc la sărmanele fiinţe, dar gândurile se opresc aici. Sunt obosită, transpirată şi mi-e sete. La ora două şi jumătate după-masă suntem înapoi, în Ukunda.

În faţa închisorii se află acum alt gardian, care pare a fi mult mai prietenos. Edy îi descrie din nou persoana pe care o căutăm şi discută intens cu el. Eu nu înţeleg nimic. „Edy, ce se întâmplă?” Edy îmi spune că Lketinga a fost mutat acum, aproape o oră, pe coasta de nord, de unde tocmai venim noi. A fost întâi la închisoarea din Kwale, apoi pentru scurt timp aici, iar acum este pe drum spre închisoarea de la care venim noi şi unde va trebui să rămână până la judecare.

Treptat, încep să-mi pierd firea. Am petrecut toată dimineaţa căutându-l şi acum o jumătate de oră a trecut pe lângă noi, în duba aceea verde. Edy se uită disperat la mine şi spune că mai bine ne întoarcem la hotel. Mă asigură că va mai încerca el mâine o dată, pentru că acum ştie unde se află Lketinga. Îmi sugerează să-i dau lui banii, ca să-l poată elibera pe cauţiune.

Nu stau mult pe gânduri şi îl rog pe Edy să mai mergem

încă o dată pe ţărmul nordic. Nu este prea încântat, dar acceptă. Fără să vorbim, parcurgem din nou acelaşi traseu lung. Pe drum, mă întreb încontinuu: „Corinne, de ce faci tu asta? Ce vreau, de fapt, să-i spun lui Lketinga?” Nu ştiu. Mă las, pur şi simplu, împinsă de această forţă misterioasă.

Cu puţin timp înainte de ora şase, ajungem iar la închisoarea de pe coasta de nord. În faţa clădirii se află acelaşi bărbat înarmat. Ne recunoaşte şi ne spune că Lketinga a sosit acum două ore şi jumătate. Acum mă trezesc de-a binelea. Edy îi spune că vrem să-l eliberăm pe masai. Paznicul dă din cap şi este de părere că înainte de Anul Nou nu se poate, deoarece deţinutul nu a fost încă judecat, iar şeful închisorii este până atunci în vacanţă.

M-am aşteptat la orice, numai la asta nu. Nici măcar cu bani nu-l putem elibera! Cu chiu cu vai, reuşesc să-l conving pe paznic să mă lase să-l văd pe Lketinga zece minute, pentru că el a înţeles că mâine plec. Iată-l că vine, radiind de fericire. Eu sunt şocată când îl văd. Nu mai are podoabe, părul îi este înfăşurat într-o cârpă murdară şi pute groaznic. Totuşi, pare să se bucure când mă vede. Se miră că am venit fără Marco. Îmi vine să urlu! Chiar nu-şi dă seama? îi spun că mâine plecăm acasă, dar că eu mă voi întoarce cât pot de repede. Îi scriu adresa mea şi îl rog să mi-o dea şi el pe-a lui. Cu chiu cu vai, îşi scrie numele şi numărul de la căsuţa poştală. Reuşesc să-i bag banii în buzunar, până să-l ia paznicul de acolo. Când pleacă, se uită înapoi, îmi mulţumeşte şi-mi spune să-l salut pe Marco.

Ne întoarcem încet, ca să aşteptăm autobuzul. Începe să se lase seara. Abia acum îmi dau seama, cât de epuizată sunt. Izbucnesc în lacrimi şi nu mă mai pot opri. În *matatul* supraaglomerat, toţi ochii sunt îndreptaţi spre femeia albă, care plânge, însoţită de un masai. Mi-e indiferent. Îmi vine

să mor.

Este deja trecut de ora opt seara, când ajungem la bacul Likoni. Mă gândesc la Marco şi am un sentiment de vinovăţie. Au trecut deja şase ore, de când trebuia să mă întorc.

În timp ce aşteptăm bacul, Edy îmi spune: *„No bus, no Matatu to Diani-Beach”.* Am impresia că nu aud bine. „începând cu ora douăzeci, nu mai merge niciun autobuz până la hotel.” Nu pot să cred! Suntem acolo, aşteptăm în beznă bacul, iar pe partea cealaltă nu mai merge nimic! Trec pe lângă maşinile care aşteaptă şi mă uit dacă printre călători se află şi albi. Printre ele se găsesc şi două autobuze-safari. Bat la geam şi întreb dacă mă pot lua şi pe mine. Şoferul refuză, spunând că nu are voie să ia străini. Călătorii sunt indieni şi oricum toate locurile sunt ocupate. Am noroc cu o maşină care se urcă în ultimul moment pe rampă, înăuntru stau două călugăriţe italiene, cărora le explic problema mea. Ele înţeleg situaţia şi se arată dispuse să ne ducă, pe mine şi pe Edy, la hotel.

Mergem trei sferturi de oră prin întuneric şi începe să mi se facă frică de Marco. Cum va reacţiona? Chiar dacă îmi va trage o palmă, îl voi înţelege. Ar fi îndreptăţit să o facă. Chiar sper să meargă până într-acolo, poate aşa îmi voi reveni. Tot nu pricep ce s-a întâmplat cu mine şi de ce am pierdut controlul asupra oricărei raţiuni. Singurul lucru de care îmi dau seama este că nu am fost niciodată în viaţa mea atât de obosită ca acum şi că îmi este, pentru prima dată, tare frică: mi-e frică de Marco şi de mine însămi.

În faţa hotelului îmi iau la revedere de la Edy şi peste puţin timp mă aflu în faţa lui Marco. Se uită la mine cu tristeţe, fără ţipete, fără reproşuri. Nimic altceva, în afară de această privire. Îl iau de gât şi încep iar să plâng. Marco mă duce în bungaloul nostru şi încearcă să mă calmeze. Mă aşteptam la orice, numai la o astfel de primire, plină de

dragoste, nu. Îmi spune: „Totul va fi bine, Corinne. Sunt atât de bucuros că mai eşti încă în viaţă. Tocmai voiam să merg la poliţie şi să te declar dispărută. Îmi pierdusem deja orice speranţă şi mă gândeam că nu o să te mai văd. Să-ţi aduc ceva de mâncare?” Fără să aştepte răspunsul meu, se duce şi vine cu o farfurie plină. Arată apetisant şi, ca să-i fac pe plac, mănânc cât pot de mult. Abia după ce termin, mă întreabă: „Şi măcar l-ai găsit?” „Da”, îi răspund eu şi îi povestesc totul. Se uită la mine şi îmi spune: „Eşti o femeie nebună, dar foarte puternică. Dacă vrei ceva, nu cedezi. Oare de ce nu pot lua eu locul acestui masai?” Tocmai asta nu ştiu. Nu-mi pot explica nici eu, ce secret miraculos îl învăluie pe acest bărbat. Dacă mi-ar fi spus cineva, acum două săptămâni, că mă voi îndrăgosti de un războinic masai, aş fi râs de el. Acum mă aflu în faţa unui haos profund.

În avion, Marco mă întreabă: „Şi cu noi cum rămâne, Corinne? Totul depinde de tine.” Mi-e greu să-i descriu dimensiunea descumpănirii mele. „îmi voi căuta, cât pot de repede, o locuinţă, chiar dacă nu va fi pentru mult timp, căci vreau să mă întorc în Kenya, poate pentru totdeauna”, îi răspund. Marco dă cu tristeţe din cap.

O JUMĂTATE DE AN LUNGĂ

Trec două luni până găsesc o locuinţă în partea de nord a oraşului Biel. Mutarea este simplă, pentru că nu-mi iau decât hainele şi câteva lucruri personale. Restul i-l las lui Marco. Cel mai greu îmi este să renunţ la cele două pisici. Dar, ţinând cont de faptul că oricum părăsesc Elveţia, aceasta este singura soluţie. De magazin mă ocup mai departe, dar nu mai pun atât de mult suflet, pentru că toată ziua visez la Kenya. Îmi cumpăr tot ce găsesc despre acestă ţară, chiar şi muzică. La magazin ascult de

dimineaţă până seara cântece swahili. Clienţii observă şi ei că nu mai sunt atât de serviabilă ca şi până acum, dar nu pot şi nu vreau să le povestesc nimic.

În fiecare zi aştept poşta. După aproape trei luni, primesc, în sfârşit, o ştire. Însă nu de la Lketinga, ci de la Priscilla. Scrie multe lucruri neînsemnate. Oricum, aflu că Lketinga a fost eliberat a treia zi după plecarea noastră. În aceeaşi zi îi scriu şi eu lui Lketinga, la adresa pe care o aveam de la el, povestindu-i despre intenţia mea de a reveni în Kenya în iunie sau iulie, de data aceasta, însă, singură.

Mai trece o lună şi, în sfârşit, primesc o scrisoare de la Lketinga. Îmi mulţumeşte pentru ajutor şi îmi mărturiseşte că s-ar bucura, dacă i-aş mai vizita o dată ţara. În aceeaşi zi, mă grăbesc şi intru în prima agenţie de turism şi fac o rezervare de trei săptămâni, la acelaşi hotel, pentru luna iulie.

Acum urmează aşteptarea. Timpul pare să stea pe loc; zilele abia se scurg. Dintre prietenii noştri comuni, unul singur a rămas fidel şi mă cheamă, din când în când, să bem un pahar de vin. El pare, cel puţin, să mă înţeleagă. Ziua plecării se apropie şi eu devin tot mai agitată, pentru că numai Priscilla îmi răspunde la scrisori. Cu toate acestea, nimic nu mă mai poate zdruncina; la fel ca şi până acum, am convingerea că nimic nu-mi lipseşte pentru a fi fericită, în afară de acest bărbat.

Între timp, învăţ puţină engleză, ca să mă pot exprima, cât de cât. Prietena mea, Jelly, face în frecare zi lecţii cu mine. Cu trei săptămâni înainte de plecare, fratele meu mai mic şi consoarta lui, Jelly, se hotărăsc să vină cu mine. Cea mai lungă jumătate de an din viaţa mea a trecut. Decolăm.

Revederea în iulie 1987, după nouă ore bune de zbor, aterizăm la Mombasa. Ne învăluie aceeaşi căldură toridă,

iar eu simt aceeaşi aură. De data aceasta, însă, totul îmi este familiar: Mombasa, bacul şi drumul cel lung până la hotel.

Stau încordată. Oare va fi acolo sau nu? La recepţie, aud în spatele meu o voce: *„Hello!”* Ne întoarcem şi îl văd pe el. Râde şi vine spre mire. Am impresia că cele şase luni de zile nici nu au existat. Îi fac semn uşor şi-i spun: „Jelly, Eric, uitaţi, el este Lketinga.” Fratele meu scormoneşte, jenat, într-o geantă, în timp ce prietena mea, Jelly, îl salută zâmbind. Le fac cunoştinţă. Mai mult decât o strângere de mână, nu îndrăznesc momentan.

În haosul acesta general, ne cazăm, înainte de toate, în bungaloul noastru, timp în care Lketinga aşteaptă la bar. În sfârşit, reuşesc s-o întreb pe Jelly: „Ei, cum ţi se pare?” încercând să-şi găsească cuvintele, ea îmi răspunde: „Este ceva deosebit, dar sigur, trebuie să mă obişnuiesc întâi cu el; până acum, mi se pare puţin străin şi sălbatic.” Fratele meu nu are nicio părere. „Se pare că entuziasmul este numai de partea mea”, mă gândesc eu, puţin decepţionată.

Mă schimb şi mă duc la bar. Lketinga stă acolo cu Edy. Îl salut şi pe el, bucuroasă, după care încercăm să ne povestim. Aflu că Lketinga s-a întors, la scurt timp după eliberarea sa, în tribul din care face parte, şi că abia acum o săptămână a revenit la

Mombasa. Despre sosirea mea a aflat de la Priscilla. Faptul că au avut voie să ne întâmpine la hotel, este o excepţie. În mod normal, negrii care nu lucrează acolo, nu au voie să intre în hotel.

Pe mine mă surprinde faptul că, fără ajutorul lui Edy, nu-i pot povesti aproape nimic lui Lketinga. Engleza mea este abia în stadiul de început, iar Lketinga abia dacă vorbeşte zece cuvinte. Astfel, stăm uneori pe plajă, fără să ne spunem nimic, privindu-ne, pur şi simplu, unul pe celălalt,

plini de extaz, în timp ce prietena mea şi Eric îşi petrec cea mai mare parte a timpului la piscină sau în cameră. Seara se lasă încet, iar eu încep să-mi fac gânduri despre ce va urma. La hotel nu mai putem rămâne şi, în afară de strângerea noastră de mână de la-nceput, nu s-a petrecut nimic altceva. Este greu să aştepţi o jumătate de an un bărbat. În aceste şase luni de aşteptare grea, m-am visat de multe ori în braţele acestui bărbat frumos, mi-am imaginat sărutări şi cele mai sălbatice nopţi. Acum, când este aici, simt că-mi este teamă să-i ating şi braţul închis la culoare. Aşa că mă las cu totul pradă sentimentului fericit de a şti că îl am lângă mine.

Eric şi Jelly, extenuaţi după călătoria îndelungată şi toropiţi de căldură, se duc la culcare. Lketinga şi cu mine mergem agale către discoteca Bush-Baby. Mă simt împărăteşte lângă „prinţul” meu. Ne aşezăm la o masă şi ne uităm la cei care dansează. El râde întruna. Şi, pentru că abia putem conversa, stăm şi ascultăm muzică. Apropierea lui Lketinga şi atmosfera de acolo mă furnică. Mi-aş dori atât de tare să-i mângâi măcar o dată faţa, sau cel puţin, să ştiu cum este să-l sărut! La primul blues îl iau de mână şi-i arăt spre ringul de dans. El stă pe loc, neputincios, şi nu face nicio mişcare.

Dintr-odată, însă, ne trezim unul în braţele celuilat şi ne mişcăm în ritmul muzicii. Tensiunea începe să cedeze. Tremur din tot corpul, dar de data aceasta mă ţin de el. Timpul pare să stea pe loc şi încet, încet, se trezeşte în mine dorinţa după acest bărbat, dorinţă care a zăcut jumătate de an. Nu îndrăznesc să-mi ridic capul şi să mă uit la el. Ce va gândi oare despre mine? Eu ştiu atât de puţine despre el! Abia după ce ritmul muzicii se schimbă, ne întoarcem la locurile noastre şi îmi dau seama că am fost singurii care am dansat. Am senzaţia că zeci de perechi de ochi ne urmăresc.

Mai stăm puţin timp împreună, după care plecăm. Este cu mult trecut de miezul nopţii, când mă conduce la hotel. La intrare ne uităm unul în ochii celuilalt şi mi se pare că văd o schimbare în expresia feţei lui. Descopăr în privirea lui sălbatică ceva, ca un fel de amestec între mirare şi emoţie. În sfârşit, mă încumet să mă apropii de gura lui frumoasă şi-mi apăs uşor buzele pe ale lui. Simt cum întreaga lui fiinţă încremeneşte şi se uită la mine aproape înspăimântat.

„What you de?”, întreabă el şi se dă un pas înapoi. Când mă dezmeticesc, nu mai înţeleg nimic şi mi-e ruşine. Mă întorc şi alerg bulversată în hotel. În pat mă apucă o criză de plâns. Am impresia că se surpă pământul cu mine. Un singur gând îmi trece prin minte: îl doresc pe acest bărbat până la nebunie şi el se pare că nu pune niciun preţ pe mine. Într-un târziu adorm.

Mă trezesc cândva, târziu, când micul dejun s-a terminat de mult. Oricum mi-e indiferent, pentru că nu-mi e foame. Aşa cum arăt eu acum, nu vreau să fiu văzută. Îmi pun o pereche de ochelari de soare şi mă furişez pe lângă piscină, unde fratele meu se foieşte pe lângă Jelly, ca un cocoş îndrăgostit.

Pe plajă mă aşez sub un palmier şi mă uit în seninul albastru al cerului. Oare asta să fi fost tot? mă întreb eu. Oare să mă fi înşelat atât de tare în sentimentele mele? Nu, ţipă o voce lăuntrică! Cine ar fi putut să-mi dea mie atâta forţă, ca să mă despart de Marco, să renunţ o jumătate de an la viaţă sexuală, dacă nu acest bărbat?

Deodată, observ o umbră deasupra mea şi simt o atingere moale pe braţ. Deschid ochii şi privirea îmi cade direct pe faţa frumoasă a acestui bărbat. Îmi zâmbeşte şi-mi spune din nou: *„Hello!”* îmi pare bine că am ochelarii de soare. Se uită îndelung la mine şi pare să-mi studieze faţa. După un timp, mă întreabă de Eric şi Jelly. Apoi, se

chinuieşte să-mi spună că după-masă suntem invitaţi la Priscilla, la un ceai. Întinsă pe spate, mă uit la cei doi ochi blânzi şi plini de speranţă, care mă contemplă. Cum nu-i dau imediat un răspuns, expresia feţii i se schimbă, ochii i se întunecă şi o rază de mândrie străluceşte în interiorul lor. Mă lupt cu mine însămi şi, în cele din urmă, îl întreb la ce oră suntem invitaţi.

Eric şi Jelly sunt de acord şi la ora stabilită aşteptăm în faţa hotelului. După aproximativ zece minute, unul dintre *mataturile* supraaglomerate opreşte. Văd coborând din el două picioare lungi, urmate de trupul zvelt al lui Lketinga. L-a luat şi pe Edy cu el. Eu mai ştiu încă drumul până la Priscilla, de la prima vizită. Fratele meu se uită, ce-i drept sceptic, la maimuţele care se joacă şi mănâncă nu departe de drum.

Revederea cu Priscilla este foarte caldă. Aduce spirtiera şi pregăteşte ceaiul. În timp ce aşteptăm, cei trei africani discută, iar noi ne uităm la ei, fără să înţelegem nimic. Râd tot timpul şi simt că vorbesc despre mine. După aproape două ore, ne pregătim de plecare. Priscilla îmi spune că pot veni oricând la ea, împreună cu Lketinga.

Deşi eu am plătit hotelul pentru următoarele două săptămâni, mă hotărăsc să plec de acolo şi să mă mut la Priscilla. M-am săturat de mers la discotecă şi de mese de seară fără el. Conducerea hotelului mă avertizează că risc ca la sfârşitul acestui sejur să rămân şi fără bani, şi fără haine pe mine. Fratele meu, deşi este şi el mai mult decât sceptic, mă ajută să-mi duc lucrurile în pădure. Lketinga îmi cară geanta cea mare de voiaj. El pare că se bucură.

Priscilla pleacă din locuinţa ei şi se mută la o prietenă. Când se întunecă şi nu mai putem evita momentul apropierii fizice, mă aşez pe priciul îngust şi aştept, cu inima bătând, clipa mult dorită. Lketinga se aşază lângă mine şi eu îi văd doar albul din ochi, nasturele de sidef de

pe frunte şi cerceii de fildeş din Urechi. Deodată, totul se petrece foarte repede. Lketinga mă întinde pe spate şi deja îi simt virilitatea, în plină excitaţie. Până să-mi dau eu seama, dacă sunt pregătită sau nu, simt o durere, aud nişte sunete ciudate şi totul se termină. Îmi vine să urlu de ciudă; eu îmi imaginasem scena cu totul altfel. Abia acum conştientizez că am de-a face cu un om dintr-o cultură care mie îmi este cu totul străină. Reflecţiile mele se opresc, însă, aici, pentru că imediat totul se reia. Pe parcursul nopţii, scena se repetă de câteva ori şi după al treilea sau al patrulea „act sexual”, renunţ la încercările mele de tandreţe, la sărutări şi mângâieri, pentru că, se pare că lui Lketinga nu-i plac.

În sfârşit, se face ziuă şi aştept ca Priscilla să bată la uşă. Într-adevăr, către ora şapte dimineaţa, aud voci. Mă uit afară şi găsesc în faţa uşii un lighean plin cu apă. Îl iau înăuntru şi mă spăl bine, pentru că pe tot corpul am vopsea roşie de la picturile lui Lketinga.

Mă duc să o văd pe Priscilla şi îl las pe Lketinga dormind. A făcut deja ceaiul şi mă invită să beau. Mă întreabă cum mi-am petrecut prima noapte într-un adăpost african, iar eu nu-mi mai pot stăpâni tăcerea. Vizibil stingherită, Priscilla ascultă ce-i povestesc şi-mi spune: „Corinne, noi nu suntem ca albii. Du-te înapoi la Marco, petrece-ţi vacanţele în Kenya, dar nu căuta aici un bărbat pentru toată viaţa.” Despre albi, ea a auzit că sunt buni cu femeile, chiar şi noaptea. Îmi spune că bărbaţii masai sunt altfel, şi că experienţa, pe care tocmai am trăit-o, este ceva normal. Masaii nu sărută, gura fiind pentru mâncat, îmi explică ea, iar sărutul, şi aici face o faţă dispreţuitoare, este ceva oribil. Un bărbat nu atinge niciodată o femeie mai jos de burtă, iar femeia nu are voie să atingă organul sexual al bărbatului. De asemenea, părul şi faţa unui bărbat sunt tabu.

Nu ştiu, dacă să plâng sau să râd. Tânjesc după un bărbat foarte frumos şi nu am voie să îl ating! Abia acum îmi vine în minte scena cu sărutul nereuşit din faţa hotelului şi încep să cred că, ceea ce tocmai am auzit, este adevărat.

În timpul discuţiei, Priscilla nu s-a uitat la mine. Se pare că i-a fost greu să vorbească despre acest subiect în faţa mea. Îmi trec multe prin cap şi nu sunt sigură că am înţeles bine ce mi-a povestit. Deodată, îl văd pe Lketinga stând în raza soarelui de dimineaţă. Cu bustul gol, cu cârpa cea roşie în jurul coapselor şi cu părul lui roşu, este de-o frumuseţe uluitoare! Evenimentele din ultima noapte pătrund până în cele mai adânci colţuri ale creierului meu. Tot ceea ce ştiu este că îl vreau pe acest bărbat şi pe nimeni altul, îl iubesc şi, la urma urmei, totul se poate învăţa, încerc eu să mă consolez.

Mai târziu, plecăm cu un *matatu* supraaglomerat în Ukunda, următorul sat mai mare. Acolo întâlnim şi alţi masai, care stau într-o ceainărie autohtonă, alcătuită din câteva scânduri, bătute provizoriu în cuie, un acoperiş, o masă lungă şi câteva scaune. Ceaiul este fiert într-un vas mare, deasupra focului. Când ne aşezăm, mi se aruncă nişte priviri, pe de-o parte curioase, pe de altă parte critice, după care începe să se vorbească iar de-a valma. Mi-e clar că se vorbeşte despre mine. Îi examinez şi eu pe toţi bărbaţii care stau la mese şi constat că niciunul nu este atât de Inimos ca Lketinga şi nu are aerul lui blajin.

Stăm acolo ore în şir şi nu-mi pasă că nu înţeleg nimic. Mă impresionează felul în care Lketinga se ocupă de mine. Comandă mereu câte ceva de băut, iar mai târziu roagă să îmi aducă şi o farfurie cu carne. Sunt bucăţi de carne de capră mărunţite, pe care abia reuşesc să le înghit, pentru că sunt în sânge şi tari. După trei îmbucături, îmi vine să vomit şi îi dau de-nţeles lui Lketinga că le poate mânca el.

Însă nici el, nici ceilalţi bărbaţi nu iau nimic din farfuria mea, deşi se vede clar că le e foame.

După o jumătate de oră, ei se scoală şi Lketinga încearcă să-mi explice ceva, făcând semne cu mâinile şi picioarele. Înţeleg că vor să meargă cu toţii să mănânce, dar că eu nu pot veni cu ei. Eu, însă, vreau neapărat să merg. *„No, big problem! You wait here.”,* îmi spune Lketinga. Dispar toţi în spatele unui perete şi, după puţin timp, se văd nişte munţi de carne. Peste un timp, masaiul meu se întoarce. Pare să aibă burta plină. Eu tot nu pricep, de ce a trebuit să stau deoparte. Lketinga îmi explică: „*You wife, no lucky meat.”* îmi propun să o întreb diseară pe Priscilla.

Plecăm din ceainărie şi luăm un *matatu,* ca să ne întoarcem pe plajă. Coborâm la *lodgea* Africa-Sea şi ne hotărâm să mergem să-i vedem pe Jelly şi Eric. La intrare ne opreşte un gardian, dar, după ce îi explic că nu vrem decât să-i vizităm pe fratele meu şi pe prietena lui, ne lasă să intrăm fără comentarii. La recepţie, managerul mă salută râzând: *„So, you will now come back în the hotel?”* îi spun că nu, dimpotrivă, îmi place foarte mult în pădure. Dă din umeri şi adaugă: „Să vedem pentru cât timp!”

Îi găsim pe cei doi îndrăgostiţi la piscină. Eric vine la mine, enervat: „Era timpul să te mai şi arăţi!” Apoi, mă întreabă dacă am dormit bine. Când aud ce griji are el, râd şi îi răspund: „Bineînţeles că am dormit altă dată şi mai confortabil, dar sunt fericită!” Lketinga stă lângă noi, râde şi întreabă: *„Eric, what’s the problem?”* Nişte albi care fac baie ne fixează cu privirea. Câteva femei care aleargă încetinesc în mod vizibil pasul, atunci când ajung în dreptul frumosului meu masai şi îi admiră sincer machiajul cel nou. El, însă, nu aruncă nicio privire spre ele, dimpotrivă, se jenează, când vede atâta piele goală.

Nu rămânem mult timp aici, pentru că vreau să mai

cumpăr câte ceva: gaz, hârtie igienică şi, înainte de toate, o lanternă. Noaptea trecută nu am avut nevoie la toaletă, dar nu va fi mereu la fel. Toaleta, alcătuită din două scânduri cu o gaură la mijloc, este situată în afara satului, într-un fel de căsuţă, făcută din frunze de palmieri împletite, aflată la doi metri deasupra pământului. Se ajunge la ea pe o scară de găini, mică şi îngustă, pe care îţi poţi frânge gâtul.

Găsim tot ce ne trebuie într-un butic mic, de unde se aprovizionează şi angajaţii hotelului. Abia acum îmi dau seama, cât de convenabil este totul aici. În afară de bateriile pentru lanternă, cumpărăturile nu mă costă practic nimic, făcând comparaţie cu preţurile europene.

La câţiva metri mai departe se află o altă dugheană, pe care este scris cu roşu *„Meat”.* Lketinga intră acolo. Din tavan atârnă un cârlig uriaş pentru carne şi de el este agăţată o capră jupuită. Lketinga se uită la mine întrebător şi spune: *„Very fresh! You take one kilo for you and Priscilla.”* Mi se face rău, când mă gândesc că trebuie să mănânc carnea asta, dar sunt de acord. Vânzătorul ia o bardă şi taie una din pulpele din spate ale animalului, apoi separă cu alte două, trei lovituri porţia noastră. Restul îl pune înapoi, în cârlig. Ne împachetează marfa în hârtie de ziar şi plecăm în sat.

Priscilla se bucură enorm de carnea pe care i-o ducem cadou. Ne face ceai şi aduce de la o vecină încă un fierbător. Carnea este tăiată mărunt, spălată şi fiartă două ore în apă cu sare. Între timp, ne bem ceaiul care, treptat, treptat, începe să-mi placă. Priscilla şi Lketinga vorbesc fără întrerupere. După un timp, Lketinga se scoală şi spune că pleacă, dar că se întoarce repede. Încerc să aflu ce intenţii are, însă tot ce îmi spune este: *„No problem, Corinne, I come back”* Apoi se uită la mine râzând şi dispare. O întreb pe Priscilla unde se duce. Răspunde că

nici ea nu ştie exact, pentru că aici nu ai voie să-l întrebi pe un masai aşa ceva, şi că asta este treaba lui. Dar ea bănuieşte că se duce în Ukunda. „Pentru numele lui Dumnezeu, ce vrea să facă el în Ukunda? Tocmai de acolo venim noi acum!” „xelam eu, puţin revoltată. „Poate că mai vrea să mănânce ceva” răspunde Priscilla. Mă uit la carnea care clocoteşte într-o oală de tablă mare şi întreb: „Şi asta pentru cine este?” „Pentru noi, femeile”, mă lămureşte ea. „Lketinga nu are voie să mănânce nimic din carnea asta. Niciun războinic masai nu mănâncă vreodată ceva, care a fost atins sau privit de o femeie. Ei nu au voie să mănânce nici în prezenţa femeilor. Singurul lucru care le este permis, este să bea ceai.”

Îmi vine în minte scena ciudată din Ukunda. Acum înţeleg, de ce toţi bărbaţii au dispărut în spatele zidului. Deci, Lketinga nu are voie niciodată să meargă la restaurant cu mine, iar eu nu am voie să gătesc niciodată nimic pentru el. Ciudat este că acest lucra mă afectează mai tare decât ideea de a renunţa la plăcerea unei partide de sex reuşite. După ce-mi revin, cât de cât, încerc să aflu mai multe. Cum arată o căsnicie? Şi răspunsul la întrebarea aceasta mă decepţionează. Din principiu, femeia se ocupă de copii, iar bărbatul îşi petrece cea mai mare parte a timpului cu alţi bărbaţi de acelaşi rang, adică cu alţi războinici, dintre care cel puţin unul trebuie să-i ţină companie la masă. Nu se cuvine să ia masa singur.

Mie îmi piere graiul. Visurile mele romantice despre gătitul şi mâncatul împreună, în pădure sau în coliba noastră modestă, se spulberă. Abia îmi pot stăpâni lacrimile şi Priscilla se uită speriată la mine. Apoi izbucneşte în râs, ceea ce pe mine mă face furioasă. Dintr-odată, mă simt singură şi îmi dau seama că şi Priscilla este o străină, care trăieşte în altă lume.

Dar oare ce face Lketinga? S-a făcut noapte şi Priscilla

serveşte carnea pe două farfurii de aluminiu îndoite. Între timp, chiar mi s-a făcut foame. Gust şi simt surprinsă ce moale este. Dar are un gust aparte, care seamănă cu gustul de carne fiartă sărată. Mâncăm cu mâinile, fără să spunem nimic.

Seara, târziu, îmi iau rămas bun şi mă retrag în fosta căsuţă a Priscillei. Sunt obosită. Aprind lampa de gaz şi mă aşez pe pat. Afară ţârâie greierii. Gândurile mele zboară înapoi, la Elveţia, la mama mea, la magazinul meu şi la viaţa de zi cu zi din Biel. Cât de diferită este aici lumea! Cu toată simplitatea lor, oamenii par a fi mai fericiţi, poate tocmai pentru că se mulţumesc cu mai puţin. Aceste gânduri îmi trec prin cap şi imediat mă simt mai bine.

Deodată, uşa de lemn se deschide scârţâind şi Lketinga apare în prag, râzând. Trebuie să se aplece ca să poată intra. Se uită de jur-împrejur şi se aşază pe prici. *„Hello, how are you? You have eat meat?”* întreabă el. Aşa cum mă interoghează, circumspect şi totodată grijuliu, mă simt bine şi mă cuprinde o mare dorinţă după el. În lumina lămpii de gaz, arată minunat. Podoabele lui strălucesc, bustul îi este gol şi omăt numai cu două şiraguri de perle. Gândul, că sub fusta scurtă până la coapse nu se găseşte nimic altceva decât piele, mă excită foarte tare. Îi apuc mâna suplă şi rece şi i-o apăs tare pe faţa mea. În acest moment mă simt unită cu acest bărbat, practic cu totul străin, şi ştiu că îl iubesc. Îl trag spre mine şi îi simt greutatea corpului. Îmi lipesc faţa de a lui şi simt mirosul sălbatic al părului său roşu. Rămânem aşa o veşnicie şi simt cum îl cuprinde şi pe el excitarea. Ne desparte numai rochia mea de vară uşoară, pe care acum o dau jos. Pătrunde în mine şi, de data asta, trăiesc un nou sentiment de fericire, chiar dacă nu durează mult şi nu ajung la punctul culminant. Simt că formez cu acest bărbat un tot unitar şi mai ştiu în acestă noapte că, în ciuda

tuturor greutăţilor, simt deja o prizonieră a lumii lui.

În timpul nopţii, simt o strângere în zona burţii şi iau lanterna, pe care am pus-o, din fericire, la capul patului. Dacă deschid uşa, precis mă aud toţi, pentru că, în afară de greierii care ţârâie neobosiţi, este linişte. Pornesc spre „toaleta-coteţ”, sar, pur şi simplu, peste ultimele trepte şi ajung la timp la locul cu pricina. Pentru că totul se petrece ghemuit, îmi tremură genunchii. Îmi adun toate forţele şi reuşesc să mă ridic. Apuc lanterna şi mă caţăr înapoi în căsuţă, pe scara găinilor. Lketinga doarme liniştit. Mă strecor pe patul de scânduri, între el şi perete.

Când mă trezesc, este deja ora opt şi soarele arde atât de puternic, încât în căsuţă se face sufocant de cald. După ceaiul obişnuit şi toaleta de dimineaţă, vreau să mă spăl pe cap. Dar cum, fără apă curentă? Noi luăm apă în canistre de douăzeci de litri, pe care Priscilla le umple zilnic la fântâna cu cumpănă din apropiere. Încerc să-i explic lui Lketinga, prin limbajul mâinilor, ce intenţii am. Se arată imediat foarte serviabil: *„No problem, 1 help you!”* Cu ajutoml unei cutii de conserve, Lketinga îmi toarnă apă pe cap. Apoi îmi şamponează părul, râzând în hohote. Se miră că mai am tot părul pe cap, cu atâta spumă.

Apoi, ne hotărâm să-i vizităm pe fratele meu şi pe Jelly la hotel. Îi găsim pe amândoi la masă, savurând un mic dejun copios. Când dau cu ochii de aceste mâncăruri delicioase, îmi dau seama cât de sărăcăcios este micul meu dejun din pădure. De data aceasta eu sunt cea care povesteşte şi Lketinga stă alături şi trage cu urechea. Când încep să descriu expediţia mea din timpul nopţii, cei doi se uită consternaţi imul la celălalt şi mă întreabă: „*What ’s the problem?” „No problem”,* răspund eu râzând, *„everything is okay!”*

Îi invităm pe Eric şi pe Jelly la masa de prânz, la Priscilla. Le spun că am de gând să fac spaghete şi ei sunt de

acord. Eric mă asigură că vor găsi ei singuri dmmul până acolo. Mai avem două ore la dispoziţie, ca să facem rost de spaghete, sos, ceapă şi condimente. Lketinga nici nu ştie despre ce mâncare vorbim noi, însă spune râzând: „*Yes, yes, it's okay.*

Ne urcăm într-un *matatu* şi mergem în primul supermarket din apropierea hotelului, unde găsim, într-adevăr, tot ce ne trebuie. Când ajungem, în sfârşit, în sat, mai îmi rămâne puţin timp la dispoziţie, ca să pregătesc.. Masa festivă". Fac totul pe jos, ghemuită. Priscilla şi Lketinga se amuză, uitându-se cum fac eu spaghetele, şi spun: *„This is not food!"* Prietenul meu masai se uită ţintă în apa care fierbe şi urmăreşte, curios, cum beţele de spaghete încep să se îndoaie uşor. Este un mister pentru el şi nu crede că asta este mâncare. În timp ce pastele fierb, eu deschid cu un cuţit conserva cu sos de roşii. Golesc conţinutul într-o tigaie îndoită şi Lketinga mă întreabă îngrozit: „fs *this blood?" E*u râd cât mă ţine gura. „Sânge? O, nu, e sos de roşii!", îi răspund, amuzându-mă.

Între timp, ajung şi Jelly şi Edy la noi, transpiraţi. „Ce, tu găteşti pe jos?" mă întreabă Jelly mirată. „Bineînţeles. Crezi că aici avem bucătărie?", răspund eu. Când începem să luăm spaghetele cu furculiţa, una câte una, Priscilla şi Lketinga îşi ies din fire. Priscilla se duce şi o cheamă şi pe vecina ei. Se uită şi ea la spaghetele albe, apoi la sosul roşu din oală, după care întreabă, arătând spre paste şi strâmbându-se: „*Worms?"* Acum ne pufneşte râsul. Cei trei cred că noi mâncăm viermi cu sânge şi nici nu se ating de mâncare. Într-un fel, îi înţeleg, pentru că şi eu, cu cât mă uit mai mult în castron şi-mi imaginez că acolo simt viermi şi sânge, cu atât îmi dispare mai mult pofta de mâncare.

La spălatul vaselor mă ciocnesc de următoarea problemă: nu există nici detergent, nici perie. Priscilla rezolvă această problemă folosind „Omo" şi răzuind cu

unghiile. Fratele meu constată sec: „Inimă de soră, eu nu te văd pe tine stând aici pentru totdeauna, în orice caz, nu vei mai avea nevoie de nicio pilă pentru unghiile tale lungi şi frumoase.” într-un fel, el are dreptate.

Eric şi Jelly mai au două zile de vacanţă, după care voi rămâne singură cu Lketinga. În ultima lor seară, hotelul organizează din nou un spectacol cu dansuri ale masailor. Jelly şi Eric, spre deosebire de mine, nu au mai văzut niciodată aşa ceva. Lketinga participă şi el. Noi trei aşteptăm curioşi, să-nceapă spectacolul. Masaii se întâlnesc în faţa hotelului şi adună acolo suliţele, podoabele, centurile din perle şi ţesăturile pentru vânzarea, care are loc după spectacol.

Aproximativ douăzeci şi cinci de războinici intră cântând. Mă simt atât de unită cu aceşti oameni şi sunt atât de mândră de acest popor, de parcă ar fi fraţii mei. Este incredibil, cu câtă eleganţă se mişcă şi ce aură impresionantă degajă! Sentimentul de a fi găsit o patrie, sentiment, pe care eu nu l-am cunoscut până acum niciodată, mă face să-mi dea lacrimile. Am senzaţia că mi-am găsit familia mea, poporul meu. Tulburată de atâţia masai, plini de podoabe şi de picturi, care le dă un aer sălbatic, Jelly şopteşte: „Corinne, eşti sigură că acesta este viitorul tău?” „Da”, este tot ce pot spune.

Către miezul nopţii, spectacolul se termină şi masaii pleacă. Lketinga vine şi ne arată, plin de mândrie, banii pe care i-a câştigat din vânzarea de podoabe. Pentru noi înseamnă puţin, dar lui, suma aceasta îi permite subzistenţa pentru următoarele zile. Ne luăm la revedere de la Eric şi Jelly, pentru că a doua zi de dimineaţă, devreme, ei părăsesc hotelul. Lketinga reuşeşte să obţină de la fratele meu promisiunea că va reveni: „*You are my friends now!”* Jelly mă strânge la piept şi mă roagă, plângând, să am grijă de mine, să reflectez bine asupra

tuturor lucrurilor şi să mă întorc în Elveţia peste zece zile. Se pare că nu are încredere în mine.

Pornim spre casă. Mii de stele strălucesc pe cer, dar luna nu se vede. În ciuda întunericului, Lketinga cunoaşte perfect drumul prin pădure. Trebuie să mă ţin de braţul lui, ca să nu-l pierd din vedere, în apropiere de sat, ne întâmpină, lătrând în întuneric, un câine. Lketinga scoate nişte sunete scurte şi ascuţite şi potaia dispare. În căsuţă dibui după lanternă. În sfârşit, o găsesc şi caut chibriturile, ca să aprind lampa cu gaz. Pentru o fracţiune de secundă, mă gândesc ce uşoară este viaţa în Elveţia! Acolo există lămpi pe stradă, lumină electrică şi totul funcţionează, parcă, de la sine. Sunt epuizată şi vreau să dorm. Lketinga, dimpotrivă, vine de la muncă, îi este foame şi mă roagă să-i fac un ceai. Până acum am lăsat asta în grija Priscillei. În semi-întuneric, trebuie să pun mai întâi petrol în lampă. Mă uit la pachetul de ceai şi îl întreb: *„How much?”* Lketinga râde şi toarnă o treime din pacheţel în apa fiartă. Mai târziu, pune zahăr. Dar nu două, trei linguri, ci o cană plină. Eu mă minunez şi sunt convinsă că ceaiul acesta nu se poate bea. Dar este aproape la fel de bun la gust ca cel făcut de Priscilla. Acum îmi dau seama că, de fapt, ceaiul ia locul unei mese.

A doua zi o petrec cu Priscilla. Avem rufe de spălat. Lketinga se hotărăşte să plece pe ţărmul de nord, ca să afle în ce hoteluri mai au loc spectacole de dans. Nu mă întreabă dacă vreau să merg şi eu.

Plec cu Priscilla la fântână şi încerc să aduc şi eu la căsuţă o canistră de douăzeci de litri cu apă, operaţiune care se dovedeşte a nu fi deloc uşoară. Ca să o umpli, cobori mai întâi în fântână, la o adâncime de circa cinci metri, o găleată de trei litri, apoi o ridici. După aceea, iei apa cu ajutorul unei cutii de conservă goală şi o torni în canistră, prin gura îngustă a acesteia, până se umple.

Trebuie să umbli foarte de atent, ca să nu se piardă nimic din lichidul preţios.

După ce canistra mea este plină, încerc să o car două sute de metri, până la colibă. Deşi eu m-am considerat întotdeauna o femeie robustă, nu reuşesc. Priscilla, dimpotrivă, ridică bidonul din două, trei mişcări, îl pune pe cap şi, calmă şi relaxată, se îndreaptă spre colibă. Eu abia ajung la jumătatea drumului, că o şi văd venind înaintea mea. Îmi ia şi canistra mea şi o duce acasă. Degetele mă dor deja. Scena se repetă de câteva ori, pentru că Omo de aici este foarte spumos. Spălatul manual, şi pe deasupra şi cu apă rece şi cu meticulozitatea specifică standardului elveţian, se face simţit la articulaţiile degetelor. După un timp, mâinile îmi sunt roase până la rană, iar apa cu Omo mă ustură. Unghiile de la mâini îmi sunt terminate. Mă opresc, extenuată şi cu dureri de spate, iar Priscilla termină şi treaba mea.

Este cu mult trecut de ora prânzului şi noi încă nu am mâncat nimic azi. Dar ce să mâncăm? În casă nu avem niciun fel de provizii, pentru că imediat ne-ar invada gândacii şi şoarecii. Aşa că mergem în fiecare zi şi cumpărăm tot ce ne trebuie de la butic. În ciuda căldurii toride, pornim la drum. În mod normal, se face o jumătate de oră până acolo, dar Priscilla stă la taifas cu fiecare persoană, care ne iese în cale. Aici, obiceiul este să te adresezi cuiva cu*, fJambo,* | după care să povesteşti istoria întregii familii.

În sfârşit, ajungem şi cumpărăm orez şi carne, roşii, lapte şi chiar pâine proaspătă. Acum avem de mers acelaşi drum lung înapoi, după care trebuie să ne apucăm de gătit. Este seară şi Lketinga tot nu a apărut. O întreb pe Priscilla dacă ştie când se întoarce, şi ea îmi răspunde râzând: *„No, I can’t ask this a Massai-man!”* Istovită de atâta muncă în plin soare, cu care eu nu sunt obişnuită,

mă întind în căsuţă la răcoare, în timp ce Priscilla începe să gătească. Poate că sunt atât de lipsită de vlagă şi pentru că nu am mâncat nimic toată ziua.

Masaiul meu îmi lipseşte. Fără el, lumea este pe jumătate interesantă şi demnă de trăit. În sfârşit, cu puţin timp înainte de lăsarea întunericului, îl văd venind agale spre colibă, cu mersul lui elegant. Aud răsunând cunoscutul*, „hello, how are you?”.* Îi răspund, puţin ofensată: *„Oh, not so goodl”,* la care el întreabă, imediat, speriat: „*Why?”* Cum expresia feţii lui mă îngrijorează puţin, mă hotărăsc să nu amintesc nimic despre absenţa lui îndelungată. Ţinând cont de cunoştinţele noastre de engleză precare, risc să creez neînţelegeri. Aşa că îi spun, arătând spre burtă: *„Stomach!”* Se uită la mine zâmbind şi spune: *„Maybe baby?”* Râzând, îi răspund „Nu!” La asta chiar nu m-aş fi gândit, pentru că iau anticoncepţionale, ceea ce Lketinga nu ştie şi, mai mult ca sigur, nici nu cunoaşte această metodă de contracepţie.

OBSTACOLE BIROCRATICE

Suntem în căutarea unui hotel, în care trebuie să fie cazaţi un masai şi soţia lui albă. Eu nu-mi pot imagina, ce-i drept, felul lor de viaţă, însă sunt tare curioasă. Există câteva întrebări, pe care aş vrea să i le pun acestei femei. Întâlnirea cu cei doi mă decepţionează. Masaiul arată ca un negru „obişnuit”, fără podoabe şi haine tradiţionale, îmbrăcat în schimb într-un costum care i se potriveşte perfect. Este cu câţiva ani mai în vârstă decât Lketinga. Femeia se apropie de cincizeci de ani. Vorbim toţi de-a valma şi Ursula, care este nemţoaică, mă întreabă: „Ce, vrei să vii aici şi să trăieşti cu un masai?” Eu îi răspund că da şi o întreb, timidă, care este problema. „Ştii”, spune ea, „soţul meu şi cu mine trăim deja de cincisprezece ani

împreună. El este jurist, şi totuşi continuă să aibă probleme cu mentalitatea germană. Imaginează-ţi-l pe Lketinga, care nu a fost niciodată la şcoală, nu ştie să scrie şi să citească şi care abia vorbeşte engleza. Nu are nici cea mai vagă idee despre obiceiurile şi datinile din Europa şi mai ales despre această ţară perfectă care este Elveţia. Asta înseamnă, din capul locului, o condamnare la nereuşită!" Ea încearcă să-mi explice că aici femeiele nu au niciun drept, că pentru ea este exclus să trăiască în Kenya, dar ca să-ţi petreci vacanţele aici este ceva formidabil. Mă sfătuieşte să-i cumpăr lui Lketinga, cât pot de repede, altă îmbrăcăminte, pentru că aşa cum arată, nu pot merge cu el.

Ea povesteşte şi iar povesteşte, iar eu simt, când văd câte probleme mă aşteaptă, cum inima mea se scufundă tot mai adânc. Şi soţul Ursulei este de părere că ar fi mai bine ca Lketinga să vină să mă viziteze în Elveţia. Eu nu pot să-mi imaginez acest lucm şi, instinctiv, sunt împotriva acestei idei. Totuşi, noi acceptăm ajutorul, pe care acest cuplu ni-l oferă şi a doua zi plecăm împreună la Mombasa, ca să solicităm eliberarea unui paşaport pentru Lketinga. Când vede că încep să am îndoieli, Lketinga mă întreabă dacă am vreun bărbat în Elveţia. Dacă nu, aş putea să-l iau fără probleme cu mine. Deşi cu zece minute înainte el a spus că nu vrea să părăsească Kenya, deoarece nu ştie unde se află Elveţia şi nici cum este familia mea.

În drum spre paşapoarte, încep să am îndoieli, care se dovedesc mai târziu îndreptăţite. Din acest moment, zilele liniştite în Kenya s-au terminat; începe stresul birocratic. Intrăm toţi patru în clădire şi stăm la coadă mai bine de-o oră, până să ne vină rândul. La un birou mare din lemn de mahon veritabil stă un funcţionar, care, chipurile, se ocupă de cereri. Între soţul Ursulei şi el ia naştere o discuţie, din care eu şi Lketinga nu înţelegem nimic. Îl văd numai cum

îşi aruncă privirile asupra înfăţişării exotice a lui Lketinga. După cinci minute, soţul Ursulei ne spune: *„Let's goi"* Părăsim biroul, fără să mai înţelegem nimic. Mă revoltă faptul că pentru cinci minute a trebuit să aşteptăm o oră.

Pentru că timpul ne fuge printre degete, ne ducem chiar a treia zi la paşapoarte cu fotografiile. Acum trebuie să aşteptăm mai mult decât prima dată. Cu cât ne apropiem mai mult de uşă, cu atât devin mai agitată. Lketinga nu se simte deloc bine, iar pe mine mă cuprinde panica, gândindu-mă la engleza umilă pe care o vorbesc. Când ajungem, în sfârşit, în faţa ofiţerului, mă străduiesc să-i explic ce vrem. După un timp, acesta îşi ridică ochii de pe ziar şi mă întreabă ce vreau să fac cu unul ca ăsta – şi se uită la Lketinga cu dispreţ – în Elveţia. *„Holidays",* îi răspund eu. Ofiţerul râde şi-mi spune că, atâta vreme cât acest masai nu este îmbrăcat civilizat, nu i se va da un paşaport. Şi pentru că el nu are nicio pregătire şi nici cea mai vagă idee despre Europa, trebuie să depun o cauţiune de o mie de franci elveţieni şi să-i cumpăr un bilet de avion, valabil dus-întors. Abia după ce rezolv toate aceste lucruri, îmi poate da un formular de cerere.

Enervată de aroganţa acestui umflat, îl întreb cât mai durează, după ce am rezolvat totul. „Cam două săptămâni" răspunde el, făcându-ne semn cu mâna să părăsim biroul şi întinzându-se, plictisit, după ziar. Îmi piere graiul, când văd atâta neruşinare. Dar, în loc să mă descurajeze, comportamentul lui dimpotrivă, mă ambiţionează şi vreau să-i arăt cine iese câştigător în toată afacerea asta. Înainte de toate, nu vreau ca Lketinga să se simtă inferior. În plus, vreau să i-l prezint cât mai curând mamei mele.

Mă agăţ tot mai mult de această idee fixă şi hotărăsc, împreună cu Lketinga, să mergem în primul birou de turism şi să le rezolvăm pe toate. El şi-a pierdut deja

răbdarea şi este dezamăgit. Acolo nimerim peste un indian amabil, care înţelege situaţia, dar care mă avertizează că multe femei albe şi-au pierdut în felul acesta banii. Stabilesc cu el să-mi elibereze o dovadă, cum că am cumpărat biletul de avion, iar eu să-i las în schimb suma de bani respectivă. Aşa că indianul îmi dă o chitanţă şi îmi promite că îmi va da banii înapoi, dacă nu obţinem paşaportul.

Ştiu că este destul de riscant ceea ce fac, dar mă bazez pe buna mea cunoaştere a oamenilor. Important este ca Lketinga să ştie unde să meargă, atunci când va avea paşaportul, ca să comunice data plecării. „încă un pas înainte!” îmi spun eu cu convingere.

Mergem apoi la un târg din apropiere şi cumpărăm pentru Lketinga nişte pantaloni, o cămaşă şi pantofi. Nu este uşor, pentru că avem gusturi total diferite. El vrea pantaloni roşii sau albi. Pantaloni albi, în pădure, este exclus, iar roşu nu este tocmai o culoare „bărbătească” pentru o îmbrăcăminte vestică. Soarta îmi vine, însă, în ajutor: toţi pantalonii sunt prea scurţi pentru bărbatul meu, înalt de doi metri. După lungi căutări, găsim, în sfârşit, nişte blugi, care i se potrivesc. Când ajungem la pantofi, o luăm de la capăt. Până acum el a purtat numai sandale făcute din cauciucuri de maşină vechi. Cădem de acord să cumpărăm adidaşi. Peste două ore, Lketinga este îmbrăcat nou-nouţ, dar eu tot nu sunt încântată de cum arată. Mersul lui nu mai este la fel de uşor şi de elastic, şi parcă-şi târăşte picioarele. Bineînţeles, el este mândru, pentru că poartă pentru prima dată în viaţa lui pantaloni lungi, cămaşă şi adidaşi.

Normal că acum este prea târziu, ca să mai mergem la paşapoarte, aşa că Lketinga propune să ne ducem pe coasta de nord. Vrea să-mi prezinte nişte prieteni şi să-mi arate unde a locuit el, înainte să se mute la Priscilla. Eu nu

prea simt de acord, pentru că este deja ora patru şi asta înseamnă că trebuie să ne întoarcem pe întuneric pe coasta sudică. Din nou, îl aud spunând: *„No problem, Corinne!”* Aşa că aşteptăm un *matatu* care merge spre nord şi abia în al treilea autobuz găsim un loc liber. După numai câteva minute, sunt transpirată toată.

Din fericire, ajungem numaidecât într-un sat de masai, unde văd, pentru prima dată, femei masai împodobite. Mă salută toate, bucuroase. Începe un du-te-vino permanent în colibe. Nu ştiu dacă se miră mai mult de mine sau de înfăţişarea lui Lketinga. Toate încep să tragă de cămaşa deschisă la culoare a lui Lketinga. Îi admiră pantalonii şi chiar pantofii. Încet-încet, cămaşa începe să se închidă la culoare. Două, trei femei încearcă să-mi spună ceva în acelaşi timp, dar eu zâmbesc, fără să spun sau să înţeleg ceva.

Între timp, se adună o groază de copii în colibă, care vin să mă vadă. Unii se miră, alţii se amuză pe seama mea. Sunt surprinsă cât de murdari sunt toţi. Deodată, Lketinga îmi spune: *„Wait here”* şi pleacă. Nu mă simt în apele mele. O femeie îmi oferă lapte să beau, dar, când mă gândesc la muşte, îl refuz. O alta îmi face cadou o brăţară de masai, de care mă bucur şi pe care mi-o pun imediat la mână. Se pare că toate femeile se ocupă aici cu confecţionarea de podoabe.

Puţin mai târziu, apare şi Lketinga şi mă întreabă: *„You hungry?”* De data asta îi răspund sincer că da, pentru că, într-adevăr, mi-e foame. Mergem în cel mai apropiat restaurant din boscheţi, care este asemănător celui din Ukunda, numai că mult mai mare. Aici există un separeu pentru femei şi, puţin mai în spate, imul pentru bărbaţi. Eu trebuie să merg, bineînţeles, cu femeile, iar Lketinga se retrage alături de ceilalţi războinici. Pe mine nu mă încântă ideea; aş prefera să fiu pe coasta de sud, în coliba mea. Mi

se aduce o farfurie, în care plutesc, într-un fel de sos, nişte carne şi câteva roşii. Pe o a doua farfurie, se află un fel de lipie. Observ cum o altă femeie, care are în faţă acelaşi „meniu" ca şi mine, rupe în bucăţele cu mâna dreaptă lipia, o înmoaie în sos, apoi ia şi o bucată de carne şi bagă totul în gură, cu mâna. Fac şi eu la fel, numai că eu am nevoie de ambele mâini. Pentru moment, se face linişte. Toate mă urmăresc cum mănânc. Îmi este penibil, mai ales că stau adunaţi în jurul meu zece sau uiai mulţi copii şi se uită la mine cu nişte ochi mari. Apoi, încep să vorbească toţi de-a valma. Totuşi, eu mă simt în continuare privită, înghit totul, cât pot de repede, şi sper să apară şi Lketinga cât mai curând. Când nu mai rămâne nimic, în afară de oase, mă duc la un fel de butoi, din care scoţi apă şi-ţi torni pe mâini, ca să se ducă grăsimea, lucru care este, de fapt, iluzoriu.

Eu aştept şi iar aştept. În cele din urmă, apare şi Lketinga. Îmi vine să-i sar de gât! El se uită, însă, ciudat la mine, ba chiar supărat, iar eu nu ştiu cu ce am greşit. Pe cămaşa lui se vede că a mâncat şi el. Mă cheamă: *„Come, come!"* Pe drum îl întreb: *„Lketinga, what's the problem?"* Expresia feţei lui îmi provoacă teamă. Aflu că eu sunt motivul supărării lui, când îmi ia mâna stângă şi-mi spune: „*This hand no good for food! No eat with this one!"* Am înţeles ce spune el, dar nu pricep de ce trebuie să facă o astfel de faţă. Îl întreb de ce, dar nu primesc niciun răspuns.

Obosită după atâta efort şi năucită de atâtea enigme noi, mă simt neînţeleasă şi vreau să merg acasă, în căsuţa noastră de pe coasta de sud. Încerc să-i explic asta lui Lketinga: „*Let 's go home!"* Nu ştiu cum se uită la mine, dar mă frapează iar albul lui din ochi şi nasturele de sidef strălucitor. *„No"* spune el, *„all Massai go to Malindi tonight.*" Simt cum mi se opreşte inima din bătaie. Dacă

am înţeles bine, el vrea să meargă mai departe, în Malindi, şi asta numai pentru un singur dans. *„It's good business în Malindi",* încearcă el să mă lămurească. Observă că nu sunt foarte încântată şi mă întreabă imediat, pe un ton îngrijorat: „*You are tired?"* Da, sunt obosită. Eu habar nu am unde se află Malindi şi nici nu am aici haine de schimb. El spune că nu este nicio problemă, pot dormi la *„Massai-ladies",* iar mâine dimineaţă el se va întoarce aici. Răspunsul lui mă trezeşte de-a binelea. Ideea de a rămâne aici, fără el şi fără să pot scoate un singur cuvânt, mă umple de panică. *„No, we go to Malindi together",* hotărăsc eu. În sfârşit, îl văd din nou pe Lketinga râzând şi spunând, ca de obicei, *„No problem!".* Împreună cu alţi câţiva masai, ne urcăm într-un autobuz public, care este, într-adevăr, mai confortabil decât un *matatu,* în care aproape îţi rupi gâtul. Mă trezesc când suntem deja la Malindi.

Mai întâi căutăm o locuinţă autohtonă, pentru că după show riscăm să fie totul ocupat. Prea multe de ales nu avem. Găsim un *lodging,* în care mai sunt cazaţi şi alţi masai. Ni se dă ultima cameră liberă care nu este mai mare de trei metri pătraţi. Lângă doi din cei patru pereţi de beton se află câte un pat de fier, pe care stau spânzurate două saltele subţiri şi destrămate, iar pe ele două pături de lână. Din tavan atârnă un bec gol, iar în cameră stau rătăcite două scaune. Cel puţin nu costă mult; transformat, înseamnă patru franci pe noapte. Mai avem exact o jumătate de oră, până începe spectacolul dansatorilor masai. Mă duc şi beau repede o Cola.

Când mă întorc în cameră, sunt de-a dreptul uimită de scena pe care o văd: Lketinga stă pe unul din cele două paturi dezmembrate şi trage supărat de blugii lăsaţi până la genunchi. E clar că vrea să şi-i dea jos, pentru că trebuie să plecăm imediat şi nu poate, normal, să apară în haine

europene. Abia îmi pot stăpâni râsul. Din cauza adidaşilor, nu reuşeşte să-şi dea blugii jos şi aceştia rămân atârnaţi de picioare. Nu-i mai poate mişca nici în sus, nici în jos. Râzând, mă aplec în genunchi în faţa lui Lketinga şi încerc să trag adidaşii rămaşi pe crăcii pantalonilor, la care el ţipă: *„No, Corinne, out with this!”,* şi arată spre pantaloni. *„Yes, yes”,* răspund eu şi încerc să-l fac să-nţeleagă că mai întâi trebuie să se scoale, apoi să se descalţe şi abia după aceea poate să-şi dea pantalonii jos.

Jumătatea de oră a trecut de mult şi alergăm până la hotel. Aşa cum arată, în îmbrăcămintea lui tradiţională, îmi place de o mie de ori mai mult. Încălţămintea cea nouă, pe care nu a vrut să o poarte, bineînţeles, cu şosete, i-a făcut deja nişte băşici mari la călcâie. Ajungem la timp la show. Mă aşez în rândul spectatorilor albi şi unii dintre ei mă privesc cu dispreţ, deoarece sunt îmbrăcată cu aceleaşi haine de dimineaţă şi care, normal, nu pot arăta mai frumos şi mai curat. Iar mirosul pe care îl degaj, nu este nici el la fel de proaspăt ca cel al albilor care tocmai au ieşit de sub duş. Să nu mai vorbim de părul meu lung şi lipicios! Cu toate acestea, eu sunt, cu siguranţă, cea mai mândră femeie din încăperea aceasta. La apariţia bărbaţilor dansatori, mă cuprinde din nou acel sentiment al apartenenţei, sentiment care mie îmi este deja cunoscut.

Până se termină show-ul şi vânzarea, se face aproape miezul nopţii. Singurul lucru pe care mi-l doresc acum, este să dorm. În *lodging* aş fi vmt să mă spăl puţin, dar Lketinga mai vine cu un masai în cameră, spunându-mi că prietenul lui ar putea dormi în celălalt pat. Eu nu sunt încântată de ideea de a împărţi cu un bărbat străin cei trei metri pătraţi, dar nu spun nimic, ca să nu par nepoliticoasă. Aşa că mă înghesui cu Lketinga, îmbrăcată, în patul îngust şi dezmembrat. Într-un târziu adorm.

Dimineaţă reuşesc să fac, în sfârşit, un duş, ce-i drept nu foarte abundent, ţinând cont de presiunea foarte scăzută a apei, care, pe deasupra, este şi rece ca gheaţa. În ciuda hainelor murdare de pe mine, mă simt ceva mai bine. Plecăm înapoi, spre ţărmul sudic.

La Mombasa îmi cumpăr o rochie simplă, pentru că vrem să trecem pe la oficiu, ca să ne interesăm de paşapoarte şi formulare. Astăzi chiar reuşim! După ce ni se verifică biletul de avion şi chitanţa, prin care dovedim că am depus suma de bani cerută, primim, în sfârşit, un formular de cerere. Încercând să răspund la toate întrebările, constat că pe cele mai multe nu le înţeleg şi mă hotărăsc să completez formularul împreună cu Ursula şi soţul ei.

După cinci ore de mers, ajungem din nou pe ţărmul sudic, în căsuţa noastră. Priscilla îşi făcuse deja griji, pentru că nu ştia unde ne-am petrecut noaptea. Lketinga trebuie să-i explice de ce este îmbrăcat în haine europene. Eu mă întind puţin, pentru că afară este foarte cald. Pe deasupra, îmi este şi foame. Precis am dat jos câteva kilograme.

Au mai rămas şase zile până la plecarea mea m Elveţia, iar eu nu am discutat încă cu Lketinga despre viitorul nostru în Kenya. Toate se-nvârt în jurul acestui paşaport idiot! Aşa că încep să mă gândesc, ce aş putea face eu aici. Ca să trăieşti, la stilul de viaţă modest de-aici, nu-ţi trebuie prea mulţi bani. Totuşi, am nevoie de o ocupaţie şi de un venit suplimentar. Astfel, îmi vine ideea să caut într-unul din numeroasele hoteluri un spaţiu comercial, unde să deschid un magazin. Aş putea să angajez una sau două croitorese, să aduc din Elveţia tipare de rochii şi să deschid aici o croitorie. Stofe frumoase se găsesc din belşug, croitorese bune, care să fie dispuse să lucreze pentru aproximativ trei sute de franci pe lună, de

asemenea există, iar vânzarea este domeniul spre care am predilecţie.

Încântată de această idee, îl chem pe Lketinga în casă şi încerc să-i explic şi lui ce am de gând. Îmi dau seama, însă, imediat că nu mă înţelege. Dar cum pentru mine lucrul acesta este foarte important, mă duc şi o chem pe Priscilla. În timp ce ea îi traduce,

Lketinga dă din când în când din cap. Priscilla îmi spune că, fără permis de muncă sau fără să fiu căsătorită, nu pot să-mi pun planul în aplicare. Ideea i se pare, însă, bună, pentru că şi ea cunoaşte aici câteva persoane care câştigă bani buni cu un atelier de croitorie la comandă. Îl întreb pe Lketinga, dacă ar fi interesat, eventual, de o căsătorie. Contrar aşteptărilor mele, el pare reţinut. Judecata lui este justă: magazinul meu din Elveţia merge mult prea bine ca să-l vând, iar eu pot veni de două sau de trei ori pe an în vacanţă, în Kenya. Îmi spune că el mă va aştepta mereu.

Acum încep să mă enervez puţin. Eu sunt dispusă să renunţ la tot ce am în Elveţia şi el vine cu propuneri de vacanţe! Sunt dezamăgită. Îşi dă seama imediat de acest lucru şi îmi spune, şi asta pe bună dreptate, că el încă nu mă cunoaşte bine nici pe mine, nici familia mea. Crede că mai are nevoie de timp, ca să reflecteze asupra acestei idei şi mă roagă şi pe mine să fac acelaşi lucru. În plus, adaugă el, ar putea şi el să vină la mine, în Elveţia. Eu mă mulţumesc să-i răspund: „Lketinga, dacă fac ceva, atunci fac până la capăt şi nu pe jumătate.” Ori îşi doreşte să vin şi are aceleaşi sentimente ca şi mine, ori încerc să uit tot ce a fost între noi.

A doua zi, mergem să-i căutăm pe Ursula şi pe soţul ei la hotel, ca să completăm formularul. Dar nu îi găsim, pentru că sunt plecaţi într-un safari de mai multe zile. Din nou încep să-mi blestem cunoştinţele mele de engleză umile. Căutăm pe cineva, care să ne traducă formularele.

Lketinga nu vrea decât un masai, deoarece în altcineva nu are încredere.

Mergem din nou la Ukunda şi aşteptăm ore în şir în ceainărie, până când apare, în sfârşit, un masai care ştie să citească, să scrie şi să vorbească engleza. Sinceră să fiu, felul lui arogant de a fi nu-mi place deloc, dar completează, împreună cu Lketinga, tot formularul şi ne spune că fără mită nu se mişcă nimic aici. Îl cred, pentru că îmi arată paşaportul lui şi se pare că a fost deja de două ori în Germania. Mai adaugă faptul că pentru mine, ca albă, mita este de cinci ori mai mare. De aceea, îmi propune să meargă el cu Lketinga a doua zi, contra unei sume de bani, la Mombasa şi să rezolve totul. Eu sunt de acord cu propunerea lui, pentru că nu prea mai am puterea să mă războiesc cu acel ofiţer arogant. Contra sumei de cincizeci de franci, masaiul vrea să rezolve totul, ba chiar să-l şi ducă pe Lketinga la aeroport. Îi mai dau un bacşiş şi cei doi bărbaţi pleacă la Mombasa.

În sfârşit, pot merge din nou pe plajă! Mă las alintată de soarele şi de mâncarea bună din hotel, care costă, bineînţeles, de zece ori mai mult decât în restaurantele locale. Spre seară, mă întorc la colibă, unde Lketinga mă aşteaptă deja, furios. Emoţionată, îl întreb cum a fost la Mombasa, dar el vrea mai întâi să afle unde am fost eu. Râzând, îi răspund: „Pe plajă şi la’hotel, să mănânc!” Apoi vrea să ştie cu cine am stat de vorbă. Fără să mă gândesc la ceva, îi spun de Edy şi de încă alţi doi masai, cu care am schimbat câteva vorbe. Atunci începe să se lumineze la faţă şi-mi spune, printre altele, că paşaportul va fi gata cam peste trei sau patru săptămâni.

Eu mă bucur şi încerc să-i povestesc, cât pot de mult, despre Elveţia şi familia mea. Îmi dă de-nţeles că abia aşteaptă să-l vadă pe Eric, dar, în ceea ce priveşte cealaltă lume, nu ştie ce-l aşteaptă. Nici eu nu sunt foarte

încântată, când mă gândesc la reacţia oamenilor din Biel, atunci când îl vor vedea pe Lketinga. În orice caz, numai circulaţia pe străzi, localurile neobişnuite şi întreg luxul de acolo, îl vor ameţi.

Ultimele zile ale mele în Kenya le petrec ceva mai liniştit. Din când în când, mergem la hotel, la plajă sau rămânem în sat cu oamenii, bem ceai sau facem de mâncare. În ultima zi sunt tristă şi încerc să-mi păstrez calmul. Lketinga este şi el agitat. Mulţi îmi aduc cadouri, de cele mai multe ori podoabe de-ale masailor. Mâinile mele sunt aproape până la coate pline de bijuterii-

Lketinga îmi mai spală o dată părul, mă ajută la împachetat şi mă întreabă întruna: *„Corinne, really you will come back to me?”* Se pare că nu crede că mă voi mai întoarce. După părerea lui, multe femei albe spun asta şi nu mai vin, sau, dacă vin, îşi găsesc alt bărbat. „Lketinga, eu nu vreau pe altcineva, *only you!”,* îl asigur eu din nou şi îi promit că îi voi scrie des, îi voi trimite fotografii şi îl voi înştiinţa când am aranjat totul. În orice caz, trebuie să găsesc pe cineva care să-mi cumpere magazinul şi pe cineva care să-mi preia locuinţa, cu tot cu mobilier.

Îl rog să-mi comunice prin Priscilla când va veni, în cazul în care va primi paşaportul. Apoi adaug: „Dacă nu obţii paşaportul sau dacă tu nu mai vrei să vii în Elveţia, poţi să-mi spui liniştit. Eu voi avea nevoie de aproximativ trei luni, ca să rezolv totul.” Lketinga mă întreabă, ce înseamnă trei luni: „*How many full moons?”* „De trei ori lună plină”, îi răspund eu, râzând.

În ultima zi, petrecem fiecare minut împreună şi ne hotărâm să rămânem până la ora patru dimineaţa la barul Bush-Baby. Cu ocazia asta nici nu adormim şi profităm şi de timpul care ne-a mai rămas. Vorbim, gesticulăm, explicăm toată noaptea şi Lketinga mă întreabă încontinuu, dacă mă mai întorc. Îi promit a douăzecea oară

că mă voi întoarce şi îmi dau seama cât de răscolit este şi el.

Cu o jumătate de oră înainte de plecare, ajungem la hotel, însoţiţi de alţi doi masai. Somnoroşi, albii ne şteaptă şi se uită la noi enervaţi. Cu geanta mea de voiaj şi cu cei trei masai plini de podoabe şi cu ciomegele la ei, cred că fac o impresie tare ciudată! Trebuie să urc. Lketinga şi cu mine ne mai luăm încă o dată în braţe, iar el îmi spune: *„No problem, Corinne! 1 wait here or 1 come to you!”* Apoi, nu-mi vine să cred: mă sărută pe gură. Emoţionată, mă urc şi le fac cu mâna celor trei masai, care rămân pe loc, în întuneric.

Despărţirea şi plecarea

Ajunsă în Elveţia, încep imediat să caut o succesoare pentru magazinul meu. Există multe persoane interesate, însă puţini sunt capabili de aşa ceva şi mulţi dintre ei nu au bani. Bineînţeles, eu vreau să obţin cât mai mult posibil, pentru că nu ştiu când voi mai putea câştiga din nou ceva. Cu zece franci elveţieni, poţi trăi în Kenya două zile. Aşa că încep să devin destul de zgârcită şi fiecare franc îl pun deoparte, pentru viitorul meu în Africa.

O lună trece repede, însă nu primesc nicio veste de la Lketinga. I-am scris deja trei scrisori, iar acum îi scriu şi Priscillei. Sunt puţin îngrijorată. Peste două săptămâni primesc de la ea o scrisoare care mă tulbură. Îmi povesteşte că după două săptămâni de la plecarea mea nu a mai văzut nici urmă de Lketinga şi că probabil s-a dus să trăiască din nou pe coasta de nord. De asemenea, îmi povesteşte că acţiunea cu paşaportul nu avansează deloc şi, în cele din urmă, mă sfătuieşte să rămân în Elveţia. Veştile de la ea mă demtează total. Scriu imediat o altă scrisoare, pe care o trimit la căsuţa poştală de pe coasta de nord, unde au ajuns şi primele mele scrisori pentru Lketinga.

După aproape două luni de la întoarcerea mea în Elveţia, o prietenă de-a mea se decide să-mi cumpere magazinul, vânzarea efectivă având loc la 1 octombrie. Sunt extrem de fericită, pentru că astfel una din cele mai mari probleme şi-a găsit, în sfârşit, rezolvarea. Teoretic, pot pleca în octombrie. Din păcate, de la Lketinga nu am primit încă nicio veste. Mă gândesc că nu mai are niciun sens să vină el în Elveţia, pentru că în curând voi ajunge eu la Mombasa. Eu continuu să cred în marea noastră dragoste. De la Priscilla mai primesc două scrisori confuze. Cu toate acestea, încrederea mea este de nezdruncinat. Intru într-o agenţie de turism şi-mi cumpăr bilet de avion pentru Mombasa, cu plecare pe data de 5 octombrie.

Îmi mai rămân două săptămâni, timp în care trebuie să scap de locuinţă şi de maşină. Cu locuinţa nu este nicio problemă, pentru că o vând, complet aranjată şi la un preţ derizoriu, unui student tânăr care mă lasă să stau în ea până în ultima zi.

Prietenii mei, colegii de afaceri, toţi cei care mă cunosc, nu înţeleg ce fac. Pentru mama mea, în special, şocul este foarte mare, însă am sentimentul că ea mă înţelege cel mai bine. Speră şi se roagă pentru mine, ca să găsesc ceea ce caut şi să fiu fericită.

În ultima zi, vând şi cabrioletul şi plec imediat la gară. Am emoţii, atunci când cumpăr biletul de tren spre Ziirich-Kloten „numai dus”. Cu un bagaj mic de mână şi cu o geantă mare de voiaj, în care se găsesc câteva tricouri, lenjerie de corp, fuste de bumbac simple şi câteva cadouri pentru Lketinga şi Priscilla, stau în tren şi aştept să plece.

În momentul în care trenul se pune în mişcare, simt că plutesc de fericire. Mă las pe spate, faţa îmi luminează, probabil, ca o lanternă şi râd de una singură. Mă cuprinde un sentiment de libertate extraordinar. Aş putea să ţip şi să-i împărtăşesc fiecărui călător din tren fericirea mea şi

planurile mele. Sunt liberă, liberă, liberă! În Elveţia nu mai am niciun fel de obligaţie, nicio cutie de scrisori cu note de plată! Şi scap şi de vremea dezolantă şi posomorâtă de iarnă. Nu ştiu ce mă aşteaptă în Kenya, dacă Lketinga a primit scrisorile mele sau nu. În caz că da, mă întreb dacă i-au fost traduse corect. Nu ştiu nimic şi, pur şi simplu, mă las pradă unui sentiment de imponderabilitate, care mă face fericită.

Voi avea trei luni la dispoziţie ca să mă acomodez, înainte de a face demersuri pentru prelungirea vizei. Dumnezeule, în trei luni de zile am destul timp, ca să pot rezolva totul şi să-l cunosc mai bine pe Lketinga! Cunoştinţele de engleză mi le-am mai îmbunătăţit şi, în plus, mi-am luat cu mine nişte cărţi bune, ilustrate, după care să învăţ mai departe. Peste cincisprezece ore mă voi afla în noua mea patrie. Cu acest gând mă urc în avion, mă instalez în fotoliu şi absorb, uitându-mă pe geam, ultimele impresii din Elveţia. Nu ştiu când mă voi întoarce. Sărbătoresc acest rămas bun şi totodată nou început, oferindu-mi o şampanie. În curând, nu mai ştiu dacă să plâng sau să râd.

În noua mea patrie

De la aeroportul Mombasa până la Africa-Sea-Lodge merg cu autobuzul hotelului, deşi nu am rezervare la hotel. Priscilla şi Lketinga trebuie să ştie, în mod normal, de sosirea mea. Sunt îngrozitor de bulversată. Şi dacă nu vine nimeni? Ajung la hotel şi nu mai am timp să mă gândesc la asta. Mă uit în jurul meu şi nu văd pe nimeni care să mă întâmpine. Stau cu bagajul lângă mine, tensiunea începe să cedeze şi o mare dezamăgire mă cuprinde treptat. În acel moment, îmi aud numele şi, când mă uit în sus, pe drum, o văd pe Priscilla năvălind spre sufletul meu, cu sânii săltându-i. Îmi dau lacrimile de uşurare şi de bucurie.

Ne sărim de gât una alteia şi întreb, bineînţeles, unde

este Lketinga. Faţa ei se-ntunecă, şi-mi spune, întorcându-şi privirea: „*Corinne, please, I don ’t know, where he is!”* De atunci, şi sunt mai mult de două luni, nu l-a mai văzut. Există tot felul de zvonuri, dar nu ştie ce este adevărat din toate astea. Eu vreau să aflu tot, dar Priscilla propune să mergem mai întâi acasă la ea, în sat. Îi pun geanta mea grea pe cap, eu iau bagajul de mână şi plecăm.

Dumnezeule, mă gândesc eu, ce se va-ntâmpla cu visurile despre marea mea dragoste şi fericire? Unde poate fi Lketinga? Nu pot să cred că a uitat totul. În sat, Priscilla îmi prezintă o amică musulmană şi îmi spune că momentan trebuie să locuim toate trei în căsuţă, pentru că femeia nu mai vrea să se întoarcă la soţul ei. Căsuţa nu este, într-adevăr, prea mare, dar pentru început o să ne-ajungă.

Bem ceai, însă pe mine mă frământă întrebările, la care nu am primit încă răspuns. O întreb din nou pe Priscilla de masaiul meu. După câteva ezitări, îmi povesteşte ce a auzit: unul dintre amicii lui ar fi spus că Lketinga s-a întors la el acasă şi, nemaiprimind multă vreme nicio scrisoare de la mine, s-ar fi îmbolnăvit. „Ce?” exclam eu indignată. „Am scris cel puţin de cinci ori.” Acum, Priscilla se uită şi ea, puţin mirată: „Şi anume unde ai scris?” îi arăt adresa de la căsuţa poştală de pe coasta nordică., Atunci”, spune ea, „nu e de mirare că Lketinga nu a primit scrisorile. Cutia aparţine tuturor masailor de pe coasta nordică şi fiecare îşi poate lua de-acolo ce vrea. Iar pentru că Lketinga nu ştie să citească, i-au ascuns, probabil, ceilalţi masai, scrisorile.”

Nu-mi vine să cred ce-mi spune Priscilla: „Eu credeam că toţi masaii sunt prieteni între ei şi se-nţeleg ca fraţii. Cine poate să facă aşa ceva?” Acum aflu, pentru prima dată, despre invidia dintre războinicii de-aici, de pe coastă. Priscilla îmi povesteşte că după plecarea mea, acum trei

luni, câţiva bărbaţi, care trăiesc deja de multă vreme pe ţărm, l-ar fi tachinat şi provocat pe Lketinga, spunându-i că „o femeie atât de tânără şi de frumoasă ca ea, care pe deasupra are şi bani, nu se va mai întoarce precis în Kenya, pentru un negru care nu are nimic.” Lketinga, care nici nu trăieşte de multă vreme aici, probabil că i-a crezut, mai ales că nu a mai primit nicio scrisoare de la mine.

Curioasă, o întreb pe Priscilla unde este de fapt „casa lui”? îmi spune că nu ştie exact, dar undeva, în ţinutul tribului Samburu, la aproximativ trei zile de mers de aici. Mă roagă să nu-mi fac griji, important este că am ajuns aici cu bine. Îmi promite că va încerca să găsească pe cineva care să meargă în ţinutul lui şi să-i transmită un mesaj. „Cu timpul, vom afla ce se întâmplă. *Pole, pole*”, spune ea, ceea ce înseamnă „încet, încet”.. Acum eşti în Kenya, asta înseamnă că ai nevoie de mult timp şi de multă răbdare!”

Cele două femei au grijă de mine ca de un copil. Stăm mult timp împreună şi vorbim, iar Esther, femeia musulmană, ne povesteşte despre suferinţele îndurate din cauza soţului ei. Amândouă mă sfătuiesc, să nu mă căsătoresc niciodată cu un african, deoarece nu simt fideli şi se poartă urât cu femeile. Eu nu spun nimic şi îmi imaginez că Lketinga al meu este altfel.

După prima noapte, ne hotărâm să cumpărăm un pat. Noaptea trecută nu am putut să închid un ochi, pentru că Priscilla şi cu mine a trebuit să împărţim un pat îngust, în timp ce Esther a dormit în celălalt pat. Şi pentru că Priscilla este destul de voluminoasă, abia am loc şi trebuie să mă ţin de marginea patului, ca să nu mă lovesc de ea.

Aşa că plecăm în Ukunda şi alergăm, pe o căldură de patruzeci de grade la umbră, de la un negustor la altul. La primul nu găsim un pat dublu, dar ni-l poate face, în trei zile. Eu vreau, însă, acum unul. La următorul găsim un pat

sculptat, foarte frnmos, la vreo optzeci de franci. Vreau să-l cumpăr imediat, dar Priscilla se opune, indignată: *„Too much!”* Eu mă întreb dacă am auzit bine. La banii ăştia, un pat dublu atât de frumos, şi pe deasupra şi lucrat manual! Dar Priscilla merge mai departe. *„Come, Corinne, too much!”* Colindăm astfel toată după-amiaza, până când găsesc, în sfârşit, un pat care costă şaizeci de franci. Meseriaşul ni-l demontează şi noi îl transportăm până la strada principală.

Priscilla mai face rost de o saltea din material sintetic şi, după o oră de aşteptare într-o căldură caniculară, pe o stradă plină de praf, luăm un *matatu* până la hotel, unde descărcăm totul. Iată-ne, din nou, stând la marginea străzii, cu patul demontat; este greu, pentru că este din lemn masiv.

Ne uităm nedumerite una la alta, când vedem trei masai, venind de pe plajă. De obicei, războinicii fug de muncă, dar acum, după ce Priscilla vorbeşte cu ei, masaii sar imediat şi ne ajută să cărăm patul până în sat. Abia îmi pot stăpâni râsul, când văd cât de ciudat arătăm! Ajungem, în sfârşit, la colibă şi vreau să mă apuc repede să montez patul, dar nu am nicio şansă. Fiecare dintre cei trei masai vrea să facă treaba asta în locul meu. Până la urmă, se strâng şase bărbaţi care vor să lucreze la pat.

Abia seara târziu, ne putem aşeza, frânte de oboseală, pe marginea patului. După aceea, îi servim pe toţi cu un ceai şi ei încep să discute în limba masai, limbă din care eu nu înţeleg niciun cuvânt. Războinicii mă examinează şi, din când în când, înţeleg numele lui Lketinga. După aproape o oră, pleacă toţi, iar noi, femeile, ne pregătim de culcare. Ne spălăm de nevoie în afara colibei, acţiune care decurge fără probleme, pentru că în bezna de afară suntem sigure că nu ne vede nimeni. Treaba mică o facem tot lângă colibă, deoarece pe întunericul acesta nu se urcă

nimeni pe scară, până la „coteţul găinilor”. Frântă de oboseală, mă trântesc în patul cel nou, unde mă cufund într-un somn adânc. Pe Priscilla nu o simt de data aceasta deloc, pentru că patul este destul de lat. În căsuţă nu a mai rămas prea mult spaţiu, iar dacă vine cineva în vizită, stăm toţi pe marginea patului.

Zilele zboară, iar eu mă las răsfăţată de Priscilla şi de Esther. Una face mâncare, cealaltă cară apă şi îmi spală chiar şi hainele. Dacă încerc să protestez, îmi spun că pentru mine este prea cald ca să muncesc. Aşa că îmi petrec majoritatea timpului pe plajă, aşteptând veşti de la Lketinga. De multe ori, seara vin în vizită războinici masai şi jucăm cărţi, sau încercăm să ne povestim întâmplări. Cu timpul, îmi dau seama că unii încep să-mi facă curte, dar eu nu am niciun chef să le dau atenţie. Pe mine nu mă interesează decât un singur bărbat. Nici imul nu este, nici măcar pe jumătate, frumos şi elegant ca „semizeul” meu, pentru care am renunţat la tot ce am avut. După ce războinicii îşi dau seama că nu sunt interesată de ei, încep să aud tot felul de zvonuri despre Lketinga. Se pare că toţi ştiu că eu îl mai aştept încă.

Într-o zi, după ce-i resping din nou, politicos dar hotărât, avansurile unuia dintre ei, mai precis propunerea de a-i fi amantă, acesta mă întreabă: „De ce îl mai aştepţi pe acest masai? Toată lumea ştie că a plecat la Watamu Malindi cu banii pe care i-ai dat tu pentru paşaport şi i-a băut acolo cu fetele africane.” Apoi se scoală şi mă roagă să mă mai gândesc asupra ofertei sale. Furioasă, îl sfătuiesc să nu mai apară în calea mea. Mă simt singură şi am sentimentul că am fost trădată. Şi dacă totuşi este adevărat? îmi trec multe gânduri prin cap, dar, în cele din urmă, ştiu un singur lucru: că nu vreau să cred în zvonuri. Aş putea să mă duc la indianul din Mombasa, dar nu am curaj, pentru că, dacă zvonurile s-ar dovedi adevărate, nu cred că aş

putea suporta o astfel de blamare. În fiecare zi, mă întâlnesc pe plajă cu războinici care îmi povestesc tot felul de istorii fără sfârşit. Unul chiar îmi povesteşte că Lketinga a înnebunit şi că s-a dus acasă, unde s-a căsătorit cu

0 fată tânără şi de aceea nu se mai întoarce la Mombasa. Apoi, îmi spune că, dacă am nevoie de consolare, are el grijă de mine. Dumnezeule, chiar nu mă lasă deloc în pace? încep să mă simt ca o căprioară pierdută printre lei care vor să mă devoreze!

Seara îi povestesc Priscillei despre ultimele zvonuri, pe care le-am auzit şi despre întâlnirile dezagreabile pe care le-am avut. Ei

1 se pare, însă, ceva normal: sunt aici de trei săptămâni, fără bărbat şi, din experienţele lor, o femeie albă nu rămâne niciodată prea mult timp singură. Apoi îmi povesteşte despre două femei albe care trăiesc deja de mult timp în Kenya şi care aleargă după toţi masaii. Pe de-o parte, sunt şocată, dar pe de alta mă mir că mai sunt şi alte femei albe aici care vorbesc chiar germana. Această veste îmi trezeşte curiozitatea. Priscilla îmi arată o căsuţă din sat şi îmi spune: „Aid locuieşte Jutta, o nemţoaică. Acum este plecată pe undeva, prin ţinutul Samburu, unde lucrează pentru o tabără turistică, dar trebuie să se întoarcă în următoarele două sau trei săptămâni.” Sunt curioasă să o cunosc pe această misterioasă Jutta.

Între timp, tentativele verbale de apropiere ale masailor se repetă, astfel încât încep să nu mă mai simt bine. O femeie singură este ca un vânat liber aici. Nici Priscilla nu vrea, sau nu poate, să se impună cu adevărat. Dacă îi povestesc ceva, ea râde copilăreşte, iar eu nu pot s-o înţeleg.

CĂLĂTORIA MEA CU PRISCILLA

într-o zi, Priscilla îmi propune să merg cu ea, pentru două sau trei săptămâni, în satul ei natal, ca să-i vizităm

pe mama şi pe cei cinci copii ai săi. Mirată, o întreb: „Cum, tu ai cinci copii? Unde trăiesc ei?” „La mama mea, sau, câteodată, chiar la fratele meu”, răspunde Priscilla. Îmi povesteşte că ea este nevoită să trăiască pe coastă, ca să câştige bani din vânzarea de podoabe, bani pe care îi duce de două ori pe an acasă. Soţul ei şi cu ea nu mai trăiesc de mult împreună. Eu mă minunez tot mai mult de relaţiile lumii africane.

Mă gândesc că poate, până ne întoarcem, vine şi Jutta. Aşa că mă hotărăsc să plec cu Priscilla. Cu ocazia asta, scap şi de asaltul masailor. Priscilla se bucură enorm, deoarece nu a fost niciodată acasă la ea cu o femeie albă.

Fără să mai stăm pe gânduri, stabilim să plecăm a doua zi. Esther rămâne acasă şi are grijă de colibă. La Mombasa, Priscilla cumpără mai multe uniforme şcolare pentru copiii ei. Eu am la mine numai un rucsac mic, în care mi-am luat de schimb ceva lenjerie de corp, pulovere, trei tricouri şi blugi. O dată cumpărate biletele, ne mai rămâne o groază de timp până seara, când pleacă autobuzul. Aşa că profit de ocazie şi intru într-un coafor, unde îmi împletesc părul în codiţe africane. Operaţiunea, care este foarte dureroasă, durează aproape trei ore. Dar pentru o călătorie, coafura asta mi se pare mult mai practică.

Deşi mai este mult până la ora plecării, zeci de oameni se-nghesuie deja în jurul autobuzului. Mai întâi sunt încărcate pe acoperiş ustensilele necesare pentru călătorie. Când plecăm, este întuneric beznă, iar Priscilla propune să ne culcăm. Spune că până la Nairobi avem de mers cel puţin nouă ore, după care trebuie să schimbăm autobuzul şi să mai rezistăm încă patru ore şi jumătate până la Narok.

După atâta stat, nu ştiu în ce poziţie să mă mai aşez şi răsuflu uşurată când, în sfârşit, ajungem. Urmează acum

un drum lung de mers pe jos. Timp de aproape două ore, urcăm pe o pantă uşoară, prin câmpuri, pajişti şi chiar prin păduri de brazi. Ca peisaj, ai putea crede că te afli în Elveţia: în lung şi-n lat numai verdeaţă şi nicio ţipenie de om.

În cele din urmă, zăresc undeva sus, departe, un fum şi disting nişte bărăci din lemn, dărăpănate. „Ajungem imediat”, spune Priscilla. Trebuie să mai cumpere o ladă cu bere pentru tatăl ei şi nu mică îmi este mirarea, când văd că o cară şi pe asta pe cap. Sunt curioasă să aflu cum trăiesc aceşti masai, pentru că Priscilla mi-a povestit că sunt mai înstăriţi decât cei din tribul Samburu, din care provine Lketinga.

Ajunşi acolo sus, începe un mare tărăboi. Toţi dau năvală, o salută pe Priscilla, după care se opresc brusc şi se uită la mine, fără să spună nimic. Priscilla pare să le povestească la toţi că suntem prietene. Înainte de toate, trebuie să mergem în casa fratelui ei. Acesta vorbeşte puţin engleza. Locuinţele sunt mai mari decât casa noastră din sat şi au câte trei încăperi, dar totul este murdar şi plin de funingine, pentru că se găteşte pe foc de lemne. Peste tot, sar găini, câini şi pisici şi oriunde te uiţi, vezi zbenguindu-se copii de toate vârstele. Cei mai mari îi cară în spate, agăţaţi într-o cârpă, pe cei mai mici. Priscilla împarte primele cadouri.

Aici, oamenii nu mai au o înfăţişare atât de tradiţională. Sunt îmbrăcaţi în haine normale şi duc o viaţă rustică ordonată. Când se întorc caprele de la păscut, eu, în calitate de oaspete, trebuie să aleg una din ele pentru masa noastră de bun venit. Nu mă lasă inima să condamn la moarte unul din aceste animale, dar Priscilla mă lămureşte că aşa este obiceiul şi că este o onoare care mi se aduce. Probabil că va trebui să fac acest lucru zilnic, la fiecare vizită. Aşa că arăt spre o capră albă. Doi bărbaţi

prind imediat sărmanul animal şi îl sufocă. Ca să nu fiu nevoită să asist mai departe la această scenă, mă întorc cu spatele. Deja se întunecă şi începe să se răcorească. Mergem în casă şi ne aşezăm într-una din camere, în jurul focului, care arde pe jos, pe lutul galben.

Nu ştiu unde este fiartă sau friptă capra. Sunt surprinsă, când văd că mi se aduce o pulpă din faţă întreagă şi un cuţit uriaş, folosit pentru tăierea boscheţilor. Priscillei i se dă cealaltă pulpă. „Priscilla”, spun eu, „mie nu-mi este atât de foame, îmi este imposibil să mănânc tot ce-i aici!” Ea râde şi îmi spune că restul îl luăm acasă cu noi şi mâncăm a doua zi mai departe. Ideea că mâine, la micul dejun, trebuie să rod mai departe la această pulpă, nu mă încântă deloc. Dar eu nu-mi pierd cumpătul şi încerc să mănânc măcar puţin din ce mi s-a dat, cu toate că în curând va râde toată lumea de mine că nu prea mi-e foame.

Pentru că sunt frântă de oboseală şi spatele mă doare îngrozitor, întreb unde dormim. Ni se dă un pat îngust, pe care trebuie să dormim amândouă. Apă pentru spălat nu se vede nicăieri, iar fără foc este groaznic de frig în încăpere. Mă îmbrac cu un pulover şi o jachetă subţire. Chiar mă bucur că Priscilla se înghesuie în mine, pentru că astfel este mai cald. La miezul nopţii, mă trezesc cu o mâncărime şi observ că nişte lighioane mici umblă pe mine de sus în jos. Vreau să sar din pat, dar este întuneric beznă şi cumplit de frig. Nu-mi rămâne altceva de făcut, decât să rezist până dimineaţă. La prima rază de lumină, o trezesc pe Priscilla şi îi arăt picioarele mele. Sunt pline de răni de la pişcături, probabil de purici. Nu pot face mare lucm, pentru că haine de schimb nu am. Vreau, cel puţin, să mă spăl, dar când mă duc afară, rămân încremenită: întreaga regiune este învăluită în ceaţă, iar pajiştile umede sunt acoperite de brumă. Poţi crede că te afli la ţară în

Jura, în Elveţia.

Astăzi ne continuăm călătoria, ca să-i vizităm pe mama şi pe copiii Priscillei. Mărşăluim peste dealuri şi câmpuri şi, din când în când, ne întâlnim cu copii sau oameni mai în vârstă. În timp ce copiii păstrează distanţă faţă de mine, cei mai în vârstă, mai ales femeile, vor să mă atingă. Unii îmi iau mâna şi mi-o ţin mult timp, murmurând ceva, ce eu, bineînţeles, nu înţeleg. Priscilla îmi spune că majoritatea femeilor nu au văzut şi nu au atins niciodată o albă. De aceea, se întâmplă ca atunci când îţi strâng mâna, să-ţi şi scuipe în ea, ceea ce este o mare cinste.

După aproape trei ore, ajungem la coliba în care trăieşte mama Priscillei. Copiii se reped numaidecât în întâmpinarea noastră şi se lipesc de Priscilla. Mama ei, şi mai durdulie decât Priscilla, stă pe jos şi spală rufe. Cele două femei au multe de povestit, fireşte, iar eu încerc să desluşesc măcar o parte din ceea vorbesc. Coliba aceasta este cea mai modestă din toate pe care le-am văzut până acum. Este tot la fel, rotundă şi cârpită cu scânduri, cârpe şi bucăţi de plastic. În interior abia poţi sta în picioare, iar vatra din mijloc umple încăperea cu un fum înţepător. Nu există ferestre. Eu îmi beau ceaiul afară, în aer liber, pentru că altfel îmi curg lacrimile şi mă dor ochii. O întreb pe Priscilla, puţin neliniştită, dacă aici va trebui să înnoptăm. Ea râde: „Nu, Corinne, un alt frate de-al meu locuieşte cam la o jumătate de oră de-aici, într-o casă mai mare. Acolo vom dormi la noapte. Aici nu este loc, pentru că dorm toţi copiii şi, în afară de lapte şi porumb, nu există nimic altceva de mâncare.” Respir uşurată. Înainte de lăsarea serii, mergem mai departe, la următorul frate. Şi aici ni se face o primire călduroasă. Oamenii nu ştiau că vine Priscilla şi nici că aduce cu ea un oaspete alb. Acest frate îmi este foarte simpatic. În sfârşit, pot să stau şi eu de vorbă cu cineva. Soţia lui vorbeşte şi ea puţină engleză.

Amândoi sunt şcoliţi.

Eu iar trebuie să aleg o capră şi sunt puţin derutată, pentru că nu vreau să mănânc din nou carnea asta tare. Pe de altă parte, chiar mi-e foame. Îndrăznesc să întreb, dacă mai există şi altceva de mâncare, pentru că noi, albii, nu suntem obişnuiţi să consumăm atâta carne.

Toţi încep să râdă, iar soţia fratelui mă întreabă dacă prefer pui cu cartofi şi legume. La această ofertă de meniu, răspund încântată: *„O yes!”* Dispare şi se întoarce repede cu un pui jupuit, nişte cartofi şi un fel de spanac. Aceşti masai sunt ţărani adevăraţi care, în parte şcoliţi, lucrează din greu pe câmp. Noi, femeile, mâncăm împreună cu copiii. Mâncarea este, într-adevăr, bună. După munţii de carne care ne-au fost oferiţi până acum, ce-i drept, cu dragă inimă, mâncarea de acum, un fel de supă deasă, are un gust excelent.

Rămânem la fratele acesta aproape o săptămână şi de aici mergem în vizite. Mi se pregăteşte chiar şi apă caldă, ca să mă pot spăla. Hainele noastre, însă, sunt murdare şi put îngrozitor a fum. Treptat, treptat, simt că m-am săturat de stilul ăsta de viaţă şi mi-e dor de plaja din Mombasa şi de patul meu cel nou. Când îi mărturisesc Priscillei că îmi doresc să plecăm, îmi spune că mai suntem invitaţi la o nuntă care are loc peste două zile. Aşa că mai rămânem.

Ceremonia are loc la câţiva kilometri depărtare de aici. Unul dintre cei mai bogaţi masai trebuie să se căsătorească cu cea de-a treia femeie. Eu sunt surprinsă de faptul că masaii au voie să se căsătorească cu atâtea femei. Mă întreb, cum le pot întreţine pe toate. Îmi vin în minte zvonurile despre Lketinga. Poate că, într-adevăr, s-a căsătorit? Acest gând mă îmbolnăveşte. Mă calmez, totuşi, spunându-mi că Lketinga mi-ar fi povestit, dacă ar fi fost aşa. În spatele dispariţiei lui se ascunde altceva. Trebuie

să aflu motivul, imediat ce ajung la Mombasa.

Ceremonia este impresionantă. Zeci de bărbaţi şi femei îşi fac apariţia. Îmi este prezentat şi ginerele cel mândru, care îmi declară că este dispus, în caz că vreau să mă căsătoresc, să mă ia şi pe mine de nevastă. Rămân stupefiată. Întorcându-se către Priscilla, o întreabă chiar serios, câte vaci vreau să-mi ofere. Priscilla îi dă de-nţeles că nu are rost să mai insiste şi atunci pleacă.

Apoi apare mireasa, însoţită de primele două soţii. Este o fată minunată, plină din cap până-n picioare de podoabe. Sunt şocată de vârsta ei: se vede clar că nu are mai mult de doisprezece sau treisprezece ani. Celelalte două soţii au, probabil, optsprezece sau douăzeci de ani. Nici ginerele însuşi nu este foarte bătrân, dar oricum, are în jur de treizeci şi cinci de ani. „Cum adică," o întreb pe Priscilla, „aici fetele se căsătoresc, când sunt încă aproape nişte copii?" îmi răspunde că aşa este aici şi că nici ea nu a fost cu mult mai mare, atunci când s-a căsătorit. Într-un fel, mi-e milă de săraca fată care se vede că este mândră, dar nu fericită.

Din nou, gândurile mele zboară către Lketinga. Mă întreb dacă el ştie, oare, că eu am douăzeci şi şapte de ani! Dintr-odată, mă simt bătrână, nesigură şi nici măcar deosebit de atractivă, în hainele mele murdare. Avansurile nenumărate, care mi se fac prin intermediul Priscillei, de către diverşi bărbaţi, nu-mi pot diminua acest sentiment. Niciunul dintre ei nu-mi place şi, gândindu-mă la o eventuală căsătorie, în mintea mea nu există decât Lketinga. Eu vreau să mă întorc acasă, la Mombasa. Poate că între timp a venit şi el. A trecut deja o lună, de când sunt în Kenya.

Întâlnirea cu Jutta înnoptăm pentru ultima dată în coliba fratelui Priscillei, iar a doua zi ne întoarcem la Mombasa. În timp ce ne îndreptăm cu paşi repezi spre sat, simt cum îmi

bate inima cu putere. De departe se aud voci străine, iar Priscilla strigă: *Jambo,* Jutta!” îmi sare inima din piept de bucurie, când aud aceste cuvinte. După două săptămâni, aproape lipsite de conversaţie, abia aştept să pot vorbi cu această femeie albă.

Mă salută destul de rece şi discută cu Priscilla în limba swahili. Iar nu înţeleg nimic. În cele din urmă, se uită la mine râzând şi mă întreabă: „Ei, cum ţi-a plăcut viaţa în sălbăticie? Dacă nu aş vedea cu ochii mei cât eşti de murdară, nu aş crede că eşti în stare de aşa ceva!” Se uită la mine cu ochi critici şi mă măsoară din cap până-n picioare. Îi spun că abia am aşteptat să vin aici, pentru că sunt plină de pişcături, iar capul mă mănâncă îngrozitor. Jutta râde: „Ai purici şi păduchi, asta-i tot! Dar dacă îi duci acum în colibă, nu-i mai scoţi de-acolo!”

Ca să scap de purici, ea îmi recomandă o baie în mare, şi apoi un duş într-unul din hoteluri. Spune că luxul acesta şi-l permite de fiecare dată, când se duce la Mombasa. Ezit şi o întreb dacă nu risc să am probleme, nefiind oaspete al hotelului.

„Printre atâţia albi, nu te observă nimeni”, încearcă Jutta să-mi alunge îndoielile. Ea se duce, câteodată, chiar la bufet şi îşi ia mâncare; bineînţeles, nu mereu la acelaşi hotel. Mă minunez de toate aceste şiretlicuri şi o admir. Îmi promite că va veni cu mine mai târziu, după care dispare în coliba ei.

Priscilla încearcă să-mi despletească codiţele şi mă trage îngrozitor. Părul este încâlcit şi lipicios de la fum şi mizerie. Nu am fost niciodată în viaţa mea atât de murdară. Mă simt cumplit. După mai mult de o oră, în care părul îmi cade în smocuri, reuşim; toate codiţele sunt despletite, iar eu arăt ca după un şoc electric. Mă înarmez cu şampon, săpun şi haine curate, bat la uşă la Jutta şi plecăm. Ea îşi ia cu ea creioane şi un bloc de desen. Când

o întreb: „Ce vrei să faci cu ele?”, îmi explică: „Să câştig bani! La Mombasa poţi câştiga uşor bani, de aceea mă şi aflu aici pentru două, ’trei săptămâni.”

„Dar cum?” vreau eu să aflu. „Desenez caricaturi ale turiştilor în zece, cincisprezece minute şi câştig cam zece franci pe fiecare schiţă. Dacă desenez patru, cinci oameni pe zi, nu o duc rău!”, povesteşte Jutta. De cinci ani de zile îşi câştigă astfel existenţa, este sigură pe ea şi cunoaşte fiecare truc. O admir.

Ajunse pe plajă, eu mă reped în apa sărată, care mă-nviorează. Ies abia după o oră, iar Jutta îmi arată primii bani pe care i-a câştigat între timp... Aşa. Iar acum mergem să facem duş”, spune ea râzând. „Treci, pur şi simplu degajată şi naturală, pe lângă paznicul de plajă, pentru că noi suntem albe. Acest lucru trebuie să-l ai mereu în vedere!” Şi într-adevăr, ne-a reuşit. Fac un duş interminabil şi mă spăl de vreo cinci ori pe cap, până mă simt curată. La sfârşit, mă îmbrac cu o rochie de vară uşoară şi mergem, foarte firesc, la ceaiul tradiţional de la ora patru. Totul gratis!

Jutta mă întreabă ce caut eu, de fapt, aici în sat. Îi povestesc întâmplarea mea şi ea mă ascultă cu atenţie. Apoi urmează sfaturile sale: „Dacă vrei neapărat să rămâi aici şi să-l ai pe masaiul tău, trebuie să faci ceva. În primul rând, trebuie să-ţi închiriezi o căsuţă, ca să ai, în sfârşit, liniştea ta. Asta nu costă mai nimic. În al doilea rând, trebuie să fii econoamă şi să-ţi câştigi banii tăi. De exemplu, ai putea să-mi cauţi mie clienţi, pe care eu să-i desenez, iar câştigul îl împărţim. În al treilea rând, să nu ai încredere în niciun negru de-aici, de pe plajă. În fond, toţi vor numai bani. Ca să vedem dacă acest Lketinga merită să te zbaţi pentru el, mergem mâine la agenţia de turism şi întrebăm dacă a lăsat acolo banii, pe care i-ai depus tu atunci. Dacă da, înseamnă că încă nu a fost corupt de

valul de turism; vorbesc foarte serios.” Dacă aş avea o poză de-a lui, l-am putea găsi, cu puţin noroc!

Jutta îmi face, pur şi simplu, bine. Vorbeşte swahili, cunoaşte locurile şi are energie ca un Rambo. A doua zi, mergem la Mombasa, dar nu cu autobuzul. Jutta îmi spune că ea nu aruncă banii, câştigaţi cu greutate, pe fereastră şi, ca o autostopistă priceputǎ ce este, face cu mâna. Într-adevăr, prima maşină particulară care vine, opreşte. Sunt indieni şi ne iau până la bac. Aici, numai indienii sau albii au o maşină privată. Jutta se uită la mine râzând: „Vezi, Corinne, deja ai mai învăţat ceva!”

După lungi căutări, găsim agenţia de turism. Sper din toată inima ca banii să mai fie aici, după aproape cinci luni de la plecarea mea. Nu atât pentru bani, cât pentru a mă convinge pe mine însămi de faptul că nu m-am înşelat în privinţa lui Lketinga şi a dragostei noastre. Pe deasupra, Jutta este de acord să mă ajute să-l caut pe Lketinga, numai dacă el nu a luat banii. Se pare că ea nu crede acest lucm.

Simt că-mi sare inima din piept, când deschid uşa şi trec pragul agenţiei. Bărbatul din spatele biroului îşi ridică privirea şi îl recunosc imediat. Nu apuc să spun ceva, că se şi îndreaptă cu mâinile întinse şi cu faţa radiind de bucurie spre mine şi mă întreabă:*.. Hello, how are you after such a long time?* Unde este masaiul? Eu nu l-am mai văzut.” Când aud aceste ultime două propoziţii, simt că-mi ia inima foc. După ce îl salut, îi spun că nu am reuşit să obţinem paşaportul şi că am venit să-mi recuperez banii.

Eu tot nu îndrăznesc să cred, dar văd cum indianul dispare în spatele unei perdele, timp în care eu arunc o privire spre Jutta. Ea dă din umeri. Bărbatul se întoarce şi ţine în ambele mâini bancnotele de bani, aşezate teancuri. Îmi vine să urlu de fericire. Ştiam, ştiam că Lketinga nu a fost interesat de banii mei! în momentul în care iau

mulţimea de bani, simt cum creşte în mine o forţă nebănuită. Mi-a revenit încrederea. Toată bârfa şi toate zvonurile le pot lăsa de-o parte!

După ce îl recompensez pe indian pentru sinceritatea lui, ieşim afară pe stradă şi, în sfârşit, Jutta îmi spune: „Corinne, într-adevăr, trebuie să-l găseşti pe acest masai. Acum cred tot ce mi-ai povestit şi bănuiala mea este că ceilalţi masai sunt amestecaţi în afacere.”

Fericită, o iau de gât. „Vino”, spun eu, „te invit, mergem să mâncăm la restaurant, ca turiştii!”

În timpul mesei, ne facem planul pentru demersurile noastre. Jutta propune ca peste aproximativ o săptămână să plecăm spre ţinutul tribului Samburu. Spune că este un drum lung până la Maralal, satul din acea regiune. Acolo vrea să încerce să caute un masai, pe care, poate îl cunoaşte de pe plajă. Îi va arăta pozele cu Lketinga şi, cu puţin noroc, vom descoperi unde trăieşte. „Practic, acolo fiecare îl cunoaşte pe celălalt.” Speranţele mele cresc de la un minut la altul. Jutta mă asigură că putem locui la prietenii ei, pe care tocmai îi ajută să construiască o casă. Sunt de acord cu tot ce îmi propune, pentru că văd, în sfârşit, că se mişcă ceva şi nu mai trebuie să stau să aştept, fără să fac nimic.

Săptămâna cu Jutta decurge într-un mod plăcut. Eu o ajut să găsească clienţi pentru diverse portrete şi ea desenează. Treaba merge bine şi facem cunoştinţă cu oameni simpatici. Cele mai multe seri le petrecem la barul Bush-Baby, pentru că, se pare că Jutta simte nevoia de recuperare, în ceea ce priveşte muzica şi distracţia. Totuşi, trebuie să fie atentă, să nu cheltuiască din nou banii pe care i-a câştigat, pentru că altfel, peste o lună ne aflăm tot aici.

În sfârşit, ne facem bagajele. Îmi pun într-o geantă de voiaj cam jumătate din hainele pe care le am, iar restul îl

las în colibă, la Priscilla. Ea nu este încântată de plecarea mea. După părerea ei, este aproape imposibil să dai de urma unui războinic masai. „Ei îşi schimbă în permanenţă locul. Atâta vreme cât nu sunt căsătoriţi, ei nu au un cămin al lor şi cel mult mama lui ar putea şti unde este.” Dar eu nu mă mai las întoarsă de la planul meu. Sunt convinsă că ceea ce fac este corect.

Întâi mergem cu autobuzul până la Nairobi. De data asta nu mă mai deranjează deloc călătoria de opt ore. Abia aştept să cunosc meleagurile de origine ale masaiului meu, şi ştiu că fiecare oră care trece, ne aduce mai aproape de ele.

La Nairobi, Jutta are iarăşi ceva de rezolvat, aşa că ne mai întindem trei zile în *Igbol-lodging,* un hotel la care vin autostopist! din toată lumea. Ei se deosebesc foarte tare de turiştii din Mombasa. Nairobi este oricum altfel: totul este mai agitat şi pretutindeni întâlneşti oameni mutilaţi şi o groază de cerşetori. Pentru că noi suntem cazate exact în mijlocul acestei „scene”, pot vedea cum înfloreşte prostituţia. Seara, o mulţime de baruri atrag clienţii cu muzică swahili. În aceste localuri, aproape fiecare femeie se vinde, fie şi numai pentru câteva beri sau pentru bani. Clienţii de bază în această zonă simt localnicii. Este gălăgie, dar totuşi atmosfera este fascinantă. Jutta şi cu mine, ca femei albe, atragem foarte tare atenţia; din cinci în cinci minute, suntem întreabate dacă avem nevoie de un „boyfriend”. Din fericire, Jutta le poate da replica în limba swahili. Noaptea, ea merge pe stradă prin Nairobi numai cu *rungu* la ea, pentru că altfel este prea periculos.

A treia zi o implor pe Jutta să plecăm mai departe. Este de acord, iar la prânz ne urcăm în primul autobuz, în direcţia Nyahururu. Autobuzul acesta arată şi mai deplorabil decât cel din Mombasa, deşi nu se poate spune că primul era un vehicul de lux. Jutta râde: „Stai să-l vezi

pe următorul, atunci o să te miri şi mai tare! Ăsta este încă bun.” Aşteptăm o oră în autobuz, până se încarcă bagajele şi se ocupă toate locurile, pentru că altfel nu pleacă. Din nou avem în faţa noastră şase ore de mers, pe un drum în pantă uşoară. Din când în când, autobuzul opreşte, unii oameni coboară şi alţii se urcă. Bineînţeles, fiecare are câte un munte de saci şi cutii la el, care trebuie descărcate sau încărcate.

În sfârşit, ajungem la destinaţia de astăzi: Nyahururu. Ne târâm până la cel mai apropiat *lodging,* unde închidem o cameră. Mâncăm ceva şi mergem la culcare, pentru că eu nu mai pot sta în fund. Abia aştept să-mi întind, în sfârşit, oasele! Adorm instantaneu. Dimineaţă trebuie să ne sculăm la ora şase, pentru că la ora şapte pleacă singurul autobuz spre Maralal. Când ajungem, este deja aproape plin. În autobuz, văd câţiva războinici masai şi atunci nu mă mai simt atât de străină. Suntem examinate cu foarte mare atenţie. În fiecare autobuz în care ne suim, noi suntem singurele persoane albe.

Autobuzul este o adevărată catastrofa: peste tot sar arcurile din scaune, din tapiţerie iese un burete murdar, unele geamuri lipsesc şi pe deasupra este şi o debandadă infernală. Trebuie să treci peste cutii de tot felul, în care se află găini. Pe de altă parte, acesta este primul autobuz în care domină o atmosferă degajată. Se vorbeşte şi se râde mult. Jutta sare repede din autobuz şi se duce să cumpere ceva de băut, la una din numeroasele dughene de pe marginea străzii. Se întoarce şi îmi întinde o sticlă de Cola. „Uite, ia-o şi bea cu economie, pentru că îţi va fi tare sete. Pe această ultimă porţiune de drum este foarte mult praf, pentru că mergem pe străzi neasfaltate. Până în Maralal nu există decât boscheţi şi deşert.” Autobuzul pleacă şi, după aproximativ zece minute, ieşim de pe străzile asfaltate şi mergem, zdruncinându-ne, pe un drum roşu şi

plin de gropi.

Instantaneu, autobuzul este învăluit de un nor de praf. Cine are geam la fereastră, o închide, ceilalţi îşi trag baticurile sau şepcile pe faţă. Eu tuşesc şi-mi strâng ochii. Acum ştiu de ce numai locurile din spate erau libere. Deşi autobuzul merge încet, trebuie să mă ţin bine, ca să nu alunec în faţă, pentru că din cauza denivelărilor mari, ne balansăm în toate direcţiile. „Hei, Jutta, cât mai mergem aşa?" Ea râde: „Dacă nu facem nicio pană, cam patru, cinci ore, deşi nu sunt decât o sută douăzeci de kilometri." Eu mă îngrozesc şi singurul lucru care mă face să găsesc ceva romantic la această călătorie, este gândul la Lketinga.

Din când în când, vedem în depărtare *manyattas,* după care din nou, mult timp, nu mai vedem nimic, în afară de pustiu, pământ roşu şi câte un copac. Câteodată apar copii, cu câteva capre după ei. Merg cu turmele lor, în căutare de hrană, şi ne fac cu mâna.

După aproximativ o oră şi jumătate, autobuzul opreşte pentru prima dată. Pe ambele părţi ale străzii se află câteva barăci din lemn. Zăresc şi două magazine mai mici, unde se găsesc de vânzare banane, roşii şi alte mărunţişuri. Copii şi femei se înghesuie la geamuri şi încearcă, în timpul opririi scurte, să ne vândă câte ceva. Unii călători se aprovizionează cu alimente, după care autobuzul îşi reia drumul hâţânat. Nu a coborât nimeni, în schimb s-au urcat trei războinici, gătiţi cu podoabe frumoase. Fiecare are la el două lănci lungi. Îi examinez pe cei trei masai, şi orice îndoială, că nu-l voi găsi curând pe Lketinga, îmi dispare. „La următoarea oprire suntem în Maralal", spune Jutta obosită. Huruitul interminabil şi străzile astea groaznice m-au epuizat şi pe mine. Jutta spune că am avut noroc până acum, pentru că nu am avut nicio pană, nici de cauciuc, nici de motor, ceea ce de altfel

este frecvent aici. În plus, strada a fost uscată. Când plouă, pământul roşu se transformă-n noroi, îmi explică Jutta.

După încă o oră şi jumătate de mers, ajungem, în sfârşit, la Maralal. Autobuzul se apropie claxonând şi face un tur al satului, care de fapt are o singură stradă, după care parchează la intrare, într-o secundă, autobuzul este înconjurat de o mulţime de curioşi. Coborâm pe o stradă plină de praf. Şi noi suntem acoperiţi din cap până-n picioare de un strat de pulbere. În jurul autobuzului se înghesuie oameni de toate vârstele şi se naşte un adevărat tumult. Noi aşteptăm să ne luăm genţile, care se află sub cutii, saltele şi coşuri de tot felul. La vederea acestui sat mic şi a locuitorilor săi, simt cum gustul aventurii pune stăpânire pe mine.

La aproximativ cincizeci de metri de staţie, se află o piaţă mică. Peste tot stau atârnate ţesături colorate care flutură în vânt; pe nişte folii de plastic sunt aşezate grămezi de haine şi pantofi, în faţa cărora stau pe jos numai femei şi încearcă să vândă câte ceva.

În sfârşit, ne luăm şi noi genţile. Jutta propune să bem un ceai şi să mâncăm ceva, înainte să mergem la căsuţa ei, care se află la aproximativ o oră de mers pe jos de aici. Sute de perechi de ochi ne urmăresc în drum spre *lodging.* Proprietara, o femeie kikuyu, vine la Jutta şi o salută. Jutta este cunoscută aici, pentru că de trei luni participă la construirea unei case din apropiere şi, în afară de asta, nu poate fi trecută cu vederea, ca albă.

Ceainăria seamănă cu cea din Ukunda. Stăm la masă şi ni se aduce mâncarea, bineînţeles carne cu sos şi *chapattis,* lipie şi ceai. Puţin mai în spate, se află un grup de războinici masai., Jutta", o întreb eu, „cunoşti cumva pe vreunul din ei? Se uită încontinuu la noi!" „Aici eşti în permanenţă privit", spune Jutta pe un ton degajat., Abia

de mâine începem să-l căutăm pe masaiul tău. Astăzi mai avem de urcat o bucată bună de drum!”

După masă, care pentru mine nu costă mai nimic, plecăm. Pe o căldură toridă, mergem pe un drum plin de praf care urcă mereu. Deja după un kilometru, geanta mi se pare cumplit de grea. Jutta mă linişteşte: „Stai, o luăm pe o scurtătură către o *lodge* pentru turişti! Poate avem noroc şi este cineva cu maşina acolo.” Mergând pe o cărare îngustă, auzim, deodată, foşnind ceva lângă noi, în desiş. Jutta strigă: „Corinne, stai pe loc! Dacă simt bivoli, nu face nicio mişcare!” Speriată, încerc să-mi formez în mintea mea o imagine a cuvântului „bivol”. Rămânem nemişcate. Cam la cincisprezece metri lângă mine, recunosc ceva luminos cu dungi închise. Jutta vede şi ea acelaşi lucru şi începe să râdă uşurată: „A, sunt nişte zebre!” Speriate, animalele fug repede de-acolo. Mă uit la Jutta întrebător: „Bivoli, ai spus? Vin atât de aproape de sat?” „Ai răbdare!”, îmi spune. „Când ajungem la *lodge* poate avem noroc şi vedem la gura de apă bivoli, zebre, maimuţe sau antilope.” „Nu este periculos pentru oamenii care merg pe-aici?”, o întreb eu, mirată. „Ba da, dar pe acest drum merg de obicei numai războinici samburu înarmaţi. Femeile sunt, de cele mai multe ori, însoţite. Restul oamenilor merg pe strada principală, iar acolo este mai puţin riscant. Drumul acesta este, însă, de două ori mai scurt!”

Mă liniştesc abia când ajungem la *lodge.* Este o construcţie frumoasă, dar nu aşa de pompoasă ca aceea, în care am stat eu cu Marco, la Masai Mara. Aceasta este modestă, dar se încadrează bine în peisaj. Dacă o compari cu *lodge a* autohtonă din Maralal, aceasta este ca o fata morgana. Intrăm. Totul pare a fi părăsit. Ne aşezăm pe verandă şi într-adevăr, la o sută de metri mai departe, la o gură de apă, vedem nenumărate zebre. Puţin mai în

dreapta, un grup mare de femele pavian se joacă cu puii lor. Mai disting şi câţiva masculi uriaşi care stau separat, jos, sub ele. Toţi vor să ajungă la apă.

În sfârşit, un chelner se îndreaptă către noi, agale şi ne întreabă ce dorim. Jutta stă de vorbă cu el în swahili, după care comandăm două Cola. În timp ce aşteptăm să ni le aducă, Jutta povesteşte bine dispusă: „Patronul *lodgei* vine peste aproximativ o oră. El are un Land Rover şi mai mult ca sigur ne va duce până sus. Aşa că putem aştepta aici liniştite.” Fiecare dintre noi se lasă în voia gândurilor sale. Eu scrutez dealurile care ne-nconjoară şi aş da orice să aflu, pe care, sau în spatele căruia dintre ele se află Lketinga. Oare el simte că sunt aproape de el?

Aşteptăm vreo două ore, până când apare, în sfârşit, patronul. Este un om plăcut, mai degrabă simplu, fără aere. Are un ten negru închis. Ne pofteşte să urcăm în maşina lui şi, după cincisprezece minute de mers zdruncinat, ajungem la destinaţie. După ce-i mulţumim, Jutta îmi arată, mândră, unde lucrază ea. Casa este o cutie lungă de beton, împărţită în camere separate, din care numai două sunt aproape gata. Într-una din ele locuim noi. În încăpere se găsesc numai un pat şi un scaun. Clădirea nu are ferestre, de aceea uşa trebuie să stea deschisă în timpul zilei, ca să putem vedea ceva. Mă miră faptul că Jutta se poate simţi bine în acest spaţiu obscur. Aprindem o lumânare, ca să mai putem vedea ceva în întunericul care a început să se lase. Stăm amândouă în pat şi ne facem cât putem de comode. De oboseală, adorm imediat.

Ne trezim a doua zi dis-de-dimineaţă, pentru că oamenii încep să muncească şi fac gălăgie. Mai întâi vrem să ne spălăm bine la o chiuvetă cu apă rece, ceea ce, în răcoarea dimineţii, ne vine foarte greu. Dar, la urma urmei, vreau să fiu frumoasă, atunci când mă voi afla, în sfârşit, faţă în faţă cu masaiul meu.

Plină de vervă şi pusă pe fapte mari, vreau să mergem la Maralal şi să văd mai îndeaproape orăşelul. Printre atâţia războinici masai, pe care i-am văzut la sosirea noastră, trebuie să se afle măcar unul, pe care Jutta să-l cunoască mai de demult. Cu euforia mea, am molipsit-o şi pe ea, aşa că, după ceaiul nostru obişnuit, plecăm. Din când în când, trecem pe lângă femei sau fete tinere care merg în aceeaşi direcţie. Ele se duc cu tidvele pline cu lapte, ca să-l vândă în localitate.

.. Acum avem nevoie de multă răbdare şi mult noroc", spune Jutta. „înainte de toate, trebuie să facem câteva ronduri, ca să fim văzute sau ca să văd dacă recunosc pe cineva." Facem repede turul orăşelului. Singura stradă existentă merge într-un fel de dreptunghi. Pe dreapta şi pe stânga se află, unul după altul, magazine. Toate sunt, cu mici excepţii, pe jumătate goale şi au aproape aceeaşi marfa. Printre magazine se află, din loc în loc, câte un *lodging,* unde poţi mânca sau bea ceva, în încăperea din faţă. În spate se află camerele, aliniate una după alta, ca într-o cuşcă de iepuri. Apoi, urmează toaleta în stil turcesc. Dacă ai noroc, găseşti şi un duş, din care ţârâie un firicel de apă. Cel mai mult te frapează clădirea Băncii Comerciale. Este făcută complet din beton şi este proaspăt vopsită. În apropierea staţiei, există o pompă de benzină. Maşini nu am văzut, ce-i drept, până acum, decât trei: două Land Rover-uri şi o camionetă.

Primul rond prin sat îl facem chiar liniştite, iar eu examinez fiecare butic. Unii proprietari încearcă să ni se adreseze în engleză. Copiii neastâmpăraţi stau mereu ciorchine în spatele nostru şi vorbesc şi râd. Singurul cuvânt pe care îl înţeleg este: *„Mzungu, Mzungu",* adică: „Albe, albe".

Către ora patru după-amiaza, ne îndreptăm spre casă. Euforia mea a scăzut, deşi raţiunea îmi spune că nu pot

să-l găsesc pe Lketinga imediat, din prima zi. Jutta mă liniştеşte şi ea: „Mâine vin alţi oameni în sat. În fiecare zi vin alţii, cei care locuiesc aici sunt puţini, iar aceştia nu sunt interesaţi de noi. Mâine, numărul celor care ştiu că aici se află două femei albe, este mai mare, deoarece această ştire îi face pe cei de astăzi să se întoarcă la ei acasă, în boscheţi şi să transmită vestea mai departe.” Jutta nu vede o şansă reală, decât abia după vreo trei sau patru zile.

Zilele se scurg şi, ceea ce pentru mine a fost nou la Maralal, nu mi se mai pare atât de senzaţional, pentru că în curând cunosc fiecare colţişor din acest cuib. Jutta s-a dus la câţiva războinici masai cu pozele lui Lketinga şi i-a întrebat dacă îl cunosc, dar nu s-a ales decât cu un rânjet neîncrezător. Acum a trecut o săptămână şi tot nu s-a întâmplat nimic. Începe să ni se pară o prostie, făcând mereu acelaşi lucru. Jutta îmi spune că mai vine o dată cu mine, după care mă lasă să încerc eu singură, cu fotografiile. În noaptea asta mă rog să reuşim a doua zi. Refuz să cred că tot drumul până aici a fost în zadar.

În timp ce facem al treilea rond, vine un bărbat spre noi şi i se adresează Juttei. Din ceea ce reuşesc să perceapă loburile urechilor mele mari, îmi dau seama că este vorba despre un fost războinic samburu. Între cei doi ia naştere o discuţie animată, iar eu constat bucuroasă că Jutta îl cunoaşte. Pe bărbat îl cheamă Tom, iar Jutta îi arată pozele cu Lketinga. El se uită la ele şi spune rar: „*Yes, 1 knowhim.”*

Acum parcă sunt electrizată. Pentru că cei doi vorbesc în swahili, eu nu înţeleg aproape nimic. Din nou întreb: „Ce este Jutta, ce ştie el despre Lketinga?” Mergem într-un restaurant şi Jutta îmi traduce. Da, îl cunoaşte, nu foarte bine, dar ştie că acest bărbat locuieşte acasă la mama lui şi că zilnic se duce cu vacile la păscut. „Unde este casa

lui?”, întreb eu încordată. Este destul de departe, povesteşte el, cam la şapte ore de mers pe jos, pentru un bărbat cu antrenament. Trebuie să traversezi o pădure deasă, care este foarte periculoasă, pentru că acolo există elefanţi şi bivoli. Nu este sigur că mama lui locuieşte în acelaşi loc, în Barsaloi, pentru că oamenii se mută, din când în când, cu animalele lor, în funcţie de apă.

La auzul acestor veşti, care mă fac să cred că Lketinga este de negăsit, sunt de-a dreptul speriată: „Jutta, întreabă-l dacă există vreo posibilitate să fie înştiinţat, sunt dispusă să plătesc.” Tom reflectează asupra acestui lucru şi spune că ar putea pleca el poimâine noaptea, cu o scrisoare de la mine. Înainte, însă, trebuie să o anunţe pe soţia lui, cu care s-a căsătorit de curând, şi care este încă străină aici. Cădem de acord asupra unei sume de bani, din care primeşte jumătate acum, iar restul mai târziu, în caz că se întoarce cu o veste. Îi dictez Juttei o scrisoare, pe care o scrie în swahili. Peste patru zile trebuie să fim din nou la Maralal, spune samburul, pentru că, în caz că-l găseşte pe Lketinga şi vrea să vină cu el, vor ajunge aici, în cursul zilei.

Sunt patru zile lungi şi în fiecare seară trimit câte o rugăciune spre cer. În ultima zi sunt cu nervii la pământ. Pe de-o parte, sunt foarte curioasă, pe de alta, îmi este clar că, dacă şi această încercare eşuează, trebuie să mă întorc la Mombasa şi să dau uitării marea mea dragoste. Îmi iau deja geanta cu mine, pentru că nu mai vreau să înnoptez în casa Juttei, ci în Maralal. Cu sau fără Lketinga, orice-ar fi, mâine părăsesc acest sat.

Jutta şi cu mine facem din nou turul satului. După aproximativ trei ore, ne despărţim şi fiecare merge în direcţie opusă, ca să fim văzute. Mă rog încontinuu să vină. Într-una din runde, nu mă mai întâlnesc cu Jutta, ca de obicei, la jumătatea distanţei. Mă uit de jur-împrejur şi

nu văd nicio faţă albă. Totuşi, merg mai departe, agale. Deodată, văd un băieţel, alergând către mine. Îmi spune, gâfâind: *„Mzungu, Mzungu, come, come!”* Dă din mâini şi mă trage de fustă. În primul moment, mă gândesc că i s-a întâmplat ceva Juttei. Băieţelul mă trage în direcţia primului *lodging,* unde mi-am lăsat geanta. Îmi vorbeşte în swahili. Când ajungem în faţa hotelului, îmi arată spre spatele clădirii.

Fericită la Maralal

Inima îmi bate puternic. Mă îndrept în direcţia respectivă şi mă uit după colţ. El este! Masaiul meu este acolo, lângă Tom, şi se uită la mine râzând! Rămân fără grai. Râzând în continuare, întinde mâinile către mine şi-mi spune: *„He, Corinne, no kiss for me?”* Abia acum mă trezesc la realitate şi mă năpustesc asupra lui. Ne îmbrăţişăm, iar pentru mine timpul rămâne pe loc. Mă îndepărtează puţin de la piept, se uită la mine, radiind de fericire, apoi îmi spune: *„No problem, Corinne.”* La auzul acestor cuvinte atât de familiare, îmi vine să urlu de bucurie.

O aud acum pe Jutta, tuşind uşor în spatele meu. Se bucură şi ea, împreună cu noi: „Deci v-aţi regăsit! L-am recunoscut puţin mai devreme şi l-am adus aici, ca să vă puteţi saluta măcar, fără ca întreg Maralalul să fie de faţă.” îi mulţumesc din suflet lui Tom şi propun să mergem mai întâi să bem un ceai, apoi să-i lăsăm pe cei doi bărbaţi să mănânce în linişte carne, cât vor ei de multă, pe socoteala mea. Mergem în camera închiriată de mine, ne aşezăm pe pat şi aşteptăm mâncarea. Jutta a vorbit cu Lketinga şi i-a spus că poate mânca liniştit cu noi, pentru că nu suntem femei samburu. Lketinga discută şi cu Tom şi amândoi sunt de acord.

Iată că, în sfârşit, este aici! Nu mai îmi iau privirea de la el, iar ochii lui frumoşi sunt aţintiţi asupra mea. Vreau să ştiu, de ce nu m-a aşteptat la Mombasa. Într-adevăr, nu a

primit nicio scrisoare de la mine. A fost de două ori şi s-a interesat de paşaport, dar funcţionarul nu a făcut altceva, decât să râdă de el şi să-l şicaneze.

Apoi, ceilalţi războinici au început să se poarte ciudat cu el şi nu au mai vmt să-l lase să participe la spectacolele de dans. Şi, pentru că fără dans nu mai putea să câştige bani, nu a mai avut niciun motiv, pentru care să mai rămână pe coastă. Aşa că s-a hotărât, după aproape o lună, să plece acasă. Nu a crezut că eu mă voi mai întoarce. Odată, a vmt să vorbească cu mine la telefon, de la hotelul Africa Sea, dar nimeni nu a vmt să-l ajute, iar directoml i-a spus că telefonul este numai pentru turişti.

Pe de-o parte, sunt impresionată de tot ceea ce a încercat să facă, pe de alta, mă cuprinde o adevărată furie împotriva aşa-zişilor „prieteni" care mai mult i-au făcut rău decât l-au ajutat. Când îi povestesc că vreau să rămân în Kenya şi că nu mai vreau să mă întorc în Elveţia, îmi spune: *„It's okay. You stay now with me!"* Fericiţi, încercăm să vorbim. Jutta şi Tom ne lasă singuri. Lui Lketinga îi pare rău că nu putem merge la el acasă, pentru că este secetă şi foamete. În afară de ceva lapte, nu există nimic de mâncare şi nici nu avem o casă disponibilă. Îi explic că pentru mine, cel mai important lucm este să putem fi, în sfârşit, împreună. El propune să mergem întâi la Mombasa. Pe mama lui şi casa în care locuieşte, le pot cunoaşte mai târziu, dar pe fratele lui cel mic, James, care merge la şcoală la Maralal, vrea să mi-l prezinte neapărat acum. El este singurul din familie care frecventează şcoala. Lketinga i-ar putea spune lui că este cu mine la Mombasa, iar când James se va duce acasă, la mama lui, în vacanţă, o va putea înştiinţa şi pe ea.

Şcoala se află la aproximativ un kilometru în afara satului. Aici, regulamentul este sever. În curtea şcolii, băieţii sunt separaţi de fete. Toţi sunt îmbrăcaţi la fel,

fetele în rochii simple, albastre, băieţii în pantaloni albaştri şi cămaşă deschisă. Eu aştept undeva, deoparte, în timp ce Lketinga se-ndreaptă, încet, spre băieţi. Peste puţin timp, toţi se uită ţintă la el, apoi la mine. Lketinga vorbeşte cu ei, apoi unul din ei pleacă şi se întoarce, imediat, cu un alt băiat înapoi. Acesta se-ndreaptă către Lketinga şi îl salută respectuos. După o scurtă discuţie, vin amândoi la mine. James îmi întinde mâna şi mă salută prieteneşte. Îi dau cam şaisprezece ani. Vorbeşte foarte bine engleza şi regretă că nu poate veni cu noi în sat. Se scuză, spunând că acum are numai o pauză scurtă, iar seara nu au voie să plece, numai sâmbăta câte două ore. Ne spune că directorul este foarte sever. Dar deja se sună şi, într-o fracţiune de secundă, dispar toţi, chiar şi James.

Ne întoarcem în sat şi nu aş avea nimic împotrivă, dacă ne-am retrage în cameră. Dar Lketinga se opune, râzând:.. Aici suntem la Maralal, nu la Mombasa.” Se pare că bărbatul şi femeia nu merg împreună în cameră, înainte de lăsarea întunericului, şi chiar atunci, cât se poate de discret. Nu că mi-ar fi mie atât de tare dor de sex, ştiu doar cum decurge, dar puţină apropiere, după toate aceste luni de despărţire, mi-ar face bine.

În timp ce ne plimbăm prin Maralal, trebuie să păstrez ceva distanţă faţă de el, pentru că aşa se cade. Din când în când, Lketinga se opreşte şi vorbeşte cu unii războinici sau cu unele fete. Fetele, toate foarte tinere şi cu podoabe foarte frumoase, îmi aruncă, repede, câte-o privire curioasă, după care, jenate, încep să se amuze. Războinicii mă urmăresc mai mult timp cu privirea. Bărbaţii vorbesc, probabil, cel mai mult despre mine. Eu mă simt stingheră, pentru că nu înţeleg prea bine ce se petrece. Nu mai am răbdare până se face seară.

La piaţă, Lketinga îşi cumpără, într-un săculeţ de plastic, un praf roşu şi-mi face semn spre părul şi machiajul lui de

războinic. La o altă tarabă, cineva vinde nişte tulpiniţe cu frunze, de o lungime de circa douăzeci de centimetri, legate în mănunchiuri. Cinci sau şase bărbaţi încep să-şi dea cu părerea asupra mărfii şi se iscă o adevărată dispută.

Lketinga se îndreaptă şi el spre această tarabă. Vânzătorul ia deja o hârtie de ziar şi împachetează două legături. Lketinga plăteşte o sumă considerabilă şi îşi ascunde repede pachetul sub *kanga.* În drum spre *lodging,* mai cumpără cel puţin cinci gume de mestecat. Abia în cameră îl întreb ce este cu ierburile astea. Se uită la mine zâmbind: *„Miraa, it's very good. You eat this, no sleeping!"* Despachetează totul, ia guma de mestecat în gură şi desprinde frunzele de pe tulpină. Cu dinţii, dă la o parte coaja de pe tulpină şi o mestecă, împreună cu guma. Mă uit fascinată la mâinile lui mlădioase, cu câtă eleganţă repetă această operaţiune. Gust şi eu, dar scuip mediat, pentru că are un gust foarte amar. Mă aşez pe pat, îl contemplu, îi ţin mâna şi sunt fericită. Aş putea să iau în braţe întreaga lume. Am reuşit! L-am găsit, pe el, marea mea dragoste! Mâine dimineaţă mergem la Mombasa şi acolo vom începe o viaţă minunată.

Probabil că am adormit. Când mă trezesc, Lketinga stă aşezat în acelaşi loc şi mestecă încontinuu. Pe jos, podeaua arată ca după război: peste tot simt aruncate frunze, tulpini decojite şi bucăţi verzi, mestecate şi apoi scuipate. Se uită fix la mine şi mă mângâie pe cap: *„No problem, Corinne, you tired, you sleep. Tomorrow safari." „Andyou",* îl întreb eu, *„you not tired?"* Nu, îmi răspunde el, înaintea unei călătorii atât de lungi el nu poate dormi, de aceea mănâncă *miraa.*

Aşa cum mi-a explicat el, am înţeles că această *miraa* este ceva care are acelaşi efect ca alcoolul, adică îţi dă curaj, numai că un războinic nu are voie să bea alcool.

Înţeleg că are nevoie de curaj, pentru că nu ştie ce ne aşteaptă, iar experienţele sale din Mombasa nu au fost tocmai cele mai fericite. Aici este lumea lui. Mombasa este, într-adevăr Kenya, dar nu este teritoriul tribului său. Îl voi ajuta să se adapteze, mă gândesc eu, şi adorm din nou.

A doua zi de dimineaţă, trebuie să plecăm devreme, ca să mai găsim locuri în singurul autobuz care merge spre Nyahururu. Pentru că Lketinga nu a dormit, nu este nicio problemă. Spre marea mea surpriză, el este într-o formă perfectă şi mă minunez cât de degajat porneşte el la o astfel de călătorie lungă, fără niciun fel de bagaj, numai cu bijuteriile sale, eşarfa din jurul coapselor şi ciomagul în mână.

Avem în faţa noastră prima etapă. Lketinga a împachetat iestul de iarbă şi continuă să mestece la bucata din gură. Este tăcut. În orice caz, în autobuz nu domneşte aceeaşi veselie ca atunci, când am fost cu Jutta.

Din nou, autobuzul hurducăie printr-o mie de gropi. Lketinga şi-a tras peste cap cea de-a doua *kanga,* numai ochii i se mai văd. Astfel, părul lui frumos este protejat de praf. Eu îmi ţin o batistă la nas şi la gură, ca să mai pot respira, cât de cât. Cam pe la jumătatea distanţei, Lketinga îmi face semn şi îmi arată un deal gri şi lung. Abia când mă uit mai bine, îmi dau seama că acolo simt sute de elefanţi. Spectacolul este impresionant. Cât vezi cu ochii, aceşti coloşi, printre care se află şi pui de elefanţi, se mişcă tacticos. În autobuz, lumea vorbeşte de-a valma. Toţi urmăresc deplasarea elefanţilor. Din câte aflu, un astfel de spectacol este foarte rar.

În sfârşit, ajungem la prima destinaţie. La ora prânzului suntem la Nyahururu. Mergem să bem *chai* şi să mâncăm lipie. Peste o jumătate de oră, pleacă deja următorul autobuz spre Nairobi, unde ajungem către seară. Îi propun

lui Lketinga să înnoptăm aici şi să plecăm a doua zi de dimineaţă cu autobuzul, spre Mombasa. El nu vrea să rămână la Nairobi, spune că *lodging*-urile sunt prea scumpe. Ţinând cont că eu finanţez totul, mă impresionează faptul că se gândeşte la aşa ceva şi îl asigur că nu este nicio problemă. El consideră că la Nairobi este totuşi periculos şi este şi multă poliţie. Deşi am stat de dimineaţă de la ora şapte încontinuu în autobuz, el vrea să mergem mai departe, fără întrerupere. Dar pentru că văd, cât de stingher se simte la Nairobi, sunt de acord.

Mergem repede să bem şi să mâncăm ceva. Mă bucur, însă, că mănâncă împreună cu mine, deşi îşi ţine *kanga* trasă adânc pe faţă, ca să nu-l recunoască nimeni. Autogara nu este departe şi mergem cei câţiva metri pe jos. Aici, la Nairobi, chiar şi localnicii se uită ciudat după Lketinga; unii se amuză, alţii îl privesc cu respect. Acest oraş modem, tumultuos, nu i se potriveşte lui Lketinga. Când încep să fiu conştientă de acest lucm, îmi pare bine că nu a reuşit să obţină paşaport.

Locurile la autobuzul de noapte sunt foarte râvnite. Totuşi, reuşim să obţinem două. Nu ne mai rămâne altceva de făcut, decât să aşteptăm plecarea. Lketinga îşi scoate din nou *miraa* şi începe să mestece. Eu încerc să mă relaxez, pentru că simt că mă doare tot corpul. Numai la inimă nu am nimic. După patru ore bune de mers, în care am moţăit mai tot timpul, autobuzul opreşte în Voi. Majoritatea pasagerilor, printre care şi eu, coboară să-şi facă nevoile. Dar, când văd gaura murdară, plină de rahat, prefer să mai aştept patru ore. Mă urc în autobuz cu două sticle de Cola. După o jumătate de oră, călătoria continuă. De data asta nu mai pot să adorm. Gonim cu mare viteză prin noapte, pe un drum în linie dreaptă. Din când în când, ne petrecem cu câte un autobuz care vine din sens opus. Maşini nu se văd aproape deloc.

De două ori, trecem printr-un baraj de poliţie. Autobuzul trebuie să oprească, pentru că pe şosea sunt puse grinzi de lemn, în care sunt bătute nişte cuie lungi. Apoi, un poliţist înarmat cu un pistol mitralieră aleargă de-o parte şi de alta a autobuzului şi luminează cu o lanternă fiecare faţă. După cinci minute, ne continuăm călătoria nocturnă. Mai am puţin şi nu mai ştiu cum să stau, când, deodată, zăresc un indicator, pe care scrie: „Mombasa-245 km”. Mulţumesc lui Dumnezeu, acum nu mai este atât de mult până acasă. Lketinga nu a închis tot drumul un ochi. Se pare că această *miraa* te ţine, într-adevăr, treaz. Privirea lui, însă, este nefiresc de fixă, iar de conversaţie pare să nu aibă nevoie. Eu încep să mă neliniştesc.

Deja simt sarea din aer, iar temperatura devine mai plăcută. Nu mai este clima rece şi umedă din Nairobi.

Din nou la Mombasa

La scurt timp după ora cinci, ajungem, în sfârşit, la Mombasa. Unele persoane coboară la autogară. Mă pregătesc şi eu să cobor, dar Lketinga mă opreşte, spunându-mi că înainte de ora şase nu merge niciun autobuz spre coastă şi să aşteptăm aici, pentru că altfel este prea periculos. Acum, când, în sfârşit, am ajuns la destinaţie, tot nu putem coborî! Simt că-mi pocneşte vezica. Încerc să-i explic asta lui Lketinga. „*Come!”,* spune el şi se ridică. Coborâm şi mergem între două autobuze goale. Şi, pentru că în afară de câteva pisici şi câţiva câini vagabonzi, nu se vede nimeni în lung şi-n lat, îmi golesc vezica la adăpostul autobuzelor. Lketinga râde, când vede „pârâul” care curge dinspre mine.

Pentru că aerul pe ţărm este minunat, îl întreb dacă nu putem merge, încet, spre următoarea staţie de *matatu.* Îmi ia geanta şi plecăm, în revărsatul zorilor. Ne bem chiar şi ceaiul de dimineaţă la un gardian al unui magazin, care îşi încălzeşte un *chai* pe o sobiţă de cărbuni. În schimb,

Lketinga îi dă nişte *miraa.* Din când în când, se furişează pe lângă noi figuri zdrenţăroase, unele paşnice, altele bodogănind ceva. Ici-colo, vezi oameni dormind pe jos, pe cutii de cartoane sau pe ziare. Într-adevăr, este încă ora fantomelor, înainte să-nceapă agitaţia zilei. Totuşi, în prezenţa războinicului meu, eu mă simt în singuranţă.

Cu puţin timp înainte de ora şase, încep să claxoneze primele *matatu* şi, zece minute mai târziu, întreaga zonă este trează. Noi luăm autobuzul care ne duce până la bac. Aici, mă cuprinde din nou un puternic sentiment de fericire. Mai avem o singură oră de mers cu autobuzul, până pe coasta de sud. Lketinga pare agitat şi îl întreb: *„Darling, you are okay?" „Yes",* răspunde el, şi începe să-mi împuieze capul. Eu nu înţeleg tot, dar, se pare că vrea să afle care masai a furat scrisorile şi cine mi-a povestit că el s-a căsătorit. Se uită la mine atât de suspect, încât mă face să mă simt jenată. Încerc să-l liniştesc, spunându-i că asta oricum nu mai are nicio importanţă acum, după ce l-am găsit. El nu ripostează şi se uită îngrijorat pe fereastră.

Mergem direct în sat. Priscilla este surprinsă, când ne vede venind, pe amândoi. Ne salută bucuroasă şi ne face imediat *chai.* Esther nu mai este aici. Lucrurile mele atârnă, frumos aranjate, pe o sfoară, în spatele uşii. Priscilla şi Lketinga discută mai întâi amical, după care discuţia devine aprinsă. Eu încerc să înţeleg ce se-ntâmplă. Priscilla îmi spune că Lketinga îi face reproşuri, crezând că ea a ştiut de scrisorile mele. În cele din urmă, Lketinga se linişteşte şi, în sfârşit, se culcă în patul nostru cel mare.

Priscilla şi cu mine rămânem afară şi încercăm să găsim o soluţie pentru dormit; nu avem voie să dormim toţi trei într-o colibă, cu o femeie masai. Din fericire, un alt masai, care pleacă pe coasta de nord, ne pune la dispoziţie coliba lui. Aşa că facem curat şi ducem hainele mele şi patul cel

mare în noua locuinţă. Aranjăm totul, cât se poate de confortabil şi sunt mulţumită. Transformat, chiria costă zece franci.

Petrecem două săptămâni foarte agreabile. Ziua îl învăţ pe Lketinga să scrie şi să citească. Este încântat şi învaţă cu mare plăcere. Cărţile de engleză ilustrate ne sunt foarte utile, iar el este foarte mândru de fiecare literă pe care o recunoaşte. Câteodată, noaptea mergem la spectacolele masailor, ca să vindem podoabele, pe care le confecţionăm, în parte, noi înşine. Lketinga şi cu mine facem brăţări frumoase, iar Priscilla brodează curele.

Într-una din zile, are loc la clubul Robinson, o vânzare de podoabe, scuturi şi lănci. Mulţi masai, bărbaţi şi femei, vin de pe coasta nordică special pentru asta. Lketinga a mai cumpărat din Mombasa câteva lucruri de la negustori, ca să putem oferi mai mult. Afacerea merge extraordinar de bine. Toţi albii iau cu asalt standul nostru şi mă bombardează cu întrebări. După ce vindem aproape totul, îi ajut şi pe ceilalţi masai să-şi vândă marfa. Lui

Lketinga nu-i convine, pentru că, la urma urmei, aceşti masai sunt de vină că am stat noi despărţiţi atâta timp. Pe de altă parte, nu vreau să dau naştere la o atmosferă neplăcută, pentru că, totuşi, sunt generoşi şi ne lasă să participăm la vânzare.

De mai multe ori, turiştii ne invită la bar, să bem ceva cu ei. O dată, de două ori, mă duc, dar după aceea nu mai vreau. În definitiv, vânzarea îmi face mai multă plăcere. Lketinga rămâne la bar cu doi germani. Mă uit din când spre ei, dar nu le văd decât spatele. După un timp, mă duc şi eu la ei şi mă sperii, când văd că Lketinga bea bere. Ca războinic, nu are voie să bea alcool. Chiar dacă masaii de pe ţărm fac asta din când în când, Lketinga abia s-a întors din ţinutul Samburu şi precis nu este obişnuit cu alcool, îngrijorată, îl întreb: *„Darling, why you drink beer?”* Dar el

nu face altceva, decât să râdă: „M-au invitat prietenii aceştia.” Le spun celor doi germani să înceteze să îi mai dea bere, pentru că el nu este obişnuit cu alcool. Aceştia se scuză şi încearcă să mă liniştească, spunându-mi că nu a băut decât trei beri. Să sperăm că va fi bine, mă gândesc eu.

Vânzarea se apropie de sfârşit şi noi începem să împachetăm lucrurile rămase. Afară, în faţa hotelului, masaii îşi împart banii între ei. Mie mi-e foame, sunt sfârşită din cauza căldurii şi de la statul permanent în picioare şi vreau să merg, în sfârşit, acasă. Lketinga, uşor ameţit, dar tot vesel, hotărăşte să meargă cu încă câţiva masai la Ukunda, să mănânce. La urma urmei, vânzarea a fost un mare succes şi toţi au bani. Eu plec, dezamăgită, în sat.

Acest lucm se dovedeşte a fi mai târziu o mare greşeală. Peste cinci zile îmi expiră viza. Îmi aduc aminte de asta în drum spre casă iar Lketinga şi cu mine hotărâserăm să mergem împreună la Nairobi. Mi-e groază să merg din nou atâta drum, dar mai groază îmi este de autorităţile kenyene! încerc să mă liniştesc, spunându-mi că va fi bine, şi deschid coliba. Îmi fierb puţin orez cu roşii, pentru că, în rest, nu am nimic în bucătărie. În sat este linişte.

Cu puţin timp în urmă, m-a surprins faptul că de la întoarcerea mea cu Lketinga, nu ne-a mai vizitat aproape nimeni. Acum îmi cam lipseşte acest lucru, pentru că serile cu jocuri de cărţi erau mereu vesele. Priscilla nu este nici ea acasă, aşa că mă întind pe pat şi-i scriu o scrisoare mamei mele. Îi povestesc despre viaţa noastră liniştită şi îi spun că sunt fericită.

Este deja ora douăzeci şi două şi Lketinga încă nu s-a întors, încep să mă îngrijorez. Ţârâitul greierilor, însă, îmi calmează nervii. Cu puţin timp înainte de miezul nopţii, se deschide uşa trosnind şi Lketinga apare în prag. Se uită

întâi fix la mine, după care măsoară cu o privire camera. Trăsăturile feţei sunt tăioase. Nici urmă de veselie. Mestecă *miraa* şi, după ce îl salut, mă întreabă: „Cine a fost aici?”, Nimeni”, îi răspund eu. În acelaşi timp, pulsul începe s-o ia razna. Mă întreabă încă o dată, cine a plecat mai devreme din casă. Supărată, îl asigur că nu a fost nimeni. Stând mai departe în pragul uşii, îmi spune că ştie el, că eu am un prieten. Asta-i chiar culmea! Mă ridic din pat şi mă uit furioasă la el. „Cine ţi-a băgat în cap ideea asta trăsnită?” îmi spune că este sigur de asta. Cineva din Ukunda i-ar fi povestit că, într-o seară, a venit în vizită un masai care a stat până noaptea târziu la mine şi la Priscilla. Apoi, adaugă că toate femeile sunt la fel, şi că mereu a fost cineva la mine.

Şocată de cuvintele lui dure, nu mai înţeleg nimic. Am reuşit să-l găsesc, am petrecut două săptămâni frumoase împreună, iar acum urmează asta! Se pare că berea şi *mima* l-au zăpăcit de tot. Fac un efort şi mă stăpânesc să nu încep să urlu. Îl întreb, dacă nu vrea un *chai.* În sfârşit, pleacă din uşă şi se aşază pe pat. Cu mâinile tremurând, fac un foc şi încerc să fiu câte se poate de calmă. Mă întreabă unde este Priscilla. Nici asta nu ştiu. La ea acasă, peste tot, este întuneric. Lketinga râde supărat şi spune: „Poate că este la discoteca Bush-Baby, ca să pescuiască un alb.” îmi vine să râd, pentru că la corpolenţa ei, nu-mi pot imagina aşa ceva. Dar prefer să tac.

Bem *chai* şi îl întreb, cu băgare de seamă, dacă se simte bine. El spune că, în afară de faptul că inima îi bate cu putere şi că sângele îi clocoteşte, totul este în ordine. Eu încerc să interpretez aceste cuvinte, dar nu reuşesc. El dă încontinuu ocol casei sau aleargă prin sat. Apoi, dintr-odată, se-ntoarce şi începe să mestece la iarba lui. Pare confuz şi agitat. Cum aş putea să-l ajut? E clar că atâta *miraa* îi face rău, dar nu pot să i-o iau, aşa, pur şi simplu!

În sfârşit, după două ore, o termină! Eu sper să vină la culcare şi că mâine totul va reveni la normal. Se întinde pe pat, dar nu-şi găseşte locul. Nu îndrăznesc să-l ating, dimpotrivă, mă bag în perete şi îmi pare bine că avem un pat atât de mare. După puţin timp, sare din pat şi-mi spune că nu poate să doarmă lângă mine. Sângele îi vuieşte cumplit şi are senzaţia că-i plesneşte capul. Vrea să iasă afară. Mă cuprinde disperarea: *„Darling, where you will go?”* îmi spune că se duce să doarmă la ceilalţi masai şi, cu aceste cuvinte, pleacă. Sunt deprimată şi în acelaşi timp furioasă. Oare ce au făcut cu el la Ukunda? Lketinga nu se mai întoarce. Nu ştiu unde doarme.

Bolnav la cap

Cum dau primele raze de soare, mă scol, frântă de oboseală. Mă spăl pe faţă, care îmi este toată umflată, şi mă duc la coliba Priscillei. Nu este încuiată, asta înseamnă că este acasă. Bat la uşă şi strig încet: „Eu sunt, Corinne, *please open the door, I have a big problem!”* Priscilla iese afară, pe jumătate dormind şi se uită speriată la mine. „*Where is Lketinga?”* întreabă ea. Mă străduiesc din răsputeri să-mi stăpânesc lacrimile şi îi povestesc tot. În timp ce se îmbracă, mă ascultă cu atenţie. Apoi mă roagă să o aştept, pentru că se duce la ceilalţi masai să vadă ce se întâmplă. Se întoarce după zece minute şi îmi spune că nu avem altceva de făcut, decât să aşteptăm. Lketinga nu este acolo şi nici nu a dormit la ei. Ceilalţi masai au spus că l-au văzut fugind în pădure şi că se va întoarce, iar dacă nu, se duc ei să-l caute. „Ce caută în boscheţi?”, întreb eu disperată. Probabil că berea şi *miraa* i-au provocat tulburări la cap, îmi explică Priscilla şi mă roagă să am răbdare.

Dar el nu apare. Mă întorc în coliba noastră şi aştept. Spre ora zece, doi războinici îl aduc, în sfârşit, pe Lketinga. Este de-a dreptul epuizat. Stă atârnat cu mâinile pe după

gâtul lor. Aceştia îl târăsc în casă şi-l pun pe pat. În tot acest timp, discută despre una, alta, iar mie îmi vine să turbez că nu înţeleg nimic. Lketinga se uită fix în tavan. Este apatic. Îi spun ceva, dar se vede că nu mă recunoaşte. Se uită la mine, de parcă aş fi invizibilă. Este plin de sudoare. Nu sunt departe de a intra în panică, pentru că nu găsesc nicio explicaţie la toate aceste lucruri. Ceilalţi sunt şi ei nedumeriţi. Îmi spun că l-au găsit în „pădure, sub un copac, şi că a făcut o criză de amoc. Din cauza asta a alergat ca un nebun, iar acum este atât de sleit. O întreb pe Priscilla, dacă trebuie să chem un doctor, dar îmi spune că nu există decât unul singur, pe plaja Diani, iar acesta nu vine până aici, ci trebuie să te duci tu la el. Acest lucru este însă exclus, în starea lui Lketinga de acum.

Lketinga adoarme iar şi începe să delireze. Visează tot felul de lucruri încâlcite, despre nişte lei care îl atacă. Începe să devină violent, să lovească sălbatic în jurul lui, iar cei doi războinici sunt nevoiţi să-l ţină. Mi se rupe inima, când îl văd în starea asta. Unde este masaiul meu mândru şi vesel, pe care l-am cunoscut? Singurul lucru, care pot să-l fac, este să plâng. Priscilla mă ceartă: „Nu este bine ce faci! Aici nu se plânge, decât atunci când moare cineva.”

Abia în cursul după-amiezii, Lketinga îşi revine şi se uită la mine mirat. Eu îi zâmbesc, fericită, şi îl întreb cu băgare de seamă:

„Hallo, dar ling, you remember me?” „Why not, CorinneT\ răspunde el cu voce slăbită, se uită la Priscilla şi întreabă ce s-a întâmplat. Cei doi vorbesc unul cu celălalt. El dă din cap şi nu-i vine să creadă ce aude. Eu rămân cu el, în timp ce restul pleacă la treburile lor. Apoi îmi spune că îi este foame, dar îl doare şi burta. Când îl întreb, dacă vrea să-i aduc nişte carne, răspunde: „*O yes, it’s okay.”*

Plec imediat la măcelar şi mă întorc cât pot de repede. Lketinga stă în pat şi doarme. După aproape o oră, când mâncarea este gata, încerc să-l trezesc. Deschide ochii şi, din nou se uită la mine, nedumerit. Se răsteşte la mine, întrebându-mă ce vreau de la el şi cine sunt eu de fapt. *„I'm Corinne, your girifriend",* îi răspund eu. Mă întreabă încontinuu, cine sunt. Eu mă aflu în pragul disperării, mai ales că Priscilla încă nu s-a întors de pe plajă, unde s-a dus să vândă *kanga.* Îl rog să mănânce ceva, dar el râde sarcastic şi-mi spune că nu vrea să mănânce nimic din această mâncare, pentru că precis vreau să-J otrăvesc.

Acum nu mai pot să-mi stăpânesc lacrimile. Mă vede plângând şi mă întreabă cine a murit. Ca să-mi păstrez calmul, încep să mă rog cu voce tare. În sfârşit, se întoarce Priscilla şi o chem imediat, încearcă şi ea să vorbească cu el, dar fără succes. După puţin timp, ea îmi spune: *„He's crazy!"* Mulţi *morani,* aceştia fiind războinicii care vin pe coastă, se îmbolnăvesc de sindromul „Mombasa", îmi explică ea. După părerea ei, Lketinga este, într-adevăr, foarte grav. Se gândeşte că poate l-a făcut cineva nebun. „Ce... cum... care cineva?" mă bâlbâi eu şi spun că nu cred în aşa ceva. Priscilla îmi spune că aici, în Africa, există multe lucruri pe care eu trebuie să le învăţ. „Trebuie să-l ajutăm!" o implor eu. „*Okay!"* spune ea, şi mă asigură că va trimite pe cineva pe coasta de nord. Acolo se află un mare centru al masailor de pe plajă şi va chema pe cineva de-acolo să ne ajute. Practic, toţi războinicii sunt subordonaţi căpeteniei lor. El este cel care decide, ce trebuie să se întâmple.

Pe la ora nouă seara, vin la noi doi războinici de pe coasta de nord. Deşi nu-mi sunt prea simpatici, mă bucur că, în sfârşit, se petrece ceva. Încep să vorbească întruna cu Lketinga şi îi masează fruntea cu o floare uscată, puternic mirositoare. În timpul discuţiei, Lketinga le

răspunde normal. Nu-mi vine să cred. Cu puţin timp mai înainte era încă atât de confuz, iar acum vorbeşte cât se poate de calm. Ca să am şi eu o preocupare, fac *chai* pentru toată lumea. De înţeles, nu înţeleg nimic şi, de aceea mă simt neajutorată şi de prisos.

Între cei trei bărbaţi se instalează o atmosferă atât de intimă, încât nici nu mă mai observă. Cu toate acestea, ei beau cu plăcere un ceai, iar eu profit de ocazie şi îi întreb ce se întâmplă. Unul din ei vorbeşte puţin engleză şi îmi spune că Lketinga nu se simte bine, este bolnav la cap, dar că poate în curând îi va trece. Are nevoie de linişte şi de mult loc, continuă el, de aceea vor dormi noaptea asta toţi trei în boscheţi, ceva mai departe de sat. Mâine dimineaţă vor merge cu el pe coasta de nord, ca să pună totul la punct. „Dar de ce nu poate dormi aici, la mine?”, întreb eu speriată. Nu mai îmi vine să cred pe nimeni, deşi, momentan se vede că Lketinga se simte mai bine. Ei îmi răspund că prezenţa mea nu are o influenţă bună asupra sângelui său. Lketinga îi aprobă şi el pe cei doi, spunând că până acum el nu a avut o astfel de boală, deci starea lui de acum trebuie să aibă legătură cu mine. Deşi sunt şocată, nu-mi rămâne altceva de făcut, decât să-l las să plece cu ceilalţi războinici.

A doua zi de dimineaţă se întorc să bea ceai. Lketinga este bine, este aproape cel pe care-l cunosc eu. Cei doi, însă, insistă să meargă cu ei pe ţărmul nordic. El este de acord şi spune râzând: *„Now I’m okay!”* Când îi explic că la noapte trebuie să plec la Nairobi, ca să-mi iau viza, îmi spune: *„No problem,* mergem împreună, întâi pe ţărmul nordic, apoi la Nairobi.”

Ajungem pe coastă şi, până să fim conduşi la coliba „şefului de trib”, lumea stă mai întâi la taifas, ba aici, ba acolo. Mai-marele masailor nu este atât de bătrân, după cum am crezut. Ne întâmpină călduros, deşi nu ne poate

vedea, pentru că este orb. Vorbeşte cu Lketinga cu răbdare. Eu stau deoparte şi urmăresc scena, fără să înţeleg nici cel mai mic lucru. Pe de altă parte, nu îndrăznesc să întrerup dialogul. Timpul zboară. Deşi vreau să plec abia cu autobuzul de noapte, trebuie să cumpăr biletul cu trei sau patru ore înainte de plecare, altfel nu mai prind loc.

După o oră, căpetenia îmi spune să plec fără Lketinga, pentru că, la starea în care se află el acum şi la firea lui sensibilă, Nairobi ar putea să-i facă rău. Mă asigură că vor avea grijă de el şi mă roagă să vin cât pot de repede. Eu sunt de acord, pentru că, dacă s-ar întâmpla cu el ceva asemănător la Nairobi, aş fi total neputincioasă. Aşa că îi promit lui Lketinga că, dacă totul merge bine, mă voi întoarce cu autobuzul care pleacă de acolo mâine seară, adică poimâine dimineaţă voi fi aici. Lketinga este trist, când mă vede că mă urc în autobuz. Îmi ia mâna şi mă întreabă dacă, într-adevăr, mă întorc. Îl asigur că nu are de ce să-şi facă astfel de gânduri, că mă voi întoarce şi apoi vom vedea, ce vom face mai departe. Dacă se va simţi bine, poate vom consulta şi un medic. Îmi promite că mă va aştepta şi că va face tot posibilul, să nu se mai repete. Mi se rupe inima, când pleacă *matatu.* Să sperăm că totul va fi bine!

După ce cumpăr un bilet din Mombasa, mai am de aşteptat cinci ore până la plecare. După opt ore de mers, ajung, în sfârşit, dimineaţa devreme, la Nairobi. Aici iar trebuie să aştept în autobuz, până se face ora şapte, ca să pot coborî. Beau mai întâi un ceai, apoi iau un taxi până la clădirea Nyayo, pentru că nu cunosc drumul până acolo. Când ajung, dau de o mare învălmăşeală. Şi albi, şi negri, se înghesuie la ghişee, fiecare vrea câte ceva. Eu mă lupt cu diverse formulare, pe care le am de completat, bineînţeles, în engleză. Apoi le predau şi aştept. Se scurg

trei ore bune până când, în sfârşit, aud strigându-se numele meu. Sper din tot sufletul, să-mi pună ştampila. Femeia din spatele ghişeului mă examinează cu privirea şi mă întreabă, de ce vreau să-mi prelungesc viza cu trei luni. Îi răspund, cât pot de degajată: „Pentru că nu am văzut nici pe departe tot ce se poate vedea în această ţară minunată şi am destui bani, ca să mai rămân încă trei luni.” îmi deschide paşaportul, îl întoarce pe toate părţile şi aplică pe una din pagini o ştampilă. Acum am viza! Asta înseamnă încă un pas înainte! Fericită, plătesc taxa cerută şi părăsesc această clădire oribilă. Nu bănuiesc, însă, în acest moment, că voi mai călca pragul acestei clădiri încă de atâtea ori, până voi ajunge să o urăsc.

Cu biletul pentru autobuzul de seară în geantă, mă duc să mănânc. Este după-masa devreme şi mă plimb puţin prin Nairobi, ca să nu adorm. De mai mult de treizeci de ore nu am mai dormit. Mă plimb numai pe două străzi, ca să nu mă rătăcesc. La ora nouăsprezece este deja întuneric şi, pe măsură ce magazinele încep să închidă, începe viaţa nocturnă din baruri. Nu vreau să mai întârzii pe străzi, pentru că personajele devin de la minut la minut tot mai dubioase. Cum nu se pune problema să mă duc într-un bar, intru într-un MeDonald’s din apropiere, ca să-mi omor cele două ore, care mi-au mai rămas.

În sfârşit, stau din nou ghemuită în autobuzul spre Mombasa. Şoferul mestecă *miraa.* Goneşte ca nebunul şi ajungem în timp record, la ora patra dimineaţa. Iar trebuie să aştept, până pleacă primul *matatu* spre coasta de nord. Abia aştept să văd, ce face Lketinga.

Cu puţin timp înainte de ora şapte, ajung în satul masailor. Cum toată lumea acolo doarme şi ceainăria este încă închisă, aştept în faţa uşii, pentru că nu ştiu în care colibă se găseşte Lketinga. La şapte şi jumătate vine proprietarul ceainăriei şi deschide. Mă aşez înăuntru şi

aştept primul ceai. Mi-l aduce, după care dispare în bucătărie. Peste puţin timp, încep să vină, unul câte unul, războinicii şi se aşază la celelalte mese. Atmosfera este încărcată şi nimeni nu spune nimic. Poate că din cauză că este încă dimineaţă devreme, mă gândesc eu.

La scurt timp după ora opt, nu mai rezist şi îl întreb pe proprietar, dacă ştie unde este Lketinga. El dă din cap că nu şi dispare din nou. După o jumătate oră se aşază la masa mea şi-mi spune să mă întorc pe ţărmul sudic şi să nu mai aştept. Mă uit la el, mirată, şi îl întreb: „De ce?” „Nu mai este aici”, îmi explică el, „a plecat în noaptea asta acasă.” Mi se face inima cât un purice. „Acasă, pe coasta sudică?” întreb eu naivă. *„No, home to Samburu-Maralal.*

Încep să urlu, plină de groază: *„No, that’s not true!* Este aici, spune-mi unde!” De la masa cealaltă, vin doi bărbaţi la mine şi încearcă să mă liniştească. Le împing cu brutalitate mâinile de pe mine, urlu şi înjur cât pot de tare, în germană, toată cloaca asta: „Porci blestemaţi, gloată perfidă, voi aţi plănuit tot!” Pe faţă mi se rostogolesc lacrimi de furie, dar de data aceasta îmi este absolut indiferent.

Sunt atât de turbată de mânie, încât îmi vine să-l bat pe primul care îmi iese în cale. L-au suit, pur şi simplu, în autobuz, deşi ştiau că eu mă întorc exact în acelaşi timp, cu acelaşi autobuz, numai că din direcţie opusă, astfel încât să ne petrecem undeva, pe drum. Nu-mi vine să cred! Atâta meschinărie! Ca şi cum nu ar mai fi putut să aştepte cele opt ore. Dau buzna afară din local, pentru că se adună tot mai mulţi curioşi, iar eu abia mă mai pot stăpâni. Pentru mine este clar, se ascund toţi sub acelaşi acoperiş.

YOU COME TO MY HOME

în momentul de faţă, nu ştiu ce să fac. Acum am viza, dar nu îl mai am pe Lketinga. Priscilla este în casă la ea, cu

doi războinici.

Îi povestesc tot şi ea le traduce şi celorlalţi. În cele din urmă, Priscilla mă sfătuieşte să-l uit pe Lketinga, chiar dacă el este simpatic. Ori este, într-adevăr, bolnav, ori ceilalţi i-au ursit un destin rău, ceea ce l-a obligat să se întoarcă la mama lui, pentru că altfel, la Mombasa, nu ar fi avut nicio şansă. Crede că Lketinga ar trebui să meargă la un vraci şi că eu nu am cu ce să-l ajut. În afară de asta, ar fi chiar periculos pentru mine dacă eu, ca albă, aş începe să sfidez pe toată lumea.

Sunt absolut disperată şi nu mai ştiu ce, şi mai ales pe cine, să cred. Numai instinctul meu îmi spune că l-au făcut pe Lketinga să plece, împotriva voinţei lui, înainte de întoarcerea mea. Chiar în aceeaşi seară, încep să vină primii războinici în coliba mea, ca să-mi facă curte. În momentul în care cel de-al doilea devine direct, spunându-mi că eu am nevoie de el, ca amant, pentru că Lketinga este nebun şi nu se mai întoarce, îi dau pe toţi afară din casă, indignată de atâta obrăznicie. Când îi povestesc asta Priscillei, ea nu face altceva decât să râdă şi să-mi spună că, este ceva normal şi să nu văd totul atât de îngust. Se pare că nici ea nu a priceput că nu vreau pe unul oarecare şi că am renunţat la toată viaţa mea din Elveţia pentru Lketinga.

A doua zi, îi scriu imediat o scrisoare fratelui său, James, la Maralal. Poate că ştie el mai multe. Acum vor trece, mai mult ca sigur, două săptămâni, până voi primi răspuns. Două săptămâni lungi, în care eu nu voi afla nimic din ce se întâmplă! O să înnebunesc! A patra zi nu mai rezist. Mă hotărăsc, în secret, să plec şi mă încumet să străbat distanţa lungă, până la Maralal. Acolo voi vedea eu, ce voi face mai departe, dar nu renunţ. O să se mire ceilalţi! Nici măcar Priscillei nu-i povestesc despre planurile mele, pentru că nu mai am încredere în nimeni. După ce pleacă

pe plajă să vândă *kanga,* îmi fac bagajul şi dispar, în direcţia Mombasa.

Din nou merg peste 1400 de kilometri şi ajung, după două zile, la Maralal. Mă cazez la acelaşi *lodging,* ca ultima dată, cu patru franci pe noapte. Proprietara se miră, când mă vede iar. În camera sărăcăcioasă, mă aşez pe prici şi mă gândesc: ce fac acum? A doua zi mă duc la fratele lui Lketinga.

Trebuie să-l conving pe director, înainte să se ducă să-l caute pe James. Când vine, îi povestesc şi lui tot. James îmi spune că ar putea să mă ducă el la mama lui, dacă ar obţine învoire. După lungi negocieri, directorul este de acord, cu condiţia să găsesc o maşină, care să ne ducă, pe mine şi pe James, la Barsaloi. Mulţumită de ceea ce am reuşit să obţin cu engleza mea umilă, umblu prin Maralal şi întreb peste tot, cine are o maşină. Aproape toţi proprietarii de maşini, puţini la număr de altfel, sunt somalezi. Când le spun unde vreau să ajung, ori râd de mine, ori cer nişte preţuri, care mie mi se par astronomice.

După două zile de căutări, mă întâlnesc cu salvatorul meu de atunci, Tom, cel care l-a căutat şi l-a găsit pe Lketinga. Şi el vrea să ştie unde este Lketinga. Se arată din nou înţelegător cu situaţia mea şi vrea să încerce să găsească el o maşină, pentru că la culoarea pielii mele, preţul este de cinci ori mai mare. Şi, într-adevăr, la scurt timp după prânz, stăm amândoi într-un Land Rover, pe care l-a închiriat, cu tot cu şofer, cu două sute de franci. Contramandez întâlnirea cu James, pentru că Tom vrea să vină cu mine.

După ce traversăm Maralalul, intrăm cu Land Rover-ul pe un drum argilos roşu, pustiu. După scurt timp, ajungem într-o pădure deasă, cu copaci uriaşi, acoperită de liane. Nu poţi pătrunde cu privirea nici măcar la doi metri în boscheţi. În curând, drumul pe care mergem, nu mai poate

fi identificat decât după urmele lăsate de cele două roţi. În rest, totul este acoperit de vegetaţie. În spatele maşinii nu văd, ce-i drept, mare lucru. Numai după poziţia înclinată a maşinii, din când în când, îmi dau seama că drumul trebuie să fie foarte abrupt şi în pantă. După o oră de mers, ieşim din pădure şi ajungem în faţa unor stânci imense. Aici, chiar este imposibil să mergem mai departe, mă gândesc eu. Dar, cei doi însoţitori ai mei coboară şi dau la o parte câteva stânci. Apoi, maşina înaintează uşor peste bolovani. Cel puţin aici, îmi dau seama că preţul cerut nu este prea mare. Văd puţin, dar simt dificultăţile acestui traseu şi aş fi dispusă să plătesc mai mult. Ar fi o minune, dacă am reuşi să ajungem cu maşina întreagă pe partea cealaltă, într-adevăr, izbutim, pentru că şoferul conduce excelent.

Din când în când, trecem pe lângă *manyattas* şi copii cu turme de oi sau cirezi de vite. Eu am emoţii. Când ajungem odată? Oare este iubitul meu aici acasă, pe undeva, sau tot efortul este zadarnic? Mai există oare Vreo şansă? Mă rog cu voce tare. În schimb, salvatorul meu, Tom, este foarte calm. În sfârşit, traversăm albia unui râu lat şi, după două sau trei curbe, zăresc câteva barăci simple, făcute din bârne, iar puţin mai sus, pe o colină, o clădire uriaşă, care se desprinde din peisaj, ca o oază verde şi frumoasă. „Unde suntem?”, îl întreb eu pe însoţitorul meu. „Aici este Barsaloi-Town şi acolo sus se află clădirea cea nouă a misiunii. Dar mai întâi mergem la *manyattas* să vedem dacă Lketinga este acasă la mama lui”, îmi explică el. Trecem prin apropiere de misiune şi mă minunez de câtă verdeaţă este aici, în vreme ce restul este atât de uscat, ca într-un semideşert sau într-o stepă.

După trei sute de metri, schimbăm direcţia şi mergem, zdruncinându-ne, prin stepă. Peste două minute ajungem. Tom coboară şi mă roagă să vin încet, după el. Pe şofer îl

roagă să aştepte. Sub un copac mare, cu ramurile răsfirate, stau câţiva adulţi şi copii, însoţitorul meu se duce spre ei, în timp ce eu aştept la o distanţă corespunzătoare. Toţi se uită în direcţia mea. După ce stă de vorbă mai mult timp cu o femeie mai în vârstă, Tom se întoarce şi-mi spune: *„Corinne, come, his mama tells me, Lketinga is here."* Traversăm un desiş înalt şi ţepos şi ajungem la trei *manyattas,* care stau aşezate cam la cinci metri distanţă una de alta. În faţa celei din mijloc, stau înfipte în pământ două suliţe lungi. Tom îmi arată spre ea şi spune: *„Here he is inside."* Eu nu îndrăznesc să mă mişc, aşa că se apleacă şi intră el în colibă, acoperindu-mă cu spatele lui. Îl aud pe Tom vorbind şi, imediat după aceea, aud vocea lui Lketinga. Acum nu mai rezist şi mă strecor pe lângă el, înăuntru. Nu voi putea uita toată viaţa privirea lui Lketinga, plină de uimire şi, totodată, de fericire, ba chiar neîncrezătoare, în momentul în care mă vede. Stă întins pe o piele de vacă, într-o încăpere mică, în spatele vetrei de foc, într-o semiobscuritate plină de fum. Deodată, începe să râdă. Tom îmi face loc, atât cât poate, şi mă strecor în braţele lui întinse. Ne ţinem mult timp aşa. *„1 know always, ifyou love me, you come to my home.*

Această revedere, ba chiar regăsire, este mai frumoasă decât tot ce-am trăit până acum. În acest moment, ştiu că voi rămâne aici, chiar dacă nu avem nimic, în afară de noi înşine. Lketinga spune exact ceea ce simt şi eu: *„Now you are my wife, you stay with me like a Samburu-wife."* Eu sunt în al nouălea cer.

Însoţitorul meu se uită sceptic la mine şi mă întreabă, dacă vreau, într-adevăr, să se întoarcă singur cu Land Rover-ul la Maralal. Mă avertizează că-mi va fi greu aici, că nu există aproape nimic de mâncare, iar de dormit, va trebui să dorm pe pământ. În afară de asta, în Maralal nu pot ajunge pe jos. Toate acestea îmi sunt indiferente şi-i

spun:, Acolo unde trăieşte Lketinga, pot trăi şi eu.”

Pentru un moment, se face întuneric în colibă. Mama lui Lketinga se-nghesuie prin gaura mică de la intrare. Se aşază în faţa vetrei şi se uită mult timp la mine, morocănoasă şi fără să spună nimic. Conştientă de faptul că aceste minute sunt decisive, nu spun nimic. Lketinga şi cu mine stăm, ţinându-ne de mâini, iar feţele noastre ard. Dacă am putea produce lumină cu ele, atunci coliba ar fi puternic luminată.

Lketinga vorbeşte numai câteva cuvinte cu ea. Din când în când, înţeleg câte un cuvânt, *„mzungu”* sau „Mombasa”. Mama lui nu încetează să mă privească. Pielea ei este foarte neagră. Capul ras are o formă frumoasă. La gât şi la urechi poartă cercei din perle colorate. Este mai degrabă grasă, iar pe bustul ei atârnă doi sâni lungi, uriaşi. Picioarele îi sunt acoperite de o fustă murdară.

Deodată, îmi întinde mâna şi spune: *„Jambo”.* Apoi, mineză o mare avalanşă de cuvinte. Eu mă uit la Lketinga. El râde: „Mama şi-a dat binecuvântarea, deci putem rămâne cu ea în această colibă.” Acum, Tom îşi ia la revdere, iar eu mă duc să-mi iau geanta din Land Rover. Când mă întorc, o mulţime de lume s-a strâns deja în jurul colibei.

Către seară, aud clopote bătând. Mergem afară şi văd o turmă mare de capre. Cele mai multe merg mai departe, altele sunt mânate în îngrăditura noastră de mărăcini. Aproximativ treizeci de animale vin în mijlocul enclavei care este încă o dată înconjurată de tufe de mărăcini. Apoi, mama se duce cu o tidvă la capre, ca să le mulgă. Aşa cum constat mai târziu, laptele muls ajunge numai pentru *chai,* acesta fiind un amestec de lapte de capră, ceai şi mult zahăr. De turmă are grijă un băiat, cam de vreo opt ani. El se aşază în faţa colibei şi mă urmăreşte

speriat, timp în care bea, însetat, două boluri cu apă. Este fiul fratelui mai mare al lui Lketinga.

Peste o oră, se face noapte. Stăm toţi patru în *manyatta* cea mică; mama în faţă, lângă intrare, iar alături ea, o fetiţă speriată, Saguna, cam de vreo trei anişori. Saguna este sora cea mică a băiatului. Ea se lipeşte, cu teamă, de bunica ei, care de fapt a devenit acum mama ei. Când prima fiică a celui mai mare fiu este destul de mare, atunci aceasta este dată în grija bunicii sale, ca un fel de ajutor pentru bătrâneţe, la adunatul lemnelor sau la adusul apei, îmi explică Lketinga.

Noi doi rămânem pe pielea de vacă. Mama scormoneşte între trei pietre de cremene din cenuşă şi scoate la iveală jăratic ascuns. Apoi, suflă încet, dar neîntrerupt, în scântei. Astfel se formează, pentru câteva minute, un fum pişcător ce mă face să-mi curgă lacrimi din ochi. Toţi râd. Când mă apucă şi o criză de tuse, mă strecor afară, în aer liber. Aer, aer, asta este tot ce pot gândi.

Afară, în faţa colibei, este întuneric beznă. Milioanele de stele par a fi atât de aproape, încât le-ai putea culege de pe cer. Savurez acest sentiment de linişte. Peste tot, se poate vedea, cum pâlpâie focul în *manyattas.* Şi la noi arde plăcut. Mama face *chai,* asta fiind cina noastră. După ceai, începe să mă chinuie vezica. Lketinga râde: *„Here no toilet, only bush Come with me, Corinne!”* Cu corpul lui mlădois, iese înaintea mea, dă într-o parte un boschet de mărăcini şi face un loc de trecere. Gardul de mărăcini este singura măsură de siguranţă împotriva animalelor sălbatice. Ne îndepărtăm cam trei sute de metri de sat şi îmi arată, cu măciuca lui, *rungu,* spre un boschet care pe viitor va fi toaleta mea. Noaptea pot face pipi şi lângă *manyatta,* pentru că nisipul absoarbe totul, dar restul nevoilor nu am voie să le fac niciodată în apropiere de colibă, îmi explică Lketinga, altfel trebuie să sacrifice o

capră pentru vecin, iar noi trebuie să ne mutăm, ceea ce ar însemna o mare ruşine.

Întorşi la *manyatta,* baricadăm totul înapoi, cu tufa de mărăcini şi ne aşezăm pe pielea de vacă. De spălat nu te poţi spăla aici, pentru că apa abia ajunge pentru *chai.* Când îl întreb pe Lketinga, cum ne putem face toaleta aici, îmi răspunde: *„Tomorrow at the river, no problem!”* în timp ce în colibă se face cald bine, datorită focului, afară este rece. Fetiţa doarme deja, dezbrăcată, lângă bunica ei, iar noi trei încercăm să încropim o conversaţie. Aici, lumea merge la culcare între ora opt şi nouă. Şi noi ne cuibărim, pentru că focul începe să se stingă, iar apoi abia ne mai putem vedea. Lketinga şi cu mine ne lipim unul de altul. Deşi amândoi vrem mai mult, nu se întâmplă, bineînţeles, nimic, în prezenţa mamei şi în liniştea aceasta desăvârşită.

Prima noapte dorm prost, pentru că nu sunt obişnuită cu pământul tare. Mă întorc de pe o parte pe alta şi trag cu urechea la diversele sunete. Din când în când, sună clopoţelul unei capre, iar mie, în liniştea nopţii, mi se pare că seamănă cu un clopot de biserică. În depărtare, se aude urletul unui animal. Mai târziu, aud foşnind ceva în mărăciniş. Da, se aude clar, cineva caută intrarea în enclavă. Inima îmi bate, să-mi sară din piept, în timp ce trag încordată cu urechea. Cineva se apropie. Stau culcată şi văd prin intrarea mică doi stâlpi negri. Nu, nu sunt stâlpi, sunt două picioare şi două capete de lănci. Imediat după asta, se aude o voce de bărbat: *„Supa Moran!”* îl fac atent pe Lketinga şi îi şoptesc: *„Darling, somebody is here.”* El scoate nişte sunete necunoscute, care seamănă cu un grohăit, şi, pentru o fracţiune de secundă, se uită fix la mine, aproape supărat. *„Outside is somebody”,* îi explic eu, speriată. Din nou se aude vocea: *„Moran supa!”* Apoi, urmează un schimb de fraze, timp în care picioarele se mişcă şi dispar. *„What’s the problem?”* întreb eu. Bărbatul,

un alt războinic, voia să înnopteze aici, îmi explică Lketinga, ceea ce, în mod normal, nu este nicio problemă, dar pentru că acum sunt eu aici, nu se poate. Va încerca să găsească un loc, într-o altă *manyatta.* Îmi spune să mă culc.

Dimineaţă la ora şase, răsare soarele şi, o dată cu el, se trezesc şi animalele şi oamenii. Caprele behăie tare, pentru că vor afară. Peste tot aud voci, iar locul mamei este deja liber. Peste o oră ne sculăm şi noi şi bem *chai.* Acest lucru devine aproape un chin, pentru că, o dată cu soarele de dimineaţă, se trezesc şi muştele. Abia aşez cănile pe pământ lângă mine, că şi încep să roiască zeci de muşte în jurul lor. Zbârnâie încontinuu în jurul capului meu. Saguna pare să nici nu le observe, deşi are o groază în colţurile ochilor şi ale gurii. Îl întreb pe Lketinga, de unde vin toate aceste muşte. Arată spre excrementele de capră care s-au adunat în timpul nopţii. Din cauza căldurii din timpul zilei, acestea se usucă şi numărul muştelor începe să se reducă. De aceea, ieri seara nu le-am simţit atât de penetrant. El râde, spunând că acesta este doar începutul, abia atunci când se vor întoarce vacile, va fi mai rău, pentru că laptele lor atrage mii de muşte. Îmi spune că mult mai enervanţi sunt ţânţarii care apar după ploaie. După *chai,* vreau să mă duc la râu, ca să mă pot spăla, în sfârşit. Echipată cu săpun, prosop şi haine curate, plecăm. Lketinga duce doar o canistră galbenă, în care trebuie să-i aducă mamei lui apă pentru următorul *chai.* Mergem în jos, circa un kilometru, pe un drum îngust, până la albia lată a râului, pe unde am traversat cu o zi înainte cu Land Rover-ul. Pe ambele părţi ale râului se află nişte arbori mari şi viguroşi, dar apă nu văd nicăieri. Mergem de-a lungul râului secat, până când, după o cotitură, dăm de nişte stânci. Aici, într-adevăr, izvorăşte din nisip un pârâiaş.

Nu suntem singuri aici. Lângă pârâiaş, nişte fete au făcut o groapă în nisip şi scot răbdătoare, cu o cupă, apă şi o pun apoi într-o canistră. Când dau cu ochii de războinicul meu, fetele îşi apleacă ruşinate capul şi continuă să scoată apă, chicotind. Douăzeci de metri mai departe, în jos, se află lângă râu, în pielea goală, un gmp de războinici. Se spală unul pe altul. Cârpele lor din jurul coapselor stau la uscat pe stâncile calde. Prezenţa mea îi amuţeşte, dar nuditatea lor pare să nu-i deranjeze. Lketinga se opreşte şi vorbeşte cu ei. Unii se uită la mine direct, în timp ce eu, aproape că nu mai ştiu încotro să-mi îndrept privirea. Nu am văzut niciodată atât de mulţi bărbaţi dezbrăcaţi, care nici măcar nu sunt conştienţi de nuditatea lor. Trupurile zvelte, graţioase, strălucesc minunat în soarele de dimineaţă.

Şi pentru că, realmente, nu ştiu cum să mă comport în situaţia asta neobişnuită, merg încet, mai departe. După câţiva metri, mă aşez lângă fiml de apă, ca să mă spăl pe picioare. Lketinga vine către mine şi spune: *„Corinne, come, here is not good for lady!”* Mergem de-a lungul albiei râului şi ne oprim după o altă cotitură, unde nu mai putem fi văzuţi. Aici, Lketinga se dezbracă şi se spală. Când mă pregătesc să mă dezbrac şi eu, se uită la mine speriat. *„No, Corinne, this is not good!”* „De ce?”, întreb eu. „Cum vrei să mă spăl, dacă nu am voie să mă dezbrac de tricou şi de fustă?” Lketinga îmi spune că nu am voie să-mi descopăr picioarele, acest lucm fiind imoral. După ceva discuţii, mă aşez, în sfârşit, dezbrăcată, în genunchi lângă râu şi mă spăl bine. Lketinga îmi săpuneşte spatele şi părul, timp în care se uită încontinuu în jurul lui, ca nu cumva să ne observe cineva.

Ritualul de spălare durează aproape două ore, după care plecăm înapoi. La râu este acum mare agitaţie. Mai multe femei se spală pe cap şi pe picioare, altele fac găuri,

ca să-şi adape caprele, iar altele îşi umplu, răbdătoare, vasele cu apă. Şi Lketinga pune acolo o canistră de apă mică, pe care i-o umple imediat o fată.

Apoi ne plimbăm prin sat, pentru că vreau să mă uit prin magazine. Trei căsuţe din pământ, în formă dreptunghiulară, acestea sunt magazinele. Lketinga vorbeşte cu proprietarii lor, toţi somalezi. Peste tot, ei dau din cap că nu. Nu există nimic de cumpărat, în afară de praf de ceai sau cutii cu untură Kimbo. În buticul cel mai mare găsim, în plus, un kilogram de orez. Când vânzătorul vrea să-l împacheteze, descopăr că orezul este plin de gândăcei negri. *„O no! I don i want this!”,* îi spun eu. Îi pare rău şi îl ia înapoi. Deci nu avem nimic de mâncare.

Câteva femei stau sub un copac, cu tidvele lor cu lapte de vacă, pe care vor să-l vândă. Cumpărăm măcar lapte. În schimbul câtorva monede, luăm pentru acasă două vase pline, asta însemnând aproape un litru. Mama se bucură că aducem atâta lapte. Facem *chai* şi Saguna bea o cană plină cu lapte. Este fericită. Lketinga şi mama vorbesc despre situaţia critică. Eu chiar mă întreb, din ce trăiesc oamenii. Din când în când, misiunea distribuie câte un kilogram de mălai la femeile mai în vârstă, dar deocamdată nici de acolo nu se poate aştepta prea mult ajutor. Lketinga hotărăşte să taie diseară, imediat după ce vine turma acasă, o capră. Copleşită de atâtea impresii noi, mie încă nu mi-e foame.

Noi petrecem restul după-amiezii singuri, în *manyatta,* pentru că mama stă de vorbă sub arborele cel mare cu celelalte femei. În sfârşit, putem face dragoste. Din precauţie, îmi las hainele pe mine, pentru că suntem în plină zi şi în orice moment poate intra cineva în colibă. Scena scurtă de dragoste se repetă de mai multe ori în după-amiaza aceasta. Pentru mine este ceva neobişnuit că actul sexual se termină mereu atât de repede, pentru ca

apoi, după o scurtă pauză, să se reia. Dar nu mă deranjează, nu duc lipsă de nimic. Sunt fericită că sunt în apropierea lui Lketinga.

Seara, caprele se întorc acasă şi, o dată cu ele, şi fratele mai mare al lui Lketinga, tatăl Sagunei. Între el şi mama ia naştere o discuţie aprinsă, în timpul căreia el se uită de mai multe ori la mine. Mai târziu, îl întreb pe Lketinga, despre ce au vorbit, încearcă să-mi explice pe larg că fratele său îşi face mari griji în privinţa sănătăţii mele. Crede că nu va mai dura mult şi şeful de district va veni şi va vrea să ştie, ce caută o femeie albă în această colibă, lucru nefiresc de altfel.

Fratele lui Lketinga se gândeşte că în două-trei zile va afla toată lumea din zonă de prezenţa mea acolo şi vor veni toţi curioşii aici. Dacă mi se întâmplă ceva, este posibil să vină şi poliţia, iar aşa ceva nu s-a întâmplat în întreaga istorie a familiei Leparmorijo, acesta fiind numele lor de familie. Eu îl liniştesc pe Lketinga şi îl asigur că, în ceea ce mă priveşte pe mine şi paşaportul meu, totul este în ordine, în caz că şeful districtului va trece pe-acolo. Îi spun că până acum nu am fost niciodată în viaţa mea, cu adevărat bolnavă, iar acum mergem să mâncăm o capră şi mă voi strădui să mănânc cât pot de mult.

De îndată ce se lasă seara, plecăm toţi trei, Lketinga, fratele lui şi cu mine. Lketinga trage o capră după el. Mergem cam un kilometru în afara satului, în boscheţi, pentru că Lketinga nu are voie să mănânce în coliba mamei, dacă aceasta este prezentă aici. Pe mine mă acceptă, constrânşi de împrejurări, pentru că sunt albă. Îi întreb ce mănâncă mama, Saguna şi mama Sagunei. Lketinga îmi explică râzând, că anumite bucăţi de la capră nu le mănâncă bărbaţii şi sunt păstrate pentru femei. Îmi spune că tot ce nu mâncăm noi, ducem acasă la mama, pentru că atunci când avem carne, ea stă trează până

noaptea târziu şi o trezeşte şi pe Saguna. Eu mă liniştesc, deşi nu sunt mereu sigură că înţeleg totul corect. Comunicarea noastră în engleză, amestecată cu câteva cuvinte masai, cât şi cu mişcări ale mâinilor şi picioarelor, este destul de modestă.

În sfârşit, ajungem la locul potrivit. Căutăm lemne şi bărbaţii taie ramuri verzi dintr-un boschet, pe care le aşază pe jos în formă de mănunchi. Apoi, Lketinga prinde capra de picioarele din faţă şi din spate şi o aşază pe o parte, pe patul verde. Fratele lui îi ţine capul şi sufocă sărmanul animal, ţinându-i strâns nasul şi gura. Capra se smuceşte o dată puternic, după care rămâne încremenită, cu privirea fixă în noaptea senină. Pentru că este foarte întuneric şi nu mă pot îndepărta nici măcar cinci metri, scena se petrece sub ochii mei. Puţin revoltată, întreb de ce nu îi taie beregata caprei, în loc să o sufoce cu atâta cruzime. Răspunsul este scurt: în tribul Samburu nu are voie să curgă sânge, înainte ca animalul să fie mort, aşa a fost dintotdeauna.

Asist pentru prima dată la tranşarea unui animal. La gât i se face o tăietură, iar în pielea de care trage fratele lui Lketinga, se formează un fel de adâncitură care se umple imediat cu sânge. Scârbită, mă uit şi mă minunez cum Lketinga se apleacă asupra acestei băltoace de sânge şi soarbe mai multe guri din ea. Fratele lui face acelaşi lucru. Sunt îngrozită, dar nu spun niciun cuvânt. Lketinga îmi arată, râzând, deschizătura: *„Corinne, you like blood, make very strong!”* Dau din cap, spunând că nu vreau.

Apoi, totul decurge foarte repede. Capra este jupuită cu îndemânare. Capul şi picioarele sunt aruncate pe patul de frunze, după care urmează, deja, următorul şoc. I se desface cu grijă burta şi o masă verde, care pute îngrozitor, se revarsă pe pământ. Acesta este stomacul plin. Apetitul mi-a dispărut complet. Fratele lui Lketinga

tranşează mai departe animalul, în timp ce masaiul meu aţâţă focul, răbdător. După o oră, putem, în sfârşit, să punem carnea tăiată în bucăţi, pe beţele aranjate în formă de piramidă. Se pun mai întâi coastele dintr-o bucată, pentru că se fac mai repede decât pulpele din spate. Capul şi picioarele stau direct pe foc.

Scena este destul de oribilă, dar ştiu că trebuie să mă obişnuiesc cu asta. După puţin timp, coastele sunt luate de pe foc şi, puţin câte puţin, este fript şi restul caprei. Lketinga taie cu un cuţit mare, folosit pentru tăiatul desişului în pădure, o jumătate din coaste şi mi-o întinde. Le iau cu curaj şi încep să rod la ele. Poate cu puţină sare, ar avea un gust mai bun. În timp ce eu mă chinuiesc să muşc din carnea tare de pe oase, Lketinga şi fratele său mănâncă, plescăind, repede şi cu îndemânare. Oasele roase zboară în spate, într-un boschet, unde, la scurt timp după asta, începe să foşnească. Cine adună resturile, nu ştiu. Dar atunci, când sunt cu Lektinga, nu ştiu ce-nseamnă frica.

Cei doi îşi taie acum câte o fâşie din prima pulpă din spate, pe care o pun apoi, din nou pe foc, ca să se frigă mai departe. Fratele lui Lketinga mă întreabă dacă îmi place. Îi răspund: *„O yes, it's very good!"* şi rod mai departe. La urma urmei, trebuie să am şi eu ceva în stomac, dacă nu vreau să devin eu însămi, în scurt timp, un schelet. În sfârşit, termin, iar dinţii mă dor. Lketinga se întinde spre foc şi-mi dă pulpa din faţă toată. Mă uit la el, întrebându-l: *„For me?" „Yes, this is only for you."* Dar stomacul meu este deja plin. Pur şi simplu, nu mai pot. Ei nu prea vor să mă creadă şi consideră că încă nu sunt o femeie samburu adevărată. *„You take home and eat tomorow",* spune Lketinga blând. Aşa că acum stau acolo, în faţa focului, şi mă uit la ei cum devorează carnea, kilogram după kilogram.

Când, în sfârşit, se satură, cei doi împachetează resturile de la capră, cu toate măruntaiele, cap şi picioare, în pielea de la capră şi ne întoarcem în sat. Eu îmi duc „micul dejun” acasă. În enclavă domneşte liniştea nocturnă. Ne strecurăm în colibă şi mama se ridică imediat de pe locul unde doarme. Bărbaţii îi dau carnea care a rămas. În afară de jarul roşiatic care luminează, nu văd aproape nimic.

Fratele lui Lketinga pleacă să-i ducă nişte carne şi soţiei lui, care este în altă *manyatta.* Mama scormoneşte în jar şi suflă cu grijă, ca să aprindă din nou focul. Bineînţeles că nu reuşeşte fără să facă fum, iar eu încep din nou să tuşesc tare. Apoi, se aprinde o flacără şi în colibă se face lumină. Atmosfera devine plăcută. Mama se aruncă asupra unei bucăţi de carne friptă şi o trezeşte şi pe Saguna. Sunt surprinsă de felul în care această fetiţă, smulsă dintr-un somn profund, apucă cu lăcomie carnea care i se dă şi, cu un cuţit, taie direct lângă gură, bucăţi mici.

În timp ce ele mănâncă, fierbe apa pentru *chai.* Lketinga şi cu mine bem ceai. Pulpa mea de capră atârnă deasupra capului meu, în rămurişul care formază tavanul colibei. Imediat după ce singura oală de ceai se goleşte, mama aruncă bucăţi mici de carne înăuntru şi le prăjeşte bine, după care le goleşte în tidvele goale. Încerc să aflu ce face. Lketinga îmi spune că astfel mama lui păstrează carnea mai multe zile. Ea găteşte toate resturile, altfel vin a doua zi femeile la ea şi trebuie să împartă tot, ceea ce ar însemna ca noi iar să nu mai avem nimic. Mai ales capul caprei, adaugă el, care de la cenuşă este negru tot, are un gust deosebit de bun şi îl păstrează pentru a doua zi.

Focul s-a stins, iar eu şi Lketinga încercăm să dormim. El se aşază mereu cu capul pe un trepied, înalt de circa zece centimetri, pentru ca părul lui lung şi roşu să nu se ciufulească şi să nu se decoloreze. La Mombasa nu avea acest suport şi de aceea îşi lega părul într-un fel de basma.

Pentru mine este o enigmă cum se poate dormi bine, cu capul întins şi pe ceva atât de tare. Dar pe el asta pare să nu-l deranjeze deloc, pentru că deja a adormit. Mie, dimpotrivă, somnul îmi creează şi în a doua noapte probleme. Este foarte tare pe jos, iar mama încă mănâncă cu poftă, ceea ce nu se poate face neauzit. Din când în când, mă enervează ţânţarii, care bâzâie în jurul capului meu.

Behăitul caprelor şi un zgomot straniu mă trezesc de dimineaţă. Mă uit prin deschizătura colibei şi văd fusta mamei. Între picioarele ei curge un şuvoi zgomotos. Se pare că femeile fac pipi din picioare, pe când bărbaţii obişnuiesc să se ghemuiască, după cum am văzut la Lketinga. Când şiroiul dispare, ies şi eu din colibă şi fac şi eu pipi la fel, tupilându-mă în spatele colibei. Apoi mă duc încet, la capre şi mă uit cum le mulge mama. După ce ne bem, ca de obicei, ceaiul, mergem iar la râu şi aducem cinci litri de apă.

Când ne întoarcem, găsim în *manyatta* trei femei care, atunci când ne zăresc pe mine şi pe Lketinga, dispar imediat. Mama este supărată, pentru că, după cât se pare, au mai fost deja câteva femei la ea şi acum nu mai are nici ceai, nici zahăr şi nicio picătură de apă. A fi ospitalier, aici înseamnă să-i oferi fiecărui vizitator ceai sau cel puţin o cană cu apă. Mama este indignată că toată lumea a interogat-o despre femeia albă care locuieşte aici. Spune că până acum nu s-au interesat de ea, aşa că să o lase şi de-acum încolo în pace. Îi propun lui Lketinga să mergem să cumpărăm într-unul din magazine măcar puţin praf de ceai. Când ne întoarcem, vedem stând la umbră, în faţa colibei, mai mulţi oameni în vârstă. Par a avea o răbdare fără sfârşit. Ore întregi stau acolo ghemuiţi, aşteaptă şi discută, ştiind foarte bine că *mzungu* va mânca şi ea, cândva, şi că ospitalitatea nu permite excluderea

bătrânilor.

Lketinga vrea să-mi prezinte regiunea, pentru că el nu se simte bine, ca războinic, printre atâtea femei căsătorite şi atâţia bărbaţi mai în vârstă. Mărşăluim direct prin boscheţi. Lketinga îmi spune cum se numesc plantele şi animalele pe care le vedem. Totul este uscat din cauza secetei, iar solul este ori roşu şi tare ca piatra, ori nisipos. Pământul este crăpat şi câteodată trecem peste adevărate cratere. Pe căldura asta mi se face repede sete, dar Lketinga este de părere că, cu cât beau mai multă apă, cu atât îmi este mai sete. Taie dintr-un boschet două bucăţi de lemn, îşi bagă una în gură şi pe cealaltă mi-o dă mie. Îmi spune că este bună pentru curăţarea dinţilor şi în acelaşi timp taie senzaţia de sete.

Din când în când, fusta de bumbac mi se agaţă în tufele de mărăcini. După încă o oră de mers, sunt transpirată toată şi vreau, totuşi, să beau ceva. Aşa că mergem la râu. Locul se vede de departe, pentru că acolo copacii sunt mai mari şi mai verzi. În albia uscată a râului caut degeaba apă. Mergem un timp de-a lungul râului, până când zărim, de la ceva depărtare, mai multe maimuţe care sar, speriate, peste stânci. Tocmai în dreptul acestor stânci, Lketinga sapă o gaură în nisip. După puţin timp, nisipul se închide la culoare şi devine umed. Numaidecât se formează prima baltă de apă care devine din ce în ce mai limpede. Ne potolim setea şi pornim către casă.

Cina mea constă în resturile de la pulpa de capră. Stăm în semiîntuneric şi discutăm, cât putem de bine. Mama vrea să afle multe lucruri despre familia mea şi despre ţara mea. Câteodată, problemele noastre de comunicare ne fac să râdem. Saguna doarme, ca de obicei, lipită de mama. Treptat, ea s-a obişnuit cu prezenţa mea, dar tot nu mă lasă să o ating. Pe la ora nouă, încercăm să ne culcăm. Tricoul îl las pe mine, numai fusta mi-o pun sub

cap, pe post de pernă.

Drept pătură, folosesc o *kanga* subţire care, ce-i drept, nu ajunge ca să mă ferească de frigul de dimineaţă.

A patra zi, plec împreună cu Lketinga să paştem caprele, până seara. Simt foarte mândră şi bucuroasă că am voie să merg şi eu. Nu este uşor să le ţii pe toate laolaltă. Ne întâlnim şi cu alte turme de capre şi mă mir cum, chiar copiii, recunosc fiecare animal care le aparţine. Şi, de cele mai multe ori sunt câte cincizeci de animale, sau chiar mai multe. Mergem liniştiţi, kilometru după kilometru, iar caprele ronţăie boscheţii care şi aşa sunt golaşi. Către prânz, caprele sunt mânate spre râu, ca să bea apă, după care mergem mai departe. Şi noi bem din apa asta. Este singura noastră hrană pe ziua de azi. Spre seară ne întoarcem acasă. Epuizată şi arsă de soarele torid, mă gândesc: a fost prima şi ultima oară când m-am dus cu caprele. Îi admir pe oamenii care fac acest lucm zi de zi, toată viaţa. Când ajungem la *manyatta,* mama, fratele mai mare al lui Lketinga şi soţia lui mă întâmpină cu bucurie. Din discuţiile lor, îmi dau seama că am mai crescut în ochii lor. Ei sunt mândri că am reuşit. Pentru prima dată, dorm adânc, până dimineaţă târziu.

Mă îmbrac cu o fustă de bumbac curată şi mă târăsc afară din *manyatta.* Mama se miră şi mă întreabă câte fuste am. Îi arăt patru degete şi mă întreabă, dacă nu pot să-i dau şi ei una, pentru că ea nu are decât fusta de pe ea, pe care o poartă deja de ani de zile. După câte găuri are şi cât de murdară este, nu-mi este greu să cred acest lucm. Numai că ale mele îi sunt prea lungi şi prea strâmte. Îi promit că o să-i aduc una, la următorul safari. Raportându-mă la situaţia din Elveţia, nu mai am, într-adevăr, multe haine, dar aici, cu patru fuste şi vreo zece tricouri, ai impresia că devii, deja, sfidător.

Astăzi vreau să-mi spăl hainele, în apa sărăcăcioasă din

râu. De aceea mergem la un butic şi cumpărăm Omo. Acesta este singurul detergent care se găseşte în Kenya şi este folosit atât pentru igiena corporală cât şi la spălatul pe cap. Nu este uşor să speli hainele cu puţină apă şi mult nisip. Lketinga îmi dă şi el o mână de ajutor, cu toate că fetele şi femeile care se află acolo se uită la el şi se amuză. Tocmai pentru faptul că se pune într-o situaţie ridicolă din cauza mea, pentru asta îl iubesc şi mai tare. Aici bărbaţii nu fac aproape nicio treabă, mai ales treaba de femei, cum ar fi, de exemplu, să aducă apă, să caute lemne de foc sau să spele haine. Numai propria lor *kanga* şi-o spală, de obicei, singuri.

După-masă, mă hotărăsc să trec pe la „pompoasa" misiune, ca să mă prezint. Un părinte misionar, cu o expresie a feţei înverşunată, dar şi mirată, îmi deschide uşa. *„Yes?"* Scotocesc după cea mai bună engleză a mea, ca să-i explic că vreau să rămân aici, la Barsaloi, şi că trăiesc cu un bărbat samburu. Se uită la mine distant şi-mi spune, cu un accent italienesc: *„Yes, and now?"* Îl întreb dacă este posibil să merg, din când în când, cu el la Maralal, ca să cumpăr alimente. Îmi răspunde, pe un ton rece, că el nu ştie dinainte când merge la Maralal. Şi, în afară de asta, adaugă el, se află aici ca să transporte oameni bolnavi, nu ca să ofere posibilităţi de aprovizionare. Îmi întinde mâna şi îşi ia rămas bun, pe un ton rece, spunându-mi: *„I'm Pater Giuliano, arrivederci."*

Buimăcită de acest afront, rămân în faţa uşii închise şi încerc să diger prima mea întâlnire cu un misionar. Mă umplu de furie şi mi se face înşine că sunt albă. Mă întorc agale la *manyatta* şi la sărmanii mei, care sunt dispuşi să împartă puţinul pe care îl au cu mine, deşi eu sunt pentru ei o străină.

Îi povestesc lui Lketinga experienţa avută. Râde şi îmi spune că aceşti doi misionari, care au venit acum aici, nu

sunt buni şi că cel de-al doilea, părintele Roberto, este mult mai binevoitor. Îmi mai povesteşte că predecesorii lor i-au sprijinit mult mai mult şi că în astfel de perioade de foamete le-au împărţit mereu mălai. Misionarii actuali aşteaptă prea mult, consideră Lketinga. Afrontul părintelui mă întristează. Se pare că nu pot spera la o ocazie de mers cu maşina. Şi ca să cerşesc, nu vreau.

Zilele se scurg în acelaşi ritm. Singura variaţie sunt vizitatorii de tot felul, care vin la *manyatta.* O dată vin bătrâni, altă dată războinici de vârsta lui Lketinga, iar eu trebuie să stau ore în şir, să ascult conversaţia, ca să înţeleg, măcar din când în când, câte un cuvânt.

Land Rover-ul

După două săptămâni, îmi dau seama că nu pot rezista prea mult timp cu mâncarea asta redusă, deşi iau în fiecare zi câte o tabletă de vitamine, aduse din Europa. Am slăbit deja câteva kilograme, lucru pe care îl observ la fustele care îmi sunt tot mai largi. Un lucru este cert: că vreau să rămân aici, dar nu să mor de foame, îmi lipseşte şi hârtia igienică, iar şerveţelele de hârtie încep şi ele să se epuizeze. Cu toată bunăvoinţa din lume, eu nu pot să mă împac cu metoda de spălare din epoca de piatră, a tribului Samburu, deşi este mult mai ecologică decât hârtia mea igienică, pe care o las în spatele boscheţilor.

Curând, hotărârea mea este definitivă: am nevoie de o maşină. Bineînţeles, numai un Land Rover intră-n discuţie, toate celelalte sunt inutilizabile aici. Vorbesc cu Lketinga despre acest lucru, iar el, la rândul lui, vorbeşte cu mama. Ideea i se pare absurdă. Cine are o maşină, înseamnă că este de pe o altă planetă şi are mulţi, mulţi bani. Ea nu a mers niciodată cu maşina. Iar oamenii, ce vor spune oamenii? Nu, mama nu este tocmai fericită, dar înţelege problema mea şi, în acelaşi timp a noastră, a tuturor: mâncarea.

Gândul de a avea un Land Rover şi de a fi independentă, îmi dă aripi. Dar cum banii mei sunt la Mombasa, înseamnă că trebuie să bat din nou drumul cel lung. Trebuie să o rog pe mama mea să transfere nişte bani din contul meu din Elveţia la banca Barclays din Mombasa. Studiez problema pe toate părţile şi sper ca Lketinga să vrea să vină cu mine, pentru că eu nu am nici cea mai vagă idee unde pot găsi o maşină. Negustori de maşini, aşa cum sunt la noi, în Elveţia, nu am văzut. De asemenea, îmi este la fel de neclar, cum se fac actele şi cum se obţin plăcuţele de înmatriculare. Un singur lucm ştiu însă: voi veni înapoi cu o maşină.

Trebuie să bat din nou drumul până la misiune, deşi nu îmi face plăcere. De data asta, îmi deschide părintele Roberto. Îi povestesc despre intenţiile mele şi îl rog să mă ia şi pe mine, când se mai duc la Maralal. Politicos, mă roagă să mai vin peste două zile, pentru că atunci s-ar putea să meargă într-acolo.

Înainte să plecăm, Lketinga îmi spune că el nu vine cu mine, pentru că nu vrea să mai vadă Mombasa niciodată. Eu sunt dezamăgită, dar în acelaşi timp îl înţeleg, după tot ce a păţit acolo. Vorbim jumătate de noapte şi simt că-i este teamă, că aş putea să nu mă mai întorc. Şi mama gândeşte la fel. Eu îi promit că, cel târziu într-o săptămână, voi fi înapoi. Dimineaţa, atmosfera este încărcată, iar mie mi-e greu să fiu veselă.

Peste o oră mă aflu în maşină lângă Roberto, în drum spre Maralal, pe un drum care mie îmi este necunoscut şi care trece prin Baragoi, prin ţintul Turkana. Această rută nu este atât de accidentată şi aproape că nu avem nevoie de tracţiunea integrală, în schimb, este plină de pietre mici, ascuţite, din cauza cărora riscăm să facem pană, iar distanţa este de două ori mai lungă; asta înseamnă vreo patru ore de mers până la Maralal. La scurt timp după ora

două, ajungem la Maralal. Îi mulţumesc politicos părintelui Roberto şi mă duc în *lodging,* ca să-mi las geanta. Pentru că autobuzul pleacă abia mâine la ora şase dimineaţa, înnoptez acolo. Ca să treacă timpul mai repede, mă plimb prin Maralal, când, deodată, îmi aud numele. Mirată, mă întorc şi îl văd, spre bucuria mea, pe Tom, bărbatul care m-a ajutat să-l găsesc pe Lketinga. Mă bucur să descopăr o faţă cunoscută printre atâtea care mă urmăresc încontinuu.

Îi povestesc despre intenţiile mele. Îmi dă de-nţeles, că va fi destul de greu să realizez acest lucm, deoarece în Kenya nu există multe maşini de ocazie de vânzare, dar că el se va interesa. Îmi spune că acum două luni, cineva a încercat să vândă un Land Rover şi poate că îl mai are încă. Ne dăm întâlnire la ora şapte seara la mine, în *lodging.*

Ceva mai bun ca asta nu mi s-ar fi putut întâmpla! Într-adevăr, Tom apare chiar cu o jumătate de oră mai devreme şi-mi spune că trebuie mergem, să vedem imediat acest Land Rover. Îl însoţesc, plină de speranţă. Maşina este, ce-i drept, veche, dar este exact ceea ce căutam. Negociez cu proprietarul, un bărbat gras care aparţine tribului Kikuyu. După lungi discuţii, cădem de acord asupra sumei de 2500 de franci elveţieni. Nu-mi vine să cred, însă încerc să rămân calmă, până când batem palma pentru afacere. Îi spun că banii sunt la Mombasa şi că mă întorc peste patru zile, ca să plătesc maşina. Îl rog să nu o dea până atunci nimănui şi că mă bazez pe acest lucru. Nu vreau să-i dau un acont, pentru că vânzătorul nu arată foarte demn de încredere. Mă asigură cu un rânjet că mă va mai aştepta patru zile. Tom şi cu mine plecăm de la kikuyu şi mergem să mâncăm. Fericită că acum am o grijă mai puţin, îi promit că îi voi invita odată, pe el şi pe soţia lui, la un safari.

Călătoria spre Mombasa decurge fără dificultăţi. Priscilla se bucură enorm, când mă vede sosind în sat. Ne povestim mult. Se întristează şi, în acelaşi timp, îşi face griji, când aude că vreau să lichidez căsuţa de aici şi să mă mut definitiv în tribul Samburu. Tot ceea ce nu pot lua cu mine, îi las ei, chiar şi minunatul meu pat. Deja a doua zi de dimineaţă, plec spre Mombasa. Acolo ridic suma de bani de care am nevoie, lucm care nu este chiar simplu. O astfel de operaţie bancară necesită multă răbdare. După aproape două ore, mă aflu în posesia unui număr mare de bancnote, pe care încerc să le ascund pe unde pot. Şi angajatul băncii este de părere că trebuie să fiu foarte atentă, pentru că suma aceasta reprezintă o avere şi că odată s-a făcut crimă pentru atâţia bani. Nu mă simt în apele mele atunci când plec de la bancă, pentru că mulţi oameni, care aşteptau acolo, m-au văzut. Geanta grea, pe care am umplut-o cu hainele rămase la Mombasa, o pun pe unul din umeri. În mâna dreaptă ţin un ciomag, aşa cum am învăţat de la „Rambo-Jutta”. Îl pot folosi imediat, în caz de nevoie.

Schimb în permanenţă trotuarul, ca să verific dacă mă urmăreşte cineva de la bancă. Abia după o oră, mă încumet să caut autogara, ca să îmi iau bilet pentru autobuzul de noapte, spre Nairobi. Apoi mă întorc în centru şi trag la hotelul Castel. Este cel mai scump hotel din Mombasa şi conducerea (acestuia este elveţiană. În sfârşit, mănânc din nou mâncare europeană, fireşte, la nişte preţuri uriaşe. Dar nu-i nimic! Cine ştie când voi mai apuca să mănânc salată sau cartofi prăjiţi?

Autobuzul pleacă la timp, iar eu abia aştept să ajung acasă, să-i demonstrez lui Lketinga că poate avea încredere în mine. După o oră şi jumătate de mers, autobuzul începe să se clatine şi, la scurt timp după asta, rămâne pe loc. Se face gălăgie, toată lumea vorbeşte de-a

valma. Şofeml constată că are pană la roata din spate. Trebuie să coboare toată lumea. Unii se aşază pe marginea străzii şi îşi aduc cârpe sau pături. Este întuneric beznă, şi-n lung şi-n lat nu se vede nicio aşezare. Mă adresez în engleză unui bărbat cu ochelari, pentru că presupun că, unul care poartă ochelari din aur, trebuie să vorbească această limbă. Într-adevăr, mă-nţelege. El crede că poate dura mai mult, deoarece şi roata de rezervă este stricată. Asta înseamnă că trebuie să aşteptăm până vine un vehicul din sens opus, care să ia pe cineva până la Mombasa şi să ne trimită o roată de rezervă.

Nu este posibil ca un autobuz arhiplin, să fie trimis pe un astfel de traseu, noaptea, fără o roată de rezervă bună! Pe cei mai mulţi pare să nu-i deranjeze în mod deosebit acest lucru. Stau, pur şi simplu, şezând sau întinşi pe marginea străzii. După trei sferturi de oră vine, în sfârşit, din direcţia cealaltă, un vehicul. Şoferul nostru se pune în mijlocul străzii şi dă din mâini, cât poate de tare. Maşina opreşte şi imul din pasageri se suie. Asta înseamnă că iar trebuie să aşteptăm, cel puţin trei ore, pentru că noi eram deja de o oră şi jumătate pe drum.

Mă cuprinde panica, când mă gândesc la drumul pe care îl mai am de făcut până acasă. Îmi iau geanta şi mă aşez hotărâtă pe şosea, ca să opresc următoarea maşină care trece. Nu durează mult, până când văd în depărtare două faruri. Încep să fac semn nebuneşte, cu mâna. Un bărbat îmi dă o lanternă şi spune că fără ea sunt moartă. După nivelul farurilor, îmi dau seama că este un autobuz. Într-adevăr, roţile scârţâie în faţa mea şi un autobuz-safari Maraika opreşte. Îi explic şoferului că trebuie să ajung, cât pot de repede, la Nairobi şi întreb dacă mă poate lua. Pare a fi o firmă indiană, pentru că în autobuz majoritatea pasagerilor sunt indieni. După ce plătesc încă o dată preţul biletului, mă urc.

Slavă Domnului, nu mă mai aflu, cu teancurile mele de bani, pe strada plină de întuneric. Încep să moţăi şi, probabil că am şi dormit, când, în liniştea din autobuz, începe să se facă iar gălăgie. Pe jumătate dormind, mă uit pe fereastră, în beznă, şi constat că şi autobuzul acesta stă pe marginea drumului. Mulţi călători au coborât deja şi stau degeaba. Cobor şi eu şi mă uit la cauciucuri. Toate sunt în ordine. Abia acum observ capota deschisă şi aflu că s-a rupt cureaua de transmisie. „Ce se întâmplă acum?”, întreb eu pe cineva. Îmi răspunde că este complicat, pentru că ne aflăm la peste două ore depărtare de Nairobi şi că atelierele auto deschid abia la ora şapte. Numai acolo se poate găsi o curea nouă. Mă întorc cu spatele, ca să nu-mi vadă lacrimile care mă podidesc.

Este pentru a doua oară în aceeaşi noapte, când rămân împotmolită pe această stradă blestemată, cu două autobuze diferite. Astăzi este deja a treia zi, iar eu trebuie să prind din

Nairobi autobuzul de ora şapte dimineaţa, care merge spre Nyahururu. Acolo vreau să iau, în cea de-a patra zi, singurul autobuz care merge spre Maralal. Altfel mă pot aştepta ca kikuyu să vândă maşina, pe care am rezervat-o, la altcineva. Sunt disperată după atâta ghinion care vine exact atunci, când fiecare minut contează. Un singur gând mă frământă: trebuie să ajung la Nairobi, înainte de ivirea zorilor.

Pe lângă noi trec două maşini, dar mie îmi este pur şi simplu teamă de persoane particulare. După mai bine de două şi jumătate, recunosc din nou luminile mari ale unui autobuz. Mă pun în mijlocul străzii cu două brichete aprinse şi sper ca şoferul să mă vadă. Opreşte! Este autobuzul cu care am mers prima dată! Râzând, şoferul îmi deschide uşa şi eu mă urc jenată. La Nairobi, abia îmi mai ajunge timpul să beau un *chai* şi să înfulec o prăjitură.

Apoi, iau următorul autobuz spre Nyahururu. Mă dor spatele, ceafa şi picioarele. Mă consolez cu gândul că, în ciuda banilor mulţi pe care îi am la mine, mai sunt încă în viaţă şi reuşesc să mă încadrez în timp. Ajunsă la Maralal, intru, cu inima bătându-mi tare, în magazinul kikuyului. În spatele tejghelei stă o femeie care nu înţelege engleza. Din ceea ce-mi spune în swahili, înţeleg că soţul ei nu este aici şi că trebuie să vin mâine. Sunt atât de dezamăgită! Stresul şi incertitudinea continuă!

A doua zi, către prânz, îi văd, în sfârşit, faţa grăsană. Land Rover-ul se află şi el, încărcat, în faţa magazinului. Bărbatul mă salută scurt şi începe să golească maşina cu zel. Eu stau deoparte şi nimeni nu mă bagă în seamnă. După ce descarcă şi ultimul sac, vreau să trecem la partea de afacere. Îşi freacă mâinile, puţin jenat, şi îmi explică, în cele din urmă, că este nevoit să-mi ceară cu 1000 de franci mai mult, pentru că altfel, ar putea vinde maşina altei persoane interesate.

Mă străduiesc să mă stăpânesc şi îi spun că am la mine numai suma convenită şi mai mult nu. El dă din umeri şi-mi spune că poate aştepta, până fac rost şi de restul de bani. Imposibil, mă gândesc eu, durează câteva zile până când ajung banii din Elveţia aici, iar la Mombasa eu nu mă mai întorc. Când văd că mă lasă să stau, pur şi simplu acolo, şi începe să servească alţi clienţi, ies afară din magazin şi mă duc spre *lodging.* Ce porc nenorocit! îmi vine să-l omor! În faţa *lodging-uhii* unde sunt cazată se află Land Rover-ul directorului complexului turistic. Trebuie să traversez barul, ca să ajung în curtea din spate, unde sunt camerele. Directorul mă recunoaşte imediat şi mă invită la o bere. Mă prezintă însoţitorului său care lucrează la oficiul din Maralal. Mai întâi discutăm despre lucruri fără importanţă, dar pe mine mă interesează dacă Jutta se mai află prin apropiere. Din păcate nu, îmi

răspunde el. Povesteşte că a plecat la Nairobi pentru o perioadă de timp, ca să mai câştige nişte bani cu desenele.

În cele din urmă, îi povestesc despre ghinionul avut cu Land Rover-ul. Directorul râde şi îmi spune că maşina nu mai valorează nici 2000 de franci, pentru că altfel ar fi vândut-o de mult. Îmi spune că aici sunt atât de puţine autoturisme, încât le cunoşti pe toate. Totuşi, eu sunt dispusă să plătesc cei 2500 de franci, numai să mi-l vândă. El se oferă să mă ajute şi mergem din nou, cu maşina lui, la kikuyu. Negociem pe toate părţile, până când, în sfârşit, maşina este a mea. De la director aflu că kikuyu trebuie să-mi dea cartea maşinii şi că trebuie să mergem împreună la oficiu, ca să înscriem maşina pe numele meu; aici o maşină se cumpără cu tot cu număr de înmatriculare şi cu asigurare. Directorul insistă să facem vânzarea în scris, avându-l pe el ca martor, după care să mergem imediat la oficiu. Cu puţin timp înainte de închidere, reuşesc să ţin în mână cartea maşinii, trecută pe numele meu. Astfel, sunt cu 100 de franci mai săracă, dar sunt fericită. Kikuyu îmi întinde cheile şi îmi urează mult noroc cu maşina.

Pentru că eu nu am condus niciodată genul acesta de vehicul, îl rog să-mi explice totul, după care mergem împreună până la magazinul lui. Strada este plină de gropi, iar după primii cinci metri constat, deja, că volanul are joc. Schimbătorul de viteze merge greu, iar frâna acţionează foarte târziu. Astfel, mă poticnesc în primul şanţ, iar însoţitorul meu se ţine bine de bord. *„You have a driver-licence?”,* mă întreabă el, cu rezerve. *„Yes”,* îi răspund eu scurt şi încerc să bag din nou în viteză, lucru care îmi reuşeşte într-un târziu. Din nou mă întrerupe din condusul meu concentrat şi îmi atrage atenţia că merg pe partea greşită a străzii. La naiba! Aici se circulă pe partea stângă!

Kikuyu coboară, uşurat, în faţa buticului său. Eu merg mai departe, în direcţia şcolii, ca să mă familiarizez puţin cu maşina, fără să mă vadă nimeni. După câteva ture, reuşesc să stăpânesc, oarecum, vehiculul.

Acum merg la benzinărie, pentru că indicatorul de benzină arată că rezervorul este doar pe sfert plin. Somalezul, căruia îi aparţine benzinăria, îmi spune, cu părere de rău, că momentan nu este benzină. „Când voi găsi benzină? ’ îl întreb eu optimistă. Astă seară sau mâine, îmi răspunde el. Li s-a promis de mult timp, dar nu se ştie exact când va veni. Deja mă aflu în faţa următoarei probleme. Acum am maşină, dar nu am benzină. Este de-a dreptul bătaie de joc! Când mă întorc la kikuyu, îl întreb, dacă poate să-mi dea el nişte benzină. Îmi spune că el nu are, dar îmi poate vinde un pont, unde găsesc benzină la negru. Reuşesc să cumpăr douăzeci de litri, cu un franc litrul. Dar asta nu-mi ajunge până la Barsaloi şi înapoi. Mă duc şi la directorul *lodging-xM*| şi îmi dă şi el douăzeci de litri. Acum sunt mulţumită şi am de gând ca mâine, după cumpărături, să plec direct la Barsaloi.

Pericolele sălbăticiei

A doua zi de dimineaţă, mă duc la banca locală şi deschid un cont, lucm pentru care am avut nevoie de ceva explicaţii, deoarece nu am un domiciliu al meu, şi nicio căsuţă poştală. Când le spun că eu locuiesc la Barsaloi, la *manyattas,* funcţionarii îşi ies din fire şi vor să afle cum am ajuns eu acolo. Le povestesc şi despre cumpărarea maşinii şi, în cele din urmă, mi se deschide un cont. Îi scriu mamei mele să-mi transfere banii direct la Maralal.

Cu maşina plină de alimente, pornesc la drum. Bineînţeles că aleg traseul mai scurt, prin pădure, pentru că altfel nu îmi ajunge benzina să mă şi întorc data viitoare. Abia aştept să văd, ce ochi va face Lketinga, când voi apărea în sat cu maşina.

Urcăm cu Land Rover-ul pe un drum abrupt. Cu puţin timp înainte de a intra în pădure, trebuie să pun în funcţiune tracţiunea integrală, ca să nu mă împotmolesc. Sunt mândră că stăpânesc maşina atât de bine. Copacii mi se par uriaşi. După vegetaţia care a acoperit o parte a drumului, se vede că nu s-a mai mers pe aici de mai multă vreme. Apoi, începe coborâşul şi eu merg, bucuroasă, tot înainte.

Deodată, văd în mijlocul drumului o turmă mare. Frânez imediat şi mă minunez. Nu mi-a spus Lketinga că aici nu pasc vite? Dar când mă apropii cam la cincizeci de metri de animale, realizez că vacile sunt, de fapt, bivoli în toată firea.

Ce mi-a spus Lketinga? Că cel mai periculos animal aici nu este leul, ci bivolul. Iar acum sunt aici, în faţa mea, cel puţin treizeci, şi pe deasupra şi cu viţeii lor. Sunt adevăraţi coloşi, cu nişte coame periculoase şi cu nasuri late. În timp ce unii pasc mai departe, liniştiţi, câţiva se uită la maşina mea. Din mijlocul cirezii se ridică un abur. Sau este praf? Fascinată, mă uit la animale, fără să fac nicio mişcare. Să claxonez sau nu? Oare au mai văzut vreodată un vehicul? După ce aştept mai mult timp şi când văd că nu vor să se dea la o parte din drum, mă hotărăsc, în sfârşit, să claxonez. Deodată, toate animalele îşi ridică capetele. Ca măsură de precauţie, bag în marşarier şi continuu să claxonez la intervale scurte de timp. S-a terminat cu păscutul în linişte. Unii coloşi încep să împungă şi să lovească în jurul lor, cu capetele în jos. Eu privesc, fascinată, spectacolul. Sper să se retragă în desişul pădurii şi să nu se mai întoarcă! Dar, înainte ca ochii mei să poată percepe totul, pe drum nu se mai află niciun animal. Vraja s-a terminat. Nu mai rămâne în urmă decât un nor de praf.

Ca să fiu sigură, mai aştept câteva minute, înainte să pornesc în plină viteză. Land Rover-ul începe să

trosnească, de parcă stă să se mpă în două. Nu am decât un singur gând: să plec de-aici, cât pot de repede. Când ajung în dreptul animalelor, care tocmai au dispărut, arunc o privire în pădure, dar abia văd la un metru în faţă. Simt numai mirosul de balegă proaspătă. Volanul trebuie să-l ţin cu toată puterea, ca să nu-mi scape din mână. După cinci minute de mers razant, încep să încetinesc, pentru că drumul devine tot mai abrupt. Mă opresc şi pun în funcţiune tracţiunea integrală, cu care sper să reuşesc să urc panta, fără să mă răstorn, pentru că mai tot timpul apar crăpături sau denivelări în pământ. Mă rog ca maşina să rămână pe cele patru roţi. Nu am voie să ambreiez, ca să nu cadă schimbătorul de viteze! în timp ce înaintez, metru cu metru, îmi trec prin cap tot felul de lucruri posibile. Transpiraţia îmi curge în ochi, dar nu mă pot şterge, pentru că trebuie să mă ţin cu ambele mâini de volan. După două, trei sute de metri, reuşesc să trec peste obstacol. Pădurea începe să se rărească şi eu mă bucur că începe să se lumineze în jurul meu. La scurt timp după asta, ajung la panta cu bolovănişuri. Şi pe asta o ţineam altfel minte. Când am mers prima dată pe traseul acesta, stăteam în spate şi gândurile mele erau la Lketinga.

Opresc şi cobor să văd dacă, într-adevăr, strada merge mai departe. În unele locuri, pietrele sunt mari cât jumătate de cauciuc de Land Rover. Acum mă cuprinde groaza şi mă simt singură şi depăşită de situaţie, oricât de bine ştiu eu să conduc. Ca să micşorez distanţa dintre denivelări, pun pietre dedesubtul roţilor, una peste alta. Timpul zboară şi peste două ore este întuneric. Cât mai este până la Barsaloi? în starea mea de nervi, nu mai pot să-mi aduc aminte de nimic. Pun iar tracţiunea integrală şi ştiu că nu am voie să frânez sau să ambreiez, ci trebuie să las maşina să alunece pe patru roţi, deşi panta în jos este abruptă. Maşina reuşeşte să treacă peste primii bolovani.

Şocul aproape că-mi smulge volanul din mână. Mă proptesc cu tot bustul pe volan şi sper ca totul să meargă bine. Maşina huruie şi geme. Pentru că este atât de lungă, nici nu apucă să treacă cu roţile din spate peste ultima bucată de stâncă, că se şi află cu partea din faţă pe următoarea. La mijlocul pantei, catastrofa se-ntâmplă: motorul sughiţă o dată scurt, după care moare complet. Maşina stă suspendată peste o stâncă, iar motorul este mort. Cum îl pornesc acum din nou? Nici nu apăs bine pe ambreiaj, că maşina se şi duce la vale, trosnind, o jumătate de metru. Iau repede piciorul de pe pedală, pentru că aşa nu merge. Cobor şi văd că una din roţile din spate atârnă în aer. Aduc o piatră mare şi o pun în spatele celeilalte roţi. Mă aflu în pragul disperării. Când mă pregătesc să mă urc în maşină, văd doi războinici, stând pe o stâncă din apropiere, şi urmărindu-mă cu interes. Ideea că ar putea să mă ajute, se pare că nu le vine în minte, totuşi mă simt mai bine, pentru că nu mai sunt atât de singură aici, în sălbăticie. Încerc să pornesc motorul. Scoate câteva sunete, după care amuţeşte din nou. Încerc de mai multe ori. Vreau să plec de aici! Cei doi bărbaţi stau pe stâncă, fără să spună nimic. Cu ce să mă ajute ei? Probabil că, oricum, nu înţeleg nimic din motor.

În momentul în care nu mai am speranţe, maşina porneşte brusc, de parcă nu ar fi fost nimic. Foarte, foarte uşor, iau piciorul de pe ambreiaj şi sper ca maşina să poată trece peste piatra pusă acolo. După mult joc şi multă răbdare cu ambreiajul, maşina avansează, balansându-se, din piatră-n piatră. După circa douăzeci de metri, scăpăm de ceea ce era mai greu şi pot să-mi las mâinile să se relaxeze. Abia acum încep să plâng de epuizare şi să devin conştientă de pericolul în care m-am aflat.

Drumul merge acum destul de drept. Puţin mai departe,

văd câteva *manyattas* şi câţiva copii agitaţi, care ne fac cu mâna. Reduc viteza, ca să nu calc vreo capră din mulţimea de acolo. Cam peste o jumătate de oră, ajung la marele râu Barsaloi. Traversarea lui cu maşina este şi ea, destul de periculoasă. Deşi râul este momentan secat, este mult nisip mişcător.

Mai pun o dată în funcţiune tracţiunea integrală şi trec cu mare viteză prin râul, lat de aproape o sută de metri. Apoi, merg pe ultimul urcuş, înainte de Barsaloi. Plină de mândrie, traversez încet satul. Peste tot, lumea stă pe loc. Până şi somalezii ies din buticurile lor. *„Mzungu, mzungu!”,* aud strigându-se din toate părţile.

Deodată, îl văd pe Lketinga stând în mijlocul străzii, împreună cu alţi doi războinici. Nici nu opresc bine maşina, că el se şi urcă şi se uită la mine extrem de fericit. „*Corinne, you come back and with this car!”* Mă priveşte neîncrezător şi se bucură ca un copil. Cel mai mult mi-aş dori acum să-l îmbrăţişez. Lketinga îi invită şi pe ceilalţi doi războinici să se suie în maşină şi plecăm la coliba noastră. Mama fuge când ne vede, Saguna sare şi ea, ţipând. În cel mai scurt timp, după ce parchez, maşina este înconjurată de curioşi de toate vârstele. Mama nu vrea să las maşina lângă copac, pentru că-i este teamă ca nu cumva, cineva să-i facă ceva rău. Lketinga face loc prin gardul de mărăcini şi parchez lângă *manyatta* care, lângă Land Rover, pare şi mai mică. Contrastul produce, într-adevăr, un efect grotesc.

Descărcăm toate alimentele şi le punem în colibă. Abia aştept să beau ceaiul pe care îl face mama. Este foarte fericită că am adus zahăr. Aflu că în magazine se găseşte din nou mălai, dar zahăr nu. În acest timp, Lketinga admiră maşina, împreună cu ceilalţi doi bărbaţi. Mama vorbeşte încontinuu cu mine. Ce-i drept, eu nu înţeleg nimic, dar ea pare să fie fericită, pentru că atunci când eu încep să râd,

nereuşind să spun ceva, râde şi ea.

În seara aceasta ne culcăm destul de târziu, pentru că trebuie să povestesc tot, în detaliu. Când ajung la întâmplarea cu bivolii, toate feţele devin serioase şi mama mormăie încontinuu *„Enkai-Enkai”,* ceea ce înseamnă „Dumnezeu”. Când fratele mai mare se întoarce acasă cu caprele, se miră şi el, şi nu puţin. Vorbim mult. Suntem de acord că maşina trebuie păzită, pentru ca nimeni să nu fure sau să strice ceva cu rea intenţie. Lketinga vrea să doarmă în prima noapte în maşină. Eu mi-am imaginat altfel întâlnirea noastră, dar nu spun nimic, pentru că ochii îi strălucesc de mândrie.

A doua zi, Lketinga vrea să facă deja o excursie şi să-şi viziteze fratele vitreg care paşte vitele în Sitedi. Încerc să-i explic că nu putem face excursii la distanţe prea mari, pentru că nu am benzină de rezervă. Rezervorul este numai pe jumătate plin. Asta înseamnă că mai putem ajunge o dată la Maralal. Deşi nu-i convine, el acceptă argumentele mele. Şi mie îmi pare rău că nu pot să-l plimb, mândră, prin zonă, dar trebuie să fiu fermă.

Trei zile mai târziu, ne trezim în faţa colibei cu şeful adjunct al districtului. Vorbeşte cu Lketinga şi cu mama. Eu nu înţeleg decât *„mzungu”* şi *„car* Este vorba despre mine. În uniforma lui verde, care nu stă prea bine pe el, arată ciudat. Numai arma lui cea mare, îi dă puţină autoritate. În plus, nu vorbeşte nici engleza. Mai târziu, vrea să-mi vadă paşaportul. L-l arăt şi îl întreb ce s-a întâmplat. Lketinga îmi traduce, spunând că trebuie să mă înregistrez la oficiu, la Maralal, pentru că europenii nu au voie să locuiască în *manyattas.*

Planuri de viitor în după-masa aceasta, Lketinga şi cu mine hotărâm, cu acordul mamei, să ne căsătorim. Şeful adjunct ne spune că trebuie să facem acest lucm la oficiul din Maralal, pentru că o căsătorie în stil tradiţional, în

boscheţi, nu este suficientă. După toate dezbaterile, şeful vrea să fie dus acasă cu maşina. Lui Lketinga i se pare ceva normal, pentru că avem de-a face cu o „persoană respectabilă”. Îmi dau seama imediat că şeful profită de acest lucru, fără mşine. Când să pornesc, îmi arunc întâmplător ochii pe ceasul de la benzină şi constat cu groază că nivelul benzinei a scăzut, deşi maşina nu a fost folosită. Nu-mi pot explica asta.

Plecăm. Şeful se aşază pe scaunul de lângă mine, în timp ce Lketinga ia loc în spate. Atitudinea lui mi se pare plină de tupeu, pentru că, la urma urmei, maşina este a noastră, dar nu spun nimic, întrucât pe Lketinga pare să nu-l deranjeze. Ajunşi la destinaţie, şeful îmi aduce la cunoştinţă, plin de sine, că peste două zile trebuie să plece la Maralal şi, cum eu oricum am treabă la oficiu, să-l iau şi pe el. Într-adevăr, viza mea expiră peste o lună.

Întoarsă la *manyatta,* constat că benzina nu ajunge până la Maralal, mai ales că eu vreau să merg pe traseul mai lung, dar mai uşor. Mă duc la misiune. Îmi deschide părintele Giuliano şi mă întreabă, de data asta ceva mai politicos: *„Yes?”* îi povestesc despre problemele mele cu benzina. Mă întreabă pe ce drum am venit şi îi răspund: „Pe cel prin pădure.” Pentru prima dată am sentimentul că îmi dă mai multă atenţie şi mă priveşte cu puţin mai mult respect. „*This road is very dangerous, don ’t go there again.*” Apoi îmi spune să-i duc lui maşina, să se uite el la rezervor. Într-adevăr, acesta atârnă într-o parte cam cinci centimetri, tocmai bine ca benzina să se evapore. Acum înţeleg de ce acroşam pietrele.

În zilele următoare, părintele îmi sudează rezervorul. Îi sunt foarte recunoscătoare. Printre altele, mă întreabă la care dintre morani trăiesc şi îmi doreşte putere multă şi nervi buni. De la el aflu că la Maralal procurarea benzinei este o chestiune de noroc şi că mai bine îmi cumpăr una

sau două canistre, a câte două sute de litri, pe care le pot depune la misiune, pentru că el nu va putea să-mi vândă mereu benzină. Mă bucur de oferta pe care mi-o face, mai ales că-mi dă voie să parchez şi Land Rover-ul la misiune, aceasta fiind păzită şi noaptea. Lketinga se lasă greu convins de acest lucru, pentru că el nu are încredere nici măcar în misionari.

Zilele care urmează se derulează în linişte, în afară de faptul că zilnic vin oameni să ne întrebe când mergem la Maralal. Toţi vor să meargă cu noi. În sfârşit, are un samburu o maşină, şi ei o şi consideră maşina tuturor. Trebuie să le explic mereu că, la cum arată străzile, nu sunt dispusă să iau în maşină douăzeci de persoane.

Vine ziua plecării. Şeful adjunct este şi el inclus, bineînţeles, şi are tupeul să decidă, cine să meargă şi cine nu. El vrea să ia numai bărbaţi, iar femeile care aşteaptă să rămână acolo. Când mă uit printre ele, zăresc una, care duce în *kanga* un copil cu ochii infectaţi şi supurând. O întreb de ce vrea să meargă la Maralal. Timidă, îşi lasă privirea în jos şi îmi spune că vrea să meargă la spital, pentru că aici nu mai au medicamente pentru ochi. O rog să urce.

Când văd că şeful tocmai vrea să se aşeze pe scaunul de lângă şofer, îmi iau inima-n dinţi şi îi spun, privindu-l direct în ochi: *„No, this place is for Lketinga.”* El se supune, dar eu ştiu că de-acum înainte i-am pierdut simpatia. Călătoria decurge bine, vorbim şi cântăm mult. Pentru unii, aceasta este prima dată când merg cu maşina.

Traversăm de trei ori un râu, pentru care am nevoie de tracţiunea integrală. În rest, merge şi fără ea. Totuşi, trebuie să mă concentrez asupra traseului, pentru că este plin de gropi şi de striaţii. Drumul mi se pare fără sfârşit, iar benzina scade rapid.

Ajungem la Maralal în cursul după-amiezii. Ceilalţi

călători coboară, iar noi ne îndreptăm direct spre benzinărie. Spre marea mea dezamăgire, benzină tot nu există. Se pare că de când am cumpărat eu maşina, nu a mai fost în tot Maralalul benzină. Somalezul ne asigură că azi sau mâine trebuie să vină, dar eu nu mai cred niciun cuvânt din ce-mi spune. Lketinga şi cu mine mergem la *lodging,* unde ne petrecem prima noapte.

De când am fost ultima dată la Maralal, a plouat şi acum totul este atât de verde, încât avem impresia că ne aflăm în altă ţară. În schimb, noaptea este mai rece. Pentru prima dată, îmi dau seama cât de insuportabili pot deveni ţânţarii. Încă din timpul cinei, pe care o servim în camera noastră, la răcoare, ca să stăm departe de privirile celorlalţi, ţânţarii mă pişcă încontinuu. În numai câteva minute, gleznele şi mâinile mi se umflă. Nu apuc bine să-i omor pe unii, că şi intră alţii, zbâmâind, pe sub acoperiş. Ciudat este, că se pare că preferă pielea albă. Masaiul meu nu are nici pe jumătate din pişcăturile mele. Când ne culcăm, îi aud zbâmâind, fără întrempere, în jurul capului meu. Lketinga îşi trage pătura toată peste cap şi nu simte, bineînţeles, nimic.

După un timp, aprind lumina, enervată, şi îl trezesc. *„I can’t sleep with these mosquitoes!”,* îi spun eu, disperată. El se scoală şi pleacă. Peste zece minute se întoarce şi pune pe jos ceva verde; este o spirală împotriva ţânţarilor, pe care o aprinde la un capăt, într-adevăr, după puţin timp, lighioanele dispar. În schimb, în cameră pute groaznic. Într-un final, adorm şi mă trezesc abia a doua zi de dimineaţă, la ora cinci, când ţânţarii încep iar să mă tortureze. Spirala s-a consumat; se pare că ajunge numai pentru şase ore.

Trec patru zile şi benzină tot nu este. Din plictiseală, Lketinga începe să mestece din nou *miraa.* Bea şi două, trei beri, pe ascuns. Mie nu îmi convine, dar ce să-i spun?

Mă enervează şi pe mine aşteptarea asta. Între timp, am fost şi la oficiu, ca să facem cunoscută intenţia noastră de a ne căsători. Suntem trimişi de la un birou la altul, până găsim pe cineva care ne poate da informaţii referitoare la căsătoria civilă. Aici are loc destul de rar aşa ceva, pentru că, numai dacă se căsătoresc în stil tradiţional, bărbaţii samburu pot avea mai multe neveste. Bani pentru un oficiu al stării civile nu sunt şi nimeni nu este interesat de aşa ceva, pentru că atunci nu ar mai fi posibilă poligamia. Această explicaţie mai mult ne încurcă, pe Lketinga, însă, dintr-un alt motiv decât pe mine.

Pentru moment, însă, nu avem timp să reflectăm asupra acestui lucm. Când ofiţerul îi cere actele, ca să-şi noteze datele noastre, se dovedeşte că Lketinga nu mai are carte de identitate; i-a fost furată la Mombasa. Ofiţerul ia o mină surprinsă şi spune că în acest caz trebuie să solicităm eliberarea uneia noi, la Nairobi, ceea ce va dura, mai mult ca sigur, două luni. Ne spune că abia după ce are toate datele noastre, poate face publică căsătoria. Dacă nu există nicio obiecţie, atunci o poate oficia după şase săptămâni. Dar eu trebuie să părăsesc Kenya în cel târziu trei săptămâni, pentru că îmi expiră viza, pe care deja am prelungit-o o dată.

În timp ce Lketinga mestecă din nou la iarba lui, îl întreb ce părere are despre poligamie. Îmi spune că pentru el va fi, într-adevăr, o problemă, dacă, după nunta noastră, acest lucm nu ar mai fi posibil. Afirmaţia lui mă şochează, însă încerc să-mi păstrez calmul; pentru el, asta nu înseamnă ceva rău sau greşit, ci este ceva normal, în timp ce pentru un european este de neconceput. Încerc să-mi imaginez cum ar trăi el cu mine şi cu încă una sau două femei. Numai când mă gândesc la asta şi mi se taie respiraţia de gelozie.

În timp ce stau şi reflectez, Lketinga îmi spune că nu se

poate căsători cu mine la oficiu, dacă nu voi fi de acord, ca el să se căsătorească mai târziu în mod tradiţional cu o femeie samburu. Acum nu mai rezist şi izbucnesc în lacrimi. Speriat, Lketinga se uită la mine şi mă întreabă: „*Corinne, what ’s the problem?*” încerc să-i explic că noi, albii, nu acceptăm poligamia şi că eu nu-mi pot imagina o astfel de convieţuire. El râde, mă ia în braţe şi mă sărută scurt pe gură. *„No problem, Corinne. Now you will get my first wife, pole, pole.”* Apoi, îmi spune că el vrea mulţi copii, cel puţin opt. Mă face să zâmbesc şi îi spun că mai mult de doi eu nu vreau. Tocmai de aceea, adaugă războinicul meu, ar fi mai bine dacă ar exista o a doua femeie care să facă şi ea copii. Mai ales că el nu este sigur că eu îi pot face copii, iar fără copii, un bărbat nu valorează nimic. Eu accept acest argument, pentru că, într-adevăr, eu nu ştiu dacă pot avea copii. Înainte de a veni în Kenya, acest lucru nu avea importanţă pentru mine. Discutăm despre una, alta, până când, în cele din urmă, sunt de acord cu următoarele: în cazul în care eu, timp de doi ani, nu pot avea copii, Lketinga are voie să se căsătorească încă o dată; altfel, trebuie să aştepte cel puţin cinci ani. El este de acord cu propunerea mea, iar eu încerc să mă liniştesc, spunându-mi că cinci ani înseamnă mult timp.

Plecăm din cameră şi mergem să ne plimbăm prin Maralal, în speranţa că, între timp, a sosit benzina. Dar, ca şi până acum, nu este. În schimb, ne întâlnim cu Tom, binefăcătorul meu, şi cu soţia lui cea tânără, care este încă aproape un copil; ea se uită, sfioasă în pământ. Nu face impresia că ar fi fericită. Le povestim că aşteptăm deja de patru zile benzina. Tom ne întreabă, de ce nu mergem la Lacul Baringo care se află la două ore de mers de aici, unde se găseşte mereu benzină. Ideea lui mă încântă, pentru că statul degeaba îmi displace. Le fac propunerea

să vină şi ei, mai ales că le sunt datoare cu un safari. Tom se sfătuieşte cu soţia lui, dar fetei u este frică de maşină. Lketinga râde şi reuşeşte, în cele din urmă, să o convingă. Hotărâm să plecăm chiar a doua zi de dimineaţă.

Acum căutăm garajul local, al cărui proprietar este tot un somalez. Cumpăr de la el două canistre goale, care se potrivesc perfect în spate la Land Rover. Le fixez cu nişte sfori şi astfel mă simt foarte bine echipată pentru următoarele drumuri. Suntem fericiţi că, în sfârşit, plecăm. Numai fata se face mică şi nu spune nimic. Îi este frică şi se ţine bine de canistre.

Mergem pe un drum interminabil, plin de praf şi de gropi. Din sens opus nu vine niciun vehicul. Din când în când, se zăresc turme de zebre sau de girafe, în rest, în lung şi-n lat, nu se vede niciun indicator sau vreun semn de prezenţă umană. Deodată, Land Rover-ul se lasă pe partea din faţă, iar condusul devine dificil. Avem pană. La schimbatul roţii nu mă pricep. În cei zece ani ai mei de condus, nu mi s-a întâmplat niciodată aşa ceva. *„No problem”,* spune Tom. Scoatem roata de rezervă, cheia în cruce şi un cric foarte vechi. Tom se bagă sub maşină, ca să fixeze cricul. După aceea, încearcă să desfacă piuliţele cu cheia în cruce. Muchiile uneltei sunt, însă, atât de uzate, încât cheia nu mai face priză cu şurubul. Încercăm să fixăm cheia cu nisip, bucăţele mici de lemne şi cârpe. Reuşim să desfacem trei piuliţe, dar a patra nu se mişcă. Renunţăm. Soţia lui Tom începe să plângă şi să fugă de-a lungul stepei.

Tom ne linişteşte, spunându-ne să o lăsăm, că se întoarce. Totuşi, Lketinga o aduce înapoi, pentru că aici ne aflăm în alt district, cel al tribului Baringo. Suntem transpiraţi, murdari şi ne este foarte sete. Avem destulă benzină, dar nu avem nimic de băut, pentru că nu ne-am gândit că vom merge atât de mult. Aşa că ne aşezăm la

umbră şi sperăm să treacă pe acolo, cât mai curând, o maşină. Traseul pare a fi mai circulat decât cel spre Barsaloi. Când vedem, însă, că după câteva ore nu se întâmplă nimic şi că Lketinga, care a plecat într-un tur de recunoaştere, se întoarce fără să fi găsit nici Lacul Baringo, nici colibe, ne hotărâm să petrecem noaptea în Land Rover. Această noapte pare a fi interminabilă. Abia putem dormi din cauza foamei, a setei şi a frigului. Dimineaţă, bărbaţii mai fac o încercare, dar fără succes. Vrem să mai aşteptăm până la prânz, să vedem dacă ne vine vreun ajutor. Gâtlejul mi s-a uscat, iar buzele îmi sunt aspre. Fata plânge din nou, iar Tom începe să-şi piardă răbdarea.

Deodată, Lketinga trage încordat cu urechea şi i se pare că aude un vehicul. Mai durează câteva minute, până când aud şi eu un zgomot de motor. Spre uşurarea noastră, vedem un autobuz-safari. Şoferul african opreşte şi lasă geamul în jos. Turiştii italieni ne măsoară, curioşi, cu privirea. Tom îi explică şoferului ce problemă avem, însă acesta ne spune că-i pare rău, dar nu are voie să ia străini în maşină. Ne dă cheia lui în cruce, care, din păcate, este prea mică. Acum încerc eu să-l înduplec pe şofer, oferindu-i chiar bani, dar el ridică geamul şi pleacă, pur şi simplu, mai departe. În tot acest timp, italienii nu spun nimic, se uită doar, cu reţinere, la mine. Probabil că li se par prea murdară, iar Tom şi Lketinga prea sălbatici. Autobuzul pleacă şi eu înjur furioasă în urma lui. Mi-e mşine pentru rasa mea albă! Niciunul dintre turişti nu a încercat să-l convingă pe şofer.

Cel puţin, Tom este sigur că ne aflăm pe traseul corect. Tocmai când se hotărăşte să plece pe jos, auzim din nou zgomote de motor. De data asta sunt cu totul hotărâtă, să nu-l las să plece fără unul din noi. Este un autobuz-safari asemănător celui de dinainte, în care se află tot italieni.

În timp ce Tom şi Lketinga negociază cu şoferul reţinut, care din nou îi refuză, eu trag de uşa din spate a autobuzului şi strig cu o voce disperată înăuntru: *„De you speak English?” „No, solo italiano*”, îmi răspunde o voce. Un singur bărbat mai tânăr răspunde: *„Yes, just a little bit, what’s yourproblem?”* îi spun că suntem aici de ieri de dimineaţă, fără apă şi fără mâncare şi avem nevoie urgentă de ajutor. Şoferul spune: *„It’s not allowed”* şi vrea să închidă uşa, dar, din fericire, tânărul italian intervine şi spune că ei plătesc acest autobuz şi de aceea au dreptul să hotărască, cine are voie să urce şi cine nu. Tom se urcă în faţă, pe la şofer, indiferent dacă acesta vrea sau nu, iar eu le mulţumesc uşurată turiştilor.

Mai răbdăm aproape trei ore, până când zărim în depărtare un nor de praf. În sfârşit, Tom se întoarce într-un Land Rover, cu proprietarul acestuia. Spre norocul nostru, aduce Cola şi pâine.

Eu mă năpustesc imediat asupra băuturii, dar el mă avertizează să iau numai câteva guri mici, altfel mi se face rău. Mă simt ca nou-născută şi îmi jur că nu mai plec niciodată cu această maşină, fără apă de băut la mine.

Tom reuşeşte să desfacă ultima piuliţă, spărgând-o cu un ciocan şi o daltă. Apoi, schimbatul roţii merge rapid şi, imediat după aceea plecăm mai departe, fără un şurub. După o oră şi jumătate, ajungem, în sfârşit, la Lacul Baringo. Benzinăria se află chiar lângă un restaurant de lux cu grădină, pentru turişti. După toată oboseala îndurată, îi invit pe toţi la restaurant. Fata este impresionată de toată această lume nouă, dar nu se simte bine. Ne aşezăm la o masă frumoasă, cu vedere spre lac, pe care se foiesc mii de flamingo roz. Uitându-mă la feţele pline de uimire ale prietenilor mei, mă simt foarte mândră că le pot oferi, în afară de necazuri, şi ceva mai deosebit.

Doi chelneri vin la masa noastră, dar nu ca să ne ia

comanda, ci ca să ne aducă la cunoştinţă că aici nu putem servi nimic, pentru că localul este numai pentru turişti. Revoltată, îi răspund: „Eu sunt, însă, turistă şi mi-am invitat prietenii.” Chelnerul cel negru îmi spune că eu pot rămâne, dar masaii trebuie să părăsească localul. Ne sculăm şi plecăm. Simt aproape în tot corpul umilinţa pe care o trăiesc aceşti oameni, de altfel, foarte mândri.

Cel puţin, găsim benzină. Când proprietarul benzinăriei vede că vreau să umplu cele două canistre mari, îmi cere să-i arăt mai întâi banii. În timp ce Lketinga ţine furtunul în canistră, eu mă îndepărtez câţiva metri, ca să fumez, după toate supărările, o ţigară. Deodată, îl aud ţipând şi văd, disperată, cum benzina ţâşneşte din furtun, îri toate părţile. Mă duc imediat la maşină şi ridic furtunul, pe care Lketinga l-a aruncat, ca să-l pun la loc. Piedica s-a blocat şi benzina a curs mai departe, deşi canistra era plină. Câţiva litri au curs pe jos şi în maşină. Când văd cât de penibil se simte Lketinga, încerc să mă stăpânesc. Tom şi soţia lui stau deoparte şi le vine să intre-n pământ de mşine. A doua canistră nu mai avem voie să o umplem. Plătim şi dispărem. Eu aş prefera să fiu acum acasă, în *manyatta,* şi să mă lipsesc de maşină, pentru că până acum nu am avut decât necazuri cu ea. În sat bem un ceai, în linişte, după care plecăm. În maşină miroase îngrozitor a benzină şi nu mai durează mult, până când fetei îi vine să vomite. Apoi, nu mai vrea să se urce, preferă să meargă pe jos până acasă. Tom se enervează şi o ameninţă că o trimite înapoi la părinţii ei, când ajungem la Maralal, şi îşi ia altă nevastă. Se pare că asta este o mare mşine, pentru că fata se urcă din nou. De la incidentul cu benzina, Lketinga nu a mai scos niciun cuvânt, îmi pare rău pentru el şi încerc să îl consolez. Ajungem la Maralal pe întuneric.

Cei doi îşi iau destul de repede la revedere, iar noi mergem în *lodging.* Deşi este rece, mă duc să mă spăl la

firul de apă, care abia curge din duş, pentru că simt că mă lipesc de la atâta mizerie şi praf. Lketinga se spală şi el. Apoi, mâncăm în cameră o porţie bună de carne. De data asta, şi mie mi se pare gustul cărnii excelent şi bem şi câte o bere. Apoi, mă simt foarte bine şi petrecem o noapte de dragoste frumoasă. Pentru prima dată, de când sunt cu Lketinga, ating punctul culminant. Pentru că scena nu se petrece fără sunete, el îmi pune mâna la gură şi mă întreabă speriat: „*Corinne, what's the problem?"* După ce pot să respir din nou, liniştită, încerc să-i explic că am avut un orgasm. Totuşi, el nu înţelege, ci râde şi se uită la mine, sceptic. În cele din urmă, trage concluzia că aşa ceva există numai la albi. Într-un târziu, adorm epuizată, dar fericită.

A doua zi de dimineaţă, facem cumpărături serioase: orez, cartofi, legume, fructe, şi chiar ananas. Umplem şi cea de-a doua canistră cu benzină, pentru că acum, parcă să ni se facă în ciudă, este şi în Maralal benzină. Cu maşina plină, purcedem la drum spre casă. Mai luăm cu noi şi doi bărbaţi samburu.

Lketinga vrea să mergem pe traseul mai scurt, prin pădure. Eu am îndoieli, dar, în prezenţa lui, acestea dispar repede. Călătoria decurge bine, până ajungem la panta abruptă. Pentru că cele două canistre pline amplifică balansarea maşinii, îi rog pe cei doi pasageri să ia toate cumpărăturile şi să se aşeze pe partea muntelui, pentru că mi-e teamă să nu se răstoarne maşina. Se face linişte în maşină, când iau cu asalt cele două sute de metri. După ce reuşim să trecem, sporovăială continuă. Când ajungem la stânci, toată lumea trebuie să coboare, iar Lketinga mă ghidează bine peste bolovanii cei mari. Trecem şi de acest obstacol şi mă simt uşurată şi mândră. Ajungem la Barsaloi, fără probleme.

Viaţa cotidiană în zilele care urmează, profităm de

rezultatele efortului nostru. Avem destulă mâncare, iar benzină este din belşug. În fiecare zi mergem cu maşina în vizită cunoştinţe de-ale lui Lketinga, sau să tăiem lemne pentru foc, pe care le aducem acasă. Din când în când, mergem la râu, unde ne îndeplinim ritualul de spălare, după care transportăm pentru jumătate din Barsaloi canistrele cu apă, câteodată douăzeci de bucăţi. Pentru că aceste mici excursii consumă mult din benzina noastră preţioasă, eu încep să protestez, ceea provoacă de fiecare dată discuţii.

Într-o dimineaţă, un moran ne povesteşte că una din vacile lui a fătat. Asta înseamnă că trebuie să mergem, să fim de faţă la eveniment. Plecăm spre Sitedi. Pentru că nu este o stradă oficială, trebuie să fiu mereu atentă să nu merg prin mărăcini. Ajunşi în enclavă, mergem să-l vizităm pe fratele vitreg al lui Lketinga. Aici, seara se strâng vacile, de aceea călcăm prin grămezi de baligă, care atrag mii de muşte. Fratele vitreg al lui Lketinga ne arată viţelul nou-născut. În prima zi, vaca mamă rămâne acasă.

Lketinga radiază de fericire, în timp ce eu mă lupt cu muştele. Sandalele mele de plastic se afundă în baligă. Acum îmi dau seama, ce deosebire este între enclava noastră fără vaci şi cea de aici. Nu, aici nu vreau să rămân prea mult timp!

Suntem invitaţi să bem un *chai,* iar Lketinga mă conduce în coliba fratelui său vitreg şi a tinerei lui soţii, care are un bebeluş de două săptămâni. Ea pare să se bucure de vizita noastră. Ceilalţi discută mult, dar eu nu înţeleg niciun cuvânt. Roiurile de muşte mă exasperează. În timp ce ne bem ceaiul, ţin în permanenţă mâna deasupra bolului fierbinte, ca să nu înghit vreuna. Bebeluşul, dezbrăcat, stă atârnat de mama lui, într-o *kanga.* Când îi fac semn şi îi arăt că bebeluşul îşi face nevoile în *kanga,* fără să observe nimeni, femeia râde,

scoate copilul de acolo şi îl curăţă, scuipându-l pe fund şi apoi frecându-l. După aceea, îşi scutură fusta şi *kanga* şi le freacă cu nisip, ca să se usuce. Mie mi se face rău, când mă gândesc că asta se întâmplă de mai multe ori pe zi şi că ritualul de spălare se reduce la ceea ce am văzut eu. Vorbesc cu Lketinga despre asta, dar el îmi spune că este ceva normal. Măcar muştele au şi ele contribuţia lor, făcând să dispară resturile.

Când vreau, în sfârşit, să plec acasă, Lketinga îmi spune: „Nu se poate, astăzi dormim aici!” El vrea să rămână la vacă, iar fratele lui vrea să ne taie o capră, pentru că şi soţia lui are nevoie, acum, după naştere, de carne. Gândul că trebuie să înnoptez aici, mă face să disper. Pe de-o parte, nu am voie să refuz ospitalitatea gazdelor, pe de altă parte mă simt, realmente, pierdută.

Lketinga şi ceilalţi războinici sunt mai tot timpul cu vacile, în timp ce eu stau, împreună cu trei femei, în obscuritatea din colibă, fără să pot scoate niciun cuvânt. Se vede că vorbesc despre mine şi se amuză într-un mod ciudat. Una îmi examinează pielea albă de pe braţ, alta îmi bagă mâna în păr. Părul meu lung, deschis la culoare, le demtează. Ele sunt toate rase în cap, în schimb poartă nişte bentiţe colorate, din perle şi cercei lungi.

Femeia alăptează din nou bebeluşul, după care mi-l întinde mie. Eu îl iau în braţe, dar nu cu prea mare afecţiune, pentru că mi-e teamă să nu facă şi la mine ce a făcut şi la mama lui. Mie mi-e clar că aici nu există scutece, dar momentan nu mă pot obişnui cu ideea asta. După ce îl admir un timp, i-l dau înapoi, uşurată.

Lketinga aruncă o privire în colibă. Îl întreb unde a fost atâta timp şi îmi spune, râzând că bea lapte cu ceilalţi războinici. Mai târziu, vor să taie capra şi să ne aducă şi nouă nişte bucăţi bune. El trebuie să mănânce din nou în boscheţi. Îi spun că vreau să merg şi eu, dar de data asta

nu se poate. Enclava este mare şi sunt prea multe femei şi prea mulţi războinici aici care ne văd. Aşa că aşteptăm vreo două ore, până ni se aduce porţia de carne.

Între timp se face noapte, iar femeia începe să prepare carnea. Suntem trei femei şi patru copii care trebuie să împărţim o jumătate de capră. Cealaltă jumătate au mâncat-o Lketinga şi fratele lui vitreg. După ce mă satur, mă strecor afară din colibă şi mă alătur masaiului meu şi celorlalţi războinici care stau ghemuiţi lângă vaci. Îl întreb pe Lketinga, când vine să se culce. El râde: „*O, no, Corinne, here I cannot sleep în this house together wiâh ladies, 1 sleep here with friends and the cows.”* Nu-mi rămâne altceva de făcut, decât să mă întorc la aceste femei, pe care eu nu le cunosc. Este prima mea noapte fără Lketinga şi căldura lui îmi lipseşte foarte tare. La capul meu, în colibă, se află trei capre, nou-născute, care behăie încontinuu. Nu dorm toată noaptea.

Dimineaţa, devreme, este mai multă agitaţie decât la noi, la Barsaloi. Aici trebuie mulse nu numai caprele, ci şi vacile. Din toate părţile se aud behăituri şi mugituri nerăbdătoare. De muls se ocupă femeile sau fetele. În sfârşit, după ce ne bem ceaiul, plecăm. Mă cuprinde entuziasmul, când mă gândesc la *manyatta* noastră curată, la mâncarea de acolo şi la râu. Land Rover-ul nostru este plin de femei care se duc să-şi vândă laptele la Barsaloi.

Sunt încântate că nu trebuie să meargă atâta drum pe jos. Nu mai durează mult, până când Lketinga insistă să conducă şi el. Încerc, prin toate mijloacele, să-l conving să renunţe la această idee, dar nu reuşesc; se pare că femeile îl îmboldesc. Pune încontinuu mâna pe volan, până când mă enervez şi opresc maşina. Mândru, Lketinga se aşază pe scaunul şoferului şi toate femeile aplaudă. Eu mă simt groaznic şi încerc, disperată, să-i explic măcar cum

funcţionează acceleraţia şi frâna. El refuză, spunându-mi: *„I know, I know”* şi porneşte în hopuri. Este fericit. Eu nu pot împărtăşi această fericire decât câteva secunde, pentru că, după vreo sută de metri, strig: *„Slowly, slowly!”* Dar, în loc să încetinească, Lketinga accelerează şi merge tot înainte, în direcţia unui copac. Se pare că el confundă totul. Eu ţip: „încet, mai la stânga!” Cuprinsă de panică, reuşesc să trag de volan în stânga, chiar în faţa copacului. Astfel, evităm o coliziune frontală, dar maşina acroşează cu una din aripi copacul, iar motoml moare.

Acum nu mă mai pot stăpâni. Cobor, mă uit la stricăciuni şi dau cu pumnii în maşina asta blestemată. Femeile urlă, dar nu din cauza accidentului, ci pentru că eu îmi permit să ţip la un bărbat. Lketinga stă lângă mine şi este terminat. Nu a vrut să facă aşa ceva. Dezorientat, îşi ia suliţa şi se pregăteşte să plece acasă pe jos. Nu vrea să se mai urce niciodată în această maşină. Când îl văd în starea asta, după ce, cu două minute mai devreme, era atât de vesel, începe să-mi pară rău. Dau înapoi Land Rover-ul, şi, pentru că încă mai merge, reuşesc să-l conving pe Lketinga să se urce. Restul dmmului îl parcurgem fără să spunem nimic. Eu îmi imaginez deja blamarea din Maralal, când *mzungu* va apărea cu maşina îndoită.

În Barsaloi, mama ne aşteaptă, deja, bucuroasă. Chiar şi Saguna mă salută veselă. Lketinga se duce şi se întinde în colibă. Se simte rău şi îi este teamă de poliţie, pentru că nu are permis de conducere. Se află într-o stare atât de rea, încât mi-e frică să nu înnebunească din nou. Îl liniştesc şi-i promit că voi spune la toată lumea că eu am făcut accidentul şi că vom repara maşina în Maralal.

Eu vreau să merg la râu să mă spăl. Lketinga nu vine cu mine, pentru că nu vrea să părăsească coliba. Aşa că plec eu singură, deşi mama mă ceartă. Îi este frică să mă lase

singură la râu. Ea însăşi nu a mai fost acolo de ani de zile. Cu toate avertismentele, plec şi iau cu mine şi o canistră de apă. Mă spăl la locul nostru obişnuit. Totuşi, singură nu mă simt în largul meu şi nu îndrăznesc să mă dezbrac complet. Îmi fac o toaletă rapidă, după care mă întorc. Când intru în colibă, Lketinga mă întreabă, curios, ce am făcut atâta timp la râu şi cu cine m-am întâlnit. Surprinsă de întrebarea lui, îi răspund că eu nici măcar nu cunosc lumea şi, în afară de asta, m-am şi grăbit. El nu ripostează.

Discut apoi cu mama şi cu Lketinga despre călătoria mea în Elveţia, pentru că în curând îmi expiră viza. Peste două săptămâni trebuie să părăsesc Kenya, iar cei doi nu sunt deloc încântaţi de asta. Lketinga mă întreabă îngrijorat, ce se întâmplă dacă nu mă mai întorc, în condiţiile în care noi am comunicat deja oficiului intenţiile noastre de căsătorie. *„I come back, no problem!”,* îi răspund eu. Pentru că nu am nici bilet de avion, nici rezervare, îmi fac planul să plec peste o săptămână. Zilele zboară. În afară de ritualul nostru zilnic de spălare, restul timpului îl petrecem acasă şi vorbim despre viitorul nostru.

În penultima zi, în timp ce lenevim în colibă, auzim nişte ţipete de femeie. „*What ’s that? ’ ’,* întreb eu, mirată. Lketinga ascultă, încordat, ce se întâmplă afară. Faţa i se întunecă. „*What ’s the problem?”,* întreb eu din nou şi simt că ceva nu este în regulă. La scurt timp după aceea, mama intră, mânioasă, în colibă. Se uită supărată la Lketinga şi schimbă cu el două, trei fraze. Lketinga iese afară şi eu aud cum ia naştere o dispută vehementă. Când vreau să ies şi eu, la rândul meu, afară, mama îmi face semn cu capul, să rămân înăuntru. Mă aşez la loc şi inima îmi bate să-mi iasă din piept. Trebuie să fie ceva rău. În cele din urmă, Lketinga vine şi se aşază, încă răscolit, lângă mine. Afară se face linişte. Acum vreau să ştiu ce s-a întâmplat. După o tăcere îndelungată, aflu că mama

prietenei lui, cu care Lketinga a fost împreună mai mulţi ani, se află în faţa colibei, împreună cu alte două femei.

Mie îmi este îngrozitor de frică. Este pentru prima dată, când aud vorbindu-se despre o prietenă. Peste două zile plec, iar eu am nevoie de o explicaţie clară, şi anume acum. Îl întreb: *„Lketinga, you have a girifriend, maybe you must marry this girl?”* Lketinga râde forţat şi îmi spune: „*Yes, many years I have a little girifriend, but I cannot marry this girl!”* Eu nu înţeleg nimic. „*Why?”* Acum aflu că aproape fiecare războinic are câte o prietenă, pe care trebuie să o împodobească cu perle şi să aibă grijă să-i cumpere în decursul anilor multe bijuterii, ca să arate cât se poate de frumos, atunci când se căsătoreşte. Însă un războinic nu are voie să se căsătorească niciodată cu prietena lui. Ei au voie să facă dragoste, fără reţineri, până cu o zi înainte de nunta fetei, dar apoi aceasta este vândută de către părinţi altcuiva. Fata află abia în ziua nunţii, cine îi va fi soţ.

Şocată de ceea ce tocmai am aflat, spun că aşa ceva trebuie să fie destul de urât. „*Why?”,* mă întreabă Lketinga. „*This is normal for everybody!”* îmi povesteşte că fata şi-a smuls toate bijuteriile de la gât, când a aflat că eu locuiesc la el, înainte ca ea să fie căsătorită. Pentru ea este foarte grav, îmi spune el. Treptat, treptat, simt cum creşte în mine gelozia şi îl întreb când a vizitat-o ultima dată şi unde locuieşte, de fapt. Departe de aici, în direcţia Baragoi, îmi spune el şi mă asigură că de când sunt eu aici, nu a mai văzut-o. Eu reflectez asupra acestor lucruri şi îi propun ca în absenţa mea, să se ducă la ea şi să clarifice treburile; dacă este nevoie, să-i cumpere bijuterii, dar când mă întorc, să fie lămurită treaba. El nu răspunde, iar eu, până în ziua plecării, nu aflu ce are de gând să facă. Dar am încredere în el şi în dragostea noastră.

Îmi iau rămas bun de la mama şi de la Saguna care, se

pare că a prins mare drag de mine. *Fiakuna, matata,* nu simt probleme”, le spun eu râzând, după care plecăm cu Land Rover-ul spre Maralal, pentru că în timpul absenţei mele, vreau să-l las la reparat, într-un garaj. Lketinga vrea să se întoarcă pe jos. În pădure dăm de grupuri mici de bivoli, dar care, cum aud motorul de la maşină, o iau la sănătoasa. Totuşi, Lketinga ia suliţa să o aibă la îndemână şi scoate un sunet, ca un fel de grohăit. Mă uit la el, râzând, după care se linişteşte din nou.

Parcăm direct în garaj, pentru ca aripa îndoită să nu atragă şi mai mult atenţia. Şeful somalez vine şi examinează avaria. Costă cam şase sute de franci, spune el. Eu rămân consternată: această pagubă costă cât un sfert din preţul de cumpărare al maşinii. Mă încăpăţânez şi negociez preţul. În cele din urmă, ajungem la trei sute cincizeci de franci, ceea ce este tot mult. Noaptea o petrecem în *lodging*-ul nostru obişnuit. Nu dormim mult, pe de-o parte din cauza plecării mele, pe de alta din cauza ţânţarilor numeroşi. Despărţirea este grea, iar Lketinga stă, puţin cam pierdut, lângă autobuzul care trebuie să plece. Eu îmi acopăr faţa, ca să nu ajung la Nairobi plină de praf.

Elveţia, ţară străină

Găsesc o cameră la pensiunea Igbol şi mănânc mai întâi pe săturate. Încerc la fiecare companie de zbor, până găsesc, în cele din urmă, un zbor la Alitalia. Pentru prima dată, după mai multe luni, sun acasă. Mama mea este emoţionată tare, când aude că vin acasă, pentru scurt timp. Cele două zile rămase până la plecare, la Nairobi, sunt pentru mine un chin. Mă plimb pe străzi, în lung şi-n lat, ca să-mi omor timpul. La fiecare colţ de stradă stau infirmi şi cerşetori, cărora le dau mărunţişul pe care-l am.

Seara, în Igbol, discut cu excursionişti care merg prin toată lumea, sau încerc să ţin la distanţă diverşi indieni

sau africani care îmi oferă serviciile lor ca *boyfriend.*

În sfârşit, mă aflu în taxi, în dram spre aeroport. Când avionul decolează, nu simt că mă bucur cu adevărat de plecarea „acasă”, pentru că ştiu cât de disperaţi aşteaptă Lketinga şi restul familiei să mă întorc.

La Meiringen, în Bemer Oberland, unde trăiesc mama mea cu soţul ei, o dată ce a trecut prima bucurie a revedem, încep să nu mă mai simt bine. Totul se desfăşoară, din nou, după programul european. În magazinele alimentare, când văd atâta abundenţă, aproape că mi se face rău, iar produsele congelate nu mai îmi cad bine. Încontinuu am probleme cu stomacul.

De la primărie îmi fac rost de o adeverinţă, în limba germană şi engleză, prin care dovedesc că sunt încă celibatară. Măcar actele mele să fie în regulă. Mama mea cumpără cadou de nuntă pentru „războinicul meu” o talangă de vacă, foarte frumoasă. Cumpăr şi eu câţiva clopoţei pentru caprele mele; într-adevăr, am deja patru capre ale mele. Pentru mama şi Saguna cos câte două fuste, iar pentru mine şi Lketinga cumpăr două pături de lână frumoase, una de culoare roşu aprins, pentru el, şi una vărgată, pentru noi doi.

Făcutul bagajului nu este foarte uşor. Pe fundul genţii pun rochia mea lungă de mireasă, albă, pe care am primit-o cadou de la un furnizor, când am închis magazinul. I-am promis atunci că, dacă mă voi căsători vreodată, o voi îmbrăca. Deci trebuie să o iau neapărat, cu tot cu podoabele de cap. Deasupra rochii de mireasă pun pacheţelele de budincă, sosurile şi supele, apoi cadourile. Locurile libere le umplu cu medicamente, pansamente, bandaje, alifii pentru răni, şi vitamine. Deasupra vin păturile. Amândouă gentile sunt îndesate.

Plecarea se apropie. Toată familia mea înregistrează pentru Lketinga o casetă, cu ocazia nunţii noastre. De

aceea, trebuie să iau cu mine şi un radiocasetofon. Stau pe aeroportul Kloten, cu treizeci şi două de kilograme, pregătită de plecare. Abia aştept să mă întorc acasă. Da, dacă stau acum şi îmi ascult adâncul sufletului, ştiu unde este adevăratul meu „acasă”. Bineînţeles, despărţirea de mama mea este grea, dar inima mea aparţine deja Africii. Nu ştiu când mă voi întoarce.

Africa, noua mea patrie

La Nairobi, iau un taxi până la hotelul Igbol. Şoferul remarcă brăţările de masai la mâinile mele şi mă întreabă dacă cunosc bine această populaţie. „*Yes, I go to marry a Samburu-man*”, îi răspund eu. Şoferul dă din cap dezaprobator; se pare că nu înţelege, de ce o albă vrea să se căsătorească cu un bărbat originar tocmai dintr-o populaţie, aşa cum o numeşte el, primitivă. Eu renunţ să continuu conversaţia şi sunt bucuroasă că am ajuns, în sfârşit, la Igbol. Dar astăzi nu am noroc. Toate camerele sunt ocupate. Caut un alt *lodging* convenabil şi găsesc ceva, două străzi mai departe. Îmi este destul de greu să-mi car bagajul, chiar şi pe distanţa asta scurtă. Apoi, trebuie să mai urc trei etaje, până să ajung în odaia mea. Nu este nici pe departe atât de comod ca în Igbol, iar eu sunt singura albă de aici. Patul este dezmembrat, iar sub pat găsesc două prezervative folosite. Cel puţin aşternutul este curat. Mă mai duc o dată repede la Igbol, ca să dau telefon la misiunea din Maralal. Aceasta poate să anunţe a doua zi, prin radio, misiunea din Barsaloi sosirea mea şi astfel află şi Lketinga. Ideea mi-a venit în avion şi vreau să încerc, chiar dacă nu îi cunosc pe misionarii din Maralal. După convorbirea telefonică, nu sunt sigură că va merge. Cu engleza am mai făcut progrese, dar misionarul cel bun nu a făcut impresia că a înţeles foarte bine mesajul meu.

În noaptea asta dorm rău. Se pare că am nimerit într-un popas ni WnininiW npntrn pn nPUP tr, t Hin pnmprp cp miri

cfriantP

gemete şi râsete, iar uşile se trântesc încontinuu. Dar trece şi noaptea asta.

Călătoria cu autobuzul spre Nyahururu decurge fără incidente. Mă uit pe geam şi admir peisajul. Mă apropii tot mai mult de casă. La Nyahururu plouă şi este frig. Trebuie să mai dorm o noapte aici, până să iau a doua zi de dimineaţă autobuzul cel rablagit spre Maralal. Plecăm cu o oră şi jumătate mai târziu, pentru că bagajul de pe acoperiş trebuie acoperit cu folii de plastic. Geanta mea cea mare, neagră, se află şi ea acolo sus. Mai am o geantă, mai mică, pe care o ţin la mine.

După o porţiune scurtă de stradă asfaltată, intrăm pe un drum de ţară. Praful roşu s-a transformat într-un noroi maroniu.

Autobuzul merge şi mai încet decât de obicei, ca să evite gropile mari, pline acum cu apă. Derapează şi câteodată ajunge aproape de-a curmezişul străzii, după care se redresează. Mergem de două ori mai mult, decât timpul prevăzut. Strada devine tot mai impracticabilă. Din când în când, câte un vehicul se împotmoleşte în noroi şi lumea încearcă să-l readucă pe linia de plutire. În unele locuri, strada este cu treizeci de centimetri mai joasă decât noroiul de pe margine. Geamurile sunt atât de stropite, încât abia se poate vedea ceva.

La jumătatea distanţei, autobuzul începe să derapeze şi se învârte cu partea din spate, până ajunge de-a curmezişul drumului. Roţile din spate sunt afundate în şanţ. Nu mai merge nimic, roţile se învârtesc în gol. Mai întâi trebuie să coboare toţi bărbaţii. Autobuzul alunecă doi metri într-o parte şi se împotmoleşte din nou. Acum trebuie să coboare toată lumea. Abia ies din maşină, că mă şi afund în noroi, până la glezne. Stăm pe o pajişte mai înaltă şi urmărim încercările zadarnice ale celorlalţi. În

timpul acesta, o parte din călători, printre care şi eu, rup ramuri din boscheţi şi le punem sub roţi. Dar degeaba! Autobuzul stă tot de-a curmezişul. Unii îşi iau tot calabalâcul şi pleacă pe jos mai departe. Eu îl întreb pe şofer ce se întâmplă acum. El dă din umeri şi spune că va trebui să aşteptăm până mâine. Poate că se opreşte ploaia şi se usucă repede strada. Sunt disperată: din nou mă aflu prinsă, în mijlocul sălbăticiei, fără apă şi fără mâncare, numai cu prafurile de budincă, care nu-mi servesc la nimic. Se face repede frig, iar eu încep să tremur în hainele ude de pe mine. Mă întorc la locul meu. Cel puţin am o pătură de lână călduroasă la mine. În cazul în care Lketinga a primit, într-adevăr, ştirea, atunci aşteaptă degeaba la Maralal.

Unul câte unul, oamenii încep să-şi scoată mâncarea. Fiecare, care are câte ceva, împarte cu vecinii lui. Şi mie mi se oferă pâine şi fructe. Accept, însă cu jenă, pentru că eu nu am nimic să le dau, deşi eu am cel mai mult bagaj. Toată lumea se aşază, cât se poate de bine, pe scaunele lor şi se culcă. Locurile libere, care sunt destul de rare, aparţin femeilor cu copii. În timpul nopţii trece pe lângă noi un singur Land Rover care, însă, nu opreşte.

Către ora patru dimineaţa se face atât de frig, încât şoferul lasă motorul să meargă, aproape o oră, ca să se încălzească. Timpul trece greu. Puţin câte puţin, cerul se colorează în roşu şi soarele începe să se arate. Este trecut de ora şase. Primii pasageri încep să coboare, ca să-şi facă nevoile în spatele boscheţilor. Cobor şi eu, la rândul meu, să-mi întind mădularele. În faţa autobuzului pământul este la fel de noroios ca şi cu o zi înainte. Trebuie să aşteptăm, până când soarele străluceşte bine, apoi vrem să mai încercăm o dată. De la ora zece până la prânz, împingem şi încercăm să scoatem autobuzul din groapă, dar mai mult de treizeci de metri nu reuşim. Ar fi groaznic să mai

petrecem încă o noapte aici, afară.

Deodată, văd venind un Land Rover alb, care derapează prin noroi şi care, pe unele porţiuni, merge în afara străzii. În disperarea mea, alerg spre maşină şi o opresc. Înăuntru stă un cuplu mai în vârstă, din Anglia. Le explic repede celor doi englezi situaţia şi îi implor să mă ia. Femeia acceptă imediat. Bucuroasă, mă reped la autocar şi rog să mi se dea geanta jos. În Land Rover, doamna se îngrozeşte, ascultându-mi povestea. Cuprinsă de milă, îmi întinde un sandviş, pe care îl mănânc cu lăcomie.

Abia mergem un kilometru, că vedem venind, din sens opus, un Land Rover gri. Trebuie să fim extrem de atenţi, pentru ca niciuna din maşini să nu intre în derapaj, strada fiind foarte îngustă. Noi mergem încet, dar cealaltă maşină se apropie cu viteză. Când se află la numai douăzeci de metri în faţa noastră, am senzaţia că văd o fata morgana. *„Stop, please, stop your car, this is my boyfriend!”* Cel care se află la volanul maşinii, pe strada asta jalnică, este Lketinga!

Încep să dau disperată din mână, ca să-i atrag atenţia, pentru că ochii lui sunt fixaţi asupra străzii. Nu ştiu ce este mai mare: bucuria mea fără margini şi mândria pentru el, sau frica, că nu ar putea opri maşina. Acum mă recunoaşte şi îl văd prin parbriz râzând mândru spre noi.

După aproximativ douăzeci de metri, maşina se opreşte. Eu sar şi alerg către Lketinga. Revederea noastră este fantastică. Lketinga s-a pictat şi s-a gătit cu podoabe, mai frumos ca de obicei. Abia pot să-mi stăpânesc lacrimile de bucurie. El este însoţit de doi bărbaţi şi, fără să îl întreb, îmi dă de bună voie cheile şi îmi spune să conduc eu la întoarcere. Îmi recuperez bagajele şi le punem în maşina noastră. Le mulţumesc celor doi englezi, iar el îmi spune că acum, după ce l-a văzut pe acest bărbat frumos, înţelege de ce mă aflu aici.

În drum spre casă, Lketinga îmi povesteşte că părintele Giuliano i-a transmis mesajul meu şi că a plecat imediat la Maralal, pe jos, unde a aşteptat autobuzul. Abia către ora douăzeci şi două a aflat că am rămas împotmoliţi şi că printre pasageri se află şi o albă. Când a văzut că se face dimineaţă şi că autobuzul tot nu vine, s-a dus la garaj, a luat maşina reparată şi a plecat, pur şi simplu, ca să-şi salveze soţia. Eu nu pot pricepe, cum a reuşit. Strada este, într-adevăr, dreaptă, dar plină de noroi. El a mers tot drumul în viteza a doua. Din când în când, a fost nevoit să pornească motorul care murea, dar în rest, „*hakuna matata, no problem.*

Ajungem la Maralal şi ne instalăm în *lodging*-ul nostru. Cei trei bărbaţi stau toţi pe un pat, iar eu pe celălalt, în faţa lor. Lketinga vrea, bineînţeles, să ştie ce am adus, iar războinicii sunt şi ei curioşi. Deschid gentile şi scot mai întâi păturile. Când vede pătura cea moale şi roşie, Lketinga radiază de fericire. Am nimerit-o foarte bine. Pe cea în dungi vrea să i-o dea imediat prietenului său, dar eu protestez, pentru că pe aceea o vreau eu, pentru *manyatta*| păturile kenyene zgârie. Am mai cusut pentru Lketinga încă trei *kanga,* pe care, din partea mea, le poate face cadou prietenilor lui, care se uită cu ochi mari. Când vede casetofonul şi ascultă mesajele familiei mele, Lketinga rămâne perplex, mai ales atunci când recunoaşte vocile lui Eric şi a lui Jelly. Bucuria lui nu mai are margini. Mă bucur şi eu cu el, pentru că nu am văzut niciodată pe cineva, mirându-se şi bucurându-se atât de sincer de nişte lucruri, care de altfel în Europa nu sunt ceva deosebit. Iubitul meu răscoleşte în geantă, ca să vadă ce mai este. Când descoperă cadoul de nuntă de la mama mea, şi anume talanga, este foarte încântat. Acum se trezesc şi ceilalţi doi şi fiecare începe să zdrăngăne din clopot; aici, cel puţin aşa mi se pare mie, sună mult mai puternic şi

mai frumos. Prietenii lui Lketinga vor şi ei una, dar, cum eu nu o am decât pe aceasta, le dau lor cei doi clopoţei de capră, de care sunt foarte încântaţi. Deşi le spun că asta a fost tot, iubitul meu continuă să golească geanta şi se minunează de pacheţelele de budincă şi de medicamente.

Acum încercăm, în sfârşit, să ne povestim ce s-a mai întâmplat, îmi spune că acasă totul este bine, pentru că a plouat. În schimb, sunt mulţi ţânţari. Saguna, fata mamei, este bolnavă şi nu mai mănâncă nimic, de când am plecat eu. Ah, abia aştept să mă duc la mine acasă! înainte de toate, mergem să mâncăm, bineînţeles, acelaşi lucru: carne tare, lipie, şi un fel de spanac. După un timp, oasele sunt împrăştiate pe jos. Faţă de acum trei zile, lumea mi se pare cu totul altfel; aici mă simt bine. Cei doi prieteni pleacă seara, târziu şi acum suntem, în sfârşit, singuri, în *lodging.* Din cauza ploilor permanente, s-a făcut frig la Maralal, iar duş în aer liber nu mai pot să fac. Lketinga îmi face rost de un lighean mare, cu apă caldă, şi astfel mă pot spăla, cel puţin, în cameră. Sunt fericită că sunt din nou lângă iubitul meu. De dormit, nu prea pot să dorm, pentru că patul este atât de îngust şi lăsat la mijloc, încât trebuie să mă obişnuiesc din nou cu el.

Dimineaţa devreme, mergem mai întâi la oficiu, să vedem dacă există noutăţi, cu privire la cartea de identitate a lui Lketinga. Din păcate, nu! Pentru că nu putem da numărul cărţii de identitate, totul se tergiversează, ne spune funcţionarul. Ştirea mă descurajează foarte tare, pentru că la intrarea în ţară, am primit o viză pentru numai două luni. În condiţiile astea nu văd cum aş putea să mă căsătoresc într-un timp atât de scurt.

Ne hotărâm să mergem mai întâi acasă. Din cauza umidităţii, nu putem merge pe traseul prin pădure şi suntem nevoiţi să alegem drumul ocolit. Strada s-a

înrăutăţit mult. Peste tot se află bolovani şi ramuri de copaci, iar drumul este brăzdat de nişte gropi mari. Cu toate acestea, avansăm bine. Semideşertul este în floare şi, pe alocuri, a crescut chiar şi iarba. Totul se petrece incredibil de repede aici. Din când în când, vedem zebre păscând liniştite sau familii de struţi, refugiindu-se în mare viteză, la auzul zgomotului de motor. Trebuie să traversăm mai întâi un râu mai mic, apoi, imediat, pe cel mare. Nu mai este niciunul secat, dar, din fericire, reuşim să trecem cu ajutorul tracţiunii integrale, fără să rămânem împotmoliţi în nisip.

Ne aflăm la o oră de mers depărtare de Barsaloi, când aud un fâsâit încet, după care, la scurt timp, maşina se înclină. Mă duc să văd ce se întâmplă. Avem pană! Mai întâi trebuie să descărcăm tot, ca să ajungem la roata de rezervă, apoi mă târăsc sub maşina plină de noroi, ca să fixez cricul. Lketinga mă ajută şi el şi după o jumătate de oră putem pleca mai departe. În sfârşit, ajungem la *manyattas.*

Mama mă aşteaptă, râzând, în faţa colibei. Saguna îmi sare în braţe. Revederea este plină de căldură; o sărut chiar şi pe mama! pe obraz. Cărăm tot ce am adus în *manyatta* şi se umple imediat, în timp ce mama face ceai, eu le dau ei şi Sagunei fustele cusute de mine. Toată lumea este fericită. Lketinga pune caseta cu vocile înregistrate de familia mea, ceea ce provoacă mare vâlvă. Când îi dau Sagunei păpuşa de culoare, pe care i-a cumpărat-o mama mea, toată lumea rămâne cu gura căscată, iar Saguna sare din colibă, ţipând. Nu înţeleg deloc, de ce este atâta agitaţie. Mama j se uită şi ea la păpuşă, de la distanţă, iar Lketinga mă întreabă 1 serios, dacă acesta este un copil mort. După ce trece momentul primei nedumeriri, bufnesc în râs: *„No, this is only plastic.”* Dar abia după un timp, lumea se încumetă să bage în

seamă păpuşa, care nu numai că are păr, dar are şi ochi care se deschid şi se închid. Tot mai mulţi copii vin şi se miră când o văd şi, abia când o altă fetiţă vrea să ia păpuşa, Saguna sare de la locul ei şi o strânge la piept. Din acest moment, nu mai are voie nimeni să se atingă de păpuşă, nici măcar mama. Saguna doarme numai cu „bebeluşul" ei.

Când apune soarele, ţânţarii încep să ne atace. Totul este umed şi ei par să se simtă foarte bine. Deşi în colibă arde focul, ei roiesc în jurul capetelor noastre, iar eu îi alung încontinuu din dreptul feţei mele. Aşa nu pot să dorm! Chiar şi prin şosete mă pişcă.

Este o adevărată plagă, care îmi umbreşte bucuria de a fi acasă.

Mă culc îmbrăcată şi trag peste mine pătura cea nouă. Dar, faţă de ceilalţi, eu nu-mi pot acoperi şi capul. Aflată în pragul disperării, nu reuşesc să adorm decât spre dimineaţă. Când mă trezesc, nu pot să deschid niciun ochi, atât de pişcată sunt. Pentru că nu am de gând să mă infestez cu malarie, vreau să îmi cumpăr o plasă pentru ţânţari, deşi ştiu că acest lucm este destul de periculos, din cauza focului din *manyatta.*

La misiune îl întreb pe părinte, dacă nu îmi poate vulcaniza el cauciucul. Îmi spune că nu are timp, dar că îmi dă o roată de rezervă de la el şi mă sfătuieşte să-mi cumpăr încă un cauciuc, pentru că se poate întâmpla să am două pene deodată. Cu ocazia asta, îl mai întreb cum se apără el împotriva ţânţarilor. Pentru că el locuieşte într-o casă adevărată, îmi spune că ţânţarii nu îi creează mari probleme şi că un spray îi ajunge să se protejeze. Mă sfătuieşte să-mi construiesc şi eu o casă, cât mai repede cu putinţă, spunându-mi că nu este scumpă. Şeful de district ar putea să ne repartizeze un loc, pe care, apoi, ar trebui să-l înregistrăm la oficiul din Maralal.

Ideea construcţiei unei case nu mai îmi dă pace. Ar fi minunat să avem o adevărată casă din lemn! Entuziasmată de idee, mă întorc în *manyatta* şi îi povestesc şi lui Lketinga. El nu se arată foarte încântat şi, în afară de asta, mă întreb dacă el s-ar simţi într-adevăr bine într-o casă. Ne hotărâm să mai reflectăm asupra acestui lucru. În orice caz, eu vreau să merg la Maralal, pentru că fără plasă pentru ţânţari nu vreau să mai dorm aici nici măcar o noapte.

Nu trece mult timp, că se şi adună mai multe persoane în jurul Land Rover-ului care vor să meargă la Maralal. Pe unii îi cunosc din vedere, pe alţii deloc. Lketinga hotărăşte cine să meargă şi cine nu. Din nou trec cinci ore, până când ajungem, după-masă târziu, la destinaţie, fără nicio pană. Înainte de toate, ducem roata la vulcanizare, acţiune care se dovedeşte a fi de lungă durată. În timpul acesta mă uit mai bine la cauciucurile de la Land Rover-ul meu şi constat că nu mai au aproape deloc profil. Mă interesez la garaj de cauciucuri noi şi rămâ- cu gura căscată, când aud ce preţuri astronomice cer: pentru patru pneuri, vor echivalentul a aproape 1000 de franci. Sunt preţuri la fel ca în Elveţia! Aici, asta înseamnă trei salarii. Dar, dacă nu vreau să rămân mereu în drum, trebuie să cumpăr cauciucuri.

Între timp, cumpăr dintr-un butic o plasă pentru ţânţari şi încă câteva cutii cu spirale împotriva ţânţarilor. Seara, la barul din *lodging,* fac cunoştinţă cu şeful cel mare al districtului Samburu. Este un om plăcut şi vorbeşte bine engleza. Îmi spune că a auzit deja de existenţa mea şi intenţiona, oricum, să ne viziteze. Apoi, îl felicită pe masaiul meu pentru o femeie atât de curajoasă. Îi povestesc despre planurile noastre de construcţie, de nuntă şi despre problema cu cartea de identitate. Ne promite că ne va ajuta, acolo unde va putea, însă

construcţia unei case este dificilă, pentru că nu prea mai există lemn.

Se va ocupa, cel puţin de cartea de identitate. A doua zi vine cu noi la oficiu. Au loc discuţii, trebuie completate formulare şi date informaţii cu privire la nume. Pentru că şeful ştie totul despre familia lui Lketinga, i se poate ebbera cartea de identitate în două sau trei săptămâni, chiar la Maralal. Completăm imediat şi cererea de căsătorie. Dacă nimeni nu ridică nicio obiecţie, atunci, în decurs de trei săptămâni, ne putem căsători. Numai că trebuie să aducem cu noi doi martori de cununie care ştiu să scrie. Nici nu ştiu cum să-i mulţumesc şefului, atât sunt de bucuroasă. Mai trebuie să plătesc în unele locuri unele taxe, dar în câteva ore totul este aranjat. Ni se spune că trebuie să mai venim peste două săptămâni, ca să aducem chitanţele. Şi pentru că suntem bine dispuşi, îl invităm pe şef la masă. Este prima persoană care ne-a ajutat, într-adevăr, cu dragă inimă. Generos, Lketinga îi oferă şi nişte bani.

Dormim o noapte la Maralal, după care ne pregătim de plecare. Cu puţin timp înainte de a părăsi localitatea, mă întâlnesc cu Jutta. Bineînţeles, trebuie să bem un *chai* împreună şi să ne povestim tot ce s-a mai întâmplat. Îşi doreşte să fie de faţă la nunta noastră. Momentan, ea locuieşte la Sophia, o altă albă, care s-a mutat de curând la Maralal, cu prietenul ei *rasta.* Jutta mă roagă să vin să o vizitez de câte ori am ocazia. Noi, albii, trebuie să fim solidari, adaugă ea şi râde. Lketinga se uită cu o privire sumbră, pentru că nu înţelege nimic; noi vorbim încontinuu în germană şi râdem mult. El vrea să mergem acasă, aşa că plecăm. De data asta ne încumetăm să mergem pe drumul prin junglă. Strada este într-o stare dezastruoasă, iar când ajungem la panta cea grea, nu îndrăznesc nici măcar să respir. De data aceasta,

rugăciunile mele sunt auzite şi ajungem la Barsaloi fără probleme.

Zilele care urmează decurg în linişte; viaţa îşi reia cursul ei obişnuit. Oamenii au destul lapte, iar în buticurile pe jumătate dărăpănate, se poate cumpăra mălai şi făină. Mama este ocupată cu pregătirile celei mai mari sărbători a tribului Samburu, care va avea loc peste o lună. Iubitul meu şi alţi bărbaţi de vârsta lui se apropie de finalul perioadei lor ca războinici, moment care se sărbătoreşte. După această festivitate, războinicii au voie, oficial, să pornească în căutarea logodnicei şi să se căsătorească. Un an mai târziu, are loc ceremonia de circumcizie, festivitate cu ocazia căreia generaţia următoare de băieţi accede la statutul de războinici.

Festivitatea care se pregăteşte şi care se va demla într-un loc special, unde toate mamele se întâlnesc cu fiii lor războinici, are o mare însemnătate pentru Lketinga. Peste două sau trei săptămâni, mama şi cu mine vom părăsi *manyatta* şi ne vom instala într-un loc, unde femeile vor construi, special pentru această serbare, noi colibe. Data exactă a acestei festivităţi, care durează trei zile, o aflăm abia cu puţin timp înainte, în funcţie de lună. Aceasta are un rol important. Eu îmi fac calculul, că va trebui să ne întoarcem la oficiu cam cu două săptămâni înainte de festivitate. În caz că se ivesc probleme, mai îmi rămân numai câteva zile, până la expirarea vizei.

Lketinga este acum mult timp plecat, în căutarea unui taur negru, de o anumită mărime, ceea ce presupune multe vizite pe la rude, pentru eventuale propuneri de schimb. Din când în când, merg şi eu cu el, dar de dormit dorm numai acasă, sub plasa de ţânţari, care mă protejează bine. În timpul zilei, mă ocup de treburile zilnice. Dimineaţa mă duc la râu, cu sau fără Lketinga. Câteodată o iau cu mine pe Saguna, care se bucură

enorm, când îi dau voie să facă baie. În timpul acesta, eu spăl rufele pline de fum, ceea ce nu-mi face bine la încheieturi. Apoi cărăm apă acasă, după care mergem să căutăm lemne.

Stres administrativ

Timpul trece, iar noi trebuie să mergem la Maralal, să ne căsătorim. Mama este indignată de plecarea lui Lketinga tocmai acum, când mai este aşa de puţin timp până la ceremonie. Dar noi credem că o săptămână este mai mult decât suficient. Mama îşi strânge şi ea lucrurile în aceeaşi zi şi pleacă, împreună cu celelalte mame şi cu măgarii încărcaţi cu bagaje. În niciun caz, nu vrea să vină cu noi. Nu a mers niciodată cu maşina şi nici nu vrea să facă această experienţă. Aşa că îmi pun numai bagajele mele în maşină, iar de restul se ocupă mama.

Lketinga îl ia pe Jomo, un tip mai în vârstă care ştie ceva engleză şi care mie îmi este antipatic. Pe drum insistă să fie martorul nostru la căsătorie, sau să fie măcar de faţă. Apoi, încep să vorbească despre ceremonia care urmează să aibă loc, ocazie cu care mamele de pretutindeni se strâng laolaltă. Ele vor construi, mai mult ca sigur, patruzeci sau cincizeci de *manyattas* şi se va dansa mult. Abia aştept serbarea, la care am voie să asist. După poziţia lunii, însoţitorul nostru crede că ar mai fi cam două săptămâni până atunci.

Ajunşi la Maralal, mergem, înainte de toate, la biroul de evidenţa populaţiei. Funcţionarul de serviciu nu este aici şi ni se spune să revenim a doua zi la prânz. Fără cartea de identitate, nu putem fixa data căsătoriei. Ne plimbăm prin Maralal, ca să găsim doi martori, ceea ce nu este prea uşor, pentru că cei pe care Lketinga îi cunoaşte nu ştiu să scrie, sau nu înţeleg nici swahili, nici engleza. Fratele lui este prea tânăr, altora le este frică să vină la oficiu, pentru că nu înţeleg la ce serveşte acest lucru. Abia a doua zi,

întâlnim doi morani care au trăit la Mombasa şi au şi documente. Ne promit că vor rămâne, în zilele următoare, la Maralal.

După-masă, când ne întoarcem la oficiu, cartea de identitate a lui Lketinga se află într-adevăr, acolo. Mai trebuie să pună amprenta digitală, după care mergem la biroul stării civile, ca să stabilim data căsătoriei. Funcţionarul îmi verifică paşaportul şi dovada că sunt celibatară. Din când în când, îi pune lui Lketinga întrebări în swahili, pe care el se pare că nu le înţelege în totalitate. Lketinga se emoţionează. Eu îndrăznesc să întreb, pe ce dată este căsătoria şi dau imediat şi numele celor doi martori. Funcţionarul ne spune că trebuie să mergem direct la ofiţerul de district, pentru că numai el ne poate oficia căsătoria.

Ne aşezăm la coadă şi aşteptăm cu toţi ceilalţi care vor să vorbească cu acest bărbat important. După mai bine de două ore, putem intra. Un tip solid stă la un birou elegant. Îi pun hârtiile noastre în faţă şi îi spun că vrem să fixăm data căsătoriei noastre, îmi răsfoieşte paşaportul şi mă întreabă de ce vreau să mă căsătoresc cu un masai şi unde vom locui. Eu sunt atât de emoţionată, încât abia reuşesc să formulez nişte propoziţii corecte în engleză. „Pentru că îl iubesc şi vrem să ne construim o casă la Barsaloi.” Privirile lui pendulează între Lketinga şi mine. În cele din urmă, ne spune să venim peste două zile, la ora două, însoţiţi de martori. Bucuroşi, îi mulţumim şi ieşim.

Totul merge, dintr-odată, atât de normal, cum nici nu am visat. Lketinga îşi cumpără *miraa* şi o bere şi se aşază în *lodging.* Eu îl sfătuiesc să nu facă asta, dar el îmi spune că are nevoie acum de aşa ceva. Cu puţin timp înainte de ora nouă, cineva bate la uşă. Este Jomo, bărbatul pe care l-am luat din Barsaloi cu noi. Şi el mestecă *miraa.* Mai discutăm o dată despre toate acestea, dar, cu cât seara se

prelungeşte, cu atât Lketinga devine mai agitat. Se întreabă dacă este bine să se căsătorească astfel, pentru că el nu cunoaşte pe nimeni care s-a căsătorit la oficiu. De data asta mă bucur că Jomo este aici şi îi poate explica tot. Lketinga nu face altceva, decât să dea din cap. De-ar trece măcar cele două zile, fără ca el să-şi piardă minţile! Nu-i plac deloc aceste vizite la oficiu.

A doua zi, le caut pe Jutta şi pe Sophia şi le găsesc. Sophia trăieşte într-un stil nobil, într-o casă cu două camere, curent electric, apă şi chiar un frigider. Amândouă se bucură de vestea căsătoriei noastre şi ne promit că vin şi ele mâine, la ora două, la oficiu. Sophia îmi împrumută o agrafa de păr drăguţă şi o bluză foarte frumoasă. Pentru Lketinga, cumpărăm două *kanga* frumoase. Acum suntem pregătiţi.

În dimineaţa căsătoriei noastre, am, totuşi, ceva emoţii. Până la ora douăsprezece, martorii noştri încă nu au apărut şi ei nici măcar nu ştiu că peste două ore trebuie să fie aici. De aceea, trebuie să găsim alţi doi martori. Jomo este unul din candidaţii posibili, ceea ce mie îmi este indiferent; numai de-am mai găsi o a doua persoană! în disperarea mea, o întreb pe patroana *lodging-uhii* nostru. Entuziasmată, acceptă imediat. La ora paisprezece ne prezentăm la oficiu. Sophia şi Jutta sunt acolo, cu aparatele de fotografiat. Stăm pe bancă şi aşteptăm, alături de alte câteva persoane. Atmosfera este cam tensionată, iar Jutta mă tachinează încontinuu. Este adevărat că eu mi-am imaginat ceva mai solemn momentele de dinaintea căsătoriei mele.

A trecut deja o jumătate de oră şi încă nu am fost strigaţi. Lumea intră şi iese. Mă frapează un tip, care intră deja a treia oară. Timpul trece, iar Lketinga începe să se enerveze. Îi este frică să nu fie trimis la închisoare, în caz că ceva nu este în regulă cu actele. Încerc, pe cât posibil,

să-l liniştesc. Din cauza consumului de *miraa,* nu a dormit aproape deloc.*. Jiakuna matata,* suntem în Africa, *pole, pole*”, spune Jutta, când, deodată, se deschide uşa şi suntem rugaţi să intrăm. Martorii trebuie să aştepte afară. Acum simt şi eu că ceva nu este în regulă.

Ofiţerul districtului stă tot la biroul lui nobil, iar la o masă lungă din faţa lui stau alţi doi bărbaţi. Unul dintre ei este cel care a tot intrat şi ieşit. Ni se spune să ne aşezăm faţă în faţă. Cei doi bărbaţi, care se prezintă a fi poliţişti în civil, vor să-mi vadă paşaportul şi cartea de identitate a lui Lketinga.

Simt bătăile inimii până în tâmple. Ce se întâmplă aici? Mi-e teamă să nu mai înţeleg, din cauza emoţiei, engleza lor administrativă. O ploaie de întrebări se năpusteşte asupra mea. Vor să ştie, de când trăiesc pe teritoriul tribului Samburu, unde l-am cunoscut pe Lketinga, de când, cum şi din ce trăim, care îmi este meseria, cum comunicăm, şi aşa mai departe. Întrebările nu mai au sfârşit.

Lketinga mă tot întreabă despre ce vorbim, dar eu nu îi pot explica aici, în stilul nostru de comunicare. La întrebarea, dacă am mai fost căsătorită, îmi ies din fire. Enervată, le răspund că certificatul de naştere şi paşaportul meu au acelaşi nume, şi, în afară de asta, am şi o dovadă de la primăria elveţiană, în limba engleză. Unul din ei îmi spune că aceasta nu este recunoscută, pentru că nu a fost autentificată de ambasada din Nairobi. „Dar paşaportul meu”, ripostez eu, revoltată. Dar nici cu acest argument nu ajung la niciun rezultat. Ofiţeml îmi spune că şi paşaportul ar putea fi fals. De data asta mă înfurii peste măsură. La întrebarea dacă este deja căsătorit cu o femeie samburu, Lketinga răspunde, conform realităţii, că nu. Ofiţerul vrea să ştie cum poate dovedi acest lucru. Toată lumea la Barsaloi ştie asta, răspunde el. Dar noi suntem

aici, la Maralal, îi dă din nou replica ofiţeml. Şi în ce limbă să fie oficiată căsătoria, mă întreabă el. Eu îi spun că în engleză, şi tradusă în limba masai. Ofiţerul râde sarcastic şi îmi spune că nu are timp pentru astfel de cazuri speciale şi, în afară de asta, el nici nu ştie limba masai. Ne sugerează să venim din nou, atunci când o să vorbim amândoi aceeaşi limbă, engleză sau swahili, după ce îmi legalizez documentul la Nairobi şi când Lketinga are o adeverinţă, semnată de şeful de district, prin care dovedeşte că nu este căsătorit.

Înfuriată de atâtea şicane, explodez; ţip la ofiţer, întrebându-l de ce nu mi-a spus toate astea de prima dată. Plin de aroganţă, îmi răspunde că aici el este cel care decide, când şi ce să-mi comunice, iar dacă nu-mi convine, va avea el grijă să părăsesc ţara chiar mâine. Asta-i culmea! *„Come, darling, we go, they don ’t want give the marriage.”* Urmată de Lketinga, ies din birou, plângând de furie. Afară, bliţurile se aprind, Sophia şi Jutta crezând că evenimentul a avut loc.

Între timp, s-au adunat cel puţin douăzeci de oameni aici. Îmi vine să intru-n pământ. Jutta este prima, care îşi dă seama: „Ce s-a întâmplat, Corinne, Lketinga, *what’s the prohlem7’ „I don’t know”,* răspunde el, nedumerit. Mă reped în Land Rover şi gonesc spre *lodging.* Vreau să fiu singură. Acolo, mă trântesc pe pat şi urlu; tot corpul îmi tremură. „Ce porci nenorociţi!”, mă gândesc eu.

Într-un târziu, se aşază şi Lketinga lângă mine şi încearcă să mă liniştească. Ştiu foarte bine că lacrimile îl incomodează, dar nu mă pot stăpâni. Jutta vine şi ea să mă vadă şi îmi aduce un rachiu kenyan. Mă forţez să îl beau şi, încet, încet, încep să mă liniştesc din criza de plâns. Mă simt obosită şi parcă anesteziată. Peste un timp, Jutta pleacă. Lketinga bea bere şi mestecă *miraa.*

Ceva mai târziu, bate cineva la uşă. Eu stau întinsă pe

pat şi mă uit fix în tavan. Lketinga deschide şi cei doi poliţişti în civil se furişează înăuntru. Îşi cer scuze politicos şi îmi oferă ajutoml lor.

Lketinga. Când îmi dau seama că aceşti porci vor o groază de bani, ca să ne lase să ne căsătorim, explodez iar de furie. Ţip la ei şi le spun să iasă din cameră. Mă voi căsători cu acest bărbat la Nairobi, sau oriunde în altă parte, şi fără oferta lor mizerabilă. Consternaţi, cei doi părăsesc încăperea.

Ne hotărâm să plecăm mâine la Nairobi, ca să legalizăm formularul meu şi să-mi prelungesc viza. Acum, având şi formularele de căsătorie, ar trebui să nu existe probleme. Astfel, am avea încă trei luni la dispoziţie, timp în care putem obţine dovada pentru Lketinga, de la şeful districtului. Ar fi fost chiar de râsul lumii, dacă ar fi mers totul fără mită! Tocmai când vreau să mă culc, apare nesuferitul de Jomo. Lketinga îi povesteşte despre planul nostru, iar el spune că vrea să vină cu noi, pentru că el cunoaşte foarte bine Nairobi. Pentru că strada spre Nyahururu este într-un stadiu deplorabil, ne hotărâm să mergem până la Isiolo prin Wamba, iar de acolo cu autobuzul public, până în Nairobi. Pentru că trebuie să ne întoarcem la serbarea care urmează să aibă loc, ne mai rămân doar patru sau cinci zile la dispoziţie.

Deşi traseul este nou pentru mine, totul decurge fără probleme. După aproape cinci ore, ajungem la Isiolo. Întrebând în dreapta şi-n stânga, reuşim să ajungem la misiune, unde avem noroc şi ni se permite să parcăm maşina. Dacă aş lăsa maşina altundeva, la întâmplare, aş risca să nu rămână prea mult timp acolo.

Pentru că până la Nairobi mai sunt trei sau patru ore de mers, ne hotărâm să înnoptăm la Isiolo, şi să plecăm a doua zi de dimineaţă, iar după-masă să ne putem prezenta la oficiu. Atunci, Jomo îmi spune că el nu mai are bani. Nu-

mi rămâne altceva de făcut, decât să-i plătesc cazarea, mâncarea şi băutura. Nu o fac cu plăcere, pentru că îmi este în continuare antipatic. În cameră, mă trântesc pe pat şi adorm, înainte să se întunece. Cei doi beau bere şi discută. Dimineaţă mă trezesc cu o sete cumplită. Luăm micul dejun şi ne urcăm în autobuzul spre Nairobi. După mai mult de-o oră, autobuzul se umple şi putem pleca, în sfârşit. Ajungem la Nairobi cu puţin timp înainte de prânz.

Mai întâi căutăm ambasada Elveţiei, ca să dăm la legalizat hârtia mea de la primărie. Acolo mi se spune că ei nu se ocupă de aşa ceva şi că oricum trebuie să mă duc la ambasada germană, pentru că am paşaport german. Mă îndoiesc că germanii cunosc ştampilele primăriei elveţiene, dar interlocutorii mei nu se lasă convinşi. Ambasada Germaniei se află în alt cartier al oraşului. Abia mă târăsc prin oraşul înăbuşitor. La ambasada germană este mare agitaţie; trebuie să stau la coadă. Îmi vine, în sfârşit, rândul şi funcţionarul dă din cap că nu şi vrea să mă trimită la ambasada elveţiană. Enervată, îi răspund că tocmai de acolo venim. Atunci, bărbatul pune mâna pe telefon şi sună la ambasada Elveţiei. Se întoarce şi spune, dând din cap, că ce face el acum este fără sens, dar că pentru Maralal este important ca pe hârtie să fie pe cât posibil de multe ştampile şi semnături. Le mulţumesc şi părăsesc ambasada.

Lketinga mă întreabă, de ce toată lumea are câte ceva de comentat referitor la documentele mele. Mie nu-mi vine niciun răspuns în minte, şi astfel neîncrederea lui faţă de mine se accentuează. Mergem acum într-un alt cartier, la imobilul Nyayo, ca să-mi prelungesc viza care expiră peste zece zile. Îmi simt picioarele grele ca plumbul, dar vreau neapărat să am viza în următoarea oră şi jumătate care ne-au mai rămas. Ajunşi acolo, trebuie să completăm din nou formulare. Acum mă bucur că Jomo este cu noi, pentru

că mie îmi vâjâie capul şi nu înţeleg decât jumătate din întrebări. Lketinga atrage toate privirile, cu înfăţişarea lui; de aceea îşi ascunde toată faţa sub *kanga.* Aşteptăm să fiu strigată. Timpul trece. Se face deja o oră de când stăm în sala aceea sufocantă. Simt că nu mai suport tumultul din jurul meu. Mă uit la ceas. Peste cincisprezece minute oficiul închide, ceea ce înseamnă ca mâine să iau coada de la capăt.

În sfârşit, cineva ridică paşaportul meu şi aud o voce de femeie hotărâtă: *„Miss Hofinann!”* îmi fac drum spre ghişeu. Femeia se uită la mine şi mă întreabă dacă vreau să mă căsătoresc cu un african. „*Yes”,* răspund eu, scurt. „*Where is your husband?”* Îi arăt în direcţia lui Lketinga. Femeia se amuză şi mă întreabă, dacă vreau, într-adevăr, să devin soţia unui masai. *„Yes, why not?”,* îi răspund eu. Pleacă şi se întoarce cu două colege, care se uită, şi ele, fix, la Lketinga, apoi la mine. Toate trei încep să râdă. Mândră, eu stau în faţa ghişeului şi nu mă las intimidată de impertinenţa lor. În sfârşit, trânteşte ştampila pe una din paginile paşaportului. Am viza! Le mulţumesc, politicos, după care părăsim clădirea.

Malaria

Afară aerul este sufocant, iar gazul de eşapament mă deranjează mai mult ca niciodată. Este ora patru după-amiaza. Toate hârtiile mele sunt în ordine. Aş vrea să mă pot bucura, dar sunt prea epuizată. Trebuie să ne întoarcem într-un cartier unde putem găsi un *lodging.* Nici nu merg bine o sută de metri, că încep să am ameţeli. Picioarele mi se înmoaie şi îi cer ajutor lui Lketinga: *„Darling, help me!”* Lketinga mă întreabă: *„Corinne, what’s the problem?”* Totul se învârte cu mine. Trebuie să stau jos, dar nu există niciun restaurant în apropiere. Mă sprijin de pervazul unei vitrine; mă simt groaznic şi îmi este cumplit de sete. Lketinga se simte penibil, pentru că

primii trecători curioşi se şi opresc. El încearcă să tragă de mine mai departe, dar eu nu reuşesc, fără ajutor. Jomo şi Lketinga mă cară până la *lodging.* Dintr-odată, simt că începe să-mi fie teamă de spaţii închise. Siluetele care vin spre mine le văd ca prin ceaţă. Şi mirosurile astea! La fiecare colţ de stradă, cineva prăjeşte peşte, porumb sau carne. Mi se face rău. Dacă nu părăsesc imediat strada asta, simt că vomit. Intrăm într-o berărie din apropiere. Eu comand un pat. La început nu vor să-mi dea, dar după ce Jomo le spune că nu mai pot să merg, suntem conduşi într-o cameră, la primul etaj.

Este un popas tipic. Din cameră, muzica kikuyu se aude aproape la fel de tare ca la bar, jos. Mă trântesc pe pat şi, în următoarea secundă mi se face rău. Le fac semn că trebuie să vomit. Lketinga mă sprijină şi mă târăşte, practic, la toaletă. Dar nu mai rezist până acolo. Încep, deja, pe coridor, să vomit. La toaletă continuu. Vărs, până iese din mine numai lichid galben. Cu picioarele tremurându-mi, mă întorc în cameră. Îmi este jenă de toată porcăria asta. Mă aşez pe pat şi am senzaţia că mor de sete. Lketinga îmi aduce un Schweppes. Dau sticla pe gât, apoi încă una şi încă una. Dintr-odată, încep să tremur de frig, de parcă aş fi într-un frigider, îmi este din ce în ce mai rău. Îmi clănţăne dinţii atât de tare, încât mă doare maxilarul, dar nu mă pot opri. *„Lketinga, I feel so cold, please give me blankets!”* Lketinga îmi dă pătura, dar nu mă ajută cu nimic. Jomo se duce să mai caute două pături. Cu toată greutatea păturilor de pe mine, corpul meu rigid şi tremurând, se ridică în pat. Vreau ceai, ceai foarte, foarte fierbinte. Am senzaţia că durează ore, până mi-l aduce. Pentru că tremur atât de tare, nu pot să-l beau. După două, trei înghiţituri, stomacul mi se întoarce iar pe dos. De data asta, însă, nu mă mai pot da jos din pat. Lketinga fuge şi uni aduce unul din ligheanele care se află

în toate duşurile. Vomit tot ce am băut.

Lketinga este disperat. Mă întreabă încontinuu, ce se întâmplă, dar nici eu nu ştiu. Mi-e frică. În cele din urmă, frisoanele se opresc, iar eu cad ca o cârpă pe pernă. Mă doare tot corpul. Sunt atât de epuizată, de parcă aş fi alergat ore întregi, ca să-mi salvez viaţa. Acum simt că mă cuprinde fierbinţeala. După puţin timp, tot corpul îmi este ud leoarcă. Părul mi se lipeşte de cap. Simt cum iau foc. Cer o Cola rece, pe care o beau cu toată viteza. Am nevoie la toaletă. Lketinga mă duce şi, cum ajung, începe diareea. Mă bucur că Lketinga este cu mine, deşi este, şi el, disperat. Ajunsă din nou în pat, vreau să dorm, şi nimic mai mult. Nu pot nici să vorbesc. În somn, aud vocile celor doi bărbaţi, care sunt mai uşoare decât muzica de la bar.

Simt că urmează o nouă criză. Frigul îmi învăluie tot corpul şi, din nou, încep să tremur. Cuprinsă de panică, mă ţin, cât pot de bine, de pat. *„Darling, help mei”,* îl implor pe Lketinga. El se aşază cu jumătate din corp pe mine, dar eu tremur în continuare. Jomo, care stă deoparte, crede că m-am infestat cu malarie şi că trebuie să mă duc la spital. În capul meu răsună un singur cuvânt: malarie, malarie, malarie! De la o secundă la alta, mă opresc din tremurat şi încep să transpir prin toţi porii. Cearşafurile sunt ude. Mi-e sete, sete! Trebuie să beau ceva. Proprietara noastră bagă capul pe uşă. Când mă vede, o aud spunând: *„Mzungu, Malaria, Hospital.”* Dar eu dau din cap, că nu vreau. Nu vreau să merg aici, la Nairobi, la spital. Am auzit atât de multe lucruri urâte despre asta. Iar apoi, Lketinga! Singur, la Nairobi, el este pierdut.

Proprietara pleacă şi se întoarce cu un praf pentru malarie. Îl beau cu apă; sunt obosită. Când mă trezesc, este întuneric. Capul îmi vâjâie. Îl strig pe Lketinga, dar nu este nimeni aici. După câteva minute, sau poate ore, nu ştiu, Lketinga intră în cameră. A fost jos, la bar. Simt

duhoarea de bere şi simt, imediat, cum mi se întoarce, din nou, stomacul pe dos. În timpul nopţii, am frisoane, unul după altul.

Când mă trezesc, dimineaţă, îi aud pe cei doi bărbaţi, discutând. Vorbesc despre serbarea care urmează să aibă loc la Barsaloi. Jomo se apropie de pat şi mă întreabă cum mă simt. „Pur şi simplu, rău.”, îi răspund eu. Mă întreabă dacă nu putem pleca astăzi înapoi. Îmi este imposibil. Trebuie să merg la toaletă. Picioarele mi se clatină şi abia pot să stau. Mă gândesc că ar trebui să mănânc ceva.

Lketinga se duce jos şi vine cu o farfurie cu nişte bucăţi de carne pe ea. Când simt mirosul de carne, mi se strânge stomacul, care mă doare îngrozitor. Vomit din nou. În afară de un lichid galben, nu mai iese nimic din mine. Felul acesta de a vărsa este îngrozitor de dureros. Forţându-mă să vomit, se declanşează şi diareea. Mă simt mizerabil şi am sentimentul că ceasurile îmi sunt numărate.

În seara celei de-a doua zile, am pusee de febră şi dorm încontinuu; pierd orice noţiune a timpului. Muzica asta interminabilă devine atât de insuportabilă, încât încep să plâng şi să-mi pun mâinile la urechi. Jomo se pare că nu mai rezistă şi ne spune că se duce să viziteze nişte rude, dar că se întoarce peste trei ore. Lketinga numără banii pe care îi mai avem, iar mie mi se pare că lipseşte ceva din ei. Dar îmi este indiferent. Îmi dau seama că, dacă nu fac ceva, nu voi supravieţui acestei călătorii la Nairobi, poate că nici nu voi mai putea ieşi vie din acest *lodging* oribil.

Lketinga pleacă să caute tablete cu vitamine şi medicamente pentru malarie autohtone. Mă forţez să înghit pastilele. Cum vomit, cum iau imediat alta. Se face, între timp, miezul nopţii, iar Jomo tot nu s-a întors. Ne facem griji, pentru că acest cartier din Nairobi este periculos. Lketinga nu doarme aproape deloc şi mă îngrijeşte cu mare dragoste.

Datorită medicamentelor, crizele mele s-au atenuat puţin, dar mă simt atât de slăbită, încât nu pot să-mi ridic nici mâinile. Lketinga nu ştie ce să facă. Vrea să se ducă să-l caute pe Jomo, ceea ce ar însemna o nebunie în acest oraş străin. Îl implor să rămână cu mine, să nu mă lase singură. Trebuie să plecăm din Nairobi, cât se poate de repede. Eu înghit vitaminele ca pe bomboane. Încet, încet, capul începe să mi se limpezească. Dacă nu vreau să mor aici, trebuie să-mi adun ultimele forţe. Îl trimit pe iubitul meu să-mi cumpere fructe şi pâine. Îl rog, însă, să nu aducă nimic care miroase a mâncare. Mă forţez să înghit, bucată, cu bucată. Buzele îmi sunt crăpate şi mă ustură îngrozitor, când pun gura pe fructe, dar trebuie să prind putere, ca să putem pleca. Jomo ne-a lăsat baltă.

Numai la gândul că Lketinga îşi poate pierde din nou capul, simt cum capăt forţă. Vreau să încerc să mă spăl, ca să mă simt mai bine. Iubitul meu mă duce la duş şi reuşesc, cu chiu, cu vai, să îmi fac un duş. Apoi, rog să mi se aducă, după trei zile, aşternut curat. Până îmi schimbă patul, încerc să fac câţiva paşi. Pe stradă mă apucă ameţeala, dar vreau să reuşesc. Mergem, poate cincizeci de metri, iar mie mi se pare că am mers cinci kilometri. Trebuie să mă întorc, pentru că duhoarea străzii nu-i dă pace stomacului. Cu toate astea, simt mândră de performanţa mea. Îi promit lui Lketinga că mâine plecăm din Nairobi. Ajung din nou în pat, epuizată. Mi-aş dori să fiu acasă, la mama mea, în Elveţia.

A doua zi de dimineaţă, luăm un taxi până la staţia de autobuz. Lketinga este îngrijorat, din cauza lui Jomo. Se gândeşte că plecăm fără el. Dar după două zile de aşteptare, avem, totuşi, dreptul, să plecăm, mai ales că se apropie şi serbarea lui Lketinga.

Călătoria până la Isiolo durează o veşnicie. Sunt atât de slăbită, încât Lketinga trebuie să mă ţină, ca să nu cad de

pe scaun, la curbe. Lketinga propune să înnoptăm la Isiolo, dar eu vreau acasă. Măcar să ajungem la Maralal! Poate mă întâlnesc acolo cu Jutta sau cu Sophia. Trag de mine până la misiune şi mă sui în maşină, în timpul acesta, Lketinga îşi ia la revedere de la misionari. El vrea să conducă, dar eu nu pot să risc. Ne aflăm într-un oraş mic şi este plin de controale rutiere.

Pornim şi abia reuşesc să pun piciorul pe ambreiaj. Primii kilometri de şosea sunt asfaltaţi, dar apoi începe drumul de ţară. Ne oprim o dată, ca să luăm cu noi trei bărbaţi samburu care vor să meargă în Wamba. În timp ce conduc, nu mă mai gândesc la nimic, ci mă concentrez numai asupra străzii. Văd de la depărtare gropile de pe drum. Nu bag de seamă ce se petrece în maşină, numai când unul din bărbaţi îşi aprinde o ţigară, îi cer să o stingă imediat, ca să nu vomit.

Simt cum stomacul mi se răzvrăteşte. Numai să nu trebuiască să opresc, să vomit, pentru că asta m-ar costa prea multă forţă. Transpiraţia îmi curge pe corp, to jos. Îmi şterg încontinuu fruntea cu dosul palmei, ca să nu-mi cadă sudoarea în ochi. Conduc mai departe, fără să-mi iau ochii nicio secundă de la stradă. Dmmul mi se pare fără sfârşit.

Se face seară şi încep să se vadă lumini. Am ajuns la Maralal. Nu-mi vine să cred, pentru că am mers tot dmmul, fără să mai am noţiunea timpului. Parchez imediat la *lodging.* Opresc motoml şi, în timp ce mă uit la Lketinga, observ cum corpul mi se înmoaie, după care totul devine negru.

La spital

Când deschid ochii, am senzaţia, în prima secundă, că mă aflu totr-un coşmar. Dar, uitându-mă în jurul meu, observ că ţipetele şi gemetele sunt reale. Mă aflu la spital, totr-o sală mare, unde paturile sunt aşezate unul lângă altul. În stânga mea, stă întinsă o femeie samburu

bătrână, vlăguită. În dreapta mea, se află un pat de copil roz, cu grilaj. Înăuntru, cineva bate încontinuu în lemn şi ţipă. Oriunde mă uit, nu văd altceva decât nenorocire. De ce sunt în spital? Nu înţeleg cum am ajuns aici. Unde este Lketinga? încep să intru în panică. De cât timp mă aflu aici? Afară este lumină, soarele străluceşte. Patul meu este compus dintr-un suport de metal, cu o saltea subţire şi cu un cearşaf murdar, de culoare gri.

Doi medici tineri, în halate albe, trec prin faţa mea. *„Hello!”,* îmi spun ei. Eu le fac cu mâna. Vocea mea nu este destul de tare. Gemetele din sală mă acoperă, iar ca să mă ridic, nu pot. Capul îmi este prea greu. Lacrimile îmi umplu ochii. Ce înseamnă toate astea? Unde este Lketinga?

Femeia samburu vorbeşte cu mine, dar eu nu înţeleg nimic. În sfârşit, îl văd pe Lketinga venind spre mine. Imaginea lui mă linişteşte, ba chiar mă bucură. *„Hello, Corinne, how you feel now?”* Eu încerc să zâmbesc, şi îi spun: „Nu rău.” îmi povesteşte că, imediat după sosirea noastră, am leşinat, iar proprietara noastră a chemat repede salvarea. Iar acum sunt aici, de ieri seara. Îmi spune că a stat toată noaptea cu mine, dar eu nu m-am trezit. Mie nu îmi vine să cred că toate astea s-au întâmplat, fără ca eu să îmi dau seama. Medicul mi-a făcut o injecţie.

După un timp, cei doi medici autohtoni vin să mă vadă. Îmi spun că am o malarie acută, dar ei nu pot face mare lucm, pentru că nu au medicamente. Îmi dau numai nişte pilule şi mă sfătuiesc să mănânc şi să dorm mult. Numai când aud cuvântul.. Mâncare”, şi mi se face rău, iar de dormit, în gemetele şi ţipetele de copii de-aici, îmi este imposibil. Lketinga stă pe marginea patului şi se uită, neputincios, la mine.

Dintr-odată, îmi ajunge la nas un miros penetrant de

varză. Stomacul mi se întoarce pe dos. Am nevoie de un vas. În disperare mea, pun mâna pe cana cu apă şi vomit în ea. Lketinga ţine cana şi mă susţine, altfel, singură, nu aş putea. Imediat, vine o infirmieră de culoare la noi, îmi smulge cana din mână şi îmi dă o găleată. „*Why you make this? This is for drinking water!”,* se răsteşte ea la mine. Mă simt mizerabil. Mirosul vine de la căruciorul cu mâncare, pe care sunt puse nişte străchini de tablă, umplute cu o amestecătură de orez şi varză. La fiecare pat este pus un astfel de castron.

Epuizată de atâta vomitat, stau întinsă pe pat şi îmi ţin nasul cu braţul. Mi-e imposibil să mănânc. Primele tablete le-am luat acum o oră şi încep să am mâncărimi pe tot corpul. Mă scarpin crunt peste tot. Lketinga observă că sunt plină de pete şi coşuri pe faţă. Îmi ridic fusta şi descopăr că picioarele sunt şi ele, pline de bube. Se duce să caute un doctor. Se pare că reacţionez alergic la medicament. Dar momentan nu îmi poate da altceva, pentru că s-a epuizat totul şi speră, de la o zi la alta, să primească altele.

Spre seară, Lketinga pleacă să mănânce ceva şi să se uite, dacă nu întâlneşte pe cineva de acasă, din Barsaloi, care să-i spună când începe marea festivitate. Eu simt obosită moartă şi nu vreau decât să dorm. Tot corpul îmi este plin de sudoare, iar termometrul arată patruzeci şi unu de grade. După atâta apă cât am băut, simt nevoia să merg la toaletă. Dar cum să ajung acolo? Toaleta se află cam la treizeci de metri de la intrare. Cum să reuşesc să parcurg distanţa? încet, încet, îmi pun picioarele în pământ şi le bag în sandalele de plastic. Apoi, mă ridic, ţinându-mă de pat. Picioarele îmi tremură şi abia pot sta. Fac un efort, pentru că, în niciun caz, nu vreau să mă prăbuşesc. Sprijinindu-mă din pat în pat, ajung până la ieşire. Cei treizeci de metri mi se par interminabili. Pe ultimii metri

îmi vine să mă târăsc, pentru că nu mai am de ce să mă ţin. Strâng din dinţi şi ajung, cu un ultim efort, la closet. Dar aici nu mă pot aşeza, dimpotrivă, trebuie să stau pe vine. Mă sprijin, cât pot de bine, de pereţii de piatră.

Îmi dau seama de gravitatea acestei boli, atunci când realizez cât de slăbită sunt, eu, care nu am fost niciodată cu adevărat bolnavă. În faţa uşii, aşteaptă o femeie masai, gravidă în ultimele luni. Când vede că nu dau drumul la uşă, ca să nu mă prăbuşesc, mă ajută, Iară să spună nimic, să merg înapoi, până la intrare. Îi sunt atât de recunoscătoare, încât lacrimile încep să-mi curgă pe faţă. Mă chinuiesc să ajung la pat şi încep să plâng. Infirmiera vine şi mă întreabă dacă mă doare ceva. Dau din cap, că nu. Mă simt şi mai jalnic. Într-un târziu, adorm.

Noaptea mă trezesc. Copilul de lângă mine urlă îngrozitor şi loveşte cu capul grilajul. Nu vine nimeni, iar eu simt că înnebunesc. Sunt aici deja de patru zile şi mă simt mizerabil. Lketinga vine să mă vadă des. Şi el arată rău şi vrea acasă, dar nu fără mine, pentru că îi este frică să nu mor. În afară de tabletele de vitamine, nu am mâncat încă nimic. Infirmierele mă ceartă mereu, dar, de fiecare dată când bag ceva în gură, vomit. Burta mă doare îngrozitor. Într-o zi, Lketinga îmi aduce o pulpă de capră întreagă, bine prăjită, şi mă irriploră să o mănânc, ca să mă fac bine. Dar eu nu pot. Pleacă dezamăgit.

În a cincea zi, Jutta vine să mă vadă. A auzit vorbindu-se că în spital se află o albă. Se îngrozeşte, când mă vede şi-mi spune că trebuie să plec neapărat de aici şi să merg la spitalul misiunii din Wamba. Dar eu nu înţeleg de ce să mă duc în alt spital, pentru că este acelaşi lucm. Oricum nu rezist la o călătorie de patru ore şi jumătate. „Dacă te-ai vedea cum arăţi, ai înţelege de ce trebuie să pleci de aici. În cinci zile ei nu ţi-au dat nimic? înseamnă că te consideră mai puţin valoroasă decât o capră de-afară. Poate că nici

nu vor să te ajute!”, îmi spune ea. Eu o implor:, Jutta, te rog, du-mă într-un *lodging.* Nu vreau să mor aici, iar până la Wamba nu reuşesc să ajung pe străzile astea. Nu pot nici să mă ţin pe picioare!” Jutta vorbeşte cu medicii. Nu vor să mă lase să plec. Numai dacă semnez un bilet, cum că-mi asum răspunderea, îmi pot face ieşirea. Între timp, Jutta îl caută pe Lketinga, ca să o ajute să mă ducă până în *lodging.* Mă iau la mijloc, fiecare de câte o mână, şi traversăm, aşa, încet, satul. Peste tot, oamenii se opresc şi se uită la noi. Îmi este ruşine, când mă văd atât de neputincioasă şi cum sunt dusă prin sat.

Dar eu vreau să lupt şi să supravieţuiesc. De aceea, îi rog pe cei doi să mă ducă la un restaurant somalez. Acolo voi încerca să mănânc o porţie de ficat. Restaurantul se află la cel puţin două sute de metri, iar mie mi se taie picioarele. Vorbesc încontinuu cu mine însămi, ca să îmi fac curaj: „Corinne, vei reuşi! Trebuie să reuşeşti!” Epuizată, dar mândră, mă aşez. Somalezul se îngrozeşte şi el, când mă vede. Comandăm ficat. Când mă uit în farfurie, simt cum mi se răscoleşte stomacul. Fac un efort, însă, şi, încet, încet, încep să mănânc. După două ore, termin aproape toată farfuria şi încerc să mă autosugestionez că mă simt bine. Lketinga este încântat. Plecăm toţi trei la *lodging,* după care Jutta pleacă, spunând că mai vine mâine sau poimâine. Restul după-amiezii îl petrec în faţa *lodging*-ului, la soare. Mă simt bine, simţind căldura.

Seara mă întind în pat, mănânc încet un morcov şi sunt mândră de progresul meu. Stomacul mi s-a liniştit şi nu mai am senzaţie de vomă. „Corinne, acum mergi spre bine!”, îmi spun eu, plină de optimism şi adorm.

Dimineaţă, Lketinga află că ceremonia a început deja. Este agitat şi vrea să plece imediat acasă, la festivitate. Mie, însă, îmi este imposibil să merg atât de mult cu

maşina, iar dacă el merge pe jos, tot nu ajunge acolo decât a doua zi.

Se gândeşte mult la faptul că mama lui aşteaptă, disperată, şi nu ştie ce s-a întâmplat. Îi promit iubitului meu că plecăm mâine. Astfel, mai am o zi plină, în care mai pot aduna ceva forţe, ca să reuşesc să ţin măcar volanul în mână. După ce ieşim din Maralal, poate să conducă şi Lketinga, dar aici, unde este poliţie, este prea riscant. Mergem din nou la somalez să mâncăm şi, de data aceasta, reuşesc să parcurg aproape toată distanţă, fără ajutor. Eu îmi comand acelaşi meniu şi mănânc mult mai uşor. Încet, încet, simt că încep să am din nou viaţă în mine. Burta nu mai îmi este scobită, ci plată. În *lodging,* mă uit pentru prima dată, după mult timp, în oglindă. Faţa mi s-a schimbat foarte mult; ochii mi se par imenşi, iar pometii îmi sunt ieşiţi în afară şi ascuţiţi. Înainte să plecăm, Lketinga mai cumpără câteva kilograme de tabac de mestecat şi zahăr, iar eu cumpăr orez şi fructe. Primii kilometri mă obosesc foarte tare, pentru că trebuie să schimb mereu din viteza întâi în viteza a doua şi ambreiajul solicită multă forţă. Lketinga, care stă lângă mine, mă ajută, împingându-mi coapsa cu braţul lui. Conduc ca în transă şi, după câteva ore, ajungem la locul ceremoniei.

Ceremonia

Cu toate că sunt extenuată la maxim, priveliştea enclavei imense mă copleşeşte. Practic din nimic, femeile au ridicat un nou sat, cu mai mult de cincizeci de *manyattas.* Totul este plin de viaţă. Din fiecare colibă iese fum. Lketinga caută, înainte de toate, *manyatta* mamei, în timp ce eu aştept la maşină. Picioarele îmi tremură, iar braţele mele slabe mă dor. În cel mai scurt timp, copii, femei şi bătrâni se adună în jurul meu şi se uită la mine. Sper ca Lketinga să vină curând. Într-adevăr, apare însoţit

de mama. Ea mă examinează cu o privire tristă. „*Corinne, jambo... weweMalaria?”* Eu dau din cap că da şi încerc să-mi stăpânesc lacrimile.

Despachetăm tot şi lăsăm maşina încuiată, în faţa enclavei. Trebuie să trecem pe lângă cincisprezece *manyattas,* până să ajungem la cea a mamei. Tot drumul este presărat cu baligă de vacă. Bineînţeles, toţi participanţii la festivitate şi-au adus animalele cu ei. Acum, ele sunt la păscut şi se întorc abia diseară. Noi bem *chai,* iar mama discută aprins cu Lketinga. Mai târziu, aflu că am pierdut două din cele trei zile festive. Iubitul meu este dezamăgit şi pare a fi tulburat. Îmi pare rău. Acum va trebui să se întrunească un consiliu al celor mai bătrâni, la care cei mai importanţi dintre bătrâni vor hotărî dacă Lketinga va mai fi admis la ceremonie şi ce va urma. Mama, care face şi ea parte din consiliu, merge prin sat ca să-i caute pe cei mai importanţi bărbaţi.

Festivităţile încep abia atunci când se întunecă şi când se întorc animalele. Aşezată în faţa colibei, stau şi asist la toată frământarea care are loc. În timp ce Lketinga este gătit cu podoabe şi pictat artistic, doi luptători îi povestesc cum s-a desfăşurat prima parte a serbării. Peste enclavă pluteşte o tensiune apăsătoare. Eu mă simt exclusă şi părăsită. Nimeni nu mi-a mai adresat niciun cuvânt de câteva ore. În curând se vor întoarce vacile şi caprele acasă şi se va face noapte. Mama se întoarce şi discută cu Lketinga despre situaţie. Pare a fi puţin beată.

Bătrânii beau foarte multă bere, făcută de ei înşişi.

Eu vreau să ştiu, în sfârşit, ce se întâmplă. Lketinga îmi spune că, dacă taie un bou mare sau cinci capre pentru bătrâni, atunci aceştia ar fi dispuşi să-l accepte la ceremonie; ei ar putea rosti în seara aceasta binecuvântarea, în faţă la *manyatta* mamei şi i s-ar da voie să conducă dansul războinicilor; astfel află toată lumea,

oficial, că această întârziere crasă, care în mod normal, înseamnă excluderea lui de la ceremonie, i-a fost iertată. Eu mă simt uşurată. Lketinga îmi spune, însă, că momentan nu are cinci capre mari; cel mult două, celelalte fiind gestante, şi nu are voie să le taie. Atunci eu scot un teanc de bani şi i-l dau. La început, el refuză, pentru că ştie că astăzi o capră costă de două ori mai mult, dar mama încearcă să-l convingă. În cele din urmă, el ia banii şi cum aude primul clinchet de clopoţel, care anunţă venirea animalelor, părăseşte coliba.

Manyatta noastră se umple, puţin câte puţin, cu femei. Mama găteşte *ugali,* un fel de mâncare cu porumb. Se discută mult. Focul luminează coliba destul de slab. Din când în când, câte o femeie încearcă să închege o conversaţie cu mine. O femeie mai tânără, cu un copil mic, care stă lângă mine, începe să-mi admire braţele pline de bijuterii de-ale masailor, după care îndrăzneşte să pună mâna pe părul meu lung şi neted. Din nou încep râsetele; femeia îmi arată capul ei ras, pe care are numai o bentiţă de perle. Eu dau din cap că nu; mi-e greu să mă imaginez chelă.

Afară este deja întuneric beznă, când aud, deodată, un sunet, ca un fel de grohăit. Simt sunetele tipice, pe care le scot bărbaţii, atunci când sunt excitaţi, când sunt în pericol sau când fac dragoste. Într-o secundă se face linişte în colibă. Războinicul meu bagă capul înăuntru, dar, când vede atâtea femei, dispare imediat. Eu aud nişte voci, care devin tot mai puternice. Deodată, cineva scoate un ţipăt şi mai multe persoane încep să îngâne un fel de cântec. Curioasă, eu mă strecor afară. Rămân impresionată de mulţimea de războinici şi fete tinere, adunată pentru dans, în faţa colibei noastre. Războinicii sunt pictaţi frumos şi poartă o cârpă roşie în jurul coapselor. Busturile lor goale sunt împodobite cu coliere de perle aşezate în formă de

cruce. O pictură de culoare roşie coboară, începând de la gât până în mijlocul pieptului, în unghi ascuţit. Cel puţin treizeci şi şase de luptători îşi mişcă corpurile în acelaşi ritm. Fetele, în parte foarte tinere, poate între nouă şi cincisprezece ani, dansează toate într-o linie, cu faţa la bărbaţi, mişcându-şi capetele în acelaşi ritm. Treptat, ritmul este accelerat. După mai bine de-o oră, primii războinici încep să execute salturi în aer, tipice masailor.

Războinicul meu arată minunat. Sare ca un fulg, din ce în ce mai sus. Părul lui lung se ridică la fiecare săritură. Sudoarea face ca busturile lor goale să strălucească în întunericul nopţii. Totul se vede confuz. Se distinge, însă, clar, senzualitatea degajată, timp de câteva ore, prin acest dans. Feţele lor sunt sobre, iar privirile fixe. Din când în când, răsună câte un ţipăt sălbatic sau cineva începe să cânte şi ceilalţi îl acompaniază. Este un spectacol fantastic, care mă face să uit, pentru câteva ore, de boală şi de oboseală.

Fetele îşi aleg tot alţi şi alţi războinici, se apropie de ei, sărind, cu sânii goi şi cu o mulţime de podoabe la gât. Când le văd, mă cuprinde tristeţea. Îmi dau seama că la cei douăzeci şi şapte de ani ai mei, sunt deja bătrână. Poate că mai târziu, Lketinga va lua, ca a doua soţie, o fată de vârsta asta. Torturată de gelozie, mă simt marginalizată şi exclusă.

Dansatorii se aşază unul în spatele celuilalt, iar Lketinga conduce, mândru, coloana. Are un aer sălbatic şi sfidător. Treptat, dansul se termină. Fetele se retrag într-o parte, râzând. Bătrânii stau aşezaţi pe pământ, înveliţi în păturile lor de lână. Moranii formează şi ei un cerc. Acum urmează să fie pronunţată binecuvântarea de către cei bătrâni. Unul rosteşte o propoziţie şi ceilalţi adaugă *„Enkai”,* adică „Dumnezeu”, în limba masailor. Aceasta se repetă timp de o jumătate de oră, după care festivitatea se termină.

Lketinga vine la mine şi mă sfătuieşte să mă duc să mă culc cu mama. El se duce cu ceilalţi luptători în boscheţi, ca să taie o capră. Ei nu dorm, ci vorbesc despre timpurile trecute şi viitoare. Înţeleg foarte bine acest lucru şi îi doresc o noapte minunată.

În *manyatta* mă instalez cât pot de bine, în mijlocul celorlalţi. Stau mult timp trează, pentru că peste tot se aud voci. În depărtare, leii rag; din când în când, behăie câte o capră. Mă rog la Dumnezeu ca să-mi recapăt forţele cât mai curând.

Dimineaţă la ora şase, se dă deşteptarea. De la atâtea animale la un loc, se face mare hărmălaie. Mama se duce să mulgă caprele şi oile. Noi facem *chai.* Eu stau înfăşurată în pătura mea, pentru că este rece. Abia aştept să vină Lketinga, pentru că am nevoie de mult la toaletă şi nu mă încumet să părăsesc enclava în prezenţa atâtor oameni. Toţi s-ar uita după mine, mai ales copiii, care aleargă mereu în spatele meu, atunci când fac câţiva paşi fură Lketinga.

În sfârşit, vine. Bagă capul în colibă şi mă întreabă, radiind de fericire:*. Hello. Corinne, how are you?"* Apoi, îşi desface cea de-a doua *kanga* şi îmi întinde o pulpă de oaie prăjită, învelită în frunze: „*Corinne, now you eat slowly, after Malaria this is very good."* Mă bucur că s-a gândit la mine, pentru că, în mod normal, un războinic nu îi aduce soţiei lui carne gata prăjită. Când mă vede că stau cu pulpa de oaie în mână şi nu ştiu ce să fac, se aşază lângă mine şi îmi taie cu tesacul bucăţi mici, numai bune de băgat în gură. Nu am chef deloc de carne, dar altceva nu există, iar de mâncat, trebuie să mănânc, dacă vreau să mă mai întremez. Cu mare efort, înghit câteva bucăţi, iar Lketinga este mulţumit. Îl întreb unde ne putem spăla. Atunci el râde şi-mi spune că râul este foarte departe de aici şi cu maşina nu se poate ajunge la el. Apa pe care o

aduc femeile ajunge exact pentru ceai şi mai mult nu. Deci trebuie să mai avem răbdare cu spălatul câteva zile, ceea ce mie îmi displace. În schimb, nu sunt mai deloc ţânţari. Muşte, însă, sunt de două ori mai multe. Când mă spăl pe dinţi, în faţă la *manyatta,* toată lumea mă urmăreşte curioasă. Când scuip spuma, spectatorii sunt iritaţi la culme, ceea ce mă face să râd, în sinea mea.

Astăzi trebuie sacrificat boul, în mijlocul enclavei. Este un spectacol îngrozitor. Şase bărbaţi încearcă să aşeze boul pe o parte, acţiune care nu este uşoară, pentru că animalul, speriat de moarte, loveşte sălbatic cu capul în jurul lui. Abia după mai multe încercări, doi războinici reuşesc să prindă boul de coame şi să-i apese capul într-o parte. Boul se lasă încet, pe pământ, iar picioarele îi sunt legate imediat. Trei oameni au ca sarcină să-l sufoce, în timp ce ceilalţi îl ţin de picioare. Este macabm, dar pentru masai aceasta este singura metodă de a sacrifica un animal. Când nu se mai mişcă, i se taie carotida şi toţi bărbaţii, care stau de jur-împrejur, se înghesuie să soarbă din sânge. Aceasta pare a fi o delicatesă, pentru că se creează o adevărată îmbulzeală. Apoi, începe tranşarea. Bărbaţi în vârstă, femei şi copii, se aşază la rând, ca să-şi primească bucăţile, care le revin. Cele mai bune părţi li se dau bătrânilor, abia apoi urmează femeile şi copiii. După patru ore, nu mai rămâne nimic, în afară de o baltă de sânge şi de pielea întinsă. Femeile s-au retras în colibele lor, ca să gătească. Bărbaţii vârstnici stau la umbra copacilor şi beau bere, aşteptând să li se aducă bucăţile gătite. După-amiază, târziu, aud un zgomot de motor; nu trece mult şi apare părintele Giuliano, pe motocicleta sa. Îl salut prietenos. A aflat că sunt aici şi că m-am îmbolnăvit de malarie şi a venit să mă vadă. Mi-a adus pâine făcută de el şi banane. Eu mă bucur şi mă simt, de parcă aş fi primit cadouri de la Moş Crăciun. Îi povestesc despre toate

npca7nr\] p nvntp rin Iii minlii ral îi Iii nână *\n* malaria FI mă «fătiiipQtR

înzdrăvenesc puţin. Se uită insistent la mine şi îmi spune că nu este de glumă cu malaria. Atunci, eu îmi dau seama că nu sunt nici pe departe refăcută. Apoi, se suie pe motocicletă şi pleacă.

Eu mă gândesc la Elveţia, la mama mea şi la o baie caldă. Da, în momentul acesta mi-ar plăcea, într-adevăr, deşi nu nu m-am întors de mult timp de acolo. Normal, mie mi se pare o veşnicie. Când îl văd pe iubitul meu, uit de Elveţia. Mă întreabă cum mă simt, iar eu îi povestesc despre vizita părintelui, de la care am aflat că astăzi vin acasă elevii din Maralal. Pe unii dintre ei îi aduce părintele Roberto cu maşina lui. Când aude, mama speră din toată inima să fie şi James printre ei. Şi eu mă bucur, când mă gândesc că voi avea ocazia să conversez cu cineva în engleză, două săptămâni. Din când în când, mai mănânc câteva bucăţele de carne, pe care trebuie să le scot mai întâi de sub un roi de muşte. Apa potabilă arată mai degrabă ca o cacao, dar nu am altă soluţie, decât să o beau, dacă nu vreau să mor de sete. Lapte nu mi se dă, pentru că mama spune că după malarie laptele este foarte periculos şi că boala ar putea recidiva.

Primii elevi încep să sosească, iar printre ei se află şi James, cu doi prieteni. Toţi trei sunt îmbrăcaţi la fel, cu pantaloni scurţi gri, o cămaşă bleu şi un pulover bleumarin. Pe mine mă salută prieteneşte, după care o salută şi pe mama respectuos. În timp ce bem împreună ceaiul, mă uit cu atenţie la James şi-mi dau seama că generaţia lui se deosebeşte cu mult faţă de generaţia lui Lketinga. Într-un fel, ea nu-şi are locul în aceste colibe. James se uită la mine şi-mi spune că a auzit la Maralal vorbindu-se că m-am îmbolnăvit de malarie. Mă admiră, cum pot trăi, ca albă, în *manyatta* mamei. Lui însuşi,

samburu fiind, îi este greu la început, când vine în vacanţă acasă. Totul i se pare murdar şi îngust.

Venirea băieţilor aduce cu ea o schimbare, iar zilele zboară. Deja se întorc vacile şi caprele. Seara are loc o mare serbare cu dansuri. Astăzi dansează şi femeile în vârstă, dar numai între ele.

Băieţii dansează şi ei, în afara enclavei, îmbrăcaţi, în parte, în uniforme şcolare. Arată amuzant. Mai târziu, noaptea, se strâng din nou regii festivităţii, războinicii. James stă alături şi înregistrează cântecele cu casetofonul nostru, idee care mie nu mi-a trecut prin cap. După două ore, caseta este plină.

Războinicii dansează tot mai sălbatic. Unul dintre morani este cuprins, dintr-odată, de un fel de ameţeală. Se agită extatic, până cade pe jos şi începe să dea din mâini şi să urle tare. Doi războinici se desprind din grupul de dansatori şi îl ţin cu forţa la pământ, îngrijorată, mă duc la James şi îl întreb ce se întâmplă. Îmi spune că acest moran a băut, probabil, prea mult sânge şi, dansând, a căzut într-un fel de transă. Iar acum, în delirul lui, are impresia că se luptă cu un leu. James îmi spune că nu este grav, că se va trezi şi totul va reveni la normal. Bărbatul se tăvăleşte, ţipând, pe jos, privirea îi este aţintită pe cer şi are spume la gură. Este înfiorător. Eu sper, să nu i se întâmple aşa ceva şi lui Lketinga. În afară de cei doi bărbaţi, care îl supraveghează, nu se îngrijeşte nimeni de el, iar festivitatea continuă. Eu însămi continuu să îl admir pe Lketinga, cât de elegant sare în aer. Mă bucur pentru ultima dată de acestă clipă, pentru că, oficial, serbarea se termină în noaptea aceasta. Puţin ameţită de la băutură, mama se retrage în *manyatta.*

Băieţii pun la casetofon cântecele înregistrate, ceea ce provoacă mare agitaţie. James pune aparatul pe jos, iar războinicii, curioşi, se adună în jurul lui. Lketinga este

primul, care pune mâna pe el şi toată faţa îi râde, când recunoaşte vocea fiecărui moran, după strigăt sau după cântec. În timp ce unii se uită încremeniţi şi cu ochii căscaţi la casetofon, ceilalţi îl studiază, punând mâna pe el. Mândru, Lketinga aşază casetofonul pe umăr şi câţiva morani încep să danseze. Încet, încet, începe să se facă frig şi eu intru în *manyatta.* James va dormi la un prieten, iar iubitul meu se duce cu ceilalţi războinici în boscheţi. Din nou, se aud peste tot zgomote. Intrarea de la colibă nu este acoperită, astfel încât, pot vedea, trecând pe acolo din când în când, câte o pereche de picioare. Abia aştept să ne întoarcem la Barsaloi. Hainele mele sunt murdare şi pline de fum. Şi corpul meu ar cam trebui să intre în contact cu apa; despre păr ce să mai spun?

Dimineaţă, băieţii vin înaintea lui Lketinga în *manyatta.* Mama tocmai face *chai,* când Lketinga bagă capul în colibă. Când îi vede pe băieţi, se răsteşte la ei, furios. Mama ripostează, iar băieţii părăsesc coliba, fără să mai bea ceai. Lketinga şi un alt moran se aşază pe locurile lor. „*What ’s the problem, dar ling?”,* întreb eu, puţin tulburată. După o tăcere mai lungă, îmi explică, că aceasta este o colibă a războinicilor şi că băieţii netăiaţi împrejur nu au ce căuta aici. James trebuie să mănânce şi să bea în altă colibă, unde mama nu are fii de vârsta moranilor, ci de vârsta lui James. Mama tace cu înverşunare. Eu sunt dezamăgită; pe de-o parte, pentru că trebuie să renunţ la conversaţia în limba engleză şi, pe de alta, mi-e milă de băieţii care au fost goniţi. Dar trebuie să accept acest obicei. Eu întreb, cât timp mai rămânem aici. Mi se răspunde că încă vreo două, trei zile, după care fiecare familie se întoarce la locul ei. Eu mă îngrozesc, când mă gândesc că trebuie să rezist atâta timp fără apă, cu baliga lângă mine şi cu atâtea muşte enervante.

Din nou, îmi vine în minte Elveţia. Eu mă simt în

continuare, ca şi până acum, foarte slăbită. Mai mult de câţiva metri, până în boscheţi, ca să îmi fac nevoile, nu pot să merg. Totodată, mi-e dor de o viaţă normală, cu logodnicul meu.

După-masă, trece pe la mine Juliano. Îmi aduce câteva banane şi o scrisoare de la mama mea. Scrisoarea îmi ridică moralul, deşi mama mea îşi face mari griji din cauza mea, pentru că nu a mai primit de multă vreme nicio veste de la mine. Eu abia apuc să schimb câteva vorbe cu părintele, că şi pleacă. Profit de timp şi îi răspund mamei mele. Despre boala mea pomenesc în treacăt, şi îi minimalizez gravitatea, ca să nu o nelinişstesc. În schimb, îi dau de-nţeles că este posibil, să vin în curând în Elveţia. Scrisoarea vreau să o predau la misiune, când ne întoarcem la Barsaloi. Mama mea va trebui să mai aştepte trei săptămâni, până o va primi.

În sfârşit, plecăm. Împachetăm repede tot ce avem. Punem cât putem de mult în Land Rover, restul încarcă mama pe cei doi măgari. Noi ajungem la Barsaloi, bineînţeles, cu mult timp înaintea mamei, aşa că ne ducem direct la râu. Pentru că Lketinga nu vrea să lăsăm maşina nesupravegheată, mergem mai departe, prin albia secată a râului, până nu mai este nimeni. Mă descotorosesc de hainele mele pline de fum şi ne spălăm bine. Spuma de la săpun, care curge de pe mine, este neagră. Pe piele mi se formase deja o crustă de funingine. Răbdător, Lketinga mă spală pe cap de mai multe ori.

De mult timp nu am mai văzut cum arăt dezbrăcată, de aceea mă şochează picioarele mele subţiri. După ce mă spăl, mă simt ca nou-născută. Mă înfăşor într-o *kanga* şi încep să-mi spăl hainele. Ca de obicei, îndepărtarea mizeriei cu apă rece, este o acţiune laborioasă, dar, folosind mult Omo, reuşesc oarecum. Lketinga îmi dă şi el o mână de ajutor şi îmi dovedeşte, cât de mult mă iubeşte,

ajutându-mă să-mi spăl fustele, tricourile şi chiar lenjeria de corp. Nici un alt bărbat nu ar spăla hainele unei femei.

Mă bucur foarte tare de faptul că suntem singuri, doar noi doi. Hainele ude le întind deasupra boscheţilor sau pe stâncile fierbinţi. Ne aşezăm la soare, Lketinga complet dezbrăcat, iar eu în *kanga.* El îşi scoate oglinda de buzunar şi, cu ajutorul unui beţişor, începe să-şi picteze, cu mare îndemânare, faţa proaspăt spălată, îh nuanţe ocru-orange. Degetele sale lungi şi elegante au o exactitate atât de perfectă, încât este o plăcere pentru mine să îl urmăresc. Arată fantastic. În sfârşit, simt din nou crescând în mine dorinţa. El se uită la mine şi râde: *„Why you look always to me, Corinne?” „Beautiful, it ’s very nice”,* îi spun eu. Dar Lketinga mă dezaprobă, dând din cap; îmi explică că nu am voie să spun aşa ceva, pentru că asta aduce ghinion.

Hainele se usucă repede, strângem tot şi plecăm. În sat, oprim şi mergem la ceainărie, unde se găsesc, în afară de ceai, şi *mandazi,* un fel de lipii mici. Clădirea este o combinaţie între baracă şi o *manyatta* mare. Pe jos se găsesc două vetre, unde fierbe ceaiul. Nişte scânduri, puse de-a lungul pereţilor, ţin loc de bănci. Trei bărbaţi mai în vârstă şi doi morani stau aşezaţi acolo. Salutul obişnuit este: *„Supa Moran!”,* iar răspunsul este *„Supa”.* Ne comandăm un ceai şi, în timp ce doi dintre războinici mă examinează, Lketinga începe o conversaţie, folosind aceleaşi fraze, pe care eu am început deja să le înţeleg: aici îl întrebi pe fiecare necunoscut de numele de familie, de regiunea unde trăieşte, te interesezi de sănătatea familiei şi de animalele ei, îi întrebi de unde vin şi unde se duc. Apoi discuţi despre evenimentele care au mai avut loc. Aşa este în sălbăticie; la oraş, aceste discuţii sunt înlocuite de ziar sau de telefon. Dacă mergem undeva pe jos, purtăm astfel de conversaţii cu fiecare persoană care ne iese în cale. Moranii vor să mai ştie cine este această

mzungu. Apoi, conversaţia se termină, iar noi părăsim ceainăria.

Între timp soseşte şi mama şi se ocupă cu repararea colibei noastre vechi. Astupă găurile din acoperiş cu carton sau cu rogojine din sisal. Baligă de vacă nu există momentan. Lketinga se duce cu James în boscheţi, ca să mai taie nişte mărăcini. Ei vor să repare îngrăditura enclavei şi să o înalţe. Acum câteva zile, oamenii care au rămas la Barsaloi au fost surprinşi de doi lei care au sfâşiat nişte capre. Au venit noaptea şi au sărit peste gardul de mărăcini, apoi au înhăţat caprele şi au dispărut, fără urmă, în beznă. Cum toţi războinicii erau plecaţi, nu i-a putut urmări nimeni. După acest incident, despre care vorbeşte tot ţinutul, au fost înălţate gardurile. Trebuie să fii foarte atent, pentru că leii se pot întoarce. La noi în enclavă, însă, nu le va fi atât de uşor, pentru că lăsăm Land Rover-ul în faţa colibei, ceea ce înseamnă că jumătate din spaţiu este baricadat.

Spre seară se întorc şi animalele noastre. Datorită tălăngilor elveţiene, le auzim de departe, iar Lketinga şi cu mine le ieşim înainte. Este un adevărat spectacol, să vezi cum se îmbulzesc animalele spre casă, întâi caprele, apoi vacile.

Cina noastră constă din *ugali;* Lketinga mănâncă abia noaptea târziu, când toată lumea doarme. În sfârşit, facem dragoste. Nu avem voie să scoatem niciun sunet, pentru că mama şi Saguna dorm la un metru şi jumătate de noi. Cu toate acestea, este minunat să-i simt pielea mătăsoasă şi dorinţa. După această scenă de dragoste, Lketinga îmi şopteşte: *„Now you get a baby.”* Mie îmi vine să râd, cu câtă convingere spune el asta. Dar, în acelaşi timp, realizez că de mai mult timp, nu am mai avut ciclu. Pun asta, însă, mai degrabă pe seama sănătăţii mele precare, decât pe seama sarcinii. Adorm fericită, cu gândul la un

bebeluş care ar putea veni într-o zi.

Noaptea mă trezesc şi simt o strângere de burtă. În secunda următoare, simt că am diaree. Mă cuprinde panica. Încet, îl înghiontesc pe Lketinga, dar el doarme adânc. Dumnezeule, eu nu voi găsi niciodată deschizătura gardului! în plus, poate că sunt lei prin apropiere. Fără să fac zgomot, mă târăsc afară din *manyatta* şi mă uit în jurul meu, să văd dacă este cineva. Apoi, mă tupilez în spatele maşinii şi deja îmi dau drumul. Pare să nu mai aibă sfârşit. Mi-e ruşine, pentru că ştiu că este un delict grosolan, să-ţi faci nevoile de genul acesta în interiorul enclavei. Hârtie nu am voie să folosesc în niciun caz, aşa că mă şterg cu chilotul, pe care îl ascund sub Land Rover, în cadru. Mizeria pe care am făcut-o o acopăr cu nisip şi sper, ca a doua zi de dimineaţă să nu se mai vadă nimic din acest coşmar. Îngrijorată, mă strecor înapoi, în *manyatta.* Nimeni nu se trezeşte, iar Lketinga scoate numai un grohăit scurt.

De nu ar mai urma o serie! Rezist până dimineaţă, dar atunci trebuie să dispar repede în boscheţi. Diareea continuă, iar picioarele îmi tremură din nou. Întoarsă în enclavă, mă uit discret în spatele Land Rover-ului şi răsuflu uşurată, pentru că din nenorocirea de astă noapte nu se mai vede nimic. Probabil că un câine rătăcit a şters toate urmele. Îi povestesc lui Lketinga că am probleme cu stomacul şi vreau să întreb la misiune de nişte medicamente. Primesc nişte tablete de cărbune, şi, cu toate acestea, diareea persistă toată ziua. Mama îmi aduce bere făcută în casă, din care trebuie să beau un litru. Arată groaznic şi tot aşa este şi la gust. După două căni, alcoolul, cel puţin, îşi face efectul, pentru că o bună parte din zi moţăi pe picioare.

Într-un târziu, trec băieţii pe la mine. Lketinga este în sat, iar eu profit, nestingherită, de conversaţie. Vorbim despre Dumnezeu şi despre lume, despre Elveţia, familia

mea şi despre căsătoria care va avea loc, să sperăm, în cinând. James mă admiră şi este mândru că fratele lui, pe care îl consideră destul de dificil, se căsătoreşte cu o femeie albă şi bună. Băieţii povestesc mult despre şcoală şi despre severitatea de acolo, despre faptul că, atunci când mergi la şcoală, priveşti lumea cu alţi ochi. Multe lucruri de acasă ei nu le mai înţeleg şi dau câteva exemple, despre care râdem împreună.

Printre altele, James mă întreabă, de ce nu încep să fac afaceri cu maşina. Aş putea transporta saci cu mălai sau cu zahăr pentru oameni, sau multe altele. Din cauza străzilor, nu mă încântă ideea, dar după nuntă, îi spun că am de gând să întreprind ceva, care să aducă bani. Cel mai mult mi-ar plăcea să am un magazin, în care să se găsească toate produsele alimentare. Dar, pentru moment, aceasta rămâne numai o dorinţă. Momentan mă simt prea slăbită, iar mai întâi trebuie să ni se aprobe căsătoria, ca să am voie să lucrez. Băieţii sunt fascinaţi de ideca. Unui buric. James mă asigură că mă va ajuta, când va termina şcoala, peste aproape un an. Ideea este seducătoare, dar un an de zile este mult.

Lketinga se întoarce şi, la scurt timp după aceea, băieţii se retrag, respectuos. El vrea să ştie despre ce am discutat. Îi povestesc despre ideea vagă cu magazinul şi, spre surpriza mea, este şi el entuziasmat de acest proiect. Ar fi singurul magazin al masailor, în toată regiunea, iar somalezii nu ar mai avea niciun client, căci toată lumea ar prefera să vină la un membru de-al tribului lor. Apoi se uită la mine şi îmi spune că aşa ceva costă mult şi mă întreabă dacă am atâţia bani. Îl liniştesc, spunându-i că mai am ceva în Elveţia. Dar totul trebuie bine gândit.

Pole, pole în ultima vreme m-am ocupat frecvent de persoane rănite. De când am vindecat cu o cremă dezinfectantă un copil mic al unei vecine, care avea un

furuncul purulent la un picior, zilnic vin la mine mame, cu copiii lor care suferă, în parte, de abcese îngrozitoare. Eu îi curăţ, îi ung şi îi bandajez, atât cât pot de bine şi le spun să vină peste două zile din nou. Dar afluenţa devine atât de mare, încât în curând nu mai am cremă şi nu mai pot face faţă. Îi trimit la spital sau la misiune, dar femeile pleacă fără să spună nimic şi nu-mi ascultă sfatul.

Peste două zile, elevii se întorc la şcoală. Mie îmi pare rău, pentru că prezenţa lor era amuzantă. Ideea cu buticul continuă să ne preocupe şi într-o zi mă hotărăsc să plec în Elveţia, ca să mai capăt ceva forţe şi să mai pun câteva kilograme pe mine. Ideea că Roberto sau Giuliano duc elevii înapoi la şcoală la Maralal şi ar putea să mă ia şi pe mine cu maşina, mă încântă. În cazul acesta, aş lăsa Land Rover-ul la Barsaloi şi nu ar mai trebui să mă lupt cu drumul până acolo, în starea în care mă aflu. Fără prea multă vorbă, îi aduc la cunoştinţă lui Lketinga decizia mea. Se enervează, când aude că intenţionez să-l părăsesc peste două zile, dar îi promit că mă voi gândi la ideea cu buticul şi că voi aduce bani. Îl rog să se intereseze unde şi cum putem ridica o clădire. În timp ce discut cu el despre toate aceste lucruri, mi se concretizează tot mai mult în minte proiectul unui butic al nostru. Singurul lucru, de care mai am nevoie este timpul, ca să pot pregăti totul şi să mă pun pe picioare. Bineînţeles, lui Lketinga îi este iar frică, să nu-l părăsesc. De data aceasta, însă, băieţii mă susţin, traducându-i, cuvânt cu cuvânt, angajamentul meu de a mă întoarce peste trei sau patru săptămâni, sănătoasă. Îi promit că îi voi comunica data exactă când mă întorc, imediat după ce cumpăr biletul. Îi spun că mă duc la noroc şi că sper să găsesc, cât se poate de repede, un bilet de avion până în Elveţia. Deşi îi este greu, Lketinga acceptă, îi las şi nişte bani, cam 300 de franci.

Aştept, împreună cu mai mulţi elevi, în faţa misiunii. Am

puţin bagaj. Nu ştim la ce oră este plecarea, dar cei care nu sunt prezenţi, riscă să meargă pe jos. Mama şi iubitul meu sunt şi ei acolo. În timp ce mama îi dă ultimele indicaţii lui James, eu îl consolez pe Lketinga. O lună fără mine, i se pare foarte mult. Apoi, apare Giuliano. Eu mă aşez lângă el, în timp ce băieţii se înghesuie în spate. Lketinga îmi face cu mâna şi spune: *„Take care of our baby!”* Mă face să zâmbesc, când îl aud cât de convins vorbeşte el despre o eventuală sarcină.

Pater Giuliano goneşte hotărât pe şosea. Abia mă pot ţine. Nu vorbim mult. Numai atunci când îi explic că vreau să mă întorc peste o lună, îmi spune că îmi trebuie cel puţin trei luni, ca să mă refac. Dar eu nici nu mă gândesc la aşa ceva. La Maralal domneşte un mare haos. Orăşelul este plin de elevi care pleacă. Sunt repartizaţi în toată Kenya, pentru ca diferitele triburi să se amestece între ele. James are noroc că poate rămâne la Maralal. Un băiat de la noi din sat trebuie să plece la Nakuru, aşa că o parte din drum putem merge împreună. Dar mai întâi trebuie să facem rost de bilete de autobuz, ceea ce pare a fi imposibil pentru următoarele două zile. Toate locurile sunt date.

Unii oameni din afară au venit aici cu camionetele lor decopertate, ca să facă bani, oferind transport la preţuri exagerate. Dar nici la ei nu mai găsim niciun loc. Cineva pomeneşte ceva despre o plecare a doua zi de dimineaţă, la ora cinci. Facem rezervare, dar nu plătim nimic.

Băiatul este dezorientat, pentru că nu ştie unde să înnopteze, Iară bani. Este foarte timid şi serviabil. Îmi cară mereu geanta. Îi propun să mergem la *lodging*-ul conoscut de mine, să bem ceva şi să ne interesăm de camere. Proprietara mă salută călduros, dar când o întreb de două camere, dă cu regret din cap. O cameră ar putea să-mi elibereze până seara, pentru că simt clientă fidelă. Bem

chai şi mergem să ne uităm şi la celelalte *lodging*-uri. Eu sunt dispusă să plătesc şi camera băiatului, dar toate sunt ocupate, între timp se întunecă şi se face mai frig. Eu mă tot gândesc, dacă să-l iau pe băiat la mine în cameră, să doarmă în celălalt pat, sau nu. Pentru mine nu ar fi nicio problemă, dar nu ştiu ce vor spune ceilalţi oameni. Îl întreb, ce intenţionează să facă. Îmi spune că vrea să se ducă să caute ceva în afara Maralalului, la *manyattas.* Dacă găseşte o mamă, care are un băiat de aceeaşi vârstă cu el, trebuie să-l primească.

Varianta aceasta mi se pare prea complicată, pentru că a doua zi noi vrem să plecăm la ora cinci. Atunci mă decid repede şi îi fac propunerea să doarmă în celălalt pat, care este aşezat la peretele opus. În primul moment se uită la mine jenat şi mă refuză, mulţumindu-mi. Îmi spune că nu poate dormi în cameră cu logodnica unul războinic, deoarece ar crea probleme. Eu nu iau în serios ce spune şi încep să râd. Îi sugerez să nu povestească la nimeni. Mai întâi mă duc în *lodging.* Îi dau portarului câţiva şilingi şi îl rog să mă trezească la ora patru şi jumătate. Băiatul apare după o jumătate de oră. Deşi este abia ora opt, eu sunt deja în pat, îmbrăcată. Pe întuneric, afară nu mai este nicio mişcare, în afară de câteva baruri, pe care eu le evit.

Un bec gol luminează încăperea cu toată claritatea. Pe pereţi, tencuiala vopsită în albastru se sfărâmă şi peste tot se văd pete maro, din care se preling nişte dâre; sunt resturi scârboase de la tabacul scuipat. Acasă, în *manyatta,* mama şi alţi vizitatori mai bătrâni făceau şi ei la fel, până când m-am plâns eu. Acum, mama scuipă sub una din pietrele de cremene. Camera aceasta de *lodging* mi se pare deosebit de infectă. Băiatul se întinde în pat, îmbrăcat, şi se întoarce imediat la perete. Stingem becul, care ne orbeşte, şi nu mai vorbim.

Deodată, cineva bate puternic la uşă. Mă scol, speriată,

dintr-un somn profund şi întreb ce se întâmplă. Până să primesc vreun răspuns, băiatul îmi spune că este aproape ora cinci. Trebuie să plecăm! Dacă camioneta se umple, atunci pleacă. Ne înhăţăm lucrurile şi ne grăbim să mergem la locul stabilit. Peste tot aşteaptă grupuri de elevi. Unii se urcă într-o maşină, iar restul aşteaptă, ca şi noi, în întunericul rece. Mi-e groaznic de frig. La ora asta, Maralalul este rece şi umed, de la rouă. Nu putem nici măcar să bem un ceai, pentru că în *lodging* încă nu a început activitatea.

La ora şase, autobuzul, arhiplin, trece pe lângă noi, claxonând. Şoferul nostru încă nu şi-a făcut apariţia. Se pare că nu se grăbeşte, pentru că noi suntem cei care au nevoie de el. Se luminează, iar noi aşteptăm mai departe. Acum chiar că mă apucă furia. Vreau să plec de aici, astăzi, ca să ajung la Nairobi. Băiatul caută disperat două locuri într-o maşină, dar cele câteva maşini existente sunt supraaglomerate. Nu există decât posibilitatea să mergem cu un camion care transportă varză. Eu accept imediat, pentru că nu avem de ales. Dar, deja după câţiva metri, mă întreb dacă am făcut bine: este o adevărată tortură, să stai pe chestiile alea tari, care se mişcă încontinuu. Nu pot să mă ţin decât de o balustradă care îmi intră mereu în coaste. La frecare groapă din şosea, sărim în aer, pentru ca apoi, să aterizăm pe căpăţânile de varză, tari ca piatra. Este imposibil să vorbim. Este prea mult zgomot şi, în plus, prea periculos, pentru că pe gropile astea riscăm să ne muşcăm buzele. Nu ştiu cum, dar supravieţuiesc celor patru ore şi jumătate de mers, până la Nyahurum.

Complet dărâmată, mă dau jos din camion şi îmi iau la revedere de la tânărul meu însoţitor. După aceea intm într-un restaurant, ca să mă duc la toaletă. În timp ce-mi trag pantalonii în jos, descopăr pe coapse nişte pete mari, vineţii. Dumnezeule, până ajung în Elveţia, picioarele mele

sunt nu numai uscate, dar şi pline de vânătăi! Mama va avea un şoc, când mă va vedea, pentru că de la ultima mea vizită, acum două luni, m-am schimbat foarte mult. Ea nici măcar nu ştie că vin iar acasă, pe deasupra şi necăsătorită şi într-o stare deplorabilă.

La restaurant îmi comand o Cola şi o mâncare adevărată. Mănânc o jumătate de pui, cu nişte cartofi prăjiţi cleioşi. Ca să înnoptez aici, este prea devreme. Aşa că îmi iau geanta şi merg la autogara, unde este, ca de obicei, multă agitaţie. Acolo am noroc: un autobuz, care merge spre Nairobi, se pregăteşte de plecare. Din fericire, strada este asfaltată, şi eu adorm pe scaun. Când deschid ochii şi mă uit pe fereastră, văd că mai avem cam o oră până la destinaţie. Dacă am noroc, ajungem în metropola kenyană înainte de lăsarea întunericului. Hotelul Igbol este situat într-o zonă nu tocmai sigură. Când ajungem la periferia oraşului, începe deja să se întunece.

Peste tot, oamenii coboară cu tot calabalâcul lor, în timp ce eu îmi lipesc faţa de geam şi încerc, încordată, să mă orientez în marea de lumini care se vede. Până acum, nu mi se pare nimic cunoscut. Mai sunt cinci persoane în autobuz şi mă întreb dacă să cobor, sau nu, pentru că în niciun caz, nu vreau să merg până la autogară; la ora asta este prea periculos pentru mine. Şoferul se lot uită prin oglinda retrovizoare la mine şi se miră că *mzungu* nu coboară. După un timp, mă întreabă unde vreau să merg. *„To Igbol Hotel”,* îi răspund eu. El dă din umeri. Atunci îmi vine în minte numele unui cinematograf mare, care se află în apropiere de hotel. *„Mister, you know Odeon Cinema?”* întreb eu, fără sa am prea mari speranţe. *„Odeon Cinema? This place is no good for Mzungu-lady!”*, îmi spune el. *„It’s no problem for me. I only go into the Igbol-Hotel. There are some more white people”,* it răspund eu. El schimbă de câteva ori banda de mers, coteşte ba la stânga, ba la

dreapta şi opreşte direct în faţa hotelului. Recunoscătoare pentru acest serviciu, îi dau câţiva şilingi. În starea de epuizare în care mă aflu, profit de fiecare metru, pe care nu trebuie să-l fac pe jos.

La hotel este mare agitaţie. Toate mesele sunt ocupate şi peste tot stau rucsaci ale autostopiştilor. Bărbatul de la recepţie mă cunoaşte deja şi mă salută cu *„Jambo, Massai-lady!”* îmi spune că nu mai are decât un pat liber, într-o cameră de trei locuri. Acolo dau de două englezoaice care studiază un ghid turistic. Mă duc imediat pe hol, să fac un duş, iar portofelul şi banii îi iau cu mine. Mă dezbrac şi mă îngrozesc, de câte răni am pe corp. Picioarele, fesele şi antebraţele îmi sunt pline de vânătăi. Dar după duş mă simt din nou om. Apoi, mă duc la restaurant, ca să mănânc, în sfârşit, ceva şi să stau să mă uit la turiştii care trec pe acolo. Cu cât mă uit mai mult la europeni, mai ales la bărbaţi, cu atât mă cuprinde mai mult dorul după frumosul meu războinic. Mai târziu mă retrag la mine în pat, ca să-mi întind oasele obosite.

După micul dejun, mă duc la agenţia Swissair. Spre marea mea decepţie, au un loc liber abia peste cinci zile. Mi se pare prea mult. La Kenya Airways, timpul de aşteptare este şi mai mare. Cinci zile la Nairobi, asta înseamnă să devin depresivă. De aceea, mă duc şi mai încerc şi la alte agenţii, până când găsesc la Alitalia un loc, la un zbor peste două zile, dar cu o escală de patru ore la Roma. Întreb cât costă şi fac rezervarea. Mă duc apoi repede la Banca Comercială Kenyană din apropiere, ca să scot bani.

La bancă este coadă. Intrarea este păzită de doi poliţişti, înarmaţi cu mitraliere. Mă aşez la una din cozi şi după o jumătate de oră îmi vine rândul. Emit un cec cu suma de care am nevoie. Va trebui să merg prin oraş, până la Alitalia, cu teancul de bani după mine. Bărbatul de la

ghişeu întoarce pe toate părţile cecul şi mă întreabă unde este Maralal. Apoi dispare şi se întoarce peste câteva minute. Mă întreabă, dacă într-adevăr vreau să iau atâţia bani cu mine. Enervată, îi răspund: *„Yes”,* deşi nici eu nu simt încântată de idee. După ce semnez mai multe chitanţe, primesc teancurile de bani, pe care le bag repede în rucsac. Din fericire, nu prea este nimeni de faţă. Funcţionarul băncii mă întreabă, printre altele, ce vreau să fac cu atâţia bani şi dacă am nevoie de un *boyfriend.* Îl refuz, mulţumindu-i, şi plec.

Ajung la biroul Alitalia fără probleme. Aici mi se verifică paşaportul şi iar trebuie să completez nişte formulare. Una din angajate vrea să ştie de ce nu am bilet de întoarcere în Elveţia. Îi explic că eu trăiesc în Kenya şi că acum două luni şi jumătate am fost doar în vacanţă în Elveţia. Ea îmi spune, politicos, că eu sunt turistă, deoarece nicăieri nu este menţionat că trăiesc în Kenya. Toate aceste întrebări mă tulbură. Eu nu vreau decât un bilet de avion până în Elveţia, pe care îl plătesc cu bani lichizi. Dar exact asta este problema. Eu am o dovadă, cum că am ridicat banii dintr-un cont kenyan, dar ca turistă nu am voie să fiu titulara unui cont. În plus, trebuie să dovedesc că banii au fost transferaţi din Elveţia, altfel pot fi bănuită că sunt bani câştigaţi prin muncă la negru, pentru că turiştii nu au voie să muncească în Kenya. Mie îmi piere graiul. Transferul l-a făcut mama mea, de aceea extrasele sunt la Barsaloi. Consternată, stau în faţa acestei dame, cu un teanc de bani, pe care nu vrea să-i accepte. Africanca din spatele ghişeului îmi spune că-i pare rău, dar fără o dovadă de provenienţă a banilor nu-mi poate vinde biletul de avion. Plină de nervi, izbucnesc în lacrimi şi spun, bâlbâindu-mă, că nu mai părăsesc acest birou cu atâţia bani la mine, pentru că încă nu sunt sătulă de viaţă.

Africanca se uită la mine speriată şi, când îmi vede

lacrimile, renunţă imediat la atitudinea ei plină de aroganţă. *„Wait a moment”,* spune ea, încercând să mă liniştească şi dispare. Peste puţin timp apare o altă damă, care îmi mai explică o dată problema şi mă asigură că ea nu-şi face decât meseria. O rog să întrebe la bancă la Maralal, pentru că directorul de acolo mă cunoaşte. Cei doi discută cazul meu. Apoi fac copii după extrasul de cont şi paşaport. Zece minute mai târziu, părăsesc agenţia cu biletul de avion în buzunar. Acum trebuie să găsesc un telefon internaţional, ca să o anunţ pe mama mea de venirea mea surpriză.

În timpul zborului, sentimentele mele pendulează între bucuria de a fi din nou în mijlocul lumii civilizate şi dorul după familia mea africană. Pe aeroport, mama abia îşi poate ascunde groaza, când mă vede. Mă bucur că nu-şi exprimă sentimentele şi în cuvinte. Foame nu-mi este, pentru că am mâncat bine în avion, dar o cafea elveţiană bună aş vrea să beau, înainte să plecăm în Bemer Oberland. În zilele care urmează, mama mă alintă cu preparatele ei şi, treptat, treptat, încep să revin la aspectul normal. Vorbim mult despre viitorul meu, iar eu îi povestesc despre planul nostru de a deschide un magazin alimentar. Înţelege că am nevoie de un venit şi de o ocupaţie.

După zece zile, reuşesc să mă duc, în sfârşit, la un control ginecologic. Din păcate, rezultatul este negativ. Am prea puţin sânge şi sunt foarte anemică, pentru a putea rămâne însărcinată, îmi imaginez, ce decepţionat va fi Lketinga, dar mă consolez, spunându-mi că mai avem destul timp ca să facem copii. Zilnic mă plimb prin natură, cu mintea, sunt, însă, în Africa. După două săptămâni, încep deja să plănuiesc întoarcerea şi îmi cumpăr bilet de avion; plecarea este peste zece zile. Îmi cumpăr din nou o groază de medicamente, condimente şi mai multe pachete

de paste lăinoase. Îl anunţ pe Lketinga de sosirea mea, trimiţând o telegramă la misiune.

Cele nouă zile, care mi-au mai rămas, se scurg fără evenimente importante. Singura distracţie este nunta fratelui meu, Eric, cu Jelly, care, pentru mine, se derulează ca într-un vis. Luxul şi abundenţa de mâncare mi se par indecente. Toată lumea mă întreabă cum este viaţa în Kenya şi până la urmă, flecare încearcă să mă aducă la realitate. Dar pentru mine, realitatea este în Kenya, acolo unde este marea mea iubire şi viaţa modestă. Abia aştept să plec!

Despărţire şi bun venit

Ajung la aeroport, încărcată de bagaje. De data aceasta, despărţirea de mama mea este mult mai grea ca altă dată, pentru că nu ştiu când voi mai veni. Pe data de 1 iunie 1988, aterizez la Nairobi. Iau un taxi până la hotelul Igbol. Două zile mai târziu, ajung la Maralal, îmi duc bagajul în *lodging* şi mă gândesc, cum să ajung la Barsaloi. Zilnic străbat localitatea pe jos, în speranţa că voi găsi un mijloc de transport. Vreau să o vizitez şi pe Sophia, dar aflu că momentan este în vacanţă, în Italia. A treia zi, aflu că un camion încărcat cu mălai şi zahăr pentru misiune, pleacă după masă spre Barsaloi. Mă duc de dimineaţă şi aştept în faţa distribuitorului en gros, care furnizează marfa. Într-adevăr, spre după-masă apare camionul. Vorbesc cu şoferul şi negociez un preţ, ca să mă lase să stau în faţă. În după-masa aceasta plecăm. Mergem pe ruta care trece prin Baragoi, deci vom face mai mult de şase ore şi vom ajunge abia noaptea la Barsaloi. În camion mai sunt cel puţin cincisprezece persoane, ceea ce înseamnă un câştig bun pentru şofer.

Drumul este interminabil. Este pentru prima dată, când fac acest traseu cu un astfel de vehicul. Travesăm primul râu într-o beznă totală. Avansăm, tatonând vasta

obscuritate numai cu lumina farurilor. Ajungem cu puţin timp înainte de ora zece.

Camionul opreşte în faţa depozitului misiunii. Mulţi oameni îl aşteaptă; aici se cheamă *lori.* Ei au văzut luminile farurilor cu mult timp înainte şi liniştea din Barsaloi a fost înlocuită de o mare agitaţie. Unii vor să câştige un ban, descărcând sacii grei.

Obosită, dar bucuroasă şi emoţionată, mă dau jos din camion. Sunt acasă la mine, deşi până la *manyattas* mai sunt câteva sute de metri. Câţiva oameni mă salută prietenos. Giuliano apare cu o lanternă, ca să dea câteva indicaţii. Mă salută şi el scurt, după care dispare din nou. Stau cu genţile grele lângă mine şi sunt puţin descumpănită, pentru că nu pot să le car singură, în întuneric, până la *manyatta* mamei. Doi băieţi, care, după toate aparenţele, nu merg la şcoală, pentru că poartă îmbrăcăminte tradiţională, îmi oferă ajutorul lor. La jumătatea distanţei, cineva ne iese în întâmpinare, cu o lanternă. Este iubitul meu. *„Hellol”,* îmi spune el, cu faţa strălucindu-i de fericire. Bucuroasă, îl îmbrăţişez şi îl sărut pe gură. Simt atât de emoţionată, încât nu mai ştiu ce să spun. Mergem, tăcuţi, la *manyatta.*

Şi mama se bucură la fel de tare. Aprinde imediat focul şi face obişnuitul *chai.* Eu le împart cadourile. Mai târziu, Lketinga mă bate afectuos pe burtă şi mă întreabă: *„How is our baby?”* Simt un gol în stomac când îi spun că, din păcate, nu am niciun bebeluş în burtă. Faţa lui se întunecă: „*Why? I know you have baby before!”* încerc să-i explic, cât pot de calmă, că eu nu am mai avut ciclu din cauza malariei. Lketinga este foarte dezamăgit, când află. Cu toate acestea, trăim o noapte de dragoste minunată.

Următoarele săptămâni le petrecem într-o atmosferă plină de fericire. Viaţa îşi urmează cursul ei obişnuit, până în ziua în care mergem din nou la Maralal, ca să stabilim

data căsătoriei. Fratele lui Lketinga vine şi el cu noi. De data asta avem noroc. Prezentăm ionic hârtiile noastre legalizate, precum şi scrisoarea de la *chief, pe* care Lketinga a reuşit să o obţină între timp şi se pare că nu mai **sunt probleme.**

CĂSĂTORIA ŞI VOIAJUL DE NUNTĂ

Pe data de 26 iulie 1988 ne căsătorim. Martori ne sunt fratele lui Lketinga şi încă alte câteva persoane, pe care eu nu le cunosc. Cununia este celebrată de un ofiţer simpatic, mai întâi, în limba engleză, apoi în swahili. Totul decurge fără incidente, în afară de faptul că iubitul meu nu spune „Da”, la momentul decisiv; trebuie să-l lovesc zdravăn peste picior, ca să răspundă. Apoi semnăm certificatul de căsătorie. Lketinga îmi ia paşaportul şi îmi spune că acum trebuie să-mi fac un paşaport kenyan, pentru că mă cheamă Leparmorijo. Ofiţerul ne explică că acest lucru se face la Nairobi, pentru că oricum Lketinga trebuie să solicite pentru mine dreptul de rezidenţă permanentă. Eu chiar că nu mai înţeleg nimic. Credeam că acum totul este în regulă şi că războiul birocratic este, în sfârşit, încheiat. Dar nu, cu toate că suntem căsătoriţi, eu sunt în continuare turistă, până când mi se va trece în paşaport dreptul de reşedinţă. Bucuria mea dispare. Lketinga nu înţelege nici el nimic din toată povestea. La *lodging* luăm hotărârea să plecăm la Nairobi.

Cu tot cu martorii de căsătorie şi cu fratele mai mare al lui Lketinga, care nu a mers niciodată într-o călătorie mai mare, plecăm a doua zi. Până la Nyahurum mergem cu Land Rover-ul nostru şi de acolo cu autobuzul, până la Nairobi. Fratele lui Lketinga nu mai încetează să se mire. Pentru mine este o mare plăcere, să văd cum cineva la patruzeci de ani vizitează pentru prima dată un oraş. Este

mut de uimire şi mult mai pierdut decât Lketinga. Nici măcar o stradă nu o poate traversa, fără ajutorul nostru. Dacă nu l-aş lua de mână, precis ar rămâne până seara în acelaşi loc, pentru că circulaţia şi mulţimea de maşini îl înspăimântă. Când vede blocurile uriaşe, se întreabă cum pot trăi oamenii, unii deasupra celorlalţi.

În sfârşit, ajungem la clădirea Nyayo. Mă aşez la rând şi completez din nou nişte formulare. În cele din urmă reuşesc, iar angajata de la ghişeu îmi spune să mai vin peste trei săptămâni. Eu protestez şi încerc să o fac să înţeleagă că noi venim de foarte departe şi că în niciun caz nu plecăm fără o menţiune valabilă în paşaport. Aproape că o implor, dar ea îmi explică politicos, că totul trebuie să-şi urmeze cursul oficial şi că va încerca să rezolve într-o săptămână. Pentru că îmi dau seama că acesta a fost ultimul cuvânt al ei, îi mulţumesc şi plec.

Afară dezbatem situaţia. Suntem patru şi trebuie să aşteptăm o săptămână. Este greu să mă imaginez la Nairobi, cu trei bărbaţi veniţi din sălbăticie. De aceea, propun să mergem la Mombasa, ca să vadă şi fratele lui Lketinga marea. Lketinga este de acord, pentru că, însoţit, se simte în siguranţă. Aşa că ne înhămăm la călătoria de opt ore; se poate spune că este voiajul nostru de nuntă.

La Mombasa, mergem mai întâi să o vedem pe Priscilla. Se bucură enorm, când aude că ne-am căsătorit şi crede şi ea că acum totul va fi bine. Fratele lui Lketinga vrea să ajungă odată la mare, dar, când se vede în faţa întinderii uriaşe de apă, se ţine de noi. Mai aproape de zece metri de apă nu se duce, iar după zece minute suntem nevoiţi să părăsim plaja, pentru că îi este frică. Îi arăt şi hotelul pentru turişti. Nu-i vine să creadă ochilor, ce vede. Odată, îl întreabă pe soţul meu, dacă, într-adevăr, mai suntem în Kenya. Este un sentiment deosebit, să-i arăţi cuiva, care mai este capabil să se mire, lumea. Mai târziu, mergem să

mâncăm şi să bem ceva. Fratele lui Lketinga bea pentru prima dată bere, ceea ce nu-i face bine. La Ukunda, găsim un *lodging* degradat.

Sejurul la Mombasa mă costă o grămadă de bani. Bărbaţii beau bere, iar eu stau cu ei, pentru că nu-mi place să mă duc singură pe plajă. Treptat, începe să mă deranjeze faptul că trebuie să plătesc în permanenţă berea pentru trei persoane; astfel apar şi primele certuri mai mici. Lketinga, care este acum oficial soţul meu, nu înţelege acest lucru şi consideră că din cauza mea trebuie să aşteptăm aşa de mult, până să ne întoarcem la Nairobi. Oricum nu pricepe, de ce mai am nevoie de o ştampilă. La urma urmei, îmi spune el, ne-am căsătorit şi astfel am devenit o Leparmorijo, respectiv o kenyană. Ceilalţi îi dau dreptate. Eu nu ştiu cum să le explic toată această tevatură birocratică.

După patru zile, plecăm, într-o proastă dispoziţie. Cu chiu, cu vai, reuşesc să-l mai duc o dată pe Lketinga la oficiul din Nairobi, spunându-mi că este pentru ultima dată. Sper din toată inima, să obţin astăzi ştampila. Acolo trebuie să explic din nou problema noastră şi o rog pe funcţionară să verifice, dacă avem deja un răspuns. Aşteptăm iar. Cei trei îşi fac sânge rău unul altuia şi toţi mie. Lumea se holbează şi aşa la noi: o albă cu trei masai, este o scenă care nu se vede prea des la oficiu.

În sfârşit, Lketinga şi cu mine suntem chemaţi. O femeie ne roagă să o urmăm. În timp ce aşteptăm în faţa liftului, presimt, deja, ce va urma, atunci când Lketinga va trebui să urce. Uşa liftului se deschide şi o masă de oameni iese din el. Speriat, Lketinga se uită fix în cabina goală şi întreabă: „*Corinne, what 's that?"* Eu încerc să-i explic, că vom merge cu această cutie până la etajul al doisprezecelea. Femeia aşteaptă, deja, impacientată, în faţa liftului. Lketinga nu vrea să urce. Îi este frică să

meargă la înălţime. *„Darling, please, this is no problem, if we are în the 12th floor you go around like now. Please, please, come!”* îl implor să urce, înainte ca femeia să-şi piardă cheful de muncă. Şi, în cele din urmă, se urcă, făcând nişte ochi mari.

Suntem conduşi într-un birou, unde ne aşteaptă o femeie africană, cu un aer foarte sever. Mă întreabă, dacă într-adevăr sunt căsătorită cu acest samburu. Pe Lketinga îl întreabă, dacă este în stare să-mi asigure casă şi masă. El se uită la mine mirat: „*Corinne, please, which house I must have?”* Dumnezeule, spune, pur şi simplu, da! Privirile femeii se plimbă de la mine la el. Nervii mei sunt atât de încordaţi, încât transpiraţia îmi iese prin toţi porii.

Cu o privire severă, funcţionara mă întreabă: „*You want to have children?” „O, yes, two”,* îi răspund eu prompt. Urmează o tăcere, în sfârşit, se duce la birou şi caută o ştampilă. Plătesc 200 de şilingi şi îmi primesc paşaportul cu ştampila. Îmi vine să urlu de fericire. În sfârşit, în sfârşit, am reuşit! Pot să rămân în această ţară pe care o iubesc! Acum, nu mai vreau nimic altceva, decât să ieşim afară şi să plecăm acasă, la Barsaloi!

Propria noastră manyatta

Mama este fericită că totul s-a terminat cu bine. Acum este timpul să plănuim o nuntă samburu tradiţională. De asemenea, trebuie să avem o *manyatta* a noastră, pentru că după nuntă nu mai avem voie să locuim în casă cu mama. Acum, după ce am terminat cu procedurile birocratice, abandonez ideea construirii unei case adevărate şi îl rog pe Lketinga să caute nişte femei care să ne construiască o *manyatta* mare şi frumoasă. Eu pot să transport crengi cu Land Rover-ul, dar de construit nu pot. Ca plată, le voi da o capră.

Într-un timp scurt, patru femei, printre care şi surorile lui Lketinga, ne construiesc o *manyatta.* Este de două ori mai

mare decât a mamei şi ceva mai înaltă, astfel încât pot să stau aproape în picioare în ea.

Femeile lucrează deja de zece zile, iar eu abia aştept să ne mutăm. Coliba are cinci metri pe trei metri şi jumătate. Încep mai întâi prin a face scheletul din nişte stâlpi groşi, care sunt apoi împletiţi cu ramuri de răchită. Interiorul îl compartimentăm în trei părţi: imediat lângă intrare, este vatra; deasupra atârnă un suport pentru căni şi oale. La un metru şi jumătate mai în spate, urmează un perete împletit care separă spaţiul în două: o jumătate este |x-niru mine şi iubitul meu. Pe jos punem o piele de vacă, pe ea o rogojină de paie şi deasupra, pătura mea de lână vărgată, adusă din Elveţia. Deasupra locului nostru de dormit, atârnă o plasă pentru ţânţari, iar în faţă mai este un loc de dormit pentru doi sau trei oaspeţi. În spate de tot, la cap, vrem să punem un suport pentru hainele mele.

În mare, super-coliba noastră este deja gata, numai tencuiala, adică baliga de vacă, mai trebuie adăugată. Dar pentru că la Barsaloi nu sunt vaci, mergem la Sitedi, la fratele vitreg al lui Lketinga şi încărcăm Land Rover-ul cu băligar. Trebuie să facem trei drumuri, până aducem atât cât ne trebuie.

Două treimi din colibă sunt tencuite pe dinăntru cu un îngrăşământ care se usucă repede pe arşiţa asta. Cealaltă treime şi acoperişul sunt tencuite pe dinafară, pentru ca fumul să poată ieşi prin acoperişul poros. Este interesant să le urmăreşti pe femei cum lucrează. Ele întind băligarul cu mâinile goale, de jur împrejurai colibei şi râd de mine, cum strâmb din nas. La o săptămână după ce este gata, ne putem muta, pentru că până atunci baliga devine tare ca piatra şi nu mai miroase.

Nunta samburu

Petrecem ultimele zile în coliba mamei. Totul se învârte în jurul nunţii samburu care urmează să aibă loc. În fiecare

zi, se întâlnesc la mama bărbaţi sau femei mai în vârstă, ca să găsească un moment propice pentru ziua nunţii. Aici trăim fără calendar şi fără date, totul se orientează după lună. Mi-ar plăcea să facem nunta de Crăciun, dar masaii nu cunosc această sărbătoare şi, în afară de asta, ei nu au de unde să ştie, cum va fi poziţionată luna în acel moment. Dar deocamdată am stabilit această dată. Pentru că nu a mai existat până acum o căsătorie mixtă aici, nu putem şti câte persoane vin. Vestea se va duce din sat în sat, şi abia în ziua nunţii vom vedea cine ne onorează cu prezenţa. Cu cât vin mai mulţi oameni, mai ales bătrâni, cu atât ne bucurăm de mai multă consideraţie.

Într-o seară, trece pe la noi paznicul de vânătoare, un bărbat impozant, calm, care îmi este imediat simpatic. Din păcate, vorbeşte foarte puţin engleza. Discută mult cu Lketinga. După un timp, curiozitatea mă împinge să întreb despre ce este vorba. Soţul meu îmi spune că paznicul de vânătoare vrea să închirieze buticul, pe care tocmai l-a construit şi care, în afară de faptul că este folosit ca depozit pentru pommbul părintelui Giuliano, este gol. Curioasă, întreb cât costă. El propune să mergem a doua zi, să vedem împreună magazinul şi apoi să negociem. În noaptea asta dorm agitat, pentru că Lketinga şi cu mine ne-am făcut deja planuri.

Dimineaţă, după ce ne spălăm, mergem prin sat până la magazin. Soţul meu stă de vorbă cu fiecare persoană pe care o întâlneşte. Discută despre nunta noastră. Până şi somalezii ies din magazinele lor şi întreabă când va avea loc evenimentul. Dar nici noi nu am aflat încă ceva exact de la bătrâni. Deocamdată vreau să văd magazinul şi îl îndemn şi pe Lketinga.

Paznicul de vânătoare ne aşteaptă deja în casa deschisă şi goală. Eu rămân fără grai. Este o clădire din piatră, nu departe de misiune, despre care eu am crezut mereu că

este a părintelui Giuliano. Magazinul este imens, cu o uşă mare, care se deschide spre exterior. În dreapta şi în stânga sunt ferestre, în mijloc se află un fel de tejghea, iar în spate, la perete, nişte rafturi din lemn. O uşă despărţitoare duce într-o altă încăpere mare care ar putea servi ca depozit sau ca locuinţă. Eu îmi imaginez imediat cum voi face din acest loc, cu puţină pricepere, cel mai frumos magazin din tot Barsaloi şi din împrejurimi. Dar, ca să nu ridic preţul chiriei, îmi ascund entuziasmul. Cădem de acord la o sumă echivalentă cu 50 de franci, în condiţiile în care Lketinga reuşeşte să obţină licenţa pentru un magazin. Înainte de asta, nu vreau să stabilesc nimic, pentru că experienţele pe care le-am avut până acum cu administraţia au fost descurajatoare.

Paznicul de vânătoare este de acord. Ne întoarcem la mama. Lketinga îi povesteşte tot şi întfe cei doi se iscă o dispută. Apoi, Lketinga îmi traduce, râzând: „Mamei îi este frică să nu avem probleme cu somalezii, dacă lumea nu se va mai duce la magazinele lor. Somalezii sunt periculoşi şi ar putea să ne ursească ceva rău. Ea vrea să facem, înainte de toate, nunta.”

Apoi, mama se uită la mine mult timp, chiar foarte mult timp şi mă sfătuieşte să-mi acopăr mai bine bustul, ca să nu vadă toată lumea că am un bebeluş în burtă.

Când aud ce-mi traduce Lketinga, rămân mută. Eu, gravidă? După ce stau mai mult pe gânduri, îmi dau seama că menstruaţia mi-a întârziat deja trei săptămâni, ceea ce eu nu am conştientizat până acum. Gravidă? Nu, mi-aş da seama dacă ar fi aşa!

Îl întreb pe Lketinga, ce o face pe mama să creadă asta? Ea vine la mine şi merge cu degetul pe linia venelor, care ajung la sâni. Totuşi, mie nu-mi prea vine să cred şi nu ştiu, dacă acest lucru m-ar avantaja acum, având în vedere proiectul cu magazinul. Făcând abstracţie de asta,

eu îmi doresc, bineînţeles, să fac copii cu soţul meu; îmi doresc mai ales o fetiţă. Mama este convinsă că pronosticul ei este just şi îl face atent pe Lketinga, să mă lase acum în pace. Eu o întreb surprinsă: *„Why?”* Lketinga se străduieşte să-mi explice că, dacă o femeie însărcinată are raporturi sexuale cu un bărbat, atunci copiii vor ieşi cu nasul turtit. Mie îmi vine să râd, deşi el pare că vorbeşte serios. Atâta vreme, cât nu sunt sigură de sarcină, vreau să am în continuare viaţă sexuală.

Peste două zile, când ne întoarcem de la râu, văd multă lume stând sub copacul mamei şi pălăvrăgind. Noi intrăm în colibă. În *manyatta* noastră ne putem muta abia peste trei zile. Asta înseamnă că trebuie să fac singură foc şi să răspund de lemne. Apă pot aduce cu maşina de la râu, dacă nu găsesc pe nimeni care să-mi facă acest serviciu pentru ceva bani. Dar, pentru că mie nu-mi ajung cinci litri, vreau să am în casă un bidon de douăzeci de litri. Mama intră în *manyatta* şi vorbeşte cu Lketinga. El pare bulversat şi îl întreb: *„What’s the problem?” „Corinne, we have to make the ceremony în five days, because the moon is good.”* Deci nunta va avea loc peste cinci zile? Atunci trebuie să mergem imediat la Maralal, ca să cumpărăm orez, tabac, ceai, dulciuri, băutură şi alte produse!

Lketinga este supărat, pentru că nu mai are timp să-şi împletească părul în codiţe, procedură care durează de dimineaţă până seara. Chiar şi mama este stresată, pentru că trebuie să prepare cantităţi mari de bere, ceea ce îi ia aproape o săptămână. De fapt, ea nu vrea să ne mai lase să plecăm, dar în sat nu mai există, în afară de mălai, nici zahăr, nici orez. Îi dau bani, ca să poată să se apuce de prepararea berii, iar noi doi plecăm.

Din Maralal cumpărăm cinci kilograme de tabac pentru mestecat, pe care trebuie să-l avem neapărat pentru

bătrâni, o sută de kilograme de zahăr, fără de care nu putem face ceaiul, precum şi douăzeci de litri de lapte pasteurizat, pentru că nu ştiu câte femei vor aduce lapte, aşa cum se obişnuieşte. Nu vreau să risc nimic, vreau să iasă o festivitate frumoasă, chiar dacă nu va veni multă lume. Ne mai trebuie orez, dar momentan nu există, îmi iau inima-n dinţi şi întreb la misiunea din Maralal. Din fericire, misionarul ne vinde ultimul lui sac de douăzeci de kilograme. În cele din urmă, trebuie să mergem la şcoală, ca să-i aducem şi lui James la cunoştinţă. Directorul ne spune că elevii au vacanţă începând cu data de 15 decembrie, iar pentru că aniversarea noastră este pe 17 decembrie, va putea veni fără probleme. Abia aştept să-l văd. La sfârşit, mă hotărăsc să cumpăr o canistră de benzină veche, pe care s-o curăţăm şi să o folosim drept rezervor de apă. Mai cumpărăm dulciuri pentru copii şi la puţin timp după ora cinci, maşina este încărcată.

Totuşi, ne hotărâm să plecăm imediat, ca să trecem de porţiunea de pădure periculoasă, înainte de lăsarea întunericului. Mama răsuflă uşurată, când ne vede. Vecinii se strâng imediat, ca să cerşească zahăr, dar de data asta, Lketinga nu se lasă înduplecat. Doarme în maşină, ca să nu dispară nimic.

A doua zi, pleacă să cumpere câteva capre, pe care trebuie să le tăiem. Pe ale noastre nu vrem să le tăiem, pentru că le cunosc pe fiecare în parte. De asemenea, trebuie să sacrificăm şi un bou. La râu, încerc să spăl canistra, ca să iasă mirosul de benzină, ceea ce nu este prea uşor. Toată dimineaţa rostogolesc canistra, umplută cu Omo şi cu nisip, pe toate părţile, până când reuşesc să o curăţ, cât de cât. Trei copii mă ajută, cu nişte cutii de conserve, să o umplu cu apă. Mama stă toată ziua băgată în boscheţi şi face bere, pentru că în sat nu are voie.

Spre seară, mă duc la misiune, ca să anunţ vestea

căsătoriei noastre şi întreb dacă ne pot împrumuta câteva bănci de biserică şi veselă. Părintele Giuliano nu se arată surprins, pentru că deja a aflat de nuntă de la angajaţii lui şi îmi garantează că în ziua nunţii pot veni să iau lucrurile de care am nevoie. Când am depus la misiune canistrele de benzină, am lăsat acolo şi rochia mea de mireasă, ca să nu se murdărească în *manyatta.* De aceea, îl întreb pe părinte, dacă mă lasă să mă schimb la misiune. El se miră că vreau să mă căsătoresc în alb, dar este de acord.

Mai sunt doar două zile până la nuntă şi Lketinga tot nu s-a întors din „safari-ul lui de capre". Încep să mă neliniştesc. De vorbit, nu pot vorbi cu nimeni şi toată lumea aleargă ocupată, de colo-colo. Spre seară îşi fac apariţia elevii, de care eu sunt foarte încântată. James are emoţii din cauza nunţii care se apropie. Îl rog să-mi descrie cum decurge o nuntă samburu.

În mod normal, festivitatea începe dimineaţa, şi anume cu excizia miresei, care are loc în colibă. Mie mi se taie răsuflarea, când aud asta. *„Why?",* întreb eu. Pentru că ea altfel nu este considerată o femeie adevărată şi nu poate face copii sănătoşi, îmi explică James serios, care de altfel este un băiat instruit. Înainte să-mi revin din şoc, Lketinga intră în colibă. Râde la mine, iar eu mă bucur că s-a întors. A adus patru capre mari, lucru care nu a fost prea uşor, pentru că ele tot trăgeau să se întoarcă la turma lor iniţială.

După ceaiul obişnuit, băieţii pleacă şi eu pot, în sfârşit, să-l întreb pe Lketinga, ce-i cu povestea asta cu excizia. Îi spun ferm că sunt dispusă să fac orice pentru el, dar în niciun caz asta. El se uită calm la mine: *„Why not, Corinne? All ladies here make this."* în clipa aceasta eu încremenesc. Încerc să-l fac să înţeleagă că în aceste condiţii, cu toată dragostea pe care i-o port, eu renunţ la căsătorie. Atunci, el mă ia în braţe şi mă linişteşte: *„No*

problem, my wife, I have told to everybody, white people have this", şi arată între picioare, *„cut, when they are babies."* Mă uit la el, dezorientată, dar când mă bate uşor peste burtă şi mă întreabă *„How is my baby?",* răsuflu uşurată şi îi sar de gât. Mai târziu, aflu că i-a povestit şi mamei despre asta. Apreciez foarte mult faptul că m-a salvat de la acest obicei.

Cu o zi înainte de nunta noastră, încep să vină primii oaspeţi de pretutindeni şi se împrăştie în *colibele* înconjurătoare. Iubitul meu se duce să aducă de la fratele lui vitreg boul, ceea ce durează o zi întreagă. Eu merg cu maşina, împreună cu băieţii, să aducem lemne de foc suficiente. Trebuie să facem câteva ture, până să o umplem. Băieţii sunt foarte harnici. Seara mergem la râu şi umplem toate canistrele pe care le avem. În drum spre casă, îl rog pe James să comande la ceainărie, pentru mâine, *mandazi,* adică nişte lipii mici. În timp ce aştept în maşină, vine la mine cel mai tânăr dintre proprietarii magazinului, un somalez simpatic şi mă felicită pentru nunta de mâine.

În noaptea de dinaintea nunţii, dormim pentru ultima dată în coliba mamei. *Manyatta* noastră este gata, dar eu» am vrut să ne mutăm în ea abia în ziua nunţii. Oricum, Lketinga a fost mereu plecat în ultimele zile şi eu nu am vmt să dorm singură în colibă.

Ne trezim devreme. Eu am emoţii. Mă duc jos la râu, ca să mă spăl şi pe cap. Lketinga se duce cu băieţii la misiune, ca să aducă bănci şi veselă. Când mă întorc, este mare agitaţie. Băncile sunt deja puse la umbră, sub copac, iar fratele mai mare al lui Lketinga face ceai într-o oală uriaşă. Acum, Lketinga se duce şi el la râu, ca să-şi pună podoabele. Ne dăm întâlnire peste o oră, la misiune. Acolo mă îmbrac cu rochia de mireasă şi îmi pun bijuteriile potrivite. Angajatul lui Giuliano mă ajută. Rochia îmi este

fixă şi încep să cred şi eu că simt gravidă. Peste sâni şi peste burtă îmi este puţin strâmtă. După ce mă machiez, părintele Giuliano apare în pragul uşii. Mă priveşte şi rămâne mut. Pentru prima dată, de mult timp, mi se face un compliment. Râzând, îmi spune că rochia aceasta, lungă până-n pământ, nu este potrivită pentru *manyatta* şi mai ales pentru mărăcinii de aici. Iată că apare şi iubitul meu, pictat superb! A venit să mă ia. Mă întreabă, puţin deranjat, de ce m-am îmbrăcat cu o astfel de rochie. Jenată, eu îi răspund, râzând: „Ca să fiu frumoasă.” Bine că am în picioare sandale de plastic, normale, albe şi nu pantofi cu toc! Giuliano acceptă invitaţia noastră.

Când cobor din maşină, copiii şi adulţii mă privesc cu nişte ochi mari, pentru că o astfel de rochie nu au mai văzut niciodată. Mă simt stânjenită şi nu ştiu ce să fac acum. Peste tot se găteşte, caprele sunt curăţate şi tranşate. Deşi este abia trecut de ora zece, au venit deja peste cincizeci de persoane. Bătrânii stau pe bănci şi beau ceai, iar femeile stau deoparte, sub un alt copac. Copiii se zbenguie în jurul meu. Le dau la toţi gumă de mestecat, în timp ce bătrânii stau la rând la James, ca să le împartă tabac. Vin oameni de peste tot. Unele femei îi dau mamei tidvele cu lapte, altele priponesc caprele de copaci. Într-o oală mare, deasupra unui foc uriaş, se găteşte orez cu carne. Pentru că se face ceai încontinuu, apa dispare îngrijorător de repede. Către prânz, primul rând de mâncare este gata, iar eu încep să o împart. Părintele Giuliano a venit şi el între timp şi filmează.

Treptat, încep să pierd privirea de ansamblu. S-au adunat aproape două sute cincizeci de persoane, fără să iau în consideraţie copiii. Îi aud pe toţi spunând că aceasta este cea mai mare ceremonie care a avut loc până acum la Barsaloi. Eu simt mândră, mai ales pentru iubitul meu, care şi-a luat riscul de a se căsători cu o albă, deşi nu i s-a

recomandat nici pe departe acest lucru. James ne aduce la cunoştinţă că orezul s-a terminat şi că multe femei şi mai ales copii nu au mâncat încă nimic. Îi povestesc lui Giuliano despre acest „ghinion” şi atunci el pleacă imediat şi se întoarce cu un sac de douăzeci de kilograme, pe care ni-l face cadou de nuntă. În timp ce războinicii încep să danseze separat, se prepară mâncarea pentru cei, care încă nu au mâncat. Lketinga stă aproape tot timpul cu războinicii lui, care abia la noapte vor apuca să mănânce. Eu încep să mă simt puţin cam părăsită. În sfârşit, este nunta mea şi niciuna din rudele mele nu este aici, iar soţul meu petrece mai mult timp cu războinicii lui, decât cu mine!

Invitaţii dansează. Fiecare grup dansează pentru el, femeile sub copacul lor, băieţii separat, iar războinicii undeva, mai departe. Nişte femei turkana dansează pentru mine. Sunt rugată să dansez şi eu, dar după primele dansuri, mama mă ia deoparte şi mă sfătuieşte să’nu mai sar aşa, din cauza bebeluşului. Între timp, în afara locului unde are loc festivitatea, a fost tranşat şi porţionat boul. Constat, mulţumită, că este mâncare şi băutură suficientă, pentru toată lumea.

Înainte să se întunece, ni se oferă sau ni se promit cadourile. Fiecare, care vrea să facă un cadou, mie sau soţului meu, se ridică şi face anunţul. Invitatul trebuie să precizeze pentru cine este cadoul, deoarece la sâmburi femeile şi bărbaţii îşi au bunurile, asta însemnând animalele, separat. Eu sunt copleşită de câte cadouri mi se oferă mie: paisprezece capre, două oi, un cocoş, o găină, doi viţei tineri şi o cămilă mică, toate numai pentru mine. Soţul meu primeşte şi el, cam la fel. Nu au adus toţi cadourile, aşa că Lketinga trebuie să se ducă să le recupereze mai târziu.

Festivitatea se termină, iar eu mă retrag, pentru prima

dată, în *manyatta* mea cea nouă. Mama mi-a aranjat tot. În sfârşit, pot să mă eliberez din strâmtoarea rochiei. Stau în faţa focului şi îl aştept pe soţul meu care mai zăboveşte în boscheţi. Este o noapte minunată, iar eu simt pentru prima dată singură, în *manyatta* noastră cea mare. Pentru mine începe o nouă viaţă, ca gospodină independentă.

Buhcul

La o săptămână după nuntă, mergem la Maralal ca să ne interesăm de licenţa de funcţionare a buricului, pentru Lketinga. Un funcţionar simpatic ne spune că de data aceasta s-ar putea să meargă mai repede. Completăm formularele şi ne roagă să mai venim peste trei zile. Pentru că avem nevoie neapărată de un cântar la magazin, mergem la Nyahururu. În afară de asta, vreau să mai cumpăr o plasă de sârmă, ca să pot expune mai bine marfa în rafturi. Vreau să le ofer oamenilor cartofi, morcovi, portocale, varză albă, banane şi altele.

La Nyahururu nu găsim cântar. Singurul vânzător de materiale feroase ne spune că sunt prea scumpe şi că numai la Nairobi putem găsi aşa ceva. Lketinga nu este încântat, dar, pentru că avem nevoie neapărată de un cântar, plecăm cu autobuzul înspre Nairobi, oraş pe care îl detestăm atât de tare! Acolo se găsesc peste tot cântare, iar preţurile variază de la o extremă la alta. În sfârşit, cumpărăm de la cel mai ieftin negustor, un cântar greu, pe care dăm 350 de franci, cu tot cu greutăţi. Apoi, ne întoarcem la

Maralal, unde mergem pe la toţi comercianţii en gros şi la toate pieţele, ca să căutăm produsele la cele mai mici preţuri. Lui Lketinga i se pare totul prea scump, dar eu sunt convinsă că, negociind cu puţină pricepere, vom obţine aceleaşi preţuri ca somalezii. Cel mai mare negustor îmi oferă un camion, care să-mi ducă marfa la Barsaloi.

A treia zi ne ducem, optimişti, la oficiu. Ofiţerul cel amabil ne spune că a apărut o mică problemă: trebuie să aducem de la veterinarul din Barsaloi o dovadă, cum că buticul este curat, iar dacă prezentăm şi portretul preşedintelui statului, care trebuie atârnat în fiecare magazin, atunci ni se va da licenţa. Lketinga vrea să protesteze, dar îl opresc. Oricum vreau să merg mai întâi acasă, ca să semnez contractul şi să amenajez buticul în aşa fel, încât să pot expune marfa într-un mod practic. În plus, trebuie să găsim pe cineva, care să ne ajute la vânzare, pentru că eu nu prea vorbesc limba, iar Lketinga nu ştie să socotească.

Seara, mergem să o vizităm pe Sophia şi pe prietenul ei. S-a întors din Italia şi avem multe să ne povestim. Printre altele, îmi destăinuie că este însărcinată în luna a treia. Vestea mă bucură foarte tare, pentru că, între timp, şi eu cred că sunt în aceeaşi situaţie, numai că nu am certitudinea de sută la sută ca ea. În comparaţie cu mine, Sophiei îi este rău în fiecare dimineaţă. Se miră foarte tare de planul meu cu buticul. Dar trebuia să încep odată să fac bani cu maşina; nu puteam numai să cheltuiesc mii de franci şi să nu câştig nimic!

La Barsaloi încheiem contractul, şi iată-ne fericiţii proprietari ai unui magazin. Zile întregi curăţ etajerele pline de praf şi fixez plasa de sârmă la tejghele. Dau afară scândurile vechi, depozitate în partea din spate. Deodată, aud un sâsâit şi văd coada unui şarpe verde, dispărând sub lemnul pe care încă nu l-am scos. Cuprinsă de panică, alerg afară şi ţip: *„Snake, snake!”* Câţiva bărbaţi trec pe acolo, dar când văd despre ce este vorba, nu are niciunul curajul să intre.

Nu trece mult timp, că se şi adună şase persoane în faţa magazinului, dar nici imul nu face nimic, până când nu vine un bărbat turkana, cu un băţ lung. Intră şi

scormoneşte atent în grămada de lemne. Dă la o parte, lemn cu lemn, până când iese de acolo un şarpe lung de un metru. Ca un sălbatic, turkana încearcă să-l omoare, dar şarpele se târăşte repede spre ieşire şi se îndreaptă spre noi. În următoarea secundă, un băiat samburu înfige suliţa în dihanie. Abia când devin conştientă de pericol, încep să-mi tremure genunchii.

Soţul meu se întoarce cam peste o oră de la veterinar. A obţinut hârtia de care avem nevoie pentru licenţă, cu condiţia, ca în decurs de o lună, să instalăm o toaletă turcească în afara buticului. Asta mai lipsea! Se oferă trei voluntari, mai ales lume turkana, dispuşi să sape o gaură de trei metri adâncime şi să instaleze toaleta. Cu tot cu material, costă aproape 600 de franci. Cheltuielile parcă nu mai au sfârşit! Sper ca în curând, să începem să mai şi câştigăm bani.

Le povestesc părintelui Giuliano şi părintelui Roberto de intenţia mea de a deschide un butic. Ei sunt încântaţi, pentru că timp de şase luni la Barsaloi nu se poate cumpăra mălai. Despre sarcina mea nu pomenesc nimic, nici celor doi misionari, nici în scrisorile pe care le trimit în Elveţia. Mă bucur foarte tare, dar ştiu cât de repede te poţi îmbolnăvi aici şi nu vreau să îngrijorez pe nimeni.

În sfârşit, vine ziua noastră cea mare. Plecăm la Maralal, ca să ne întoarcem cu un camion plin de marfa. Am găsit şi o vânzătoare simpatică, şi anume pe Anna, soţia poliţistului satului. Este o femeie robustă, care a mai lucrat la Maralal. Dacă se străduieşte, înţelege şi puţină engleză.

La Maralal mergem la Banca Comercială, ca să întrebăm dacă mi-au sosit banii din Elveţia. Avem noroc şi ridic echivalentul a cinci mii de franci, ca să putem cumpăra marfa. Ni se dau bancnote de şilingi, puse în teancuri. Lketinga nu a văzut în viaţa lui atâţia bani. Ne interesăm la en-grosistul somalez când ne poate pune la dispoziţie un

camion, care să ne ducă marfa la Barsaloi. Momentan, râurile sunt secate, de aceea drumul poate fi făcut de aceste camioane grele, pe nume *lori,* fără probleme. Peste două zile va fi unul liber.

Acum mergem să facem cumpărăturile. Camionul costă 300 de franci, de aceea trebuie să profităm de încărcătura maximă de zece tone. Eu comand de optzeci de ori câte 100 kilograme de mălai şi de cincisprezece ori câte 100 kilograme de zahăr, ceea ce aici reprezintă o avere. Mă pregătesc să plătesc şi să cer o chitanţă, când Lketinga ia teancul de bani şi pretinde că le dau mult prea mulţi bani acestor somalezi. El vrea să controleze totul. Eu mă simt penibil, pentru că i-a jignit pe aceşti oameni şi, oricum, socoteli prea mari el nu este în stare să facă. Aşază banii în grămăjoare şi nimeni nu înţelege de ce se joacă cu ei. Îl iau cu binişorul şi încerc să-l conving, până când acceptă să-mi dea banii. În faţa lui, mai număr o dată. După ce mai rămân 3000 de şilingi, îmi spune, supărat: „Vezi, este mult prea mult!” îl liniştesc, explicându-i că aceasta este plata pentru închirierea camionului. Cei trei somalezi se uită unul la celălalt, puţin cam enervaţi. În sfârşit, comandăm marfa şi ne este rezervată, până când vine camionul. Acum merg prin sat cu maşina şi cumpăr din loc în loc 100 kilograme de orez, 100 kilograme de cartofi, varză şi ceapă.

În sfârşit, după-masă târziu, camionul este încărcat. Să fie în jur de ora unsprezece noaptea, când ajunge la Barsaloi. Produsele fragile, cum ar fi apa minerală, Cola şi Fanta, le încarc în Land Rover la mine; de asemenea, roşiile, bananele, pâinea, Omo, margarina, ceaiul şi alte articole. Maşina este plină ochi. Eu nu vreau să merg pe traseul mai lung, ci pe cel prin pădure, ca să ajung la Barsaloi în două ore. Lketinga se urcă în camion; îi este teamă, şi asta pe bună dreptate, să nu dispară marfa pe

drum.

Paznicul de vânătoare şi două femei merg cu mine. Pentru că maşina este foarte încărcată, sunt nevoită să pun în funcţiune tracţiunea integrală, ca să pot urca panta din pădure. Trebuie să mă obişnuiesc mai întâi să conduc unui vehicul atât de greu: sunt aproape şapte sute de kilograme. Din când în când, trecem prin gropi pline cu apă; aici, în pădure, rareori seacă bălţile. Pajiştea, unde am văzut eu bivolii, astăzi este părăsită. Cu chiu, cu vai, reuşesc să vorbesc cu însoţitorul meu în swahili despre buticul nostru. Cu puţin timp înainte de „panta morţii", vine o curbă dublă abruptă. Când întru în defileu, văd în faţa noastră un fel de zid gri şi mare. Frânez cu toată forţa, dar maşina alunecă, din cauza greutăţii, în direcţia elefantului care blochează drumul. *„Stop, stop the car!",* strigă paznicul de vânătoare. Eu fac tot posibilul, trag şi frâna de mână, care nu mai funcţionează aşa de bine. Maşina se opreşte la trei metri în faţa şezutului imens al animalului. Bag repede în marşarier. Femeile încep să ţipe în spate şi vor să coboare. Elefantul se întoarce şi se uită la noi cu nişte ochi rotunzi. Îşi balansează trompa în sus şi trâmbiţează. Cu colţii lui puternici, arată şi mai ameninţător. Maşina alunecă încet, în spate. Ne aflăm acum la şase metri distanţă de el. Paznicul de vânătoare, însă, ne avertizează că abia după ce elefantul nu ne mai vede, suntem în afara oricărui pericol, adică după ce dispărem în spatele curbei. Pentru că maşina este ticsită, iar eu nu am oglindă retrovizoare, nu pot vedea în spate. Însoţitorul meu trebuie să mă ghideze. Sper să înţeleg ce-mi spune.

În sfârşit, ne depărtăm atât de mult de elefant, încât nu-l mai vedem, ci doar îl auzim. Abia acum simt cum îmi tremură genunchii. Nici nu vreau să mă gândesc, ce s-ar fi întâmplat, dacă am fi intrat cu maşina în acest colos sau

dacă mi-ar fi murit motorul, când am mers în marşarier.

Paznicul de vânătoare mai simte, încă, mirosul de elefant. Şi, culmea ironiei, exact azi nu are arma la el. Ne aflăm acum la optzeci de metri depărtare de el, dar tot îl auzim cum frânge arborii. Un timp nu se mai aude nimic. Paznicul merge, încet, spre curbă şi constată că elefantul îşi apără în continuare teritoriul; paşte liniştit, postat în mijlocul drumului. De-o parte şi de alta, mai mulţi pomi mici sunt culcaţi la pământ.

Treptat, treptat, începe să se întunece. Tăunii se lipesc de noi şi ne înţeapă groaznic. În afară de paznic, nu coboară nimeni. Peste o oră, elefantul se află tot în mijlocul drumului. Încep să mă enervez, pentru că mai avem de mers o bucată bună de drum şi trebuie să traversez grohotişul, noaptea, cu maşina plină. Când vedem că situaţia nu se schimbă cu nimic, paznicul strânge nişte pietre mari şi se îndreaptă din nou către curbă. De acolo, începe să arunce cu ele în desişul pădurii, ceea ce produce un foşnet şi un zgomot puternic. Într-adevăr, nu mai durează mult şi elefantul pleacă din mijlocul drumului.

La Barsaloi, mă duc direct la butic şi descarc maşina în lumina farurilor. Din fericire, câteva persoane îmi sar în ajutor. Apoi, mă duc la *manyatta* noastră. După un timp, un băiat din vecinătate vine şi-mi spune că a văzut două faruri în depărtare. Fratele lui mai mare se uită şi el după lumini. Acum, toată lumea stă încordată. Cel care vine este camionul nostru, un camion samburu!

Însoţită de cel mai mare dintre cei doi băieţi, merg la butic şi aştept acolo. Veterinarul apare şi el şi aduce din cabana lui o lampă cu gaz. O punem pe tejghea şi dintr-odată se face în butic o lumină plăcută. Eu mă gândesc unde şi ce descărcăm şi unde le punem. Tot mai mulţi oameni dau târcoale buticului şi aşteaptă să vină *lori.*

În sfârşit, se apropie cu un zgomot puternic. Pentru mine este un moment impresionant şi, în acelaşi timp, mă cuprinde un sentiment de fericire, când mă gândesc că acum există un magazin la Barsaloi, unde poţi găsi mereu ceva de mâncare. Acum nu mai trebuie să sufere nimeni de foame, pentru că există destule alimente în stoc. Lketinga coboară mândru din camion şi îi salută pe unii, printre care şi pe paznicul de vânătoare. Îngrozit, ascultă povestirea acestuia, după care vine la mine şi mă întreabă: „*Hello, wife, really you have seen an elephant?" „Yes, sure!" El se ia cu mâinile de cap: „Crazy, this is very dangerous, really Corinne, very dangerous!" „Yes, I know, but now we are okay", îi spun eu şi mă uit să văd cine mă poate ajuta la descărcat.*

Negociem şi alegem trei bărbaţi care lucrează ocazional şi la somalezi. Mai întâi, trebuie aşezaţi sacii cu cartofi şi orez; în camera din spate, care serveşte drept depozit, sunt duşi sacii cu porumb şi zahăr. Celelalte mărfuri sunt stivuite în magazin.

Este o activitate însufleţită. După o jumătate de oră, camionul este gol şi pleacă, în miezul nopţii, înapoi, spre Maralal. Noi rămânem într-o debandadă totală; stăm printre cutii de Omo şi de ceai. Primii clienţi îşi şi fac apariţia şi vor să cumpere zahăr. Dar eu refuz să vând, pentru că este prea târziu şi trebuie să aranjăm mai întâi marfa. Închidem magazinul şi mergem în *manyatta.*

Ca de obicei, ne sculăm de dimineaţă şi stăm la soare cu animalele. Deodată, vedem câteva femei, apropiindu-se de noi. Lketinga le întreabă ce s-a întâmplat. Vor să ştie când deschidem buticul. Lketinga se pregăteşte să se ducă, dar eu îl rog să le spună că înainte de prânz eu nu vând nimic, pentru că mai întâi trebuie să despachetăm, iar Anna încă nu a venit. Ea se pricepe la aranjatul mărfurilor.

După două ore, magazinul arată aproape perfect. În faţa bufleului sunt mai bine de cincizeci de femei şi bărbaţi care aşteaptă să deschidem. Plasa de sârmă a meritat. Cartofii, varza, morcovii, ceapa, portocalele şi mango, le-am pus sub tejghea. De tavan, atârnă o sfoară, pe care simt puse bananele. În spate, pe etajere, sunt înşirate cutiile de Omo, de diferite mărimi, conservele cu untură Kimbo, praful de ceai, hârtia igienică, care, mai târziu, are mare succes, săpunuri, dulciuri de tot felul, precum şi chibrituri. Lângă cântar punem un sac cu zahăr, unul cu mălai şi altul cu orez. Mai spălăm o dată pe jos şi deschidem uşa magazinului.

Pentru un moment, suntem orbiţi de lumina soarelui. Femeile iau cu asalt buticul. Un val de oameni, gătiţi cu podoabe în culoi i vii, se îndreaptă spre mine. Magazinul este plin până la refuz Toţi ne întind o *kanga* sau saci cusuţi de mână. Anna începe sa cântărească şi să distribuie zahărul. Ca să nu cadă prea mult pe lângă, ne-am confecţionat din carton un fel de lopată. Acum încep şi eu să vând zahăr sau mălai. Majoritatea oamenilor pun, pur şi simplu, banii pe tejghea şi vor în schimb diverse produse. Asta presupune un calcul rapid.

În nicio oră, vindem primul sac mare cu mălai. Îmi pare bine că am scris dinainte preţurile la toate articolele. Cu toate acestea, continuă să domnească o mare debandadă. Seara, după ce am vândut aproape 600 kilograme de mălai, 200 kilograme de zahăr şi alte produse, cutia, care serveşte drept casă, dă pe dinafară. Când începe să se întunece, vrem să închidem, dar mai vine câte un copil care vrea să cumpere zahăr sau mălai pentru cină. La ora şapte închidem, în sfârşit, buticul. Abia mă mai ţin pe picioare şi mâinile abia mi le mai pot mişca. Anna se duce şi ea, moartă de oboseală, acasă.

Pe de-o parte, ziua de azi a însemnat un mare succes,

pe de alta, afluenţa de oameni îmi dă gândit. Mâine va fi la fel, de dimineaţă, până seara. Va trebui, însă, să mă duc să mă spăl şi eu la râu, dar nu ştiu când.

La ora opt suntem iar la magazin. Anna este deja acolo. La început, vânzarea merge slab, dar de la nouă până după-masă, magazinul este plin. Navetele cu apă minerală, Cola, Fanta şi Sprite se golesc repede. Prea multă vreme au fost nevoiţi oamenii să renunţe la aceste produse. Mulţi războinici sau băieţi stau ore întregi în magazin sau în faţa acestuia, ca să discute, pur şi simplu. Femeile şi fetele stau la umbră. Şi soţia veterinarului, medicul şi profesorul boscheţilor vin aici şi cumpără kilograme întregi de cartofi şi fructe. Toată lumea este încântată de magazinul nostru grozav. Bineînţeles, constat deja, că lipsesc multe lucruri. Majoritatea timpului, Lketinga stă cu noi; vorbeşte cu lumea sau vinde lucrurile mai simple, cum ar fi săpun sau Omo. Ajută şi el, atât cât poate. Pentru prima dată, de mult timp, mama vine în sat, ca să ne vadă magazinul.

La sfârşitul celei de-a doua zile, ajung să stăpânesc deja cifrele în limba *maa.* Am făcut un tabel, din care putem citi direct preţurile pentru diverse cantităţi de mălai sau zahăr, ceea ce ne uşurează substanţial calculele. Şi astăzi muncim fără întrerupere şi ne ducem, frânţi de oboseală, acasă. Bineînţeles, iar nu am reuşit să mâncăm ceva cald, ceea ce pentru starea mea nu este recomandat. Spatele mă doare de la aplecatul continuu. Numai astăzi am cântărit şi am vândut opt saci cu mălai şi aproape 300 kilograme de zahăr.

Mama îmi face mămăligă cu puţină carne, în timp ce eu discut cu Lketinga despre această situaţie insuportabilă. Anna şi cu mine avem, practic, nevoie de o pauză, ca să mâncăm şi să ne spălăm. Ne hotărâm, ca de mâine să închidem magazinul între ora douăsprezece şi două după-

masa. Arma se bucură şi ea de acest aranjament. Aducem la magazin patruzeci de litri de apă, ca să mă pot spăla măcar în partea din spate a magazinului.

Încet, încet, fructele şi legumele încep să se împuţineze. Chiar şi din orez, care a fost scump, nu a mai rămas nimic. Pentru noi, nu am dus acasă decât trei kilograme. Giuliano şi Roberto vin astăzi pentru prima dată în magazin şi îşi exprimă admiraţia, lucru care mie îmi face plăcere. Îi întreb, dacă pot depune la ei banii încasaţi, pentru că nu am altă idee, unde aş putea păstra atâţia bani. Giuliano este de acord şi în fiecare seară trec pe la misiune şi las acolo plicul cu bani. Lumea nu se descurcă cu noul program, pentru că cei mai mulţi nu au ceas. Ori trebuie să închidem aproape cu forţa magazinul, ori sunt atât de mulţi oameni, încât trebuie să renuţăm la pauză. După nouă zile, magazinul este aproape gol; mai avem doar cinci saci cu mălai, iar zahărul s-a terminat deja de două zile. Asta înseamnă că trebuie să mergem din nou la Maralal. Dacă avem noroc, ne putem întoarcem în trei zile cu un camion. Anna rămâne la magazin. Fără zahăr, este mult mai puţină activitate.

La Maralal este, de asemenea, criză de zahăr. Magazinele nu au mai fost aprovizionate şi nu se mai vând saci de o sută de kilograme. Fără zahăr, nu merită să ne întoarcem la Barsaloi. După trei zile, începe să se livreze din nou zahăr, iar sacii sunt raţionalizaţi. În loc de douăzeci de saci, primim doar opt. Abia a cincea zi ne putem întoarce cu un camion. În timp ce am stat la Maralal, am procurat şi alte câteva lucruri noi, şi anume: atât de căutatele *kanga,* tabac de mestecat pentru bătrâni şi chiar douăzeci de perechi de sandale din cauciuc, de diferite mărimi. Din păcate, banii câştigaţi nu ne ajung pentru noile cumpărături. De aceea, trebuie să mai scot ceva de la bancă şi îmi propun să măresc preţul la mălai şi zahăr,

deşi el este fixat de stat. Dar, ţinând cont de costurile de transport atât de mari, este imposibil să cer acelaşi preţ ca la Maralal. În plus, trebuie să umplem canistra de două sute de litri cu benzină. De data aceasta, Lketinga nu mă mai lasă să merg singură cu Land Rover-ul, pentru că îi este teamă să nu mă ciocnesc din nou de elefanţi sau de bivoli. Dar cine să însoţească *lorii* Lketinga trimite o cunoştinţă de-a lui, în care crede că poate avea încredere. Plecăm către prânz şi ajungem la Barsaloi fără probleme. Este chiar ciudat: de câte ori merge soţul meu cu mine, nu există niciun fel de incidente.

La magazin este linişte totală. Anna vine spre noi, plictisită. În cele cinci zile s-a vândut şi restul de mălai. Din când în când, mai apare câte cineva, care vrea să cumpere ceai sau Omo. Casa este pe jumătate plină cu bancnote, dar nu pot verifica, pentru că mai este marfa în stoc. Am încredere în Anna.

Ne întoarcem în *manyatta,* unde dorm, liniştiţi, doi războinici. Eu nu sunt foarte încântată să găsesc *manyatta* ocupată, dar ştiu că legea ospitalităţii presupune acest lucru. Toţi bărbaţii de vârsta lui Lketinga au dreptul să se odihnească în coliba noastră sau să înnopteze. Trebuie să le ofer, de asemenea, *chai.* În timp ce aprind focul, cei trei bărbaţi discută între ei. Lketinga îmi traduce că în Sitedi, un bivol i-a spintecat coapsa unui războinic şi că trebuie să plece imediat într-acolo, ca să-l ducă la medic. Eu rămân acasă, pentru că în următoarele două ore trebuie să apară *lori.* Îi dau cheile de la maşină cu strângere de inimă, deoarece trebuie să meargă pe acelaşi traseu, pe care a mers anul trecut, când a lovit maşina.

Eu mă duc la Anna şi facem ordine în magazin, ca să fie totul gata pentru descărcare. Când se lasă seara, aprindem cele două lămpi noi cu gaz. Am cumpărat, de asemenea, o maşină de gătit cu cărbuni, ca să pot face, în

spatele magazinului, când am ocazia, un ceai sau să gătesc o mâncare.

În sfârşit, vine *lori.* În cel mai scurt timp se adună iar o groază de lume în jurul buticului. Terminăm repede cu descărcatul. De data asta număr sacii, ca să fiu sigură că nu lipseşte nimic, dar neîncrederea mea se dovedeşte a fi fără temei. O dată descărcate mărfurile, începe debandada. Peste tot stau cutii, una peste alta, pe care trebuie să le golim.

Deodată, în magazin apare Lketinga. Îl întreb dacă totul este în ordine. *„No problem, Corinne, but this man has a big problem",* îmi răspunde el. El l-a dus pe rănit la medicul boscheţilor, care i-a curăţat piciorul şi i-a cusut rana lungă de 20 de centimetri, fără anestezie. Acum, bărbatul se află la noi în *manyatta,* pentru că trebuie să meargă în fiecare zi la control.

Lketinga a cumpărat din Maralal kilograme de *miraa,* pe care o vinde mai departe la un preţ bun. Tot satul vine să cumpere această iarbă; chiar doi somalezi, atraşi şi ei de *miraa,* intră, pentru prima dată, în magazinul nostru. Soţul meu se uită supărat la ei şi îi întreabă pe un ton arogant, ce caută aici. Mi-e ruşine de comportamentul lui, mai ales că cei doi sunt prietenoşi şi, din cauza afacerii noastre, vânzarea lor este destul de afectată. Îşi primesc *miraa* şi pleacă. Este aproape ora nouă seara, când terminăm de aranjat magazinul, astfel încât a doua zi putem relua vânzarea.

Când intru în colibă, găsesc întins pe jos un războinic de o statură robustă, cu un picior înfăşurat într-un bandaj gros şi care geme în surdină. Îl întreb ce face şi îmi răspunde: *„OK".* Dar aici, asta nu înseamnă mare lucru. Niciun samburu nu ar spune vreodată altceva, chiar dacă s-ar afla în faţa morţii. Transpiră foarte tare şi miroase puternic a ceva amestecat între transpiraţie şi iod.

Lketinga vine şi el mai târziu, cu două mănunchiuri de *miraa.* Îi spune ceva rănitului, dar acesta abia răspunde. Probabil că are febră mare. După mai multe discuţii, mă lasă să-i iau temperetura. Termometrul arată 40,5 °C. Îi dau medicamente antitermice, iar după puţin timp, adoarme. Eu nu dorm bine. Lketinga mestecă toată noaptea *mima;* războinicul rănit geme şi, din când în când, ţipă. A doua zi, Lketinga rămâne lângă camaradul lui, iar eu mă duc la magazin. Vânzarea merge ca pe roate, pentru că vestea că am adus zahăr şi mălai, s-a răspândit ca focul. Astăzi, Anna pare a fi obosită. Tot timpul simte nevoia să se aşeze şi, din când în când, iese afară şi vomită, îngrijorată, o întreb ce se întâmplă. Îmi răspunde că e bine, dar că s-ar putea să aibă o criză de malarie. O trimit acasă, iar bărbatul care a însoţit camionul se oferă să mă ajute. Eu simt încântată de ajutorul lui, pentru că nu se dă înapoi de la treabă. După mai multe ore de muncă, mă doare din nou mijlocul foarte tare. Nu ştiu dacă este de la sarcină sau de la aplecatul continuu. Bănuiesc că sunt la sfârşitul lunii a treia. În afară de o mică proeminenţă, nu se vede nimic. Soţul meu se îndoieşte deja că sunt gravidă şi se gândeşte că poate am o tumoare în burtă.

După un timp, Lketinga intră în magazin. Pentru o secundă, rămâne încremenit, după care îl întreabă pe bărbat, pe un ton răstit, ce face în spatele tejghelei. Eu continuu să servesc. Bărbatul îi povesteşte că Annei i s-a făcut rău şi a trebuit să plece acasă. Ne continuăm treaba, iar Lketinga stă într-un colţ şi mestecă *miraa,* ceea ce pe mine începe să mă enerveze. Îl trimit la veterinar, să vadă dacă azi a tăiat cineva o capră, pentru că vreau să gătesc o mâncare cu cartofi şi carne. La prânz vreau să închid, ca să pot să gătesc şi să mă spăl, în partea din spate a buticului, dar Lketinga şi ajutorul nostru vor să lucreze mai departe. Eu gătesc pe maşina cu cărbuni un ghiveci bun.

În sfârşit, pot să mănânc din nou în linişte. O jumătate păstrez pentru Lketinga. Cu burta plină, pot munci mai bine.

În jur de ora nouăsprezece suntem acasă. Rănitul stă la noi în colibă. Se pare că se simte mai bine. Dar coliba arată ca după război. Peste tot sunt aruncate cozi de *miraa* roase şi gume de mestecat. Oala, cu resturi de mămăligă pe ea, stă lângă vatră, iar de jur-împrejur sunt aruncate resturi de mâncare, pe care s-au adunat furnicile. La asta se mai adaugă mirosul urât din colibă. Mie mi se opreşte respiraţia. Vin obosită de la muncă şi trebuie să mă apuc să fac curat în colibă, fără să mai vorbim de oala de *chai,* pe care trebuie să o curăţ cu unghiile.

Când îmi exprim nemulţumirea faţă de soţul meu, mă lovesc de o neînţelegere totală din partea lui. În ameţeala provocată de *miraa,* Lketinga se simte lezat şi mă acuză că nu vreau să-l ajut pe prietenul lui, care tocmai a scăpat din ghearele morţii. Dar eu nu-i cer decât puţină ordine. Războinicul părăseşte coliba, şchiopătând, împreună cu soţul meu. Se duc la mama. Aud o discuţie aprinsă şi, dintr-odată, mă simt marginalizată şi singură. Ca să nu-mi pierd cumpătul, îmi scot casetofonul şi ascult muzică germană. După un timp, Lketinga bagă capul în colibă şi se uită la mine, supărat. *„Corinne, what's the problem? Why you hear this music? What's the meaning?"* Dumnezeule, cum să-i explic că mă simt neînţeleasă şi exploatată şi că îmi caut alinarea în muzică? El nu poate să înţeleagă.

Îi iau mâna şi îl rog să se aşeze lângă mine. Ascultăm împreună muzică şi ne uităm la foc. Încet, încet, simt cum se instalează o tensiune erotică între noi şi mă las pradă ei. În lumina focului, Lketinga arată fantastic. Îi pun mâna pe coapsa lui creolă şi goală şi-i simt excitarea. El se uită la mine cu o privire sălbatică şi deodată ne aflăm unul în

braţele celuilalt. Ne sărutăm. Pentru prima dată, am impresia că şi el a descoperit plăcerea. Deşi eu am tot încercat, lui Lketinga nu i-au plăcut niciodată îmbrăţişările mele; de aceea încercările mele au eşuat, de cele mai multe ori foarte repede. Dar acum mă sărută şi el şi devine tot mai înfocat. În sfârşit, facem din nou dragoste. Este minunat. După ce se relaxează, mă mângâie afectuos pe burtă şi mă întreabă: *„Corinne, you are sure, you have now a baby?”* Eu râd, fericită: *„Yes!” „Corinne, if you have a baby, why you want love? Now it’s okay, I have given you a baby, now I wait for it.*” Bineînţeles că sunt puţin dezamăgită de această atitudine a lui, dar nu o mai iau în serios. Adormim fericiţi.

A doua zi este duminică. Magazinul este închis, aşa că ne hotărâm să ascultăm o slujbă de-a părintelui Giuliano. Biserica cea mică este arhiplină. Sunt aproape numai femei şi copii. Câţiva bărbaţi, cum ar fi veterinarul cu familia lui, medicul şi profesorul boscheţilor, stau într-o parte. Giuliano oficiază slujba în limba swahili, iar profesorul traduce în samburu. În pauze, femeile şi copiii cântă şi bat la tobe. În mare, totul se desfăşoară într-o atmosferă veselă. Lketinga este singurul războinic de acolo, iar această vizită la biserică este prima şi ultima pentru el.

După-amiaza o petrecem împreună, la râu. Eu spăl haine, iar el spală maşina. În sfârşit, avem timp suficient pentru ritualul de spălare. Este ca înainte şi mă gândesc cu nostalgie la timpul trecut. Fireşte că-mi place magazinul, iar mâncarea a devenit mult mai variată, dar nu mai avem atât de mult timp pentru noi. Totul a devenit prea stresant. Cu toate acestea, după fiecare duminică, abia aştept să mă duc la butic. M-am împrietenit cu femeile din sat şi cu o parte din soţii lor, care ştiu ceva engleză. Am început să ştiu şi eu, cine al cui este.

Anna mi-a devenit, între timp, foarte dragă. De câteva zile, soţul ei stă mereu la magazin, pentru că are vacanţă. În comparaţie cu Lketinga, pe mine nu mă deranjează. De fiecare dată, când soţul Annei bea o apă gazoasă, Lketinga întreabă, într-un mod, care pe mine mă face să mă simt penibil, dacă Arma a pus-o la socotealã.

Este timpul să cumpărăm din nou zahăr. Sacii s-au golit de câteva zile şi de aceea avem mai puţini clienţi. În plus, se apropie vacanţa elevilor şi aş putea să cumpăr zahăr din Maralal şi să-l aduc şi pe James acasă. Lketinga rămâne la magazin; vrea să o ajute pe Anna, pentru că ne-au mai rămas încă douăzeci de saci de mălai, pe care trebuie să-i vindem, ca să ne ajungă banii să plătim camionul. Eu îl iau cu mine pe bărbatul care ne-a ajutat data trecută. Lucrează bine şi îmi poate ridica sacii grei în Land Rover. Ca de obicei, mai vor să meargă şi alte douăzeci de persoane. Pentru că de fiecare dată există discuţii, mă hotărăsc să cer o taxă, ca să nu suport singură costul benzinei. Atunci, vor veni precis numai aceia care au un motiv întemeiat. Când fac acest anunţ, mulţimea de oameni se dispersează rapid; mai rămân cinci persoane care plătesc preţul cerut. De aceea, Land Rover-ul nu este foarte încărcat. Plecăm, pentru că diseară vreau să fiu înapoi. Printre pasageri se află şi paznicul de vânătoare care trebuie să plătească şi el, de data asta.

La Maralal coboară toată lumea, iar eu continuu drumul spre şcoală. Directorul mă informază că elevii iau vacanţă abia de la ora şaisprezece. Convenim amândoi să iau trei sau patru elevi cu mine, la Barsaloi. Între timp, ajutorul meu şi cu mine, cumpărăm trei saci cu zahăr, ceva fructe şi legume. Mai mult nu pot încărca, dacă vreau să iau şi băieţii cu mine. Mai îmi rămân două ore şi profit de timp, ca să o vizitez pe Sophia.

Este foarte fericită când mă vede. În comparaţie cu

mine, ea s-a îngrăşat câteva kilograme şi se simte bine. Îmi găteşte spaghete; după atâta vreme fără paste făinoase, aceasta este pentru mine o masă festivă. Nu-i de mirare că se îngraşă atât de repede! Prietenul ei *rasta,* apare pentru câteva secunde, după care dispare cu câţiva prieteni. Sophia se plânge că, de când a rămas gravidă, el aproape nici nu se mai uită la ea. Nu vrea să muncească, dar în schimb îi cheltuie banii ei pe bere şi prieteni. Cu tot confortul pe care şi l-a creat, nu o invidiez, ci, dimpotrivă, făcând comparaţie cu situaţia Sophiei, îmi dau seama cât de multe face Lketinga.

Îmi iau rămas bun de la Sophia, cu promisiunea că o voi vizita, de câte ori o să vin la Maralal. Trec pe la punctul de întâlnire stabilit şi îi iau pe ajutorul meu şi pe paznicul de animale, după care mergem la şcoală. Cei trei băieţi sunt pregătiţi de plecare. James se bucură foarte tare că am venit să-l iau. Plecăm imediat, pentru că vrem să ajungem acasă, înainte să se întunece.

Poteci prin junglă

Urcăm cu maşina pe drumul cel roşu şi plin de praf. Înainte să ajungem la curba dublă, pe paznicul de vânătoare şi pe mine ne apucă râsul, pentru că ne aducem aminte de aventura cu elefanţii, în spate, băieţii stau de vorbă şi râd. Când ajungem la panta abruptă, mă pregătesc să pun în funcţiune tracţiunea integrală. Frânez, apoi frânez încă o dată, dar maşina merge, pur şi simplu mai departe, spre „panta morţii”. Îngrozită, eu urlu: *„No brakes!”* în acelaşi timp, văd că la dreapta nu pot să virez, pentru că imediat lângă drum, începe prăpastia mascată de copaci. Aşa că, fără să mai stau pe gânduri, trag de volan spre stânga, în timp ce paznicul de vânătoare încearcă să deschidă uşa.

Ca printr-o minune, maşina se opreşte, trosnind, în bucăţile de stâncă, înalte de aproximativ treizeci de

centimetri. Dacă aş fi mers numai puţin mai mult, nu aş mai fi avut altă soluţie, decât să intru frontal în peretele de stâncă. Mă rog ca maşina să rămână agăţată în boscheţi. Platforma are o lungime de cel mult cinci sau şase metri, după care coboară abrupt, în junglă.

Băieţii sunt speriaţi rău, iar paznicul de vânătoare e la rândul lui înspăimântat. În cele din urmă, maşina se opreşte cam la un metru înainte de capătul platoului. Mie îmi tremură corpul atât de tare, încât nu sunt în stare să cobor din maşină. Pentru că noi, în faţă, nu mai facem nicio mişcare, iar uşa din spate nu se deschide, băieţii ies pe geam. Mie mi s-au înmuiat genunchii. Reuşesc să cobor totuşi, ca să văd stricăciunile. În acel moment, maşina începe să alunece încet. Am prezenţă de spirit şi apuc prima piatră mai mare, pe care o găsesc şi o pun sub roată. Băieţii descoperă că este rupt cablul de la frână. Stăm toţi, încă şocaţi, în jurul maşinii. Suntem disperaţi. Ne aflăm la nici trei metri de „panta morţii”.

Este imposibil să rămânem aici în sălbăticie, spune paznicul de vânătoare, deşi de data asta este înarmat. Mai ales că se face cumplit de frig, când se întunecă. Dar tot atât de imposibil este să mergem până la Barsaloi fără frână. Aşa că nu ne rămâne altceva de făcut, decât să ne întoarcem la Maralal; până acolo pot merge, în cel mai rău caz, şi fără frână, numai cu tracţiunea integrală, înainte de toate, trebuie să întoarcem maşina, care este destul de lungă, pentru acest platou îngust. Căutăm nişte bolovani, după care pornesc încet. Mai mult de o jumătate de metru nu pot înainta, de aceea băieţii trebuie să oprească de fiecare dată maşina, punând pietre sub roţi. Apoi, trebuie să fac aceeaşi manevră, înapoi, unde eu nu văd aproape nimic. Transpiraţia îmi curge pe faţă şi mă rog la Dumnezeu să ne ajute. După acest accident, în care am trecut pe lângă moarte, sunt pe deplin convinsă că există.

După mai mult de o oră, se întâmplă o a doua minune: maşina este întoarsă.

Este deja întuneric în junglă, când putem, în sfârşit, să plecăm. Mergem cu viteza întâi şi cu tracţiunea integrală. La coborâre, maşina prinde viteză prea mare; pe loc drept, motorul urlă îngrozitor, dar nu am curaj să schimb viteza. Din reflex, apăs în momentele critice pe frâna stricată. După mai mult de o oră, ajungem la Maralal. Răsuflăm uşuraţi. Aici, lumea traversează strada liniştită, presupunând că cele câteva maşini care se află pe şosea, vor frâna. Eu nu pot decât să claxonez, iar oamenii sar într-o parte, înjurându-mă. Cu puţin timp înainte de a ajunge în faţa garajului, opresc motorul şi las maşina să ruleze. Şeful somalez tocmai se pregăteşte să închidă. Îi explic ce problemă am şi că maşina este plină de marfă şi nu o pot lăsa nesupravegheată. Atunci, el deschide poarta de fier şi câţiva bărbaţi împing maşina înăuntru.

Mergem împreună să bem *chai* şi discutăm, încă şocaţi, despre situaţie. Acum trebuie să căutăm un *lodging.* Paznicul de animale îşi caută cazare. Pe băieţi şi pe ajutorul meu îi invit eu. Băieţii propun să doarmă amândoi într-un pat, ceea ce mie îmi convine, pentru că vreau să fiu singură. După ce mâncăm, mă retrag la mine în cameră. Când mă gândesc la soţul meu, mă simt groaznic. El nu ştie ce s-a întâmplat şi îşi va face griji.

Dimineaţă mă duc la garaj. Muncitorii tocmai repară la maşină. Nici şeful somalez nu-şi explică cum a fost posibil să se întâmple aşa ceva. La ora unsprezece putem pleca, dar de data aceasta nu mă mai încumet să merg pe traseul din junglă. Mi-a intrat frica-n oase şi, la urma urmei, sunt gravidă în luna a patra. Mergem pe traseul ocolit, prin Baragoi, care durează aproape patru ore şi jumătate. Pe drum, mă gândesc la grijile pe care şi le face Lketinga.

Mergem bine. Strada, a cărei singură problemă este pietrişul, este mult mai accesibilă decât cealaltă. După ce am parcurs mai bine de jumătate din drum şi după ce am traversat albia secată a unui râu, aud un fâsâit care mie îmi este familiar. Spre ghinionul nostru, avem pană! Toată lumea coboară şi băieţii scot roata de rezervă de sub sacii de zahăr. Ajutorul meu fixează cricul, iar după o jumătate de oră roata este schimbată. De data aceasta nu am nimic de făcut; stau la soare şi fumez o ţigară. Ne continuăm călătoria şi ajungem în cursul după-amiezii la Barsaloi.

Parcăm lângă magazin şi tocmai mă pregătesc să cobor, când îl văd pe soţul meu venind spre mine, cu o privire încruntată. Stă lângă uşa maşinii şi face o mişcare dezaprobatoare: *„Corinne, what is wrong with you? Why you come late?”* Eu încep să-i povestesc, dar el refuză să mă asculte şi mă întreabă, cu un aer dispreţuitor, cu cine mi-am petrecut noaptea la Maralal. Acum mă apucă pe mine furia. Noi abia am scăpat din ghearele morţii, iar soţul meu crede că l-am înşelat! Nu mi-aş fi imaginat niciodată că va reacţiona în halul acesta.

Băieţii îmi sar în ajutor şi îi descriu cum a decurs călătoria. El se târăşte sub maşină, ca să examineze cablul. Se calmează, când vede urme de la lichidul de frână. Totuşi, eu sunt profund dezamăgită şi mă hotărăsc să mă retrag în colibă. Treaba lor cum se descurcă singuri! La urma urmei, este şi James acolo. Pe mama şi pe Saguna le salut în fugă, apoi intru la mine în colibă şi încep să plâng de epuizare şi dezamăgire.

Spre seară, începe să mi se facă frig. Nu dau, însă, prea mare importanţă acestui lucru şi mă apuc să fac *chai.* Lketinga vine să bea şi el. Nu vorbim prea mult. Seara, târziu, pleacă să viziteze o enclavă îndepărtată şi să recupereze restul de capre de la nuntă, îmi spune că se întoarce peste vreo două zile. Îşi înfăşoară pătura cea roşie

în jurul umerilor, îşi ia cele două suliţe şi părăseşte *manyatta,* fără prea multe cuvinte. Îl aud vorbind puţin cu mama, şi, în afară de ţipetele unui bebeluş din coliba vecină, este linişte deplină. Starea mea se agravează. Noaptea mă apucă frica. Oare să fie din nou o criză de malarie? îmi scot tabletele de Fansidar şi citesc cu atenţie instrucţiunile. În cazul în care eşti suspect de malarie, trebuie să iei trei tablete deodată. În cazul unei sarcini, trebuie consultat medicul. Dumnezeule, în niciun caz nu vreau să pierd copilul, deşi, la malarie, până în luna a şasea, acest lucru este foarte posibil. Mă hotărăsc să iau cele trei tablete şi pun lemne pe foc, ca să mă mai încălzesc.

Dimineaţă mă trezesc abia când aud voci afară. Ies din colibă şi lumina soarelui mă orbeşte. Este aproape ora opt şi jumătate. Mama stă în faţa colibei şi se uită la mine, râzând. *„Supa Corinne”,* îmi spune ea. Îi răspund *„Supa mama”* şi mă grăbesc să ajung în boscheţi, ca să-mi fac nevoile.

Mă simt fără vlagă şi obosită. Când mă întorc în *manyatta,* mă aşteaptă patru femei şi mă întreabă de butic. *„Corinne, tuka”,* o aud pe mama strigând, adică să deschid magazinul. *„Ndjo, ja, later!”,* îi răspund eu. Ieri am făcut aprovizionarea cu zahăr şi acum toată lumea vrea să cumpere, ceea ce este firesc. Peste o jumătate de oră, mă târăsc până la magazin.

Acolo aşteaptă mai mult de douăzeci de persoane, dar Anna nu este printre ele. Deschid şi oamenii încep imediat să pălăvrăgească. Fiecare vrea să fie primul. Dar unde este Anna? Ajutorul meu nu se arată nici el şi nici băieţii nu ştiu unde sunt. În timp ce servesc, simt că trebuie să mă duc urgent la toaletă. Întind mâna după hârtia igienică şi dau năvală spre toaletă. Am diaree. Acum chiar că sunt stresată. Magazinul este plin de oameni. O cutie deschisă,

care serveşte drept casă, este accesibilă oricui vine în spatele tejghelei. Mă întorc, sleită, la femeile care continuă să trăncănească. Diareea mă trimite de mai multe ori la toaletă.

Anna m-a abandonat, nu a venit. Până acum nu am văzut nici măcar o faţă cunoscută, nimeni, căruia să-i pot explica, cât de cât, în engleză, situaţia în care mă aflu şi să cer ajutor. După prânz, abia mă mai pot ţine pe picioare.

În sfârşit, apare soţia profesorului. O trimit la mama, ca să vadă dacă nu sunt băieţii acasă. Din fericire, apare James, cu băiatul care a dormit cu mine în cameră, în *lodging,* acum ceva timp. Se arată imediat dispuşi să se ocup» mai departe de magazin, pentru ca eu să pot pleca acasă. Mama se uită, surprinsă, la mine şi mă întreabă ce am. Dar cum să-i răspund? Dau din umeri şi-i spun: *„Maybe Malaria."* Se uită speriată la mine şi se apucă de burtă. Eu înţeleg ce vrea să zică, dar mă simt neajutorată şi tristă. Vine la mine, în *manyatta* şi-mi face ceai negru, pentru că laptele nu este bun. În timp ce aşteaptă să fiarbă apa, vorbeşte fără încetare cu *Enkai.* Mama se roagă pentru mine, în stilul ei. Aşa cum stă, cu sânii ei lungi şi cu fusta murdară, îmi este foarte dragă. În acest moment, mă bucur că soţul meu are o mamă atât de grijulie şi inimoasă şi nu vreau să o dezamăgesc.

Când se întorc caprele noastre acasă, fratele mai mare vine să mă vadă. Îngrijorat, încearcă să închege o conversaţie cu mine, în swahili, dar eu sunt prea obosită şi adorm în permanenţă. La miezul nopţii, mă trezesc, transpirată toată, când, aud deodată lângă coliba noastră paşi şi zgomot de lănci, care sunt înfipte în pământ. Inima îmi bate cu putere. Aud grohăitul, care mie îmi este cunoscut şi, la scurt timp după aceea, o siluetă îşi face apariţia în colibă. Este atât de întuneric, încât nu recunosc nimic. *„Darling?",* întreb eu, în întuneric, plină de speranţă.

„Yes, Corinne, no problem”, răspunde vocea soţului meu. Îmi iau o piatră de pe inimă. Îi povestesc despre starea în care mă aflu, iar el se îngrijorează foarte tare. Pentru că până acum nu am avut frisoane, mai am încă speranţa, ca, datorită medicamentelor luate, starea mea să se normalizeze.

În următoarele zile, eu stau acasă, în timp ce Lketinga şi băieţii se ocupă de magazin. Încep să-mi revin, încet, încet, iar după trei zile nu mai am diaree. După trei săptămâni mă satur de stat degaba şi după-masă mă duc la muncă. Găsesc magazinul într-o stare deplorabilă. Nu s-a mai făcut curat şi totul este plin de mălai. Rafturile sunt aproape goale. Cei patru saci de zahăr sunt de mult vânduţi, iar mălai mai avem un sac şi jumătate. Asta înseamnă că trebuie să mai facem un drum la Maralal. Planificăm acest lucru în următoarele săptămâni, pentru că oricum, vacanţa cea scurtă a băieţilor se apropie de sfârşit şi îi pot lua şi pe unii dintre ei.

În magazin este linişte. Cum nu mai sunt alimentele de bază, clienţii care stau mai departe, nu mai vin. Mă duc să o văd pe Anna. Când ajung la căsuţa ei, o găsesc întinsă pe pat. O întreb ce are, iar ea nu vrea să îmi răspundă de prima dată. Într-un târziu, aflu că şi ea este însărcinată. Îmi spune că este abia în luna a treia, dar că recent a avut hemoragie şi de aceea nu a mai venit la muncă. Stabilim să se întoarcă la magazin, după ce pleacă băieţii.

Începerea şcolii se apropie şi noi plecăm la Maralal. De data asta, magazinul rămâne închis. După trei zile, putem trimite camionul plin la Barsaloi; ajutorul nostru îl însoţeşte. Lketinga merge cu mine, şi alegem traseul prin junglă. Din fericire, totul decurge fără incidente. Camionul trebuie să ajungă cu puţin timp înainte de lăsarea întunericului. Dar, în loc de camion, vin doi războinici, care ne informează că *lori* a rămas împotmolit, în timp ce

traversa ultima albie a râului. Mergem cu maşina noastră până acolo şi examinăm situaţia. Camionul a rămas cu roata din stânga în albia lată şi secată a râului, cu puţin înainte de a ajunge la mal. Roata, învârtindu-se în gol, s-a îngropat în nisipul mişcător.

S-au strâns deja câteva persoane la locul incidentului şi au început să pună pietre şi crengi dedesubt. Camionul se înclină tot mai mult, din cauza greutăţii, iar şoferul spune că nu mai are altă soluţie, decât să descarce marfa aici. Mie nu îmi surâde această idee şi vreau să îl întreb pe părintele Giuliano, ce părere are. Giuliano nu este tocmai încântat de apariţia mea, pentru că deja ştie că s-a întâmplat ceva. Cu toate acestea, se suie în maşina lui şi vine cu mine.

Încearcă să folosească un cablu, dar Land Rover-ul nostru nu reuşeşte să tracteze camionul. Nu ne rămâne altceva de făcut, decât să transportăm cei o sută de saci, a câte un chintal fiecare, cu maşina noastră. La un transport, putem lua opt saci. Giuliano face cinci drumuri, după care se întoarce, enervat, la misiune. Eu mai fac şapte dramuri în plus, până când aducem tot la magazin.

Între timp, se face noapte, iar eu sunt la capătul puterilor. În magazin este un haos de nedescris, dar închidem şi aranjăm mărfurile abia mâine dimineaţă.

De multe ori, ni se oferă să cumpărăm piei de capră şi de vacă. Până acum am refuzat mereu, dar femeile sunt nemulţumite şi multe pleacă supărate din magazin, ca să-şi vândă marfa la somalezi. În ultima vreme, somalezii cumpără piei numai de la aceia care se aprovizionează de la ei cu mălai sau cu zahăr. Astfel, zilnic iau naştere discuţii. Aşa că mă hotărăsc şi eu să cumpăr piei şi să le depozitez în partea din spate a magazinului.

Nu trec nici două zile, că ne şi trezim cu şeful adjunct, care ne întreabă, dacă avem licenţă pentru a comercializa

piei de animale. Bineînţeles că nu avem aşa ceva, întmcât nu am ştiut că avem nevoie. Şi, în afară de asta, spune el, ar putea să-mi închidă magazinul, pentru că este interzis să depozitez piei de animale la un loc cu alimentele. Trebuie să fie cel puţin cincizeci de metri distanţă între ele. Mie îmi piere graiul, când aflu această noutate, pentru că şi somalezii şi-au depozitat pieile în acelaşi spaţiu, dar şeful neagă, pur şi simplu. Acum ştiu, cine l-a asmuţit împotriva noastră. Până acum am achiziţionat aproape optzeci de piei, pe care vreau să le vând mai departe, data viitoare, când mă duc la Maralal. De aceea trebuie să-mi fac acum timp, să găsesc alt spaţiu de depozitare, pe care să-l pot încuia. Îi ofer şefului două sticle de apă gazoasă şi îl rog să-mi lase timp până mâine.

După lungi negocieri cu soţul meu, cei doi cad de acord: până a doua zi trebuie să scoatem pieile din magazin. Dar unde să le ducem? în orice caz, pieile reprezintă bani. Mă duc la misiune, ca să cer un sfat. Acolo este numai Roberto şi îmi spune că nu mai are loc. Trebuie să-l aşteptăm pe Giuliano. Trece pe la noi seara, cu motocicleta. Spre bucuria mea, îmi pune la dispoziţie o căsuţă mică, veche, din apropiere, care servea iniţial la protejarea pompelor de apă şi unde sunt depozitate acum nişte maşini vechi.

Am mai rezolvat o problemă şi încep să-mi dau seama, ce ajutor preţios este părintele Giuliano pentru noi.

Magazinul merge bine, iar Anna este punctuală. Acum se simte bine. Într-una din după-amiaze începe, dintr-odată, o mare agitaţie. Băiatul vecinilor dă buzna în magazin şi discută aprins cu Lketinga. *„Darling, what happened?”,* întreb eu. Îmi spune că două capre din turma noastră s-au pierdut şi că trebuie să plece imediat să le caute, înainte să se întunece şi să fie surprinse de animalele sălbatice. Tocmai când se pregăteşte să plece,

înarmat cu sulițele lui lungi, servitoarea profesomlui intră, cu o față palidă, în magazin. Vorbește cu Lketinga, iar eu nu înțeleg decât că este vorba despre mașina noastră și Maralal. Îngrijorată, o întreb pe Anna: *„Anna, what's the problem?"* Ezitând, îmi povestește că soția profesomlui trebuie să nască și că trebuie să ajungă imediat la spital, iar la misiune nu este nimeni.

Soția profesorului

„Darling, we have to go with her to Maralal", îi spun eu, îngrijorată, soțului meu. El îmi răspunde, însă, că nu este problema lui și că el trebuie să plece să-și caute caprele. În acest moment nu îl mai înțeleg chiar deloc și îl întreb, furioasă, dacă viața unui om nu i se pare mai importantă decât viața unui animal. Argumentele mele, însă, nu îl conving. Și, la urma urmei, îmi spune el, nu este soția lui, iar dacă mai așteaptă două ore, caprele sale ar putea fi devorate de fiare; cu aceste cuvinte, părăsește butiéul. Eu rămân înmărmurită și șocată de faptul că tocmai soțul meu, care de altfel are o inimă atât de bună, poate deveni atât de insensibil.

Îi spun Annei că mă duc la femeie, să văd ce este de făcut. Casa lor se află la două minute de magazin. Când intru, parcă mă lovește un trăsnet: peste tot sunt aruncate cârpe îmbibate în sânge, iar femeia tânără, ghemuită pe pământul gol, geme tare. Mă adresez direct ei, pentru că știu de la magazin că vorbește engleză. Îmi povestește întrerupt că hemoragia a început acum două zile, dar că soțul ei nu a lăsat-o să se ducă la medic. El este foarte gelos și este împotriva controalelor medicale. Pentru că acum el nu este acasă, vrea să se ducă la un doctor să consulte.

Pentru prima dată, ea se uită la mine și eu îi citesc frica în ochi. „*Please, Corinne, help me, I am dying!"* își ridică fusta și zăresc o mânuță albastră ieșind din vaginul ei. Fac

un efort să mă stăpânesc şi îi promit că mă duc să aduc imediat Land Rover-ul de acasă. Mă reped afară din casă, alerg la magazin şi îi spun Annei că plec imediat la Maralal. O rog să închidă ea magazinul, dacă soţul meu nu apare până la ora şapte.

Alerg până la *manyatta* şi nici nu mai simt mărăcinii care mă zgârie pe picioare. Lacrimi de spaimă, dar şi de furie faţă de soţul meu, mi se rostogolesc pe faţă. Dacă am ajunge măcar la timp la Maralal! Acasă, mama nu înţelege de ce iau toate păturile şi chiar pielea noastră de vacă din *manyatta* şi le întind în spate în Land Rover. Nu am timp să-i explic. Fiecare minut contează. Nici nu mai pot gândi clar, când ţâşnesc cu maşina. O privire asupra misiunii îmi confirmă faptul că nu este nimeni acolo; cele două maşini lipsesc. Opresc în faţa cabanei profesorului şi, cu ajutorul slujnicei, o ajut pe bolnavă să urce în maşină.

Este greu, pentru că abia se mai poate ţine pe picoare. O aşezăm încet pe cele două pături care o protejează de tabla rece; în niciun caz nu ajung să amortizeze şocurile provocate de gropile din şosea. Se urcă şi fata şi plecăm. Mă opresc la „căsuţa doctorului”, să întreb dacă nu poate veni şi doctorul cu noi. Dar nici el nu este acolo! Unde au dispărut toţi, tocmai acum, când este nevoie de ei? în schimb, la el se află un străin din Maralal care este dispus să meargă cu noi. Nu este samburu. Este o chestiune de viaţă şi de moarte, dar eu nu pol merge mai tare, pentru că femeia s-ar rostogoli în spate. La fiecare hop, ţipă cumplit. Slujnica îi ţine capul în poală şi îi vorbeşte încet. Transpirată toată, îmi şterg lacrimile din ochi. Din cauza geloziei, acest profesor îşi lasă soţia să moară! El, care în fiecare duminică traduce slujba la biserică, el care ştie să scrie şi să citească! Poate că nu aş fi crezut, dacă nu aş fi văzut cu ochii mei reacţia soţului meu. Se pare că viaţa unei femei contează mai puţin pentru el, decât cea a unei

capre. Dacă ar fi fost vorba despre un războinic, cum a fost cel pe care l-am ţinut o lună la noi în colibă, atunci Lketinga ar fi reacţionat, poate, altfel. În acest caz, însă, este vorba despre o femeie care nici măcar nu este a lui. Oare ce se va întâmpla cu mine, dacă voi avea complicaţii cu sarcina?

Toate aceste gânduri îmi trec prin cap, în timp ce maşina înaintează încet. Femeia îşi pierde tot mai des cunoştinţa, timp de câteva secunde, iar gemetele se opresc. Ajungem la porţiunea cu stânci şi mi se face rău când mă gândesc cum se va zdruncina maşina în toate părţile. Chiar dacă aş conduce încet, nu ar ajuta la nimic. O rog pe fată să o ţină cât poate de bine. Bărbatul de lângă mine nu a scos încă niciun cuvânt. Pun în funcţiune tracţiunea integrală şi maşina începe să hurducăie peste bolovani. Femeia ţipă îngrozitor. După ce trecem de această porţiune, se linişteşte imediat. Traversez jungla, cât pot de repede. Cu puţin timp înainte de „panta morţii”, declanşez tracţiunea integrală. Maşina urcă încet. La mijlocul pantei, motoml începe să tuşească. Mă uit la indicatorul de benzină şi mă liniştesc. Maşina merge mai departe, după care începe iar să tuşească. Reuşim să ajungem până în vârful pantei, după care maşina moare complet, exact lângă platoul unde am mai avut o pană.

Încerc cu disperare să pornesc motoml, dar nu reuşesc. Acum, bărbatul de lângă mine se trezeşte. Coborâm şi ne uităm la motor. Scot toate bujiile, dar sunt în ordine. Bateria este încărcată. Atunci ce are maşina asta blestemată? Mişc toate cablurile, mă uit sub maşină, dar nu reuşesc să găsesc cauza. Încerc de mai multe ori să pornesc, dar fără succes. Nici măcar luminile nu mai funcţionează.

Noaptea se apropie şi tăunii încep să ne atace. Mie mi se face frică. În spatele maşinii, femeia geme. Păturile sunt

pline de sânge, îi explic bărbatului că dacă rămânem aici suntem pierduţi, pentru că strada aceasta nu este aproape deloc circulată. Singura soluţie este să se ducă să caute ajutor la Maralal. Pe jos, ar ajunge într-o oră şi jumătate. El refuză să plece singur, neînarmat. În clipa aceasta eu explodez şi îi adresez tot felul de insulte; nu înţelege că oricum ne aflăm în pericol şi că, cu cât aşteptăm mai mult, cu atât se face mai întuneric şi mai frig. Dacă pleacă acum, atunci mai avem o şansă. În sfârşit, pleacă.

Cel mai devreme, în două ore ne va veni cineva în ajutor. Deschid maşina în spate şi încerc să vorbesc cu femeia, dar ea şi-a pierdut din nou cunoştinţa. Începe să se facă frig şi eu îmi pun geaca pe mine. Acum se trezeşte şi cere apă. Îi este tare sete, iar buzele îi sunt crăpate. Dumnezeule! în graba în care am plecat, iar am făcut o mare greşeală: am plecat fără apă de băut! Caut prin toată maşina şi găsesc o sticlă goală de Cola. Mă duc să caut apă. Trebuie să existe undeva, la câtă verdeaţă este aici! După o sută de metri, aud clipocit de apă, dar în vegetaţia deasă, nu văd de unde vine. Calc atentă, pas cu pas, prin boscheţi. După doi metri, panta începe să coboare abrupt. Jos este un râuleţ, la care, însă, nu pot ajunge, pentru că pe peretele de stâncă alunecos, nu m-aş mai putea urca înapoi. Alerg la maşină şi iau frânghia, cu care erau legate canistrele de benzină. Femeia urlă de durere. Tai un capăt de la frânghie şi leg sticla de ea, ca să o pot coborî până la apă. Se umple cumplit de încet. Îi ţin sticla la gură femeii şi observ că are temperatură. În acelaşi timp, tremură atât de tare de frig, încât îi clănţăne dinţii. Bea toată sticla. Mă duc să mai aduc încă o dată apă. Când mă întorc la maşină, aud un ţipăt, cum nu am mai auzit niciodată. Slujnica o ţine pe femeie strâns şi plânge. Este încă atât de tânără, poate că are treisprezece sau paisprezece ani. Mă uit la faţa femeii şi îi citesc în ochi

frica morţii. „Mor, mor, *EnkaiV',* bâiguie ea. *„Please Corinne, help mei",* mă imploră, din nou. Ce să fac? Nu am asistat niciodată la o naştere, iar eu însămi sunt la prima mea sarcină. *„Please, take out this child, please, Corinne!"* îi ridic rochia şi văd aceeaşi imagine: mânuţa vânătă atârnă până la umăr.

Copilul acesta este mort, îmi trece mie prin cap. Este aşezat pe-o parte şi fără cezariană nu poate să iasă. Îi explic, printre lacrimi, că nu o pot ajuta, dar, dacă avem noroc, ne vine un ajutor cam într-o oră. Îmi dau geaca jos şi o pun peste corpul ei, care tremură tot. Dumnezeule, de ce ne laşi singure? Cu ce am greşit, pentru ca maşina să ne lase în drum tocmai azi? Nu mai înţeleg nimic. Nu mai suport să-i aud ţipetele stridente. Ajunsă la capătul disperării, alerg zăpăcită, în negura pădurii, dar mă întorc imediat la maşină.

În spaima ei de moarte, femeia îmi cere cuţitul. Încordată, mă gândesc ce să fac şi mă hotărăsc să nu i-l dau. Deodată, se ridică de pe pătură şi se aşază pe vine. Slujnica şi cu mine ne uităm, îngrozite, cum femeia se luptă cu moartea. Băgându-şi ambele mâini în vagin, strânge şi trage de mânuţă, până când un copil de o culoare albastru-violet, subdezvoltat, stă întins pe pătură. Trebuie să fi avut vreo şapte luni. În acelaşi timp, femeia cade, epuizată, pe spate şi rămâne nemişcată.

Eu îmi revin prima şi înfăşor copilul mort, plin de sânge, într-o *kanga.* Apoi, îi dau din nou femeii să bea. Tremură din tot corpul, dar s-a liniştit. Încerc să-i curăţ mâinile şi îi spun cuvinte liniştitoare, încordată, trag cu urechea la boscheţi. După un timp, aud un zgomot vag de motor.

Mi se ia o piatră de pe inimă, când zăresc lumina farurilor. Ridic lanterna, ca să ne vadă la timp. Este Rover-ul sanitar al spitalului.

Coboară din el trei bărbaţi. Le explic ce s-a întâmplat şi

o transportă pe femeie pe o targă, în maşina lor, împreună cu copilul mort. Merge şi slujnica. Şoferul Rover-ului sanitar se uită la maşina mea. Învârte cheia şi îşi dă imediat seama ce nu merge. Îmi arată un cablu care atârnă în spatele volanului. Cablul de aprindere este rupt. Într-un minut îl pune la loc, iar maşina porneşte.

În timp ce ceilalţi pleacă spre Maralal, eu plec în direcţia opusă, spre casă. Epuizată şi bulversată, ajung la *manyatta.* Soţul meu vrea să ştie de ce vin atât de târziu. Încerc să-i explic, dar îmi dau seama că nu mă crede. Descumpănită de reacţia lui, nu pot înţelege, de ce are atât de puţină încredere în mine. La urma urmei, nu sunt cu nimic vinovată că rămân mereu cu maşina în pană, când nu este el cu mine. Eu refuz să mai discut şi mă culc.

A doua zi, mă duc la muncă, Iară nicio tragere de inimă. Abia deschid magazinul că şi apare profesorul, care vine să-mi mulţumească, într-un mod exagerat, pentru ajutor, dar nu mă întreabă nici măcar o dată, ce face soţia lui. Ce ipocrit!

Puţin mai târziu, vine părintele Giuliano şi îi povestesc ce s-a întâmplat. Este dezolat, când aude prin ce am trecut, iar pe mine nu mă consolează cu nimic faptul că mă despăgubeşte cu generozitate pentru drum. Îmi spune că a primit un mesaj prin radio, cum că femeia se simte bine, având în vedere circumstanţele.

Stresul din magazin mă oboseşte mai mult decât vreau eu să recunosc. Din ziua dramei trăite, dorm prost şi visez numai lucruri oribile despre sarcina mea. În cea de-a treia dimineaţă după acest eveniment, sunt atât de dărâmată, încât îl trimit pe Lketinga singur la magazin, să o ajute pe Anna. Eu stau cu mama sub arborele cel mare. După-masă, vine doctorul pe la noi şi îmi spune că soţia profesorului este în afara oricărui pericol, dar că trebuie să mai rămână câteva săptămâni la Maralal.

Discutăm despre ce s-a întâmplat şi el încearcă să-mi împace conştiinţa, spunându-mi că s-a întâmplat aşa ceva, pentru că femeia nu şi-a dorit, practic, acest copil. Femeia a oprit maşina, cu forţa ei spirituală, adaugă el. Când să plece, mă întreabă ce este cu mine. Îi descriu starea mea de oboseală, pe care o pun pe seama evenimentelor din ultima vreme. Îngrijorat, mă avertizează de o eventuală criză de malarie, pentru că ochii mei au o tentă galbenă.

Teama pentru copilul meu

Seara, tăiem o oaie. Nu am mâncat niciodată aici carne de oaie, de aceea sunt curioasă cum este. Mama prepară porţia noastră. Fierbe mai multe bucăţi, pur şi simplu, în apă. Bem cu cana fiertura grasă şi fadă. Mama spune că este bună, atunci când eşti gravidă sau când vrei să prinzi forţe noi. Dar, după cum se vede, nu-mi pică bine, pentru că noaptea mă apucă diareea. Îl trezesc la timp pe soţul meu care mă ajută să deschid poarta de la gardul de mărăcini, după care mai apuc să merg douăzeci de metri. Diareea parcă nu se mai termină. Apoi, mă târăsc înapoi în *manyatta.* Lketinga îşi face griji pentru mine şi pentru copilul nostru.

A doua zi de dimineaţă, totul se repetă, în plus trebuie să şi vomit. Deşi este foarte cald, eu am frisoane. Acum constat şi eu că am ochii galbeni şi îl trimit pe Lketinga la misiune. Mi-e frică să nu se întâmple ceva cu copilul, pentru că sunt sigură că acesta este începutul unei noi crize de malarie. Nu durează zece minute, până când aud maşina misiunii; părintele Giuliano intră în colibă. Când mă vede, mă întreabă ce s-a întâmplat. Îi spun că sunt însărcinată în luna a cincea. Se arată surprins, pentru că nu a observat nimic. Imediat, îmi propune să mă ducă la Wamba, la spitalul misiunii, pentru că altfel risc să pierd copilul printr-o naştere prematură. Împachetez repede câteva lucruri, după care plecăm. Lketinga rămâne acasă,

pentru că am deschis deja magazinul.

Maşina părintelui Giuliano este mult mai confortabilă decât a mea. Merge cu o viteză mare, dar, din fericire, cunoaşte strada foarte bine. Cu toate acestea, abia reuşesc să mă ţin; cu cealaltă mână îmi sprijin burta. Mergem aproape trei ore până la spitalul misiunii, iar de vorbit, nu vorbim mult. Acolo suntem aşteptate de două surori medicale. Mă duc într-o sală de consultaţii, unde mă aşez pe un pat. Sunt surprinsă de curăţenia şi ordinea de aici. Totuşi, aşa cum stau pe pat, neajutorată, mă cuprinde o puternică tristeţe. Când Giuliano intră să-şi ia la revedere de la mine, ochii mi se umplu de lacrimi. Speriat, mă întreabă ce s-a întâmplat. Nici eu nu ştiu! Mi-e frică pentru copil. În plus, l-am lăsat pe soţul meu singur, cu magazinul. El încearcă să mă liniştească, promiţându-mi că va trece în fiecare zi pe acolo, să vadă dacă este totul în ordine şi îi va transmite infirmierei noutăţi prin radio. Când văd atâta înţelegere şi bunăvoinţă, încep din nou să plâng.

El cheamă o infirmieră şi îmi face o injecţie. Apoi vine medicul şi mă consultă. Când aude că sunt gravidă în luna a cincea, se arată îngrijorat şi-mi spune că sunt prea slabă şi am prea puţin sânge şi că din cauza aceasta copilul este mult prea mic. Apoi, îmi spune diagnosticul: malarie, în faza iniţială.

Speriată, întreb ce consecinţe ar putea avea asupra copilului meu. Făcând un semn, el îmi alungă îngrijorarea. Mai întâi trebuie să mă refac eu şi atunci nu se întâmplă nici cu copilul nimic, îmi spune el. Dacă aş mai fi întârziat, organismul, ca urmare a anemiei, ar fi provocat naşterea prematură. Dar acum există speranţe; în orice caz, copilul trăieşte. Cuvintele acestea mă fac atât de fericită, încât sunt în stare să fac orice ca să mă însănătoşesc cât mai repede cu putinţă. Mi se dă un loc într-o cameră de patru

paturi, la secţia de naşteri.

Afară înfloresc nişte tufe de flori roşii; aici totul este altfel decât la Maralal. Mă bucur că am venit atât de repede. Infirmiera vine şi îmi explică că mi se vor face două injecţii pe zi şi perfuzie cu soluţie de sare, pentru a evita deshidratarea corpului. Deci aşa se tratează malaria! încep să-mi dau seama, cât de aproape am fost de moarte în spitalul din Maralal. Surorile se ocupă de mine într-un mod înduioşător. A treia zi, nu mi se mai face perfuzie. Injecţiile, însă, trebuie să le mai îndur două zile.

Infirmierele îmi spun că la magazin totul merge bine. Mă simt ca nou-născută şi abia aştept să mă întorc acasă, la soţul meu. În a şaptea zi, apare Lketinga, împreună cu încă doi războinici. Eu mă bucur foarte tare, dar mă mir, totuşi, că a plecat de la magazin. *„Noproblem, Corinne, my brother is there!”,* îmi spune el, râzând. Apoi, îmi povesteşte că a dat-o afară pe Anna, pentru că ne-a furat, iar o parte din alimente le-a dat oamenilor, fără ca aceştia să plătească. Mie nu îmi vine să cred şi întreb, cu teamă, cine mă va ajuta pe viitor. Îmi spune că a angajat un băiat, care este verificat de el şi de fratele lui. Mie îmi vine să râd, pentru că nu văd cum doi analfabeţi vor să controleze un fost elev. Îmi mai spune că magazinul este aproape gol şi că a venit cu Land Rover-ul, ca să se ducă mai departe la Maralal, să încarce un camion, împreună cu cei doi războinici. Îngrozită, eu îl întreb: „Cu ce bani?” El îmi arată geanta, plină de bancnote şi-mi spune că a luat de la părintele Giuliano toţi banii. Încordată, eu mă gândesc ce este de făcut. Dacă se va duce la Maralal cu cei doi războinici, îi vor lua şi pielea după el. Banii se află desfăcuţi, într-o geantă de plastic, iar el nici măcar nu ştie câţi sunt.

Nu apuc bine să-mi termin gândurile, că vine vizita medicală, iar războinicii trebuie să iasă afară. Medicul îmi

spune că malaria este, de data asta, vindecată. Îmi promite că mâine îmi va da drumul, cu condiţia să nu muncesc mult şi să mă întorc la spital, cu cel târziu trei săptămâni înainte de data prevăzută pentru naştere. Eu răsuflu uşurată că am voie să plec şi îi spun şi lui Lketinga. El se bucură şi îmi promite că vine mâine să mă ia. Cei trei bărbaţi îşi petrec noaptea într-un *lodging,* în Wamba.

Până la Maralal conduc eu şi, ca de obicei, când soţul meu este cu mine, nu există niciun fel de probleme. Reuşim să închiriem un camion chiar pentru a doua zi. În *lodging* număr banii pe care îi are Lketinga la el. Spre stupoarea mea, constat că ne mai lipsesc câteva mii de şilingi kenyeni, ca să putem plăti marfa. Îl întreb pe Lketinga, dar el îmi răspunde evaziv, că a mai rămas ceva la magazin. Aşa că nu-mi rămâne altceva de făcut, decât să mă duc să scot din nou bani de la bancă, în loc să depun ceea ce am câştigat. Dar mă bucur că ne putem întoarce atât de repede la Barsaloi. La urma urmei, nu am fost plecată de acasă mai mult de zece zile.

Camionul, însoţit de unul din războinici, merge pe drumul ocolit, iar noi mergem prin junglă. Sunt atât de fericită că sunt cu soţul meu şi eu mă simt bine! Alimentaţia regulată din spital mi-a făcut bine.

Panta morţii

Pe drum, constatăm că cineva a mai mers înaintea noastră, pe-aici. Sunt urme de roţi proaspete, iar Lketinga recunoaşte după profilul cauciucurilor că este vorba despre maşini străine. Trecem peste „panta morţii” fără probleme, iar eu încerc să nu mă gândesc la episodul îngrozitor, cu copilul mort.

Luăm ultima curbă de dinainte de stânci şi frânez brusc. Două Land Rover-uri militare vechi stau în mijlocul drumului şi câţiva albi se agită printre ele. Ne este imposibil să mergem mai departe şi coborâm, să vedem ce

se întâmplă. Din câte aud, este vorba despre un grup de italieni, însoţiţi de un negru. Unul dintre bărbaţii cei tineri stă pe jos, în plin soare şi plânge cu sughiţuri. Două femei tinere încearcă să îl calmeze. Şi lor le curg lacrimi pe faţă. Lketinga vorbeşte cu negrul, iar eu încerc să-mi aduc aminte de câteva frânturi de italiană.

Deşi afară sunt 40°C, mie mi se face pielea găină, când aud ce s-a întâmplat. Acum aproape două ore, prietena bărbatului care plânge, s-a dus în boscheţi, pe partea stâncilor, ca să-şi facă nevoile. Ei au oprit maşina în acest loc, crezând că drumul se opreşte aici. Femeia nu a făcut nici doi metri şi a căzut, sub ochii lor, în prăpastie. Toţi au auzit un ţipăt prelung, apoi impactul. De atunci, nu au mai primit niciun semn de viaţă, în ciuda strigătelor şi a tentativelor de a coborî în prăpastia adâncă.

Tremur, când mă gândesc, pentru că ştiu că orice speranţă este zadarnică. Din nou, bărbatul strigă numele prietenei sale. Zdruncinată, mă duc la soţul meu. Şi el este bulversat şi îmi spune că această femeie este moartă, deoarece aici peretele de stâncă coboară cam o sută de metri în adâncime, iar jos nu se află decât albia secată şi plină de pietre a unui râu. Niciun om nu a coborât vreodată de aici, în prăpastie. Cei doi italieni se pare că au încercat acest lucru, pentru că pe jos sunt întinse nişte frânghii, legate una de alta. Cele două fete îl ţin strâns pe bărbatul distrus. El stă ghemuit, transpirat şi tremurând tot, în arşiţa pâijolitoare. Capul îi este roşu tot. Eu mă duc la ei şi le propun să se aşeze la umbră, sub copaci. Dar bărbatul ţipă mai departe, ca din gură de şarpe.

Uitându-mă la Lketinga, îmi dau seama că se gândeşte la ceva. Mă reped la el şi îl întreb ce are de gând. Vrea să coboare, cu prietenul său, şi să o aducă sus pe femeie. Îngrozită, îl ţin şi urlu la el: *„No, Dar ling, that’s crazy, don’t go, it is very dangerous!”* Lketinga îmi dă mâna la o

parte.

Deodată, bărbatul care urlă, se scoală şi mă ceartă că vreau să mă opun ajutorului. Furioasă, îi spun că eu trăiesc aici, că Lketinga este soţul meu şi că peste trei luni el va deveni tată, iar eu nu am de gând să-mi cresc copilul fără tată.

Dar Lketinga şi celălalt războinic au început deja coborârea periculoasă. Ultimul lucru pe care îl văd, sunt feţele lor împietrite. Sâmburii evită morţii, nici măcar nu vorbesc despre ei. Eu mă aşez la umbră şi plâng.

A trecut o jumătate de oră şi încă nu am auzit nimic. Teama devine insuportabilă. Unul dintre italieni se duce la locul de unde au început coborârea. Se întoarce, tulburat, şi ne spune că i-a văzut pe partea cealaltă a prăpastiei pe cei doi războinici, ducând un fel de targă.

Începe o agitaţie isterică. Nu trec nici douăzeci de minute, că cei doi răboinici apar din boscheţi, complet epuizaţi. Mai multe persoane sar imediat să ia targa, improvizată dintr-o *kanga* de-a lui Lketinga şi două crengi lungi.

După feţele masailor, îmi dau seama că femeia este moartă. Arunc şi eu o privire şi sunt surprinsă ce tânără este şi ce liniştită stă acolo. Dacă nu s-ar simţi mirosul dulceag, pe care corpul îl emană la astfel de temperaturi, la trei ore după deces, s-ar putea crede că doarme.

Lketinga vorbeşte puţin cu însoţitorul cel negru al grupului, după care sunt date la o parte cele două Land Rover-uri. Lketinga ia cheia şi se aşază la volan. La starea în care se află, ar fi inutil să mă opun. Cu promisiunea că vom informa misiunea, ne continuăm drumul printre stânci. În maşină domneşte o linişte absolută. La primul râu, cei doi coboară şi se spală aproape o oră. Este ca un fel de ritual.

În sfârşit, plecăm mai departe, iar cei doi bărbaţi încep

să discute şovăielnic. Este aproape ora şase, când ajungem în Barsaloi. Mai mult de jumătate din marfa este deja descărcată în faţa magazinului. Războinicul care a însoţit camionul şi fratele lui Lketinga îi supraveghează pe cei care ne ajută. Deschid buticul şi dau peste o mizerie de neimaginat. Peste tot se află mălai şi cutii de carton goale. În timp ce Lketinga aranjează marfa, eu mă duc la misionar. Este uluit de ceea ce îi povestesc, deşi auzise deja prin radio ceva. Se aşază imediat în Land Cruiser-ul său şi pleacă la locul accidentului.

Eu mă duc acasă. După atâtea emoţii, nu mai pot suporta stresul care mă aşteaptă la magazin. Mama vrea, bineînţeles, să ştie, de ce camionul a ajuns înaintea noastră, dar nu pot să-i explic foarte bine. Fac *chai* şi mă culc. Gândurile mele se învârt în jurul accidentului. Îmi propun să nu mai merg pe acestă rută. În starea mea, chiar începe să devină periculos. Cu puţin timp înainte de ora zece, Lketinga vine acasă cu cei doi războinici. Îşi fac împreună o mămăligă, iar discuţiile lor se referă exclusiv la accidentul cumplit. Într-un târziu, adorm.

Dimineaţă vin primii clienţi să ne caute, ca să deschidem magazinul. Pentru că sunt curioasă să-l cunosc pe noul angajat, care o înlocuieşte pe Anna, mă duc repede la butic. Soţul meu îmi face cunoştinţă cu băiatul. Din prima clipă, îmi este extrem de antipatic. Nu numai pentru că arată imposibil, dar face şi impresia că se eschivează de la muncă. Dar eu mă străduiesc să nu-mi arăt prejudecăţile, pentru că nu mai am voie să muncesc atât de mult, dacă nu vreau să pierd copilul. El lucrează de două ori mai încet decât Anna şi majoritatea clienţilor întreabă de ea.

Acum îi cer socoteală lui Lketinga, de ce nu am avut destui bani pentru cumpărăturile din Maralal. Dintr-o singură privire, mi-am dat seama că valoarea mărfurilor

rămase în stoc nu corespunde, în niciun caz, cu suma care lipseşte. Lketinga aduce un carneţel şi îmi arată, mândru, creditele acordate unuia sau altuia. Pe unele persoane le cunosc, dar la celelalte nu le pot descifra nici măcar numele. Încep să mă enervez, pentru că, înainte să deschidem magazinul, am spus clar: *„No credit!”.*

Băiatul se amestecă şi el în discuţie şi afirmă cu tărie că îi cunoaşte pe aceşti oameni şi că precis nu vor exista probleme. Cu toate acestea, eu nu sunt de acord. El ascultă ce îi explic eu, plictisit şi cu un aer dispreţuitor, ceea ce pe mine mă face şi mai furioasă. În cele din urmă, soţul meu spune că acesta este un butic samburu şi că trebuie să-i ajute pe oameni. Din nou, mă aflu în rolul albei rele şi lacome, iar în realitate eu nu fac altceva, decât să lupt pentru supravieţuire. Banii pe care îi am în Elveţia mai ajung, poate, pentru doi ani, după care ce fac? Lketinga pleacă din magazin pentru că nu suportă să devin mai impulsivă. Evident, imediat ce eu, ca femeie, îmi permit să ridic vocea, toţi cei de faţă se uită la noi.

În ziua aceasta, au loc discuţii fără sfârşit cu clienţii care aveau de gând să cumpere pe credit. Unii, mai încăpăţânaţi, îl aşteaptă pe soţul meu. Cu noul angajat, munca nu mai îmi face atâta plăcere, ca atunci când lucram cu Anna. Nici nu îndrăznesc să mă duc la toaletă de frică să nu fiu înşelată. Pentru că Lketinga îşi face abia către seară apariţia, eu am muncit, încă din prima zi, mai mult decât aş fi avut voie. Picioarele mă dor, iar de mâncat, iar nu am mâncat nimic toată ziua. Acasă nu avem nici apă, nici lemne de foc. Mă gândesc, cu ceva nostalgie, la serviciile din spital: trei mese pe zi, fără să trebuiască să gătesc.

Pentru că acum picioarele îmi obosesc mai repede, trebuie să găsesc o soluţie. Un *chai* dimineaţa şi o masă seara nu îmi ajung ca să am putere. Şi mama este de

părere că trebuie să mănânc mai mult, altfel copilul nu va fi sănătos. Ne hotărâm să ne mutăm, cât putem de repede, în partea din spate a magazinului. Aşa că, după patru luni, părăsim, din păcate, *manyatta* noastră, dar i-o lăsăm mamei, ceea ce o face foarte fericită.

Data viitoare, când mai închiriem un camion, aducem şi un pat, o masă şi scaune, ca să ne putem muta. Gândul de a avea un pat, mă bucură foarte tare, pentru că de la dormitul pe jos începe să mă doară spatele. Timp de peste un an, acest lucru nu m-a deranjat.

De câteva zile, s-au adunat nori pe cerul de obicei senin. Toată lumea aşteaptă ploaia. În toată ţara este secetă. Pământul a început de mult să crape şi este tare ca piatra. Leii atacă tot mai des turmele în plină zi. Copiii care le păzesc intră în panică, atunci când sunt nevoiţi să alerge acasă, fără capre, ca să cheme ajutor. Lketinga se duce şi el tot mai des cu turma noastră la păscut, iar mie nu-mi rămâne altceva de făcut, decât să mă ocup toată ziua de buric şi să-l controlez în permanenţă pe angajatul nostru.

Ploaia cea mare

După cinci zile înnorate, încep să cadă primele picături de ploaie. Este duminică, ziua noastră liberă. Ne grăbim să acoperim coliba cu folii de plastic, dar abia reuşim din cauza rafalelor de vânt. Mama se chinuie atât cu coliba ei, cât şi cu a noastră. Începe o ploaie torenţială. Nu am văzut în viaţa mea o astfel de rafală. În cel mai scurt timp, toată regiunea este sub apă. Vântul face ca aerul umed să pătrundă în colibă prin toate crăpăturile. Suntem nevoiţi să stingem focul, pentru că scânteile se împrăştie peste tot. Pun pe mine toate hainele care îmi pot ţine de cald. După o oră, cu tot plasticul de pe acoperiş, începe să picure prin unele locuri în colibă. Nici nu vreau să-mi imaginez, ce inundaţii sunt la mama şi la Saguna!

Încet, încet, apa începe să pătrundă de la intrare până la

locul în care dormim. Ca să nu treacă apa mai departe, sap cu o cană o groapă în pământ. Vântul bate atât de tare printre foliile de plastic, încât aştept, din moment în moment, să fie smulse. De afară se aude un vuiet, de parcă ne-am afla în mijlocul unui torent. Acum, apa începe să pătrundă în colibă şi prin părţile laterale. Încerc, pe cât posibil, să pun toate lucrurile la adăpost, mai sus. Păturile le îndes în geanta de voiaj, pentru ca măcar ele să rămână uscate.

După mai bine de două ore, potopul se termină brusc. Ieşim din *manyatta* şi nu mai recunosc nimic din ce a fost. Unele colibe aproape că nu mai au acoperiş, iar caprele aleargă ca nebune în toate direcţiile. Mama, udă leoarcă, stă în faţa colibei inundate, iar Saguna plânge într-un colţ, tremurând. O iau la noi acasă şi îi pun pe ea un pulover uscat de-al meu, cu care să se poată înveli. Peste tot, oamenii ies din locuinţele lor. Apa a format adevărate pâraie, care curg zgomotos spre râu. Deodată, auzim o pocnitură. Speriată, mă uit la Lketinga şi îl întreb ce a fost. Înfăşurat în pătura lui cea roşie, el începe să râdă, spunându-mi că a fost viitura care a căzut de pe munte. Se aude ca un vuiet de cascadă.

Lketinga vrea să meargă cu mine la râu, dar mama nu este de acord. „Este mult prea periculos”, spune ea ferm. Aşa că ne ducem pe partea cealaltă, unde a rămas *lori* împotmolit în nisip. Râul acesta are numai douăzeci şi cinci de metri lăţime, pe când celălalt este de trei ori mai mare. Lketinga şi-a tras pătura de lână până peste cap, iar eu sunt îmbrăcată, pentru prima dată, de când sunt la Barsaloi, cu blugi, pulover şi geacă. Cele câteva persoane, care ne ies în cale, se miră când mă văd cum arăt. Bineînţeles, ei nu au văzut niciodată până acum o femeie îmbrăcată în pantaloni. Trebuie să fiu atentă să nu-mi cadă, însă, de pe mine, pentru că, din cauza burţii, nu mai

pot închide fermoarul.

Vuietul devine din ce în ce mai puternic, astfel încât abia ne mai putem înţelege între noi. Deodată, văd în faţa mea torentul. Este incredibil, cum s-a transformat! Acea masă de culoare maro ia tot ce-i iese în cale, inclusiv pietre şi boscheţi. Violenţa naturii îmi taie răsuflarea. Deodată, mi se pare că aud un ţipăt. Îl întreb pe Lketinga, dacă a auzit şi el, dar îmi spune că nu. Peste puţin timp, aud din nou foarte clar ţipătul. Soţul meu îmi confirmă şi el. De unde să vină? Alergăm de-a lungul malului, atenţi să nu alunecăm. Câţiva metri mai departe, vedem ceva îngrozitor: în mijlocul râului, prinşi de apă până la gât, doi copii stau agăţaţi de o stâncă. Lketinga nu ezită nicio secundă şi coboară panta, spre apă, strigându-le ceva copiilor. Scena este cumplită. Apa, care continuă să crească, acoperă pentru câteva momente cele două capete. Mânuţele lor se ţin strâns de stâncă. Ştiu că soţului meu îi este frică de apă adâncă şi nici nu ştie să înoate. Dacă se întâmplă să cadă în torentul sfâşietor, este pierdut. Cu toate acestea, îl înţeleg foarte bine şi sunt mândră că se încumetă să-i salveze pe cei doi copii.

Îşi ia un băţ lung şi se luptă cu puhoiul, ca să ajungă la stâncă. Le strigă încontinuu ceva copiilor. Eu stau acolo şi mă rog la toţi îngerii păzitori. Lketinga ajunge la stâncă, o ia pe fată pe spate şi se chinuie să se întoarcă. Eu stau cu ochii fixaţi pe băiatul rămas agăţat de stâncă. Capul lui aproape că nici nu se mai vede. Mă duc în întâmpinarea lui Lketinga şi iau fetiţa, pentru ca el să se poată întoarce imediat după băiat. Copilul este greu şi abia pot să-l duc cei doi metri care au mai rămas până la mal. O pun jos şi o acopăr repede cu geaca mea. Fetiţa este rece ca gheaţa. Iubitul meu îl salvează şi pe băieţel. Când îl aduce la mal, scuipă multă apă. Lketinga începe imediat să îl maseze, iar eu fac la fel cu fetiţa. Treptat, membrele ei rigide încep să

se înmoaie. Băiatul însă, este apatic şi nu se poate mişca. Lketinga îl duce până acasă, iar eu o ajut pe fată. Gândul că cei doi copii tocmai au trecut pe lângă moarte, mă cutremură. Mama este supărată, când aude ce s-a întâmplat şi îi ceartă pe copii. După cum se adevereşte, ei au fost cu turma la păscut şi, tocmai când au vrut să traverseze râul, i-a surprins potopul. Multe capre au fost înghiţite de apă, altele au reuşit să ajungă la mal. Soţul meu îmi povesteşte că valul care se formează este mai mare decât un om şi că vine cu o aşa viteză de pe munte, încât cei care s-ar afla în acel moment la râu nu ar avea nicio şansă. În fiecare an se îneacă aici oameni şi animale. Copiii rămân la noi, dar nu putem face ceai, pentru că toate lemnele de foc sunt ude.

Mergem să vedem în ce stare se află magazinul. Veranda este acoperită de un strat gros de noroi, dar în interior, în afară de două băltoace mici, totul este uscat. Mergem la ceainărie, dar nici aici nu găsim ceai. Vuietul apei se aude foarte puternic şi ne decidem să coborâm totuşi într-acolo. Râul arată înfricoşător. Roberto şi Giuliano sunt şi ei acolo şi se uită la furia torentului. Eu le povestesc în câteva cuvinte ce s-a întâmplat la celălalt râu şi Giuliano se duce, pentru prima dată, la soţul meu şi îi mulţumeşte, dându-i mâna.

În drum spre casă, trecem pe la magazin şi luăm sobiţa şi cărbunii de lemn, ca să putem să facem măcar un ceai fierbinte |) entru toată lumea. Noaptea dormim destul de prost, pentru că în colibă totul este umed. A doua zi de dimineaţă, însă, soarele străluceşte din nou. Punem hainele şi păturile la uscat pe tufele de mărăcini.

O zi mai târziu, toată regiunea suferă o nouă transformare, de data aceasta lentă şi silenţioasă. Peste tot începe să răsară iarba, iar florile le poţi urmări, practic, cum cresc din pământ. Mii de fluturi se învârt în aer ca

fulgii de zăpadă. Este minunat să vezi cum reînvie viaţa, în acest peisaj care de obicei este sterp. Într-o săptămână, întreg Barsaloi devine o mare de flori violete.

Există, însă, şi inconveniente. Seara ne năpădesc ţânţarii care bâzâie peste tot. Deşi dormim, bineînţeles, sub plasa noastră protectoare, lighioanele devin atât de insuportabile, încât seara sunt nevoită să aprind o spirală în *manyatta.*

Au trecut zece zile de la ploaia cea mare, iar noi suntem în continuare izolaţi de lumea exterioară din cauza celor două râuri, pline cu apă. Acum pot fi traversate pe jos, dar cu maşina riscul este prea mare. Giuliano m-a avertizat insistent, spunându-mi că deja au rămas câteva maşini împotmolite în râu şi se poate vedea cum sunt înghiţite, încet, încet, de nisipurile mişcătoare.

Peste câteva zile, ne încumetăm să mergem la Maralal. Alegem drumul ocolit, pentru că prin pădure strada este alunecoasă şi udă. De data asta nu reuşim să obţinem imediat un camion, aşa că trebuie să mai aşteptăm patru zile la Maralal. Mergem să o vizităm pe Sophia. Este bine, dar s-a îngrăşat atât de mult, încât abia se mai poate apleca. Despre Jutta nu mai ştie nimic.

Lketinga şi cu mine ne petrecem majoritatea timpului în *lodge.* Liste fascinant să urmăreşti în acest sezon animalele sălbatice, cum vin să se adape la gura de apă! Iar acum avem şi timp pentru aşa ceva. În ultima zi, ne cumpărăm un pat şi o saltea, o masă cu patru scaune şi un dulap mic. Mobila nu este aşa de frumoasă ca cea din Mombasa, şi pe deasupra şi mai scumpă. Şoferul nu se arată prea încântat, atunci când vede că trebuie să mai încarce şi mobilierul, dar, la urma urmei, eu plătesc camionul. Mergem în spatele lui şi după aproape şase ore ajungem la Barsaloi fără probleme. Nu a fost nevoie să schimbăm nici măcar o roată. Mai întâi punem mobila în

partea din spate a buticului, după care începem să descărcăm restul.

Mutarea din manyatta

A doua zi ne mutăm în magazin. Este o căldură apăsătoare; florile au dispărut din nou, iar caprele ne dau mult de lucm. Mut mobila de colo-colo, dar tot nu reuşesc să o aranjez aşa de confortabil cum era în *manyatta* noastră. Îmi iau, însă, angajamentul, că voi munci mult mai puţin şi voi lua mese regulate, lucm de care am neapărată nevoie. După ce închidem magazinul, soţul meu se duce repede acasă, ca să-şi salute animalele, iar eu gătesc un ghiveci bun din cartofi noi, sfeclă şi varză.

În prima noapte, dormim amândoi foarte prost, deşi patul este confortabil. Din cauza acoperişului care trosneşte încontinuu, nu reuşim să adormim. La ora şapte dimineaţa bate cineva la uşă. Lketinga se duce să vadă cine este; în faţa uşii stă un băiat care vrea să cumpere zahăr. Milos, Lketinga îi dă o jumătate de kilogram şi închide la loc. Acum mie îmi este mai uşor să-mi fac toaleta de dimineaţă, deoarece mă pot spăla într-un lighean. Closetul se găseşte la numai cincizeci de metri de magazin. Viaţa mi se pare mai plăcută, în schimb mai puţin romantică.

Din când în când, atunci când Lketinga este şi el la magazin, mă pot întinde şi eu puţin. În timp ce gătesc, am posibilitaea să mă mai duc şi în faţă, la magazin. O săptămână, totul merge foarte bine. Am găsit şi o fată, care îmi aduce apă de la misiune. Mă costă ceva, dar nu mai trebuie să mă duc la râu şi, în plus, apa este curată şi limpede. În cel mai scurt timp, s-a răspândit vestea că locuim la magazin. Clienţii vin încontinuu să ceară apă, iar aici, într-o *manyatta,* cutuma spune că trebuie să îndeplineşti această dorinţă. Asta înseamnă că până la prânz, din cei douăzeci de litri de apă, nu ne mai rămâne

aproape nimic. Războinicii stau toată ziua aşezaţi pe patul nostru şi îl aşteaptă pe Lketinga, iar o dată cu el, ceaiul şi mâncarea. Atâta vreme cât magazinul este plin cu alimente, nu le poate spune că nu avem nimic.

După astfel de vizite, locuinţa arată groaznic: peste tot sunt împrăştiate oale murdare sau oase roase; pe pereţi atârnă flegme uscate, maronii; pătura mea de lână şi salteaua sunt pline de vopsea roşie-ocru, de la picturile războinicilor. Eu mă simt exploatată şi de aceea am de multe ori discuţii cu soţul meu. Câteodată îmi dă dreptate şi îi trimite acasă la mama, alteori este împotriva mea şi dispare cu tot cu ei. Îmi dau seama că şi pentru el situaţia este nouă şi greu de coordonat, de aceea suntem nevoiţi să găsim o soluţie, ca să satisfacem şi exigenţele ospitalităţii, dar în acelaşi timp să nu ne lăsăm nici exploataţi.

Eu m-am împrietenit cu soţia veterinarului şi, din când în când, mă invită la ei la ceai. Încerc să-i explic nemulţumirea mea şi, spre marea mea mirare, mă înţelege imediat. Îmi spune că acesta este felul de a fi al oamenilor din *manyattas,* dar că la „oraş” acest drept al ospitalităţii a fost limitat, în sensul că nu mai este valabil pentru orice trecător, ci numai pentru membrii familiei şi pentru prietenii foarte buni. Seara îi povestesc lui Lketinga ce am aflat şi îmi promite că pe viitor va face şi el la fel.

În săptămânile care urmează, în vecinătate au loc mai multe nunţi. Majoritatea celor care se căsătoresc sunt bărbaţi mai în vârstă, care iau de soţie a treia sau a patra femeie. Toate sunt fete tinere, cărora li se poate citi mai târziu pe faţă nefericirea. Nu rar se întâmplă ca diferenţa de vârstă să fie de treizeci sau chiar de mai mulţi ani. Cele mai fericite sunt acele fete care sunt alese ca prime soţii ale unui războinic.

Rezervele de zahăr scad rapid, pentru că la cele mai

multe nunţi este nevoie, pentru plata miresei, de o sută de kilograme de zahăr. Şi asta fără să se ia în calcul zahărul necesar pentru petrecere. Astfel, vine ziua în care magazinul este plin de mălai, iar zahăr nu mai avem niciun pic. Doi războinici, care urmează să se căsătorească peste două zile, stau în magazin şi nu ştiu ce să facă. Nici la somalezi nu se mai găseşte de mult zahăr. Deşi nu-mi convine, plec la Maralal. Spre uşurarea mea, veterinarul vine cu mine, pentru că vrea să-şi ia salariul. Mergem din nou pe drumul ocolit. Eu cumpăr repede zahărul şi *miraa,* pe care i-am promis-o lui Lketinga.

Veterinarul se lasă, însă, aşteptat. În sfârşit, pe la ora patru îşi face apariţia. El propune să mergem prin junglă, dar eu nu sunt încântată de idee, pentru că, de când a fost ploaia cea mare, nu am mai mers pe drumul acesta. El mă asigură, însă, că acum este uscat. Aşa că plecăm. În multe locuri suntem nevoiţi să trecem prin băltoace pline de noroi, dar cu tracţiunea integrală nu este nicio problemă. Ajunşi la „panta morţii”, constat că drumul arată cu totul altfel: apa a săpat gropi destul de mari. Coborâm şi mergem pe jos, ca să vedem pe unde este cel mai bine să trecem. În afară de un şanţ lat de treizeci de centimetri, care traversează strada, nu văd nicăieri altceva ce ne-ar împiedica să trecem. Cel puţin, aşa mi se pare mie. Cu puţin noroc, vom trece şi de această porţiune.

Ne încumetăm şi plecăm. Merg prin locurile mai ridicate, cu speranţa să nu alunecăm în şanţ, unde am rămâne împotmoliţi în noroi. Reuşim să trecem şi răsuflăm uşuraţi. Mai târziu, ajungem la zona stâncoasă, unde maşina se zdruncină puternic peste bolovani. Cel puţin nu este alunecos. De porţiunea mai grea am trecut, acum urmează douăzeci de metri cu pietriş.

Deodată, aud zdrăngănind ceva sub maşină. Merg mai departe, dar până la urmă trebuie să opresc, pentru că

zgomotul se amplifică. Coborâm. De afară nu se vede nimic. Mă uit sub maşină şi descopăr ceea ce este mai rău: pe una din părţi, arcurile, în afară de două dintre ele, sunt toate rupte. Asta înseamnă că nu mai avem nicio suspensie. Bucăţile rupte se lovesc de pământ şi astfel se produce zgomotul.

Din nou rămân cu maşina asta în pană! Simt furioasă pe mine însămi, pentru că m-am lăsat convinsă să merg pe aici. Veterinarul propune să mergem aşa, pur şi simplu, mai departe. Eu nici nu concep aşa ceva. Mă gândesc ce este de făcut. Aduc frânghiile din maşină şi mă duc să caut nişte bucăţi de lemn potrivite. După aceea, ridicăm piesele care atârnă şi le legăm fix. La sfârşit, băgăm şi bucăţile de lemn, ca să nu se roadă frânghiile. Apoi merg încet, mai departe, până la primele *manyattas.* Acolo descărcăm patru din cei cinci saci şi îi depozităm în prima colibă care ne iese în cale. Veterinarul îi roagă pe oameni să nu desfacă sacii, iar noi plecăm mai departe spre Barsaloi. Mă enervez atât de tare din cauza acestei maşini blestemate, încât mă doare stomacul.

Din fericire, ajungem la butic fără alte incidente. Lketinga se bagă imediat sub maşină, ca să se asigure că într-adevăr este aşa cum am povestit eu. El nu înţelege, de ce am descărcat zahărul la colibe, fiind de pe acum sigur că nu îl voi mai găsi atunci când mă voi întoarce după el. Eu mă duc în camera noastră să mă întind, pentru că sunt cumplit de obosită.

A doua zi mă duc la părintele Giuliano, ca să-i arăt maşina, îmi spune, puţin enervat, că el nu este atelier de reparat maşini şi că trebuie să demonteze jumătate din maşină, ca să sudeze piesele, iar acum chiar nu are timp pentru aşa ceva. Înainte să mai poată adăuga ceva, eu plec acasă. Sunt dezamăgită. Mă simt abandonată de toată lumea. Fără ajutoml lui Giuliano, nu mai ajung

niciodată la Maralal cu maşina asta. Lketinga mă întreabă ce a zis Giuliano. Când îi spun că nu ne poate ajuta, îmi răspunde că el a ştiut dintotdeauna că acest bărbat nu este un om bun. Chiar atât de tragică nu mi se pare situaţia. La urma urmei, el ne-a scos de multe ori din încurcătură. Lketinga şi băiatul servesc la butic, iar eu dorm toată dimineaţa. Pur şi simplu, nu mă simt bine. La prânz deja nu mai avem zahăr, iar eu abia pot să-l conving pe soţul meu să nu plece cu maşina stricată, ca să aducă restul de zahăr.

Spre seară, Giuliano îl trimite pe gardianul lui, să ne spună că putem să ducem maşina. Răsuflu uşurată, când văd că s-a răzgândit şi îl trimit pe Lketinga cu maşina la el. Eu rămân acasă să gătesc. La ora şapte închidem magazinul, iar Lketinga încă nu s-a întors. În schimb, doi războinici străini aşteaptă în faţa uşii. Chiar când termin de mâncat, apare şi Lketinga. A fost acasă la mama, să se uite de animale. Râde bucuros şi îmi întinde primele două ouă ale mele. De ieri, găina mea face ouă, aşa că pot să-mi diversific şi mai mult alimentaţia. Fac ceai pentru oaspeţi, după care mă duc în pat, sub plasa de ţânţari, deoarece sunt obosită.

Cei trei mănâncă, beau şi discută. Eu moţăi încontinuu. Noaptea mă trezesc într-un lac de transpiraţie şi mi-e sete. Soţul meu nu se află lângă mine. Nu ştiu unde este lanterna. Când ies de sub pătură şi de sub plasa de ţânţari, ca să dibui unde este canistra de apă. Mă lovesc cu piciorul de ceva de pe jos. Înainte să mă gândesc ce ar putea fi, aud un grohăit. Împietrită de frică, întreb: *„Darling?”* Găsesc, în sfârşit, lanterna şi în raza de lumină recunosc trei siluete care stau pe jos şi dorm. Una dintre ele este Lketinga. Păşesc cu atenţie peste cele trei corpuri, ca să ajung la canistră. Mă întorc în pat şi inima îmi bate în continuare, mai să-mi sară din piept. Cu aceşti

necunoscuţi în cameră, nu mai reuşesc să adorm. Dimineaţă tremur atât de tare, încât nu mai ies de sub pătură. Lketinga face *chai* pentru toată lumea, iar eu mă bucur că beau ceva fierbinte. Cei trei bărbaţi râd cu poftă, când le povestesc aventura mea nocturnă.

Astăzi, angajatul nostru este singur la vânzare, pentru că Lketinga s-a dus cu cei doi războinici la o ceremonie. Eu rămân în pat. La prânz vine părintele Roberto şi ne aduce ceilalţi patru saci cu zahăr. Când mă duc în magazin, ca să-i mulţumesc, simt că am ameţeli şi mă întind imediat la loc. Nu-mi convine că băiatul este singur, dar îmi este mult prea rău ca să îl controlez. La o jumătate de oră după sosirea zahărului, domneşte acelaşi haos obişnuit. Eu stau în pat, dar în gălăgia şi pălăvrăgeala asta, nu pot dormi. Seara închidem magazinul, iar eu rămân singură. De fapt, aş fi avut chef să mă duc la mama, dar iar îmi este frig. Cum nu vreau să gătesc doar pentru mine, mă întind sub plasa de ţânţari. Lighioanele sunt în continuare foarte numeroase şi agresive. Noaptea mă apucă frisoanele. Dinţii îmi clănţăne atât de tare, încât am impresia că se aude până în coliba alăturată. De ce nu vine Lketinga acasă? Noaptea mi se pare interminabilă. Acum tremur îngrozitor, pentru ca în clipa următoare să transpir. Aş avea nevoie la toaletă, dar nu îndrăznesc să ies singură. De nevoie, folosesc o cutie de conservă goală.

Dimineaţă, devreme, bate cineva la uşă. Mai întâi întreb cine este, pentru că nu sunt dispusă să vând. Recunosc, în sfârşit, vocea cunoscută a iubitului meu. Îşi dă imediat seama că ceva nu este în ordine, dar eu îl liniştesc, pentru că nu vreau să deranjez iar misiunea.

Bine dispus, el îmi povesteşte despre ceremonia de nuntă a unui războinic şi îmi spune că peste două zile va trece pe aici un raliu-safari; deja a văzut câteva maşini şi probabil vor trece azi câţiva şoferi, ca să cerceteze traseul

până în Wamba. Mie nu îmi vine să cred. În ciuda stării mizerabile în care mă aflu, mă las şi eu molipsită de emoţia lui Lketinga. Mai târziu se duce să vadă ce este cu maşina noastră, dar încă nu este gata.

Cu puţin timp înainte de ora două, aud un zgomot infernal. Până să ajung în uşa buricului, se mai vede doar un nor de praf care se dispersează uşor. Primul pilot a trecut pe acolo ca o săgeată. După puţin timp, toată lumea din Barsaloi se află postată pe stradă. Cam peste o jumătate de oră, trece cu toată viteza şi a doua, apoi a treia maşină. Am un sentiment foarte ciudat când văd cum ajunge civilizaţia aici, la capătul lumii, într-un timp cu totul altui. Mai aşteptăm încă ceva vreme, dar pentru astăzi vraja s-a terminat. Acestea au fost maşinile care au testat traseul. Peste două zile vor trece pe aici treizeci sau chiar mai multe maşini. Abia aştept această distracţie, deşi eu simt încă la pat şi am febră. Lketinga îmi găteşte ceva, dar numai când văd mâncarea şi mi se face rău.

În ziua raliului, mie îmi este foarte rău. În repetate rânduri îmi pierd cunoştinţa pentru scurt timp. De câteva ore nu am mai simţii copilul în burtă. Sunt cuprinsă de panică şi, când îi povestesi soţului meu, încep să plâng. Speriat, Lketinga se duce după mama în timp ce îmi pipăie burta, ea vorbeşte încontinuu cu mine. Faţa ei este sumbră. Îl întreb plângând pe Lketinga ce s-a întâmplat cu copilul, dar el stă acolo neputincios şi vorbeşte numai cu mama în cele din urmă, îmi spune că mama lui crede că am căzut victima unui blestem, care mă face bolnavă şi că cineva îmi doreşte moartea mie şi bebeluşului nostru.

Mă întreabă cu cine am stat de vorbă în ultima vreme la butic, dacă somalezii cei bătrâni au fost aici, dacă m-a atins sau m-a scuipat vreun bătrân sau dacă cineva mi-a arătat o limbă neagră încep să mă bombardeze cu întrebări, iar eu, de frică, devin aproape isterică. Un singur

gând îmi trece prin cap: copilul meu este mort!

Mama pleacă şi ne promite că se va întoarce cu medicamente bune. Nu ştiu cât timp am stat acolo şi am plâns cu sughiţuri. Când deschid ochii, văd vreo şase sau opt bărbaţi şi femei adunaţi toţi în jurul meu. Îi aud spunând mereu: *„Enkai, Enkai!”* Fiecare dintre bătrâni îmi freacă burta şi murmură ceva. Pe mine nu mă mai interesează nimic. Mama îmi apropie de buze un bol cu un lichid, pe care trebuie să-l beau dintr-o înghiţitură. Băutura este atât de iute, încât mă cutremură. În acelaşi moment, simt de două-trei ori o zvâcnitură şi un ghiont în burtă şi pun mâna, speriată. Se învârte totul în jurul meu. Deasupra mea văd numai figuri bătrâne. As prefera să mor. „Copilul meu era încă în viaţă, iar acum este, mai mult ca sigur, mort”, mă gândesc eu şi încep să ţip:, JVÂi-aţi omorât copilul, *Darling, they have now killed our baby!”* Simt cum îmi dispare şi ultima mea forţă şi dorinţă de a trăi.

Din nou văd cum zece sau mai multe mâini se aşază pe burta mea, o freacă şi o apasă. În timpul acesta, bătrânii se roagă şi cântă. Deodată, burta se ridică puţin, iar eu simt din interior o zvâcnitură uşoară. La început nu îndrăznesc să cred, dar asta se repetă de câteva ori. Bătrânii par să fi simţit şi ei, iar vocile se roagă mai încet. Când realizez că bebeluşul trăieşte, simt cum dorinţa de viaţă, pe care am crezut-o pierdută, creşte în mine. *„Darling, please, go to Pater Giuliano and tell him about me. 1 want to go to the hospital!”*

Flying doctor

După puţin timp apare şi Giuliano. Citesc pe faţa lui spaimă. Vorbeşte puţin cu bătrânii şi mă întreabă în ce lună sunt. „La începutul lunii a opta”, îi răspund eu cu o voce slăbită. Ne spune că vrea să încerce să găsească prin radio un *flying doctor.* După aceea pleacă. De asemenea,

se retrag şi mama şi bătrânii. Stau întinsă în pat, udă de transpiraţie, şi mă rog pentru copil şi pentru mine. Pentru nimic în lume nu vreau să pierd acest copil. Fericirea mea depinde de viaţa acestei fiinţe mici.

Dintr-odată, aud zgomot de motor, dar nu de maşină, ci de avion. În mijlocul nopţii, un avion aterizează aici, în mijlocul sălbăticiei! De afară se aud nişte voci. Lketinga iese şi el şi se întoarce tulburat. Un avion! Giuliano apare şi-mi spune să-mi iau strictul necesar şi să urc, pentru că pista nu este luminată prea mult timp. Mă ajută să mă ridic din pat, Lketinga îmi împachetează câteva lucruri, după care mă duce până la avion.

Mie îmi piere graiul, când văd atâta lumină. Giuliano a pus în funcţiune, cu ajutorul unui generator, un reflector uriaş. De-o parte şi de alta a străzii, pe porţiunile fără denivelări, se află torţe şi lămpi cu petrol. Pista este delimitată de nişte pietre mari. Pilotul, un alb, mă ajută să mă urc în avion. Îi face semn soţului meu, să se urce şi el, dar Lketinga stă acolo descumpănit. Ar vrea să vină, dar nu îşi poate învinge frica.

Sărmanul meu iubit! înainte să se închidă uşile, îi strig să rămână aici, să se ocupe de magazin. Decolăm. Este pentru prima dată când mă urc într-un avion atât de mic, dar mă simt în siguranţă. După aproximativ douăzeci de minute, ne aflăm deasupra spitalului din Wamba. Aici există, firește, o pistă adevărată şi totul este luminat. Aterizăm şi două infirmiere mă aşteaptă cu un scaun cu rotile. Mă dau cu greu jos din avion, ţinându-mă cu o mână de burtă. În timp ce sunt transportată la spital în scaunul cu rotile, încep să-mi dau din nou seama de toată mizeria în care mă aflu şi, cu toate cuvintele de consolare ale infirmierelor, plâng şi mai tare, cu sughiţuri. La spital mă aşteaptă doctoriţa elveţiană. Şi pe faţa ei citesc îngrijorare, dar ea mă încurajează, spunându-mi că totul

va fi bine.

Stau în sala de consultaţii, pe scaunul ginecologic şi aştept să vină medicul şef. Îmi dau seama cât sunt de murdară şi îmi vine să intru în pământ de ruşine. Vreau să îmi cer scuze, dar el dă din cap, considerând că momentan există alte lucruri mai importante. Mă consultă atent, fără instrumente, numai cu mâinile, iar eu stau cu sufletul la gură, ca să aflu ce este cu copilul meu.

În sfârşit, îmi confirmă că bebeluşul trăieşte, dar îmi spune că pentru luna a opta este mult prea mic şi prea slab. Copilul este plasat deja foarte jos şi trebuie să facem totul ca să împiedicăm o naştere prematură. Apoi vine doctoriţa elveţiană şi îmi comunică rezultatul analizelor: sufăr de o anemie puternică şi am nevoie urgentă de transfuzie de sânge, ca să tratez un acces de malarie gravă. Doctorul îmi explică, cât de greu este să facă rost de sânge. Aici nu au decât câteva conserve de sânge, de înlocuirea cărora trebuie să mă îngrijesc eu, prin intermedierea unui donator. Eu mă îngrozesc, când mă gândesc să primesc sânge străin aici, în Africa, în epoca Sidei. Îngrijorată, îl întreb pe medic, dacă sângele este verificat. Îmi răspunde sincer că numai o parte, dar că în mod normal, pacienţii care suferă de anemie trebuie să aducă un donator din familie, înainte de a fi se face transfuzia. Aici, majoritatea oamenilor mor de malarie sau consecinţele acesteia, cum ar fi anemia, iar misiunea primeşte prea puţine conserve de sânge din străinătate.

Eu stau pe scaun şi încerc să-mi fac ordine în gânduri. O singură idee nu-mi dă pace: transfuzia de sânge înseamnă Sida. Îndrăznesc să protestez, spunând că nu vreau să mă infestez cu această boală mortală. Atunci, doctorul devine categoric şi-mi spune că trebuie să aleg între sângele acesta şi moartea sigură. O infirmieră africană mă aşază în scaunul cu rotile şi mă duce într-o cameră, unde mai sunt

deja trei femei. Mă ajută să mă dezbrac, după care îmi dă o uniformă de spital, cum au şi celelalte.

Mai întâi îmi administrează o injecţie, după care îmi pune perfuzia la mâna stângă. Doctoriţa elveţiană intră cu o pungă de sânge şi îmi spune, cu un zâmbet liniştitor, că a reuşit să facă rost de ultima conservă de sânge elveţian, corespunzătoare grupei mele de sânge. Mă asigură că îmi va ajunge până mâine şi că majoritatea infirmierelor de la misiune sunt dispuse să doneze sânge pentru mine, în cazul în care grupa lor corespunde cu a mea. Eu sunt impresionată de atâta îngrijire şi le mulţumesc, încercând să-mi stăpânesc lacrimile. Când îmi bagă seringa în mâna dreaptă pentru transfuzia de sânge, mă doare îngrozitor de tare, pentru că acul este foarte gros. Trebuie să încerce de mai multe ori, pentru ca sângele salvator să înceapă să-mi curgă prin vene. Îmi leagă cele două mâini de pat, ca să nu smulg acele în timpul somnului. Bănuiesc că am o mină foarte tristă şi mă bucur că mama mea nu ştie în ce stare mizerabilă mă aflu. Chiar dacă totul se termină cu bine, nu îi voi scrie niciodată prin ce am trecut. Cu aceste gânduri adorm.

La ora şase dimineaţa, pacienţii sunt treziţi, ca să li se ia temperatura. Eu sunt moartă de oboseală, pentru că nu am dormit mai mult de patru ore. La ora opt mi se face din nou o injecţie, iar înainte de prânz o nouă transfuzie. Spre norocul meu, mi se dă sângele infirmierelor din spital şi cel puţin nu mai trebuie să-mi fac griji din cauza Sidei.

Consultul de sarcină obişnuit are loc după-amiază. Mi se palpează şi mi se ascultă burta, şi astfel este examinat ritmul cardiac al fătului. Apoi mi se ia tensiunea. Mai mult de-atât nu se poate face aici. De mâncat nu pot mânca încă nimic, pentru că şi aici mirosul de varză îmi creează stare de vomă. Cu toate acestea, la sfârşitul celei de-a doua zile mă simt mai bine. După o a treia transfuzie de

sânge, mă simt ca o floare care este udată, în sfârşit, după mult timp. Simt cum viaţa revine în corpul meu, de la zi la zi tot mai mult. După ultima transfuzie de sânge, mă uit pentru prima dată, după mult timp, într-o oglindă mică de buzunar. Aproape că nu mă mai recunosc. Ochii mi se par imenşi şi băgaţi în orbite, pometii ieşiţi în afară, iar nasul lung şi ascuţit. Părul, mat şi subţire, mi se lipeşte din cauza transpiraţiei, de cap. Şi cu toate acestea, mă simt deja mult mai bine, mă gândesc eu speriată. Dar până acum am stat tot timpul în pat şi în cele trei zile nu m-am dat jos nici măcar o dată, pentru că sunt în continuare conectată la perfuzia pentru malarie.

Infirmierele sunt foarte drăguţe şi trec pe la mine cât pot de des, dar sunt îngrijorate de faptul că nu mănânc în continuare nimic. Una dintre ele este deosebit de drăguţă, iar eu sunt impresionată de bunătatea şi căldura care radiază pe chipul ei. Într-o zi, vine la mine cu un sandviş cu caşcaval de la misiune.

Cum eu nu am mai văzut de multă vreme caşcaval, nu-mi trebuie multă vreme ca să-l mănânc. Începând din această zi, am voie să mănânc din nou hrană solidă. Sunt încântată de faptul că merg spre bine. Soţului meu i se transmite şi lui prin radio că eu şi Napirai nu mai suntem în pericol.

A trecut deja o săptămână, de când mă aflu aici. Într-o zi, la un consult, doctoriţa elveţiană mă sfătuieşte să mă duc să nasc în Elveţia. Mă uit speriată la ea şi o întreb de ce. Îmi spune că sunt mult prea slabă şi prea anemică pentru luna a opta şi, dacă nu mă hrănesc bine, există riscul, din cauza unei noi pierderi de sânge şi a efortului fizic de la naştere, să nu supravieţuiesc. Aici nu au aparate de oxigen, iar pentru nou-născuţii anemici nu există incubatoare. În afară de asta, aici nu se dau calmante la naştere, pentru că, pur şi simplu, nu au.

Mă cuprinde groaza când mă gândesc să plec în Elveţia, în starea în care mă aflu. Îi spun doctoriţei că nu mă simt în stare de o astfel de călătorie, deoarece nu am forţa necesară. Încercăm să găsim alte soluţii, pentru că în săptămânile care au mai rămas trebuie să ajung la cel puţin şaptezeci de kilograme. Acasă nu mă pot întoarce, deoarece este prea periculos am cauza malariei. Atunci mă duce gândul la Sophia, care locuieşte la Maralal. Are o locuinţă frumoasă şi găteşte bine. Doctoriţa este de acord cu această soluţie, dar cel mai devreme pot părăsi spitalul peste două săptămâni.

Pentru că nu mai dorm foarte mult ziua, timpul abia se scurge. Cu celelalte femei din cameră nu prea pot să comunic. Sunt femei samburu care au deja mai mulţi copii. Unele s-au convertit, influenţate de misiune, altele au fost aduse aici, pentru că au avut complicaţii cu sarcina. Ora de vizită este o dată pe zi, după-amiaza. La secţia de naşteri, însă, nu vin mulţi vizitatori, deoarece aici făcutul copiilor este treaba femeilor. Probabil că în timpul acesta soţii lor se distrează cu celelalte soţii.

Încep să mă întreb şi eu ce face iubitul meu. Maşina noastră este mai mult ca sigur reparată, iar dacă nu, el ar putea ajunge aici cam în şapte ore, ceea ce pentru un masai nu înseamnă nimic. Bineînţeles, infirmierele îmi transmit în fiecare zi salutări de la Lketinga, pe care el i le comunică părintelui Giuliano. El este tot timpul la magazin şi îl ajută pe băiat. În momentul de faţă, buticul îmi este indiferent; nu vreau să îmi mai încarc capul şi cu asta. Dar cum să-i spun lui Lketinga că eu nu mai pot veni acasă până după naşterea copilului? îmi imaginez deja faţa lui plină de suspiciune.

În cea de-a opta zi, îl văd stând în pragul uşii. Nesigur pe el, dar cu faţa strălucindu-i de fericire, Lketinga se aşază pe marginea patului. *„Hello, Corinne, how are you and my*

baby? Are you okay?” mă întreabă el, după care despachetează o bucată de carne prăjită. Eu sunt de-a dreptul impresionată de gestul lui. Părintele Giuliano a venit aici la misiune cu maşina şi a profitat de ocazie şi a venit cu el. Prea multe gesturi de tandreţe nu ne putem permite, pentru că femeile de faţă ne urmăresc sau îl iau la întrebări. Cu toate acestea, sunt fericită că îl văd. Deocamdată nu îi povestesc despre intenţia mea de a petrece următoarele săptămâni la Maralal. Promite că se va întoarce, îndată ce maşina va fi reparată. Giuliano trece şi el repede să mă vadă, după care cei doi dispar iar.

Zilele care urmează mi se par şi mai lungi. Singurul divertisment sunt vizitele infirmierelor, precum şi vizitele medicale. Din când în când, mi se aduce câte un ziar. A doua săptămână, mă plimb în fiecare zi câte puţin prin spital. Imaginea oamenilor, în majoritate grav bolnavi, mă deprimă. Mai bine stau lângă pătuţurile nou-născuţilor şi mă bucur la gândul că voi avea şi eu un copil. Îmi doresc din toată inima o fetiţă sănătoasă. Precis va fi foarte frumoasă, cu un aşa tată. Am zile în care mi-e teamă, ca copilul meu să nu se nască cu vreo malformaţie, din cauza atâtor medicamente pe care le-am luat.

La sfârşitul celei de-a doua săptămâni, Lketinga vine iar să mă vadă. Îngrijorat, mă întreabă când mă întorc odată acasă, aşa că nu-mi rămâne altceva de făcut, decât să-l pun faţă în faţă cu intenţia mea de a mă muta la Sophia. Faţa i se întunecă într-o secundă şi mă întreabă insistent: *„Corinne, why de you not come home? Why you will stay în Maralal and not with Mama? You are okay now and you get your baby în the house of Mama!”* Orice explicaţie din partea mea este de prisos, pentru că nu vrea să creadă. În cele din urmă spune: *„Now 1 know, maybe you have a boyfriend în Maralal!”*

Fraza aceasta mă răneştemiai tare decât o lovitură în

faţă. Am senzaţia că mă prăbuşesc într-o prăpastie adâncă. Izbucnesc în plâns, iar el consideră asta ca o dovadă că bănuielile lui sunt justificate. Enervat, se plimbă prin cameră dintr-o parte în alta, spunând încontinuu: *„I'm not crazy, 1 know the ladies!"*

Deodată, intră în cameră o soră albă. Se uită speriată, întâi la mine, apoi la soţul meu şi întreabă ce s-a întâmplat. Plângând, încerc să-i explic. Ea vorbeşte cu Lketinga, dar fără succes; numai medicul, care îl ia mai tare, poate schimba ceva. Contrariat, Lketinga îşi dă în cele din urmă acordul. În momentul de faţă, însă, eu nu mai simt niciun fel de bucurie. M-a rănit mult prea tare. Lketinga părăseşte spitalul, iar eu nici măcar nu ştiu dacă îl voi mai vedea aici sau abia la Maralal.

Infirmiera vine încă o dată la mine să discutăm. Este foarte îngrijorată din cauza atitudinii soţului meu şi mă sfătuieşte şi ea să mă duc să nasc în Elveţia. Copilul va primi astfel naţionalitatea mea. Îmi spune că aici, copilul este proprietatea familiei soţului meu, iar eu nu pot face nimic fără acordul tatălui. Obosită, eu mă opun acestei alternative, pentru că nu mă simt în stare să întreprind o astfel de călătorie. Oricum, soţul meu nu mi-ar da acordul scris ca să pot părăsi Kenya, acum, cu cinci săptămâni înainte de naştere, în plus, în adâncul sufletului meu, sunt pe deplin convinsă că el se va calma şi va fi din nou Lketinga cel vesel, atunci când va veni pe lume copilul.

În cea de-a treia săptămână nu mai aud nimic despre el. Puţin dezamăgită, părăsesc spitalul, atunci când se iveşte ocazia să plec cu un misionar la Maralal. Infirmierele îşi iau la revedere călduros de la mine şi îmi promit că îl vor înştiinţa pe soţul meu, prin părintele Giuliano, că mă aflu la Maralal.

SOPHIA

Sophia este acasă şi se bucură enorm de vizita mea.

Când îi explic situaţia în care mă aflu, îmi spune că nu sunt probleme cu mâncarea, dar de dormit nu pot dormi la ei, pentru că partea din spate a locuinţei este amenajată ca sală de fitness pentru prietenul ei. Eu rămân puţin nedumerită. Ne gândim mai apoi unde aş putea să merg. Prietenul ei se duce să caute un loc de dormit pentru mine şi, după mai multe ore, îmi găseşte o cameră în apropiere de ei, asemănătoare cu cea de la *lodging,* numai că patul este mai mare şi mai frumos. În rest, este goală. Mergem să o vedem şi imediat se strâng în jurul nostru câteva femei şi câţiva copii. Mă hotărăsc să închiriez camera.

Zilele se scurg încet. Mâncarea în sine este o adevărată plăcere. Sophia găteşte fantastic, iar eu mă îngraş pe zi ce trece. Nopţile sunt însă groaznice. Până târziu, se aude muzică sau gălăgie din toate părţile. Camera este atât de prost izolată, încât ai impresia că locuieşti cu vecinul tău într-o cameră. În fiecare seară mă chinuiesc să adorm.

Câteodată îmi vine să urlu, atât de tare mă exasperează gălăgia, dar nu vreau să renunţ la cameră. Dimineaţa mă spăl în cameră. De asemenea, hainele mi le spăl o dată la două zile, ca să am o preocupare. Sophia se ceartă mult cu prietenul ei, aşa că de cele mai multe ori mă retrag după ce mâncăm. Burta îmi creşte şi eu sunt foarte mândră de asta. A trecut deja o săptămână, de când mă aflu la Maralal, iar soţul meu nu a venit nici măcar o dată să mă vadă, ceea ce mă întristează. În schimb, m-am întâlnit în sat cu James, care era împreună cu alţi băieţi. Din când în când, Săli, prietenul Sophiei, aduce colegi la masă, după care jucăm cărţi, ceea ce pe mine mă amuză foarte tare.

Într-o zi, stăm din nou toţi patru în cameră şi jucăm cărţi. Uşa stă de obicei deschisă, ca să avem mai multă lumină. Deodată, îl văd pe soţul meu stând în pragul uşii, cu lăncile în mână. Nici nu apuc să îl salut, că mă şi întreabă cine este celălalt bărbat. Toată lumea începe să

râdă, numai eu nu. Sophia îi face semn să intre, dar el rămâne în pragul uşii şi mă întreabă cu o voce aspră. „*Corinne, is this your boyfriend?”* Mie îmi vine să intru în pământ de ruşine. Sophia încearcă să calmeze spiritele, dar soţul meu se întoarce şi pleacă. Încet, încet, îmi revin din stupoare şi simt cum mă cuprinde furia. Eu sunt gravidă în luna a noua, îmi văd soţul, în sfârşit, pentru prima dată după două săptămâni şi jumătate, iar el mă acuză că am un amant!

Săli pleacă să îl caute, în timp ce Sophia încearcă să mă calmeze. Celălalt prieten s-a retras. Când văd că nu se întâmplă nimic, mă duc la mine în cameră şi aştept. Puţin mai târziu, apare şi Lketinga. A băut şi mestecă *miraa.* Eu stau ţeapănă în pat şi reflectez asupra viitorului. Apoi, peste mai bine de o oră, Lketinga îşi cere scuze: „*Corinne, my wife, no problem. Long time I have not seen you and the baby, so I become crazy. Please, Corinne, now 1 am okay, no problem!”* Eu încerc să zâmbesc şi să îl iert. A doua noapte pleacă înapoi, la Barsaloi. În următoarele două săptămâni nu îl mai văd pe soţul meu, ci mi se transmit numai salutări de la el.

În sfârşit, vine ziua în care eu şi cu Sophia mergem la spital. Sophia mai are cam o săptămână, iar eu două până la naştere.

Din cauza străzilor proaste, ne-a fost recomandat să plecăm din timp. Emoţionate, ne suim în autobuz. Prietenul Sophiei ne însoţeşte. La spital ni se dă o cameră pentru amândouă. Este excelent! Infirmierele răsuflă uşurate, când mă cântăresc şi văd că am exact şaptezeci de kilograme. Acum nu ne rămâne altceva de făcut, decât să aşteptăm. Aproape în fiecare zi tricotez câte ceva pentru copilul meu, în timp ce Sophia citeşte cărţi despre sarcină şi naştere. Eu prefer să nu ştiu nimic despre asta, şi să mă las surprinsă. Săli ne aduce mâncare din sat, care

este foarte bună.

Timpul trece încet. În fiecare zi se nasc copii şi de multe ori auzim ţipetele femeilor până la noi în cameră. Sophia este tot mai agitată. Ea nu ar mai avea mult până la naştere. La consultul pe care îl fac zilnic, s-a constatat că uterul meu este deja puţin deschis şi de aceea mi s-a spus să stau la pat. Dar nici nu a ieşit bine infirmiera din cameră, că mi s-a şi rupt apa. Mă uit surprinsă, dar în acelaşi timp fericită, la Sophia şi îi spun: *„I think my baby is coming!”* în primul moment nu vrea să creadă, pentru că teoretic aş mai avea o săptămână. O cheamă pe doctoriţă înapoi şi când vede ce s-a întâmplat, îmi confirmă şi ea, cu un aer grav, că la noapte voi naşte.

Napirai

Sophia este disperată, pentru că la ea nu se întâmplă nimic. La ora opt încep să am primele contracţii, iar peste două ore devin deja foarte puternice. Din acest moment mi se face un consult la fiecare jumătate de oră. Spre miezul nopţii, durerile devin atât de insuportabile, încât vomit încontinuu. În sfârşit, sunt dusă în sala de naşteri. Este aceeaşi sală, în care mi s-a făcut consultul pe scaunul ginecologic. Doctoriţa şi două infirmiere de culoare vorbesc cu mine, dar ciudat este că nu mai înţeleg deloc engleza.

Între contracţii mă uit fix la cele trei femei şi nu mai văd nimic, în afară de gurile lor, care se deschid şi închid. Intru în panică, pentru că nu ştiu dacă ceea ce fac este bine. Îmi repet încontinuu: respiră, respiră bine! Apoi, picioarele îmi sunt legate de scaun. Mă simt neputincioasă şi fără forţă. Tocmai când vreau să ţip că nu mai pot, o infirmieră îmi pune mâna la gură. Mă uit înspăimântată la doctoriţă. În acel moment, îmi spune că deja vede capul copilului, iar la următoarele contracţii trebuie să vină. Îmi adun ultimele forţe ca să presez şi simt un fel de explozie în abdomen.

Fetiţa mea a venit pe lume. Este ora unu şi un sfert. S-a născut o fetiţă sănătoasă, de 2960 de grame. Sunt în culmea fericirii. Este la fel de frumoasă ca şi tatăl ei şi o va chema Napirai. În timp ce doctoriţa este ocupată cu expulzarea placentei şi cu coaserea mea, se deschide uşa, iar Sophia îmi sare, bucuroasă, de gât. Ea a stat acolo şi a urmărit naşterea prin fereastră. Mi se mai arată încă o dată bebeluşul, după care este dus alături de ceilalţi nou-născuţi. Mie îmi pare bine, pentru că momentan sunt mult prea slăbită, ca să-l ridic. Nu pot să ţin nici măcar cana cu ceai, care mi se oferă. Vreau, pur şi simplu, să dorm. Sunt dusă cu scaunul cu rotile în cameră şi mi se dă un somnifer.

La ora cinci mă trezesc cu nişte dureri infernale între picioare şi o trezesc pe Sophia. Se scoală imediat şi o caută pe infirmiera de gardă. După ce îmi dă nişte calmante, mă liniştesc. La ora opt mă târăsc până la sala nou-născuţilor, ca să-mi văd copilul. Răsuflu uşurată, când îmi descopăr fetiţa; ţipă de foame. Trebuie să o alăptez, dar am ceva probleme. Din sânii mei, care între timp au devenit uriaşi, nu curge nicio picătură de lapte. Nici cu mulsul nu merge. Spre seară nu mai rezist. Sânii îmi sunt tari ca piatra şi mă dor, în timp ce Napirai urlă fără întrerupere. O infirmieră de culoare mă ceartă, spunându-mi să mă străduiesc mai mult, ca să se desfunde glandele mamare, altfel există riscul să se inflameze. Deşi am nişte dureri cumplite, fac tot posibilul. Două femei samburu vin şi mă „mulg” aproape o jumătate de oră, până când începe, în sfârşit, să curgă primul lapte. Acum nu se mai opreşte. Curge atât de mult, încât bebeluşul iar nu poate să bea. Abia în cursul după-amiezii reuşesc să alăptez prima dată.

Sophia are contracţii de câteva ore, dar copilul tot nu vrea să vină. Plânge şi ţipă şi roagă să i se facă cezariană,

dar doctorul refuză, spunând că nu are niciun motiv. Nu am văzut-o niciodată în halul acesta. Doctorul începe să se sature şi o ameninţă că nu o mai asistă la naştere, dacă nu se stăpâneşte. Conversaţia are loc în limba italiană, pentru că şi el este italian. După treizeci şi şase de ore groaznice, vine şi fetiţa ei pe lume, cu ajutorul *vacuum-ului.*

În seara aceasta, după ce s-a terminat ora de vizită, soseşte şi soţul meu. A aflat astăzi dimineaţă prin radio de naşterea fetiţei noastre şi a plecat imediat pe jos, până în Wamba. S-a pictat şi s-a pieptănat mai frumos decât de obicei. Mă salută bucuros. Mi-a adus carne şi o rochie foarte frumoasă. Vrea să o vadă imediat pe Napirai, dar infirmierele îl amână pentru a doua zi. Deşi este dezamăgit, se uită la mine plin de mândrie şi fericire, ceea ce mie îmi dă noi speranţe. Când este rugat să părăsească spitalul, se hotărăşte să înnopteze în Wamba, ca să fie aici la prima oră de vizită.

A doua zi, încărcat cu tot felul de mici cadouri, intră în cameră tocmai când o alăptez pe Napirai. Fericit, îşi ia fiica în braţe şi o duce la soare. Ea se uită la el, curioasă, iar el este înnebunit după ea. Nu 1 am mai văzut de mult atât de vesel. Pe mine mă înduioşează scena şi sunt sigură că acum totul va fi bine.

Primele zile cu copilul sunt obositoare. Eu sunt în continuare slăbită, am prea puţine kilograme, iar rana mă doare, atunci când stau jos. Noaptea fetiţa mă trezeşte de două sau de trei ori, fie ca să sugă, fie ca să o schimb. Când, în sfârşit, adoarme, începe să ţipe copilul Sophiei. Aici se folosesc scutece din pânză, iar copiii sunt spălaţi în nişte ligheane mici. Cu schimbatul scutecelor încă nu sunt familiarizată, iar cu lucrurile tricotate de mine nu o îmbrac, de frică să nu îi rănesc mânuţele sau picioruşele. Aşa că stă toată noaptea dezbrăcată, numai în scutec, învelită într-o păturică. Lketinga se uită la noi şi constată

satisfăcut: *„She is looking like me!”*

Vine să ne vadă în fiecare zi, dar începe să-şi piardă răbdarea; vrea să meargă acasă cu familia lui. Eu sunt, însă, prea slăbită şi îmi este cam teamă să stau singură cu copilul. Să spăl scutece, să fac mâncare, să aduc lemne şi poate să ajut iar la magazin, toate acestea mi se par aproape imposibile. Magazinul este închis de trei săptămâni, pentru că în afară de mălai nu mai există altceva, iar în băiat se pare că nu mai putem avea încredere, după povestirile lui Lketinga. În plus, nu am nicio posibilitate să merg cu maşina, pentru că el a venit pe jos. Maşina noastră are din nou probleme, de data aceasta cu schimbătorul de viteze, după cum a constatat Giuliano. Aşa că trebuie să se întoarcă mai întâi acasă să ia Land Rover-ul, în cazul în care este reparat, după care să vină să ne ia pe noi.

Până atunci mai am timp să capăt puţin mai multă siguranţă. Doctoriţa se arată şi ea încântată când aude că mai rămân câteva zile. Sophia, dimpotrivă, părăseşte spitalul a cincea zi după naştere şi se întoarce la Maralal. Peste trei zile vine şi soţul meu cu maşina reparată. Fără părintele Giuliano am fi pierduţi. Acum, însă, vreau şi eu să plec din Wamba, pentru că, de când a plecat Sophia, a fost adusă deja a doua mamă samburu în camera mea. Prima, o femeie îmbătrânită înainte de vreme şi vlăguită, care a născut aici prematur al zecelea copil, a murit în aceeaşi noapte din cauza anemiei. A fost imposibil să fie înştiinţată familia ei, într-un timp atât de scurt, ca să se poată găsi un donator de sânge potrivit. Emoţiile din noaptea aceasta m-au costat mult prea multă energie, iar acum nu mai vreau altceva decât să plec. În timp ce tânărul tată îşi ţine mândru fiica în braţe, eu plătesc la recepţie spitalizarea.

Nu-mi vine să cred: cele douăzeci şi două de zile, inclusiv naşterea, nu costă decât 80 de franci. În schimb,

pentru *flying doctor,* trebuie să plătesc mai mult: 800 de franci. Dar ce contează 800 de franci, pe lângă cele două vieţi ale noastre!

Conduc pentru prima dată după mult timp. Soţul meu o ţine pe Napirai în braţe, dar deja după primii o sută de metri ea începe să urle din cauza zgomotului îngrozitor pe care îl face maşina. Lketinga îi cântă, încercând astfel să o liniştească, dar nu are succes. Atunci trece Lketinga la volan şi o ţin eu pe Napirai la sân, atât cât pot de bine. În orice caz, trebuie să ajungem la Maralal înainte să se întunece, pentru că trebuie să mai cumpăr scutece, câteva hăinuţe şi păturici. De asemenea, vrem să cumpărăm şi alimente, pentru că la Barsaloi nu mai există de câteva săptămâni nimic. Nu ne rămâne altceva de făcut, decât să mergem la *lodging.* Alerg prin tot Maralalul, până găsesc un set de scutece, timp în care Lketinga are grijă de fetiţa noastră.

Prima noapte în afara spitalului nu este prea uşoară. Pentru că noaptea este foarte frig la Maralal, mi-e greu să o schimb pe Napirai. Mie mi-e frig şi ei la fel. În plus, nu sunt încă obişnuită să-i dau să sugă în întuneric. Dimineaţă sunt obosită şi m-a prins răceala. Am folosit deja jumătate din scutece, aşa că mă apuc să le spăl aici. Spre prânz, când maşina este plină cu alimente, putem pleca. Ne este clar că trebuie să mergem pe drumul ocolit. Soţul meu constată, însă, că în munţi, în direcţia Barsaloi, plouă, ceea ce înseamnă că există riscul ca râurile să se umple cu apă şi să nu mai putem trece. De aceea alegem traseul prin Wamba, astfel încât să ajungem la Barsaloi pe partea cealaltă. Pentru că Lketinga a început să stăpânească bine maşina, facem cu schimbul la volan. Numai din când în când, trece cu viteză prea mare prin gropi. Lui Napirai nu-i place deloc în maşină. Ţipă încontinuu şi, imediat cum ne oprim, se linişteşte şi ea. Aşa că suntem nevoiţi să facem

mai multe pauze.

Întoarcerea în trei

Pe drum, Lketinga mai ia doi războinici cu el şi, după cinci ore de mers, ajungem la marele râu Wamba, cunoscut pentru nisipurile sale mişcătore, care devin active la cea mai mică apă. Acum câţiva ani, misiunea a pierdut o maşină aici. Opresc, speriată, în faţa pantei care coboară abrupt spre râu. Acolo dăm de apă. Alarmaţi, masaii coboară şi se duc la râu. Nu are multă apă, poate doi, până la trei centimetri, iar pe alocuri se văd praguri de nisip uscate, dar părintele Giuliano m-a avertizat în mod expres, să evit traversarea lui, la cea mai mică ploaie, mai ales că râul are o lăţime de aproximativ 150 de metri. Stau la volanul maşinii şi mă gândesc, dezamăgită, că nu avem altă soluţie decât să ne întoarcem la Wamba. Unul dintre războinici s-a afundat deja până la genunchi în nisip. Celălalt, la numai un metru lângă el, merge fără probleme mai departe. Lketinga încearcă şi el şi se afundă tot mai mult. Mie mi se pare sinistru şi nu vreau să risc. Cobor, ca să-i spun asta soţului meu, dar el vine deja hotărât la maşină, o ia pe Napirai şi îmi spune să trec cu acceleraţia la maxim printre cei doi războinici. Disperată, încerc să-l fac să renunţe, dar el refuză să mă asculte. Vrea acasă cu orice preţ, dacă nu cu maşina, atunci pe jos. Singură, însă, nu pot să mă întorc cu copilul.

Nivelul apei creşte încet. Eu refuz să mă sui la volan. Furios, Lketinga mi-o pune pe Napirai în braţe, se aşază el la volan şi se pregăteşte să pornească. Îmi cere cheile, dar nu sunt la mine; eu bănuiesc că simt în contact, pentru că motorul merge. *„No, Corinne, please give me the key, you have driven the car, now you have taken it that we go hack to Wamba!”,* spune el enervat, iar ochii îi scânteiază de supărare. Mă duc la maşină, ca să mă uit după chei. Asta este chiar culmea: motorul merge fără chei! Le caut

intens pe jos şi pe scaune, dar cheia, singura noastră cheie, a dispărut!

Lketinga dă vina pe mine. Furios, se aşază în maşină, pune în funcţiune tracţiunea integrală şi demarează. Când văd atâta nesăbuinţă, nu mă mai pot stăpâni şi încep să plâng. Napirai ţipă şi ea cât o ţine gura. Maşina pătrunde în râu. Primii câţiva metri merg bine, roţile se afundă doar puţin, dar cu cât înaintează, cu atât merge mai încet. Roţile din spate încep să se afunde, încet, încet, din cauza greutăţii. Mai sunt doar câţiva metri până la un prag de nisip, când maşina ne ameninţă să se oprească; roţile încep să se învârtă în gol. Eu mă rog şi plâng şi blestem tot. Cei doi războinici se căznesc să ajungă la maşină; o ridică şi o împing; astfel reuşesc să o ducă şi ultimii doi metri, după care roţile încep să prindă din nou. Cu elan, Lketinga traversează şi a doua jumătate a râului. Soţului meu i-a reuşit acrobaţia! Cu toate acestea, eu nu sunt mândră, pentru că a riscat cu prea mare uşurinţă. Cheia, însă, tot nu am găsit-o.

Unul dintre războinici se întoarce şi mă ajută să trec râul. De câteva ori mă afund şi eu până la genunchi. Când ajung, Lketinga stă lângă maşină, cu un aer sălbatic şi mândru şi îmi cere să-i dau acum cheia de la maşină. *„I don i have it!”,* ţip eu indignată. Mă duela maşină şi caut iar peste tot, dar nimic. Lketinga dă sceptic din cap şi caută singur. Mai trec câteva secunde şi îl văd ţinând cheia în mână; căzuse între scaun şi spătar. Eu nu pot să înţeleg cum a ajuns acolo. El este sigur că am ascuns-o eu, pentru că nu am vrut să trec prin râu. Ne continuăm drumul, fără să spunem nimic.

Când ajungem la Barsaloi, este deja noapte. Bineînţeles, mai întâi mergem la mama în *manyatta.* Dumnezeule, cum se bucură1 0 ia imediat pe Napirai şi o binecuvântează, scuipându-i tălpile, palmele şi fruntea şi rugându-se la

Culcai. Spune şi către mine ceva, ce nu înţeleg. Fumul din *manyatta* mă deranjează, iar Napirai tuşeşte şi ea. Totuşi, rămânem în prima noapte la mama.

Dimineaţa, câţiva oameni vor să-mi vadă copilul, dar mama le spune că în primele săptămâni nu am voie să-l arăt nimănui.

Eu nu înţeleg de ce şi o întreb: „De ce nu, doar este frumoasă!” Lketinga mă ceartă, explicându-mi că nu am voie să spun că este frumoasă, deoarece aduce numai ghinion; iar lumea străină nu are voie să o vadă, pentru că ar putea să-i ursească ceva rău. În Elveţia lumea este mândră să îşi arate copiii, iar aici trebuie să-mi ascund fiica, sau, dacă ies afară, să-i acopăr capul cu o *kanga.* Mi-e foarte greu să mă adaptez la aceste cutume.

De trei zile stau aproape toată ziua singură, cu fetiţa mea, în întunericul din *manyatta,* în timp ce mama păzeşte intrarea. Soţul meu pregăteşte o petrecere în cinstea fiicei lui. Cu ocazia asta, se taie un bou mare, iar bătrânii vin şi mănâncă din carne şi o binecuvântează pe fiica noastră. Mie mi se dau cele mai bune bucăţi, ca să mă întremez.

Noaptea, câţiva războinici dansează cu soţul meu în cinstea lui. Bineînţeles, mai târziu trebuie să le dăm şi lor de mâncare. Mama mi-a pregătit o băutură urât mirositoare, care are rolul de a mă feri de alte boli şi pe care trebuie să o beau toată. În timpul, acesta lumea se uită la mine şi se roagă la *Enkai* pentru mine. Deja după prima gură mi se face rău. Discret, vărs o bună parte pe jos.

Veterinarul şi soţia lui vin şi ei la petrecere, ceea ce mă bucură foarte tare. Aflu, spre marea mea surpriză, că lângă casa lor se mai află o casă, care urmează să fie eliberată. Pe mine mă încântă ideea de a avea o locuinţă cu două camere şi cu toaletă înăuntru. A doua zi ne

mutăm din spatele magazinului, unde era mereu curent, în această casă, care se află la o sută cincizeci de metri mai departe. Înainte de toate, trebuie să fac o curăţenie temeinică, timp în care mama stă în faţa casei şi are grijă de Napirai. Ea reuşeşte să o ţină sub *kanga* ei atât de bine, încât nici nu se vede.

Oamenii vin mai mereu la butic, ca să cumpere câte ceva, dar magazinul arată gol şi părăsit. Carneţelul de credite este aproape plin. Banii încasaţi iar nu ne ajung pentru un camion, dar momentan nu vreau şi nici nu pot munci. Aşa cii magazinul rămâne închis.

În fiecare zi, până la prânz, sunt ocupată cu spiilatul scutecelor din ziua precedentă. În scurt timp, mâinile îmi sunt pline de răni. Aşa nu mai pot continua. Caut o fată, care să mă ajute la menaj şi care să-mi rezolve mai ales rufele, pentru ca eu să pot avea mai mult timp pentru Napirai şi pentru gătit. Lketinga îmi găseşte o fostă elevă, care, pentru 30 de franci pe lună, plus mâncare, este dispusă să aducă apă şi să spele rufele.. Acum mă pot bucura din plin de fetiţa mea. Este atât de drăguţă şi de veselă şi nu plânge aproape niciodată! Soţul meu petrece şi el multe ore cu ea sub copac, în faţa casei.

Puţin câte puţin, încep să mă obişnuiesc cu programul zilnic şi să-l ţin sub control. Fata lucrează foarte încet, iar eu nu reuşesc să găsesc o cale de acces către ea. Observ că detergentul nostru se termină rapid, de asemenea proviziile de orez şi de zahăr. În ultima vreme, Napirai începe să plângă imediat, cum se udă scutecul, iar eu constat că între picioare este roşie toată şi iritată. Ajung la limita răbdării şi îi spun fetei că trebuie să clătească scutecele până nu mai rămâne nicio urmă de Omo pe ele. Ea pare mai degrabă dezinteresată şi îmi spune că nu este plătită pentru a aduce mai mult de o dată pe zi apă. Supărată, o trimit înapoi acasă şi prefer să spăl eu.

Foamete

Din cauza foametei, oamenii încep să se impacienteze. Magazinele sunt goale de mai mult de o lună şi în fiecare zi vine lumea la noi acasă, să ne întrebe când redeschidem magazinul. Momentan, însă, eu nu văd. Cum aş putea să lucrez. Asta ar însemna să mă duc la Maralal şi să organizez un transport, iar cu maşina noastră mi-e teamă să nu rămân cu copilul undeva în pană. Schimbătorul de viteze nu a fost reparat decât provizoriu, bendixul este stricat şi mai sunt câteva lucruri care necesită reparaţii.

Într-o zi, şeful adjunct vine la noi şi se plânge de starea disperată a oamenilor, care fac foamea. El ştie că mai avem câţiva saci cu mălai la magazin şi ne roagă să-i vindem măcar pe aceştia. Deşi mie nu îmi convine, mă duc totuşi la butic, să număr sacii. Soţul meu vine cu mine. Când îl deschidem pe primul, mie aproape că mi se face rău: nişte viermi mari, albi, amestecaţi cu nişte gândaci mici şi negri, mişună pe stratul de deasupra mălaiului. Îi deschidem şi pe ceilalţi şi peste tot este la fel. Şeful scormoneşte cu mâna în sac şi este de părere că numai stratul de deasupra este aşa. Dar eu refuz să le vând oamenilor o astfel de marfă.

Între timp se pare că s-a dus peste tot vestea că mai avem mălai. Tot mai multe femei vin la magazin şi ne roagă să-l vindem aşa cum este. Discutăm despre această situaţie şi propun să le dau totul pe gratis. Şeful se opune, spunând că asta ar însemna moarte de om. Îmi sugerează să-l vindem la un preţ mai mic. Între timp s-au adunat în magazin cincizeci de persoane sau chiar mai multe, care mă aşteaptă cu sacii sau cu pungile desfăcute. Dar mie mi-e groază să bag mâna în saci, din cauza viermilor care colcăie înăuntru. În plus, o am şi pe Napirai în braţe. Plec să văd dacă fratele mai mare al lui Lketinga este acasă la mama. Îl găsesc acolo şi este de acord să vină la magazin.

Pe Napirai i-o dau mamei. Ajungem chiar la timp: şeful încearcă să împiedice lumea să ia cu asalt buticul, în timp ce Lketinga vinde. Fiecare persoană are voie să cumpere cel mult trei kilograme. Eu pun greutăţile de un kilogram pe cântar şi încasez banii. Cei doi bărbaţi umplu mălaiul cel scârbos. Muncim ca nebunii şi suntem încântaţi că şeful păstrează, cât de cât, ordinea. Cu puţin timp înainte de ora opt seara, tot mălaiul este vândut, iar noi suntem epuizaţi. În schimb, avem, în sfârşit, din nou ceva bani în casă.

După toată această zi, gândul despre necesitatea existenţei buticului nostru aici, mă preocupă foarte tare. Dar prea mult timp nu am, pentru că trebuie să mă duc acasă la copil. Îngrijorată, alerg prin întuneric, spre *manyatta.* Napirai nu a mai supt de mai mult de şase ore şi mă aştept să o găsesc înnebunită. Când mă apropii de *manyatta,* nu aud niciun ţipăt, ci numai vocea mamei, care cântă. Inttu şi rămân uimită de ceea ce văd: fata mea suge de la sânul cel mare, lung şi negru al mamei. Nu pot decât să mă mir. Mama râde şi mi-o întinde pe Napirai, dezbrăcată. Când îmi aude vocea, ea începe imediat să plângă, după care apucă numaidecât sânul şi suge. Eu sunt în continuare uluită de felul în care a reuşit mama să o liniştească cu sânul ei gol.

Peste puţin timp apare şi Lketinga şi îi povestesc şi lui ce s-a întâmplat. El râde şi-mi spune că aşa ceva este normal aici şi că şi Saguna, când era încă în faşă, a fost adusă la mama, conform obiceiului. Prima fată a fiilor i se încredinţează mamei lor, adică bunicii, ca ajutor pentru mai târziu. Ea creşte practic de la naştere cu sânul ei şi cu lapte de vacă. Eu mă uit la fetiţa mea. Deşi este murdară toată şi miroase a fum, sunt foarte mulţumită şi absolut sigură că nu o voi da niciodată altcuiva.

După ce bem *chai* la mama, ne întoarcem la noi acasă.

Plin de mândrie, Lketinga o duce pe Napirai în braţe. În faţa uşii ne aşteaptă şeful. Bineînţeles, trebuie să-i fac *chai,* deşi nu am niciun chef Dintr-odată, Lketinga se scoală, ia 200 de şilingi din cutia cu bani şi îi dă. Eu nu ştiu pentru ce, dar nu spun nimic. După ce pleacă, aflu că a cerut banii pentru „serviciul de securitate” de la magazin. Pe mine mă deranjează acest lucru, pentru că iar ne-a păcălit. El a fost cel care a vrut neapărat să vindem mălaiul şi, în calitate de şef, era de datoria lui să asigure ordinea, doar pentru asta este plătit de stat! Toate acestea încerc să i le explic cu grijă lui Lketinga şi mă bucur să constat că şi el este de data aceasta contrariat şi îmi dă dreptate.

Magazinul rămâne în continuare închis. Băiatul care ne-a ajutat trece destul de des pe la noi. Cu mine nu vrea să vorbească, ceea ce nu mă deranjează foarte tare. Din discuţiile lor, îmi dau seama că vrea ceva. Când îl întreb pe Lketinga, îmi dă de înţeles că nu este important şi că nu vrea decât ultimul lui salariu, pe care, de fapt, i l-a plătit. Eu nu mă amestec, pentru că în toată această perioadă am fost la Maralal şi la spital şi nu sunt la curent cu nimic.

Viaţa noastră decurge în linişte şi Napirai devine un adevărat buflei. Eu tot nu am voie să o arăt persoanelor străine. De fiecare dată, când se apropie cineva, Lketinga o ascunde sub păturică, ceea ce ei nu-i place deloc. Într-o zi, când ne întoarcem de la râu şi ne pregătim să intrăm în ceainărie, un bătrân vine la Lketinga şi discută cu el. Soţul meu îmi spune să aştept aici şi se duce la „ghereta poliţiei”. Acolo sunt şeful, paznicul de vânătoare şi băiatul care a lucrat la magazin. Îngrijorată, urmăresc discuţia de la distanţă. Napirai doarme în *kanga.* Cum Lketinga nu vine nici peste un sfert de oră, mă îndrept încet către bărbaţi.

După expresia feţei soţului meu, îmi dau seama că ceva

s-a întâmplat. Este furios şi se discută aprins, în timp ce băiatul se uită într-o parte cu nonşalanţă. De mai multe ori aud cuvintele *„Duka" şi „Shop".* Pentru că ştiu că şeful ştie engleza, îl întreb pe el despre ce este vorba. Nu mi se dă niciun răspuns, în schimb toată lumea îşi dă mâna, iar Lketinga, tulburat, se strecoară afară din cameră. Din trei paşi ajung la el, îl apuc de umăr şi îl întreb ce s-a întâmplat. Abătut, se întoarce către mine şi îmi spune că trebuie să-i mai dea băiatului încă cinci capre pentru munca prestată la magazin, altfel tatăl băiatului îl ameninţă că îl va reclama la poliţie, iar el nu vrea să intre la închisoare. Eu nu înţeleg nimic din ce-mi spune.

Îl întreb în continuare pe Lketinga, dacă băiatul şi-a primit în fiecare lună salariul. *„Yes, Corinne, I don 't know, why they want five goats, but Idon 't want to go again imprison, I'm a goodman.*

The father of this hoy is a big man!" Eu nu mă îndoiesc că Lketinga l-a plătit pe băiat. Să-l ameninţe cu închisoarea pentru nimic, este chiar ultimul lucru pe care îl pot accepta, mai ales că totul este din vina băiatului. Turbată de furie, mă reped la băiat şi ţip: *„What de you want from me?" „From you nothing, only from your husband",* îmi spune el cu un surâs idiot. Acum nu mă mai pot abţine şi încep să dau în el la întâmplare cu mâinile şi cu picioarele. El încearcă să se eschiveze, dar îl prind de cămaşă şi îl trag spre mine, înjurându-l în germană, cât mă ţine gura de tare, şi scuipându-l.

Bărbaţii care stau de jur-împrejur mă apucă de mână, iar Napirai urlă ca din gură de şarpe. Între timp vine şi Lketinga şi-mi spune supărat: *„Corinne, you are crazy, go home!" „Vm not crazy, really not crazy, but if you give goats to the this boy, I don 't open again this shop!"* Pe băiat îl ţine strâns tatăl lui, altfel ar sări la mine. Furioasă, mă eliberez din strânsoare şi fug acasă cu Napirai, care

urlă încontinuu. Nu înţeleg de ce soţul meu se lasă intimidat în halul acesta şi nu îl înţeleg nici pe şef. Din clipa aceasta o să-mi plătească pentru orice fleac! Nimeni nu se va mai urca în maşina noastră, fără să plătească în prealabil. Trec în goană pe lângă toată lumea care este de faţă; toţi ochii sunt fixaţi asupra mea, dar îmi este indiferent. Sunt conştientă de faptul că i-am umilit tare pe băiat şi pe tatăl acestuia, pentru că aici femeile nu au voie să dea în bărbaţi, mai degrabă invers.

Nu mai durează mult şi Lketinga vine acasă cu şeful. Mă întreabă imediat, de ce am făcut asta. Soţul meu este înspăimântat şi totodată revoltat, ceea ce mă face să mă înfurii şi mai tare. Pun carneţelul de credite pe masă în faţa şefului, ca să vadă câte mii de şilingi mai am de recuperat, asta în cazul în care nu i-am pierdut deja, din cauza acestui băiat. În plus, el însuşi ne datorează peste 300 de şilingi. Iar el vrea acum de la noi cinci capre, ceea ce înseamnă salariul pe şase luni! Şeful începe şi el să-şi dea seama de cele întâmplate şi îşi cere scuze pentru hotărârea luată. Ne spune că acum trebuie să găsim, însă, o cale, ca să ne punem de acord cu bătrânul, deoarece Lketinga a bătut palma, adică a fost deja de acord cu sentinţa luată.

Din politeţe, trebuie să-i fac şefului un ceai. Aprind cărbunii în soba cea mică şi o pun afară, unde cărbunii se încing mai repede de la curentul de aer. Este o noapte senină. Tocmai când mă pregătesc să intru în casă, observ la câţiva metri de mine o siluetă, care ţine în mână un obiect lucitor. Simt imediat pericolul, şi mă grăbesc să intru în casă, ca să-i spun soţului meu. El iese afară, iar eu îl urmez. Şeful rămâne înăuntru. Îl aud pe Lketinga întrebând cine este acolo. După puţin timp, recunosc vocea şi silueta băiatului. Ţine în mână un tesac. Supărată, îl întreb ce caută aici. Îmi spune că a venit să regleze

conturile cu *„mzungu”.* Mă duc repede în casă şi îl întreb pe şef, dacă a auzit şi el. Dă din cap că da şi iese şi el afară.

Speriat, băiatul vrea să fugă, dar Lketinga îl ţine şi îi ia cuţitul din mână. Eu îi arunc şefului o privire triumfătoare şi îi spun că acum a devenit martorul unei tentative de omor şi că trebuie să-l aresteze. Îi propun să mergem mâine împreună la Maralal. Îi spun că nu vreau să-l mai văd pe acest cretin în apropierea noastră, pentru că reprezintă un adevărat pericol public. Băiatul încearcă să calmeze spiritele, dar eu insist să fie arestat. Şeful îl ia şi pleacă. Soţul meu dispare şi el, iar eu încui, pentru prima dată, uşa.

Peste puţin timp, bate cineva la uşă. După ce întreb precaută cine este, deschid. Este veterinarul. A auzit zgomot şi vrea să ştie ce s-a întâmplat. Îi ofer un ceai şi îi povestesc incidentul. El mă susţine în intenţia mea şi îmi oferă ajutorul. Oricum, el nu a înţeles niciodată, de ce l-am angajat pe acest nebun, care a făcut deja multe probleme, pe care a trebuit să le rezolve tatăl lui. În timp ce discutăm, se întoarce şi Lketinga. Surprins, se uită întâi la veterinar, apoi la mine. Veterinarul începe o discuţie cu el, iar eu mă duc în pat, sub plasa de ţânţari, unde mă aşteaptă Napirai.

Incidentul nu-mi iese din cap şi mă chinuiesc să adorm. Mai târziu vine şi Lketinga în pat şi încearcă să facă dragoste cu mine. Eu nu am chef deloc şi, în plus, Napirai este cu noi. Dar el vrea din nou sex. Facem atunci o încercare, dar pe mine mă doare îngrozitor de tare.

Turbată de durere, îl împing la o parte şi îl rog să aibă puţină răbdare, pentru că au trecut abia cinci săptămâni de la naştere. Lketinga nu înţelege refuzul meu şi, enervat, insinuează că m-am culcat deja cu vetennarul. Asta este picătura care umple paharul şi eu izbucnesc în plâns. Nu

mai sunt în stare să discut cu el şi nici nu mai vreau. Singurul lucru pe care îl am de spus este, că nu are ce căuta aici în pat, în noaptea asta. După reproşurile pe care mi le-a făcut şi după tot ce s-a întâmplat astăzi, nu aş mai putea suporta prezenţa lui în momentul de faţă. Aşa că se duce în camera din faţă. În noaptea asta o alăptez pe Napirai de două, trei ori, după care trebuie să-i schimb scutecele. Pe la ora şase dimineaţa, când Napirai se face din nou simţită, aud că bate cineva la uşă. Precis este şeful, dar, după disputa mea cu Lketinga, nu mă simt în stare să plec azi la Maralal. Lketinga deschide şi în faţa uşii se află tatăl băiatului şi şeful. În timp ce îmi pun fusta pe mine, afară se discută aprins. După o jumătate de oră, soţul meu intră cu şeful în casă. Nici nu-mi vine să mă uit la cei doi bărbaţi. Şeful îmi transmite scuzele băiatului şi ale tatălui acestuia şi îmi spune că, dacă renunţ să mai merg la Maralal, atunci tatăl ar fi dispus să ne dea cinci capre. Eu îi spun, însă, că asta nu reprezintă pentru mine garanţia că viaţa mea nu mai este în pericol şi că băiatul ar putea veni din nou mâine sau poimâine, pe când la Maralal ar dispărea pentru doi sau trei ani în închisoare.

Şeful îi transmite bătrânului îndoiala mea. Atunci, acesta îmi promite că îl va trimite pe băiat pentru un timp la rude. La dorinţa mea. Acesta îmi garantează că fiul lui nu se va mai apropia niciodată mai mult de o sută cincizeci de metri de casa noastră.

După ce şeful îmi confirmă în scris această înţelegere, eu renunţ să mai fac plângere. Lketinga se duce cu bătrânul să ia caprele, înainte ca acestea să părăsească enclava.

Mă bucur că a plecat şi spre prânz mă duc la misiune, ca să le-o arăt misionarilor pe Napirai. Părintele Giuliano nu a mai văzut-o de când am fost în Wamba, iar părintele Roberto nu a văzut-o niciodată. Amândoi sunt foarte

încântaţi de vizita mea. Părintele Giuliano o admiră sincer pe fetiţa mea, care se uită, curioasă, la faţa lui albă. Când aude că soţul meu este plecat, mă invită la masă. Au gătit paste făcute în casă şi salată. A trecut o veşnicie, de când nu am mai mâncat salată! Mă simt ca în paradis! în timpul mesei, Giuliano îmi povesteşte că în curând va pleca pentru cel puţin trei luni în vacanţă, în Italia. Eu mă bucur pentru el, dar în acelaşi timp nu sunt încântată deloc de ideea că rămân aici singură, fără el. De câte ori nu a fost el îngerul meu salvator, în situaţii critice!

Tocmai când termin de mâncat, apare şi soţul meu. Situaţia devine imediat tensionată: *Corinne, why de you eat here and noi wait for me at home?"* O ia pe Napirai şi pleacă. Le mulţumesc repede celor doi misionari şi alerg după Lketinga şi după copil. Napirai plânge. Când ajungem acasă, Lketinga îmi dă copilul şi mă întreabă: „*What de you have made with my baby, now she cries only, when she comes to me!"* în loc să-i răspund, fi întreb de ce s-a întors. El râde sarcastic: *„Because I know you go Io other men, if I'm not here!"* Exasperată de reproşurile lui interminabile, îi spun că este nebun. „*What de you tell me? I'm crazy? You tell your husband, he is crazy? I don 't want see you again!"* Şi spunând asta, îşi ia lancea şi pleacă. Eu rămân ca o stană de piatră şi nu înţeleg, de ce mă bănuieşte mereu că umblu cu alţi bărbaţi. Numai pentru că nu am mai avut de mult relaţii sexuale? A fost vina mea că am fost întâi bolnavă şi apoi am stat atâta timp la Maralal? Sâmburii oricum nu au relaţii sexuale în timpul sarcinii!

Dragostea noastră a suferit deja câteva lovituri şi aşa nu mai poate continua. Disperată, o iau pe Napirai şi mă duc la mama. Încerc, atât cât pot de bine, să-i descriu situaţia. În timp ce vorbesc, lacrimile îmi curg pe faţă. Ea nu spune mare lucru, ci doar că este ceva normal, ca bărbaţii să fie

geloşi şi că tot ce pot face este să nu îl ascult. Sfatul acesta nu mă ajută prea mult, şi plâng şi mai tare. Mama mă ceartă şi îmi spune că nu am niciun motiv să plâng, pentru că soţul meu nu m-a bătut niciodată. Nici asta nu mă încălzeşte cu nimic şi plec acasă tristă.

Spre seară, vecina mea, soţia veterinarului, trece pe la mine. Se pare că disputa noastră nu i-a scăpat. Facem *chai* şi, după câteva ezitări, începem să discutăm. Îmi spune că războinicii sunt foarte geloşi, dar cu toate acestea nu am voie să-l fac pe soţul meu nebun, acest lucru fiind foarte periculos.

După ce pleacă, mă simt foarte singură cu Napirai. De ieri de la prânz nu am mâncat nimic, dar mă bucur că am cel puţin destul lapte pentru copil. În noaptea asta, Lketinga nu vine acasă, încep să-mi fac griji, dacă într-adevăr m-a părăsit? Dimineaţa următoare mă simt groaznic şi abia mă pot scula din pat. La prânz, vecina trece din nou să mă vadă. Când vede că nu mă simt bine, are ea grijă de Napirai şi spală toate scutecele. Apoi aduce nişte carne şi, cu ultimul orez pe care îl am, îmi face o mâncare. Sunt impresionată de bunăvoinţa ei. Pentru prima dată, aici se creează o prietenie, în care nu eu, *mzungu,* dau ceva, ci o prietenă mă ajută fără să o rog. Mănânc tot din farfurie. Ea nu vrea nimic, pentru că deja a mâncat. După ce a terminat tot ce avea de lăcut, se duce acasă, ca să facă şi la ea ordine.

Seara, când în sfârşit se întoarce acasă, fără să mă salute, Lketinga inspectează toate încăperile. Eu încerc să am un comportament cât se poate de normal şi îi ofer mâncare, pe care o şi acceptă. Acesta este un semn că va rămâne acasă. Eu sunt încântată şi prind speranţe. Dar lucrurile stau altfel.

Carantină

Cu puţin timp înainte de ora nouă, încep să am nişte

crampe groaznice la stomac. Stau în pat şi mă încovoi de durere. În starea asta nu pot s-o alăptez pe Napirai. La tatăl ei plânge. De data asta, el se arată răbdător şi se plimbă cu ea în braţe prin casă, ore întregi, de colo-colo, cântându-i. Pentru moment se calmează, dar apoi urlă din nou. Spre miezul nopţii îmi este atât de rău, încât trebuie să vomit. Toată mâncarea îmi vine înapoi, nedigerată. Văr şi iar vărs şi nu mă mai pot opri. În cele din urmă vomit doar un lichid galben. Podeaua este murdară, dar eu mă simt mult prea rău, ca să o şterg. Mi-e frig şi sunt sigură că am febră mare.

Lketinga se îngrijorează şi se duce la vecina noastră, deşi este foarte târziu. Nu durează mult şi vine la mine. Ea curăţă imediat toată mizeria pe care am făcut-o. Îngrijorată, mă întreabă dacă nu cumva am din nou o criză de malarie. Nu ştiu şi sper să nu fie nevoie să merg din nou la spital. Durerile de stomac încep să cedeze şi pot să-mi întind din nou picioarele şi să-i dau lui Napirai să sugă.

Vecina pleacă acasă, iar soţul meu se culcă lângă patul meu, pe o altă saltea. A doua zi de dimineaţă, mă simt relativ bine şi beau *chaiul* pe care mi l-a făcut Lketinga. Dar nu durează nicio jumătate de oră, şi, fără să mă mai pot controla, ceaiul ţâşneşte din gura mea, ca o fântână arteziană. În acelaşi timp, încep să am din nou dureri de stomac atât de mari, încât mă ghemuiesc pe jos, strângându-mi picioarele la piept. După un timp, stomacul mi se calmează şi mă apuc să spăl copilul şi rufele. Obosesc foarte repede, deşi momentan nu am nici dureri, nici febră. De asemenea, nu am nici frisoane, care sunt tipice pentru malarie, de aceea cred mai degrabă că este o indigestie.

În următoarele două zile, toate încercările de a mânca sau a bea ceva sunt zadarnice. Crampele sunt de mai lungă durată şi tot mai puternice. Sânii mi se micşorează

văzând cu ochii, pentru că nu pot păstra mâncarea. După patru zile, sunt epuizată complet şi nu mă mai pot scula. Prietena mea vine în fiecare zi la mine şi mă ajută, cum poate. De alăptat, însă, trebuie să alăptez eu.

Astăzi, Lketinga o aduce pe mama la noi. Se uită la mine şi mă apasă pe stomac, ceea ce îmi provoacă nişte dureri infernale. Apoi îmi face semn spre ochi, spunându-mi că sunt galbeni şi că faţa mea are, de asemenea, o culoare ciudată. Mă întreabă ce am mâncat. Dar în afară de apă, nu mai am de mult nimic în stomac. Napirai plânge şi vrea sân, dar nu o mai pot ţine. Nici eu nu mă mai pot ridica. Mama o ţine la sânul meu sterp. Mă îndoiesc că mai am lapte suficient şi mă îngrijorează faptul că nu mai am cu ce s-o hrănesc pe Napirai. Pentru că nici mama nu mai are niciun leac pentru boala mea, ne hotărâm să plecăm la spitalul din Wamba.

Lketinga conduce, în timp ce prietena mea o ţine pe Napirai. Eu sunt prea slăbită. Bineînţeles, pe drum avem pană. Mă exasperează maşina asta! 0 urăsc! Cu chiu, cu vai, mă aşez la umbră şi îi dau lui Napirai să sugă, în timp ce soţul meu schimbă roata. Ajungem în Wamba după-amiază, târziu. Mă târăsc până la recepţie şi întreb de doctoriţa elveţiană. Trece mai mult de-o oră până apare doctorul italian. Mă întreabă ce simptome am şi îmi ia sânge. După un timp, aflu că nu este vorba despre malarie şi că va afla mâine alte amănunte. Napirai rămâne cu mine, în timp ce soţul meu şi prietena mea se întorc, răsuflând uşuraţi, la Barsaloi.

Suntem din nou duse la secţia de maternitate, pentru ca Napirai să poată dormi lângă mine, în pătuţ. Pentru că nu este obişnuită să doarmă fără mine, plânge tot timpul, până când o infirmieră o pune la mine în pat. Adoarme, sugând la sânul meu. A doua zi de dimineaţă devreme, apare, în sfârşit, doctoriţa elveţiană. Nu este foarte

încântată să mă vadă, împreună cu copilul, în starea asta. După ce îmi face câteva examene medicale, îmi stabileşte diagnosticul: hepatită! în primul moment nu înţeleg ce este. Îngrijorată, îmi explică, că este vorba despre un icter, mai precis o infecţie a ficatului, care pe deasupra mai este şi contagioasă. Ficatul meu nu mai digeră niciun fel de alimente, iar cea mai mică absorbţie de grăsimi provoacă dureri mari. Din acest moment am nevoie de un regim strict, de linişte absolută şi trebuie să fiu dusă în carantină. Luptându-mă cu lacrimile, întreb cât timp va dura. Doctoriţa se uită cu milă la Napirai şi la mine şi spune: „Cel puţin şase săptămâni! După toată această perioadă, boala nu este nici pe departe vindecată, dar nu mai este contagioasă.” Napirai trebuie să fie şi ea consultată. Probabil că am contaminat-o deja! Acum nu mai îmi pot stăpâni lacrimile. Doctoriţa este drăguţă şi încearcă să mă consoleze, spunându-mi că nu este sigur că am contaminat-o şi pe Napirai. Soţul meu trebuie să-şi facă şi el urgent un control medical.

După toate aceste veşti ucigătoare, capul îmi vâjâie. Două infirmiere de culoare vin cu un scaun cu rotile şi mă duc, cu toate lucrurile mele, într-un alt corp al spitalului. Mi se dă o cameră cu toaletă. Camera nu are uşă, ci numai un perete de sticlă. Din interior, nu se poate deschide, iar în uşă există o ferestruică, prin care se aduce mâncarea. Aripa aceasta a spitalului este nouă, dar, deşi camera arată frumos, eu mă simt deja ca o prizonieră.

Lucrurile noastre sunt duse la sterilizare, iar mie mi se dă uniforma spitalului. După aceea, este examninată Napirai. Când i se ia sânge, ţipă ca din gură de şarpe. Mie mi se rupe inima, pentru că este încă atât de mică! Are abia şase luni şi trebuie să sufere deja atât de mult. Mi se face perfuzie şi mi se aduce o cană cu apă, îndulcită cu o jumătate de kilogram de zahăr. Trebuie să beau multă apă

cu zahăr, acesta fiind remediul cel mai bun, pentru ca ficatul să se refacă. În plus, am nevoie de odihnă, de odihnă absolută. Asta este tot ce se poate face pentru mine. Pe Napirai o iau cu ei. Simt disperată şi adorm plângând.

Când mă trezesc, soarele este sus pe cer, dar nu ştiu cât este ceasul. Liniştea mormântală de aici mă înspăimântă. Nu se aude absolut nimic, iar dacă vreau să iau legătura cu exteriorul, trebuie să sun. În spatele geamului apare o infirmieră de culoare, care îmi vorbeşte prin ferestruică. O întreb ce face Napirai. Îmi spune că se duce să o cheme pe doctoriţă. Minutele care trec mi se par, în toată liniştea asta, o veşnicie. Apoi intră doctoriţa în cameră. O întreb, speriată, dacă nu există riscul să se contamineze şi ea. Mă linişteşte, zâmbind: „Dacă ai avut o dată hepatită, nu mai faci niciodată!” Acum câţiva ani a avut şi ea hepatită.

După aceea, primesc vestea cea bună: Napirai este în perfectă stare, numai că nu vrea să bea absolut deloc lapte de vacă sau lapte praf. Cu vocea tremurându-mi, o întreb, dacă în cele şase săptămâni nu o mai pot ţine deloc în braţe. Doctoriţa îmi spune că dacă până mâine nu acceptă cealaltă hrană, va trebui, vrând nevrând, să o alăptez, chiar dacă riscul de contaminare este foarte mare. Oricum este un miracol că nu s-a infestat până acum. Către ora cinci mi se aduce prima masă: orez cu varză fiartă în apă şi o roşie. Mănânc încet. De data aceasta reuşesc să nu mai dau afară ce am mâncat, dar durerile revin, deşi nu mai sunt atât de puternice. Pe Napirai mi-o arată de două ori la geam. Fetiţa plânge, iar burtica ei este complet goală.

A doua zi la prânz infirmierele, enervate, mi-o aduc pe fetiţa mea, de culoarea cafelei. Pe mine mă cuprinde un puternic sentiment de fericire, cum nu am mai simţit de mult timp. Lacomă, caută sânul şi se calmează, sugând.

Privind-o pe micuţa mea Napirai, îmi dau seama că am nevoie de ea, dacă vreau să găsesc liniştea necesară şi voinţa pentru a suporta izolarea. În timp ce bea, se uită la mine fix, cu ochii ei mari şi închişi, şi abia mă pot abţine, ca să nu o strâng prea tare la piept. Mai târziu, cânţi doctoriţa trece să mă vadă, îmi spune: „Văd că voi două aveţi nevoie una de cealaltă ca să vă regăsiţi şi să vă păstraţi sănătatea!” în sfârşit, reuşesc să zâmbesc şi îi promit că mă voi strădui.

Zilnic, mă forţez să beau până la trei litri de apă foarte dulce, ceea ce îmi creează stări de vomă. Acum am voie şi sare, iar mâncarea are un gust ceva mai bun. La micul dejun mi se aduce ceai şi un fel de pâine prăjită şi tare, cu o roşie sau un fruct, la prânz şi seara primesc mereu acelaşi lucru: orez cu sau fără varză fiartă, scoasă direct din apă. Din trei în trei zile mi se iau probe de sânge şi de urină. După o săptămână, mă simt deja mai bine, cu toate că sunt încă foarte slăbită.

Peste două săptămâni urmează un alt şoc: la examenul de urină, se constată că rinichii mei nu mai funcţionează bine. Într-adevăr, am remarcat că am dureri de mijloc, dar le-am pus pe seama statului culcat. Acum nu mi se mai pune nici sare în mâncare, care era oricum fadă. În schimb, mi se ataşază o pungă pentru urină, ceea ce este foarte dureros. Trebuie să îmi notez zilnic cât beau, iar infirmiera măsoară cu ajutoml pungii de urină, cât elimin. Acum, când puteam, în sfârşit, să merg câţiva paşi, am fost din nou legată de pat! Cel puţin este Napirai cu mine. Fără ea, mai mult ca sigur că nu aş mai fi avut deloc poftă de viaţă. Precis simte că nu îmi este bine, pentru că de când este cu mine, nu a mai plâns.

După două zile de la internarea mea, a venit şi soţul meu la control şi s-a constatat că este sănătos. În ultimele zece zile, însă, nu l-am mai văzut. Desigur, felul în care

arătam nu era prea îmbucurător, iar de vorbit nu puteam vorbi cu el. A stat trist, în spatele uşii de sticlă, iar după o jumătate de oră a plecat. Din când în când, mi se transmit salutări de la el. Mi se spune că ne duce lipsa foarte tare şi, ca să-şi omoare timpul, merge mereu cu turma la păscut. De când s-a dus vestea în Wamba că o *mzungu* se află la spital, în mod regulat vin vizitatori străini care se postează în faţa geamului şi se holbează la mine şi la copilul meu. Câteodată sunt şi zece persoane. Eu mă simt de fiecare dată penibil şi îmi trag cearşaful peste cap.

Zilele trec încet. Eu ori mă joc cu Napirai, ori citesc ziarul. Mă aflu aici de peste două săptămâni şi jumătate şi în tot acest timp nu am simţit nicio rază de soare şi nu am respirat niciun pic de aer curat. Mi-e dor de ţârâitul greierilor şi de ciripitul păsărilor, încep să devin depresivă. Reflectez asupra vieţii mele şi simt că ceea ce îmi lipseşte cel mai mult sunt Barsaloi şi locuitorii săi.

Se apropie din nou ora de vizită şi mă pregătesc să mă ascund sub cearşaf, când tocmai vine o infirmieră şi-mi spune că am vizitatori. Arunc o privire şi îl văd pe soţul meu, împreună cu un alt războinic, la geam. Se uită fericit la Napirai şi la mine. Când îl văd, atât de vesel şi de frumos, mă umplu de o bucurie pe care nu am mai simţit-o de mult. M-aş duce la el, l-aş atinge şi i-aş spune: *„Darling, no problem, everything becomes okay”* În loc de asta, o ţin pe Napirai, astfel încât să o poată vedea din faţă. L-l arăt şi ei pe tatăl său şi fetiţa dă veselă din picioruşele şi din mânuţele ei grăsuţe. Atunci când nişte străini încearcă să arunce o privire înăuntru, văd cum soţul meu îi dă la o parte, iar oamenii dispar Mie îmi vine să râd. Lketinga discută şi el, râzând, cu prietenul său. Faţa lui pictată străluceşte în soare. Ah, cu tot ce mi-a făcut, tot îl iubesc! Ora de vizită s-a terminat, iar noi ne facem cu mâna. Vizita soţului meu îmi dă forţa de care am nevoie, ca să mă refac

psihic. După cea de-a treia săptămână, mi se ia punga cu urină, pentru că valorile sunt mult mai bune. În sfârşit, pot să mă spăl cum trebuie, ba chiar să-mi fac şi duş. Când mă duc la vizita medicală, doctoriţa se miră cât de frumos m-am aranjat. Mi-am prins părul într-o coadă, cu o bentiţă roşie şi m-am rujat. Mă simt ca nou-născută. Sunt fericită, când aflu că peste o săptămână pot ieşi un sfert de oră afară. Număr zilele care au mai rămas până atunci.

La sfârşitul celei de-a patra săptămâni, mi se permite să părăsesc colivia, în care am stat atâta timp. Pe Napirai o pun pe spate. Mi se opreşte respiraţia, când simt aerul tropical de afară! îl trag în piept cu lăcomie. Cât de minunat cântă păsările acum şi ce parfum delicios degajă tufele cele roşii! După ce mi-au fost interzise o lună de zile, profit de toate peste măsură. Îmi vine să chiui de bucurie!

Pentru că nu am voie să mă îndepărtez de clădirea spitalului, fac câţiva paşi de-a lungul celorlalte geamuri. Ceea ce văd în spatele lor, mă îngrozeşte: aproape toţi copiii au malformaţii. În unele camere se află şi câte patru pătuţuri. Văd capete sau corpuri deformate, copii cu spatele deschis, fără picioare sau fără mâini sau cu picioare strâmbe. Când ajung la cea de-a treia fereastră, am un şoc: văd un corp mic de bebeluş, cu un cap uriaş, care stă să pocnească. Copilul stă nemişcat, numai buzele i se mişcă; probabil că plânge. Imaginea aceasta nu o mai pot suporta şi mă întorc în cameră. Sunt de-a dreptul şocată, pentru că astfel de malformaţii nu am văzut niciodată. Îmi dau seama, ce noroc am avut eu cu copilul meu!

Când doctoriţa vine la mine, o întreb pentru ce mai trăiesc aceşti copii. Îmi spune că acesta este un spital al misiunii şi că nu practică eutanasia. Majoritatea copiilor au fost abandonaţi în faţa spitalului şi îşi aşteaptă aici

moartea. Eu mă simt încă mizerabil şi mă întreb dacă voi mai putea dormi vreodată liniştită, fără să am coşmaruri. Doctoriţa îmi propune ca mâine să mă duc să mă plimb în spatele spitalului, ca să fiu ferită de astfel de imagini, într-adevăr, acolo se află o poieniţă cu arbori frumoşi şi avem voie să stăm afară cam o jumătate de oră pe zi. Eu mă plimb cu Napirai prin verdeaţă, cântând cu voce tare. Se pare că-i place, pentru că, din când în când, scoate şi ea câte un sunet.

Curiozitatea mă împinge, însă, din nou şi mă duc la copiii handicapaţi. Dar pentru că acum ştiu la ce să mă aştept, imaginea mă şochează mai puţin. Unii din ei observă că cineva se uită la ei. Când vreau să mă întorc, trec pe lângă camera cu patru paturi, iar uşa este deschisă. Infirmiera de culoare, care schimbă copiii, îmi zâmbeşte şi îmi face semn cu mâna să intru. Ezitând, mă duc până în pragul uşii. Îmi arată ce reacţii diferite au copiii, dacă le vorbeşti sau râzi cu ei. Rămân uimită de cât de vesel pot reacţiona aceşti copii! Mă impresionează şi în celaşi timp mi-e ruşine că m-am putut îndoi vreodată de dreptul la viaţă al acestor fiinţe. Şi ele simt durere şi bucurie, foame şi sete.

Începând din acestă zi, mă duc mereu la diverse uşi şi cânt cele trei cântece, pe care le ştiu încă din şcoală. Sunt copleşită de bucuria manifestată de aceşti bebeluşi, după numai câteva zile, atunci când mă recunosc sau când îmi aud vocea. Până şi bebeluşul cu hidrocefalie începetează să geamă, când îmi aude cântecul. În sfârşit, am găsit o preocupare, care îmi dă ocazia să transmit bucuria de a trăi, bucurie pe care mi-am recăpătat-o eu însămi.

Într-o zi, o plimb pe Napirai la soare, într-un scăunel cu roţi. Râde, bucuroasă, atunci când căruţul se zdruncină şi când îi aude roţile scârţâind. Între timp, ea a devenit atracţia infirmierelor. Toate vor să plimbe fetiţa de

culoarea cafelei cu lapte. Răbdătoare, ea le lasă să facă tot ce vor cu ea, ba chiar face impresia că-i place. Deodată, apar în faţa mea soţul meu şi fratele lui, James. Lketinga se năpusteşte imediat asupra lui Napirai şi o ia din căruţ, după care mă salută şi pe mine. Mă bucur enorm de vizita lui neaşteptată.

Napirai, însă, pare să aibă ceva probleme cu faţa pictată şi cu părul lung şi roşu ale tatălui ei, pentru că după puţin timp începe să plângă. James se duce imediat şi vorbeşte încet cu ea. Şi el este sedus de copilul nostru. Lketinga încearcă să o liniştească, cântându-i, dar fără succes; vrea la mine. James i-o ia din braţe şi imediat se linişteşte. Îl consolez pe Lketinga, îmbrăţişându-l şi încercând să-i explic că Napirai trebuie să se obişnuiască din nou cu el, pentru că au trecut cinci săptămâni de când suntem aici. Descumpănit, mă întreabă când ne întoarcem acasă. Îi promit că o voi întreba diseară pe doctoriţă şi îl rog să vină la următoarea oră de vizită.

La vizita de după-amiază, doctorul mă asigură că pot pleca din spital peste o săptămână, cu condiţia să nu muncesc şi să ţin regim. Abia peste trei sau patru luni am voie să gust din nou puţină grăsime. Eu cred că nu am auzit bine. Să mai mănânc încă trei sau patru luni meniul acesta de orez fiert sau cartofi! Mi-e o poftă cumplită de carne şi lapte! Seara vin iar Lketinga şi James la mine. Îmi aduc carne slabă, fiartă. Eu nu pot să mă abţin şi mănânc foarte încet şi mestecând bine câteva bucăţi. Restul le dau lor, deşi abia mă îndur. Stabilim să vină să mă ia peste o săptămână.

Noaptea mă apucă nişte dureri de stomac puternice. Îmi arde tot interiorul, de parcă stomacul mi-ar fi devorat de foc. După o jumătate de oră, nu mai rezist şi o sun pe infirmieră. Când vede cum mă zvârcolesc în pat, făcută sul, îl cheamă pe doctor. El se uită cu o privire severă la

mine şi mă întreabă ce am mâncat. Mie îmi este ruşine, atunci când trebuie să recunosc că am mâncat cam cinci bucăţele de carne slabă. Când aude, se supără foarte tare şi mă insultă, făcându-mă vacă proastă. Apoi mă întreabă pentru ce am mai venit aici, dacă nu vreau să urmez indicaţiile pe care mi le dau ei. Îmi spune că a jucat destul rolul de salvator de vieţi şi că el nu răspunde numai de mine!

Dacă nu ar fi intrat tocmai atunci doctoriţa în cameră, urechile mele ar fi trebuit să suporte mai multe insulte. În orice caz, sunt şocată de răbufnirea medicului italian, care până acum a fost foarte drăguţ. Napirai plânge, iar eu la fel. El pleacă din cameră, pe când doctoriţa elveţiană mă linişteşte, cerându-şi scuze pentru doctor, care, după cum spune ea, este surmenat. De ani de zile nu a mai avut concediu şi zilnic se luptă, de cele mai multe ori degeaba, să salveze vieţi umane. Încovoiată de durere, îmi cer scuze. Mă simt ca o mare criminală. Doctoriţa pleacă, iar eu mă chinui toată noaptea.

Aştept cu nerăbdare să plec din spital. Ne-am luat deja la revedere de la majoritatea infirmierelor şi îl aşteptăm pe Lketinga. Soseşte imediat după ora prânzului, însoţit de James, dar nu este atât de bucuros după cum mă aşteptam. A avut probleme pe drum cu maşina. Schimbătorul de viteze iar nu a funcţionat cum trebuie. De nenumărate ori nu a putut schimba viteza, şi acum maşina se află în Wamba, la atelierul misiunii.

Nairobi

James o ţine pe Napirai în braţe, iar Lketinga îmi duce geanta. În sfârşit, sunt din nou liberă! Plătesc la recepţie spitalizarea şi mergem la misiune. Culcat sub Land Rover, un mecanic repară nişte piese. Murdar de ulei, iese de sub maşină şi-mi spune că ambreiajul nu mă mai ţine mult şi că viteza a doua nu o mai putem folosi.

„Gata!” îmi spun eu. În starea mea de sănătate, pe care tocmai mi-am recăpătat-o şi cu copil mic, nu vreau să mai risc nimic. De aceea, îi propun soţului meu să mergem întâi la Maralal, iar a doua zi să plecăm mai departe spre Nairobi, ca să cumpărăm o maşină nouă. Pe James îl încântă imediat ideea de a merge la Nairobi. Ajungem la Maralal înainte de lăsarea întunericului. Pe drum, schimbătorul de viteze a trosnit tot timpul, dar am ajuns fără probleme la *lodging.* Lăsăm maşina şi plecăm toţi cinci spre Nairobi.

James a insistat să ia un prieten cu el, pentru că nu vrea să doarmă singur în cameră la Nairobi. În bagajul nostru se află 12 000 de franci, adică tot ce avem în momentul de faţă, luând în calcul câştigul de la butic şi banii pe care îi am la bancă. Cum vom face rost de o maşină nouă, încă nu ştiu, pentru că în Kenya nu există comercianţi de maşini de ocazie, la care să-ţi poţi alege, pur şi simplu, una. Piaţa de maşini este săracă aici.

Ajungem în oraş cam pe la ora patru după-masa şi ne petrecem restul zilei căutând un *lodging* pentru toţi. Hotelul Igbol este plin, aşa că mai încercăm la un motel ieftin, crezând că stăm acolo cel mult una sau două nopţi. Din fericire, mai găsim două camere, înainte de toate trebuie să o spăl pe Napirai şi să o schimb. O curăţ de praf şi mizerie într-un lighean. Evident, jumătate din scutece sunt deja murdare, dar nu am nicio posibilitate să le spăl. După ce mâncăm ceva, mergem devreme la culcare.

A doua zi de dimineaţă, ne întrebăm de unde începem. Caut într-o carte de telefon nişte negustori de maşini de ocazie, dar degeaba. Atunci opresc un şofer de taxi şi îl întreb pe el. Mă întreabă imediat, dacă avem bani la noi. Prevăzătoare, îi răspund că nu, pentru că întâi vreau să găsesc o maşină care îmi convine, îmi promite că se va interesa şi ne spune să venim aici mâine, la aceeaşi oră.

Suntem de acord, dar eu nu vreau să pierd toată ziua, fără să fac nimic. De aceea, mai întreb pe alţi trei şoferi de taxi, care se uită ciudat la noi. Aşa că nu ne rămâne altceva de făcut, decât să mergem a doua zi la staţia de taxi stabilită. Şoferul ne aşteaptă şi ne spune că el cunoaşte pe cineva, care s-ar părea că are un Land Rover. Traversăm jumătate din Nairobi şi ne oprim în faţa unui magazin mic. Vorbesc cu proprietarul african, într-adevăr, el are trei maşini de vânzare, dar niciuna cu tracţiune integrală. Oricum, nu putem vedea maşinile, dar, în caz că suntem interesaţi, ar putea suna la proprietarul actual, ca să ne aducă maşina să o vedem. Ne mai spune că nu vom putea găsi nicăieri o maşină de ocazie, care să nu fie în circulaţie. Dezamăgită, îl refuz, pentru că nouă ne trebuie neapărat o maşină cu tracţiune integrală. Disperată, îl întreb dacă, într-adevăr, nu cunoaşte pe altcineva. Mai dă câteva telefoane, după care îi dă şoferului de taxi o adresă.

Mergem într-un alt cartier şi oprim în plin centru, în faţa unui magazin. Un indian cu un turban pe cap ne salută mirat şi ne întreabă, dacă noi suntem cei care caută o maşină. *„Yes”,* îi răspund eu scurt. Ne pofteşte în biroul lui şi ne serveşte cu un ceai, după care ne spune că în acest moment are două maşini de ocazie.

Prima, un Land Rover, mi se pare mult prea scumpă; îmi pierd orice speranţă. Apoi ne vorbeşte despre un Datsun, vechi de cinci ani, cu o cabină dublă şi care ar costa 14 000 de franci. Şi asta depăşeşte cu mult posibilităţile mele şi, în afară de asta, nici nu ştiu în ce stare se află maşina. Indianul îmi tot povesteşte cât de greu este să găseşti aici o maşină. Cu toate acestea, plecăm.

Nici nu ajungem bine pe stradă, că şi vine după noi şi ne spune să trecem şi mâine pe-acolo, să ne arate maşina, fără să fim obligaţi să o cumpărăm. Ne dăm întâlnire, deşi

eu nu sunt dispusă să dau atâţia bani.

Ne pierdem din nou restul zilei, aşteptând. Cumpăr scutece, pentru că cele aduse de mine sunt murdare; deja au început să se strângă teanc în camera din hotel, ceea ce nu contribuie tocmai la îmbunătăţirea calităţii aerului.

Mai mergem o dată la indian, fără nicio intenţie de a cumpăra. Ne salută bucuros şi ne arată Datsun-ul. La prima vedere, sunt dispusă să-l cumpăr, dacă este posibil. Arată îngrijit şi este confortabil. Indianul îmi propune să fac un tur de încercare, dar eu refuz, pentru că mersul pe partea stângă, pe trei benzi, mă îngrozeşte şi îmi este frică să nu pierd controlul. Aşa că nu pornim decât motorul. Toată lumea este încântată de maşină, dar eu am rezerve din cauza preţului. Mergem în biroul lui.

Când îi povestesc despre Land Rover-ul meu, pe care l-am lăsat la Maralal, este dispus să lase 2 000 de franci din preţ, ceea ce este o afacere bună. Totuşi, eu nu mă îndur să plătesc 12 000 de franci, pentru că aceştia sunt toţi banii noştri şi trebuie să ne întoarcem şi acasă. Sunt tocmai pe punctul de a-i spune că vreau să mă mai gândesc, când îmi face propunerea să îmi dea un şofer, care să ne ducă până la Maralal şi să se întoarcă cu Land Rover-ul nostru. Vrea să-i dau acum 10 000 de franci, rămânând să-i dau şoferului un cec cu suma restantă. Pe mine chiar mă surprinde încrederea lui şi oferta generoasă pe care ne-o face, mai ales că până la Maralal sunt cam 450 de kilometri.

Nu mai stau mult pe gânduri şi accept oferta făcută. Astfel rezolv şi problema condusului prin Nairobi. Soţul meu şi cei doi băieţi radiază de fericire, când văd că sunt pe punctul de-a cumpăra maşina. Semnăm un contract adevărat şi plătesc. Indianul admiră curajul nostru de a merge cu atâţia bani la noi prin Nairobi. Ne spune că mâine seară ne va pune maşina la dispoziţie, cu tot cu

manualul maşinii, pe care trebuie să-l treacă pe numele meu. Asta înseamnă încă două nopţi la Nairobi! Dar gândul la maşina cea frumoasă mă face să nu disper. Acţiunea noastră a reuşit şi ne vom întoarce cu o maşină fantastică!

După cum am stabilit, şofeml vine a doua zi de dimineaţă cu maşina, la noi la *lodging.* Îl rog să îmi arate hârtiile, care sunt, într-adevăr, pe numele meu. Încărcăm bagajul, printre care şi câteva kilograme de scutece murdare. Ne simţim regeşte în maşina aceasta frumoasă şi silenţioasă. Chiar şi lui Napirai se pare că-i place acum în maşină. Spre seară, ajungem la Maralal. Şofeml nu încetează să se mire de locul unde a ajuns. În Maralal nu trecem neobservaţi cu Datsun-ul. La *lodging* parcăm direct în spatele Land Rover-ului. Îi explic şoferului, care este şi mecanic, ce probleme are maşina. *„îl 's okay",* răspunde el şi merge la culcare. A doua zi îi dau cecul şi pleacă.

Mai dormim o noapte la Maralal şi cu ocazia asta trecem şi pe la Sophia. Ea şi fiica ei, Anika, sunt bine. S-a mirat că nu m-a mai văzut deloc. Este contrariată, când aude că am avut hepatită. Ne povestim ultimele noutăţi şi, când să plecăm, arunc o privire asupra pisicii ei, care are trei pui, rugând-o să-mi păstreze şi mie unul.

Mergem prin Baragoi şi ajungem la Barsaloi aproape cu o oră mai devreme decât cu Land Rover-ul. Mama se bucură foarte tare când ne vede. Nu ştia că am fost la Nairobi şi de aceea îşi făcuse griji. Nici nu am ajuns bine, că s-au şi strâns primii admiratori în jurul maşinii noastre. Din Maralal i-am scris mamei mele şi am rugat-o să-mi transfere bani din contul meu din Elveţia.

După ce ne bem ceaiul, mergem la noi acasă. După-masă îl vizitez pe părintele Giuliano şi îi povestesc, mândră, de maşină. Mă felicită şi îmi propune, ca atunci când duc elevii sau bolnavii la Maralal, să-mi plătească drumurile. Astfel am şi eu un venit oarecare.

Noi suntem bine şi ne bucurăm de viaţă. Eu trebuie să ţin în continuare regim, ceea ce aici, la Barsaloi, este dificil. Elevii mai rămân câteva zile, după care vacanţa se termină. O las pe Napirai la bunica ei, *„gogo”,* şi îi duc pe băieţi la Maralal. Pe drum, discut cu James despre eventualitatea de a redeschide buticul abia peste trei luni, când se termină şcoala. Atunci i-ar plăcea şi lui să lucreze acolo.

La Maralal îi fac o vizită scurtă Sophiei, care îmi povesteşte că pleacă peste două săptămâni în Italia, ca să le-o arate şi părinţilor ei pe fetiţă. Mă bucur pentru ea şi, în acelaşi timp, simt şi eu că mi-e dor de Elveţia. Mi-aş dori să i-o pot arăta şi eu pe Napirai mamei mele! Nici măcar primele poze nu au ieşit, pentru că cineva a voalat fdmul. Îmi aleg o pisică mică vărgată în roşcat şi alb, pe care o iau într-o cutie. Călătoria decurge minunat şi, cu tot ocolul făcut, reuşesc să ajung acasă înainte de lăsarea întunericului. Mama a hrănit-o toată ziua pe Napirai cu lapte de vacă, pe care i l-a dat cu o linguriţă. Când mă aude, nu mai poate fi calmată, până nu îşi primeşte sânul cel venerat.

Lketinga a fost toată ziua ocupat cu vacile lui. În Sitedi este epidemie de ciuma vacii şi zilnic mor animale. El se întoarce noaptea târziu şi este mâhnit: două din vacile noastre au murit, iar altele trei nu se mai pot scula de jos. Întreb dacă nu există vreun medicament. El îmi spune că da, dar numai pentru vacile care sunt încă sănătoase, cele care deja s-au infestat, mor toate. Medicamentele sunt scumpe şi numai dacă ai noroc le poţi găsi la Maralal. Lketinga se duce la veterinar şi se sfătuieşte cu el. În ziua următoare, plecăm din nou la Maralal, însoţiţi de veterinar şi de Napirai. Plătim o groază de bani pe medicamente şi pe o injecţie, cu care trebuie să vaccinăm, în următoarele cinci zile consecutive, animalele încă sănătoase. Lketinga

hotărăşte să rămână în tot acest timp în Sitedi.

Odihnă în Elveţia

Nu trec decât trei zile şi încep să mă simt singură, deşi mergem în vizite ori la mama, ori la noua mea prietenă. Cu toate acestea, viaţa este foarte monotonă. Să mănânc singură, iar nu-mi face nicio plăcere. Mi-e dor de familia mea şi îmi propun să plec în curând, pentru o lună, în Elveţia. Acolo mi-ar fi şi mult mai uşor cu regimul alimentar. Dar nu va fi simplu să îl conving pe Lketinga, deşi medicii mi-au recomandat insistent această vacanţă, atunci când am ieşit din spital. Ideea unei vacanţe în Elveţia, unde aş putea să mă odihnesc, mă însufleţeşte cu fiecare oră care trece. Abia îl aştept pe soţul meu!

Tocmai gătesc în bucătărie pe jos, sub fereastra deschisă, când se deschide uşa şi intră Lketinga. Nu ne salută, ci se uită imediat pe fereastră, întrebându-mă cu suspiciune, cine a ieşit adineauri afară. După cinci zile de aşteptare şi de singurătate, bănuielile lui cad asupra mea ca o lovitură de ciocan, dar încerc să mă stăpânesc, pentru că am de gând să discut cu el despre intenţiile mele de călătorie. Aşa că îi răspund, degajată: *„Nobody, why de you ask me this?”* în loc să-mi dea un răspuns, se duce în dormitor şi se uită la pătură şi la saltea. Mie mi-e ruşine pentru neîncrederea lui şi toată bucuria revederii îmi dispare. Mă întreabă încontinuu, cine a fost la mine în vizită. Bineînţeles că au fost aici doi războinici, dar eu nu i-am lăsat nici măcar să intre în casă.

În cele din urmă, îi adresează câteva cuvinte fiicei lui şi o ia din coşuleţul pe care i l-am cumpărat, când am fost ultima dată la Maralal. Ziua, doarme afară sub copac în acest pătuţ portabil, în bmp ce eu îi spăl hainele şi scutecele. El o ia în braţe şi pleacă în direcţia *manyattei.* Bănuiesc că se duce la mama. Mâncarea este gata, iar eu mă joc cu furculiţa prin mâncare, fără să am niciun chef să

mănânc. Mă întreb încontinuu, de unde vine această neîncredere a lui.

Când văd că au trecut două ore şi încă nu s-a întors, mă duc şi eu la mama. Ea stă de vorbă cu celelalte femei sub copac, iar Napirai doarme lângă ea, pe pielea de vacă. Lketinga stă întins în *manyatta.* Eu mă aşez lângă mama, iar ea mă întreabă ceva, din care eu nu înţeleg decât jumătate. După cât se pare, crede şi ea că am un amant. Cine ştie ce poveşti fantastice i-a spus Lketinga despre asta? Ea râde conspirativ şi îmi spune că este periculos. Decepţionată de ea, eu îi spun că nu îl am decât pe Lketinga, după care îmi iau fata şi plec acasă.

În situaţia aceasta, mi-e greu să vorbesc cu Lketinga despre intenţiile mele de a pleca în Elveţia. Îmi dau seama, însă, tot mai mult, că am nevoie de vacanţă. Dar pentru moment, păstrez asta numai pentru mine şi aştept să se calmeze spiritele.

Din când în când, încerc să mănânc măcar puţină carne, dar mă apucă imediat durerile de stomac. Aşa că prefer să rămân la porumb, orez sau cartofi. Pentru că mănânc fără grăsime şi alăptez zilnic, slăbesc tot mai mult. Trebuie să-mi prind fustele cu centuri, ca să nu-mi cadă de pe mine. Napirai are acum mai bine de trei luni şi trebuie să mergem cu ea la spitalul din Wamba, ca să o vaccinăm şi să-i facem un consult general. Cu maşina cea nouă, călătoria aceasta reprezintă o ieşire din monotonie binevenită. Lketinga vine cu noi, dar de data aceasta vrea să conducă şi el, în sfârşit, maşina cea nouă.

Eu nu sunt încântată de idee, dar pentru că nu pot merge singură cu Napirai şi am nevoie de el, îi dau cheile, cu ceva strângere de inimă. De fiecare dată, când schimbă viteza greşit, tresar. Merge încet, aproape prea încet, mi se pare mie. Deodată, începe să miroasă ciudat şi constat că merge cu frâna de mână trasă. Când îşi dă seama, îi

este îngrozitor de penibil. Acum frâna nu mai funcţionează bine, ceea ce pe mine mă supără foarte tare. Am avut destule probleme cu Land Rover-ul, din cauza frânei de mână, care nu mai funcţiona. Acum, Lketinga nu vrea să mai conducă, stă deprimat lângă mine şi o ţine pe Napirai. Mi-e milă de el şi încerc să-l liniştesc, spunându-i că putem merge acum să reparăm frâna.

La spital trebuie să aşteptăm aproape două ore, până ne vine rândul. Doctoriţa elveţiană mă consultă şi îmi spune că sunt prea slabă şi am prea puţine rezerve, iar dacă nu vreau să mă întorc la spital ca pacientă, atunci trebuie să mă duc pentru cel puţin două luni în Elveţia. Îi povestesc că deja mi-am propus acest lucru, dar că nu ştiu cum să-l fac pe soţul meu să înţeleagă. Ea îl cheamă pe medic, care mă încurajează şi el să merg, cât pot de repede, în Europa. Îmi spune că sunt subnutrită, iar Napirai, care este plină de sănătate, îmi stoarce şi ea ultimele rezerve pe care le mai am.

Îl rog pe doctor să vorbească cu Lketinga. Îi cade cerul pe umeri, când aude că trebuie să plec pentru atâta timp. După lungi negocieri, este de acord cu plecarea mea, pentru cinci săptămâni. Doctorul îmi dă un certificat, ca să obţin mai repede documentele de călătorie necesare pentru Napirai. I se fac vaccinurile şi ne întoarcem la Barsaloi.

Lketinga este trist. Mă întreabă încontinuu: „*Corinne, why you are always sick? Why you go with my baby so far? I don ’t know, where is Switzerland. What shall I make without you such a long time?*” Mie mi se rupe inima, când văd cât de grea este pentru el despărţirea. Mama se întristează şi ea, când află că plec în Elveţia, dar îi promit că mă voi întoarce sănătoasă şi cu forţe proaspete, ca să putem deschide din nou buricul. Deja peste două zile plecăm. Părintele Giuliano ne ia cu el la Maralal. Maşina

mea o las la misiune. Lketinga ne însoţeşte pe mine şi pe Napirai până în Nairobi. Avem din nou un drum lung în faţa noastră. Pe Napirai trebuie să o schimb de mai multe ori pe parcursul călătoriei. Mult bagaj nu am.

La Nairobi ne cazăm într-un *lodging* şi mergem, înainte de toate, la ambasada Germaniei, ca să mi se dea un paşaport pentru Napirai. Problemele încep încă de la intrare. Nu vor să-l lase pe Lketinga să intre, aşa cum este el îmbrăcat, cu hainele lui de samburu. Abia când le arăt documentele mele, prin care dovedesc că Lketinga este soţul meu, îi dau voie. Lketinga devine imediat irascibil şi neîncrezător.

În ambasadă aşteaptă multă lume. Eu încep să completez formularul şi chiar de la nume îmi dau seama că vor exista probleme. Eu scriu „Leparmorijo-Hofmann, Napirai”, deşi soţul meu nu vrea să accepte numele de Hofmann, spunând că frica lui este o Leparmorijo. Încerc să-mi păstrez calmul şi să-i explic, că aceasta este singura posibilitate de a primi un paşaport, şi fără paşaport Napirai nu poate merge cu mine. Urmează nişte discuţii interminabile, iar lumea care aşteaptă se uită curioasă la noi. Cu toate acestea, reuşesc să-l conving să semneze cererea. Trebuie să aşteptăm. În sfârşit, simt chemată şi rugată să intru într-un birou. Soţul meu vrea să vină şi el cu mine, dar nu este lăsat. Mie îmi bate inima puternic, pentru că deja mă aştept la următoarea răbufnire a lui, ceea ce şi urmează. Înainte să intru în birou, îl văd pe Lketinga înghesuindu-se spre ghişeu şi certându-se aprig cu angajatul de acolo.

Eu sunt aşteptată de ambasadorul german, care îmi spune că ei îmi pot elibera o carte de identitate, dar numai pe numele de „Hofmann, Napirai”, fiindcă certificatul nostru de căsătorie nu a fost încă legalizat, iar căsătoria noastră a fost oficiată numai după legea kenyană şi nu

după cea germană. Când aflu că Lketinga trebuie să mai semneze un formular, încerc să-i explic ambasadorului că soţul meu nu va înţelege pentru ce şi îi arăt certificatele medicale. Cu toate acestea, el nu poate face nimic.

Când mă întorc, îl găsesc pe Lketinga stând supărat pe un scaun şi pe Napirai plângând la el în braţe. *„What is wrong with you? Why you go there without me? I'm your husband!"* Mă simt penibil când mai completez o dată formularele, fără numele Leparmorijo. Atunci, Lketinga se scoală şi spune că el nu mai semnează nimic.

Îi arunc o privire dură şi îi şuier printre dinţi că, dacă nu semnează acum, voi pleca oricum într-o zi cu Napirai în Elveţia şi nu mă voi mai întoarce niciodată. Trebuie să înţeleagă până la urmă că este vorba despre sănătatea mea! După ce bărbatul de la ghişeu îl asigură de mai multe ori pe Lketinga că Napirai rămâne totuşi fiica lui, semnează. Eu merg din nou la ambasador, iar acesta mă întreabă, suspicios, dacă totul este în regulă. Îi explic că pentru un războinic este greu să înţeleagă toată această birocraţie. Îmi dă cartea de identitate pentru Napirai şi îmi urează toate cele bune. Când îl întreb dacă pot ieşi acum din ţară, îmi spune că mai am nevoie de o ştampilă de ieşire şi de intrare de la autorităţile kenyene, iar pentru asta îmi trebuie din nou acordul tatălui. Eu prevăd deja următoarea scenă. Indispuşi, plecăm din ambasadă şi ne îndreptăm spre imobilul Nyayo. Din nou trebuie să completăm formulare şi să aşteptăm. Napirai plânge şi nu o mai pot calma nici cu sânul. Din nou atragem toate privirile, din nou înfăţişarea soţului meu provoacă comentarii. În sfârşit, suntem strigaţi. Femeia din spatele geamului îl întreabă pe Lketinga cu dispreţ, de ce are Napirai un paşaport german, dacă a fost născută în Kenya. Luăm totul de la început, iar eu, furioasă, abia pot să-mi stăpânesc lacrimile. Îi explic acestei dame arogante că

soţul meu nu are paşaport, deşi a solicitat eliberarea unuia acum doi ani, şi că de aceea fiica noastră nu poate fi trecută în el. Îi mai spun că din cauza stării mele de sănătate precare, trebuie să plec la odihnă în Elveţia. Următoarea întrebare îmi taie răsuflarea: de ce nu vreau să las copilul la tată? îi răspund, contrariată, că mi se pare normal, ca un copil de trei luni să meargă cu mama lui. În plus, mama mea are şi ea dreptul să-şi vadă nepotul! în sfârşit, pune ştampila pe cartea de identitate. Epuizată şi totodată uşurată, iau repede paşapoartele şi mă reped afară. Acum trebuie să fac rezervarea la avion. De data asta am o dovadă de provenienţă a banilor. Prezint paşapoartele şi facem rezervare la un zbor peste două zile. Nu durează mult, până când angajata se întoarce cu biletele, pe numele noastre. Îmi citeşte totul cu voce tare: „Hofmann, Napirai” şi „Hofmann Corinne”. Enervat, Lketinga mă întreabă din nou de ce ne-am mai căsătorit, dacă nu sunt soţia lui. Probabil nici copilul nu este al lui! Acum sunt cu nervii la pământ. Plâng de înşine, bag biletele în geantă şi părăsim agenţia, ca să ne întoarcem la *lodging.*

Încet, încet, soţul meu se calmează. Profund tulburat şi întristat, Lketinga stă pe pat; pe de-o parte, îl înţeleg. Pentru el, numele familiei este cel mai mare cadou care poate fi făcut soţiei şi copiilor săi, iar eu nu îl accept. Probabil că are impresia că eu nu vreau să formăm o familie. Îl iau de mână şi îl liniştesc, spunându-i că nu trebuie să-şi facă griji, pentru că ne vom întoarce. Îi promit că voi trimite o telegramă la misiune, ca să ştie în ce zi sosesc. Îmi spune că se simte singur fără noi, dar că, pe de altă parte, vrea ca soţia lui să se însănătoşească. Când ne întoarcem, vrea să ne ia el de la aeroport. Propunerea lui mă umple de bucurie, pentru că îmi dau seama câtă stăpânire de sine îl va costa această excursie. În cele din

urmă, îmi spune că vrea să plece acasă, deoarece aşteptarea îl face şi mai nefericit. Eu înţeleg acest lucru şi îl conducem până la staţia de autobuz. În timp ce aşteptăm plecarea autobuzului, mă întreabă îngrijorat: *„Corinne, my wife, you are sure, you and Napirai come back to Kenya?”* Eu îi răspund, râzând: *„Yes, dar ling, I’m sure.”* Apoi, autobuzul pleacă.

Abia acum două zile am reuşit să o anunţ pe mama mea de venirea noastră. Bineînţeles, a fost surprinsă de telefonul meu, dar abia aşteaptă să-şi vadă, în sfârşit, nepoata. De aceea, vreau să ne facem amândouă frumoase, dar toaletele şi duşurile se află în partea cealaltă a culoarului; mi-e greu să plec din cameră şi să o las singură pe Napirai, care este atât de vioaie. Când am nevoie la toaletă, nu am altă soluţie decât să o iau cu mine, dacă nu doarme în momentul acela. Dar la duş este complicat. Aşa că mă duc la recepţie şi o întreb pe femeia de acolo, dacă poate să aibă grijă un sfert de oră de copilul meu, ca să pot să-mi fac şi eu un duş. Ea se arată dispusă, dar momentan nu curge apa în jumătate din oraş, din cauza unor conducte sparte; speră, însă, ca până diseară să avem din nou apă.

Aştept până la ora şase, dar nimic. Dimpotrivă, începe să miroasă urât peste tot. Nu vreau să mai aştept, pentru că la ora zece trebuie să fim la aeroport. Aşa că mă duc şi cumpăr câţiva litri de apă şi îi aduc în cameră. Mai întâi o spăl pe Napirai, apoi mă spăl pe cap şi superficial pe corp.

Luăm un taxi până la aeroport. Nu avem mult bagaj, deşi la sfârşitul lui noiembrie temperatura în Europa este mai degrabă rece. Stewardesele sunt foarte drăguţe cu noi şi mereu se opresc la Napirai şi vorbesc cu ea. După ce mâncăm, mi se dă un pătuţ pentru ea şi peste puţin timp adoarme. Oboseala mă doboară şi pe mine. Când sunt trezită, se serveşte deja micul dejun. Gândul, că mă voi

afla în curând din nou pe pământ elveţian, îmi dă emoţii.

Chipuri aurf

O pun pe Napirai pe spate, în basma, şi trecem fără probleme de controlul paşapoartelor. Acolo îi descopăr pe mama mea şi pe Hanspeter, soţul ei. Bucuria revederii este mare. Napirai se uită interesată la feţele cele albe.

Pe drum spre Bemer Oberland, îi citesc mamei în privire îngrijorarea faţă de starea în care mă aflu. Acasă facem, înainte de toate, o baie. În sfârşit, o baie fierbinte! Mama mea a cumpărat pentru Napirai o cădiţă şi o spală. După ce stau cam zece minute în apă fierbinte, începe să mă mănânce tot corpul. Rănile de pe picioare şi de pe mâini, pe care le am de la bijuteriile masailor şi care la climă umedă se vindecă greu, sunt deschise şi supurează. Ies din cadă şi văd că tot corpul îmi este presărat de nişte pete roşii. Napirai ţipă la bunica ei în braţe. Şi ea este plină de bubiţe roşii, care o mănâncă îngrozitor. Pentru că mamei mele îi este teamă să nu fie ceva contagios, ne facem programare la dermatolog pentru a doua zi.

Medicul este uluit de diagnostic: râie. În Elveţia, aceasta este o boală rară, cauzată de nişte căpuşe care se află sub piele şi care, la căldură mare, încep să se mişte şi astfel să provoace o mâncărime groaznică. Medicul se întreabă, bineînţeles, de unde avem boala asta. Îi povestesc că noi trăim în Africa. Când îmi descoperă şi rănile, intrate aproape un centimetru în carne, îmi propune să fac un test Sida. Pentru o secundă mi se taie respiraţia, dar sunt de acord. Îmi dă mai multe sticle cu o soluţie împotriva râiei, cu care să ne dăm de trei ori pe zi, şi îmi spune să îl sun peste trei zile, ca să aflu rezultatul de la test. Zilele acestea de aşteptare sunt mai rele decât tot ce mi s-a-ntâmplat până acum.

În prima zi dorm mult şi mă culc devreme, împreună cu Napirai. A doua zi seara, sună telefonul: este doctorul, care

cere să vorbească personal cu mine. Pun mâna pe receptor şi ştiu că prin el voi primi răspunsul decisiv pentru cursul vieţii mele mai departe. Pulsul îmi creşte la maxim. Doctorul îşi cere scuze că mă sună atât de târziu, dar vrea să-mi uşureze aşteptarea; îmi spune că rezultatul este negativ. În afară de „mulţumesc" nu sunt în stare să-i spun altceva. Mă simt ca nou-născută. O forţă uriaşă îmi creşte în tot corpul. Acum sunt sigură că voi reuşi să învinge şi consecinţele hepatitei. Cu fiecare zi care trece, măresc câte puţin consumul de grăsimi şi mănânc tot ce-mi găteşte mama, ca să-mi facă pe plac.

Timpul abia trece, pentru că totuşi, eu nu mă simt aici ca acasă. Facem multe excursii, o vizităm pe cumnata mea, Jelly şi ne plimbăm cu Napirai în prima zăpadă. Ei îi place foarte mult viaţa de aici; singurul lucru care nu-i place este mulţimea de haine pe care trebuie să le îmbrace şi să le dezbrace tot timpul.

După două săptămâni şi jumătate, îmi dau seama că mai mult de Crăciun nu vreau să rămân aici. Însă primul zbor, la care mai găsim locuri, este abia pe 5 ianuarie 1990, ceea ce înseamnă că lipsesc de acasă aproape şase săptămâni. Despărţirea este grea, pentru că ştiu că de acum încolo, singurul sprijin pe care îl voi avea, voi fi din nou numai eu însămi. Plec cu aproape patruzeci de kilograme de bagaj. Am cumpărat sau am cusut pentru toată lumea câte ceva. Am primit multe cadouri de la toată familia; a trebuit să împachetez şi cadourile de Crăciun pentru Napirai. Fratele meu a cumpărat pentru ea un port-bebe.

Va FI TOTUL BINE?

Când aterizăm la Nairobi, sunt încordată la maxim, pentru că nu ştiu dacă Lketinga ne va aştepta la aeroport sau nu. Dacă nu este acolo, nu ştiu cum mă voi descurca cu tot bagajul şi cu Napirai. Îmi va fi greu să caut un

lodging în miezul nopţii. Ne luăm la revedere de la stewardese şi ne îndreptăm către controlul paşapoartelor. Imediat după ce trec, îi văd pe Lketinga, pe James şi pe prietenul lui. Bucuria mea este imensă. Soţul meu s-a pictat minunat şi şi-a coafat părul superb! Este înfăşurat în pătura lui cea roşie. Bucuros la maxim, ne ia în braţe. Imediat după aceea, mergem la *lodging,* unde a rezervat deja două camere. Napirai are din nou probleme cu feţele negre; plânge, iar Lketinga se întreabă îngrijorat, dacă îl mai recunoaşte.

La *lodging,* ei vor să vadă imediat cadourile pe care le-am adus. Eu despachetez, însă, numai ceasurile, pentru că mâine vrem să plecăm mai departe, iar lucrurile sunt bine aranjate în bagaj. Băieţii se retrag în camerele lor şi mergem şi noi la culcare, în noaptea aceasta facem dragoste, fără să mai am dureri. Sunt fericită şi sper că acum totul va fi bine.

În drum spre casă, discutăm mult şi aflu că la Barsaloi urmează să se construiască în curând o şcoală adevărată, mare. Nişte indieni din Nairobi au venit cu un avion şi au locuit câteva zile la misiune. Au plănuit să construiască şcoala pe partea cealaltă a râului. Vor veni mulţi muncitori din Nairobi, toţi kikuyu, dar nimeni nu ştie când vor începe lucrările. Eu povestesc despre Elveţia şi pomenesc, bineînţeles, şi despre râie, deoarece Lketinga trebuie să se trateze şi el, ca să nu ne contamineze din nou. Lketinga a venit cu maşina până la Nyahururu şi a lăsat-o la misiune. Mă mir de curajul pe care l-a avut. Ajungem la Maralal fără probleme, deşi distanţele mi se par din nou imense. La Barsaloi ajungem abia a doua zi. Mama este fericită că ne-am întors şi îi mulţumeşte lui *Enkai* că „pasărea de fier”, cum îi spune ea la avion, ne-a adus cu bine. Ce bine este să fii din nou acasă!

Şi la misiune lumea se bucură când mă vede. Întreb ce

se întâmplă cu proiectul cu şcoala, iar părintele Giuliano îmi confirmă ce mi-au povestit băieţii. Într-adevăr, în următoarele zile începe construcţia. Au venit deja câţiva oameni, ca să construiască barăcile, unde vor fi cazaţi muncitorii. Materialele sunt aduse cu camioanele, prin Nanyuki-Wamba. Mie îmi piere graiul, când aud că un astfel de proiect poate fi realizat aici. Părintele Giuliano îmi spune că guvernul vrea să stabilească masaii într-un singur loc şi a ales acest amplasament datorită misiunii modeme care se află aici, dar şi datorită râului, care are mereu apă şi pune la dispoziţie nisip suficient. Din nisip, amestecat cu ciment, se pot face pietre de construcţie. Petrecem câteva zile minunate, plimbându-ne deseori pe partea cealaltă a râului, ca să urmărim mersul evenimentelor.

Pisica mea a crescut mult. Lketinga se pare că şi-a ţinut promisiunea şi i-a dat de mâncare, dar, după cum se vede, numai carne, pentru că este sălbatică ca un tigru. Numai atunci când se culcă lângă Napirai în pătuţul ei, toarce ca o pisică domestică blândă.

După mai bine de două săptămâni, vin muncitorii kikuyu. În prima duminică, cei mai mulţi dintre ei se duc la biserică, fiindcă pentru orăşeni slujba de aici este singura lor plăcere. Somalezii au mărit drastic preţul la zahăr şi la mălai, ceea ce a provocat mari discuţii; s-a organizat şi o adunare sătească, la care au participat bătrânii şi şeful adjunct. Lketinga şi cu mine mergem şi noi şi multă lume mă întreabă, când deschidem din nou buticul. La adunare sunt prezenţi şi câţiva muncitori, care mă întreabă dacă nu aş fi dispusă să le aduc eu cu maşina bere şi apă gazoasă, îmi spun că mă vor plăti bine, pentru că ei câştigă mult şi nu au pe ce să cheltuiască banii. La somalezi nu găsesc bere, pentru că sunt musulmani.

Seara, în timp ce muncitorii trec pe la noi să ne vadă,

încep să mă gândesc la o variantă care ne-ar putea aduce din nou un câştig. Mie îmi vine ideea să organizez un fel de discotecă, cu muzică kikuyu. Cu ocazia aceasta, am putea face grătar cu carne de viţel, pe care să o vindem, lângă bere şi apă gazoasă. Discut despre toate acestea cu Lketinga şi cu veterinarul, la care soţul meu se duce tot mai des. Amândoi se arată încântaţi de idee, iar veterinarul îmi sugerează să vindem şi *miraa,* pentru că cererea este foarte mare. Ne decidem să lansăm acest proiect spre sfârşitul lunii. Eu fac curat la magazin şi scriu pliante publicitare, pe care le afişez în diverse locuri sau le împart muncitorilor.

Ecoul este enorm. Încă din prima zi, vine lumea şi ne întreabă de ce nu începem deja în week-endul acesta. Timpul, însă, este prea scurt, mai ales că la Maralal nu găsim întotdeauna bere. Ne facem turul nostru obişnuit şi cumpărăm douăsprezece lăzi de bere şi apă gazoasă, iar Lketinga face rost de *miraa.* Maşina este plină ochi şi din cauza aceasta drumul înapoi durează mai mult.

Ajunşi la Barsaloi, descărcăm marfa la magazin, în încăperea din faţă, pentru că în fosta noastră locuinţă vrem să facem ringul de dans. Nu trece mult timp, că şi apar primii clienţi, care vor să cumpere bere. Eu sunt însă fermă, pentru că altfel nu ne mai rămâne nimic pentru a doua zi. Apoi vine şeful adjunct şi îmi cere licenţa pentru discotecă. Bineînţeles că nu am aşa ceva şi îl întreb dacă este într-adevăr necesară. Lketinga vorbeşte cu el, iar şeful se oferă să ne asigure el ordinea a doua zi, fireşte contra cost. Iar dacă îi mai dăm o sumă de bani şi ceva bere gratis, atunci renunţă să ne mai ceară licenţa.

Astăzi trebuie să aibă loc discoteca şi suntem curioşi cum va ieşi. Băiatul care ne ajută acum la magazin se pricepe la electronică, aşa că ia bateria de la maşină, o conectează la casetofon şi sunetul este gata. Între timp a

fost tăiată o capră, iar doi băieţi se ocupă de curăţarea şi tranşarea ei. Mai mulţi voluntari ne ajută şi ei, numai Lketinga, în loc să facă şi el ceva, se ocupă mai mult de dirijat; la ora şapte şi jumătate totul este gata. Muzica merge, carnea se face, iar lumea aşteaptă la uşa din spate. Lketinga încasează banii pentru intrare de la bărbaţi. Femeile au accesul liber. Ele rămân, însă, afară şi se uită numai, din când în când, râzând, prin deschizătura uşii. Într-o jumătate de oră, buticul este plin. Muncitorii vin să se prezinte şi mă felicită pentru ideea pe care am avut-o. Chiar şi şeful de şantier îmi mulţumeşte pentru strădania mea. Oamenii au meritat această distracţie, deoarece pentru mulţi dintre ei, aceasta este prima dată când lucrează pe un şantier aflat la o aşa depărtare.

Sunt foarte încântată că mă aflu printre atâţia oameni veseli şi cei mai mulţi vorbesc engleza. Vin şi locuitori samburu din sat şi chiar câţiva bătrâni, care, aşezaţi pe lăzi întoarse şi înfăşuraţi în pături de lână, se uită la kikuyu cum dansează. Rămân stupefiaţi. Eu nu dansez, deşi pe Napirai am lăsat-o pe mâini bune, la mama. Unii mă invită la dans, dar o privire în direcţia lui Lketinga mă face să înţeleg că mai bine renunţ. El stă în spatele camerei şi bea pe ascuns bere şi mestecă *miraa.* De altfel, *miraa* a fost prima care s-a terminat.

La ora douăzeci şi trei, cineva dă muzica mai încet şi câţiva bărbaţi ţin un mic discurs, prin care ne mulţumesc, mai ales mie, *mzungu.* Peste o oră se termină şi berea. Capra am vândut-o toată, în bucăţi de câte un kilogram. Oaspeţii sunt în bună dispoziţie, iar distracţia durează până la ora patru dimineaţa. După aceea se duc, în sfârşit, acasă. Eu o iau pe Napirai de la mama şi mă întorc, obosită, acasă.

A doua zi, când număr banii câştigaţi, constat cu bucurie că profitul este mult mai mare decât cel obţinut de la

magazin.

Bineînţeles, bucuria mea este spulberată rapid, pentru că părintele Giuliano vine val vârtej pe motocicleta lui şi mă întreabă supărat, ce a fost cu „vacarmul” de astă noapte, la noi la butic. Descurajată, îi povestesc despre ideea noastră de a organiza o discotecă. În principiu nu îl deranjează dacă are loc de două ori pe lună, dar după miezul nopţii el vrea să aibă linişte. Pentru că nu vreau să-l supăr, data viitoare va trebui să-i respect rugămintea.

Neîncredere

Primii muncitori traversează râul şi vin să ne întrebe dacă există undeva bere de vânzare. Eu le spun că nu. Atunci apare Lketinga şi îi întreabă pe cei trei bărbaţi ce vor. Eu îi explic despre ce este vorba, dar Lketinga se duce la ei şi le spune că pe viitor, când vor ceva, să-l întrebe pe el şi nu pe mine, pentru că el este bărbat şi el decide ce este de făcut. Surprinşi de tonul lui enervat, muncitorii pleacă nedumeriţi. Îl întreb de ce vorbeşte astfel, iar el îmi spune, râzând sarcastic:,. */ know why these people come here, not for beer, I know! If they want beer, why they don ’t ask me?”* Mă gândeam eu că, mai devreme sau mai târziu, va urma o scenă de gelozie, cu toate că eu nu am stat niciodată de vorbă mai mult de cinci minute cu cineva. Îmi stăpânesc furia care simt că mă cuprinde; este suficient că cei trei vor povesti mai departe despre această scenă, mai ales că în tot Barsaloi se vorbeşte despre discoteca noastră. Lketinga mă urmăreşte în permanenţă, plin de suspiciune. Din când în când, el ia Datsun-ul şi se duce în vizită la fratele lui vitreg din Sitedi sau la alte rude. Bineînţeles, aş putea merge şi eu cu el, dar nu vreau să rămân cu Napirai acolo, la vaci, în colibele pline de muşte. Timpul trece, iar eu aştept ziua când James va termina, în sfârşit, şcoala. Avem nevoie urgentă de bani, ca să cumpărăm alimente şi benzină. Cu atâţia

străini aici, am putea câştiga bine.

Lketinga este tot timpul plecat, pentru că în perioada aceasta se căsătoresc unii războinici din generaţia lui. În fiecare zi, vin unii sau alţii şi povestesc despre câte o nuntă. De cele mai multe ori, Lketinga merge şi el cu ei şi eu nu ştiu, dacă se întoarce peste două, trei sau abia peste cinci zile.

Când părintele Giuliano mă întreabă, dacă mai vreau să aduc elevii de la şcoală, astăzi terminându-se anul şcolar, sunt, bineînţeles, de acord. Deşi soţul meu nu este aici, plec şi o las pe

Napirai la mama. James se bucură când mă vede şi mă întreabă de discotecă. Asta înseamnă că vestea s-a răspândit până aici. Eu iau cu mine cinci băieţi. Mai facem nişte cumpărături şi trec repede să o văd pe Sophia. S-a întors din Italia, dar vrea să se mute, cât se poate de repede, pe coastă. Aici i se pare prea complicată viaţa cu fetiţa ei, Anika şi nu vede niciun viitor. Vestea pe care mi-o dă mă întristează, pentru că acum nu mai am pe nimeni la Maralal, de care să mă bucur. Am traversat multe momente dificile împreună, dar o înţeleg şi în acelaşi timp o şi invidiez puţin. Ce mi-ar plăcea şi mie să mă mai duc o dată la mare! Mutarea ei va avea loc cât de curând, aşa că ne luăm rămas bun de pe-acum. Sophia îmi promite că îmi va transmite ulterior noua ei adresă.

Ajungem acasă în jur de ora opt. Băieţii se duc să bea *chai* la mama, iar eu gătesc ceva pentru ei, deoarece Lketinga este plecat. Petrecem o seară veselă şi ne povestim multe. Napirai îl iubeşte mult pe unchiul ei, James. El mă întreabă încontinuu despre discotecă, iar ochii îi strălucesc, când îi povestesc. Vor şi ei să vadă cum este. În principiu, am planificat una peste două zile, dar pentru că Lketinga nu este aici, nu va avea loc. În week-endul acesta, însă, muncitorii îşi primesc salariile şi mă

roagă insistent să organizez o discotecă. Mai am doar o zi la dispoziţie pentru pregătiri. Fără Lketinga nu mă încumet să fac asta, dar până la urmă băieţii mă conving şi promit că se ocupă ei de toată organizarea, numai să cumpăr eu bere şi apă gazoasă.

La Maralal nu vreau să merg, aşa că plec, împreună cu James, la Baragoi. Este pentru prima dată, când mă aflu în acest sat turkana. Este aproape la fel de mare ca Wamba şi aici există, într-adevăr, un centru en gros pentru bere şi apă gazoasă, fireşte puţin mai scump decât la magazinele din Maralal. Toată acţiunea durează numai trei ore şi jumătate. Un băiat scrie afişe, pe care le împarte apoi împreună cu ceilalţi prieteni. Toată lumea aşteaptă cu nerăbdare discoteca. Came nu am reuşit să procurăm, pentru că nu a fost nicio capră de vânzare, iar de la noi de acasă nu am îndrăznit să iau una, chiar dacă câteva dintre ele îmi aparţin. Când o duc din nou pe Napirai la mama, observ că nu se bucură, ca de obicei; precis nu-i convine că Lketinga nu este aici. Dar eu trebuie să mă îngrijesc să câştig bani; la urma urmei, trăim toţi din asta.

Discoteca are din nou un mare succes. De data aceasta este mai multă lume, pentru că sunt şi şcolarii aici. Trei fete îndrăznesc să intre şi ele. Cu băieţii şi lără soţul meu, atmosfera este mult mai destinsă. Chiar şi un somalez tânăr trece pe aici şi bea o Fanta, ceea ce pe mine mă bucură, pentru că Lketinga vorbeşte câteodată foarte urât despre somalezi. Eu simt că fac parte din comunitatea lor şi, de data aceasta, pot discuta cu multă lume. Băieţii fac cu rândul la vânzarea băuturii. Atmosfera este fantastică, toată lumea dansează pe o muzică kikuyu antrenantă. Mulţi şi-au adus propriile casete. Pentru prima dată, după mai mult de doi ani, dansez şi eu şi mă simt relaxată. Din păcate, după miezul nopţii, trebuie să dăm muzica mai încet, dar atmosfera rămâne în continuare bună. Cu puţin

timp înainte de ora două, închidem, iar eu iau o lanternă şi mă grăbesc să ajung la *manyatta,* ca să 6 iau pe Napirai. Abia găsesc intrarea prin gardul de mărăcini. Când ajung în enclavă, parcă mă loveşte trăsnetul: lăncile lui Lketinga stau înfipte în faţa *manyattei!* Intru în colibă şi simt cum pulsul mi-o ia razna. Din grohăitul lui îmi dau seama imediat că este nervos. Napirai doarme dezbrăcată lângă mama. Îl salut pe Lketinga şi îl întreb de ce nu a venit şi el la magazin. Mai întâi nu primesc niciun răspuns, după care începe să tune şi să fulgere. Îmi adresează nişte insulte oribile şi arată ca un sălbatic. Pot să-i spun ce vreau, că tot nu mă crede. Mama încearcă să-l liniştească, spunându-i că urletele lui se aud în tot Barsaloi. Napirai plânge şi ea. În momentul în care îmi spune că sunt o curvă şi îmi reproşează că umblu cu bărbaţii kikuyu şi chiar cu elevii, o înfăşor pe Napirai într-o pătură şi fug disperată, acasă. Începe să-mi fie frică de propriul meu soţ.

La scurt timp după aceea, trânteşte uşa de perete, mă trage din pat şi îmi cere să-i spun numele celor cu care m-am culcat. Acum este convins că Napirai nu este fata lui. Îmi spune că povestirea mea, cum că Napirai s-ar fi născut înainte de termen din cauza bolii mele, nu este adevărată şi că în realitate eu am rămas gravidă cu altul. Cu fiecare frază pe care mi-o adresează, dragostea mea faţă de el, care este oricum plină de răni, se diminuează şi mai mult. Eu nu îl mai înţeleg deloc. În cele din urmă, pleacă din casă şi îmi spune ţipând, că el nu se mai întoarce şi că îşi caută o femeie mai bună. În momentul de faţă îmi este absolut indiferent, dacă aceasta este singura cale, de a avea din nou linişte în casă.

A doua zi de dimineaţă, nu îndrăznesc să ies din casă cu ochii umflaţi de plâns. Multă lume a auzit cearta noastră. În jur de ora zece, apare mama, însoţită de Saguna şi vrea să ştie unde este Lketinga. Îi spun că nu ştiu. Apoi vine şi

James, împreună cu prietenul său. Nici el nu pricepe întreaga poveste; îmi spune că totul se trage de la faptul că fratele lui nu a fost niciodată la şcoală şi că aceşti războinici nu au nici cea mai mică idee despre business. James îmi traduce ceea ce spune mama. Ea este convinsă că Lketinga se va întoarce şi vrea să vorbească cu el şi să-i spună să nu mai fie atât de rău. Pe mine mă roagă să nu mai plâng şi să nu ascult ce-mi spune Lketinga, pentru că toţi bărbaţii sunt aşa; de aceea, este mai bine pentru ei, să aibă mai multe femei. James o contrazice la acest punct, dar asta nu mă ajută cu nimic. Până şi părintele Giuliano îl trimite pe paznicul de la misiune la mine, ca să afle ce s-a întâmplat. Eu mă simt cumplit de penibil. Lketinga îşi face abia spre seară apariţia; schimbăm doar câteva vorbe. Ziua îşi reia cursul ei normal şi nimeni nu mai pomeneşte nimic despre incident. Peste o săptămână, Lketinga dispare iar; se duce la o ceremonie de nuntă.

Fata care îmi aduce apă mă lasă tot mai des baltă, astfel încât sunt nevoită să aduc eu cu maşina de la râu două canistre, timp în care băieţii au grijă de Napirai. Într-o zi, când vreau să plec de la râu, nu mai pot să bag în viteză; ambreiajul nu mai prinde. Nici nu au trecut două luni de când am cumpărat maşina, că şi am prima pană! Supărată, mă duc la misiune, pentru că nu pot să las maşina la râu. Giuliano nu este foarte încântat când mă vede, dar vine totuşi cu mine şi se uită la maşină. Într-adevăr, constată că ambreiajul nu mai funcţionează. Îi pare rău, dar de data asta nu poate să mă mai ajute. Îmi spune că piese de schimb se găsesc, eventual, la Nairobi, iar luna asta el nu se duce, mai mult ca sigur, acolo. Pe mine mă podidesc lacrimile, pentru că nu văd cum aş putea să mai fac rost de alimente pentru Napirai şi pentru mine, fură maşină. Încep să mă satur de aceste probleme fără sfârşit.

El tractează maşina până la noi acasă şi îmi spune că va încerca să comande piesele la Nairobi, prin telefon. Dacă indienii vin în zilele următoare cu avionul, ar putea să le aducă ei. Dar nu poate să-mi promită.

Peste patru zile, Giuliano vine pe motocicletă, să-mi spună că astăzi, la ora unsprezece, va ateriza avionul. Indienii vin să controleze construcţia şcolii, dar nu ştie dacă aduc cu ei şi piesele pe care le-a comandat.

Într-adevăr, la prânz aterizează avionul. Părintele Giuliano merge cu Land-Cruiser-ul său până la pista de aterizare provizorie, îi ia pe cei doi indieni şi merg toţi trei la râu. Mă uit după maşină şi văd că părintele Giuliano pleacă mai departe, probabil spre Wamba. Neştiind ce se întâmplă, mă decid să mă duc până la şantier. Înainte de asta, o duc pe Napirai la mama.

Cei doi indieni cu turbane se uită surprinşi la mine. Mă salută politicos, cu o strângere de mână şi îmi oferă o Cola. Apoi vor să ştie dacă lucrez la misiune. Când află că sunt soţia unui samburu, se uită la mine şi mai curioşi şi vor să ştie cum poate trăi o albă în boscheţi, mai ales că au auzit de la angajaţii lor că aici sunt mari probleme cu aprovizionarea. Le povestesc, printre altele, şi despre maşina mea, care, din păcate, este stricată. Mă întreabă cu compasiune, dacă ambreiajul era pentru mine. Eu le confirm acest lucru şi îi întreb dacă au reuşit să îl aducă. Îmi răspund că nu, deoarece există diferite modele şi trebuie să demonteze mai întâi piesa veche, ca să ştie de ce am nevoie. Cei doi îşi dau seama că sunt foarte decepţionată. Unul dintre ei mă întreabă unde îmi este maşina, după care îl roagă pe mecanicul lor să se uite la ea şi să demonteze piesele, pentru că peste o oră vor decola.

Mecanicul lucrează repede, şi în nici douăzeci de minute aflu că discul de ambreiaj şi cutia de viteze nu mai sunt

bune. El împachetează piesele, care sunt grele şi mergem înapoi. Unul dintre indieni se uită la piesele demontate şi îmi spune că s-ar putea să găsim aşa ceva la Nairobi, dar că vor fi scumpe. Cei doi se consultă puţin, după care mă întreabă direct, dacă nu vreau să merg cu ei, cu avionul. Luată prin surprindere, eu încep să mă bâlbâi, spunându-le că soţul meu nu este aici şi, în afară de asta, am acasă un copil de şase luni. Ei îmi spun că pot lua şi copilul cu mine, pentru că este loc pentru amândoi.

În primul moment eu ezit, spunându-le că nu mă descurc deloc în Nairobi. *„No problem*", spune unul dintre indieni. Mecanicul cunoaşte toţi negustorii de piese de schimb de ocazie şi va veni să mă ia a doua zi de la hotel şi să încerce, împreună cu mine, să găsească piesele. Mie, ca albă, mi se vor cere oricum preţuri mult prea mari, adaugă el.

Eu rămân fără cuvinte când văd atâta bunăvoinţă de la aceşti oameni, care pentru mine, practic, sunt nişte străini. Până să apuc să mă gândesc la propunerea lor, ei mă roagă să fiu peste un sfert de oră la avion. *„Yes, thank you very much",* le răspund eu, bâlbâindu-mă de emoţie. Mecanicul mă duce acasă. Eu mă duc repede la mama şi îi spun că plec la Nairobi cu avionul. O iau pe Napirai şi mama rămâne nedumerită. Acasă împachetez stric ml necesar pentru mine şi copil şi îi explic soţiei veterinarului ce am de gând să fac. Îi spun că mă voi întoarce cât pot de repede cu piesele de schimb. O rog să îl salute pe soţul meu şi să-i explice, de ce nu-l mai pot aştepta, ca să-mi dea consimţământul.

După aceea mă grăbesc la avion. Pe Napirai o atârn în *kanga,* iar bagajul îl ţin într-o mână. În jurul avionului s-a strâns deja o groază de curioşi, care amuţesc, când mă văd venind. *Mzungu* pleacă cu avionul, în absenţa soţului ei, ceea ce este un eveniment. Eu sunt conştientă că s-ar

putea să existe probleme, dar, pe de altă parte, mă gândesc că Lketinga se va bucura că maşina lui cea dragă va merge din nou, fără ca el să mai fie nevoit să bată drumul până la Nairobi. Indienii sosesc într-o maşină a muncitorilor, exact în momentul în care apare mama; ea se apropie de mine cu un mers furtunos şi cu o faţă supărată. Îmi dă de-nţeles că vrea să o las pe Napirai aici, dar eu nici nu mă gândesc la aşa ceva. O liniştesc, promiţându-i că mă voi întoarce. Apoi ne binecuvântează pe mine şi pe copil cu *„Enkai”.* Ne urcăm şi motorul porneşte. Oamenii care stau de jur-împrejur sar speriaţi într-o parte. Eu le fac cu mâna şi avionul începe să meargă, zdruncinându-se, pe pistă.

Indienii îmi pun multe întrebări. Vor să ştie cum l-am cunoscut pe soţul meu şi de ce trăim în acest deşert. Mirarea lor îmi descreţeşte fruntea şi mă simt atât de veselă şi de liberă, cum nu m-am mai simţit de mult. După mai bine de o oră şi jumătate ajungem la Nairobi. Pentru mine este ceva miraculos, să parcurg un traseu atât de lung, într-un timp atât de scurt. Indienii mă întreabă unde să mă ducă. Când le spun: „la hotel Igbol”, în apropiere de cinematograful Odeon, se îngrozesc, spunându-mi că o *lady* ca mine nu are ce căuta în această zonă atât de periculoasă. Dar eu nu cunosc alt cartier în afară de acesta şi insist să mă ducă acolo. Unul dintre indieni, se pare cel mai important, îmi dă cartea lui de vizită şi îmi spune să îl sun a doua zi de dimineaţă la ora nouă şi va veni şoferul lui să mă ia. Nu-mi vine să cred că mi se întâmplă aşa ceva şi le mulţumesc călduros.

La Igbol încep să mă întreb, dacă pot plăti tot, pentru că eu am la mine cam 1000 de franci. Aceştia au fost toţi banii pe care i-am avut acasă şi asta datorită discotecii. O schimb pe Napii ai şi mergem jos, la restaurant. Este greu să mănânc la masă cu ea. Ori trage totul de pe masă, ori

vrea să meargă în patru labe pe jos. De când a descoperit mersul în patru labe, mătură cu iuţeala vântului tot ce întâlneşte în cale. Aici, însă, este atât de murdar, încât nu vreau să o las; ea, însă, se zbate şi ţipă, până când obţine ce vrea. Peste puţin timp, este neagră de mizerie, iar localnicii nu înţeleg de ce îi dau voie. În schimb, câţiva călători albi se amuză, când o văd pe Napirai pe sub masă. În orice caz, ea este fericită, şi eu la fel. În cameră o spăl bine în lighean, iar ca să îmi fac şi eu un duş, trebuie să aştept până când adoarme.

A doua zi plouă torenţial. La ora opt şi jumătate mă aşez la coadă, în faţa cabinei telefonice. Suntem ude până la piele; până la urmă, o femeie ne lasă înaintea ei. Îl prind pe indian din prima încercare şi îi spun unde mă aflu şi anume cinematograful Odeon, îmi spune că şoferul va veni peste douăzeci de minute să mă ia cu maşina. Alerg repede la hotel, ca să-mi schimb hainele. Fetiţa mea este foarte vitează; nu plânge, deşi este udă leoarcă. Şoferul ne aşteaptă în faţa cinematografului Odeon şi plecăm. Ajungem pe o platformă industrială, unde suntem conduse într-un birou elegant. Acolo se află indianul cel simpatic, care ne întreabă, zâmbind, dacă totul a mers fără probleme. Dă un telefon şi imediat apare mecanicul de ieri. Îi dă câteva adrese unde să mergem să căutăm piesele de schimb. Când mă întreabă dacă am destui bani la mine, îi răspund: *„Ihope sol”*

Traversăm oraşul în lung şi-n lat, iar până la prânz reuşim să găsim piesele pentru ambreiaj, la numai 150 de franci. Napirai şi cu mine stăm în spate. Pentru că ploaia s-a oprit şi a ieşit iar soarele, se face imediat cald în maşină. Dar nu am voie să deschid ferestrele, pentru că momentan mergem prin cele mai fierbinţi zone ale oraşului. Şoferul tot încearcă şi speră să aibă noroc, dar nu găseşte nicăieri piesa de care am nevoie. Napirai transpiră şi plânge.

Suntem deja de şase ore pe drum, fără întrerupere şi s-a săturat de mers cu maşina. Mecanicul îmi spune că nu mai are speranţe să mai găsească piesa, pentru că astăzi toate magazinele închid la ora cinci, a doua zi fiind Vinerea Mare. Am uitat complet de Paşte! Fără să am nici cea mai vagă idee, îl întreb când deschid din nou magazinele. Atelierele sunt închise până marţi, îmi răspunde el. Mă apucă groaza, când mă gândesc să rămân atâta timp cu Napirai la Nairobi. Lketinga înnebuneşte dacă lipsesc o săptămână de-acasă. Ne hotărâm să mergem la biroul indianului.

Amabil, indianul se necăjeşte când aude ce probleme am. Se uită la capul de rulment de la cutia de viteze şi îl întreabă pe mecanic, dacă nu poate fi reparat. Acesta neagă, probabil şi pentru că vrea să plece acasă. Indianul dă din nou un telefon. Un alt bărbat, cu şorţ şi cu ochelari de protecţie, apare în pragul uşii. Indianul îi dă ordin să şlefuiască părţile uzate şi să le sudeze. Bărbatul este nedumerit, dar indianul îi spune hotărât că vrea să aibă piesa gata într-o jumătate de oră, pentru că trebuie să plece într-o călătorie şi nu mai poate aştepta. Zâmbind, îmi dă de-nţeles că într-o jumătate de oră pot pleca acasă.

Îi mulţumesc foarte mult şi îl întreb cât am de plătit. Politicos, face un semn cu mâna, că nu trebuie să-i dau nimic. Îmi spune că pot să-l sun, ori de câte ori am probleme şi că este încântat că mă poate ajuta. Mai îmi spune că atunci când ajung la Barsaloi, să mă duc la şeful de şantier şi el se va ocupa de montarea pieselor; este la curent cu tot. Mie nu îmi vine să cred că, dintr-odată, primesc un ajutor de-o asemenea proporţie pe gratis! Peste puţin timp părăsesc biroul. Piesele sunt foarte grele, dar eu sunt mândră de ceea ce am obţinut. În aceeaşi seară merg până la Nyahururu, ca să iau autobuzul a doua zi de dimineaţă, spre Maralal. Abia pot să duc cele două

genţi şi cu Napirai pe spate!

Mă aflu la Maralal, iar acum nu ştiu cum să ajung la Barsaloi. Epuizată după tot acest drum, mă duc în *lodging,* ca să beau şi să mănânc ceva. După aceea, trebuie să spăl iar câteva zeci de scutece, apoi pe Napirai şi pe mine. Mă trântesc în pat, moartă de oboseală. A doua zi de dimineaţă, întreb peste tot dacă merge cineva la Barsaloi. Aflu de la en grosistul meu că urmează să plece un camion la somalezi; după atâta efort, însă, eu nu vreau să mergem cu camionul. Mai aştept puţin, pentru că un băiat, care tocmai a venit pe jos din Barsaloi, îmi spune că părintele Giuliano vine mâine la Maralal, ca să ridice corespondenţa.

A doua zi, îmi împachetez nerăbdătoare lucrurile şi merg la poştă. Aştept mai bine de patru ore, până când, în sfârşit, zăresc maşina cea albă a misiunii. Bucuroasă, mă duc la Roberto, ca să-l întreb dacă mă pot întoarce cu el. Îmi spune că nu este nicio problemă şi că peste aproximativ două ore pleacă.

Situaţia se agravează

Ajunsă la Barsaloi, cobor din maşină şi îl văd pe Lketinga venind spre mine cu paşi uriaşi. Mă salută cu răceală şi mă întreabă de ce vin abia acum. Enervată şi în acelaşi timp decepţionată, îi răspund: „Cum adică abia acum? Am venit cât am putut de repede!” în loc să mă întrebe dacă totul a fost bine, vrea să ştie, de ce a trebuit să mai rămân două nopţi la Maralal şi cu cine m-am întâlnit. Mă bombardează cu întrebări, dar nu-mi adresează niciun cuvânt de laudă.

Mă simt penibil, să răspund în faţa părintelui Giuliano la astfel de întrebări, pline de suspiciune. Eu mă duc acasă cu Napirai, iar el îmi cară geanta, care îl dărâmă din cauza greutăţii. Continuă să mă piseze cu întrebări, uitându-se pe furiş la mine. Chiar atunci când sunt pe punctul de a exploda de furie şi de dezamăgire, intră James cu prietenul

său, amândoi într-o bună dispoziţie. Măcar el se interesează cum a decurs totul. Îmi admiră curajul pe care l-am avut, atunci când m-am hotărât atât de brusc să plec cu avionul. Din păcate, atunci când a aflat vestea, era la râu să-şi spele hainele. Şi-ar fi dorit să vină şi el cu mine. Îmi mărturiseşte că dorinţa lui cea mai mare este să zboare, într-o zi, cu avionul. Cuvintele lui îmi fac bine şi mă liniştesc. Băieţii îmi fac *chai* şi discută mult, în timp ce Lketinga iese afară din casă, deşi este întuneric. Îl întreb pe James, ce a spus soţul meu, când s-a întors şi a constatat că am plecat. Zâmbind, încearcă să-mi explice că generaţia lui Lketinga nu înţelege femeile independente şi nici nu ştiu ce înseamnă încrederea. Lketinga s-a gândit că am fugit cu Napirai şi că nu mă mai întorc. Eu nu îl înţeleg, deşi cred că încep să am motive să fug de aici. Dar unde? Napirai are totuşi nevoie de tatăl ei!

James mă smulge din gândurile mele sumbre, întrebându-mă când deschidem, în sfârşit, buricul, pentru că ar vrea să lucreze şi să câştige şi ceva bani. El are dreptate: trebuie să facem ceva, ca să câştigăm bani, altfel maşina ne mănâncă şi ultimele rezerve pe care le mai avem. Imediat după ce este reparat Datsun-ul, reluăm afacerea cu magazinul, de data aceasta într-un stil mai pretenţios, cu haine, pantofi, apă gazoasă şi bere. Atâta timp cât sunt muncitorii din Nairobi aici, avem posibilitatea să câştigăm bani buni. Mai târziu vor veni profesorii cu familiile lor, să se instaleze aici. Iar cu James ca vânzător, avem şanse bune. Îi spun, însă, clar, că este ultima mea încercare şi aceştia sunt ultimii bani, pe care îi investesc în această afacere. Băieţii mă molipsesc şi pe mine cu euforia lor şi uit de necazurile pe care le-am avut în ultima vreme din cauza lui Lketinga. Când se întoarce acasă, băieţii pleacă. A doua zi de dimineaţă, Lketinga se duce de bună voie la muncitori şi le spune că au sosit piesele de

schimb. După ce-şi termină programul de muncă, un mecanic vine şi lucrează la maşină; fireşte, el nu reuşeşte să monteze tot, în aceeaşi zi. Abia după trei zile, maşina noastră de lux merge din nou. Acum putem începe să facem aprovizionarea. Plecăm toţi patru. Bucuros, James o ţine pe Napirai în braţe. Pur şi simplu, nu se satură niciodată să se joace cu ea.

La Maralal trec, înainte de toate, pe la bancă, să văd dacă au intrat în cont ultimii mei 4000 de franci. Funcţionarul îmi spune că-i pare rău, dar banii nu au ajuns încă. Din fericire, însă, sosesc a doua zi şi putem începe să facem cumpărăturile. Bineînţeles, cumpărăm mai întâi o tonă de mălai şi de zahăr, apoi legume şi fructe, cât reuşesc să găsesc de multe. Banii care rămân îi investesc în haine, pantofi, tutun, ligheane de plastic, bidoane de apă, practic tot ce se poate vinde cu un profit bun. Cumpăr şi douăzeci de pâini. Cheltuiesc până la ultimul şiling, cu speranţa că voi câştiga dublu.

Redeschiderea magazinului este un adevărat eveniment. Oamenii vin de peste tot. *Kanga* şi rochiile, precum şi bidoanele de apă se vând toate în două zile. Muncitorii cumpără legume, orez şi cartofi câte zece sau douăzeci de kilograme. Acum avem un fel de mic supermarket al boscheţilor. În primele zile cădem frânţi de oboseală, dar suntem fericiţi, mândri şi mulţumiţi. James munceşte cu atâta zel, încât mă roagă să-l las să se mute în magazin, ca să poată începe dimineaţa mai devreme.

Bere nu vindem în mod oficial, ci numai pe ascuns, ca să nu am probleme. Cele câteva lăzi, pe care le avem, se vând de cele mai multe ori în două zile. Pentru că nu vreau să stăm mai mult de una sau două zile fără marfa, mă simt responsabilă pentru aprovizionare. Cu banii câştigaţi cumpăr imediat următoarele haine, pentru că oamenii de la şcoală au nevoie de multe cămăşi şi mulţi pantaloni. O

dată la trei săptămâni, merg special pentru asta la Nanyuki, unde este un mare târg de haine. La noi în butic, hainele de femei şi copii se vând ca pâinea caldă, aşa că încep să iau şi comenzi. Este tare curios, cum a găsit lumea acum, dintr-odată, bani! O parte din ei, precis datorită şcolii care se construieşte; multă lume şi-a găsit aici un loc de muncă.

Magazinul prosperă, iar pentru mulţi muncitori magazinul a devenit un punct de întâlnire. La început, vânzarea merge bine, până când Lketinga face din nou scene de gelozie. Dimineaţa nu mă duc niciodată la magazin, pentru că trebuie să mă ocup de gospodărie. Abia după-masa mă plimb cu Napirai până acolo. Cu băieţii atmosfera este mereu veselă. Şi lui Napirai îi place să fie în centrul atenţiei, pentru că aici sunt mereu copii care o plimbă sau care se joacă cu ea. Numai soţului meu nu-i place să mă vadă veselă. Îmi reproşează că eu nu râd niciodată cu el. Asta este din cauza neîncrederii pe care o manifestă faţă de toate persoanele cu care stau de vorbă, fie şi numai pentru cinci minute. Gelozia lui se îndreaptă mai întâi împotriva muncitorilor care se întâlnesc în fiecare zi la noi la magazin. Câteodată, se întâmplă să nu-l mai lase pe unul sau pe altul să intre în magazin sau să spună în faţa mea că respectivul a venit numai pentru mine. De fiecare dată, eu mă simt penibil şi părăsesc buticul. James este la fel de neputicios în faţa fratelui său mai mare şi în faţa scenelor sale de gelozie nejustificate.

Noi ne certăm tot mai des şi mă surprind gândindu-mă la faptul că nu sunt dispusă să continuu în felul acesta până la sfârşitul vieţii. Noi muncim, în timp ce Lketinga îşi pierde timpul luându-se de mine sau de clienţi; şi asta în cazul în care nu este acasă cu alţi războinici, unde taie o capră, astfel încât, atunci când mă întorc acasă, găsesc podeaua plină de sânge şi de oase.

O dată sau de două ori pe săptămână mă duc la Baragoi, fiind mult mai aproape decât Maralal, ca să cumpărăm ce lipseşte. Într-una din zile, am nevoie iar de zahăr, pentru că urmează să aibă loc nunta unui războinic. El singur vrea să cumpere trei sute de kilograme şi vrea să i-l duc, contra cost, într-o enclavă mai îndepărtată. Imediat după prânz, mă pun pe treabă. Ca să mă duc până acolo, îmi ia o oră şi jumătate. Ajung la Baragoi fără probleme. Aici cumpăr numai şase sute de kilograme, pentru că am de traversat două râuri şi nu vreau să suprasolicit maşina fără sens.

Maşina este încărcată şi vreau să plec, însă motorul nu porneşte. Mai fac câteva încercări, dar degeaba. Nu merge nimic. În cel mai scurt timp, sunt înconjurată de lume turkana, care se uită curioasă în maşină. Patronul buticului iese afară şi mă întreabă ce problemă am. Unii încearcă să împingă maşina, dar şi această încercare eşuează. Proprietarul magazinului îmi propune să merg puţin mai jos, pentru că peste trei sute de metri se află un cort, unde sunt campaţi nişte *mzungu* şi au şi ei o maşină.

Într-adevăr, întâlnesc un cuplu englez tânăr, căruia îi explic situaţia. Bărbatul scoate trusa sa de scule şi se uită la maşină. Constată imediat că bateria este descărcată complet. Încearcă să o încarce, dar degeaba. Când îi spun că trebuie să mă întorc astăzi neapărat la Barsaloi, pentru că am un copil mic acasă, se oferă să-mi împrumute bateria lui de la maşină, cu promisiunea de a le-o aduce în două zile, pentru că vor să plece spre Nairobi. Impresionată de încrederea pe care mi-o acordă, le promit că voi veni la timp. Bateria mea defectă o las acolo.

Acasă îi povestesc lui Lketinga ce s-a întâmplat, deoarece mă întreabă din nou, bănuitor, unde am fost atâta timp. Bineînţeles, şi eu sunt foarte supărată, pentru că iar ne aşteaptă o cheltuială, iar reparaţiile maşinii ne

înghit toţi banii. În plus, mai am nevoie urgentă şi de patru cauciucuri. Sunt exasperată: în felul acesta nu ajungem la niciun rezultat, iar pe mine mă îngrozeşte ideea că mâine trebuie să plec din nou la Maralal.

Din fericire, întâmplarea face ca o maşină a muncitorilor să plece într-acolo, ca să aducă alimente şi bere. Îl rog pe Lketinga să meargă cu ei şi să ia bateria cu el. Îl rog să cumpere o baterie nouă din Maralal, după care să meargă cu *matatul* public până la Baragoi şi să le ducă englezilor bateria. Aceştia îl vor aduce precis înapoi, la Barsaloi.

Îi explic clar, că aceşti oameni au nevoie neapărată de baterie mâine, iar el mă asigură că nu va fi nicio problemă. Aşa că pleacă cu Land Rover-ul muncitorilor, prin junglă, spre Maralal. Eu îmi fac griji, pentru că nu ştiu dacă va merge totul aşa cum trebuie. Lketinga, însă, mi-a promis, ba chiar era mândru, că are de rezolvat singur ceva important. Va trebui să înnopteze o dată la Maralal, iar a doua zi de dimineaţă să ia singurul *matatu* spre Baragoi.

A doua zi, eu sunt acasă şi mai târziu mă duc la magazin, ca să-l ajut pe James să vândă zahărul. Din secundă în secundă, îl aşteptăm pe Lketinga să se întoarcă. Se face ora nouă seara, când zărim, în sfârşit, în depărtare lumina farurilor. Răsuflu uşurată şi încep să fac *chai,* ca să pot să-i ofer imediat ceva de băut. După o jumătate de oră, Land Rover-ul englezilor opreşte jos, în faţa buricului. Alerg spre ei şi îi întreb unde este soţul meu. Bărbatul cel tânăr îmi aruncă o privire supărată, spunându-mi că nu ştie unde este soţul meu, dar că el vrea bateria, pentru că trebuie să plece chiar în seara aceasta la Nairobi; mâine seară trebuie să ia avionul spre Anglia. Eu mă simt groaznic şi mi-e ruşine că nu mi-am ţinut promisiunea. Mi-e jenă, să le spun că soţul meu este pe drum cu bateria şi că normal, astăzi ar fi trebuit să ajungă la ei. Englezul se enervează, bineînţeles. Acum el a

montat bateria noastră cea veche, dar ea funcţionează numai până când se descarcă din nou, după aceea nu mai poate fi încărcată. Pe mine mă apucă disperarea şi furia pe Lketinga. Englezii îmi spun că *matatu* a sosit la Baragoi, dar niciun războinic nu a fost în el.

Între timp se face nouă şi jumătate şi îi servesc cu un ceai, încercând să ne gândim împreună ce este de făcut.

În timp ce bem ceaiul, aud un zgomot de motor de camion. Se opreşte în dreptul casei noastre. După puţin timp, apare şi Lketinga. Gâfâind, pune jos cele două baterii grele. Eu mă răstesc la el, întrebându-l unde a stat atâta, pentru că oamenii aceştia voiau să plece de mult. Enervat, englezul schimbă bateriile, după care pleacă. Eu sunt furioasă, pentru că am sentimentul că Lketinga m-a lăsat baltă. El îmi spune că a pierdut *matatu,* dar eu simt o duhoare de alcool. Bani nu mai are, ba chiar mai are nevoie de 150 de franci, ca să-l plătească pe şoferul camionului. Mie mi se taie răsuflarea, când văd atâta lipsă de consideraţie. Bateria a costat 350 de franci, iar acum încă 150 de franci, şi asta numai pentru că el a stat prin baruri şi a băut bere. Din cauza asta a pierdut şi autobuzul public, care era mai ieftin. Asta înseamnă că tot câştigul nostru de luna asta şi de luna viitoare sunt din nou pierdute.

Furioasă, mă duc să mă culc. Cu toată supărarea şi cu tot frustul, soţul meu este decis să facă dragoste cu mine. Când îi spun clar, că astăzi nici măcar nu vreau să încerc, se enervează groaznic. Este trecut de miezul nopţii şi, în afară de cearta noastră tare, peste tot este o linişte mormântală. Din nou mă suspectează că aş avea un amant, cu care precis m-am văzut noaptea trecută şi că acesta ar fi motivul pentru care l-am trimis pe el la Maralal. Nu mai suport să-l mai aud vorbind şi încerc să o liniştesc pe Napirai, care între timp s-a trezit din cauza

urletelor lui.

Situaţie disperată

Hotărârea mea este definitivă: vreau să plec de aici! Orice ar fi, nu avem nicio şansă de supravieţuire. Rezervele mele financiare se epuizează. Soţul meu mă face numai de râs, iar lumea ne evită, pentru că Lketinga vede în fiecare bărbat un amant de-al meu. Pe de altă parte, sunt conştientă că, dacă îl părăsesc, îmi va lua fiica. Şi el o iubeşte şi, legal, îi aparţine lui, respectiv mamei lui. Ca să plec cu ea, nu am şanse. Disperată, mă gândesc la o posibilitate de a salva căsnicia, pentru că fără Napirai, eu nu plec.

Lketinga stă tot timpul pe lângă noi, de parcă ar simţi ceva. Când încep să mă gândesc la Elveţia, îşi dă imediat seama, de parcă ar putea să-mi ghicească gândurile. Se ocupă foarte mult de Napirai şi se joacă toată ziua cu ea. Sentimentele mele sunt împărţite: pe de-o parte nu există nimic altceva ce mi-aş putea dori, decât să formez o familie intactă, cu marea iubire a vieţii mele, pe de altă parte simt cum această dragoste se stinge în mine, încet, încet, pentru că Lketinga nu are încredere în mine. M-am săturat să tot încerc să recâştig această încredere şi în acelaşi timp să port singură răspunderea pentru subzistenţa noastră, în timp ce Lketinga stă deoparte şi se ocupă numai de el însuşi sau de prietenii lui.

De multe ori vin bărbaţi în vizită, să-mi vadă fetiţa de opt luni şi să discute cu Lketinga despre eventuale planuri de căsătorie, ceea ce pe mine mă enervează la culme. Binevoitor, Lketinga este de acord cu propunerile lor. Eu încerc, mai cu bine, mai cu rău, să pun capăt acestui lucm. Fiica noastră îşi va alege singură soţul; se va căsători cu acela pe care îl iubeşte! Eu nu sunt de acord să o vând unui bărbat în vârstă, ca a doua sau a treia nevastă. De multe ori avem dispute şi din cauza exciziei fetiţei. La

acest capitol, deşi mai este mult până atunci, mă ciocnesc de neînţelegerea soţului meu.

În tot acest timp, James se străduieşte să facă din buticul nostru tot ce poate mai bun. Ar fi cazul să mai aducem un camion, dar banii nu îmi ajung. Totuşi, ne hotărâm să mergem la Maralal, ca să scoatem toţi banii din cont.

Bateria a stat tot timpul la noi în cameră. În momentul în care mă pregătesc să mă duc la misiune, ca să-l rog pe părintele Giuliano să mi-o monteze, Lketinga îmi spune că poate şi el să facă acest lucru. Cu toate insistenţele mele, nu reuşesc să-l opresc şi, cum nu am chef de o nouă ceartă, îl las. Şi într-adevăr, maşina porneşte fără probleme. Dar după aproximativ o oră şi jumătate de mers, rămânem în pană chiar în mijlocul pustietăţii, iar motorul nu mai scoate niciun sunet. La început, nu iau incidentul prea în serios; mă gândesc că poate un cablu nu este fixat bine. Dar, când deschid capota, parcă mă loveşte un trăsnet: Lketinga nu a fixat bine bateria în şuruburi şi, din cauza zdruncinăturilor, s-a fisurat, iar lichidul curge printr-o parte. Nu mai am mult şi fac o criză de isterie. Bateria nouă, pe care am dat atâţia bani, este din nou defectă, pentru că nu a fost bine montată! încerc, cu gumă de mestecat, să salvez lichidul care a mai rămas, dar degeaba. În cel mai scurt timp, acidul din baterie distruge tot. Mă apucă plânsul şi sunt furioasă pe soţul meu. Acum stăm blocaţi aici, afară, pe o căldură toridă şi cu un copil mic! Nu ne rămâne altceva de făcut, decât să se ducă el pe jos la misiune, să caute ajutor, iar eu să aştept aici cu Napirai. Asta poate dura şi ore întregi.

Slavă Domnului, o mai pot alăpta încă pe Napirai, altfel nenorocirea ar fi şi mai mare. Cel puţin am apă de băut la mine! Timpul abia trece şi singura distracţie sunt o familie de struţi şi câteva zebre, la care mă uit. Gândurile îmi

năvălesc în cap, şi sunt hotărâtă să nu mai investesc niciun ban în magazin. Eu vreau să plec de aici şi să mă stabilesc la Mombasa, la fel ca Sophia. Acolo am putea deschide un magazin de suveniruri, care ne-ar aduce un profit mai bun şi nu ar fi atât de obositor ca aici. Dar cum să-i spun asta soţului meu? Trebuie să-l conving atât de tare, încât să fie de acord, altfel nu voi mai putea pleca niciodată de aici cu Napirai. Singură, oricum nu voi putea merge; cine să o ţină pe Napirai tot drumul?

După trei ore bune de aşteptat, zăresc în depărtare un nor de praf şi bănuiesc că este părintele Giuliano. Într-adevăr, după puţin timp, opreşte lângă noi. Se uită în maşină şi dă din cap, întrebându-mă, de ce nu l-am lăsat pe el să monteze bateria, pentru că acum nu mai este bună de nimic. Mie încep să-mi curgă din nou lacrimile, când îi spun că abia acum o săptămână am cumpărat-o. Giuliano îmi spune că va încerca să o repare, dar că nu-mi poate promite, iar peste două zile pleacă în Italia. Apoi îmi dă o baterie de rezervă şi ne întoarcem la Barsaloi. Acolo repară carcasa cu gudron fierbinte, însă nu va ţine mult timp. Despărţirea de părintele Giuliano declanşează în mine o strângere de inimă; acum nu mai am niciun înger păzitor pentru următoarele trei luni. Părintele Roberto este mai degrabă neputincios.

Ca de obicei, seara vin băieţii, ca să predea banii de la magazin. De cele mai multe ori fac *chai,* iar dacă Lketinga nu este acasă, fac şi mâncare. Băieţii îmi ridică de fiecare dată moralul, pentru că pot să mă înţeleg cu ei. James este dezamăgit, când aude că nu vreau să mai aduc niciun camion. Pentru prima dată, le pomenesc despre o eventuală plecare de-aici, din cauza lipsei de bani. Se face o linişte mormântală în cameră, iar eu le explic că nu mai am banii necesari pentru întreţinerea buticului. Maşina ne ruinează. Lketinga se amestecă imediat în discuţie,

spunând că am pornit atât de bine cu redeschiderea magazinului şi că el vrea să continue ca şi până acum; aici este locul lui natal şi nu pleacă de la familia lui. Atunci, îl întreb cu ce bani vrea să facă el cumpărături. Degajat, îmi spune că îi pot scrie mamei mele, să ne trimită, ca de obicei, bani. El nu vrea să înţeleagă că aceştia au fost propriii mei bani. Băieţii mă înţeleg, dar nu pot interveni prea mult în discuţie, pentru că Lketinga este imediat împotriva propunerilor mele. Îl iau cu vorba bună şi îi prezint Mombasa, atât cât pot de bine, ca pe un loc de afaceri atractiv. James ar fi imediat dispus să meargă la

Mombasa, pentru că ar vrea şi el să vadă o dată marea, dar soţul meu nu vrea să plece de aici.

Pentru ziua de astăzi, încheiem subiectul şi mai jucăm o partidă de cărţi. Râdem mult, iar Lketinga, care nu vrea să înveţe jocul, se uită la noi neîncrezător. Ca şi până acum, lui nu-i plac vizitele băieţilor. De cele mai multe ori, stă în mod ostentativ deoparte, mestecă *miraa* sau îi necăjeşte pe băieţi, până când aceştia pleacă enervaţi. În orice caz, sunt singurii care ne mai vizitează. În frecare zi abordez cu precauţie subiectul „Mombasa”. Fără alimentele de bază, nu mai putem câştiga prea mulţi bani cu buricul, ceea ce începe să-l neliniştească şi pe Lketinga. Cu toate acestea, nu cedează.

Într-o zi, jucăm din nou cărţi în trei. Numai o lampă cu gaz luminează masa. Lketinga se învârte prin cameră ca un tigru în cuşcă. Afară este lumină, pentru că în curând va fi lună plină. La un moment dat, simt nevoia să-mi dezmorţesc picioarele şi mă ridic ca să ies afară. Desculţă, calc pe ceva alunecos şi scârbos şi trag un ţipăt.

Toată lumea râde, numai Lketinga nu. El ia lampa de pe masă şi se uită la chestia ciudată de pe jos. Arată ca un animal strivit; probabil că este un embrion de la o capră. Băieţii sunt de aceeaşi părere. Nu este mai mare de zece

centimetri şi de aceea nu se poate defini prea bine ce este. Lketinga se uită la mine şi-mi spune că de la mine a căzut chestia asta. În prima secundă, nu înţeleg la ce se referă.

Enervat, vrea să ştie cu cine am rămas însărcinată şi îmi spune că acum îşi dă seama, de ce vin băieţii în fiecare zi la mine. Este sigur că eu am o relaţie cu unul din ei. James încearcă să-l liniştească; eu sunt stupefiată. El dă la o parte mâinile lui James şi vrea să se repeadă la prietenul acestuia. Dar cei doi băieţi sunt mai rapizi şi fug din casă. Lketinga vine la mine, mă zgâlţâie şi vrea să afle, în sfârşit, numele amantului meu. Turbată de mânie, eu mă smucesc şi ţip la el: „*You are completely crazy! Go out oj my house, you are crazy!”* Este pentru prima dată când mă aştept să dea în mine. Dar îmi spune că va răzbuna el această ruşine; îl va găsi pe acest băiat şi îl va omorî. Şi cu aceste cuvinte părăseşte casa.

Peste tot, oamenii stau în faţa colibelor şi ne privesc. Când soţul meu nu se mai vede, iau un teanc de bani, paşapoartele şi pe Napirai şi fug la misiune. Bat ca nebuna la uşă şi mă rog ca Roberto să deschidă. Apare după puţin timp şi se uită îngrozit la noi. Îi povestesc pe scurt incidentul şi îl rog să mă ducă imediat la Maralal, fiind vorba despre o chestiune de viaţă şi de moarte. Roberto îşi frânge mâinile şi îmi spune că nu poate face ceea ce-i cer, pentru că el trebuie să-l aştepte singur, mai mult de două luni, pe părintele Giuliano şi nu-şi poate permite să se pună rău cu lumea de aici. Mă sfătuieşte să mă întorc acasă, fiind sigur că nu este atât de tragic. Din câte îmi dau seama, îi este frică. Îi dau banii şi paşapoartele noastre, pentru ca Lketinga să nu le poată distruge, într-o bună zi.

Când mă întorc, îl găsesc deja acasă cu mama. Mă întreabă ce am făcut la misiune, dar eu nu-i răspund. Apoi

mă întreabă ce am făcut cu embrionul. Îi spun că pisica noastră l-a dus afară, ceea ce este adevărat. Bineînţeles că nu mă crede, fiind sigur că l-am aruncat în toaletă. Îi spune mamei că acum ştie că am o relaţie cu unul dintre băieţi şi că probabil nici Napirai nu este a lui, ci a băiatului acesta, deoarece am fost cu el la Maralal, în *lodging,* cu o noapte înainte de prima mea călătorie în Elveţia. Oare cum a aflat? Ajutorul meu de atunci mi-a devenit acum fatal. Mama mă întreabă dacă este adevărat. Evident că nu pot să neg acest lucru şi, pur şi simplu, nu mă cred că nu s-a întâmplat nimic. Stau pe scaun şi plâng, ceea ce îmi aduce încă un plus de vinovăţie.

Profund decepţionată de amândoi, nu vreau altceva decât să plec, cât pot de repede. După lungi discuţii, mama hotărăşte ca

Lketinga să doarmă la ea în *manyatta* şi mâine să vedem ce facem mai departe. Lketinga, însă, nu vrea să meargă fără Napirai. Eu ţip la el, spunându-i să-mi lase copilul în pace, că oricum nu îl consideră ca fiind al lui. Dar el dispare cu Napirai, în întuneric.

Acum stau singură pe pat şi mă apucă o criză de plâns. Bineînţeles, aş putea să iau maşina şi să plec din sat, dar fără copilul meu nici nu mă gândesc. Afară aud voci şi râsete. Unii oameni par a se amuza de situaţie. După un timp, veterinarul şi soţia lui vin să vadă ce fac, pentru că au auzit totul. Încearcă să mă calmeze. În noaptea asta nu închid niciun ochi, ci mă rog ca într-o bună zi să putem pleca de aici. Din toată dragostea mea nu a mai rămas în momentul de faţă decât ură curată. Nu pot să înţeleg, cum s-a schimbat totul într-un timp atât de scurt!

A doua zi de dimineaţă, mă duc repede în partea din spate a magazinului, ca să le spun băieţilor că Lketinga îşi face planuri de răzbunare împotriva unuia dintre ei. Apoi fug repede la mama, pentru că trebuie să-i dau lui Napirai

să sugă. Mama stă cu ea în faţa colibei. Soţul meu doarme încă. Eu o iau pe Napirai şi o pun la sân. Mama mă întreabă, dacă Lketinga este, într-adevăr, tatăl copilului. Cu lacrimi în ochi, îi răspund simplu: „*Yes.*

Neputinţă şi furie

Soţul meu iese din *manyatta* şi îmi ordonă să merg acasă la noi. Îi aduce şi pe băieţi la noi. Ca de obicei, se strâng imediat câţiva curioşi. Mie îmi bate inima cu putere; nu ştiu ce se va întâmpla. Enervat, mă întreabă faţă de toată lumea, dacă m-am culcat cu acest băiat. Vrea să ştie acum acest lucru. Mie îmi este foarte ruşine şi, în acelaşi timp, mă cuprinde o furie fără margini. Se comportă ca un judecător şi nu-şi dă seama că ne face de râs. *„No”,* ţip eu la el, *„you are crazy!”* înainte să mai pot adăuga ceva, îmi dă prima palmă. Mânioasă, îi arunc cu pachetul de ţigări în cap. Atunci el se întoarce şi îşi îndreaptă *rungu* către mine. Înainte să apuce să-l folosească, băieţii şi veterinarul intervin. Indignaţi, aceştia îl ţin strâns, şi vorbesc cu el, spunându-i că ar fi mai bine să se ducă pentru un timp în boscheţi, până i se limpezeşte capul. Atunci el îşi ia lăncile şi pleacă. Eu dau buzna în casă şi nu mai vreau să văd pe nimeni.

Timp de două zile nu se întoarce, iar eu nu ies din casă. De plecat cu maşina nu pot pleca, pentru că nimeni nu m-ar ajuta, nici dacă aş plăti. Ascult toată ziua muzică germană şi citesc poezii, care mă ajută să-mi reculeg gândurile. Tocmai când scriu acasă o scrisoare, apare Lketinga pe neaşteptate. El închide muzica şi întreabă de ce se cântă la noi şi de unde am caseta. Bineînţeles, am avut-o dintotdeauna, îi spun eu pe cât posibil de calmă. El nu crede. Apoi descoperă scrisoarea pentru mama mea. Mă pune să i-o citesc, dar se îndoieşte că îi redau conţinutul corect. Aşa că mp scrisoarea şi îi dau foc. Lui Napirai nu-i spune niciun cuvânt, de parcă nici nu ar fi aici.

Este relativ calm şi încerc să nu îl provoc. La urma urmei, trebuie să mă împac cu el, dacă vreau să plec de aici.

Zilele trec în linişte, pentru că nici băiatul nu mai locuieşte la Barsaloi. Aflu de la James că s-a mutat la rude. Buticul rămâne închis, iar după două săptămâni nu mai avem mâncare. Eu vreau să plec la Maralal, dar soţul meu îmi interzice. Îmi spune că şi alte femei trăiesc numai din lapte şi carne.

Eu îi tot vorbesc despre Mombasa, spunându-i că, în cazul în care ne-am muta acolo, familia mea m-ar susţine cu siguranţă. Dar dacă rămânem aici, nu mai avem bani. Îi spun că ne putem întoarce oricând aici, dacă afacerea cu magazinul nu merge. Într-o zi, James spune că trebuie să plece şi el din Barsaloi, ca să-şi găsească un job. Atunci, Lketinga întreabă, pentru prima dată, ce am putea face la Mombasa. Rezistenţa lui se pare că începe să cedeze. Se poate spune că m-am străduit destul. Muzica mea şi cărţile mele le-am distrus. Scrisori nu mai scriu. Până şi în lucrurile mai intime îl las să facă ce vrea, chiar şi lară voie. Am un singur scop: să plec de-aici şi anume cu Napirai!

Visez la un butic frumos, cu obiecte de-ale masailor, cu multe suveniruri. Ca să putem pleca la Mombasa, am putea vinde somalezilor tot ce avem în butic. Chiar şi mobilierul ne-ar putea aduce ceva bani, pentru că aici nu există altă posibilitate de a face rost de pat, scaune sau mese. Am putea, de asemenea, să organizăm o discotecă de rămas bun, care, nu numai că ne-ar aduce un câştig, dar ne-am lua cu ocazia asta şi rămas bun de la oameni. James ar veni cu noi, să ne ajute la aranjarea buticului. Eu vorbesc fără întrerupere, încercând să-mi maschez nervozitatea. El nu are voie să observe, cât de important este pentru mine consimţământul lui. În cele din urmă, spune pe un ton calm: *„Corinne, maybe we go to Mombasa în two or three months.”* Speriată, îl întreb, de

ce vrea să mai aştepte atâta timp. Îmi răspunde că atunci Napirai va avea un an şi nu va mai avea nevoie de mine, deci ar putea rămâne la mama. Afirmaţia lui mă sperie până în adâncul sufletului.

Pentru mine este clar, că nu plec decât cu Napirai şi îi spun asta şi lui. Eu am nevoie de fiica mea, altfel nu am niciun chef de muncă. James mă va ajuta şi el, având grijă de Napirai. James ne spune că, dacă vrem să plecăm, atunci trebuie să o facem acum, pentru că peste trei luni are loc festivitatea de circumcizie, ocazie cu care el va deveni războinic, iar soţul meu va face parte din categoria bătrânilor. După festivitate, care va dura câteva zile, nu va avea voie să umble o perioadă lungă de timp decât cu bărbaţi recent tăiaţi împrejur. Ne sfătuim puţin, după care ne punem de acord, să plecăm peste aproximativ trei săptămâni. Pe 4 iunie este ziua mea de naştere şi vreau să o serbez la Mombasa. Nerăbdătoare, trăiesc numai cu gândul la ziua când vom pleca din Barsaloi.

Pentru că suntem la început de lună, yrem să organizăm discoteca cât se poate de repede. Mergem pentru ultima oară la Maralal, ca să aducem bere şi alte băuturi. La Maralal, soţul meu îmi cere să dau telefon în Elveţia, ca să lămuresc problema cu banii pentru buticul din Mombasa. Eu simulez convorbirea telefonică şi la sfârşit îi comunic că totul este în ordine şi că va trebui să-mi sun familia, atunci când ajungem la Mombasa.

Discoteca are din nou un mare succes. Am convenit cu Lketinga, ca la miezul nopţii să ţinem împreună un mic discurs de despărţire, pentru că lumea nu bănuieşte nimic despre plecarea noastră. Dar după un timp, soţul meu dispare. La miezul nopţii, mă trezesc singură şi îl rog pe veterinar, să traducă în swahili pentru muncitori şi în limba masai pentru autohtoni, discursul pregătit de mine în engleză. James închide muzica şi toată lumea se opreşte

nedumerită din dans. Emoţionată, stau în mijlocul camerei şi rog să mi se dea puţină atenţie. În primul rând, îi rog să scuze absenţa soţului meu, după care le aduc la cunoştinţă, cu tot regretul, faptul că aceasta este ultima discotecă pe care o organizăm şi că peste două săptămâni părăsim Barsaloi, pentru a lansa o nouă afacere la Mombasa. Le spun că ne este, pur şi simplu, imposibil să supravieţuim aici, la Barsaloi, cu o maşină costisitoare; şi în afară de asta, sănătatea mea şi a fiicei mele sunt puse în pericol. Le mulţumesc tuturor pentru faptul că mi-au fost clienţi fideli şi le doresc mult noroc cu noua şcoală.

Abia îmi termin discursul, că se şi naşte o mare agitaţie şi toată lumea începe să vorbească de-a valma. Chiar şi şeful adjunct este abătut şi îmi spune că este păcat să plec tocmai acum, când toţi oamenii m-au acceptat în comunitatea lor. Alţi doi ne adresează cuvinte de laudă şi îşi exprimă regretul faţă de plecarea noastră, aceasta reprezentând pentru ei o pierdere. Le-am oferit tuturor puţină viaţă şi distracţie, fără să mai vorbim de ajutorul pe care li l-am dat de multe ori cu maşina. Lumea aplaudă. Eu sunt foarte impresionată şi rog să se dea imediat drumul la muzică, pentru ca atmosfera să se înveselească din nou.

În mijlocul îmbulzelii, somalezul cel tânăr stă lângă mine şi îşi exprimă şi el regretul faţă de decizia noastră de a pleca, spunându-mi că el m-a admirat mereu, pentru ceea ce am făcut, înduioşată de cuvintele lui, îl invit să bea o apă gazoasă şi îi propun, cu ocazia asta, să cumpere restul de marfa din magazin. El este imediat de acord. Atunci când voi face inventarul, vrea să-mi plătească la preţul la care am cumpărat şi eu, şi vrea să cumpere şi cântarul, care a fost atât de scump. După aceea, mai stau de vorbă şi cu veterinarul. Nici el nu ştia de plecarea noastră, dar după tot ce s-a întâmplat, mă înţelege foarte bine şi speră ca la Mombasa soţul meu să se schimbe în bine. Probabil

veterinarul este singurul care bănuieşte adevăratul motiv al plecării noastre.

La ora două închidem, fără ca Lketinga să se fi întors. Eu mă grăbesc la *manyatta,* ca să o iau pe Napirai. Soţul meu stă în colibă şi discută cu mama. Când îl întreb de ce nu a venit şi el acolo, îmi răspunde că a fost petrecerea mea, pentru că eu sunt cea care vrea să plece de aici. De data asta renunţ să mai discut cu el şi rămân şi eu să dorm la mama. Poate că este ultima dată când dorm într-o *manyatta,* mă gândesc eu.

Cu prima ocazie, îi povestesc lui Lketinga de înţelegerea cu somalezul. La început se supără şi nu vrea să accepte, spunându-mi orgolios, că el nu tratează cu ei. Aşa că fac inventarul cu James. Somalezul mă roagă să-i aduc marfa în două zile, pentru atunci va avea toţi banii. Numai cântarul singur reprezintă o treime din valoare.

Oamenii vin încontinuu la noi acasă, ca să cumpere câte ceva. Am pus totul de-o parte, până la ultima cană. Ne-am înţeles, ca pe data de 20 să-mi aducă banii, iar pe 21 dimineaţa toată lumea să îşi poate lua marfa. În momentul în care vrem să ducem marfa somalezilor, soţul meu vrea să vină cu noi. La frecare preţ, el are ceva de obiectat. Când să aduc cântarul, îl dă imediat la o parte, spunând că îl ia cu el la Mombasa. Pur şi simplu, nu vrea să înţeleagă că nu mai avem nevoie de el şi că aici îl dăm la un preţ mult mai bun. El ţine, însă, neapărat să-l ia cu el, iar eu mă supăr peste măsură că trebuie să-i dau somalezului atâţia bani înapoi. Nu spun, însă nimic, pentru că nu vreau să mă cert cu el acum, înainte de plecare! Mai avem mai mult de-o săptămână până pe 21 mai.

Aşteptarea face ca zilele să se scurgă încet. Tensiunea mea interioară creşte, pe măsură ce se apropie plecarea. Nu voi rămâne aici nicio oră mai mult decât trebuie. Vine şi ultima noapte. Aproape toată lumea a adus banii, iar noi

am dat tot ce nu ne-a mai trebuit. Maşina este plină ochi, iar în casă mai rămân doar patul cu plasa pentru ţânţari, masa şi scaunele. Mama a stat tot timpul la noi şi a avut grijă de Napirai. Este tristă din cauza plecării noastre.

Spre seară, o maşină opreşte în sat la somalezi, iar soţul meu se duce imediat acolo, să vadă dacă nu găseşte să cumpere *miraa.* Între timp, James şi cu mine planificăm etapele călătoriei pe zile. Amândoi avem emoţii mari din cauza drumului lung. Sunt aproape 1460 de kilometri până pe coasta de sud. Când văd că după o oră soţul meu încă nu s-a întors, încep să mă îngrijorez. În sfârşit, soseşte şi-mi dau imediat seama, după faţa lui, că ceva s-a întâmplat. *„We cannot go tomorrow”,* îmi spune el. Bineînţeles că mestecă din nou *miraa,* cu toate acestea vorbeşte foarte serios. Eu simt cum încep să clocotesc şi îl întreb unde a fost atâta timp şi de ce nu putem pleca mâine. Se uită la noi cu o privire confuză şi îmi spune că bătrânii sunt nemulţumiţi că vrem să plecăm fără binecuvântarea lor. Este imposibil să plecăm în aceste condiţii.

Enervată, întreb de ce nu poate fi pronunţată rugăciunea de binecuvântare mâine dimineaţă, la care James îmi explică ritualul: mai întâi trebuie tăiate cel puţin una sau două capre şi trebuie să fie făcută bere. Abia când sunt în bună dispoziţie, bătrânii ne pot da consimţământul lor prin „Enkai”. James îi dă dreptate lui Lketinga că nu vrea să plece fără această binecuvântare.

Acum explodez şi îl întreb pe Lketinga, urlând la el, de ce nu le-a venit mai devreme această idee. Ei ştiu de trei săptămâni când vrem să plecăm, am organizat o petrecere, am vândut tot şi am împachetat restul. Îi spun că nu mai rămân nici măcar o zi în plus, chiar dacă trebuie să plec singură cu Napirai! Ţip şi plâng, pentru că îmi dau imediat seama, că această „surpriză” ne costă cel puţin o

săptămână, deoarece berea nu poate fi făcută mai devreme.

Lketinga mă anunţă, pur şi simplu, că el nu pleacă. Îşi mestecă iarba, în timp ce James iese afară din casă, ca să-i ceară mamei un sfat. Eu stau întinsă pe pat şi îmi vine să mor. În capul meu nu am decât un singur gând: plec mâine, plec mâine! Pentru că dorm foarte puţin, a doua zi de dimineaţă, când vin James şi mama, sunt obosită. Se discută din nou, dar pe mine nu mă interesează şi continuu, cu încăpăţânare, să-mi împachetez lucrurile. Din cauza ochilor umflaţi, văd totul ca prin ceaţă. În timp ce James discută cu mama, oamenii vin să-şi ia lucrurile sau să ne spună la revedere. Eu nu mă uit la nimeni.

James vine la mine şi mă întreabă în numele mamei, dacă într-adevăr vreau să plec. *„Yes”,* îi răspund eu, în timp ce o leg pe Napirai într-o parte. Mama se uită la nepoata ei şi la mine îndelung, după care îi spune ceva lui James, care îl face să i se lumineze faţa. Bucuros, el îmi spune că mama se duce să aducă patru bătrâni din Barsaloi, ca să ne dea binecuvântarea. Nu vrea să ne lase să plecăm fără ea, pentru că este sigură că nu ne va mai vedea. Plină de recunoştinţă, îl rog pe James să-i traducă, că oriunde mă voi afla, eu voi avea grijă de ea.

Saliva b ¡necuvântătoare

Aşteptăm aproape o jumătate de oră şi se strâng tot mai mulţi oameni. Mă retrag în casă. Într-adevăr, mama vine împreună cu trei bătrâni. Noi trei stăm lângă maşină, iar mama spune o rugăciune, după care toţi răspund în cor *„Enkai”.* Durează cam zece minute, după care ni se pune pe frunte saliva ei binecuvântătoare. Ceremonia se termină, iar eu răsuflu uşurată. Îi dau fiecărui bătrân câte un obiect folositor, în timp ce mama îmi arată spre Napirai şi îmi spune glumind, că singurul lucru pe care îl vrea, este copilul nostru.

Datorită ajutomlui ei am câştigat. Ea este singura pe care o mai iau o dată în braţe, înainte să mă sui la volan. Pe Napirai i-o dau lui James, în spate. Lketinga ezită să se urce. Când pornesc motorul, se aşază şi el, supărat, în maşină. Fără să mai arunc o privire în urmă, pornesc cu viteză. Ştiu că va fi un drum lung, dar ne va duce spre libertate.

Cu fiecare kilometru pe care îl parcurg, simt cum prind forţe noi. Am de gând să merg fără întrerupere până la Nyahururu, apoi pot respira din nou liniştită. Cam cu o oră înainte de Maralal, călătoria noastră este întreruptă de o pană. Maşina este plină până la acoperiş, iar roata de rezervă se află dedesubt! însă privesc asta cu seninătate, pentru că va fi precis ultimul schimb de roată pe teritoriul samburu.

Următoarea oprire este la Rumurutti, puţin înainte de Nyahururu, acolo unde începe drumul astfaltat. Trebuie să oprim la un control de poliţie. Vor să vadă cartea maşinii, precum şi permisul meu de conducere internaţional. Acesta a expirat de mult, dar ei nu îşi dau seama. În schimb, îmi cer să duc maşina la o verificare tehnică, unde mi se va da, conform regulamentului, un autocolant cu noua adresă. Eu mă mir, pentru că la Maralal nu există aşa ceva.

Prima noapte o petrecem la Nyahururu, iar a doua zi ne interesăm, de unde putem procura acest autocolant. Din nou începe stresul birocratic. Mai întâi trebuie să ducem maşina la un service, ca să fie înlăturate toate lipsurile, iar apoi trebuie să plătim o taxă pentru înscrierea la verificarea tehnică. Maşina rămâne o zi întreagă la service, ceea ce ne costă, din nou, o grămadă de bani. A doua zi, ne putem prezenta la verificare, fiind sigură că totul va fi în regulă. Dar când ne vine rândul, examinatorul observă imediat că bateria este cârpită şi că lipseşte autocolantul.

Îi explic că tocmai ne mutăm şi că încă nu ştim ce adresă vom avea la Mombasa. Nu-l interesează nici cât negrul sub unghie; fără o adresă fixă, nu primesc autocolantul. Plecăm din nou, iar mie asta mi se pare o şicană. Nu înţeleg de ce totul devine, dintr-o dată, atât de complicat şi merg, pur şi simplu, mai departe. Am aşteptat două zile şi am cheltuit bani pentru nimic. Vreau să ajung la Mombasa. Mergem câteva ore, după care, la câţiva kilometri după Nairobi, ne cazăm într-un *lodging,* într-un sat mic. Sunt moartă de oboseală de la atâta condus, pentru că circulaţia pe partea dreaptă îmi solicită multă concentrare. Acum trebuie să spăl scutece şi să-i dau să sugă lui Napirai. Din fericire, doarme bine pe străzile asfaltate, cu care nu este obişnuită.

A doua zi, ajungem, după şapte ore de mers, la Mombasa. Aici este o căldură tropicală. Suntem obosiţi. Ne aşezăm în coloana maşinilor care aşteaptă să traverseze cu bacul pe coasta de sud. Scotocesc în geantă după scrisoarea de la Sophia, pe care mi-a trimis-o acum câteva luni, la scurt timp după ce a ajuns la Mombasa. Ea locuieşte aproape de Ukunda. Îmi pun toate speranţele în ea, ca să putem avea în seara aceasta un acoperiş deasupra capului.

După încă o oră bună de mers, găsim clădirea cea nouă şi elegantă, în care locuieşte acum Sophia. Dar nu deschide nimeni. Bat şi la uşa alăturată şi apare o albă, care îmi spune că Sophia a plecat, pentru două săptămâni, în Italia. Sunt foarte dezamăgită şi mă gândesc la o altă posibilitate de cazare. De fapt, singura persoană la care am mai putea apela, ar fi Priscilla, dar Lketinga nu vrea. El preferă să meargă pe coasta de nord. Cu asta nu sunt eu de acord, pentru că experienţele pe care le-am avut acolo nu au fost tocmai plăcute. Atmosfera este tensionată, aşa că decid să merg, pur şi simplu, în satul în care am locuit

noi. Acolo constatăm că din cele cinci căsuţe, numai una mai este locuibilă. Aflăm, cel puţin, că Priscilla s-a mutat în satul vecin, la cinci minute de mers cu maşina.

Ajungem foarte repede acolo; este un sat kamau, construit în formă de potcoavă de cal. Clădirile seamănă cu *lodging*-urile din Maralal: camerele sunt aşezate una lângă alta, iar la mijloc se află un magazin mare. Satul îmi place de cum ajung. Nici nu coborâm bine din maşină, că se şi strâng primii copii curioşi; proprietarul magazinului ne urmăreşte şi el din magazin. Deodată, o văd pe Priscilla venind spre noi. Nu-i vine să creadă că suntem aici. Se bucură atât tare, mai ales când o descoperă pe Napirai. De la ultima noastră întâlnire, a mai născut şi ea un băieţel, care este cu puţin mai mare decât Napirai. Ne duce imediat în camera ei, face ceai şi ne pune să povestim. Este extrem de fericită, când află că vrem să rămânem la Mombasa. Priscilla îl molipseşte şi pe Lketinga cu veselia ei, pentru prima dată de la plecarea noastră. Ne pune la dispoziţie camera sa şi chiar rezervele ei de apă, pe care o aduce în nişte canistre mari de la fântână. În seara aceasta, ea va dormi la o prietenă, iar mâine va căuta ceva pentru noi. Din nou mă impresionează dezinvoltura cu care ne oferă ajutorul şi ospitalitatea cu care ne întâmpină.

Obosiţi după atâta drum, ne culcăm devreme. A doua zi de dimineaţă, Priscilla ne-a şi găsit o cameră la capătul şimlui de case. Acolo ne putem parca şi maşina. Camera este cam trei metri pe trei. Totul este din beton, numai acoperişul din paie. Astăzi îi cunoaştem şi pe unii din locuitorii satului. Toţi sunt războinici samburu, iar pe unii dintre ei îi ştim. Lketinga vorbeşte şi râde cu ei, în timp ce o ţine mândru pe Napirai în braţe.

Speranţe noi

Când intru prima dată în magazinul din sat, mă simt ca

în paradis. Aici găsesc, pur şi simplu, tot ce vreau: pâine, lapte, unt, ouă, fructe! Şi pe deasupra la numai două sute de metri depărtare de casă! Sunt din ce în ce mai optimistă în ceea ce priveşte noua noastră existenţă la Mombasa.

James vrea să meargă, în sfârşit, să vadă marea, aşa că plecăm. Mergem pe jos până la plajă şi ajungem în mai puţin de o jumătate de oră. Imaginea mării mă umple de bucurie şi de un sentiment de libertate. Dar, ceea ce pe mine mă frapează, pentru că nu mai sunt obişnuită, sunt turiştii albi, cu slipii lor strâmţi. James, care nu a văzut niciodată aşa ceva, îşi întoarce privirea jenat şi admiră imensitatea apei. La fel ca şi fratele lui mai mare, este şi el total derutat. În schimb, Napirai se joacă liniştită în nisip, la umbra palmierilor. Aici mi-aş putea imagina o nouă existenţă în Kenya.

Mergem într-un bar de pe plajă, destinat europenilor, ca să ne potolim setea. Toată lumea se uită la noi, iar eu mă simt, printre atâtea priviri curioase, cu fusta mea, bineînţeles curată, dar cârpită, ca ultimul om. Din toată încrederea pe care eu o aveam înainte în mine însămi, nu a mai rămas mare lucru. Când o nemţoaică vine la mine şi mă întreabă dacă Napirai este copilul meu, nu mai îmi găsesc cuvintele, ca să-i pot răspunde. Nu am mai vorbit de mult germana şi nici germana elveţiană. Mă simt ca o idioată, atunci când mă văd nevoită să-i răspund în engleză.

Lketinga pleacă a doua zi pe coasta de nord, pentru că vrea să cumpere de acolo câteva bijuterii, cu care să participe la dansurile masailor şi la vânzarea de podoabe care are loc în încheiere. Mă bucur că este şi el interesat să câştige bani. Acasă spăl scutecele, în timp ce James se joacă cu Napirai. Priscilla şi cu mine facem planuri de viitor. Este entuziasmată, când aude că eu caut un

magazin, ca să intru în afaceri cu turiştii. Pentru că James nu poate rămâne mai mult de o lună, din cauza ceremoniei de circumcizie, mă hotărăsc să merg acum, împreună cu Priscilla, din hotel în hotel, ca să încercăm să găsim un spaţiu liber pentru buticul nostru.

În hotelurile mai pretenţioase, directorii ne întâmpină, de cele mai multe ori, cu scepticism, pentru ca apoi să ne refuze. După al cincilea hotel, încrederea în mine însămi, şi aşa redusă, dispare de tot. Mă simt ca o cerşetoare. Evident, cu fusta mea în carouri roşii şi cu copilul atârnat pe spate, nu fac impresia unei femei de afaceri serioase. Din întâmplare, la recepţia unui hotel, un indian aude conversaţia noastră şi îmi scrie un număr de telefon, la care pot să-l găsesc pe fratele lui. Chiar a doua zi, James, Lketinga şi cu mine plecăm la Mombasa, ca să ne întâlnim cu acest bărbat. El are ceva disponibil într-cartier nou, în apropierea unui supermarket, dar chiria este de 700 de franci pe lună. În primul moment, sunt pe punctul de a refuza, pentru că suma mi se pare mult prea mare, dar până la urmă îl rog să-mi arate clădirea.

Magazinul are o poziţie foarte elegantă, pe Diana-Beach, ceva mai lateral de strada principală. Cu maşina am merge cincisprezece minute de acasă. În clădire se află deja un magazin imens, cu suveniruri indiene, iar faţă în faţă cu acesta un restaurant chinezesc, deschis recent. Restul este gol. Clădirea este construită în formă de scară, de aceea magazinul nu se vede de la stradă. Deşi nu sunt decât şaizeci de metri pătraţi, nu vreau să pierd ocazia, încăperea este absolut goală, iar Lketinga nu înţelege de ce vreau să cheltuiesc atât de mulţi bani pentru un magazin, în care nu este nimic. El participă în continuare la spectacole pentru turişti, dar banii pe care îi câştigă îi cheltuieşte imediat pe bere şi pe *miraa,* motiv pentru care avem certuri neplăcute.

Localnicii încep să construiască rafturi de lemn după indicaţiile mele, iar James şi cu mine cumpărăm în Ukunda stâlpi din lemn, pe care îi aduc la butic cu maşina. Ziua, noi muncim ca nebunii, în timp ce Lketinga îşi pierde vremea cu ceilalţi războinici prin Ukunda.

Seara, de cele mai multe ori, gătesc şi spăl. După ce adoarme Napirai, eu stau de vorbă cu Priscilla, iar Lketinga ia maşina şi îi duce pe ceilalţi războinici în diferite locuri, unde au spectacole. Pe mine nu mă încântă ideea, pentru că el nu are carnet de conducere şi, în afară de asta, bea bere. Când se întoarce noaptea acasă, mă trezeşte şi vrea să ştie cu cine am discutat. Dacă războinicii care locuiesc alături sunt deja acasă, atunci este convins că am vorbit cu ei. Eu îl avertizez şi îl rog insistent să nu distrugă din nou totul cu gelozia lui. James încearcă şi el să-l calmeze.

În sfârşit, se întoarce Sophia, iar bucuria revederii este mare. Nu-i vine să creadă că suntem pe punctul de a deschide un magazin. Ea este deja de cinci luni aici şi încă nu şi-a deschis cafeneaua. Când îmi povesteşte de toată birocraţia cu care trebuie să mă lupt, euforia mea scade. În comparaţie cu noi, ea locuieşte confortabil. Ne vedem aproape zilnic, până când, într-o zi, soţului meu nu-i mai convine. El nu înţelege, ce avem să ne spunem atâta şi bănuieşte că vorbim despre el. Sophia încearcă să-l liniştească şi îi sugerează să bea mai puţină bere.

Nu au trecut decât două săptămâni, de când am semnat contractul de închiriere şi suntem deja gata cu amenajarea magâzinului. Eu vreau să-l inaugurez la sfârşitul lunii, dar până atunci trebuie să obţin licenţa şi permisul de muncă. Sophia îmi spune că pentru licenţă trebuie să merg la Kwale, aşa că plecăm, împreună cu Sophia şi cu prietenul ei, într-acolo. Asta înseamnă să completăm din nou formulare şi să aşteptăm. Mai întâi este chemată Sophia; ea dispare, împreună cu prietenul ei, într-un birou, dar

după cinci minute sunt din nou afară. Nu au rezolvat nimic, pentru că nu sunt căsătoriţi. Ei cred că noi vom avea şanse mai bune, ceea ce eu nu-mi pot imagina. Ofiţerul îmi spune că tără permis de muncă nu-mi poate da licenţa, numai în cazul în care aş trece toată afacerea pe numele soţului meu, la notariat. În afară de asta, numele buticului trebuie înregistrat mai întâi la Nairobi.

Am început să urăsc atât de tare acest oraş, iar acum trebuie să mergem din nou acolo! Plecăm, derutaţi şi dezamăgiţi, spre maşină. Deodată, vedem că ofiţerul ne ajunge din urmă şi ne spune că fără licenţă nu primim permis de muncă. Ne dă de-nţeles, însă, că am putea să scutim drumul până la Nairobi. La ora patru el trebuie să fie la Ukunda, iar după aceea ar putea trece pe la Sophia, să ne viziteze. Bineînţeles, ne dăm imediat seama despre ce este vorba: vrea mită! Mie mi se urcă sângele la cap, dar Sophia se arată imediat dispusă, să primească licenţa pe această cale. Aşteptăm la ea acasă, iar eu sunt supărată foc pentru că nu m-am dus singură cu Lketinga la Kwale. Într-adevăr, tipul soseşte. Se furişează discret în casă şi, cu chiu cu vai, ajunge la subiect. În cele din urmă, ne spune că licenţa este gata mâine, cu condiţia ca fiecare să aducă câte un plic cu câte 5000 de şilingi. Sophia acceptă imediat, iar mie nu-mi rămâne altceva de făcut, decât să dau şi eu din cap.

Astfel obţinem licenţa fără probleme. Primul pas este făcut. Soţul meu ar putea începe deja să vândă, dar eu nu am nici măcar dreptul să discut cu clienţii. Îmi dau seama că asta nu este o soluţie şi atunci reuşesc să îl conving pe Lketinga să meargă cu mine la Nairobi, ca să-mi iau permisul de muncă şi să înregistrez magazinul cu numele *„Sidai's-Massai-Shop".* Din cauza aceasta am mari discuţii cu Lketinga. Cu „Sidai", cel de-al doilea nume al său, este de acord, dar nu vrea să figureze şi numele de.. Masai".

Licenţa este însă deja emisă, aşa că nu mai există drum de întoarcere.

La administraţia din Nairobi, după mai multe ore de aşteptare, suntem rugaţi să intrăm. Fac tot posibilul ca Lketinga să înţeleagă importanta acestui lucru; dacă primim o dată răspuns negativ, atunci aşa va rămâne. Suntem întrebaţi de ce am nevoie de un permis de muncă. Mă străduiesc să-i explic referentului că suntem o familie, dar pentru că soţul meu nu a fost la şcoală, nu am altă soluţie, decât să muncesc eu. El acceptă acest argument, însă nu am suficientă valută la mine; în afară de licenţă, mai am nevoie de aproape 20 000 de franci, ca să mi se elibereze permisul de muncă. Promit că voi transfera aceşti bani din Elveţia şi că voi reveni. De bani am nevoie oricum, ca să cumpăr marfa. Plină de speranţă, ies din birou. Suntem extenuaţi, dar ne aşteaptă din nou drumul cel lung înapoi. Ajungem acasă, morţi de oboseală. Câţiva războinici stau acolo şi confecţionează nişte lănci, pe care vrem să le vindem. Edy este şi el acolo. Ne bucurăm foarte tare că ne vedem după atâta vreme. În timp ce discutăm despre trecut, Napirai se îndreaptă de-a buşilea, bucuroasă, spre el.

Pentru că acum este deja târziu şi eu sunt obosită, îmi permit să îl invit pe Edy a doua zi, la un ceai. La urma urmei, el a fost acela care m-a ajutat atunci când îl căutam disperată pe Lketinga.

Nici nu pleacă bine războinicii, că soţul meu şi începe să mă chinuiască cu reproşuri şi bănuieli referitoare la Edy. Printre altele, îmi spune că acum ştie, de ce am stat atunci trei luni singură la Mombasa şi nu l-am căutat mai devreme. Este incredibil, ce învinuiri îmi aduce! Nu mai vreau altceva, decât să plec, ca să nu mai fiu nevoită să îndur acuzaţiile lui oribile. O pun pe Napirai, care doarme, pe spate şi fug în întuneric.

Merg fără nicio ţintă şi, dintr-odată, mă aflu în faţa hotelului Sea-Lodge. Atunci, simt nevoia să o sun pe mama mea, să-i povestesc, pentru prima dată, cum merge căsnicia noastră. Mama este surprinsă, când mă aude. Suspinând, îi povestesc despre situaţia mea disperată. Pentru că este greu să-mi dea un sfat într-un timp atât de scurt, o rog să aranjeze, să vină cineva din familia noastră la mine, în Kenya. Am nevoie de un sfat înţelept şi de susţinere morală şi poate îl va ajuta şi pe Lketinga să capete, în sfârşit, mai multă încredere în mine. Stabilim să vorbim la telefon mâine, la aceeaşi oră. După convorbirea telefonică, mă simt mai bine şi, bâjbâind prin noapte, mă întorc acasă. Soţul meu este şi mai mult pus pe ceartă şi mă întreabă de unde vin. Când îi povestesc despre convorbirea telefonică şi despre posibila vizită a unui membru al familiei mele, se linişteşte imediat. A doua seară, dau telefon şi aflu, spre marea mea uşurare, că fratele meu mai mare este dispus să vină. Va fi aici peste o săptămână şi îmi va aduce şi banii de care am nevoie. Lketinga abia aşteaptă să mai cunoască pe cineva din familia mea. Fiind vorba despre fratele meu mai mare, el are deja o atitudine de respect faţă de el şi se poartă mai frumos cu mine. Îi face, ca să îi dea cadou, o brăţară de masai, pe care brodează numele lui cu perle de sticlă colorate, într-un fel, mă impresionează, când văd câtă importanţă acordă şi el şi James acestei vizite.

Fratele meu, Marc, s-a cazat la hotelul „Two Fishes”. Toată lumea se bucură de venirea lui, deşi nu stă decât o săptămână. Ne invită de mai multe ori să mâncăm la hotel. Mă simt minunat, deşi nu vreau să mă gândesc la nota lui de plată. Bineînţeles. Lketinga îşi arată partea sa bună. Toată săptămâna nu se duce nicăieri să bea bere sau să consume *miraa* şi nu se dezlipeşte de fratele meu. Când vine la noi acasă în vizită, Marc se miră de condiţiile

în care locuieşte sora lui, mai ales când se gândeşte cât de elegantă era ea înainte. De butic, însă, este încântat şi mai îmi dă şi câteva sfaturi. Săptămâna trece mult prea repede, iar în ultima seară, Marc discută pe larg cu soţul meu. James îi traduce fiecare cuvânt. Lketinga îi promite, respectuos şi reţinut, că nu mă va mai tortura cu gelozia lui, iar noi suntem convinşi că această vizită a fost un succes deplin.

Peste două zile trebuie să plece şi James. Îl însoţim până la Nairobi şi mergem încă o dată la imobilul Nyayu, ca să-mi iau permisul de muncă. Suntem bine dispuşi şi de aceea sunt sigură că vom reuşi. Am înregistrat şi numele buticului, iar acum avem toate hârtiile necesare. Intrăm în birou. Acolo se află aceeaşi damă, ca şi acum două săptămâni. Îi arăt banii şi primesc permisul de muncă. În schimb, îmi şterge domiciliul, de care nu am nevoie în următorii doi ani. Până atunci, trebuie să figurez în paşaport cu numele soţului, iar Napirai trebuie să aibă documente kenyene. Mie îmi este indiferent, important este că am permis de muncă pentru următorii doi ani. De ani de zile aşteptăm această ştampilă, care mă costă, nici mai mult nici mai puţin de 2000 de franci.

În Nairobi mergem la târgul masailor şi facem cumpărături serioase. Acum putem da drumul la magazin. În Mombasa mă interesez de fabrici, unde pot cumpăra convenabil bijuterii, măşti, tricouri, *kanga,* genţi şi alte produse. De cele mai multe ori, Lketinga vine cu mine şi o ia şi pe Napirai. Rareori este de acord cu preţurile. Sophia se minunează când îmi vede magazinul. După numai cinci săptămâni, de când am venit pe coastă, totul este gata, inclusiv permisul de muncă, pe când ea nu a reuşit să facă încă nimic.

Dau la imprimat 5000 de pliante publicitare, în care prezint buricul, cu descrierea drumului până acolo. Eu mă

adresez în special nemţilor şi elveţienilor. Mi se permite să le lasria recepţie aproape în toate hotelurile. În afară de asta, închiriez, în două dintre cele mai mari hoteluri, două vitrine, unde expun marfa. Bineînţeles, pun şi o fotografie mai puţin obişnuită, de la nunta noastră. Acum totul este gata.

Dimineaţă la ora nouă, deschidem magazinul. Pentru Napirai iau omletă şi banane. Este foarte linişte. Doar două persoane intră, pentru scurt timp, în magazin. La prânz este foarte cald şi nu se vede niciun turist pe stradă. Mergem să mâncăm la Ukunda şi la ora două deschidem iar. Din când în când, pe strada principală trec tunşti care se duc la supermarketul situat puţin mai jos, fără să observe magazinul nostru.

După-masă, vine, în sfârşit, un grup de elveţieni, cu pliantul nostru în mână. Mă bucur să vorbesc cu ei şi evident, ei îmi pun multe întrebări. Aproape fiecare dintre ei cumpără câte ceva. Pentru prima zi sunt mulţumită, dar îmi dau seama că am putea face şi mai multă reclamă. A doua zi, îi propun lui Lketinga, care, cu înfăţişarea lui, reuşeşte să atragă atenţia turiştilor, să dea fiecărui turist alb, care trece pe drum, câte un pliant. Şi într-adevăr, îi reuşeşte. Indianul de lângă noi nu mai înţelege ce se întâmplă, când vede că toţi turiştii trec pe lângă magazinul lui şi se îndreaptă către noi.

Astăzi, a doua zi de la deschidere, am avut deja vânzare bună. Câteodată, însă, este greu cu Napirai, atunci când nu doarme. Sub stativul cu tricouri i-am pus o saltea mică, unde poate dormi liniştită. Se întâmplă, însă, câteodată, să apară chiar atunci turişti, când îi dau să sugă, iar eu trebuie să mă ocup de ei. Nu-i plac deloc aceste întreruperi şi atunci ştie să se facă auzită, urlând. Aşa că ne hotărâm să angajăm o bonă care să vină zilnic la magazin.

Lketinga găseşte o femeie tânără, de aproape şaisprezece ani, soţia unui masai. La prima vedere îmi place, pentru că vine îmbrăcată în haine tradiţionale şi poartă podoabe frumoase. Se înţelege bine cu Napirai şi se asortează cu magazinul nostru. În fiecare zi o luăm cu maşina şi seara o lăsăm acasă, la soţul ei.

A trecut o săptămână, de când am deschis buticul, iar cifra de afaceri creşte de la zi la zi. Trebuie, însă, să facem o nouă aprovizionare la Mombasa, ceea ce ridică o nouă problemă: Lketinga nu poate vinde singur toată ziua, pentru că sunt momente în care sunt şi câte zece clienţi în magazin. De aceea, am mai avea nevoie de cineva, care să ne ajute la vânzare, pe soţul meu sau pe mine, atunci când unul din noi lipseşte. Trebuie să găsesc, însă, pe cineva din satul nostru, pentru că Lketinga pleacă peste vreo trei săptămâni la el acasă, la Barsaloi, ca să participe la ceremonia de circumcizie a fratelui său. De fapt, ar trebui să merg şi eu, ca membru al familiei, dar abia am reuşit să-l fac pe Lketinga să înţeleagă că nu pot să închid tocmai acum magazinul, la aşa scurt timp de la deschidere. Abia atunci când sora mea mai mică, Sabine, îşi anunţă vizita, exact în perioada aceasta, el acceptă. Pe mine mă bucură foarte mult vestea venirii ei, deoarece nu m-aş fi dus la Barsaloi pentru nimic în lume.

Acum, Lketinga nu mai poate spune nimic, ci dimpotrivă, vrea să încerce să se întoarcă la timp, ca să o cunoască şi el pe sora mea. Dar până atunci mai este. Înainte de toate, trebuie să găsim pe cineva care să ne ajute la magazin. Îi propun soţului meu să o luăm pe Priscilla, dar el nici nu vrea să audă, pentru că nu are încredere în ea. Pe mine mă indignează acest lucru şi îi aduc aminte de tot ce a făcut Priscilla pentru noi. Totuşi, nu reuşesc să-l fac să-şi schimbe părerea. Într-o seară, aduce un masai tânăr, şcolit, originar din Masai Mara. Este

îmbrăcat modem, cu blugi şi cămaşă, dar asta nu mă deranjează, pentru că face impresia unui om onest. Eu sunt de acord să-l angajăm şi astfel, William devine noul nostru colaborator.

În sfârşit, pot să mă duc să fac aprovizionarea cu tricouri şi sculpturi din lemn, în timp ce Lketinga şi William au grijă de magazin. Bona şi cu Napirai vin cu mine. Este obositor să mergi de la un negustor la altul, să alegi marfa şi să negociezi. Cu puţin timp înainte de ora prânzului, mă întorc. Lketinga trândăveşte iar la barul de la restaurantul chinezesc şi bea bere scumpă. William este în magazin. Îl întreb câţi oameni au fost aici şi, cu părere de rău, îmi spune că nu au fost mulţi şi că a vândut doar o bijuterie de masai. Toţi turiştii trec pe lângă strada unde se află buricul nostru. Enervată, îl mai întreb dacă soţul meu a împărţit pliantele. William dă din cap că nu, spunându-mi că Lketinga a stat aproape tot timpul la bar şi a băut bere. Mă supăr foarte tare, când aud că a luat bani din casă pentru aşa ceva. În acel moment, Lketinga intră liniştit în magazin şi mă izbeşte o duhoare de bere. Evident, începe cearta, după care Lketinga ia maşina şi dispare. Sunt dezamăgită. Acum avem un angajat şi o bonă pentru copil, iar soţul meu bea banii.

Cu ajutorul lui William, aranjez marfa pe care am cumpărat-o. Cum vede turişti alb, cum se duce imediat pe stradă şi le împarte pliante. Reuşeşte să-l atragă aproape pe fiecare turist în magazin. Lketinga apare şi el, cu puţin timp înainte de ora şase, când magazinul este plin şi noi discutăm intens cu clienţii. Bineînţeles, turiştii interesaţi mă întreabă de soţul meu, iar eu îl prezint. El nu le dă, însă, nicio atenţie. În schimb, vrea să ştie ce am vândut până acum şi la ce preţ. Purtarea lui mi se pare mai mult decât penibilă.

Un elveţian cumpără pentru cele două fiice ale lui

câteva bijuterii şi o mască din lemn. O afacere bună! înainte să plece, ne întreabă dacă poate să facă o poză soţului meu, mie şi lui Napirai. Bineînţeles, eu sunt imediat de acord, mai ales că ne-a făcut vânzare bună. Lketinga, însă, îi spune că trebuie să plătească, dacă vrea să ne fotografieze. Elveţianul amabil se arată puţin contrariat, iar mie mi se face ruşine. Face două fotografii şi îi dă, într-adevăr, lui Lketinga 10 şilingi. Când îmi dau seama că nu ne mai aude, încerc să-i explic soţului meu, de ce nu are voie să ceară clienţilor bani pentru fotografii. El nu înţelege şi îmi reproşează că, de fiecare dată când vrea să câştige şi el bani, eu am ceva de obiectat. Îmi spune că toţi masaii cer bani pentru poze. El de ce să nu ceară? Se uită la mine cu o privire plină de răutate. Obosită, eu îi răspund că ceilalţi nu au un magazin ca noi.

Când apar clienţi noi, încerc să mă stăpânesc şi să fiu serviabilă. Soţul meu se uită la ei cu suspiciune şi, cum pune cineva mâna pe ceva, le cere să cumpere obiectele respective. William este însă isteţ şi, cu felul lui calm de a fi, încearcă să îndepărteze clienţii de lângă Lketinga şi să salveze situaţia.

După zece zile de la deschidere, am reuşit să recuperăm deja banii pe chirie. Sunt mândră de mine şi de William. Majoritatea turiştilor se întorc a doua zi la magazin şi aduc cu ei alţi turişti de la hotel. Astfel, magazinul nostru începe să fie cunoscut, mai ales că şi preţurile sunt mai mici decât la buticurile din hoteluri. O dată la trei sau patru zile trebuie să merg la Mombasa, ca să mai aduc marfă.

Pentru că bijuteriile de aur se vând foarte bine, caut o vitrină potrivită, în care să le expun. Nu este simplu să găsesc ce vreau, dar, în cele din urmă găsesc un atelier, unde mi-o poate face la comandă. Peste o săptămână este gata. Iau toate păturile de lână şi parchez direct în faţa atelierului. Patru bărbaţi îmi aduc la maşină vitrina de

sticlă. În cele zece minute în care am lipsit, deşi maşina era încuiată, mi-au fost furate păturile de lână. A fost spartă broasca pe partea şoferului. Patronul magazinului îmi împrumută nişte saci vechi şi nişte cartoane, ca să pot capitona măcar fundul maşinii. Mă supăr foarte tare că am rămas fără păturile mele elveţiene, iar Lketinga va fi şi el trist, când va afla că pătura lui cea roşie nu mai este. Dezamăgită, plec înapoi pe coasta de sud.

William, care este singur la magazin, vine în întâmpinarea mea şi îmi povesteşte bucuros că a vândut marfă în valoare de 800 de şilingi. Mă bucur şi eu cu el. Pentru că nu putem descărca vitrina singuri, se duce pe plajă să caute nişte prieteni, care să ne ajute. După o jumătate de oră, apare cu trei masai, care descarcă cu grijă vitrina cea grea şi o pun în picioare. Drept mulţumire, le dau la toţi câte o apă gazoasă şi câte 10 şilingi. În timp ce masaii stau în faţa magazinului împreună cu bona şi cu Napirai şi îşi beau apa, eu încep să aranjez vitrina.

Ca de obicei, când o treabă este terminată, apare şi Lketinga. Vine împreună cu soţul bonei. Acesta se răsteşte dur la soţia lui cea tânără, iar masaii pleacă. Întreb, speriată, ce s-a întâmplat, iar William îmi spune că bărbatul nu este de acord ca soţia lui să stea împreună cu alţi bărbaţi. Dacă o mai prinde o dată, atunci nu o mai lasă să lucreze aici. Din păcate, nu am voie să mă amestec şi pot să mă consider fericită că nu începe şi Lketinga cu insultele. Atitudinea bărbatului mă îngrozeşte şi mi-e milă de femeie. Ea stă deoparte, cu capul plecat.

Din fericire, în acel moment intră câţiva clienţi, iar William se repede să îi servească. Din discuţie îmi dau seama că sunt elveţieni şi mă duc să vorbesc şi eu cu ei. Sunt chiar din Biel şi sunt curioasă să aflu noutăţi din oraşul meu natal. Discutăm ce discutăm, după care mă invită să bem o bere la barul chinezesc. Îl întreb pe

Lketinga dacă este de acord. „*Why not, Corinne, no problem, i] you know these people”,* îmi spune el, plin de generozitate. Cei doi elveţieni sunt cam de vârsta mea, dar nu-i cunosc. Probabil foşti prieteni de-ai mei îi ştiu.

Stăm cam o oră la bar, după care ne luăm la revedere. Nici nu mă întorc bine, că Lketinga şi începe din nou interogatoriul. De unde îi cunosc pe aceşti oameni, de ce am râs atât de mult cu bărbatul acesta, dacă este cumva un prieten de-al lui Marco sau chiar un fost prieten de-al meu? întrebări peste întrebări se năpustesc asupra mea. Tot timpul îmi spune: „*Corinne, you can tell me. I know, no problem, now this man has another lady. Please tell me, before you come to Kenya, maybe you sleep with him?”* Eu nu mai suport să-i aud reproşurile şi-mi pun mâinile la urechi. Lacrimile mi se rostogolesc peste faţă. Sunt atât de furioasă, încât îmi vine să urlu la el.

În sfârşit, închidem magazinul şi mergem acasă. Evident, William a auzit totul şi i-a povestit şi Priscillei. Ea vine la noi şi ne întreabă dacă avem probleme. Eu nu pot să mă stăpânesc şi îi spun ce s-a întâmplat. Priscilla încearcă să-i facă morală lui Lketinga, în timp ce eu o duc pe Napirai la culcare. Peste două săptămâni vine sora mea şi, dacă am noroc, Lketinga nu mai este aici. Certurile încep să fie tot mai dese, iar din promisiunile făcute după vizita fratelui meu, nu a mai rămas nimic. În fiecare dimineaţă mă scol la ora şapte, ca să fiu până la ora nouă la magazin. Au început să vină în fiecare zi comis-voiajori, care ne fac oferte de obiecte din lemn sau bijuterii. Acest mod de aprovizionare reprezintă pentru mine o mare uşurare, dar nu pot profita de el, decât atunci când Lketinga nu este la magazin, deoarece comportamentul lui este imposibil. Comercianţii mi se adresează întâi mie, ceea ce Lketinga nu suportă deloc. El îi dă afară şi le spune să se întoarcă, atunci când vor şti al cui este

magazinul. La urma urmei, aici scrie *„Sidai 's-Massai-Shop",* adaugă el.

În schimb, William este un ajutor de nădejde. Se furişează imediat afară şi le spune comis-voiajorilor să se întoarcă după-masă, când soţul meu este plecat la Ukunda. Astfel mai trece o săptămână, până când Lketinga pleacă, în sfârşit, la Barsaloi. El are de gând să se întoarcă peste trei săptămâni, ca să o cunoască pe Sabine, sora mea, în ultimele ei zile de vacanţă.

În fiecare zi, William şi cu mine mergem împreună la magazin. De cele mai multe ori, pe bonă o găsim acolo, sau ne întâlnim cu ea pe drum. De la un timp încoace, clienţii au început să vină şi dimineaţa în număr mai mare. Majoritatea sunt italieni, americani, englezi sau germani. Îmi place atât de mult să vorbesc, nestingherită, cu toată lumea! Fără să fie rugat, William se duce imediat pe stradă, atunci când vede vreun turist, iar acest mod de a atrage clienţii merge tot mai bine. Sunt zile în care vindem, printre altele, până la trei lănţişoare de aur cu stema Kenyei. Unul dintre negustori trece pe la noi de două ori pe săptămână, aşa că pot face comenzi şi în funcţie de dorinţele fiecărui client în parte.

La prânz, închidem de regulă magazinul, pentru o oră şi jumătate şi mergem la Sophia. Acum mănânc la ea spaghete şi salată, fără să am nicio grijă. Ea şi-a deschis restaurantul de puţin timp, deşi încă nu are permis de muncă. Abia aşteaptă, de fiecare dată, ca fetele noastre să se joace împreună. Bineînţeles, plătesc şi mâncarea lui William, pentru că aceasta costă aproape jumătate din salariul lui pe o lună. Prima dată, când vede cât costă, William refuză să mai vină. Fără el, însă, nu aş putea merge până acolo cu Napirai. Dar pentru că lucrează cu atâta zel, îl invit cu plăcere. Doica se duce în fiecare zi acasă să mănânce.

Între timp, profitul a devenit atât de mare, încât trebuie să mă duc în fiecare zi la bancă, să duc bani. În plus, nu am mai avut nici cu maşina probleme. O dată pe săptămână merg să fac cumpărături la Mombasa, restul îl cumpăr de la negustorii ambulanţi. Mă simt bine în rolul meu de femeie de afaceri. Sunt primele zile liniştite la magazin.

Sabine soseşte în cea de-a doua săptămână din august şi se cazează la Africa-Sea-Lodge. În ziua sosirii, mă duc împreună cu Priscilla şi cu Napirai la hotel, în timp ce William rămâne să aibă grijă de magazin. Bucuria revederii este mare. Aceasta este prima ei vacanţă pe un alt continent. Din păcate, nu am mult timp să stau cu ea, pentru că nu vreau să lipsesc prea mult de la magazin. Oricum, la început ea va sta toată ziua la soare. Ne dăm întâlnire seara, după ce închidem magazinul, la barul hotelului. Apoi o duc imediat în satul meu. Se miră şi ea de condiţiile noastre de trai, dar îi place.

Câţiva războinici de la casa vecină mă întreabă, cine este fata aceasta. Nu mai durează mult, până când toţi încep să-i facă curte, iar ea pare să fie fascinată de ei. Eu o avertizez şi o sfătuiesc de bine, povestindu-i despre problemele mele cu Lketinga. Ei, însă, nu-i vine să creadă şi regretă că Lketinga nu este aici.

Când soseşte ora cinei, Sabine vrea să se întoarcă la hotel. O duc cu maşina până acolo şi câţiva războinici profită de ocazie şi merg şi ei. Toată lumea coboară în faţa hotelului, iar eu îmi dau întâlnire cu Sabine pentru a doua zi seara, la bar. În timp ce mă pregătesc să plec, o văd discutând cu masaii. Eu mă duc la Priscilla, ca să mănânc cu ea. Acum, când nu este Lketinga, gătim cu schimbul. Sabine vine a doua zi după-masă, cu Edy, la magazin. S-au cunoscut ieri seara la discoteca Bush-Baby-Disco. Ea nu are decât optsprezece ani şi vrea să profite de viaţa de

noapte. Nu am un sentiment prea bun, când îi văd împreună, deşi îmi place de Edy. Cei doi îşi petrec cea mai mare parte a timpului la piscina hotelului.

Lucrez la magazin şi o văd rar pe sora mea, pentru că este mai mult plecată cu Edy. Din când în când, mă întâlnesc cu ea la noi în sat, la un *chai.* Bineînţeles, ea vrea să meargă cu mine la discotecă, dar din cauza lui Napirai nu se poate. Şi, în afară de asta, aş avea mari discuţii cu Lketinga, când s-ar întoarce. Sora mea nu poate să mă înţeleagă, pentru că eu am fost întotdeauna o persoană independentă. Dar ea nu l-a cunoscut încă pe soţul meu.

DECEPŢIE AMARĂ

Opt zile mai târziu, soseşte momentul. William şi cu mine suntem la magazin. Este o căldură înăbuşitoare şi de aceea nu este multă lume. Suntem, însă, mulţumiţi cu profitul nostru, lucru la care Sophia nu poate decât să viseze. Eu stau pe treapta de la intrare şi Napirai, deşi are deja treisprezece luni, suge mulţumită la sânul meu. Deodată, văd un bărbat înalt ieşind din spatele magazinului indian şi venind spre noi.

Îmi trebuie câteva secunde, până să-l recunosc pe Lketinga. În loc să simt cum creşte bucuria în mine, rămân stupefiată, înfăţişarea lui mă lasă fără cuvinte. Părul lui lung şi roşu şi l-a tuns scurt, iar o parte din podoabele lui de pe cap lipsesc. La nevoie, cu asta m-aş putea obişnui, dar aşa cum este îmbrăcat arată ridicol: are o cămaşă demodată şi nişte blugi de culoare roşu închis, care sunt mult prea strâmţi şi mult prea scurţi pentru el. Este încălţat cu nişte pantofi ieftini din plastic, iar mersul lui, de altfel suplu şi elegant, arată acum rigid şi stângaci. *„Corinne, whyyou not te il me hello? You are not happyl’m*

here?”

Abia acum îmi dau seama că trebuie să mă fi uitat la el tare bizar. Ca să-mi mai revin, o iau pe Napirai şi i-l arăt pe tatăl ei. Bucuros, el o ia în braţe. Şi ea pare să fie dezorientată, pentru că vrea imediat jos, la mine.

El intră în butic şi examinează totul. Când descoperă curelele cele noi pentru masai, mă întreabă de unde le am. „De la Priscilla”, îi răspund eu. Le dă la o parte, spunând că i le dă înapoi, pentru că nu vrea să vândă nimic de-al ei. Eu mă enervez tot mai mult şi, dintr-odată, începe să mă doară stomacul. *„Corinne, where is your sister?” „I don’t lmow. Maybe în the hotel”,* îi răspund eu scurt. Îmi cere cheia de la maşină, să se ducă să o vadă pe Sabine, deşi nici măcar nu ştie cum arată.

Se întoarce peste o oră. Normal că nu a găsit-o. În schimb, şi-a cumpărat din Ukunda nişte *miraa.* Se aşază în faţa intrării şi începe să mestece. După puţin timp, peste tot sunt aruncate frunze şi tulpini mestecate. Eu îl rog să se ducă să mestece în altă parte ierburile, iar el interpretează că vreau să scap de el. Îl interoghează şi pe William îndeaproape.

Abia reuşesc să aflu ce fac James şi mama. Lketinga îmi spune că a aşteptat să aibă loc circumcizia, după care a plecat mai devreme de la festivitate. Mă străduiesc să nu-i arăt că sunt şocată şi îl întreb unde-i sunt *kanga* şi de ce şi-a tuns părul. Îmi spune că atât *kanga,* cât şi podoaba lui capilară sunt în geantă, deoarece acum nu mai face parte din rândul războinicilor şi nu mai are nevoie de *kanga.*

Eu îi spun să se gândească la faptul că majoritatea masailor din Mombasa mai poartă încă îmbrăcămintea lor tradiţională, podoabele şi părul lor lung şi că ar fi avantajos şi pentru buticul nostru, dacă ar arăta şi el la fel. Dar soţul meu trage concluzia că ceilalţi masai îmi plac mai mult decât el. Eu nu îmi doresc, însă, nimic altceva,

decât să poarte, în loc de cămaşă şi blugi, *kanga,* pentru că îmbrăcămintea lui simplă de masai îi stă, pur şi simplu, mai bine. Dar pentru moment, renunţ la încercarea de a-l convinge.

Când ajungem acasă, îi găsim pe Sabine şi pe Edy, stând împreună cu ceilalţi răboinici, în faţa colibei vecine. I-o prezint pe Sabine soţului meu, iar acesta o salută bucuros. Sabine se uită la mine, puţin surprinsă.

Evident, se miră şi ea de înfăţişarea lui Lketinga. El, însă, nu s-a întrebat nicio secundă ce caută Sabine aici.

Peste o jumătate de oră, Sabine vrea să se întoarcă la hotel, la cină. Pentru mine, aceasta este singura ocazie să schimb cu ea câteva cuvinte, de aceea îl rog pe Lketinga să aibă grijă de Napirai zece minute, până o duc eu la hotel. Dar el nici nu se gândeşte; vrea să o ducă el însuşi la hotel. Sora mea se uită speriată la mine şi îmi dă de-nţeles, vorbind germana în dialect elveţian, că ea nu se urcă sub nicio formă în maşină, dacă conduce el. Îmi spune că ea nu îl cunoaşte deloc şi nici nu-i face impresia că ar fi în stare să stăpânească o maşină. Eu nu ştiu ce să fac şi îi spun asta surorii mele. Atunci, ea se întoarce către Lketinga şi îi răspunde: „*Thank you, but it ’s better I walk with Edy to the hotel.”* Pentru un moment, eu îmi ţin respiraţia şi mă gândesc ce urmează. Lketinga întreabă râzând: „*Why you go with him? You are sister from Corinne. So you are like my sister.”* Când Lketinga vede că nu are niciun succes, vrea să-şi dea întâlnire cu ea în seara aceasta la barul Bush-Baby; se simte responsabil pentru ea şi nu vrea ca ea să meargă singură acolo. Sabine, care începe să se enerveze puţin, ripostează: *„No problem, I go with Edy and you stay with Corinne*

Napirai. Lketinga mestecă într-una *miraa,* fără să spună niciun cuvânt. Apoi, mă întreabă ce am făcut în fiecare seară. Îi povestesc despre vizitele la Priscilla, care

locuieşte la numai treizeci de metri de noi. În rest, m-am culcat devreme. Mă întreabă cine a dormit la mine. Mie mi-e clar unde vrea să ajungă şi îi răspund ceva mai tăios: „*Only Napirai!”* El râde şi mestecă mai departe.

Eu mă duc în pat şi sper ca Lketinga să mai stea afară, pentru că nu am deloc chef să mă atingă. Abia acum îmi dau seama, cât de blazate sunt sentimentele mele faţă de acest bărbat. După două săptămâni şi jumătate de viaţă liberă, convieţuirea cu Lketinga sub această presiune pe care el o exercită asupra mea, mi se pare şi mai insuportabilă. După un timp, vine şi el în pat. Mă întind cu Napirai la perete şi mă prefac că dorm. El îmi spune ceva, dar eu nu reacţionez. Când încearcă să facă dragoste cu mine, ceea ce în alte condiţii ar fi normal după atâta timp de despărţire, mi se face rău de frică. Pur şi simplu, nu pot şi nu vreau să fac dragoste cu el! M-a decepţionat prea tare! Eu îl dau la o parte, spunându-i: *„Maybe tomorrow” „Corinne, you are my wife, now | have not seen you for such a long time. | want love from you! Maybe you got enough love from other men!” „No, I have not got love, 1 don ’t want love!”,* ţip eu enervată.

Bineînţeles, lumea ne aude şi aici certându-ne, dar nu mă mai pot stăpâni. Din cauza încăierării care a luat naştere, s-a trezit şi Napirai şi a început să plângă. Lketinga se scoală furios din pat, îşi pune podoabele şi *kanga* şi dispare. Napirai urlă şi nu mai poate fi calmată. Deodată, o văd pe Priscilla stând în camera mea. Mi-o ia pe Napirai. Eu sunt atât de sfârşită, încât nu sunt capabilă să vorbesc cu ea despre problemele noastre. Singurul lucru pe care i-l spun este că Lketinga este de-a dreptul nebun, îmi răspunde calm, că toţi bărbaţii sunt la fel, dar totuşi, aici nu avem voie să ţipăm aşa de tare, pentru că vom avea probleme cu proprietarul. După aceea pleacă.

A doua zi, mă duc, ca de obicei, cu William la magazin.

Nu ştiu unde şi-a petrecut noaptea soţul meu. Atmosfera este tensionată, bona şi cu William nu vorbesc prea mult. Ne bucurăm de fiecare turist care vine, deşi eu stau deoparte şi nu particip la discuţii.

Lketinga apare abia către prânz. Îl pune încontinuu pe William, să facă câte ceva; el însuşi nu se mai duce pe stradă să distribuie pliante, ci îl trimite pe William. La masa de prânz refuză să îl mai ia, deşi nu mergem decât până la Ukunda. Nici la Sophia nu mă mai lasă să mă duc, pentru că el nu înţelege, ce tot am de discutat cu ea.

De câteva zile, mi se pare că lipsesc bani din casă, dar nu pot să spun asta cu certitudine, pentru că nu m-am mai dus la bancă în fiecare zi. Soţul meu îşi ia şi el, din când în când bani de acolo, iar eu cumpăr marfă de la negustori. Intuiţia îmi spune, însă, că ceva nu este în regulă. Cu Lketinga, fireşte, nu îndrăznesc să vorbesc.

Concediul soiei mele se termină, iar noi nu am apucat să petrecem prea mult timp împreună. În penultima seară, mergem, împreună cu ea şi cu Edy, la discotecă. A fost dorinţa ei, probabil ca să mă scoată şi pe mine în lume. Pe Napirai o lăsăm la Priscilla. În timp ce Lketinga şi cu mine stăm la masă, Sabine şi cu Edy se distrează pe ringul de dans. Este pentru prima dată, după mult timp, când beau alcool. Gândurile mele zboară înapoi, la vremea când am fost aici cu Marco: atunci era să leşin, când l-am văzut pe Lketinga intrând pe uşă. Câte lucruri s-au întâmplat de atunci! încerc să-mi stăpânesc lacrimile. Nu vreau să-i stric dispoziţia Sabinei în seara de adio, iar pe de altă parte nu vreau să am conflicte cu soţul meu. El însuşi era pe vremea aceea mai fericit decât acum.

Sora mea se întoarce la masă şi îşi dă imediat seama că nu mă simt bine. Mă duc repede la toaletă şi îmi dau cu apă rece pe faţă;

nnm r, ^ărl ctnnrl Innaă minP Mă în în tirntP «îtăm nn

mmnpnt aşa, fără să spunem nimic. Îmi întinde o ţigară şi îmi spune să o fumez mai târziu, în linişte. Este un *joint.* Îmi va face bine, adaugă ea, pentru că este amestecată cu marijuana. În caz că mai am nevoie, îmi spune să mă adresez lui Edy.

Ne întoarcem la masă, iar Lketinga o invită pe Sabine la dans. În timp ce ei dansează, Edy mă întreabă, dacă am probleme cu Lketinga. „Câteodată da”, îi răspund eu scurt. Edy vrea şi el să danseze cu mine, dar îl refuz. Peste puţin timp, Lketinga şi cu mine plecăm, pentru că este pentru prima dată, când o las pe Napirai la Priscilla şi nu am stare. Îmi iau la revedere de la Sabine şi îi urez călătorie plăcută.

Abia mergem prin întuneric, spre sat. Încă de departe o aud pe fetiţa mea plângând, dar Priscilla mă linişteşte, spunându-mi că abia acum s-a trezit şi vrea la sân. În timp ce Lketinga discută cu Priscilla, eu mă duc în cameră la noi. După ce Napirai adoarme din nou, mă aşez afară, în aerul înăbuşitor al nopţii, aprind ţigara pe care mi-a dat-o Sabine şi trag cu lăcomie fumul în piept. Tocmai când stâng restul, vine şi Lketinga; sper să nu simtă mirosul.

Mă simt mai liberă şi mai bine şi râd fără sens. Când începe să se învârtă totul cu mine, mă întind pe pat. Lketinga îşi dă seama că sunt schimbată, dar eu pun asta pe seama alcoolului, cu care nu mai sunt obişnuită. Astăzi nu îmi este greu să-mi îndeplinesc obligaţiile conjugale. Lketinga însuşi se miră, când mă vede atât de vulnerabilă.

Noaptea mă trezesc, pentru că am nevoie la toaletă. Mă furişez afară şi îmi fac nevoile direct în spatele casei, pentru că toaletele turceşti sunt prea departe, iar capul îmi vâjâie. Când mă întorc în pat, Lketinga mă întreabă de unde vin. Speriată, eu îi explic unde am fost. El se scoală, ia lanterna şi îmi cere să-i arăt locul unde am făcut. Mie îmi vine să râd; totul mi se pare foarte ciudat, pentru că

mă aflu încă sub efectul marijuanei. Dar Lketinga, văzându-mă atât de veselă, trage concluzia că m-am întâlnit cu cineva. Eu nu pot lua aşa ceva în serios şi îi arăt locul umed de pe pământ. Fără să spunem nimic, mergem din nou să ne culcăm.

Dimineaţă revin la realitatea mizerabilă. Îmi vâjâie capul. După micul dejun, plecăm la magazin. Este pentru prima dată când nu îl găsim nicăieri pe William. Ne aşteaptă, însă, la magazin. Bineînţeles, nu mă priveşte unde a fost, de aceea nu îl întreb nimic. Este agitat şi mult mai rezervat decât de obicei. Astăzi nu avem prea multă activitate şi, după ce închidem magazinul, îmi dau imediat seama că cineva mi-a luat bani din geantă. Dar ce să fac? Tot mai des îi urmăresc pe William şi pe Lketinga, în cazul în care este la butic, dar nu remarc nimic, iar pe doică nu o cred în stare de aşa ceva.

Într-o zi, când mă întorc de la duş, o găsesc pe Priscilla la noi, vorbind cu Lketinga. Ea îmi povesteşte că William cheltuieşte o groază de bani la Ukunda şi ne sugerează să fim mai atenţi, pentru că ea nu-şi poate da seama de unde are el atâţia bani. Gândul, că mi-au fost furaţi bani, nu mă încântă deloc, dar nu spun niciun cuvânt şi îmi propun să vorbesc cu William între patru ochi. Dacă ar afla, Lketinga l-ar concedia imediat şi atunci aş rămâne eu cu toată treaba. Până acum am fost foarte mulţumită de el!

A doua zi, William vine la muncă direct din Ukunda. Lketinga îi cere să dea socoteală, dar el neagă totul. Când vin primii turişti, William lucrează, ca de obicei, mai departe. Soţul meu pleacă la Ukunda. Eu bănuiesc că vrea să încerce să afle unde a fost William.

Când rămân singură cu el, îi spun direct că ştiu că mi-a furat în fiecare zi bani, dar că nu îi voi spune nimic lui Lketinga, dacă promite că pe viitor va fi serios. Îi mai spun că nu îl voi concedia şi că în două luni, când începe

sezonul, îi voi mări salariul. El se uită la mine şi nu spune nimic. Sunt sigură că îi pare rău şi că a furat numai ca să se răzbune pe felul. În care a fost tratat de soţul meu. Când eram doar noi doi, nu a lipsit niciun şiling.

Lketinga se întoarce din Ukunda, unde a aflat că William şi-a nfUmrnt nnantpa înir-n Hisr'. Ntfv. Ă îl ia Hin nnn la întrrhări Har rin data aceasta intervin eu, spunându-i că William a primit ieri un avans. Încet, încet, încep să se liniştească spiritele, dar atmosfera este tensionată.

După o zi grea de muncă, simt nevoia de un *joint,* care ar putea să mă destindă într-un mod agreabil; aşa că mă gândesc unde l-aş putea găsi pe Edy. Pentru astăzi nu am nicio idee, dar mâine mă duc la Africa-Sea-Lodge, ca să-mi împletesc părul în codiţe şi, pentru că asta durează, mai mult ca sigur, trei ore, am şanse bune să-l întâlnesc pe Edy la bar.

După ce mănânc de prânz, plec cu maşina la hotel. Amândouă coafezele sunt ocupate şi trebuie să mai aştept o jumătate de oră. Apoi începe acţiunea cea dureroasă. Părul îmi este împletit cu fire de lână, iar la capătul fiecărei codiţe sunt fixate perle din sticlă. Pentru că vreau multe codiţe fine, durează mai mult de trei ore. Este aproape ora cinci şi jumătate, iar eu încă nu sunt gata.

FĂRĂ speranţe

Deodată, îl văd pe Lketinga venind cu Napirai. Eu nu înţeleg cum a ajuns aici, pentru că maşina este la mine, iar magazinul se află la câţiva kilometri. Se uită la ceas şi se răsteşte la mine, întrebându-mă ce fac atâta timp. Cât pot de calmă, îi răspund că, după cum vede, abia acum sunt gata. Mi-o aşază pe Napirai, transpirată toată, în braţe. Scutecele ei sunt pline. Supărată, îl întreb ce caută aici cu ea şi unde este doica. Îmi spune că i-a trimis pe ea şi pe

William acasă şi a închis, pur şi simplu, magazinul. Îmi mai spune că el nu este nebun şi că ştie foarte bine că mi-am dat întâlnire cu cineva, altfel aş fi venit de mult. Bolnav de gelozie, el respinge toate argumentele mele. Este convins că, înainte să merg la coafor, m-am întâlnit cu un alt războinic.

Plec, cât pot de repede, din hotel şi mergem direct acasă. Mi-a pierit orice chef de muncă. Nu înţeleg de ce nu pot să merg şi eu o dată singură la coafor, pentru trei ore şi jumătate, fără ca soţul meu să-şi piardă minţile! Aşa nu mai poate continua! Plină de furie şi de ură, îi propun lui Lketinga să se întoarcă la Barsaloi şi să se căsătorească cu o a doua femeie, promţându-i că îl voi susţine financiar. Îl rog să plece, ca să ne liniştim cu toţii. Eu nu am alt iubit şi nici nu vreau altul. Singurul lucru pe care îl vreau, este să muncesc şi să trăiesc în linişte. Dacă vrea, se poate întoarce peste două sau trei luni şi atunci vom vedea, ce vom face mai departe.

Argumentele mele nu îl mişcă deloc. Îmi spune că el nu vrea altă nevastă, pentru că el mă iubeşte numai pe mine. Vrea ca relaţia noastră să fie la fel cum era înainte ca Napirai să se fi născut. Pur şi simplu, nu înţelege că el este cel care a distrus totul cu gelozia lui. Abia după ce pleacă, pot respira din nou. Ne certăm, plâng şi nu mai văd nicio ieşire. Nu mai am nici măcar puterea de a o consola pe Napirai, pentru că eu însămi mă simt mizerabil. Mă simt ca o prizonieră. Trebuie să vorbesc cu cineva. Sophia mă va înţelege! Mai rău de-atât nu poate fi, aşa că mă sui în maşină şi plec, lăsându-mi acolo copilul şi soţul. Lketinga se pune în faţa maşinii, dar eu pornesc fără să mă uit. „*You are crazy, Corinne!”,* este tot ceea ce mai aud.

Sophia se îngrozeşte, când mă vede. Ea credea că totul merge bine, pentru că nu am mai trecut de mult pe la ea. Când îi povestesc ce proporţii a luat neînţelegerea noastră,

rămâne şocată. Sunt disperată. Îi spun că este posibil să mă întorc în Elveţia, pentru că mi-e frică să nu se întâmple într-o bună zi ceva şi mai grav. Sophia încearcă să mă încurajeze, spunându-mi că tocmai acum, când magazinul merge atât de bine şi am şi permisul de muncă, ar trebui să fac un efort. Poate că ar fi bine ca Lketinga să se ducă la el acasă, pentru că la Mombasa nu se simte bine. Discutăm despre multe lucruri, dar interiorul meu este distrus. O întreb dacă are marijuana. Prietenul ei îmi dă o ţigară. Puţin mai relaxată, plec înapoi, pregătită de următoarea ceartă. Lketinga stă în faţa casei şi se joacă cu Napirai. Nu spune nimic. Da, nici măcar nu vrea să ştie unde am fost. Asta este ceva nou!

În cameră, îmi sucesc o ţigară cu marijuana şi o fumez. Acum mă simt mai bine şi totul pare mai uşor de suportat. Bine dispusă, mă aşez afară şi mă amuz, urmărind-o pe Napirai cum încearcă să se urce într-un copac. Când capul mi se limpezeşte din nou, mă duc să cumpăr orez şi cartofi, ca să pregătesc masa de seară. Mi s-a făcut foame de la ţigară. Mai târziu, îi fac baie lui Napirai, ca de obicei, în lighean, după care mă duc şi eu la „duşul din boscheţi”. În fiecare seară, scutecele le înmoi peste noapte, ca să le pot spăla dimineaţa, înainte să plec la muncă. Apoi mă duc să mă culc. Lketinga îi duce pe războinici cu maşina la un spectacol de dans.

Zilele se scurg, iar eu abia aştept seara, ca să fumez un *joint.* Am început să avem din nou viaţă sexuală, dar nu pentru că îmi face plăcere, ci pentru că nu mă mai interesează nimic. Trăiesc iară sens. Dimineaţa deschid magazinul în mod mecanic şi vând marfa împreună cu William, care vine tot mai neregulat. În schimb, Lketinga stă aproape toată ziua la magazin. Turiştii vin cu aparate de fotografiat şi cu camere video şi noi ne regăsim pe multe pelicule. Soţul meu cere, ca şi până acum, bani, dar

pe mine nu mă mai enervează. El nu înţelege de ce ne fotografiază lumea şi spune, şi asta pe bună dreptate, că nu suntem maimuţe.

Mulţi turişti ne întreabă, unde este fiica noastră, ei crezând că Napirai, care se joacă cu bona, este fata ei. Eu trebuie să le explic mereu, că Napirai, care între timp a împlinit şaisprezece luni, este fetiţa noastră. Râd împreună cu doica de confuzia lor, până când, în cele din urmă, soţul meu începe să se întrebe, de ce toată lumea bănuieşte acelaşi lucru. Eu încerc să-l liniştesc, spunându-i că nu avem de ce să fim contrariaţi de această confuzie. Dar el insistă în continuare şi îi enervează pe clienţi, întrebându-i, de ce nu mă recunosc pe mine imediat, ca fiind mama copilului. Unii turişti pleacă speriaţi din magazin. Şi faţă de doică are un comportament suspicios.

A trecut o lună, de când sora mea a ajuns acasă. Edy vine, din când în când, la mine, să vadă dacă nu am primit scrisori de la ea, ceea ce Lketinga interpretează altfel. După părerea lui, Edy vine, bineînţeles, pentru mine. Într-o zi, mă surprinde cumpărând marijuana de la el. Mă insultă, de parcă aş fi o criminală şi mă ameninţă că mă va denunţa la poliţie.

Propriul meu soţ vrea să mă bage la închisoare, deşi ştie ce condiţii mizerabile sunt acolo! în Kenya, reglementările în materie de droguri sunt foarte stricte. Cu chiu cu vai, Edy reuşeşte să-l convingă să nu se ducă la poliţia din Ukunda. Eu rămân fără grai şi nu pot nici măcar să plâng. La urmei urmei, am nevoie de porcăria asta ca să-l pot suporta pe el. Trebuie să-i promit că nu voi mai fuma niciodată marijuana, altfel mă va denunţa la poliţie. El nu vrea să trăiască cu cineva care încalcă legile în Kenya. *Miraa,* îmi spune el, este autorizată şi este oricum altceva.

Soţul meu îmi scotoceşte genţile şi miroase fiecare ţigară pe care mi-o aprind. Îi povesteşte şi Priscillei despre

acest lucm şi tuturor celor care vor să asculte. Evident, toată lumea este contrariată, iar eu mă simt groaznic. De fiecare dată, când mă duc la toaletă, vine cu mine. La magazinul din sat nu mai am voie să mă duc. Timpul mi-l petrec ori la noi la butic, ori acasă, stând pe pat. Singurul lucm important pentru mine este Napirai. Cred că simte că nu mi-e bine, pentru că mai tot timpul stă la mine şi gângureşte „mama, mama” şi câteva cuvinte, pe care nu le înţeleg. Priscilla s-a distanţat de noi, pentru că nu vrea să aibă probleme.

Munca nu îmi mai face nicio plăcere. Lektinga stă în permanenţă lângă noi şi mă controlează, fie din magazin, fie de la barul chinezesc. Geanta mi-o scotoceşte de trei ori pe zi. Odată, vin din nou nişte turişti elveţieni. Eu nu prea am chef să discut cu ei şi le spun că nu mă simt bine şi că mă doare stomacul. Soţul meu intră, tocmai când una dintre femeile elveţiene o admiră pe Napirai şi constată, fără nicio intenţie, asemănarea cu doica. Eu o lămuresc pe turistă, iar Lketinga mă întreabă: „*Corinne, why all people know, this child is not yours?”* Această întrebare îmi spulberă ultima mea speranţă şi puţinul respect pe care îl mai aveam faţă de el.

Ca hipnotizată, mă ridic şi mă duc în restaurantul chinezesc, fără să mai răspund la celelalte întrebări. Îl întreb pe proprietar, dacă pot să dau un telefon. Îmi face legătura cu Biroul Swissair din Nairobi şi întreb, care este următorul zbor, la care putem găsi loc, pentru mine şi fetiţa mea de un an şi jumătate, până în Ztirich. Aştept puţin şi mi se răspunde că este un loc liber peste patru zile. Eu ştiu că nu se pot face rezervări telefonice de către persoane particulare, dar o rog insistent pe interlocutoarea mea să-mi rezerve locurile. Îi spun că nu pot veni decât cu o zi înainte de plecare, să iau şi să plătesc biletele, dar că este foarte important şi că vin sigur. Mi se răspunde

„okay” şi simt cum îmi sare inima din piept.

Mă întorc agale la magazin şi spun, fără ocolişuri, că plec în vacanţă în Elveţia. Mai întâi, Lketinga râde fără niciun rost, pentru ca apoi să-mi spună că pot pleca, dar fără Napirai, astfel fiind sigur că mă întorc. Obosită, îi spun că fetiţa mea va veni cu mine, că mă voi întoarce, ca şi altă dată, dar că am nevoie de odihnă, după stresul cu magazinul şi înainte ca să înceapă sezonul de vârf din decembrie. Lketinga nu este de acord şi nu vrea să-mi semneze permisiunea de ieşire din ţară. Cu toate acestea, eu încep, peste două zile, să-mi fac bagajul. Pnscilla şi Sophia încearcă să vorbească cu el. Toată lumea este convinsă că mă întorc.

Fuga în ultima zi, las totul în urmă. Soţul meu vrea să împachetez doar câteva lucruri pentru Napirai. Îi dau toate cârdurile mele bancare, ca să vadă că am motiv să mă întorc. Cine abandonează, de bună voie, atâţia bani, o maşină şi un magazin amenajat complet?

Lketinga nu ştie, dacă să mă creadă sau nu. Totuşi, ne însoţeşte, pe mine şi pe Napirai, până la Mombasa. Mai este puţin până plecăm spre Nairobi, iar el tot nu a semnat. Îl rog, pentru ultima dată, pentru că de plecat oricum plec. Interiorul îmi este atât de gol şi lipsit de orice sentiment, încât nu îmi mai curge nicio lacrimă.

Şoferul porneşte motorul. Lketinga stă lângă noi în autobuz şi roagă pe unul din călători, pentru a nu ştiu a câta oară, să-i traducă pagina scrisă de mine. Scrie că soţul meu, Lketinga Leparmorijo, este de acord să părăsesc Kenya, împreună cu fiica noastră, Napirai, pentru următoarele trei săptămâni, ca să-mi petrec concediul în Elveţia.

Şoferul autobuzului claxonează pentru a treia oară. Lketinga îşi mâzgăleşte semnătura pe hârtie şi spune: *„I dqn ’t know, if 1 see you and Napirai again!”* Apoi sare din

autobuz şi noi plecăm. Abia acum încep să-mi curgă lacrimile. Mă uit pe fereastră şi spun adio, cu fiecare privire, imaginilor familiare, care se scurg prin faţa mea.

Sper că mă poţi ierta pentru ceea ce îţi mărturisesc acum: nu mă voi mai întoarce în Kenya. Între timp, am reflectat mult asupra noastră. Acum mai bine de trei ani şi jumătate, te-am iubit atât de tare, încât am fost dispusă să trăiesc cu tine la Barsaloi. Ţi-am dăruit şi o fiică. Dar, din ziua în care tu mi-ai reproşat că acest copil nu este al tău, sentimentele mele faţă de tine s-au schimbat. Ţi-ai dat şi tu seama.

Nu am avut niciodată pe altcineva, în afară de tine, şi nu te-am minţit niciodată. Dar, în toţi aceşti ani, tu nu m-ai înţeles deloc, poate şi pentru faptul că sunt o „mzungu”. Lumea mea este foarte diferită de a ta, dar m-am gândit că într-o zi ne vom afla într-o lume comună.

Dar acum, după ultima şansă pe care am avut-o la Mombasa, constat că tu nu eşti fericit, iar eu nici atât. Suntem încă tineri şi nu putem continua aşa. În acest moment, tu nu mă vei înţelege, dar după un timp, vei vedea că vei putea fi din nou fericit cu altcineva. Pentru tine, va fi uşor să găseşti o altă femeie, care trăieşte în aceeaşi lume cu tine. Dar caută de data aceasta o femeie samburu şi nu o albă; noi suntem mult prea diferiţi. Într-o zi vei avea mulţi copii. Am luat-o pe Napirai cu mine, pentru că ea este singura avere care mi-a mai rămas. De asemenea, ştiu că nu voi mai avea niciodată copii. Fără Napirai nu aş putea supravieţui. Ea este viaţa mea! Te rog, te rog, Lketinga, iartă-mă! Nu mai am puterea să trăiesc în Kenya. Acolo m-am simţit mereu singură, nu am avut pe nimeni, iar tu m-ai tratat ca pe o infractoare. Tu nu-ţi dai seama, pentru că aşa este în Africa. Îţi repet încă o dată: nu am făcut niciodată ceva nedrept.

Acum trebuie să te gândeşti, ce faci cu magazinul. Îi voi

scrie şi Sophiei şi ea te va putea ajuta. Îţi las ţie tot buticul. Dar, dacă vrei să-l vinzi, trebuie să negociezi cu Anii, indianul.

De aici, eu vreau să te ajut, atât cât pot de bine şi nu vreau să te las să te prăbuşeşti. Dacă vei avea probleme, spune-i Sophiei. Chiria pentru magazin este plătită până la jumătatea lui decembrie, dar, dacă nu mai vrei să lucrezi, trebuie să vorbeşti neapărat cu Anii. Îţi fac cadou şi maşina. Îţi trimit pentru ea o hârtie semnată. Dacă te decizi să vinzi maşina, vei obţine pe ea cel puţin 80 000 de şilingi, dar trebuie să găseşti pe cineva de încredere, care să te ajute. După aceea, vei fi un om bogat.

Te rog, Lketinga, nu fi trist, tu vei găsi o femeie mai bună, pentru că eşti tânăr şi frumos. Voi face totul, ca Napirai să păstreze o amintire frumoasă despre tine. Te rog, înţelege-mă! Aş muri, dacă aş rămâne în Kenya şi cred că nu îţi doreşti acest lucru. Familia mea nu gândeşte nimic rău despre tine, ei te iubesc în continuare, dar noi doi suntem mult prea diferiţi.

Multe salutări de la Corinne şi familia ei

Sper că eşti bine. Eu sunt în Elveţia şi sunt foarte tristă. Acum ştiu că nu mă voi mai întoarce în Kenya. Astăzi i-am scris lui Lketinga o scrisoare în acest sens, pentru că nu mai am putere să mai trăiesc cu fratele tău. M-am simţit foarte singură, tocmai pentru că sunt albă. Tu ne-ai văzut împreună. I-am mai dat o şansă la Mombasa, dar, în loc să fie mai bine, situaţia s-a agravat. Şi l-am iubit atât de tare cândva! Dar, de la cearta pe seama lui Napirai, dragostea noastră a suferit o mare ruptură. Din acea zi, nu am făcut altceva, decât să ne certăm de dimineaţă până seara. Lketinga nu gândeşte decât negativ. Nu cred că ştie ce este dragostea, pentru că, dacă iubeşti pe cineva, nu poţi să-i spui astfel de lucruri.

Mombasa a fost ultima mea speranţă, dar Lketinga nu s-

a schimbat. Mă simţeam ca într-o închisoare. Magazinul pe care l-am deschis mergea bine, dar nu cred că el va putea munci singur acolo. Te rog, du-te cât poţi de repede la Mombasa şi discută cu el! El nu mai are acum pe nimeni şi este chiar singur. Dacă vrea să vândă buticul, pot să vorbesc eu cu Anii la telefon, dar trebuie să ştiu ce are Lketinga de gând. De asemenea, poate păstra şi maşina. Te rog, James, du-te cât poţi de repede la Mombasa, pentru că Lketinga are foarte mare nevoie de tine acum, când va primi scrisoarea mea. Din Elveţia, eu voi ajuta, atât cât pot. Dacă vinde totul, va fi un om bogat. Trebuie să fie însă atent, pentru că altfel rudele îi vor cheltui repede toţi banii. Nu ştiu cum merge buticul fără mine, dar până acum afacerile au mers bine. Te rog, du-te şi vezi cum stau treburile, pentru că în magazin sunt multe lucruri de valoare, cum ar fi bijuterii şi altele. Nu vreau ca Lketinga să fie înşelat. Sper ca voi toţi să mă iertaţi pentru tot ce a trebuit să fac. Dacă m-aş întoarce în Kenya, aş muri foarte repede. Te rog, explică-i tu mamei toate aceste lucruri. O iubesc şi nu o voi uita niciodată. Din păcate, nu pot vorbi cu ea. Spune-i că am încercat tot ce se putea, ca să rămân cu Lketinga, dar cu mintea, el este în altă lume. Te rog, răspunde-mi repede la scrisoare. Eu însămi am multe probleme, pentru că nu ştiu dacă pot să rămân în Elveţia. Dacă nu, voi merge atunci în Germania. În următoarele trei luni voi sta la mama mea.

Salutări calde de la Corinne

De pe data de 6 octombrie 1990 mă aflu în Elveţia. Nu mă voi mai întoarce în Kenya. Nu mai am forţa necesară, ca să trăiesc cu soţul meu. I-am spus şi lui acest lucru, acum două săptămâni, într-o scrisoare. Acum aştept răspunsul lui. Va fi o lovitură grea pentru el, pentru că mi-a permis să plec în Elveţia numai în vacanţă. Pe de altă parte, dacă ar fi ştiut că rămân aici, nu ar fi fost niciodată

de acord să părăsesc ţara.

După cum ştiţi, pe coasta de sud am deschis un butic superb, încă din prima zi, am făcut afaceri bune, dar cu soţul meu situaţia nu s-a îmbunătăţit. Era atât de gelos, chiar şi numai atunci când vorbeam cu turiştii. În toţi aceşti ani nu a avut încredere în mine. La Mombasa m-am simţit ca într-o închisoare. Ne-am certat tot timpul, ceea ce nu era bine nici pentru Napirai.

Soţul meu are un suflet bun, dar ceva nu este în ordine cu capul lui. Este foarte dureros pentru mine să spun aşa ceva, dar nu sunt singura care gândeşte astfel. Toţi prietenii noştri ne-au abandonat. Chiar şi unora dintre turişti li s-a făcut frică de el. Nu era la fel de rău în fiecare zi, dar în ultima vreme aproape zilnic. I-am lăsat tot, butic, maşină şi altele. Ar putea vinde totul şi s-ar putea întoarce la Barsaloi, ca om bogat. Aş fi fericită, dacă ar găsi o femeie bună şi dacă ar avea copii mulţi.

Pun în plic şi câţiva şilingi kenyeni, pe care puteţi să-i daţi mamei soţului meu. Mai am şi la banca Barclays bani. Puteţi să faceţi cumva, ca să primească mama aceşti bani? V-aş fi foarte recunoscătoare. Vă rog să mă ţineţi la curent.

V-am scris această scrisoare, ca să mă înţelegeţi, în caz că veţi auzi, într-o bună zi, despre aceste întâmplări. Vă rog să mă credeţi că am încercat tot ce am putut. Sper ca şi bunul Dumnezeu să mă poată ierta.

Multe salutări de la Corinne şi Napirai

Bună, Sophia!

Tocmai am primit telefonul tău şi al lui Lketinga. Sunt foarte tristă şi nu mă opresc din plâns. Ţi-am spus că eu nu mă mai întorc. Este adevărat. Ştiam asta înainte să ajung în Elveţia. Acum îl cunoşti şi tu puţin pe soţul meu. L-am iubit atât de tare, cum nu am iubit pe nimeni în viaţa mea! Pentru el am fost dispusă să duc o viaţă adevărată

de samburu. De aceea m-am îmbolnăvit atât de des la Barsaloi. Cu toate acestea, am rămas acolo, pentru că îl iubeam. S-au schimbat multe lucruri, de când a venit Napirai pe lume. Într-o zi, Lketinga a afirmat că acesta nu este copilul lui. Din acea zi, dragostea mea s-a spulberat. Zilele au trecut cu urcuşuri şi coborâşuri şi de multe ori s-a purtat urât cu mine.

Sophia, jur în faţa lui Dumnezeu că nu am avut niciodată vreo legătură cu alt bărbat, niciodată! Şi cu toate acestea, a trebuit să suport reproşurile lui de dimineaţă până seara. La Mombasa ne-am dat o ultimă şansă, dar nu pot continua să trăiesc aşa. Nici măcar el nu-şi dă seama! Am renunţat la tot, chiar şi la ţara mea natală. Desigur, m-am schimbat şi eu, dar mă gândesc că este normal, în astfel de circumstanţe. Îmi pare foarte rău pentru el şi pentru mine. Încă nu ştiu unde voi rămâne.

Problema mea cea mai mare este Lketinga. Nu mai are pe nimeni, care să îl ajute la butic. El singur nu se poate ocupa de el. Te rog, înştiinţează-mă dacă vrea să-l păstreze sau nu. Aş fi fericită, dacă s-ar descurca; dacă nu, să vândă tot. La fel şi cu maşina. Napirai rămâne la mine. Ştiu că aşa va fi mai fericită. Te rog, Sophia, ai puţină grijă de Lketinga, va avea acum multe probleme. Din păcate, eu nu-l pot ajuta prea mult. Dacă aş mai veni o dată în Kenya, nu m-ar mai lăsa niciodată să plec în Elveţia.

Sper ca şi fratele lui, James, să vină la Mombasa. I-am scris şi lui. Te rog, ajută-l stând de vorbă cu el. Ştiu că şi tu ai multe probleme şi sper pentru tine, că se vor rezolva curând. Îţi doresc să meargă totul bine şi să-ţi găseşti o nouă prietenă. Napirai şi cu mine nu vă vom uita niciodată.

Toate urările mele de bine, Corinne